

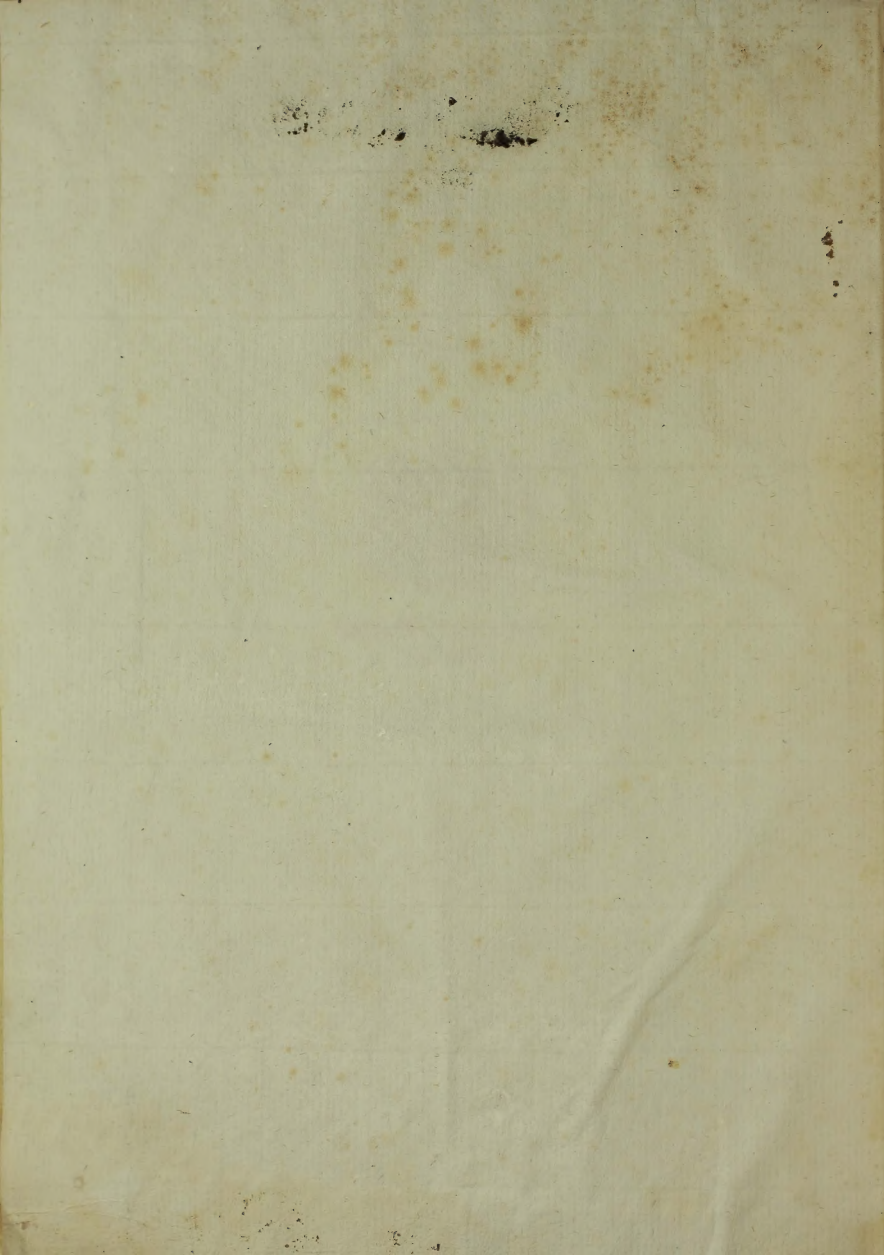
**GRINNELL COLLEGE
LIBRARY**

GIFT OF
GEORGE F. PINNE

621.

13

E

Claytonia virginica (Cham.)

C Incipit tabula sap libris Boetii
de consolatioe philosophie fin ordi
nes alphabeti.

a Cidiosi tardi & viciosi argu
unt. lib. 4. metro. 7.

Accusatio crudelis. li. pmo. pro. 4.

Accusatio Boetii erga reges habuit
tria vicia. li. pmo. pro. 4.

Actus quilibet requirit ordinem tem
poris & loci. li. pmo. metro. 6. In ve
re flores & autumno vire colliguntur.
li. me. vt supra.

Actus sequitur conditionem potencie cuius
est actus. lib. 5. pro. 4.

Admiracionis exemplum de septē stel
lis & eclipsi lune. li. 4. metro. 5.

Admiratur homines de illo quod ra
ro fit. ibidem.

Admirari fecit senes pbari. ibidem.

Aduersa fortuna plus prodest q̃ pro
spera. li. 2. pro. 8.

Aduersa bonis: prospera malis q̃re co
tingit. li. 4. pro. 6.

Aduersa & prospera adueniunt bonis
& malis. li. 4. pro. 7.

Aduersitas veros amicos ostendit. li.
bro. 2. pro. 8.

Aduersitati fortune dolendum non est
ppter quinq; lib. 2. pro. 1.

Aduersitate non debet sapiēs molesta
ri nec fortis multitudine hominū ter
reri. li. 4. pro. 7.

Aduersitate & in prosperitate vt se hō
equaliter heat: horatū exemplis. li.
bro. 4. metro. septimo.

Affectus quatuor: gaudium, spes, timor,
dolor impediunt cognitionem veri.
lib. 1. metro. 1.

Affectus quatuor sunt: regre ifra. cathene.

Ager metē hoīs designat. li. 3. me. i.

Aliena pbitas & pulchritudo hoīem
non decorat. lib. 2. pro. 5.

Amantib; q̃s dat legē. li. 3. metro. iz.

Amicitia dissimulatio dissoluit. li. i. p. 3

Amicorū triplex gen^{us}. li. 2. pro. 3.

Amic^{us} ver^{us}. regre aduersitas supra.

Amicos fortuna. infortunium inimi
cos facit. li. 3. pro. 5.

Amo: diuini tria facit in hominib;
lib. 2. metro. 8.

Anaxagoras pbus stulticia hoīus so
lē p dō colētiū rephēdit. li. i. pro. 3.

Anni sūt quatuor pres. li. i. metro. 5.

Anni pres quatuor. regre reginē dei.

Anni transformatio peior est q̃ cor
poris. lib. 4. metro. 4.

Antiquorū etas fuit sine cupiditate.
lib. 2. metro. 5.

Appetū oīa pmaere. regre bonū ē.

Appetū require pmanētia.

Appetū est duplex. li. 3. pro. ii.

Appetū. regre desiderium.

Aerea fortis q̃re mūd^{us} of. li. 2. pro. i.

Aria pbiā. lib. i. pro. 2.

Artes liberales dicunt lac ibidem.

Asin^{us} ad lyrā ē homo sine attētiōe
verba sacra audiēs. li. i. pro. 4.

Asin^{us} dicit piger seu tard^{us}. li. 4. pro. 3.

Auari dicūt canes. li. i. pro. 4. & idēs
babetur lib. 2. metro. 2.

Auari ifatiabiles. li. 3. metro. 3.

Aues tenebraz. require tenebre.

Auriga. require currus.

Auriga require lupus.

Autū^{mnus}. require tps autumnale.

Auulū diuinū in minimis debet in
uocari. lib. 3. pro. 9.

Auulū diuinū inuocatio a Boetio. li.
bro. 4. metro. 9.

b Arbitros. regre i securitas
Beate tunc respublice sūt

si p sapientes & studiosos regant. li.
bro pmo. pro. 4.

Beatitudo siue felicitas ē duplex. li.
bro. 2. pro. 4.

Beatitudo nō ē dignitatib^{us}. li. 2. pro. 6.

Beatitudo siue felicitas nō p̃sistit in
bōis foruitis. li. 2. pro. 4. & probat^{ur}
trib^{us} rationib^{us} ibidem.

Beatitudinis descriptio. li. 3. pro. 2.

Beatitudinē ad verā oēs vocat. li.
bro. 3. metro. io.

Beatitudinē attingere. regre ābulā.

Beatus oēs est. lib. 3. pro. io.

Beatitudo. regre patria. Item oēs.
Itē in verbo voluptas.

Bellū iustū licet. lib. 2. metro. 4.

Bellū nō beatificatur. li. 3. pro. 7.

Bibliotheca vnde dicit. li. i. pro. 4.

Boetio multa noīa annectuntur. in
prohemio.

Boeti^{us} ordinat act^{us} suos ad cōmu
nē pacē septē exemplis. li. i. pro. 4.

Boeti^{us} q̃re ifirm^{us} iudicabat. li. i. pro. 6.

Bona corpis sunt vilia. li. 3. pro. 8.

Bona hoīs sūt ratio & intellect^{us} nō tē
poralia. lib. pmo. pro. 6.

Bona temporalia somniātur esse fe
licitas. lib. 4. pro. prima.

Bona temporalia querēs in variā in
cidit. lib. 3. pro. 8.

Bona tēporalia nec sufficiētiam nec
potētiā prestāt. li. 3. pro. 9.

Boni semp sunt potentes: mali vero
impotentes. lib. 4. pro. 2.

Bonū est duplex. li. 2. pro. 6.

Bonoz premia. require premia.

Boni pmo hic p̃uāf. regre iusti.

Boni veri imagines vbi inueniunt^{ur}.
lib. 3. pro. 9.

Bonū & vnu idē sunt. require vnū.

Bonū est q̃ oīa appetūt. li. 3. pro. ii.

Bonū summum cui liber videt id
q̃ appetit lib. 3. pro. 2.

Boreas ventus significat pbiā. li.
bro pmo. me. 3.

Breuitas vite būane. li. 4. pro. 4.

Brūtū. require Ulixes.

Alamitas vnde dicatur. li.
bro. 2. pro. prima.

c Lanis dicit rīpulos & lup^{us}

aurus. lib. 2. pro. 4.

Caro nihil aliud ē nisi sanguis coagu
latus. li. pmo. me. pmo.

Casus nō ē euer^{us}? pusius. li. 5. pro. i.

Casus diffinitur. ibidem.

Cathene rōnis sunt quatuor affect^{us}.
lib. i. metro. 2.

Causa mali. require nihil.

Celū q̃re dicit stabile. li. i. metro. 2.

Celū mouet duplici motore. ibides.

Celū q̃re dicitur stare infides stetit.
lib. i. metro. 3.

Circulo p̃p̃at vita hoīs. li. 3. metro. 2.

Circe dea. require. Ulixes.

Claritas solis. regre puidētia dei.

Cognitio summi boni fit p creaturas
gradat^{as} trāscēdēdo. li. 4. metro. i.

Cognitio seq^{uitur} naturam cognoscētis
lib. 5. pro. 5.

Cognitiōis veritatis impedimēta. re
quire. Turbationes.

Cognitio veri repellit cecitatē igno
rantie. li. 4. pro. 4.

Cognitiua vñs aliter i nobis itella
ctūa & aliter scitiua. li. 4. pro. 3.

Cognoscit totū aliter vili & aliter
tactū lib. 5. pro. 4.

Cognoscit hoīem aliter sensus aliter
imaginatio. aliter rō. aliter intelli
gētia diuina. ibidem.

Color pbiē. li. i. pro. prima.

Comabile parētis i certis p̃tib^{us} lau
dabile est. lib. 2. pro. 7.

Comodare nō p̃st mali cū bonis. nec
etia inter se. li. 4. pro. 6.

Comodaria clemētior. regre regim^{us} di.

Comupiscētia terrena supata homo
fit diuinus. li. 4. metro. 7.

Consistere nō abscondas si medicantis
opus expectas: op̃s vt vñus oēt^{us}
gas. lib. i. pro. 4.

Consciētia libertas & consciētia libe
ra. lib. pmo. pro. 4.

Consciētia p̃uāa punit malū intrinse
ce si exteri^{us} nō punit. li. 4. pro. 4.

Consolatio philosophice. li. i. pro. 3.

Consules electi ducti i p̃torū p̃s p̃ue
rudinē romanoz. li. 2. pro. 3.

Cōstēplatio supnoz & nostrū p̃ stul
tos p̃pugnaculū. li. i. pro. 3.

Cōtingēs require necessariū.

Cōuict^{us}. require damnari.

Crapula boīes debilitat. li. 2. pro. 5.

Cupiditas multoz maloz causa est.
lib. 2. metro. 5.

Cupiditas veri boni nāliter est inse
ra hominib^{us}. lib. 3. pro. 3.

Currus p aurigaz necessario non ve
at. lib. 5. pro. 4.

d Amari nullus debet nisi
puit^{us}. lib. i. pro. 4.

Damnatōz penā require pena.
Desiderium hui appetitum eorum
iplere soli sapientes possunt. li. 4. p. z.
Desiderij et libidinis differētia. ibides.
Deus intuetur omnia. li. 5. profa. 6.
Deo sunt preces offerēde. ibidem.
Deus presidet vt conditor mundi. li.
bro primo. profa. 6.
Deus commendat de gubernatione
celestiū et terrestriū. libro. i. metro. 5.
Deus siue summum bonum non in
uenitur in terrenis sicut nec auz i
arboribus. libro. 3. metro. 8.
Deus regit omnia. lib. 3. metro. 9.
Deus a nullo compulsus sed sua bo
nitate fecit oia. commendatur ex
parte sapientiē sue. ibidem.
Deus oia gubernat. li. 3. pfa. iz.
Deo oia recta fiūt. libro. 4. profa. i.
Deus rotat orbem dicit permēdie.
libro. 3. profa. iz.
Deus tonans. require tonitru.
Deus verissime est. require esse.
Deus fons omnium bonitatis p omni
potētia. index equitatis per iustici
am. libro. 4. metro. 6.
Deum eternum omnes sapientes di
xerunt. libro. 5. profa. 6.
Deus oia videt. libro. 5. pfa. 6.
Dignitas siue potestas est duplex. li.
bro. z. profa. 6.
Dignitas reddit malos peiores vt pa
ter de romanis. li. z. profa. 6.
Dignitas reddit peiores pars de Ne
rone cuius ponit quatuor malicias.
libro. z. metro. 6.
Dignitas si esset bona nō adueniret
peccissimū. libro. z. metro. 6.
Dignitas collata ipsoibz nō efficit di
gnos foz ondit idignos. li. z. pfa. 6.
Dignitas nō reddit boies honorabi
le si nō est virtuosus. lib. 3. pfa. 4.
et probat quadruplici via.
Dignitas prefecture dignitas senato
ria ibidem.
Displicere malis laudabile ē. libro p
rofa. 3.
Dinitie in gnoz sūstūt. li. z. profa. 5.
Dinitie disperse minuuntur. scientia
vō displa augmentat. li. z. pfa. 5.
Dinitie nō fit appendēde tribus ratio
nibus probatur ibidem. et propter
viciuitas multi perierunt ibides.
Dinites soli reputant bonore digni.
ibidem.
Dinitie non auferunt indigentia. li.
bro. 3. profa. 3.
Dinitia qd sit. libro. 5. pfa. 4.
Dinitia p uidētia. regre ingenum.
Dinitio amore tria reguntur. f. alstra.
elementa et tpa. li. z. metro. 8.
Dinitus amor tria faciit boibz. ibides.
Dolēdi nō ēē. regre aduersitati.
Dolere faciūt tria. Boenū. li. i. pl. 4.

Dolor ira meror. lib. i. profa. 5.
Dolia duo vini i lumine iouis. li. z. p. z.
Duo principia reruz bonum et malū
require pythagorici.
Durare malū. require misērio.
Duratur et ingrosas mēse
humana tpalibz. li. i. me. z.
Ebius volēs ire domū sic
errans a felicitate. li. 3. profa. z.
Eclipsis lune. require admiratiōis.
Eget ois eo qd desiderat. li. 3. pfa. 3.
Eletmētōz concordia. regre regimē di.
Eloquētia sine sapientia. et eloquētia
cū sapientia. libro. z. profa. prima.
Epicuri stoici. li. i. profa. 3.
Eqūiter se hēre. regre aduersitate.
Error sapiētiē ē duplici d causa peior.
Et in sapientia. libro. i. profa. i.
Esse malos simplr nō cecidit sed esse
boies malos sic cadauer esse boies.
libro. 4. profa. z.
Esse verissime habet pmi ens. quan
to gāliquis magis p vicia recedit a
primo esse. tanto magis desinit esse.
libro. 4. profa. z.
Etas pbie. libro. i. profa. i.
Etates quatuor per poetas distingun
tur. li. z. metro. 5.
Eternitas deo attribuit. perpetuitas
mundo. libro. profa. 6.
Eternitas diffinitio. li. 5. profa. 6.
Eternitatis cognitio habet ex cogni
tione et temporis. ibidem.
Eternitatis vocabulo multi sūt abu
si. ibidem.
Eternū triplex. libro. 5. pfa. 6.
Euenire. regre libez arbitrium.
Euenire. regre casus. 3te fortuiti.
Eufraates et tigris duplex origo. li. 5.
metro primo.
Exilium. require misēria.
Facies siue vultus pbie. li.
bro. i. profa. 3.
Falli nō pōt deus. require
prouidētia diuina.
Falsa felicitas dicit mēday. li. 3. p. 9.
Fama popularis nō puenit ex recto
iudicio rōnis. lib. 3. pfa. 6.
Familiaris inimicus efficacissima pe
stis. libro. 3. profa. 5.
Familiaris regū. require potens.
Fatalis ordo. libro. 4. profa. 6.
Fatūm duplex notificatur. ibidem.
Fatū ad puidētiā bz differētiā. ibide.
Fatūm depēdet a diuina prouidētia
exemplum ibidem.
Fati diuerse opiniones. ibidem.
Fato oia que subsunt etiam diuine
prouidentie subsunt. ibidem.
Fatū se habet ad prouidētiā sicut
ratiocinatio ad intellectū ibidem.
Fatū incipit vbi motus. et qcquid su
pra motū est fatū est. ibidem.
Felicitas est duplex scz politica et spe

culatina. li. i. metro. f.
Felicitas tpalis i tribus consistit.
libro. z. profa. 4.
Felicitas nemini totalit aduēit. ibide
Felicitas falsa. li. 3. metro. i.
Felicitatē a vero bono errantes i gn
q pofuerūt phitire. li. 3. profa. z.
Felix quātūcūqz quis fit tñ alterius
statz apparet felicius. li. z. profa. 6.
Figura siue forma hominis et etiam
butoz. libro. 5. metro. 5.
Finis cū sit causa causaz ideo nihil
pōt perfecte sciri nisi sine cognito.
libro. i. profa. 6.
Finis et principij i vnu coincidūt pa
ter i circulo. q cognitio principio cogit
scit finis oīuz repz scz de. li. i. pfa. 6.
Fletus duplex. ver et fict. siue adu
lateri. libro. i. metro. i.
Fons bonitatis. require deus.
Fortis require aduersitate.
Fortitudo siue potētia. vera. requi
re refrenare.
Fortune bona trāstoria et decepto
ria nulli sērnāt f. idēz. li. i. metro. i.
Fortūa cadaua pp duo. duplicē bz fa
cie ante albā et retro nigrā. ibidem.
Fortuna ceca depingit duplici fron
te capillata et calua. li. z. profa. i.
Fortūa nō ē i pte boīs. ibidem.
Fortuna depingit cum rota. ibidem.
Fortuna nō affuecit i oppositū nec
natura. ibidem.
Fortuna quelibet dupliciter confide
ratur. libro. 4. profa. 6.
Fortūa esse bonā vel malā stat i vo
luntate hominis. lib. 4. pfa. 7.
Fortuna superba. quia nulla verec.
libro. z. metro primo.
Fortūa iuebit d auariciā. li. z. me. z.
Fortune bona non efficiunt quod p
mittunt. li. 3. profa. 5.
Fortuna omnis aut iuctūda aut aspe
ra. libro. 4. profa. 7.
Fortuiti euentus declarātur p flumi
na paradisi scz tigris et eufraē. qm
duplex est origo. li. 5. metro. i.
Fuga passionum siue affectionum.
libro. 4. metro. 7.
Futura ex necessitate eueniunt reg
re. spes.
Gloria mūdāna nō dicit bea
titudō. li. 3. profa. 6.
Gloriadus nō ē iuebit. li. z. pfa. 5.
Gloriādū nō est in multitudine ser
uoz. libro. z. profa. 5.
Gloria siue fama nō spectat ad virtu
osos. libro. z. profa. 7.
Gloria humana nō est appetēda p
pter quatuor. libro. z. profa. 7.
Gloria vana ex nobilitate sanguinis.
libro. 3. profa. 6.
Gubernatio celi et terre. regre deus.
Gubernaculus qd ē regie mundum ē

Dybbe" citharista. libro .3. metro. iz.
Dybei fabule moralitas. ibidem.

Arentes. regre comedere.
 p Paripotetia. lib. i. pfa. 3.
 Passio ē quidam motus cel-
 lule appetitiue. libro. i. pfa. sexta.
 Passiones animi ipe diūt rectū rōnis
 iudiciū. li. i. p. 6. Et ibidē. metro. 7.
 Pat sapiētis nō est nouum sed anti-
 quū. libro. i. pfa. tertia.
 Patris est beatitudo: via ad eam sūt
 virtutes. libro. 5. pfa. prima.
 Paupras. duplex. libro. 2. metro. 4.
 Paulin^{us} senator romanorū. li. 2. p. 2.
 Pax seu trāquillitas mētis. li. i. p. 5.
 Peccata. require vicia.
 Pellēde sunt affectiones. li. i. me. 7.
 Pena malorū bōa ipunitas mala. li.
 4. pfa. 4.
 Pene dānatoz siue purgādoz nō
 sunt edifferende. li. 4. pfa. 4.
 Pene maloz qre fieri pmitūt bōis
 r mal' iocūda q dēf bōis. li. 4. p. 5.
 Pene. require liberū arbitrium.
 Pene mētis speculatio rōis. li. 4. p. i.
 Periclitari. li. i. metro. 7.
 Perodi mortis siue meteyite. li. 4.
 metro quarto.
 Permanēcia est appetit^{us} naturalis
 nō voluntarius. li. 3. pfa. ii.
 Piger. require asinus.
 Pitagorici posuerūt duo picipia re-
 rum bonum r malū. li. 3. pfa. ii.
 Pphilosophari. require admirari.
 Pbia d mulier ppter tria. li. i. pfa. i.
 Pbie istatura. ibidem.
 Pphilosophie prestres mathematici.
 canaturales r metaphisica. ibidez.
 Pbie vestes artes liberales. ibidez.
 Pbie vestes erant filiis tenuissimis.
 ibidem.
 Pbia māib^{us} fuisse texuerat vestē ibidē
 Pbie vestes obscurat qz nō vītata vt
 gladi^{us} i gete rubiginosifuerit. ibidē.
 Pbie vestis funditur vario mō ibidē.
 Pbia diuidit i practicas r speculati-
 uam. ibidem.
 Pbia practica habet i ethica ycono-
 mica r politica fed speculatiua seu
 theozica triplex ē. s. pbfica. mathe-
 matica r metaphisica r in talibus
 est ordo p modū scale. ibidem.
 Pphilosophie ornamenta. ibidem.
 Pphilosophie ira. ibidem.
 Pbia magistra oium virtutum r est
 a deo li. pmo. pfa. 3.
 Pbia est via ad cognoscendum vezz
 lumen. libro. 4. pfa. prima.
 Pbus fuisse si tactus. li. 2. p. 7.
 Plato. regre scire. Itē regre mūd^{us}.
 Poeta. require meretrici.
 Poetica ars a pbia fugat. li. i. pfa. i.
 Popularis. require fama.
 Potius of luxuriosus. li. 4. pfa. 3.
 Posse malū per^{se} est qv velle. li. 4. pfo
 fa. 4. qualiter intelligitur

Posse malūz nō est posse. li. 4. p. 2.
 Posse implere. require desiderium.
 Potentia nō potest i liberum arbi-
 trium. libro. 2. pfa. 6. vt patet d illo
 qui momordit linguam.
 Potentia vera. require refrenare.
 Potētia: sufficiētia: reuerētia claritu-
 do iocūditas sūt vniū in re. li. 3. p. 9
 Potentia ligata. regre piceps mal^{us}.
 Potentia plus. require actus.
 Potentium familiaritate Seneca
 plures mortui sunt li. 3. pfa. 5.
 Potentes huius mundi nō sunt ti-
 mendi. li. pmo me. 4.
 Potens econtra patitur potētia exē
 plū d busride iterfecto ab Hercule
 Itēz de regulo romano. li. 2. pfa. 6.
 Ptās regia nō ē vā ptās. li. 3. pfa. 5.
 Potestas gladio super caput pendē-
 ti comparatur ibidem.
 Ptātis infecuritas. regre ifecuritas.
 Potestates pcedunt malis. li. 4. p. 6.
 Potestas plus. require dignitas.
 Preces. require orationes.
 Premia nunq dēfunt bonis nec ma-
 lis supplicia. li. 4. pfa. 3.
 Premia. regre liberum arbitrium.
 Premiū extrinsecū nō curat bon^{us} cū hē
 at iā introinsecum. li. 4. pfa. 4.
 Ppescientia dei. libro. 5. pfa. 3.
 Ppescientia dei nullā necessitatē dei
 iponit futuris. libro. 5. pfa. 4.
 Ppescientia dei nō mutat ppropie-
 tatem rei libro. 5. pfa. 6.
 Ppistaliter oia sunt i deo li. 5. pfa. 6.
 Ppotozio inducebantur consules ro-
 mani require consules.
 Principia duo. require pitagorici.
 Principiū malozum potentia ligata
 est multis catbenis. li. 4. metro. 2.
 Prodigium quid sit. lib. 2. pfa. i.
 Promittere require sapiens.
 Propositio nū veritas est super natu-
 ram rerum lib. 4. pfa. 2.
 Propriū bonū bonūz. regre nō recta.
 Propopopeia est fictio noue persone
 li. pmo. pfa. prima.
 Propspira. require aduersa.
 Proudientia dei solis claritatem ex-
 cellit. li. 5. metro. 2.
 Proudientia pūina quo ad diuersos
 pph^{os} ois nō fallitur. li. 5. pfa. 6.
 Prosa r metro vt fit boeti^{us} duab^{us} de
 causis li. pmo. metro pmo.
 Prudēs tria respicit tpa. li. 2. pfa. i.
 Pulchritudo quadruplex. li. 2. p. 5.
 Pulchritudo corporis velociter rap-
 pitur lib. 3. pfa. 8.
 Pulch^{us} videri nō reddit nā. s. oclorū
 dilitas. ibidē. Explū d Alcibiade.
 Puniantur alibi grauius mali bic i
 puniri lib. 4. pfa. 4.
 Puniri i trisece. require pscia pura.
 Puniri nō. require misereor.

Ques mentis. require pax.
 q Quicq vniū i re. regre potētia
 Quid nominis r quid rei dis-
 ferunt. libro. quinto. pfa. prima.
 Ratio recta est bōi ppropz bo-
 num libro pmo. pfa. quinta.
 r Rationalis. regre homo.
 Recordari qd sit. libro. 4. pfa. 2.
 Refrenare animū est potentia vera.
 libro tertio. metro quinto.
 Regendi tria regnū. lib. 2. pfa. 7.
 Regere. require deus.
 Regimē dei cōcordia elemētozū
 appet^{us} r tpb^{us} ani. li. 4. metro. 6.
 Respublica. require beate.
 Ritosofus. require canis.
 Rotare orbē. regre deus rotat.
 Ruge fuit quare i senibus nō in iuue-
 nibus. libro pmo. metro pmo.
 s Acrlēgiū. libro pmo. pfa. 4.
 Sanitas corporis tridiane
 febri soluit. libro. 3. pfa. 8.
 Sapiēs bz se vniiformiter ad vtrā-
 q fortunā. libro. 2. pfa. prima.
 Sapiēs. require tetragonum.
 Sapiētis nō ē pmittere que nō potest
 implere. libro. 4. pfa. 2.
 Sapiēs require desiderii. Itē regre
 aduersitate. Itē require odium.
 Sapiēs nō odit stultū. li. 4. pfa. 4.
 Sapiēs est declarare difficilia. libro
 quarto. pfa. sexta.
 Sapiētū ē simplicib^{us} aridire cū sa-
 pientiā adquirat ibidem.
 Scietia diispa augmentat. oppositū
 de diuitiis. require diuitie.
 Scia diua qlis sit noānda. li. 5. p. 6.
 Scire. require finis.
 Scire seipū. regre homovere scit.
 Scire f3z platōē. libro. 5. metro. 3.
 Senes qre sunt rugosi. li. i. metro. i.
 Senū generat tripliciter. li. i. me. 2.
 Senus multa incommoda. ibidem.
 Senilitas ottriat rōni. li. i. me. 2.
 Sermones accipiēdi sūt fm materi-
 am subiectam. li. 3. metro. iz.
 Serenitas vespertina. li. 5. pfa. 4.
 Sex dolorosa. require dolore.
 Signū offendit signatū nō necessari-
 tar. libro quinto. pfa. 4.
 Socrates phus i noie vni^{us} dei bibie
 venenū r nihil sibi nocuit. li. i. p. 3.
 Socrates docet semper pandere ve-
 ritatem. libro pmo. pfa. qta.
 Sol quādoqz significat intellectus.
 libro pmo. metro tertio.
 Solis calor. libro pmo. metro. 2.
 Solis claritas. regre puidētia dei.
 Spes r deprecatio cessatē: si futura
 de neceate eueniēt. li. 5. pfa. 2.
 Status nō placēs. regre felicitas.
 Stelle septē. regre admiratiōis.
 Stoici vnde dicatur. lib. 5. metro. 4.
 Item plus. require epicuri.

Stridū duplex florens et aridum. li. bro primo. metro primo. 3re pl^{re} re gre lecto. 3tem plus: regre oculis. Stupor: quid sit. libro. i. profa prima. Stupor: Boetij. ibidem. Stupor et pudor differūt. li. i. pfa. z. Superbus comparatur fulmini. li. bro primo. metro quarto. Contra superbos vanam gloriāz que rentes. libro. 7. metro. 7. Supplicia. require premia. t Acturnitas dupliciter pro uenit. libro primo. profa. z. Taciturnitas triplex. libro. secūdo. profa prima. Tacit⁹. regre cognoscitur. Tardus. require asinus. Temporalia habebant et ingrossant mentem humanā. libro. i. metro. 7. Tempus vernale conuenit uite diu mane. ibidem. Tps autumnale dat vnas ibidem. Tenebris assueti nō queunt lumē in tueri. vt sunt certe aues. li. 4. pf. 4. Terra habitabilis solum ad tres par tes. libro. z. profa septima. Terrena bona effecant vulgares. li. bro quarto. profa quarta. Testis additōes. libro. i. pfa. 4. Tetragonum corpus comparatur sapienti. libro quarto pfa septima. Tigris flumē. regre eufratis. Tiresia vaticinuit. regre vaticinatio. Tonitru dicitur deus tonare vt sic diuina puidētia recogitē. li. 4. me. 6. Trāsfōrmatio. regre animi.

Trāsfōrmatio. regre Ulixis. Turbariones animi impediunt cogni tiones veritatis. lib. primo. metro. 7. Aticinatiō Tiresie. qd dicaz hoc erit vel non erit. libro. 5. profa tertia. Ubiniunc Sabutius: vbi Latho li. bro secundo. metro septimo. Uelle malus. require posse. Ueneniū bibere. regre Socrates. Uenti quatuor principales a quattu or partib⁹ mundi. quilibet duos ha bet collaterales. et sic sunt duodeci. libro primo. metro tertio. Ventoz generatio. libro. i. metro. z. Veritas. require Socrates. Veritas. qualiter latet in principio in nro intellectu. libro. 3. metro. ii. Veritate nō oēs eodē modo capiūt. nā qdā demōstratiue: qdā auctorita tiue: quidam per modum fabule. li. bro tertio metro. iz. Veritas propositionum. require pro positio. Veritas contraria opinioni vulgarū qui putant malos impūitos felices. libro quarto. profa quarta. Vertex capitis tres hz pres: fāstasia i āteriozi. cogitatiua i medio: memo ratiua i occipite. libro. i. profa pma. Vestigina. require serenitas. Vestib⁹ nō ē gliandū. libro. z. pfa. 5. Uia ad beatitudinē. require patria. Uicia sūt spernēda. libro. 5. profa. 6. Uicia nō sūt sine penis. lib. 4. pfa. i. Uiciosus. require accidiosus.

Uidere omnia. require deus. Uini duo colia i limite Jouis. libro secundo. profa secunda. Virtutes sunt colende. li. 5. profa. 6. Virtus interpretat⁹. li. 4. profa. 7. Virtutes sunt via ad beatitudinem. require patria. Uisus. require cognoscitur. Uita biuana. regre tempus vernale. Uita virtuosa est status mediocris. propter similitudinem edificij. li. bro secundo. metro quarto. Uita hominis. require circulo. Uita hominis. require periodi. Ulixis focj per potum Circe in bru ta sunt trāsfōrmati. lib. 4. metro. 3. Ulixes plus. regre aduersitas. Unum et bonus idē sunt. li. 3. pfa. ii. Unus manet iteris qz ē ynūz. ibidem. Uoluitz nihil nisi cognitū. li. 5. me. 3. Uoluntas. require opus. Uoluntas et potestas requiruntur ad omnē actū. libro. 4. profa secunda. Uoluntas duplex. li. 3. profa. 7. In uolūtate nō est bitudo. ibidem. Uoluptas iungalis hz anxietatē an nexam. vide exemplum notabile. li. bro tertio. profa septima. Uoluptas est sicut stimulus apum. li. bro tertio. metro septimo. Uoluptatē qd mali sequit⁹. ibidem. Uolulus detegere: regre confiteri. Uultus. require. facies. Uult⁹ reuerēdi dī pbia: qz sic uultus bonest⁹ facit boiez reuereri: sic pbia amatores. suos. li. pmo profa pma.

Prologus.

Eximij preclarisq; doctoris Thome sup libris Boetij de solatu philosophico mementus feliciter incipere.

philosophia fuitas oportet vt tibi ptingat vera libertas. Hoc sūt vba Senecæ octaua epla ad lucillū: quia vocari pbiā scias veritatis recte se habz ex secūdo methaphisice. pbia affio delectationis mirabiles firmitate p puritate ex. io. ethicorum. Et multis vīa est pbia res mirabilis diuina ex de celo z mundo Aristotelis. Item q nulla scia similis est pbie que clarificat animas z facit delectari eam in hoc seculo in perfectione z rectitudine. ex libro de pomo z morte. Et pbia trahit homines ab obscuritate ignorātie ad scias: a tenebris stulticie ad lucez sapie z ad claritatē intellectus. ex eodem libro Aristotelis. Item quia pbia a suppositione liberat: inuiti mortis non cōturbat p̄s Tullium in lib. de finibz bonoz z maloz. Ideo Seneca has z cōsimiles aditiones z effectus laudabiles pbie aduertens: hortat nos ad seruitutē pbie in propositione propofita sic dicens. pbie seruus oportet. Que quidē ppositio potest probari multis rationibz. pmo sic. Zlli oportet seruire per cuius seruitutē homini ptingit vera libertas. sed pbia est huiusmodi. dicitur. Maior nota. qz libertas est nobilissima aditio quā natura hūana desiderat z affectat. Maior patet per eundem Senecā q postq pmissit propositionē istā. pbie fuitas o. subiūgit. vt tibi ptingat vera libertas. z paucis iterpositis dicit. hec. n. scz ipsz pbie p̄biē libertas ē. Probat scdo sic. Zlli o. fuitre qz animū pficit. vitā dispōit. actiōes regit. agēda z obmittēda dīmōstrat. z sine q nemo ē securus. pbia ē h̄s. igit. zc. Maior nota. nā iste aditōes sūt de pfectōe hoīs. Maior declarat p̄ Senecā. i. e. epla ad lucillū. q loqns de pbia dicit sic. De caluz fornat z fabricat. vitā dispōit. actiōes regit z obmittēda dīmōstrat. sed et ad gubernādū erratā. fluctuatiū diriget cursū. h̄s sine hac nemo ē securus. Probat 3. sic. Zlli ē fuit dū qz tradit cognitioē vltimi finis magnū incrementum. pbia est h̄s. igit. zc. Maior nota. qz cognitio vltimi finis magnū incrementū pfert ad vitā. ex p̄thico. Maior declarat. nā vltimū finis vitę hūanę ē beatitudo cuius cognitio nē pbia tradit. dicit. n. pbia i. z d. solatōe p̄ba scda. qz beatitudo ē stat. oīuz bonoz aggregatiōe pfecta. z i. eodē tertio ostendit pbia i. q sit vera beatitudo z quō ad eā pueniat. Probat q̄rto. Zlli o. fuitre qd facit hoīes parē dō. pbia ē h̄s. igit. zc. Maior nō d. se. Maior p̄s p̄ Senecā. 4. e. epla ad lucillū q dicit. Hoc n. mihi pbia pmitit vt me parez deo reddat. Probat 5. qz fuit dū qd ē magistra oīuz sciaz nutrit oīuz vtutū. sūmū solaciū lapsoz aīoz qd ē puium veri luminis. z cuius exho ratio ē recta sui aucte dignissima. pbia ē h̄s. igit. zc. Maior nō d. se. qz roabilis p̄ba h̄s aditōes laudabiles alicui fuit. Maior declarat. nā pbia ē magistra oīuz sciaz ex p̄ de solatōe p̄ba 4. 3pa ē sūmū solaciū nutrit oīuz vtutū. scdo d. solatōe p̄ba 4. 3pa ē sūmū solaciū lapsoz aīoz. tertio d. solatōe p̄ba 4. 3pa ē pūia veri luminis. q̄rto d. solatōe p̄ba 4. 3. ei exhortatō ē recta sui aucte dignissima. q̄nto d. solatōe p̄ba 4. Sic qz p̄p̄ositio declarata q dicit. pbie fuitas o. 3. dices. qd mihi pdest pbia si fatū ē qd mihi pdest pbia si de rector ē qd mihi pdest pbia si casus imperat. Ad b̄ ridet Seneca. 12. epla sua. Sine icorabili lege fata nō frīgāt. siue de arboribz vniuersis cūcta dispōit. siue casus actiōes hūanas sine ordie p̄miserit. adhuc pbie iustitiam ē. pbia n. nos tuertit bz. hec. n. exhortat vt libetē dōplaceam? vt ipsz se. qm̄ur vt p̄mūe fortie resistam? vt vlti casum feram. licz at oēs hoīes bz Aris. p̄ methaphisicā nā scire desiderēt: tū pauci de q dolor ē pbie vacāt. qd iō ptingit. quia plures ob-

missis delectationibz interioribz ad delectationes refugit corpales. Nō tñ o. delectatiōes corpales esse eligibiles res interioribz. qz delectatiōes corpales ipediūt a sūmo bono. interiores at ad id p̄mouēt. Vñ Boet. i. tractatu d. sūmo bono dicit. Dolere d. bēg z delectationibz sēfualibz detinēt bona interiora obmittēda. Nā dedit h̄s bēfualibz sūma bona nō attingūt. Quos hoīes sēfualēs Boet. 4. de cōsolatiōe p̄ba 4. c. comparat vespalionibus. dicens. Nequeit. n. oculos suos tenebris afflictos ad lucez p̄p̄biē que vitas attollere. similesq; sūt aībz quaz itutū nox illuminat dies excecet. Et h̄s hoīes sēfualēs z vulgares sūt magnificat nōmē pbie. h̄s magis blasphemēt. nihilominus tñ ipa pbia in sua dignitate p̄feruat. teste Seneca. i. 4. epla ad lucillū. Nūq; iualefecit ad tātū malicia neq; ad tātū excedit p̄tra vitutes. vt nō nōmē pbie sacru z venerabile pmaneat. Sz dices p̄biā nō valeo qz paup sūt. h̄s i. oīurias hūero. totū me pbie dabo. z Videt rōa bile. qz nā p se nō ē sufficiens ad speculādū h̄s oībū z potū z reliquū famulatiū p̄ficeret. z p̄ tātō sacerdotēs in egypto habitis necessarios qz amirari ceperūt p̄biā. vt dicit Aris. p̄ methaphisicā. De excecato rōne paupiat nō valet. audi Senecā. 17. epla ad lucillū. q dicit. Nō ē q nos pauptas a pbia retinet. tolerāda. n. ē fames quā tolera uerūt qdā obfidiōibz. qd aliis erat p̄mū patiētē illorū qz i. arbitriū nō cadere. i. inuicor. qz magis ē qd p̄mitit. p̄p̄ta libertas. nullū hoīs timor z qd aīuz libat a furoribz. mltis. n. ad p̄bandū obistere diuine. pauptas at expedita securā ē. si vis aīo vacari paupsis o. aut paup filia. qz nō p̄t studiū salutare fieri sine cura frugalit. frugalitas at ē volūtaria pauptas. h̄ Seneca. vñ ē igit ad p̄bandū exigit necaria h̄s sufficit hōi pauca. nō enī o. futurū felicem deum terre z maris ē. qz nā paucū minimisq; p̄tēa ē. ex scdo d. solatōe p̄ba 4. Propter q oīa a te ad p̄bias magno cursu totiq; vitis p̄tēda. hec Seneca. 17. epla ad lucillū. pbie q fuitas o. vt tibi ptingat vera libertas. vt tibi ptingat vera securitas. vt tibi inotescat felicitas. vt par oco fias. z p̄cipue vt i. aduersitatibus z tribulatiōibz possit p̄ ipas verisime p̄soleris exēplo Boetij quē pbia i. exiliū relegari. ad obliuiois puluī dignitatibz exutū. mltis miseris afflictiū dulcissime p̄solabat. d. cuius pbie solatōe agit i. b̄ lib. Boetij. q titulat liber d. solatōe pbie. de q ad p̄s nra ē itētio. hec sufficit ant d. introductionē huius libri. C. 3. Sañg ad lras accedam? qnq; sūt p̄mittēda. p̄ d. cā suscepit op̄is. 2. d. causis huius libri. 3. d. titulo huius libri. 4. d. ex p̄p̄one. 4. d. cā ititulatōis p̄tīs libri. 5. d. gnālī sūma z finis huius libri. C. Circa p̄. videlz circa causā suscepit op̄is. qz Boetius hūc libū p̄scripsit. ē sciēdū. qz Boetij vir eximij. con sul romanus. fide catholicę extitit. qz disputat d. fide catholica 3 duos hereticos. i. Nestorū z Euticē. cū nullū eēt q eis resisteret Boetij ipos i. cōmuni cōcilio deuicē h̄c patet i. lib. suo de duabz naturis i. p̄p̄o. 2. p̄ vero theodorici regis gortoz cū idē Theodorici tyrānidē suaz 3 Romanos vellet exercere: quoslibet bonos opprimere: Boetij vtute dei armat p̄ oibz alys sibi resistit. z quos tyrānicā rabies inuaserat. Boetij amoris iusticie expōnes h̄c pericula ipsos libenter. Vidēs aut Theodorici rex gortoz solū ipsū Boetij sibi resistētē cogitabat q̄lter ipz p̄deret. z cū iusta causā 3 eū nūeniret duas falsas causas cōfigit. dicit. n. Boetij ipediūisse quēda delatozē bi lraz q cōtinēbat accusatiōem senatū romahoz vt sic fecit reddere reus lege maiestatis. Hāc causā tāgit Boetij p̄ba q̄rta huius p̄mi dices. Delatozē ne documēta de ferret quibz senatū maiestatis reū faceret: impedisse cri-

minatur. Secundo accusabat Boetium quod quasdam libras dixerat
pisset ad imperatorem constantinopolitanum quod quas restitue-
ret libertate plina ipso romanis. Hec casus tamen Boetii
eadem pfa sic dicitur. Nam de copositis falso libris gbus libra-
re arguor sperasse romanam qd attinet dicere. Dis de cau-
sis Boetii quod viles psonas in insanes accusas. in desen-
sus reus est indicat. et a rege Theodorico papie in exili-
um relegatus. Boetius autem in exilio positus preterita pro-
spicitate secus reputas et ipse aduersitate considerans:
ne aliquis homo in simili statu possit desperare: sed vn-
de consolaret haberet pblicas consolatione coposuit sumu-
tabilitate fortune. Et qbus dictis patz qd ca suscepti ope-
ris est illa: quatenus Boetius se in exilio relegatu ab oib bonis
depullum dignitatis exutus pphas se tueret. volens
colari quelibet hoies in simili statu positus: ne desperet:
similiter coemedum. Secundo videndum e de causis hu-
ius libri. cuius efficiens fuit Boetius qd describens materiaz
libri vitiis tra pfa qd metro imitat. Martianus felice
capella qd in deserbendo nuprias Mercurij et philologie
B filio vltus e. de q fit metio in theodolico vbi dicit. Egredie
solobol cui p filiboris amor. Vt superius magna socia
stretre capella. licet ille liber Boetii multu excellat li-
bru Martiani tamen nobilitate materie qd priuilegio eloqui
nor reputat. Vt aut Boetius in libro pfa in qua ponit
riones ad consoladu Boetius: pbatio qd no sit doledum de
amissione reru spaliu vti at metro delectabili vt dum
audis meror obliuio tradat. La materialis bui libri e
pbica consolatio ordinata ad cotemptu mudanor et ad ap-
petitu summe felicitatis. Vt pbica consolatio pfuadens
nemine extolli in pspiris. nec depmi i aduersis. Vt alit-
ca materialis siue subiectu bui libri e status miserabilis
Boetij pbica consolatio supinducta. La forma tractat
bui libri consistit i eo dimissio. de qua videbit post. La at
formalis tractandi e modus agendi Boetij. et e dialogus. i ser-
mo duoz. Introducti eni Boetij in libro duas psonas.
seis seipsa sua miseria depلاغe. et pbias filio dolentes: et
ips sup sua miseria consolant. et h e ronabile. Nam fz beatu
Heg. Verus ordo consolatiois e. vt cu volum aliquem a
moro suspedere: pmo studeam luctui ei concordare.
Vt ideo ca formalis e dialogus. qz i quad pte bui pmi
libri pbia introducit fortunam ipsa Boetii alloquere. vbi
incidit quedam figura tropique vocat ethopeia. d q dicit
greecismus: ac introducit aliquos de ethopeia loquentes.
vt cum fortuna loquitur Boetius ipsa. Vt potest dici
fm comuniter loquentes qd causa formalis tractandi e
qntuplex. diffinitiuu. oisitiu. pbatiu. improbatu. ex plo-
ru positiuu. sicut videbit i libro. Causa finalis huius li-
bri est. vt ipso cognito nosipos et quo subiet alios i aduer-
sitate et tribulatione positos pbica consolatio tueamur
Et ne extollamur in prosperis et depziniamur in aduer-
sis. Tercio videndum est de titulo huius libri. et de ei ex-
positione. Unde sciendum qd titulus fm Remigium su-
per donato est clausi siue ingressio operis sequentis. Et
dicitur titulus a ritan quod est sol. scit enim sol illumi-
nat mundum sic titulus librum. Et preponitur titulus li-
bro ad confirmationem operis et ad laudes auctoris. Est
ergo titulus presctis libri talis. Anny Mantly Tozqti
Seuerini Exconsiliis Patriy Ordinary Boetij viri il-
lustris incipit liber de consolatione philosophie. Sed
queritur quare tot nomina propria ponuntur in titulo.
Dicunt aliqui qd forte confectum fuit romanoruz vt sic
nomina ascriberent suorum auctoz et pdecessoruz.
Vt aliter potest dici qd plura nomina ponuntur in titu-

lo propter honorem et laudem ipsius Boetij. quia fz Se-
necam in lib. de clementia ad Nerone. Multa cogno-
mina honori data sunt. Sicut enim viliis persona non vult
nominari nisi vno nomine. quia quilo plus nominatur:
tanto plus cognoscitur. et tanto magis soadescit. sic bone-
sta persona vult nominari pluribus nominib vt sic ma-
gis innotescat et clarescat aly sua fama. Nam omne bo-
num in comune deductum magis elucescit. Exponitur
autem iste titulus sic. Boetius dicitur Annyus a quoda
nobili romano sic dicto de cuius genere ipse fuit. Vt dei-
ctus auyri quasi inuict. Ab a qd est sine. viciosis victoria.
Nuncq eniz Boetius vincit potuit vt flecteret a ture ad i-
usticia. sicut ipse testatur. 4. pfa. bui libri pmi dicens.
Nuncq a iure ad iniuriam me quisq detrahit. Secundo Boe-
tius dicitur Mantly. qd de genere Mantliorum fu-
it qui erant nobiles romani. Tercio Boetius dicitur fuit
Tozquatus a quodam nobili romano sic dicto. qui cuz
singulare bellum iniret cum quodam de gallia plus de-
uicet et torquem in collo habentem sibi abstulit: cuius ra-
tione dicitur fuit Tozquatus. de cuius genere fuit Boe-
tius. Quarto Boetius dicitur fuit Seuerinus a seueri-
tate: Seuerus eniz fuit cum Theodorico regi gortozum
se opposuit. Vt dicitur fuit Seuerinus quasi lequiesce-
ritatem nuncq enim in iudicijs vel amore vel odio fle-
en potuit a veritate. Quinto Boetius dicitur fuit Exco-
sul quasi vnus ex consulis romanorum. vel ex consul-
bus quasi extra consulum positus quem prius habuit. Et
consulares dicebantur qui iam deposuerat consulum. et
licet ab honore consulum cessarent: tñ postea plus aly
in magna reuerentia habebantur. Sexto dicit fuit Pa-
tricius a nobilitate romano sic dicto de cuius genere
fuit Boetius. Vt alio modo patricij dicebantur nobi-
les romani qui prouidebant rei publice sicut pater filio
quoz nomina scripta erant anres litteris et ideo diceba-
tur patres de quozum numero fuit dicitur patricius.
propter qd Boetius fuit dicitur patricius. Septimo di-
cebatur Ordinarius. quia reipublicam ordinant. Vt
aliter ordinari dicebantur qui tante dignitatis erat vt
quolibet ordine digni essent. et sic fuit Boetius. Octauo
nomine proprio dicitur fuit Boetius. qd interpretatur ad-
iutor qz in necessitate paupibus subuenebat. Quarto
videndum est de causa intitulationis huius libri. In-
titulatur iste liber de consolatione pbica. Vbi sciendum
q pbica consolatio dicitur rationalis demostratio de-
claras de cuius amissione non est dolendum. et de cuius
possessione non sit gaudendum. et quia hoc tractatur i pre-
sentis libri ideo sic titulatur. Quinto videndum e de
generali summa bui totius libri. Vbi sciendum qd Boe-
tius in hoc libro ostendit bona temporalia esse transito-
ria et non consistere totaliter in eis totalem veram felici-
tatem. et per coseques non est dolendum de eozum abse-
tia. nec gaudendum de eozum presentia. et neminem de-
bere extolli in prosperis. nec depzimi in aduersis. Oste-
nditur etiam in presenti libro quid sit summum bonum.
vbi sit situm. et quomodo ad ipsum perueniatur. Etia
ostendit qd boni semp snt poteres et mali semp snt ipoten-
tes. et qd bonis nuncq desunt sua pnia. malis nuncq sua sup-
plicia. Post hoc ostenditur quid sit diuina prouidentia.
quid castus. quid fatus. quid liberus arbitrius. Et ponit
Boetius rones quibus probat liberu arbitriu non posse
stare cum prouidentia diua. et ponit quozdā falsam so-
lutione et eaz improbat. postea ostendit veram solutione
quam rationibus confirmat. Istā et alia plura pulchra
determinantur in hoc libro sicut patebit in sequentibus.

humectant ora. i. facie meam veris fletibus. **C** Nota adu
 qm poetas. 9. fingunt fuisse mense in monte Elicone
 iuxta fontem caballinu. de quo fonte loquitur. **P**erfius i
 principio libri sui dicens. Fonte caballino et que muse fin
 guntur poetis ministrasse scientiam componendi carmi
 na metrica. i. iste muse poetice vocabantur camene quasi

sessio: que sparsa colligit: erogata reuertitur: publicata
 suscipit incrementum. per quam nobilis thesaurus secre
 tis penetralibus nascitur: effectus eterne delectationis
 acquiritur. Hec est sol per que mens dicitur a tenebris
 cordis oculis: delictiosa animi paradisi. Hec immorta
 lem ex mortali facit. et caducum hominem i deum deifi

ce mutationis auctoritate
 conuertit. **C** Nota circa
 banc dictionem saltim. q
 tres dictiones proferri pos
 sunt per tim que debent
 proferri per tim. vnde po
 ferimus saltim pro saltim
 tempus pro tempus. extim
 plo pro extemplo. quod e
 contra Dugutionem. qui

Das saltim nullus potuit peruincere terror:
Nostrum comites prosequerentur iter.
Gloria felicitis olim viridisq iuuent:
Solantur mesti nunc mea fata senis.
Venit enim properata malis iopina senectus:
Et dolor etatem iussit inesse suam.

canene
 aet. d. f.

Can.

et. d. f.

et. d. f.

et. d. f.

et. d. f.

et. d. f.

Das saltim nullus potuit peruincere terror:
Nostrum comites prosequerentur iter.
Gloria felicitis olim viridisq iuuent:
Solantur mesti nunc mea fata senis.
Venit enim properata malis iopina senectus:
Et dolor etatem iussit inesse suam.
 Uel dicuntur lacere passiu
 rone poematum suoz que poemata dicuntur lacera: q
 non sunt firmitate rone stabilita. Ubi notandus q
 dam carmina dicuntur integra: quedaz lacera. Integra sut
 carmina plica nulla saltitate permixta. sz firmitate ro
 num stabilita. Lacera sunt carmina po
 etica que non instruit boiem nec consolant. sz lacera
 i. distrabunt mentes hominu nunc reducendo boi ad me
 moriam voluptates: nunc dolorem nunc alias passiones
C Item notandum. versus elegi principaliter iuuenti su
 erunt. ppter miseriam describendam. et qz hos versus
 muse dictabant Boetio. per quos Boetius magis sua mi
 seriam reduxit ad memoriam sz per eos consolaret. i. o
 elegi erant causa ipsi Boetio veri fletus. **C** Item notan
 dum. duplex est fletus. adulatoz et verus. Adulatoz
 qui est fictus qualis est fletus amasse. Si enim dixerit
 amatus ad amatum non diligis me: ipsa iplum flere. qua
 re: ut per fletum firmius ipsum possit tenere. cu ante
 nimios non poterit extorquere ab ipso dicit. vade gartio
 ne non noui vere. Alius est fletus verus qui ex vero cor
 dis dolore et e vera pietate procedit. et talem fletum
 Boetius provocatus fuit per musas dicantes sibi carmi
 na. **C** Notandum qz hoc dictio elegi potest exponi du
 pliciter. vno modo qz teneatur nominatiue. et tunc est se
 sus. elegi. i. versus miserie rigant ora mea fletibus. Alio
 modo qz teneatur genitiue. et tunc est sensus camene rigat
 veris fletibus ora elegi. i. miseri bois. qz elegus. a. um. i.
 miser a. rum. fm Dugutionem.
C Das saltim nullus et. **D**ic Boetius respondet tacite
 question. Quereret aliquis quomodo muse dicantur ti
 bi carmina scribenda cum sis in exilium relegar: qz in
 trasti sine omni comitina. Ad hoc respondet Boetius.
 sz omnes amici mei dereliquerunt me in exilio ppter ti
 morem imperialem. tamen has musas nullus terror ipe
 ralis potuit vincere quin sequerentur nostruz iter. i. me vs
 qz i exilium dicantes nobis carmina. **C** Notandus. sz
 bona exteriora possunt auferri ab homine per violentia
 sicut per furtum. per rapinam. per incendium. tamē scia
 non potest auferri ab homine. nō enim scientia violentia
 auferitur. nec veritate flumitur nec tristitia minuitur.
 vnde Seneca. 9. epistola ad Lucillum recitat. qz Stil
 bon capta patria: amissis liberis: amissa vxore sua et alijs
 bonis solus ab incendio extera: regitus fuerit a Deo
 metrico nungd omnia perdidisset. respondit nihil perdi
 di. sed omnia bona mea mecu sunt. iusticia. virtus. et pru
 dentia. et hoc inuit Boetius dicens. Musas se non reli
 quisse. Unde et Alanus de planctu nature de sciētia di
 cit. Super omnem possessionem generosa emanat pos

sestio: que sparsa colligit: erogata reuertitur: publicata
 suscipit incrementum. per quam nobilis thesaurus secre
 tis penetralibus nascitur: effectus eterne delectationis
 acquiritur. Hec est sol per que mens dicitur a tenebris
 cordis oculis: delictiosa animi paradisi. Hec immorta
 lem ex mortali facit. et caducum hominem i deum deifi
 ce mutationis auctoritate
 conuertit. **C** Nota circa
 banc dictionem saltim. q
 tres dictiones proferri pos
 sunt per tim que debent
 proferri per tim. vnde po
 ferimus saltim pro saltim
 tempus pro tempus. extim
 plo pro extemplo. quod e
 contra Dugutionem. qui
 dicit. Tim tria defectoz extemplo tempora saltim.
C Gloria felicitis. **D**ic Boetius deplangit statum suum
 ex parte defectus copozalis. Et primo proponit cum in
 generali. secundo in special. secunda ibi. Venit enim.
 dicit primo quondam consolabatur me gloria felicitis.
 idest prospere iuuentutis. et gloria viridis iuuent. i. de
 etabilis iuuentutis. sed nunc fata. idest euentus. mesti
 senis. idest tristis senectutis. solantur. idest consolantur
 mea. idest meam partem. quasi diceret. prius cōsolabar
 dulci iuuentute. nunc autem concolor tristis senectute.
 fm illam sententiam sic exponitur ista. Gloria felicitis iu
 uente. i. prospere iuuentutis. viridis. i. delectabilis iuue
 tutis. olim idest quondam supple consolabatur me. nūc
 fata. idest euentus. mesti senis. idest tristis senectutis so
 lantur mea. idest meam partem. **C** Notandum qz com
 munit illa littera aliter exponitur referendo eam ad
 musas poeticas sic. Camene que quondam tempore iuue
 tutis erant gloria felicitis viridis iuuentutis. quod dicit
 pro tanto qz iuuenes olim solebant formari in arte po
 etica in qua proficientes gloriabatur in vtu metroz et i
 rignozum. nūc autem camene solantur mea fata in qua
 mesti senis. **C** Notandum qz felix iuuentus est que bonis
 exterioribus est adornata. de quibus bonis loquitur Ari
 stoteles. circa principium libri de bona fortuna dicens.
 Sine rebus exterioribus quozum fortuna e domina nō
 contingit esse felicem. Sed viridis. i. delectabilis iuue
 ntus est illa que est bonis nature decorata. s. fortitudine.
 pulchritudine. et agilitate. Unde Aristoteles et ethicus.
 Nō omnino felix est qui specie turpis aut solitari. aut
 carens prole. **C** Nota qz Boetius representat in se sta
 tum miserie cum dicit fata mesti senis se consolari cu
 minime hominē cōsolantur sz magis perturbant. et cu
 dicit musas poeticas se cōsolari similiter representat sta
 tum miserie qz muse poetice non cedent alicui in solati
 um. sed potius i alimentum doloris. Item de significa
 tionibus sati ponit Duguitio duos versus scilicet dicens.
 Constellatio moris parce responsa deozū. Euentus rerum
 signantur nomine sati.
C Venit enim properata malis. **D**ic Boetius declarat in
 speciali defectū copozalē. dicens. Bene dico qz fata me
 se senectutis nunc consolant me. enī p qz senectus iopi
 na. i. inopinata per apocops. properata. idest festinata
 venit in malis. i. cum suis malis et iō modis. et dolor sup
 ple quem pariter iussit inesse. i. induxit mibi suam etatem.
 per quod inuitioz qz non solum etas idcirco dolorum. sed
 conuerso dolor iudicet et causat etatem et senis. Et tūc
 Boetius ponit duo signa sue senectutis dicens. cani sup
 ple capilli item pestui. ante debitū tpo. fundunt iyer

C Prosa prima primi libri.

Ecce dū meū tacit' ipe. Dic' dicit' p'ia p'ma hui'
b p'mi libri i qua Boet' i'troducit p'bias sup sua
m'ia p'solant. C Ubi nota q' Boet' volens

z ipa p'bia ipz p'solans nō sūt aliud nisi anim' volens ex
opp'sione s'esualitatis: z rō p'solans ex vigore sapie. Et vi

C Prosa prima.

b Ecce dū meū tacit' ipe
reputarem: querimo

niamq; lacrimabilem stili offi
cio designare: astitisse mihi su
pra p'rice visa ē mulier reuerē
di admodū vult': oculis ardēti
b': z vltra cōez hōiuz valētia p
spicacib': colore viuido: atq; i
exhausti vigor: q̄uis ita cui ple
na foret v' nullo mō nē crede
reterat. Itatura discretōis q̄bi
gue: Nā nūc qdē ad cōem sese
hōiuz mēsurā cohībēbat. Nāc
hōo pulsare celū sūmi p'ricis ca
cumine videbat. que cū caput
alti' extulisset: ipm ēr celū pene

tur appuisse ardētib' oculis. Et q' p'p'iam speculatur
ea q̄ vulgares z cōes nō speculant. iō d' habuisse oculos
p'spicaces vltra cōes hōiū valētia. C Notādūz color
viuid' ē color naturalis pulcher z delectabilis. z p'bia
i se pulcherrima: cū sit res mirabilis z dina. z delectabi
lis q̄ mirabiles affert delectatōes: iō describit appuis

trabat: sese respiciētib' hōiuz
frustrabat iuit'. Vestes erāt
tenuissimis filiis: s' b'ili artificio
idissolubilib'q; materia p'secte.
q̄s vti post eadē p'dete cognō
uissimis m'ib' repuerat. Quaz
spēz veluti fumosas imagies
solē caligo qdā neglece vetu
stati obduerat: hāz i extremo
margie. P. grecū. i. supmo ve
ro. T. legebat itē t'ra: itq; iter
vtraq; l'ras i scalar' modū gra
dus qdā insigniti videbantur:
quib' ab inferioze ad superius
elementuz esset ascensūs. Eā
dem tamen vestē violētozū
quozidam sciderant man': z

se viuido colo
re. Itē p'bia ap
paruit i exha
stivigoris: quia
p'bia cū sit p'pe
tia exhaustū nō
pōt. Al' iō ē ipe
hauisti vigor: q̄
quantūcūq; hō
cogitat d' p'bia:
ad ductū restat
plura cognoscē
da: qd p'z ex di
uersitate opini
nū i p'bia q̄uz
vna d'struit ali
am. Itē q' p'bia
ē eterna z p'ces
serat ipm Boe
tium: ideo di
cit eam non su
isse ipe etatis.
C Notandum
tres sūt partes

p'bie cēntiales. ex. 6. metaphisice: naturalis: mathemati
ca: z dina. fm naturalē p'p'iam dicit p'bia se cohībēre ad
cōem mēsurā hōiū inq̄tū tractat de naturalib': q̄
cōmunitervia sensus cognoscunt: iter que natura hōis
est sūmus ad qd puenit. Dicit āt p'bia pulsare celū quo
ad mathematicā. i. quo ad astronomiā inq̄tū tractat
de motib' z figuris astroz. Dī āt penetrare celū quo
ad metaphisicā inq̄tū dirigit i cognitionē dei z sustan
tiaz sepatāz. Et dicit p'bia frustrare iuitūm hominuz
respiciētū: q' p'sectam cognitionem substātiāz sepa
tarū i hac v'ia habere nō possumus. Nam sicut se ha
bet oculus nocticoraci ad lumē solis: sic intellectus nō
ster ad manifestissima in natura ex. scōo metaphisice.

C Vestes erant tenuissimis filiis. Dic' Boet' describit
p'p'iam q̄tuz ad habitū exteriorē. Primo q̄tū ad mate
riam vestitū. scōo q̄tū ad picturā vestitū. tertio q̄tū
ad violentiam vestib' illatā: z legant partes simul dicit
primo. Vestes p'bie erant p'secte tenuissimis. i. subtilissi
mis filiis. z erant ex subtili artificio. z ex materia idisso
lubili. quas vestes ipa texuerat suis. i. propriis manib'
vri pro sicut. ego cognoui eadē p'bia p'dente. i. reuelante
mihi in tertia p'ia huius primi. quaz supple vestib'. spe
cies. i. pulchritudines. qdā caligo. i. obscura ignorātia.
neglece veniens: i. negligēcie vetēz obduerat. i. ob
scurauerat. ve luti solet supple obducere. caligo fumo
sas imagines. i. stantes in fumo. Nūc ostendit qd fuerit
depictum in vestib' eius dicens. In extremo margine
.i. inferiori parte barum vestium. legebat interitum
.p. i. pratica. i. supremo supple margine. i. i. superiori par
te vestium. erat interitum. T. i. theozica. qd itē p'p'atur
speculatiua. z inter vtraq; litteras. iter. T. z. p. erat q̄
dam gradus insigniti. i. ipressi. in modū scalarum. qui
bus gradibus ascendebat ab inferiori littera ad superi
orem. Tunc tangit violentiam vestibus illatam. dicens.

erant. Tertia ibi. Et de xtra qdē. dicit p'mo. Dū ego. Bo
eti' hec sup'a i metro dixi. tacitis meci reputare. i. co
gitare. z q̄nimoia lacrimabile ē. puocantē ad lacrimas
designare. i. describere officio stili. v'ia ē mihi mulier asti
tisse sup'a verticē. i. sup'a caput. admodū. i. valde reue
rendi vult'. oculis ardētib' z p'spicacibus. i. claris. v'l
tra cōez valētia hōiū. i. vltra hōies. q̄ appuit in colore
viuido. i. delectabili. z appuit mihi tanq; i exhausti. i. in
cōsumpti vigor. q̄uis ipa foret ita plena cui. i. duratōis
v' nullo mō credere ē nē etat. Itatura et' abique. i. ou
bie discretōis. i. cognitōis. Nā nē. i. aliq̄s cohībēbat. i. ex
tēdebat. sese ad cōez mēsurā hōiū. i. lōgitudinē nūc. i.
aliq̄s. videbat pulsare. i. attingere celū cacumine sūmi
verticis. I. altitudine capitis. que cū caput alti' extulisset
ipm ēr celum sua longitudine penetrabat. C Notā
dū q' Boet' describit p'p'iam sibi apparuisse sup specie
mulieris: q' p'bia apud grecos: z sapia apud latinos ē ge
neris feminini. v' iō q' sicut mulier s'fates lacte nutrit:
sic p'bia min' p'fectos nutrit facilib' doctriis. Al' iō q'
Boet' erat eger. Mulier āt magi ē opassua z magi ha
bitio ad p'solādū egrū q̄ vir: Nā fm Salomonē vbi nē
mulier ibi ingemiscit eger. C Notanduz. stare ē erecto
mō se bēre: z q' p'bia erigit boiem ad delectatōes intel
ctuales facies cadere sensuales: iō ipa describit stetit
z v' itē itē sup'a verticē: q' p'bia ē i aia intellectiua qd nō
h'z organū v'ice. Nā aia intellectiua nulli' organi corp
lis ē act'. Al' d' iō stare ē verticē: qd sup' cardie elapsa
venit. v' d' iō Boet' tertia p'ia b' p'mi. C Notādū p'bia
d' reuerēdi vult': q' suos possēsores reuerēdos fac. Nā
fm Tullii sola sapia ē q' meret honores. Itē f'z Tullii
reuerētia ē qdā decēs ac matura gratitās: qd bētur per
p'p'iam: ergo d' reuerēdi vult'. C Notādū illud qd ē ar
dens ē penetratiū. z q' p' rōnē ē i intellectu qd sūt oculi
p'bie penetrant' itima rez z gdditates eaz: iō p'bia dicit

Eadē veste sciderat. i. lacerauerat. man^{us} quorū dā hoīus violētorz supple faciētū violētā. z q̄ quis. i. vnusqzqz. abululerat p̄nculas a veste q̄s poterat auferre. ¶ Notā dūz q̄ p̄ vestes p̄bie intelligūt p̄tes essēntiales z artes liberales. Sicut. n. corpus vestib^{us} ornāt. sic p̄bia suis p̄tibus decorat. Per fila aut subtilissima intelligunt p̄cepta p̄bicalia siue p̄positiones p̄bicales. sicut enīz vnū filiū i vestibus ordinat circa alid. sic vna p̄positio iuxta alia. que p̄positiones dicuntur subtilissimae. q̄ p̄ eas homo subtilia inuestigat. Dicuntur z h̄s p̄cepta subtilia artificia p̄ter rationē ornāt. verborz tñiaz q̄ cū inueniuntur. z sūt ex materia indissolubili. q̄ l3a q̄busdā māle exp̄mantur.

particulas quas q̄qz potuit abstulerat. Et dextra q̄dēz ei^{us} libellos. s̄ceptz vero sinistra gerebat. Que vbi poeticas musas vidit. nro assitētes thoro. s̄ctibusqz meis p̄ba dictātes. p̄mota paulisp̄ ac totius infāmata lu minib^{us}. ¶ Quis inqz has scēnias meretricias ab h̄ic egriū p̄misit accedere. q̄ dolores ei^{us} nō modo nullis fōuerēt remedijs. vtz dulcib^{us} i sup̄ alerēt venenīs. H̄c sūt enī que infructuosas affectuū spinis vberē fructib^{us} rōnis fegetē necāt. Noīumqz

et in se ipsi habet veritatē indissolubile. ¶ Notādus. p̄manus p̄bie. p̄ quas suas vestes reuerat. intelliguntur p̄bi qui p̄cepta p̄bicalia p̄scripserūt. i. dicitur rōnabili ter manus p̄bie. q̄ nūc fuisse istructi p̄ceptis p̄bicalis. ea ex p̄movere minime valuisse. ¶ Notādū q̄ vestes p̄bie dicitur fuisse obducte quadā caligine. q̄ p̄ Boetij artes ad rāā negligētē dēgenerāt. q̄ p̄ncipi eas curabant. Sed Boetij eas trāstulit z expoliuit siue p̄metat. Uel adeo vestes p̄bie fuerūt fumose. q̄ ab antiquo obscure fuerit tradita p̄bia. ab Empedocle poetice. a Platone enigmatica. ab Aristotele sub verbo obscuritate. ¶ Notādūz q̄ due sūt p̄tes p̄ncipales p̄bie. sc̄z practica z theōrica. Ideo in veste p̄bie erat oue siue interprete. sc̄z. p̄. z. T. p̄. aut erat in inferiori p̄te vestis. z. T. in superiori. q̄ dicitur q̄ p̄bia practica est inferior speculatiua ordine dignitas. Per gradus autē medios q̄ erat inter ytrasqz literas intelligūt sc̄ie eloquētie que sūt grāmatica. loyca. rhetorica. ¶ Notādū q̄ dicitur ascēsus fuisse p̄ gradus a practica ad speculatiua. p̄ hoc innuit q̄ homo p̄rio debet cōfiscitē istructi p̄ practicas p̄rpost accedere valeat p̄tēlatiuis. ¶ Notādū q̄ fit sciderē vestes p̄bie. illi tñ dicitur vestes sciderē p̄bie q̄ putāt bñtes vñ scias se cō p̄fectos p̄hos sine alijs. Si atqz sciat vñ artē siue alia. dūmodo se cogitāt nō cō p̄fectos p̄hos. tales nō scidit vestes p̄bie. vñ illi scidit vestes p̄bie. q̄ exortas expōnes trabūt veras p̄positiones ad suas falsas opiones. ¶ Et dextra quidē ei^{us}. Dicit Boetij describit p̄bias q̄tū ad insignia z ornāmētā q̄ manib^{us} gestabat dices. Et dextra man^{us} p̄bie gestabat libellos. sinistra vō gestabat. i. portabat s̄ceptz. i. vq̄a regalē. ¶ Notādū q̄ ois cura z iudicio viri sapiētis versat vñ circa p̄tēlationē sapie q̄ designat p̄ libellos. vñ circa regimē reipublice q̄ designat p̄ s̄ceptz. z q̄ p̄tēlationē sapie potiorē q̄ regimē reipublice. id p̄bia dicit dextra hēre libellos. In sinistra vō s̄ceptū. ¶ Que vbi poeticas musas. Polīqz Boetij ondit quō p̄bia sibi apparuit. Dicit ondit q̄ circa ipsz egerit. z p̄ onit

dit quō musas poeticas fugauit. sc̄o ondit. q̄tō ipse de B oblituit. tertio quō p̄bia sibi appropriāquas statū eius deplāxit. sc̄a ibi. At ego. tertia ibi. Tū illa. Dicit q̄ supple p̄bia. vbi. p̄ postqz. vidit poeticas musas assitētes noīstro thoro. i. lecto. q̄ Boetij tāqz eger i lecto decubuit. z cū vidit musas dictantes vba. i. carmina. meis s̄ctibus

mētes assuefaciūt morbo. nō liberat. At si quē p̄pbanū vti vulgo solitū. nobis blādicie vñ de traherēt. min^{us} moleste ferēdū putarē. Nihil appē i cōfite ope lederēt. H̄ic p̄o eleaticis atqz achademicis studijs enutritum allecistis. Sed abite pōtius syrenes vsqz i exitū dulces. messqz eum musis curandum sanandūqz relinquere. Boetij. Dis ille chorū increpitus deiecit humi mestior vultum. confususqz rubore verecundiam lumen tristis excessit.

osio spinis affectuū. i. passionū. necāt. i. suffocat. vberē. i. fertile fructū rōnis fructib^{us}. i. fructib^{us} suis. z mētes hominū assuefaciūt morbo nō liberat. H̄ic allegoriz musas dices. O muse si vñ blādicie detraxerit nob̄ quez. i. aliā quē vñ p̄pbanū. i. litteratū. vti p̄ tāqz. solitū. i. similes. vulgo ego putarē id ferēdū. i. patēdū. min^{us} moleste p̄pbe in B nihil lederēt nre ope. i. nre sc̄dualitates. sc̄z vos allecistis nō hoīes h̄ic enutriti studijs. i. sc̄iētijs. eleaticis. i. aristotelicis. atqz achademicis. i. platōicis. H̄ic fugat eas dices. Sed abite pōtius. i. recedite. vos syrenes. dulces vsqz i exitū. i. i mortē. z relingite eū curādū meis musis. i. doctrinis saluti feris. Tū ille chor. i. turba musaz increpit. i. redarguit. mestior. i. tristior existēs. vultū suū deiecit. i. inclinauit. humi. i. terre. z rubore p̄fectus verecundia tristis excessit. i. exiuit. lūmē. i. domū. i. q̄ decubuit Boetij. ¶ Notādū q̄ id muse poetice dicebant assitēte thoro Boetij. q̄ B. studij meretricie doloz suū p̄scribere. Itēz p̄bia dicit paulisp̄ p̄mota. q̄ dicit inuit q̄ ira immoderata i dō cadere i vñ sapientē q̄ viri p̄stulit i moderationē passionū. Un̄ licet irasci sit boī nāle. tñ irasci q̄ opz. z vt opz. z quātū opz ē hoīs vñ uoqz z sapient. Un̄ Seneca q̄ crudelitira. Dicit i de vitijs cardinalib^{us}. Esto tard^{us} ad iram. Itē interrogatio q̄ fit ca i ḡratie alie. aliquā vñ ex p̄mōte sc̄a aliqz p̄bet. q̄qz fit p̄p̄ crepatōis faciēdū. z vñ vlti mō p̄bia iterrogat. d. q̄s has scēnias meretricias z. ¶ Notādū q̄ muse poetice dicit meretricie. sc̄i. n. meretriciz allicie hoīes delectatō nūc vultuati sibi p̄ferēdo z p̄misit se cuius i ex amore sz spe lucrati poete n̄ scribūt amore sc̄ie. sz vñ aliqz laudis vñ vltimū p̄cētū. z delectatō meretricie vñ vtilitatis p̄ferēdo. sz diuerfas p̄ficioes iudicēdo. Appellat at p̄bia musas meretricias sc̄i. eas. q̄ carmina poetica i scena p̄stenerūt. p̄ncipat. Vbi nota q̄ scena dicebat loc^{us} vñbrosus i theatro vbi abscōdebant p̄sone p̄ncipiātes carmina tragica vel comica. vñ de scena interpretatur ymbratio vel ymbra. Uel id muse poetice dicuntur scēnicæ. i. ymbratiles. quia sunt

Aug. p̄ p̄mōte p̄p̄ p̄p̄ p̄p̄

Cura p̄ p̄mōte p̄p̄ p̄p̄ p̄p̄

Terminus

Nro

71

p̄ q̄d fer

Scenae

ymbra scientie nō vera sciētia cū obumbret mētes ho-
minū. Itē merica descriptio doloris nō sanat dolorē s3
magis auget. q3 p̄sideratio miserie ē puocativa tristitie.
Unusquisq3 aut cū diligētia cōsiderat qd scribere vult.
Itē merica descriptio dicit ēē dulce venenū. q3 placet
et nocet. rōne metri placet. sed propter recordationē doi-
lori nocet. Itē

affect' ē vehe-
mēs animi pas-
sio animū tor-
ques. rēp3 lu-
dicū rōnis im-
pediēs. Et sunt
quorū affectus
animi gaudiū:
dolor. spes et ti-
mor. q3 dicitur
fructuose spi-
ne. q3 suffocant
segetē rōnis. q̄
est sciētia et vir-
tus. Itē licet
de omni errore dolēdū sit. pot' tñ de errore sapientis q̄
insipientis. nā error sapientis alios exemplo corripit. error
aut insipientis nō. q3 ab insipiente nō trahit exemplū. ppter
qd dicit salustius. Omnia mala exēpla a reb' bonis or-
ta sunt. Ergo dicit pbia. magis est dolēdū de errore Bo-
etiū q̄ alteri' p̄rophani. C' Itē fm Dugitionē phanum
ide est qd tēplū. Inde p̄phan' i. sacrileg' q̄ p̄cul a p̄ba/
no. i. a tēplo. p̄rophani autē dicit q̄quid nō ē sacru. vñ
de oēs laici et illiterati dicit p̄phani q̄ p̄uocul a pbano
sapientē. C' Itē fm Dugitionē opa ope est sedulitas in
rebus agēdis. Opa aut p̄bie ē intentio vñ labor ad alī
quid p̄bici addicēdū. Itē eleys est ciuitas grece in qua
studuit Aristoteles. vñ de studia sua dicit eleanica. Achā-
demia aut fuit ciuitas vel villa in q̄ studuit plato. vñ de
studia sua dicit acadēmica. vñ q̄ aut studys Boeti'
fuit enuerit'. C' Itē p̄bia musas appellat syrenes. sic eiz
syrenes dulcedine cat' attrahūt naues picitādo eas. sic
musē delectatōe metri alliciūt hoies vñ mētes hoius et
rōnez aliqno affectu submergit et obscurat. C' Itē q3
vna p̄bia quētū musaz expulgit signat q3 vñ sapiēs sua
virtute et spia ifinitos errores stultorum extinguit.

C' At ego cui' acies. Dicit Boeti' ostendit quō obstupuit
de actu p̄bie. dices. At ego Boeti' cui' acies. i. visio mer-
sa lacrimis caligat. i. obscura fuerat. vt nec possē dino
scere. i. iustigare. quenā. i. que est bec mulier tā impiose
autozitaris. i. potētie. ego obstupui. i. mirat' fui et desixi
i. inclinato visu i terrā. tacit' cepi expectare. gdnā dein-
ceps. i. nñr eēt actura circa me. C' Notādū q3 Boet'
do luit de amissioe rez tpaliū. i. acies. i. rō et intellect' cali-
garat. ita q3 nō potuit cōfingere p̄bias. C' Nota q3 l3 Bo-
eti' d' actu p̄bie obstupuit. tñ tacit' expectatū qd deiceps
facere veller p̄ hūnēs se ēē talē q3 solationem acciperet q̄
enī refutāt alios audire. nec audita rōne acquiescūt ta-
les sibi opus obsaculū solatōis faciunt.

C' Lū illa rē. Dicit Bo. oñdit quō p̄bia sibi appropinquas
statū ei' deplārit. dices. Tū illa p̄bia accēdis p̄p' cōse-
dit i extrema pre lectulū. i. cordis mei et intus meū vultū
grauē i. grauātū luctu. atq3 deiecit. i. inclinatū. i. humū. i.
i terrā. merore. i. tristitia. q̄questa ē his vñb' rēq̄ntib' de
p̄urbatiōe nre mētis. C' Nota q3 p̄bia d' sedisse i extre-
ma pre lectulū. i. cordis Boeti'. Nā cū eēt tristitia et dol-
leret p̄p' amissioe rez tpaliū p̄p' vñ nūc sapie dēbat. et

q3 tota cura ei' erat circa terrā amissa. iō d' hūisse vul-
tus merore diecit i humū. C' Metz scōs p̄mi libri.

Eu q3 p̄cipiti merfa p̄fudo. Dicit scipiti metz se.
b cūdi hui' p̄mi. q̄ vocat metz pacillū a pede
p̄dante. et d' t̄ctrametz a numero pedū. a t̄be
tra qd ē quorū. q3 quorū pedes p̄tinet et d' p̄catalectū

uē atq3 i humū merore delectū.
bis versibus de nostre mentis
perturbatione conquesta est.

Metz scōs p̄mi lib.
b Eu q3 p̄cipiti merfa
profundo

Adēs hebet et p̄p̄ia luce relicta
Tendit i externas ire tenebras:
Terrenis quonēs flantib' acta
Crescit i immensū noxia cura.

do de perturbatione sue mentis. et facit duo. primo vñ i
uerfaliter philosophia deplangit perturbationem men-
tis hominum. secundo specialiter conuenit plantum
suum super Boetium ibi. Dicit quondam. primo dicit.
Deu q̄. i. quantum mens hominum hebet. i. obscurat.
merfa p̄cipiti profundo. i. cura rerum temporalium q̄
p̄cipiat hominem. et talis mens relicta p̄p̄ia luce. i.
cōtēplatione. tendit. id est laborat. ire i tenebras exter-
nas. i. i grātias exteriores. B̄ at p̄rigit hoi. q̄ tēns supple
mēs acta. i. agitata. terrenis flantib'. i. p̄spicitantibus vel
enētibus. cura. id est sollicitudo rez temporalium. noxia
id est nociua. crescit i immensum. id est supra modum.

C' Nota q3 in nobis est duplex virtus rationalis et sen-
sualis. sensus autem semper aduersatur rationi. quia ca-
ro concupiscit aduersus spiritum. et spirit' aduersus car-
nem. cum autem sensualitas vincit rationem. tunc ho-
mo est in malo statū regiminis. et efficit bestialis. Unde
Albertus super tertio de anima dicit. Turpe est nobis
abycere regimen superioris et induere regimen inferioris
virtutis quod nobis commune est cum bestijs. Ideo
scribitur. 3. eribitorum. in antiqua translatione valde co-
nandū et laborandū est nobis. vt virtus nostra con-
cupiscibilis subiecta sit rationi quemadmodum enis pu-
eri peruerse viuunt si nō a suis pedagogis fuerit coacti
ad recte viuendū. sic appetitus sensualis ducit nos ad
insolentias. nñr regula rationis fuerit coartatus. plures
autem homines sequuntur sensualitatem q̄ rationem.
insidantes bonis exterioribus et delectationibus sensua-
libus per que impediuntur in speculatione et cognitiōe
summi boni. C' Ideo philosophia hoc deplangens dicit
in metro. Deu q3 p̄cipiti. C' Item cum anima ingerit
se curis rerum temporalium profunde precipitatur et
bebet. quia a cognitione rerum et sui creatoris destituitur
et destituta cadit in tenebras externas. id est in igno-
rantias exteriores. Ubi nota q3 duplex est ignorantia
quedam naturalis que est in inuenibus et decrepitis. et
vocatur ignorantia interna. quia ēē naturalī defectu cō-
tingit. Alia est ignorantia que causatur ex negligentia
hominis quando sollicitatur circa exteriora. et talis dicitur
externa. q3 ēē nāz. de q̄ d' q3 oēs hoies nāliter scire
desiderant. p̄bia ignorantia cū sit naturalis nō ē viciosa.
quia turpes a natura nemo increpat neq3 bonos laudat.

Secunda e violosa cu sit p hois negligetia d quo loquit
Boeti fecido hui⁹ p⁹la quinta. Leteris animatib⁹ sese
ignozare natura e. hoimib⁹ vero vicio venit. Item dicit
noxia cura. Unde Seneca in puerbis. Magnas prem
purbationis si bi dedit qui exteriorib⁹ se iniecit. Item
ratio i intellect⁹ dicunt lux hominis. q⁹ illuminat hoies

ad cognitiones
creature i crea
toris. dicit aut
ppria lux hois
quia solum ge
nus hominum
viuit arte r⁹ ra
tione ex pbe
mio methaphi
sice.

C Diequoda
celo re. Dic pbi
losophia speci
aliter conuer
tise ad ocl⁹la
gedi Boetii. i primo ostendit quata coreplatione Boe
tius quoda vigit. scdo ostendit quo desituit a tali co
teplatiode soli d terrenis cogitabat ibi. Nunc iacet effero
primo pbia comedit Boetii ab astronomia. scdo a na
turali pbia. tertio a methaphisica. scdo ibi. Quinetiam
causas. tertio ibi. Quis voluit stabile. primo dicit. Bo
etius quoda liber. i. solutius a cura reru repositiui. celo si
bi aperto. p cognitione. fuer⁹ fuit ire. p ratione. i. erbere
os meatus. i. in mot⁹ corp⁹ celestium. i. p se cernebat. i.
speculabat. lumina. i. radios rosei solis. ysebat. i. cuz de
siderio videbat. sydera. i. ostellationes gelide. i. frigide
lune. i. tpe Boetius. victor ignozane. hebat omnes stel
las coeprebas numeros. i. certis coputationib⁹. quecuq⁹
q⁹ stella. errantia. exercet. i. operat. vagos. i. varios recur
sus. nunc pgreiendi nunc regrediendo. stella in qua fiera
i. mota. p varios orbes. i. circulos. C Nota q⁹ animo li
berato a curis exteriorib⁹ coeclisuz e phari. ideo queda
artes dicat liberales. q⁹ filij liberoz. i. nobiliu q⁹ erant
liberati a curis temporalib⁹ talib⁹ artib⁹ vacabant. Ideo
dicit pbia q⁹ Boet⁹ quodas liber re. C Nota q⁹ die ce
lo apto. licet homo planetas celi corporaliter non attin
gat tñ speculatione comprehendit. Hoc pulchre tangit.
Trismegistus. dicet. Magnu miraculu est homo r a ani
mal bonozadu. hic aia intellectuina in natura dei traste
quasi ipse deus sit. Dic p natura aie vus est diuinit⁹. hic
demonis gen⁹ nouit. terra colit. elemets misceat acu
mine mens. i. maris pfunda descendit. celu q⁹ videt. al
tissimu animi sagacitate metitur. interitioes animi ei nul
la aeris calid⁹ pfundit nec terre densitas ei opationes
impedit. no aque pfunditas aspectu ei obtudit. C Nota
ta q⁹ sol in ortu suo apparet roseus ppter vapores iter
positos inter visus nostru i sole. Nas albu visus p fumu
apparet rubeu. Etia licet in meri die vapores sint iterpo
siti no tñ apparet tunc roseus. eo q⁹ illi vapores no sunt
grossi s⁹ subtiliati calore solis. C Nota pbia die luna e
gelida. q⁹ no e intelligedu formaliter q⁹ prime qualita
tes que sunt calidu. frigidu. humidu. siccu. no bent locu
i corporib⁹ celestib⁹. cu no recipiat peregrinas ipressio
nes. s⁹ dicit luna gelida virtualiter vel effectiue. q⁹ fri
gus i etia humores efficit in inferiorib⁹. ppter q⁹ noctes
quib⁹ luna preest sur gelidiores r humidiores magi die
bus. C Nota q⁹ planete dicunt habere vagos recursus
q⁹ mouent duplici motu. s⁹ primi mobilis ab oziete in
occidetes. r p⁹pio motu ab occidente ozientē. vel ideo

q⁹ quadoq⁹ apparēt nobis stationary. q⁹ q⁹ retrogradi.
q⁹ q⁹ p⁹pinqui. q⁹ q⁹ aliquatiter remoti. C Nota q⁹ stel
la errantia dicit flexa. i. mota p varios orbes circuloz
s⁹ deferētis r epicycli rone quoz circuloz nunc dicitur
pgressiui. nunc retrogradi. nunc stationary vt dicit⁹ e. i. h⁹
videri in theozica planetaz vel astronomia.

Quis voluit stabile sps orbe.
Vel cur besperias syd⁹ i yndas
Casuz rutilo surgat ab ortu.
Quis vel placidas tepet hozas.
Et terras roseis florib⁹ oznet.
Quis dedit vt pleno fertil ano
Autun⁹ grandis istuat vuis
Rimari solit⁹. atq⁹ latentis
Nature varias reddere causas.

C Quinetiaz
causas. Dic co
medat eum ex
parte naturalis
pbie dicens.
Quinetias pro
certo. Boetius
solutus fuit ri
mari. i. ingere
causas vide. i.
ppter quas ca
usas. sonora fla
mina. i. sonoro
fi venti. sollici
ter. i. p⁹urbent.

equoz. i. planicie. ponti. i. maris. quasi diceret. Boetius
sciuit causas generationis ventoz q⁹ comouet ipz mare.
C Nota q⁹ ex libro methozoz pater q⁹ vent⁹ generat⁹
ex vapore calido r sicco eluato p calore solis qui pue
niens ad locu nubiu frigiditate nubis repercutitur. r
percutus fer⁹ in lat⁹ r facit sonus ipellendoz. r quia
aqua facili⁹ e diuisibilis de facili cedit r reuerberatur
per ventos. Ut al⁹ p⁹re intelligi. Antig⁹ eni dixerunt q⁹
ideo venti turbat mare. q⁹ in ipso mari generatur veti
no ex⁹it⁹. s⁹ facit fluxus maris. licet hec opinio no sit ve
ra. q⁹ mare fluit r refluit ppe determinato sicut bis i die
naturali. venti aut generatur tempore indeterminato.
C Quis voluit stabile. Dic pbia comedit Boetiu a me
thaphisica i terato a naturali pbia dicet. Boet⁹ etiam
solit⁹ fuit rimari q⁹ sps. i. intelligia. voluit motu diu
no stabile orbe firmament⁹. vel etia cur syd⁹ solis vel alio
habes ortu. r occasu. casuz in besperias yndas. i. aquas
maris occidentalis surgat. i. itez ozia ab ortu rutilo. i.
ab oziete spediudo. q⁹st. oi. Boet⁹ solit⁹ erat ingere cur
stelle que in occidete videt occidere itez resurgat i ozie
te. etia erat solit⁹ rimari quis temper placida hozas ve
ris. i. teporis vernalis. vt oznet terram roseis floribus.
Quis dedit. i. ordinauit. vt autun⁹ fertilis ano pleno. i.
secundo istuat. i. influentia faciat grandis vuis. i. botris
repleris. etia erat solit⁹ reddere. i. assignare. varias cau
sas latetis nature. i. reru naturaliu. C Nota omne q⁹
mouet ab alio mouet. ex septimo p⁹phicoz ergo celum
ab alio mouet. Mouet aut celu a duplici motore p co
metatoz. i. z. methaphisice. ab vno coicito r appropia
to q⁹ vocat intelligetia a quo mouet effectiue. ab alio mo
toze separato. q⁹ est deus. a quo mouetur in ratione finis.
Item dicit orbe celestez esse stabile. licet enis moueat⁹
r mutet locu smpres no tñ fin totu r q⁹tu ad hoc dicitur
esse stabilis. i. immobilis. Item causa quare stelle que
occidit iteru oziantur vel est alia nisi motus circularis p
mobiis. qui secū rapit oze stellas taz fixas q⁹ errati
cas. Item besperus est stella que de vespere sequit sole
occidete a qua stella mare occidentale dicit bespericum
mare. eo q⁹ tal⁹ besperus ibi se mergat. no q⁹ ita sit. sed
q⁹ vulgares sic opinat⁹. cu enis stelle occidunt ppter iter
positione maris inter visuz r stellas taz fixas q⁹ mergi
i mare. C Tre tps vernalis dicit placidu. q⁹ e couenies
vite hominis. Est eni temp⁹ vernalis calidu r humidu in q⁹
bus p⁹sistit vita. ex li. de morte r vita. Et ideo illo tempe

Trimer
spms

ma
p⁹re
p⁹re

pducit flores. Na materia floy e humidū aqueū sub-
tile bene cociū a calido aereo. qz igit i vere onat calidū
aerū z humidū aqueū subtile qd parua idiger digesti-
onis: ideo i vere cu calor tpar e flores pducit. C Itē
vires multū abūdāt de humido a quo z grosso: cuius si
gnū est: qz tpe putatiōis distillat ab eis qū humidū la-
crimabile. tale
aut humidum
grossū multū
resistit digesti-
oni. id vne ad
maturitatē tar
de pueniūt: sēz
tempore autū-
ni. C Itē Bo-
etius confue-
nit reddere ca-
ulas latentes
rerum natura
lū: qd fuit idi-
cūz felicitati.
Nāz fūz Virgī-
lū. Felix q po-
uit rez cogno-
scere causas.
C Nūc lacet
effeto. Dic on-
dit pbia quo

Nūc lacet effeto lumie menti.
Et pressus gaudis colla cathē:
Becliusqz gerēs pōdere vultū:
Locig heu stolidā cernere frā.
C Prosa scda primi libri.

Ed medicine ingit poti
us tps e qz querele. B.
Tu potō i me irenta
luminibz. P. Tu es ne ille ait:
q nfo quōdā lacte nutrit: nris
educat alimē: i viritū animi ro-
bur euasat. Atq talia pulera
m' arma: q nisi p' abieciſſes:
iuitate firmitate tuerē. Signo
scis ne me: Quid taces: pudor

vellē te siliuisse pudore. s. vt ego video stupor oppressit
te. C Nota q pbia i deplāgēdo Boetū nō facit lōgā
morā nō Boet' desperet sup firmitate sua. ergo dicit
pbia magis esse tps medicine qz qrele. C Itē bo ni me
dici ē totis oculis diligēter respicere faciē firmi co q i
facie magis apparēt signa pnotificatiōis i firmitati. ideo

an stupor siluisti: malle pudor
h're: vt vido: stupō oppſit. B.
Cūq nō modo tactum h elin-
guē pzoſus me i mutūz vidissz.
admonit pectori meo lenit ma-
nū. P. Et nibil inq piculū ē. le-
targū patit: z munē illuzaz men-
tis morbū. Sui paulisp obli-
tē. Recordabit facile fui: siqdē nos
ante cognouerit. C vt possit
agnoscere paulisp lūmia eius
mortalū rerū nube calligantia
tergamus. B. Dec dixit: oen-
loſqz meos steribus inundātes
cōtracta in rugaz veste siccant.

tus fuit ppter dolorē. C Nota taciturnitas qūqz pro
uenit ex pudore qūqz ē ex stupore qū eni māifestat ali-
cui aliqd qd veller celari ipe efficit verecūd'. C oclī ei
depūmūt. facies ei' rubet z auertit. z lingua ei' loquē-
do ligat. C Nota q stupor vno mō ē abūdās amiratio
mēt. vt ibi. papa stupor mūdī. Alio mō ē mētis aliena-
tio. z sic accipit i pposito. z iducit taciturnitatē. ex q eni
mōr lingue ē f3 pformitate ad fantāſia: turbata fantāſia
fict cōtingit i alienatiōē mētis. ppediū lingua i loquē-
do. q dicit pbia. pudore an stupore siluisti. z qz taciturni-
tas puenies ex stupore deterior ē qz qz causat ex pudore.
cū ipa causet ex aliq defectu iteriori. id dicit pbia malle
pudore siluisses. C Nota f3 vnguitiōē pudor ē corpo-
ris. s3 pudicitia ē mētis. Et aut pudor verecūdia ex aliq
caſu inata nō auferēs memoriā s3 ipe dēs lingua. Stu-
por aut ē caſus memoriā auferēs z ligū ipe dēs. z per
ē tacere stupore qz pudore. qz meli' memoriā retinēdo
n loq qz log z memoria carere. C Nota pbia dē Boetū
u3 b abuisse nutritiū ſuo lacte. p nutritiū lactis itelligi-
tur triuū. ſ. gramatica. loyca. z rhetorica. qbus iuuenes
fūt ſeriat iſoz mōdi: tāqz faciliū documētis. ſic puer la-
cte nutritiōē molli z faciliſ digetiōnis nutrit. s3 p B
q dicit virilis animi robur euaseras. ſad ſciam mathe-
maticā zēqz tāqz p ſcias magi ſubtile hō pfecte etatis ef-
ficiat. C Nota pbia vultit Boetio arma nō coſpalia. ſz
ſpālia. ſz ſūt vntes intellectuales qz enumerat Ariſto-
teles. s. etbi. z ſūt illa. intellect'. ſapia. ſcia. ar. z prudētia.
Et ſūt vntes cardinales q ſūt qūor. p. prudētia. iuſticia
fortitudo. tpania. z dicit cardiales. qz qndā pncipali-
tate ſibi vdicat circa māz circa quā hnt fieri. Illa eniz
arma abiecit Boet' qū tpaliū adbeſit. appetitū ſeſti-
uo anūēs z ab attētiōe celeſtiū ſeqſtrat. z de iſtis armis
dicit apopholus. Abgicte ergo opera tenebrāz z indui-
mini arma lucis ſic vt in die boneſtē ambulemus.
C Cūqz me nō modo tactū. Dicit pbia pſolat Boetius
ne desperet dicens. cū pbia vidissz me nō mō. i. nō trā tactū.
ſed pzoſus. i. totaliter elingue. qz pro z mutū. ipa admo-

mō Boet' deſtitut' erat pdicta ſpeculatiōe cū de terre-
nis cogitabat: dicens. Nūc. i. tpe doloris. Boet' lacet. i.
pſtrat. ē. effeto. i. euacuato. lumie. i. ſpeculatiōe menti.
z iſpe preſus colla. i. ſm colla. grandis cathenis. paſſio
nūz que mētē grauāt. gerētqz deſtitiū vultū. i. inclina-
tū pōdere amiſſionis rerū tēporaliū. Heu cogit cerne-
re ſtolidā terrā. i. bona terrena: que hoies ſtolidos effi-
ciūt. C Nota carbena ē ferreū iſtrumētū: quo aliqd
z ſua naturā detineſ. Quatuor aut affect' que ſūt gaudi-
u3: ſpes. timor. dolor. ſimilitudinarie dicit' carbene: qz
animā hois detinet z ſua naturā z rōnem ad illicita
trahit. nā rō ſemp deprecāt ad optima. ex pmo ethico
rū. Et ppter ea Boet' i fine bui' pmi hortat fugā paſſi-
oni. ubi. Tu qz ſi vis. Itē nota nō ē eſtimādū qz Boet'
ſic eſſet ita euacuāt lumine mētis ſicut littera ſonat.
qz alias fuiſſet ſufficiēs p pſtitiōē bui' libri. ſed pbia
loquit hoc ppaſſiue. Ille eni ē merus ſtult' q inclinat ſe
ad terrena diligēdo ipſa. z nō elenādō intellectū ſuū ad
ſpectabilia qualis nō fuit Boet'. Unde dē Aug'. Ta-
les ſūt hoies qualia ſit ea q diligūt. qz dilectio trāsmu-
tar diligētē i ſimilitudinē rei quaſ diligim. Dec mar-
quardus.

Ed medicine ingit poti
us tps e qz querele. B.
Tu potō i me irenta
luminibz. P. Tu es ne ille ait:
q nfo quōdā lacte nutrit: nris
educat alimē: i viritū animi ro-
bur euasat. Atq talia pulera
m' arma: q nisi p' abieciſſes:
iuitate firmitate tuerē. Signo
scis ne me: Quid taces: pudor

uit. i. apposit. pectori meo leuiter manū. z inquit. i. dixit
nihil periculi ē circa hūc boies. ipse parit letargū. i. mor-
bum obliuionis. morbum iquaz pūnē mentiu illuſariū.
i. deceptaz. z ipse paſſiſper. i. modicū ē oblitus ſui. ſz fa-
cile ſui recordabit. ſigde p certo. cognouerit nos. phiaz.
ante. i. prius. qđ vt ipſe poſſit facere. tergamus lumina. i.

Caberrum tertium primi libri.

Unc me diſcuſſa liquerunt nocte

tenebre:

Luminibusq; prior redijt vigor.

At quī precipiti glomerant ſydera choro:

Nimbosiſq; polus ſterit imbribus:

Sol latet. ac nondū celo venientibus aſtris:

Deſuper in terram noſ funditur.

Hanc ſi traicio boreas emiſſus ab antro

Verberet: z clauſum reſeret diem:

Emicat: z ſubito vibratus lumine pbebus:

Adrantes oculos radijs ferit.

declarat per quoddam ſimile quomodo remotis impe-
dimentis vigorem cognitionis recuperauit. z eſt talis ſi-
militudo. Sicut choro ſtate nubes generant: z p iterpo-
ſitiones nubis ſol z alia aſtra nobis occultant: ſic ad
uerſitate imminente homo afficit diuerſis paſſionib⁹ ob-
ſcurantib⁹ intellectū. z ſicut aſtro ſtate diſſoluunt: z ra-
dijs ſolares reuertit. ſic ad
uerſitate adueniente coſo-
latione pbea paſſiones ſe-
dant: z intellect⁹ illumina-
tur. dicit ergo in ſra. Tunc
cuſ phia terſit oculos me-
os. tenebre liquerunt me di-
ſcuſſa nocte. i. obſcuritate
z prior vigor. cognitōis. re-
dyt luminib⁹ meis. i. oculis
vt pzo ſicut. ſol later. i. oc-
cultat. quū. i. qñ. ſydera. i.
ſtelle. glomerant. i. ſuoluūt
tur. picipiti choro. i. tali vto.
z polus. i. celum ſterit. i.
ſtare videt. nimbosiſq; ibi-
bus. i. pluuijs nubiloſis. ac
pro etiā. noſ. i. obſcuritas.

fundiit deſup. i. de nubibus i terrā. nodū. i. aduoc. aſtris
i. ſtellis. venientibus. i. apparetib⁹ i celo. Si boreas emiſ-
ſus ab traicio antro. i. tracie regiois. verberet. i. depellet
hanc noctē. i. obſcuritates. z reſeret clauſus diē. tñc pbe-
bus. i. ſol. emicat. i. lucet. z vibratus. i. fortificatus. lumie
ſuo ferit. i. pcutit. oculos hoīus. mirantes ſubito lumine
ſolis poſt tenebras. ¶ Nota. phia trahit boies ab obſcu-
ritate ignorantie ad lucē ſapientie. ex libro de pmo ar-
ſtotelis. z etiam per metriſtam. Ars boies format. nec ſi-
nit eſſe malus. Et ergo cuſ phia ſiccaſſet oculos Boety.
fugatis tenebris ignorantie redyt vigor intelligentie.
¶ Nota. quatuor ſunt venti principales. qui ſtant a q-
tuor partibus mundi. ſab oriente. occidentē. ſepentrionē.
ne. z meridie. quoz quilibet habet duos collaterales. z
ſic ſunt duodecim vēti qui his verſibus ptenent. ¶ ſtant
ſubſolanus vulturus. z eurus ab ortu. Atq; die medio no-
tus heret affricus aſtro. Circinus occaſus cepheus ſa-
uonens aſſtant. Sed veniūt aglo boreas z choroſ ab ar-
cto. Choroſ ergo ē vētus quo ſtate generant nubes z cō-
glomerātur ſydera ſic q; per nubes occultant. ¶ Nota
q; pol⁹ ſtella que ſemp in eodē loco videt. ſz h pol⁹ po-
nitur p firmamento: tanq; pars p toto p ſynodochen.
¶ Nota q; polus. i. oculi dicit ſtare qñ ē obductū nimbo-
ſis ibribus: nō q; ſterit. ſz q; mor⁹ ē tñc nobis nō apparet.
motū. n. celū nō picipim⁹ niſi p mortū alicui⁹ ſtelle. cū
celū ē coopitū obſcuris nubib⁹. nulla ſtella videri poteſt.
¶ Nota ſz. Buginationē. Nimb⁹ enubib⁹ deſitas ex ite-
peſtate orta. z ſic dicit Boeti⁹ hic nimbosiſq; imbribus. i.
denſis pluuijs. z eſt rō. quia tenuis imber nō ipedit alpe-
ctū aſtroz. ¶ Nota q; boreas ob ſtare ab antro traicio.
q; forte regio tracie eſt cauerna de cui⁹ cauernis exit
ventus generat⁹ ex vaporib⁹ ſicciſ i terra. ¶ Nota poſt
q; phia terſit oculos Boety z eodē a ſictu lachrymaz
coſpexit: reſtitutus fuit priſtino vigori. Unde oculi ipi⁹
Boety vt ratio z intellectus obſcuritati erant tenebris
ignorantie cum iſtis temporalib⁹ adbeſſe propter amiſ-
ſionem rerum temporalium: diuerſis fuit ſubiectus poſſi-
onib⁹. Sed philoſophia oculoſ caliginē abiecit cuſ ipi⁹
intellectum illuminauit: tenebras ignorantie fugando
z lumine ſpiritali vt ſcientia illuminando.

Letargū

quatuor ſunt venti

Polus

Nimbos

Caberrum tertium primi libri.

Unc me diſcuſſa liqūit. Dicit ipſi tertiu metz
buius primi libri cuius primus verſus vocatur
metru dactylicum ex ametroz. ſecund⁹ dicitur
metru alemanicus ab inuentore. tetrametru a numero
pedū. dactylicū a pede predomināte. z cactalecticum: qz
nulla ſyllaba abundat nec deſicit in hoc metro. Boeti⁹

C Prosa tertia primi libri.

Aud aliter tristitie nebulis. Dicisigit tertia p
sa pmi libri. i. q. Boeti^o ostendit quo phiam cogue
rit. et diuidit. q. p. ostendit quo phias coguit. et q. li.
ter de pma et admirari cepit. et quo phia sibi rñdit. se/
cundo pbat phia psecutione sapietia a vulgarib^o no eē no

ua. scā ibi. Nōne apō ve
teres. Dicit p. Daud p. nō.
alter nebul^o tristitie mee.
dissolutis. i. fugatis p. pso
lationes phie. qm sicut nu
bes dissoluūt p. statum bo
ree. Sic ego Boeti^o hausi.
i. resperi. cetū. i. sursum. et re
cepi mentē. i. vigorem rō
nis. ad cognoscēdā faciē me
dicatū. i. medici. Itaq. pzo
g. vbi. i. postq. ego deduxi.
xi. i. cōverti oculos. q. p. r.
dixi. i. stabiliū. ituitū. i. cā
resperi nutriticē meā phiaz.
i. cuius larib^o. i. kolis. fue
rā obuersat^o ab adoleſcen
tia. i. la iuuentute mea. et
quā. i. dixi. Q. magistra oī
uz vitū. qd. i. pp. qd. tu ve
nisti lapsa. i. pgressa. sup.
no cardine. i. de celestī por
ta. i. bas solitudines. i. loca d
serta. nri exili. i. nre relega
tōis. an nūq. pp. B. veni
sti. vt existerē rea. i. tāq. cul
pabilis mecum agiteris. i.
manifestes falsis crimi
natiōib^o. Illa phia ingit. i.
dixit. o alūne. i. p me nutriti
ce. an. i. vtrū te defererem
qua. di. non. nec partirer.
i. diuiderē tecū cōicato la
boze. idest diuisi laboze.
sarcinā. i. pond^o. quā tu su
stulisti ob iudiā mei nois
i. rōne sapie. Atq. p. certo.
nō erat. fas. idest honestū.
phie relinquere iter inno
cētis icomitarū. i. sine comite supple si ego te dereliquis
sez ego vererū. i. timere. meā crinationē. i. meā dam
nationē. r. valde pboreferē quasi aligd nouū accide
rit. supple circa te. eniz pro q. nū. i. nūq. d. tu cēses. i. iu
dicas. p. nūm ipsaz sapiāz eē laseitā. i. infestataz. pericu
lis. i. pcuratomb^o. apud improbos mores. i. male mori
geratos hoies qm dicat hoc nō ē nouū. Et i. Nota phia of
medica. sicut enī medic^o morbo fugato sanitatē idicōt.
Sic phia ignorantia relegata vitaz vtriusq. seculi cōdo
nat. Nā habet i. li. de pmo Aristotelis. Qui phiaz iue
nerit vitā i. vtrōq. seculo iuenit. r. alibi. Qui me iuenierit
vitā iuenit. r. hauriet salutē a dño. Et i. dicit Boetius
faciē medicatū. C. Notādū q. Boeti^o nō soluz deduxit
oculos i phiaz. sed desipit i. cā ituitū p qd inuif. q. vult
phari opz se totū tradere phie p cōtinuū studiū i labozē
Nā sicut vna irādo adueniēs nō facit verē. nec vna di
es calida facit estates. sic nec vna speculatio phica facit
phm. C. Nota q. tps opportū ad pbandū ē tps adole
ſcētē qd inuēs Boeti^o dicit. cui^o laribus ab adoleſcētia

C Prosa tertia primi libri.

Aud aliter tristitie nebul dissolutis

b hausi celi: et ad cognoscēdā medicā
tis faciē mētez recepi. Itaq. vbi in eā
deduxi oculos ituitūq. desipit. respicio nutriticē
meā: in cui^o ab adoleſcētia larib^o obuersat^o fue
rā phiaz. Et quid iquā tu in bas exilij nri soli
tūdines. Q. oīuz magistravirtutū supno car
dine delapsa venisti. an vt tu quozq. meū rea
falsis crimiatiōibz agiteris. P. An iquit illa
te alūne dsererē: nec sarcinā quā mei nois ob
iudiā sustulisti. cōicato tecū laboze partirer.
Atqui phie fas nō erat icomitatu relinquare
iter innocētis. meā crimiatiōibz verer. et qm
nouū aligd acciderit pboreferē. Itū. n. pzi
mum cēses apud improbos mores laseſi
tā periculis eēse sapietiam. Nonne apō
veteres quozq. ante nostri Platonis etatem
magnum sepe certamen cum stulticie temeri
tate certauimus. Eodemq. superstite prece
ptoz eius Socrates iuste victoriā mortis me
astate pmeruit. Cui^o hereditatē cū deinceps
epicureū vulg^o ac stoicū ceteriq. p sua quīq.
perapthi ire molirēt: meq. reclamātē renitētē
qz velut i prē pderaberēt: vestē quā meis te
puerā manib^o disciderūt: arreptiqz ab ea pā
nient^o torā me sibi cēsisse credētes abise. In
q. qm qdā nri habir^o vestigia videbātur: me

fuerā obuersatus. Nā etas hois assimilāt cere q. si nimis
ē mollis vel dura nimis: formā sigilli nō recipit nec reti
net. si autē ē tpeate mollis vī dura figurā recipit et retinet
Sic similiter etas nimis tenera. sicut ifantia nō recipit
doctrinā phicā. nec etas nimis dura sicut decrepitas.
S. etas tēpata q. lis ē adoleſcētia q. faciliiter itelligit et

irrellecta memorie cōmē
dat. C. Nota p lares phie i
telligit diuerſe secte pho
riz. sicut Aristotelis. i. pla
tonis. As Boeti^o ab adole
ſcētia fuit obuersat^o. Et vi
ciē pūgnatio q. obuersari
idē ē qd.auerari. C. Notā
dū q. phia of magistra oī
uz vitū. q. oēs vitutes mo
rales docet vt patet ex ethi
cis. r. dico morales pp vtrū
des theologales q. sūt fi
des. spes. r. charitas. Et of
phia delapsa a supno car
dine. q. oīs sapia a dño dō
ē. Nā sicut scribit i. plogo
libri de regimine principū.
De q. diuinas sue sapie i
stuit animab^o. i. studerē
tribuit grām cognoscendū
cui nūb^o ē difficile r. sine q.
nūb^o ē possibile possideri.
C. Notayt postea patebit
q. Boeti^o falsē criminaba
tur de hīs cōpositis r. de i
pedimēto delatoris. r. illō
qd. faciebāt sapientia dice
bāt facere arte magica iō
dicit ad phiaz. Nūqd. ve
nisti vt tu meuz rea falsis
crimiatiōibz agiteris.
Nota phia tāgit tres ratio
nes ppter quas nō debuit
derelinqre Boetiū. - phia
q. nutriti nō debet derelin
quere suū alūnū. secundā
q. p. patit pp aliū nō deez
vt dserat ab illo. tertia q.

nō deet phiaz derelinqre inocētē Boeti^o aut fuit phie
alūnus. ipe patebat iurias pp phiaz. r. fuit inocēs q. rē.
C. Nota fin pūgnationem laseſio. i. cum desiderio lase
ro vel vexo. vel iniurijs affligo.
C. Nōne apō veteres qz. Dic phia pbat psecutionez sa
pietū a vulgarib^o nō ē nouā. r. B. pbat ex ples antigs
scōo magis modernis. tertio ostendit qd sit faciēdū i iust
tus vulgarū. scōa ibi. Q. si nec. tertia ibi. Qui si qm ptra.
prio dicit. Bndixi q. psecutio sapientū a vulgarib^o r. a
malis nō ē noua. Nōne apō veteres an etates nri - plato
nis. nos phia. sepe certauim^o magnū certamē cū temeri
tate stulticie. i. cū stultis r. temerarijs hoib^o eodēq. - pla
tone viuente magi ei^o Socrates iuste pmeruit victori
az mortis me sibi astate: cui^o foceratis. hereditatē. i. sciaz
hereditarie relicta suis discipulis cū epicureū vulgus r
stoicū r. ceteri molirētur. i. laborarēt. ire raptū. i. rapere.
vnusq. p. sua pre. r. cū ipsi traberēt me phiaz i prē pre
de me reclamante. i. dicerēt q. p. r. renitētē. ipsi dicerē
rūt vestē meā quā tēpuerā meis manibus. q. p. r. arre

q̄ dicat vilissima rex: q̄ ipediūt hostes i cognōe summi
bōi. ¶ Nota. ar. arcis ē altū edificii i q̄ hostes pugnāt
dicat accipit p̄teplatē celestū i spe futuroz bono
rū. nā p̄ hoc duo sapiētēs oēs aduersitatē maloz supant
et circa p̄tationē diuinoz tora itērio sapiētis versat.
¶ Un Boetius tractatu de sumo bono dicit. phus maxi

me delectat in
p̄mo p̄ncipio i
p̄tationē suā
me bonitatis. et
hec loia ē recta
delectatio. hec
enī ē vita p̄boz
quē q̄ nemo vi
uit vita recta.

¶ Nota de B
no uallū dicte
grecula. Et val
lus palus circa ca
strū pacur. Ne
gri paloz sed
mur sit tibi val
lū. ¶ Nota as
purare fin du
gationē ē anbelare conari vel detenire. Itē p̄z eū gra
for grassaris per g. i. iudare vel crudeliter ipugnare.

¶ Metru quartū primi libri.

Usq̄ p̄posito seren' euo. Dic incipit q̄rtū metz
q̄ p̄mi. q̄ vocat metz valētiū ab inuentore
p̄st ex spōdeo dactilo i trib' trocheis. Un p̄t
dici metru trochaicū a pede p̄dante. In B metro phia
onidit. q̄lter dō dbeat se hēre. v̄ p̄secutōes ip̄boz n̄ p̄
ualeat i p̄z. a B p̄ dclat q̄busdā sibi. Scdo exclamat
p̄ timētēs tyrānos. scda ibi. Quis tū mīdi diē p̄. Quicūq̄
hō feret. i. clat. v̄tute. p̄posito euo. i. oidiata vita egit. i.
calcanit. sub pedib' supbi fatū. i. enētū rez t̄paliū. et q̄cū
q̄ t̄mēs. i. respiciēs. v̄trāq̄z fortunā. i. p̄sperā i aduersā. re
et. nō flet. potuit tenere v̄lū. i. auiū lucitū ita q̄ non
vincat p̄speritate se extollēdo nec aduersitate dep̄men
do. illū hōies nō mouebit. i. turbabit. rabies p̄tū. i. iunda
tio maris agitātis. i. mouētis. fūditus. i. a fūdo. estus. ver
sū. i. ebullitiōne versā. q̄ i ebullitiōe maris aqua vertitur
p̄ fluxū et refluxū qua. di. impet' maris faciēs ebullitōes
nō nocet illi hōi q̄ nō extollit i p̄speris. nec dep̄mit in
aduersis nec tali hōi nocet illi ignis v̄xeni mōris. q̄tēo
ille mōs torquet. i. emittet. ignes fumificos ruptis cami
nis. i. canernis suis. quasi dicat. nec tali homini nocet
vagus v̄xenus suis ignis. nec illū hōiem mouebit v̄ia ar
dens fulminis. soliti. idest confecti. ferre cellas turres.

¶ Nota. phia tria tāgīt q̄ nō nocēt hōi q̄ cōstās ē i v̄trā
q̄z fortuna. p̄mi i. rabies maris p̄ qua dēsignat luxu
riōsi. sicut enī mare sole i motu suo icalescit i feter. sic lu
xuriosi cōcupiscētia sua iardēt et pacta libidine fetēt.
de quib' dicit scriptura. perierūt iumēta i stercore suo.
tales luxuriosi nō nocēt hōi p̄stanti i v̄trāq̄z fortuna.
Scdo q̄ tāgīt ē ignis v̄xeni mōris p̄ qua dēsignat aua
rit i inuidi. sicut enī ignis v̄xeni montis semp ardet. ita
auari ardēt i cōcupiscētia bonoz extērioz. et sicut ignis
eructuās q̄nq̄z plūmū loca v̄nq̄z facit iudi q̄nq̄z nocent
verbis si nō p̄nt factis. et tales iudi nō nocēt hōi p̄stā
ti. Tertiū q̄ tāgīt ē ictus fulminis p̄ qua dēsignat sup
bi. sicut enī fulmē generatur in alto. sic supbi alte se ex
tollūt i mirabile videt de supbiō q̄ alijs hōibus hita
re nolūt i t̄ri ad celū volare nō possūt. tales supbi nō no
cēt hōi p̄stāti. Alij per rabie maris intelligūt iuidos.

¶ Abetz quartus primi libri.

¶ Quisquis cōposito se
renus euo:

¶ Fatuz sub pedib' egit
superbum:

¶ Founnāq̄z tūc v̄trāq̄z rectus

¶ Inuictū potuit tenere vultuz:

¶ In illū rabies mineq̄z ponti:

¶ Aeris fūditus agitātis estuz:

¶ Nec ruptis quoties v̄ag' canis

¶ Torq̄t fumificos v̄se' ignes.

¶ Laud cellas soliti ferire turres

per ignē i ratos. per fulmē supbos vt dictū ē. Alij p̄ mare
q̄ est sonoroſū intelligūt auariciā. per ignē penā corpis.
p̄ fulmē rerū ablatiōē. ¶ Nota v̄xenus est mōstiale i
trinfec' ardēs qui q̄nq̄z ruptis cauernis emittit ignē qui
loca vicina p̄sumit. ¶ Nota circa B q̄ dicit serenus euo
Seneca dicit. Talis ē auiū sapiētis qualis est mūdus su
perluminatus

¶ Ardēs via fulminis mouebit.

¶ Quid tācū mīsi seuos tyrānos

¶ Abirantur sine virib' furētes:

¶ Nec spes aliq̄d nec extimescat:

¶ Examaueris ipotentis iram.

¶ At q̄sq̄z trepid' pauet v̄l optat

¶ Qd nō sit stabilis: suiq̄z iuris:

¶ Abiecit clypeū: locoq̄z mor'

¶ Necit q̄ valeat trahi catbenā.

¶ Prosa quarta primi libri.

¶ Entis ne iquit hec: at

¶ q̄ aio illabuntur tuo:

tes tyrānos dicēs. Quid. i. quare. miseri boies mirātū rū
mēdo seuos tyrānos furētes sine viribus qua. di. tyrānī
sunt ipotentēs. q̄ nō p̄ualēt nisi inq̄tuz homo se subie
cit eis. et addit. Nec spes aliq̄d de bonis t̄paliū. nec
times eos de aduersitatib' tunc tu examaueris. i. debi
litaueris. irā ipotentis tyrāni. sed quicūq̄z homo trepid
dos pauet timore maloz t̄paliū. vel optat bona tem
poralia talio nō est stabilis: sui iuris. i. p̄prie liberta
tis. ipse abiecit clypeū securitatis. i. motus a loco stabili
tatis. ipse necit. i. p̄ponit catbenā affectionū. qua valeat
trahi ad tristitiā et dolorē mētis. ¶ Nota. potestas terre
na ad nihil se exēdit nisi ad largiēdū bona t̄palia. vel
ad auferēdū ea rō nullus subiacet terrene potestati nisi
q̄ sperat talia bona. vel timet eoz ablatiōes. q̄nt nec
timet nec speret ipse ē oīno supra vel extra terrenā pote
statē. et per cōsequēs terrēna potestas sibi nec p̄ficere
nec obesse p̄t. p̄pter q̄ phia exclamat cōtra illos tāq̄
miseros qui spe bonoz t̄paliū vel timore ablatiōis corū
subiūctū se terrenis potestatib' dicēs. Quid tantū mī
seri. ¶ Nota circa illd quīq̄z trepid' rē. Seneca dicit in
libro de virtutib' cardinalibus. Magnanimitas si inſit
animo tuo cuz magna fiducia viues itrepidus et alacer.
magni animi est nō vacillare. sed cōstare i finē vite itre
pide expectare. si magnanimitas n̄ ē nūq̄ iudicibus tibi con
tumeliā inferri ab inimico. sed dicēs nihil mibi nocuit:
sed auiū nocēdi habuit. ¶ Nota tyrānos quōdāz dicit
bas quidaz rex fortis. dicebat a tyro. i. fortitudine p̄
millis nomen est causa appropriata principatibus p̄sissi
mus. et dicuntur a tyro. i. ab angustia quam inferunt fuls
subditis. ¶ Nota clypeus fumitior hic pro rōne hōis. q̄
sicut clypeus defendit nos ne ledamur a telis et a simili
bus: ita ratio hōis tuetur eum: p̄uidet sibi ne offēdā.

¶ Prosa quarta primi libri

¶ Entis ne iquit hec. Dic incipit prosa quarta in
s qua phia primo iquiri Boetiū super attentē
predictoz et boiaz ip̄s ad sui morbi reuelatio
nē. scdo Boetius reuelat morbi sui ibi. Tus ego. ¶ primo
dicit. O Boetius nungd sensi. i. intelligis. ea q̄ dicta fuatq̄
illabunt. i. i p̄sumunt. aio tuo. et subiungit grecuz q̄ i
tino valet. Es ne asinus ad lyrā q̄d fies quid mango. i. la
stus lachrymis. et subiūgit grecū q̄ tācū valet. Cōstare

mibi ne abscōdas si expectas operā. i. diligētia medicatū
o3 vt detegas. i. manifestes vulnū tuū. ¶ Nota q. puer
ibi erat apud grecos cū aliq. audiret vba alicui. r non
adgerit nec curauit intellectū vbor. illi dicebat. Es ne
asīn ad lirā. facis. n. sicut asīn? posuit circa lirā. audit so
nū lire. s3 nō pcepit melodīā. nec pportione sonoz itelli
git nec delecta
tur i. ca. Sic ali
quis audiēs ver
ba r nō curas i
tellectū eoz. vi
ciū ē asīn? ad li
rā. ¶ Nota si
q3 voluerit sana
ri o3 morbi vel
vulnū suū dete
gere r manife
stare. Un Se
neca. 3. diē epla
Nemo p se fati
v3 vt emerget
s3 o3 vt manum
porrigat. r ali
ips extrahat. tē
eni morbi ad fa
nitatē iclinant
cum ex addito
erūpūt r v3 su
am proferunt.

¶ Cui ego col
lecto i vires aio
Dic Boeti? res
uelat morbi r
dolore suum r
pino ostidit eē
perbaturum ex
bis q inuiole
agebat circa ips. scbo ex bis q generaliter vidit in aly.
ibi. Videre aut videoz. pmo ostidit se perbaturū ex sui
epily relegatoz. Scdo ex meritoz suozum frustratione.
Tertio ex iusta sui pdenatiōe. Quarto ex fame sue lesi
one. scda ibi. Quoties ego. tertia ibi. Quib? aut. q̄ta ibi.
At uero hic. Adhuc diuidit. pzo facit q̄ dicitū ē. scbo rō
der obiectū ibi. Atqui tu. dicit p sic. Tū. i. tūc. ego Boe
tius collecto aio i vires. i. resumptis virib? animi. supple
dixi. an ne satis eminet. Lapparet. asperitas fortune leui
entis i nos. i. p nos. nūq adhuc eges admōitōe. i. dclara
tōe. nūq facies. i. dispositio b? loci. i. carceris mouet tē.
¶ Decine. i. nūq bec est bibliotheca. i. loc? study quez
habui i p̄ia. quā tu pbia delegeras. i. elegisti tibi certissi
mā sedē i n̄is larib? q̄ bibliotheca. tūc meci relidēs. i.
mozas v? sedēs diserebas. i. disputabas. d sciētia rez di
nazz r humanazz. nūq erat mibi tūc talis bitus. supple
vilis. r talis vul? tristis. cū ego rimarer. i. inuestigarē. tecū
secreta nāe. cū describeres mibi vias fidez. i. cursus stel
laz radio. i. virga geometrali. cū tu formares. i. formare
docuisti. mores n̄os. i. mores boiuz. r rōnē. i. dispositōez.
toti? vite ad exēplar. i. similitudinē celestis ordinis. sunt
ne ista p̄ia q̄ referim? . i. reportam? . tibi obsequentes. i.
fūctēs. ¶ Nota q. bibliotheca ē loc? vbi reponūt libri.
r of a biblo. i. iūco i q̄ antiq scribebat libros. talē biblio
theca hūit Boeti? rome. marmoreis lapidib? polita. in q̄
studuit de reb? diuinis r hūanis. ¶ Nota. Boetius dicit
pbias sibi elegisse certissimā sedē in bibliotheca B dicit

p tāto. qz licz Boeti? ēēt diuersis officiis r negociis oc
cupat. n̄ nulli eoz tā certis p̄ib?. tā certa itētiōe vaca
bat sicut studio i libris p̄ficiis q̄ in certo loco repositos
hūit. ¶ Nota. pbia tractat de reb? diuinis r hūanis. Un
Seneca. 3. Nō pōt v̄tus pfecta ēē nec eq̄lis tenoz vite si
ne pbia p quā dīna r hūana cōgscūt. q̄ si te occupas inci
pis ēē deoz? o3
cius. r alibi of.
O lūcille scio
nemine benevi
re posse r to
lerabiliter sine
studio p̄bie ga
sine studio p̄bi
losophie anim?
eger ē. ¶ Nota
Boeti? studuit
in nāli pbia. pp
B dicit. Cū tecū
nāe secreta ri
marer. Studui
it ē i pbia mo
rali q̄ dicit. Luz
mores nostros.
Studuit etiā i
astrologia pp B
dicit. Luz mibi
syderū vias ra
dio describeres
¶ Cui nota ra
di? virga geo
metralis q̄ geo
merri d̄scribūt
figurās pulue
re supposito.

tibi obsequētes. Atq tu hāc
sniaz Platonis ore sapiisti: btas
fore respublicas si eas vel stu
diosi sapie regerēt: v? earuz re
ctozes studere sapie p̄tigisset.
Tu cuiusdē viri ore: hāc sapien
tib? capessinde reipublice ne
cessariā causā ēē monuisti: ne i
probis flagitiosiqz ciuib? vbi
uz relicta gubernacula: pestez
bonis ac p̄niciē i ferrerēt. Hanc
igif auctoritatē secur? : q̄ b a re
inter secreta ocia didicisti: trā
sferre i actū publice adminis
tratiōis optauisti mibi r q̄ te sa
piētū mētib? inferuit de? cōscij
elstis: nullū me ad magistratuz
nisi cōe bonoz oiuz studiū dū
lisse. Inde cū i probis graues i
exorabilesqz discōdie fuere: r
q̄ p̄scie libras h3 p̄uēdo iure
sprera potētū sēp fuit offēso.

boiuz debēt formari ad similitudinē celestis ordinis. sicut
cni spere iferiores planetaz obediūt spere supiori. r re
gūf motu firmamēti. scviri? n̄a scilicet o3 obedire v̄tu
tū rōnali r regi ab ipa. turpe. n. ē abycere regimē supioz
r iduere regimē iferioz. q̄ nob cōmū ē cū bestijs. sic dīc
Albert? sup tertio de aia. Nota ex q̄ Boeti? rōe me sapie
i miserā fuit possē. idco dicit ad pbias. sunt ne bec p̄e
ma que nos referimus obsequentes tibi.

¶ Atq tu hāc sniaz. Dic Boeti? rīder obiectōi. possz. n.
pbia sibi obsequere dicēdo q̄ p̄mū d̄buiisti reportare cū
tu ā studiū p̄p cōe bonū f3 pp vanā gloriā r pp p̄p̄ia
vtilitatē. cui obiectōi rīder Boeti? . d. O pbia tu sapiisti.
i. p̄firmasti hāc sniaz ore? Platonis. beatas respublicas
fore si eas sapientes regerēt. vel si rectozes cap p̄tigissz
studere sapie. r cōfirmasti ore eiusdē platonis necessariū
uz ēē reipublice q̄ a sapiētib? regerēt. ne gubernacula.
regimina cōmissa i probis. q̄ id est r flagitiosis ciuib?
vbiū i ferrerēt pestē. ac. i. etiā. p̄niciē. i. damnū dōis bo? b?
igif ego secur? hāc auctoritatē. i. sniaz. q̄ ego didiceras a
te pbia iter secreta ocia ego optauī. i. curauī. trāferre. i.
deducere. i. actū. i. i. p̄. publice administratiōis. i. cōmū
nis vtilitatis. tu pbia r de? q̄ s̄seruit. i. i. studit te mentibus
sapiētū etis mibi cōscij. i. testes. nullū studiū me detu
lisse ad magistratuz nisi cōmune studiū bonoz. q̄ si dice
ret nihil mouit me ad magistratuz gerēdū nisi cōis v̄ti
tatis. inde. i. ppter B. erant mibi graues. i. difficiles. q̄. i.
et. inexorabiles. i. inexplicabiles discordie q̄ improbis

et semp fuit mihi specta offensio potētū p tuēdo iure. i. p
iusticia de fēdēda. qd bz libertas psciētia. i. libera psciē
tia. i. nullū timere p tuēdo iure. C Nota fz. platonem.
bz est res publica cui dñs pñus est. z yb genti cui dñs
puer ē. z roābiliter. qz pñia z sapia vitas disponit. actiōes
regit. agēda z omittēda dēmonstrat. Un Seneca. 16. epla

dict. S. v. oia
tibi subyccere
subyccet te rōni.
Molitos enim
reptis si rō te
reperit. Et Ari
stoteles i pbe
mio methapphi
sice. Sapiētis ē
regere z ordina
re. ex qbus pa
ter q regimē re
ipulice spectat
ad sapiētes. pro
tato dicit Tul
lius i principio
sue rhetorice.
ad rēpublicam
plurima pēnēt
cōmōda. si mo
deratir z regu
latir oīus rez
psto ē sapiētia. C Nota q studio sō sapie dicit illi q lam
p studiū adepti sūt sapias. Illi āt dicit studere sapie qui
ad bue studēdo acquirūt sapias. C Nota q Boeti' stu
diū vocat secretū oīū. qz studio bō oīatur ab exteriori
occupatiōe. d quo ocio siue qte loquit Seneca. 57. epla
dicēs. Nulla placida ē ges nisi quā rō cōpōit. z illa vera ē
trāglitias i qua mēs bōa explicat. C Nota q de imit
tas sapias mētib' sapiētū. B scribit i plogo de regimē pñ
cipū. dē qz diuitias sue sapie influit i aias sapientum.
C Nota q libertas psciē bz nullū metuere. qz dicit. Ma
crobi'. B bz libera cōceptiā opziū qd si quis possideat
nullum potentem metuat. Itē Seneca li. 4. Sapiens
ex libero arbitrio nihil timet ibecillitatē hoīs. qz securi
tatē dei bz. Et seneca de qmōz vutib' cardinalib' dicit.
vt iust' sis nō sufficit q in oīs sis sed vt innocētēs ab ini
ria fues. Et idē. Iusticia ē viculū oīne z bñanc societatē
C Quotiēs ego cōngastū. Dic Boc. oīdit te pūrbatū
ex meritorz frustratōe suoz. z p tūgit merita z beneficia
alys exbibita. scōbz tūgit frustratōes eoz ibi. Sed ecē. pzi
ma i septe ptes fz q recitat septe beneficiā qz parebūt.
pzi mo dicit. Ego Boeti' multoties ipz cōngastū qui fu
it officialis regis Theodorici obui'. i. cōtrari'. ex cepi. i.
ipediui. ipz faciētē ipetū. i. isultū cōtra fortunas. i. cōtra
bona fortune. cuiusqz hoīs ibecillis. I. potentis resistere.
Tūc ponit pñificiū dicēs. Quotiēs ego dei cū. i. auer
ti. trigullā sic dicitū ppositū regie domus. i. regalis aule.
ego bz dei cū incepta. qz i ppetrata iniuria ipso pau
perib'. Tūc subiūgit tērtiū beneficiū dicēs. Quotiēs ego
pcepti miseros. i. pauperes. qz auaricia barbaroz. i. cru
delitū hoīum ipunita. i. castigata. vexabat isinitis calū
nijs. i. miserijs. illos ego pcepti auctoritate mea obiecta. i.
exposita. piculis. i. dānis. Nunqz quiscūqz. i. alijs. detrahit
me. i. de fectēda a iure ad iniuriā. C Nota q cōngastū fu
it qdā nobilis familiaris regis Theodorici q suus officia
lis fuit z totus tyrānus q plures hoīs iuaat iporētē fz
sua ipis auferēdo quē Boeti' sibi pziari a suo ipetu iu.

Quotiēs ego cōngastū in
ibecillis cuiusqz fortunas ipe
tū faciētē obui' ex cepi. Quoti
ens Trigullā regie ppositū
dom' ab icepta ppetratqz iaz
pzius iniuria dei cū. Quoti
ens miseros quos isinit calū
nijs ipunita barbaroz semper
auaricia vexabat obiecta picu
lis auer' pcepti. Nunqz me a in
re ad iniuriā quiscūqz detrahit.
Prouincialium fortunas: tū
pziatis rapinis: ruz publicis
vectigalib' pessumdari: nō alit
qz q patiebantur idoli. Cum

rioso auertit. talis etiā erat trigulla ppositus aule regie.
C Nota fz. Duguitiōne qz barbar' idē ē qz crudel' icul
tus z solida. z ē nomē crudelitatis. Un oīi oēs acyniuer
se gētes dicte qz barbarē pter grecos z latinos. Et bar
baria d' quēda terra iuxta greciā sita ppter crudelitatis
excellētiā. C Nota Boeti' dicit. Nūqz a iure ad iniuriā

acerbe famis tpe grauis atqz i
erphicabilis idicta coemptio. p
fligatura inopia capāniā pui
ciā videret: certamē aduersuz
pfectū pziū cōmūis cōmōdi
rōne suscepī: rege cognoscēte
pziēdi: z ne coemptio epigeret
cui. Paulinū cōsularē viruz
cui opes palatini canes iā spe
atqz ambirione deuorassēt: ab
ipīs byārum faucib' traxi. The
albinū cōsularē viz pūdicare ac
custodiā pena conripit: odijs
me cypriā delatoris compo
sui. Satis ne i me magna vi

z bēbz glo
ri ficat. ego nec sū
retract' a iure
amore nec odio
nec timore nec
pziō cōmōdo
q oia solēt ipe
dire vep iudici
us. vñ dicit la
borin'. Quem
nūm' piona pie
ces de tramite
recte Non di
cūt: Inde fēde
ra laude ferit.
C Prouincia
lium fortunas
Dic Boeti' po
nit quattu' bñfi
ciū. dicēs. Ego
idoliū sicut illi
qui patiebant

fortunas. i. bona fortūe. pūcialiū. i. illoz hoīuz. qui tū
i. aliqñ. pessūdari. i. subycc. pziatis rapinis. i. occultis. tū
i. aliqñ publicis vectigalib'. i. tributis. quia oī. cū pūci
ales nūc spoliaret. nūc i tributis bōa ipoz auferēdo ego
doluī tātū sic q patiebāf. C Nota q oēs citatē vt regio
nē quā romāi expugnauerūt fecerūt tributariā vt colo
niā vt pūciā. Tributariā faciebāt qñ relictis ibitatori
bus terre ad tributū solūdū hoīes pplebāt. Colōias
aut faciebāt qz expulsi ibitatorib' alios iustituerūt ad i
bitādū. Prouiciā aut faciebāt qñ aliqñ romanū pficie
bāt illi terre. q collectis reddunt eos romā mitteret. z i
bitatores illi terre dicebāf pūciales. Ipsi pūciales
aliqñ molestabāf pūatis. i. occultis. rapinis. i. ex actiōib'
suoz pfectoz. aliqñ publicis vectigalib'. i. tributis qñ i
debito modo z iniusto exigerbāf ab eis de q Boeti' doli
it. C Nota. vectigal ppiet d' tributū qd daf de vectura
C Nota fz. Duguitiōne pūciā ē regio sūiugata roma
nis z tributaria facta. Inde pūcialis. i. tributarius.
C Cū acerbe famis tpe. Dic pōit qntū bñficiū d. Cū tpe
acerbe. i. magne famis eēt idicta. i. iustituta. grānis coem
ptio. i. agāria q coemptio erat pfligatura. i. pūtura capā
niā pūciā inopia. i. paupiate. Ego Boc. suscepī certamē z
pfectū pziū q idixerat istā coemptionē z rōne cōmūis
cōmōdi. i. boni. ego certamē rege cognoscēte z deuiē ne
exigeret illa coemptio. C Nota q coemptio ē iustitū
sup aliqz pziōe dāda de re emēdā vt vēdēda. z vocatur
vulgariter vngelt. z talis iure iustituta sup campaniam
prouinciam destruedam quam Boetius remouit.
C Paulinū cōsularē viz. Dic ponit sextū bñficiū. dicēs.
Ego traxi. i. liberavi. paulinū viz cōsularē cui opes iā de
uorassēt spe z ambirōe. i. cupiditate. canes palatini. i. fa
miliāres regis similes canib'. illū traxi a faucib' byāniū
i. appetētū opes paulini. C Nota q familiaris regis q
pñidebāt palatuz vocabāf canes palatini. sicut n. canes
habēt ora byantia ad cupidās eficas. sicut i byacbat ad vī
pziatās facultates paupz romanoz. C Tūc ponit se

Propter regem
libet in pte vici

Libertas psciē

Excepit

Excepit

Excepit

Excepit

ptimū bñficiū dīcēs. Ego oppoſui me odio Lypziani de-
latoris. i. accuſatoris. ne pena pūdicatē accuſatōis. cor-
riper. i. puniret. Albinū viſ cōſulārē. ¶ Nota q̄ Lypzi-
an⁹ q̄ fuit de familia regis iūſſe accuſari viſ Albinum
cōſulārē. q̄ p̄i⁹ iudicār. fuit ad penā q̄ accuſat. ⁊ ne iſta
pena cui adiudicat⁹ fuerat ipſz albinū corripere⁹ Boeti⁹
ſe opponēs odi-

deor e pacerbaſſe diſcordias.
Sz cē apd ceteros tutior de-
bui: qui mihi amore iuſticie ni-
hil apd aulicos quo mag⁹ cēm
tutior obſeruari. Quib⁹ aut dfe-
rētib⁹ peulſi ſum⁹: quoz vnus
Baſili⁹ oli a regē d̄pūſus mini-
ſterio: i. delatōz nri nois aliē
eris necitate p̄pūſus ē. Opilio
nēq̄ atqz gaudētio cū ob inu-
meras atqz mltiplices fraudeſ
ire i exiliū regia cēſura d̄creuiſ-
ſet: cūqz illi parere nolētes ſa-
cray ſeſe ediſ d̄ſeſione tuerent⁹:
p̄ſigūſ ad regi forē: edixit vt ni-
ſi iſtra p̄ſcriptū diē a rauēna vr-
be d̄cederēt p̄ notā iſigniti frō-
tib⁹ pellerēt. Quid huic ſeueri

nūq̄ videor i me. i. ſme. exacerbaſſe. i. irritaſſe. ſatis ma-
gnas diſcordias opponēdo me potētibus qua. di. immo.
¶ Sed cē apd ceteros tutior. Diē tāgit frustrationē
ſuoz bñficiō. dīcēs. Ego debui eſſe tutior apd ceter-
ros ſcz romanos q̄b⁹ p̄p̄di iſta bñficia ⁊ tñ nō ſuiz tur⁹ vt
poſt videbif. Iſ ego nō merui ſecuritate apd aulicos
.i. familiares regis aulaſ inhabitantes. opponendo me eis
amore iuſticie. ¶ Nota q̄ vna cā p̄turbatōis fuit fru-
ſtratio ſuoz meritorū. i. amicitia q̄ p̄a iſtorum fruſtra-
batur circa iplum. quibus multa beneficia impedit. ⁊
propter quos i multa odia ⁊ indignationes incidit.
¶ Quib⁹ aut d̄ſerētib⁹ peulſi ſum⁹. Dic Boeti⁹ tangit
ſuā p̄turbatōis ex iniuſtia ſui d̄denatiōis. ⁊ p̄ facit B. ſcōdo
expurgat de q̄busdam ſibi obiectis. ſcōda ibi. Qūo vn-
p̄rio ondit iuſta ſui d̄denatiōis ex accuſatōe p̄ſonarū
viliū. Scōdo ex falſitate criminis ſibi poſiti. Tercio ex ſe-
ueritate iudiciū ⁊ p̄uerſitate. ſcōda ibi. At cū⁹ criminis. ter-
tia ibi. Et cū⁹ vnq̄. p̄rimo dicit. Nos ſum⁹ peulſi. i. peulſi
i aulicis d̄ſerētib⁹. i. accuſatib⁹. q̄ p̄a iſtorum fruſtra-
batur circa iplum. quibus multa beneficia impedit. ⁊
propter quos i multa odia ⁊ indignationes incidit.
¶ Quib⁹ aut d̄ſerētib⁹ peulſi ſum⁹. Dic Boeti⁹ tangit
ſuā p̄turbatōis ex iniuſtia ſui d̄denatiōis. ⁊ p̄ facit B. ſcōdo
expurgat de q̄busdam ſibi obiectis. ſcōda ibi. Qūo vn-
p̄rio ondit iuſta ſui d̄denatiōis ex accuſatōe p̄ſonarū
viliū. Scōdo ex falſitate criminis ſibi poſiti. Tercio ex ſe-
ueritate iudiciū ⁊ p̄uerſitate. ſcōda ibi. At cū⁹ criminis. ter-
tia ibi. Et cū⁹ vnq̄. p̄rimo dicit. Nos ſum⁹ peulſi. i. peulſi
i aulicis d̄ſerētib⁹. i. accuſatib⁹. q̄ p̄a iſtorum fruſtra-
batur circa iplum. quibus multa beneficia impedit. ⁊
propter quos i multa odia ⁊ indignationes incidit.

fortuna de tali accuſatiōe. q̄b. imo debuit pudere fortu-
nā ⁊ ſi nō puduit fortunā inocētia accuſat. tñ vilitas accu-
ſatū debuit eē pudor ipſi fortune. ¶ Nota B vocabulū p̄-
culſus. diē Puguatio p̄cello. is. peulſi i peritio. ⁊ peulſi in
ſupino. ē idē q̄b potere vt pot⁹ terre facere. ſz putere vt
tinet ad corp⁹. ſz p̄cellere ad aia. ¶ Nota circa B voca-
bulū d̄ſerētib⁹

tati poſſe aſtrui vt. Atq̄ eodez
diē d̄ſerētib⁹ eiſde nois nri de-
lario ſuſcepit. Quid igitur.
¶ Ne ne artes ita meruerit. An
illos accuſatores iuſtos ſcē p̄-
miſſa dānatio. Ita ne nihil for-
tunā puduit ſi min⁹ accuſate i-
nocētie: ⁊ accuſatū vilitas pu-
dori d̄buiſſz. At cui⁹ criminis
cā arguimur: ſumā q̄ris. Sena-
tū dicimur ſaluū eē voluiſſe.
Adōſ d̄ſideras: d̄latōz ne
documēta d̄ſerret: q̄b⁹ ſena-
tū leſe maiēſtas reſi faceret ipe
diſſe criamur. Quid igit⁹ o ma-
giſtra cēſes. Inſciabimur cri-
mē ne tibi pudore ſim⁹. At vo-
lui: nec vnq̄z vele d̄ſiſta. ſatebi

ma. Et fortuna fides in teſtib⁹ illa regreſ.
etas. q̄ pueri nō poſſūt eē teſtes. Scōdo regit⁹ p̄ditio li-
bera. iō ſui nō poſſūt p̄bhere teſtimoniū. Tercio regit⁹
ſex⁹ maſculinus. iō mulieres nō poſſūt eē teſtes. Quarto
regit⁹ diſcretio. iō furioſi ⁊ ſulti nō poſſūt teſtari. Quito
regit⁹ fama. iō p̄ſe ifames nō poſſūt teſtificari. Sexto
regit⁹ fortia. iō p̄ſe paupes nō poſſūt teſtificari. Septio reg-
rit⁹ fides. iō p̄ſe ifideles nō poſſūt p̄bhere teſtimoniū. In-
ter illas p̄ditioes due ſunt viliores. ſp̄aſtas ⁊ infamia.
¶ Boc. q̄ volēs ondere ſuā d̄denatiōē iuſta ex vilitate te-
ſtiū accuſatū vt quā repellēdi erat a teſtimōio diē iuno
ſuiſſe d̄ſectū fortune. ſ. i. baſilio. Sz in i alys duobus. ſ. in
Opilioe ⁊ gaudētio diē fuiſſe viciū iſamie. ¶ Nota q̄ ni-
hil videf ſeueri. vt enar⁹ q̄ p̄ſonas viles ⁊ dānandas ad-
mittere i teſtimoniū p̄ inocētes. Quia diē Seneca in de
remedijs fortituz. Nō p̄t breuillā auctoritatem ſnia.
vbi qui dānnandū eſt male de te loquitur.

¶ At cui⁹ criminis cā arguimur ſumā q̄ris. ſenatum ⁊ c.
Dic Boeti⁹ ondit iuſta ſui d̄denatiōis ex falſitate cri-
minis ſibi poſiti. ſcōdo. ex d̄ſiſert quādā admirationē.
ibi. q̄ i re. p̄rima i duo p̄s q̄ duo iponebāt Boetio de q̄-
bus le exculat. ſcōda ibi. Nā d̄ſiſert. p̄rimū q̄ ſibi i-
ponebat ſuit q̄ ipediuiſſz quēdā nūc d̄ſerētē regi ac-
cuſationē ſenat⁹. vt enar⁹ redderet reus leſe maiēſtas
diē q̄ i ſra. Opbia tu forte q̄ris ſumā. i. ſniaz criminis cu-
ius criminis cā arguimur. Nos dicimur voluiſſe ſaluā-
re ſenatū forſā d̄ſideras ſcire p̄ quē modū. dico q̄ nos
criminamur. i. arguimur i p̄ſerēte delatōz ne d̄ſerret
documēta. i. ſras regi q̄b⁹ faceret ſenatū reſi leſe maiēſta-
tis. qd igit⁹ o magiſtra cēſes. i. iudicis iſciabimur. i. negabi-
mus crimē illō ne ſimus tibi pudor atqz. i. ſed. ego volui
ſaluā ſenatū nec vnq̄z d̄ſiſta velle. ſz opa. i. diligētia
ipediēdi delatoris iſta ceſſabit. ceſſare debz. q̄ non eſt

puccedi ad effez suu volutate dō spiciēte ē sile mōstro
 C Nō sile mōstro ē qd nō pter iterē dō nāc. Sic qmō
 stra sūt pter iterē dō nāc. Sic dē dē bā bō q mala pter
 ordine dīne pndēte cōtigerēt. qd nō rōale. cū dē sit sū
 me bono q aliā mō sit cā mali. fieri q mala i mōdo deo i
 spiciēte videt sile mōstro. C Nō qd dē nē cā effūia ma
 li. cum sit sūme
 bonus. Is sit cā
 mali pmissua.
 q pmutit fieri
 malum. Is sic ex
 pōit auctoritas
 pphie. Ego oīs
 faciēs oīa b: fa
 ciēs bonū z cre
 ans malū. sup.
 pmissua. Altr
 duplex ē malū
 s. pēn malū cū
 pe. dē cā mali
 pene qd pūit. Is
 nē cā mali cul
 pe. qz bē q pēn
 non fecit.

C S3 si pphas
 fue. zē bō. iue
 bīt sēnatū q
 sēstī sūa cōdē
 natōez tādēo
 suā bēuolētiaz
 quā būit ad col
 z oīc. S3 pphas
 fue. i. ponamus
 pphas ē nepha.
 boies. i. malos boies cōsulat. q oīnz bonoz z toti sēna
 r. i. romācitatū. pētūt. i. dōsīdēt. sūguine. i. mōrtē. nos
 ēt voluissē ite pditū. i. ad pēdū. i. qz vībrāt. pugnare bo
 nis boib. qz p sēnatū. S3 nū. i. nūg. dōsīdēt. i. pēdē
 merēbamur dō prib. i. dē sēnatōib. q. d. nō. s3 ophia me
 mīstīvt opīoz qm me dēcāz. i. volētēre dicere. qd. i. aliqd
 re pvt. scūz ipa sū pnis sup. exīs. dīrēbas. i. regebas.
 q nec vōis nec scīs oīdēt sēnatū. mōmīstī iquā pbiaverē
 i. apō dōnā citatē. cū rex theodor. i. auid. exīs cōis exi
 ty. i. tōrtū sēnatōz. cū ipe crimē lese maiestāt. delatū i
 albinū ipe rex mōlirēt. i. laboraret. trāsferre illō crīmē
 ad totū sēnatū qnta securitate. i. tutela. mei pīcti dōfēdē
 rī. i. liberaret. i. inocētāz vniuerfī sēnat. i. toti cōsulat. i.
 ophia tū cū me pferre. i. log. vā z nūq me iactasse i vl
 la mei laude. n. p qz mīnūt q dāmō sēcretū pscie. pban
 tis. i. laudātis se. qdēs qz oīrādo. i. māsīstādō sēm reci
 pī. pīcī fame. i. mercedē laudis ab boib. S3 tū. p. videt
 qz euer. exēpīt. i. lūbāuit. nāz inocētā. nos subim. i. sū
 stinē. pēas falsi sceler. i. falsē nobis iposūt. p pmye ve
 re vūit. C Nō s3 sē. dolor duplicat cū ab eo a q bonus
 merueras malū vīt. cū i gī bō. oēs bēuolētāz exhibucit
 sēnatōib. graui. dōlūt dō sūa oīdēt. C Nō citatē vō
 na cū albin. eēt accusat. dō grani crimie itayt dicere re
 lese maiestāt. illō crimē rex theodor. i. voluit trāsferre
 ad totū sēnatū z ipz dānare. S3. b. expōnēs se picul sēna
 tū libāuit. C Itē nō q sēcretū pscie ēvēr q mīnūt cū aliq
 vīuole opā iactādō se vt pēquāt famā z laudē ppli. Un
 sēst. psciaz poti. qz famā atēdē. Et oīa macro. Sapīens
 glā sūa i pscia ponit sūst. atē i laudē humanā. Unde dī
 cit sūdo. q aliqd donū a deo largitū i laudē suam
 conuerit. pēndubio virtutē i vīcū transire facit.

C Et cui vñqz facinoris. hic bo. oīdit se pūrbatuz ex
 iudicū sēueritate z inflexibilitate dicēs. Cui vñqz facior
 i. peccatū māifesta pscissio. i. vñqz boīs pēn māifestū
 habuit iudices ita pcedēs i sēueritate. vt i aliqz cozyl
 ipe error būani igeny. submitteret. i. flecteret ad mīam
 vlt pūitio fortūe. i. euer. fortuit. exīs icerta cūcti mortali
 b? supplē boib? submitteret ali
 qz eoz. Si dice
 remur voluissē
 i fāmāre. i. i cēn
 dēre. sacras cōd
 i. ecclēstias. z si
 nos diceremur
 struxisse. i. pū
 rasse necē. i. mō
 tē bonis oib. z
 si diceremur iu
 gulare. i. pūre
 sacerdotēs i pio
 gladio. tū. p. s3.
 snia. i. iudiciū.
 dānasset me pī
 tē pūctū z psc
 sū crimie. s3 nos
 pēl mōti. i. abā
 res gngētū mīl
 b? passū z ide
 sēst ob pscissus
 studiū. i. p. p. r
 diū itēf. nos
 dānamur. i. dēf
 ad iudiciū iudic
 i sēnatū mōti.

Pro de pñqz pñqz falsi sceler
 n pēas subim. Et c vñqz facio
 n māifesta cōfessio ita iudices
 bñt i sēuitate pcedēs. vñ ali
 quos vlt ipe igēy error bñani vlt
 fortune pūitio cūcti mortali b?
 certa submitter. Si i fāmā fa
 cras edes voluissēz. si sacerdo
 tes i pio iugulare gladio. si bōis
 oib? necē struxisse diceremur:
 pñtētū snia pscissū z pūctū me
 pūissēt. Hñc ūo gngēt fere pas
 sū mīl b? pēl mōti atqz idēf.
 si ob studiū. pscissū i sēnatū mō
 ti. pscipitōiqz dānamur. O me
 ritō dō sili crimie neminē posse
 pūinci. C? dignitatē reat. i. pīcī
 q dūlure videt. Quā vñ alie
 sceler admixtione fuscārēt. ob
 ambitū dignitatē sacrilegio me

q p pscipitō. Et tūc exclamat dicēs. O meritos. i. dīg
 vlt bōis. iudicio neminē posse cōiūci de sili crimie iudic
 nec ego iuste pūit. i. p. reat. i. crimie. dignitatē. i. inocē
 tia. i. pīcī videt. i. cōiūct. q dūlure. i. acculauit me.

C Nō q iudices qīqz mouēt ad mīam duplici de cā.
 pūmo nō ppter errorē būani igeny. qz humanū igeny
 us sepe fallit i iudicio. qz ignozat vtrū aliqū iuste de re se
 tiat vel nō z tīmēs dēi nē iniuste iudicet mouet ad mīaz
 parcēdo reo. Sēdo iudices mouēt ad mīaz ppter euen
 tū fortūe q icert. ē boib. qd. n. iudex i alio dānat sibi fa
 cile p fortunā euenit. z illud dōz recordari. s3 nulla illarū
 cāz mouit iudices ad mīdā dō. s3 pcedit ipz dāna
 bant. C Nōta q nullus dōz dānari ē p crimie qdūciqz
 enozmī nisi sit pnis cōiūct. vel crimē iudicio pscissus. b.
 at cū dānare nō erat pūit. nec crimē cōfessus z erat ab
 sēs. qz i studio atēst. sic q iūstē erat dānat. C Nōta q
 bō. cum dānare dōstābat a loco iudicij gngentis mīl b?
 passū. z cū mille passus faciūt vñ mīliare. iō bñ oīa
 batat gngenta miliaria. C Nō Boeti dānam? fuit p
 scripō. Dug dicit pscipitō est iudicialis snia lata dāli
 quē cū nomen p scelerē de scriptura tabule enee dēz
 bāt. Consecutudo n. romana fuit q noia sēnatōz quoz
 pscipitōz romana regebat aureis lris i tabula enea scri
 bētēt. vñ z pscipitō dicebant. Et dō pscipit. quāsi
 pscul a scriptura pscipit. Et sic boeti erat pscipit. quāsi
 nomen flumē dūctū fuit de tabula enea.

C Quā vñ ē. hic bo. expurgat sēd gūsdā obiectis. z?
 oīdit vñ sūpta fuit rō obiectōis. z? bī. S3 o nepbas.
 C Nō bō. obiectab q ipse vltus are nigromātica sacri
 ficaret dōmōib? p dignitatē acgrēdis. de hoc bō. exē
 sat se dicēs. Quā sup. meā dignitatē. vñ pvt. fuscarent. i.

Pro de bōis

Nō

denigraret. ad mxtōe alie sceleris mēiti sunt meā pol
luisse sciaz sacrelegio. i. demonū obsequio ob ambitū. i. p
pter cupiditatē dignitatis accrende atq; p. cerre. tu ista
.i. iferta. nobis pellebas d fedē. i. de loco oēm cupidinē. i.
oēs cupiditatē rez mortaliū. r sub tuis oculis nō erat pbat
eē locū sacrelegio. i. cultui dmonū. q; p. r. tu istillabas au

sciaz meāpolluisse mēiti sūt.
Atq; r. tu ista nobis oēs rerum
mortaliū cupidinē d nstai sed
pellebas: r sub tuis oculis sacri
legio phas locū eē nō erat. In
stillabas. n. aurib; cogitatōib;
q; quotidie meis pitagoriciū il
lū. Enyo; benō. i. dō nō dīs s
uēdū. nec pueiebat vilissimoz
me spūz pīdia captare: quez
tu i hāc excellētiā pponebas: vt
pīlesz dō faceres. Pōtea vt
netral inocēs dom;: hōestissio
ruz cer; aicoz; focer simach; et
scūs; z eq; actu ipso renerēd; ab
oi nos crimib; suspiratōes sēdūt
Sz o nephas. Jlli hō s re rāti
crimis capisū fides; atq; b ipso
videbitur affines fuisse male
ficio: q; tuis istituti morib; ibu

.i. doctrinis. r sum; istituti. i. formati tuis morib; ita nō
ē satis tuā reuerētiā nihil mibi p fuisse. nisi vltro. i. spōre
tu poti; lacereris ab illis mea offensione. B dicit bo. p. tan
to. q; inuiriati sūt sibi ppter phiam. iō magi inuiriati sūt
phie q; sibi. C Nōra qū bo. vacabat studio. fugiebat cō
fortia stultorū q; rebar secreta loca pp studiū. iō puta
bant ipz loq; cū

ti disciplinis sum;. Ita nē sāt
nihil mibi p fuisse tuā reuerēti
az; nisi vltro tu poti; mea offē
siōe laceret. At vō h ē nīf ma
lis cumul; accedit: q; estimatō
plurimoz nē rez merita sz for
tune spectat euerū: ea q; tū in
dicat eē pūsa: q; felicitas p me
dauerit. Quo fit: vt existiatō
bona pima oīuz defat iselices
Qui nūc ppli ruzmoz: q; dīf
sone mīplicesq; snie: piget
remisci; b tū dīxi ego vltimā
eē adū se fortisē facinā: q; dūz
mīsis aliq; crimē affigat: q; p
fēst meruisse credūt. Et ego si
qdē bōis oib; pulsus: dignitati
b; erut; existiatōe sedatus ob
bñficiū tui supplicii. Vidē at
videor nephasias sceleratorū

nē spectat. i. nē respici. merita rez sicut hō meret. sz spectat
euerū fortisē. i. indicat boiez sz q; fortuna se bz circa ipz.
rea tū indicat vulg; eē pūsa ad q; p mēdauerit felicitat
.i. pīpa fortia. q; fit. i. ex q; legē. vt existiatō bōa dāt ife
lices. vñ me piget. i. tēdet remisci; q; nē sint ruzmoz ppli
de me. r gūm plices. q; p. r. dīfione. i. oīfordantes snie
sint d me. nā qdā dnt me reū eē. qdā nō. Hoc tū dīxerz
.i. volut dīfisse vltimā eē facinā. i. grauissimū pond;. ad
uerse fortune. q; dū aliq; crimē affigat. i. pōnit. miseris
.i. feliciū. ipi credūt meruisse sup illa q; ipi mīsi p fēst
.i. patiūt. Et ego bōis oib; pulsus. q; i exiliū relegatus. r
erut; dignitatib; q; dīnatōe pserip;. r sedat;. i. macula
r existiatōe. ego q; pūz vñte bonē; reputabar. nūc sce
lere dōrmis reputor: r tūli. i. recepti supplicii. i. penā ob
bñficiū. i. ppter bñficiū. C Nōq; vulgares nō indicat sz
merita rez. vtz bō merca talis nō. sz indicat sz eue
ti fortisē. Tū boiez bñ fortiatū indicat felice. male for
tunatū indicat mīsi sz tale indicū falsū ē. Uā dīc sēn
45. epla. Nō felice bñc eties: que vulg; appellat felices.
ad quē pecūia p fluxit. sz illū cui oē bonū i aio ē crectū r
erctū. Itē bona estimatio dēst ifelices. q; p mī malū
qd ifelices incurrit ē q; vulgus male dīps opiat. credū
.n. vulg; ea q; mīseri patiūtur q; ex merito talia patiāt.
C Videre āvi. b. hō. oīdīt eē p rurbat ex bīs q; vidit
i mūdō gnāl. b. bonos dēp mī malos extollit. o. Ego vi
deor videre. i. cōgicere. nephasias officias. i. malas socie
tates sceleratoz; bōiuz fūitates gaudiū. q; p. r. leticia. a
quēq; p dīssimū. i. pessimū. iminēt. i. ifelice noui; frau
dib; dlatōis. i. accularōis. r vido bonos iacer pīratōi. i.
dīpsol. trōr nī dīcrimū. r ēvīdo quēq; flagitiois. i. pza
nū boiez. icitāi ad au; .i. ad pīu. facin; .i. pēz. ipūitate. i.

nohilq;
mētus

hū th iadū

uulg;
mētus

uulg;
mētus

uulg;
mētus

Primus

finē pena. vō p. s. icitari s'mys ad efficiēdū. i. ad ppetrā
dū. facin. i. p. m. aut. p. s. i. g. vido cosonēs. i. innocēs
nōmō. i. nō mī. puatos s'curitate vep. ēē defensione. Ita
q. p. g. lib. i. placet mibi exclamare ad oclū celi. qre ta
lia pmittit i mūdovt malī exaltent ē boni depinānt.

¶ Nō q. b. o. g. erat turbate mētis i statu mificie vebat
tur q. mali i b
mūdo eēt po
tētes i vincerēt
ipuniti. boni a
ipōtētes i vincerēt
et i remūera
ti. s. pbia in q
to h' ips' sola
do. probat ma
los sp. ēē ipōtē
tes i bonos cō
pōtēt. i. malis
nūq. deesse
sua supplicia i
bōis nūq. sua p
mia. ¶ Nō q.
officine dñr do
m' officialium
vbi reponūtur
ea q. ad ipos ppe
ctāt. i. ad corū
officia sicut sunt celaria i granaria i alia b. hic at acci
piūt officine. p. gregatōe maloz i dñr ab offō official. qd
ē nocuo ces.

¶ Ad tēp. qntū primi libri.
Stelliferi dñtor orbis
o Qui ppetuo nec' solio
Rapido celū s'bie p'las

Stelliferi dñtor orbis. P'icicipit qntū metruz
hui' p'mi qd' d' pidaricū ab iuctorō. anapesticu
a pede p'domināre. Et aut anapest' pes dñr' o
ctilo o'stās ē p'mis duab' b'zeu' i. tertia lōga sillaba.
ē est met' acbathacticu. i. sine defectu. In b' aut metro
bo. exclaimat p' puidētia oīnā. admīrās q. oīa regant a
deo pter act' hūanos. s. b' fāllū sit. it' bō. sic videbat f'm
statū turbatū. Et diuidit. p'zimo cōmēdat oīnam. pui
dētia ē gubernatōe celestiu i terrestriu. s. tangit act'
hūanos nō regi a dō. tertio rogat deū vt regat act' hōium
scōa ibi. Oīa certo. s. ibi q'ls rez. p'zima diuidit. p' cōm
dat regimē oīne. puidētia circa celestia. s. magi circa ter
restria ibi. Tu vīs variū tēp. p'zimo dīc. O dñtor. i. cre
ator. orbis stelliferi. i. ferētis stellās. q. dñr. i. adiūct'. ppe
tuo solio. i. eterne sedī. p'las. i. frēqnter vīs celū. rapido
turbine. i. veloci motū i cogis sydera pati legē. i. debitus
ordinē. vt ipa luna. nīc. i. aliqñ lucida plene cornu
i plenilunio. obuia. i. opposita totis f'mis. i. lūmib'. i. frīs
i. solis. ipa luna cōdat. i. abscōdat. minores stellās. q. i ple
nilunio nō vidēt p' mai' lūmē. i. tu cogis nūc. i. aliqñ vt
ipa luna exīs pallida obscuro cornu ipa exīs ppior pbe
bo. i. soli p'dati. i. amittat. lūia. i. lūez. q. o. tu facis vt luna
qnto magis recedit a sole tāto magis i lūmīat i lūmine
suo obscurat minores stellās. i. quāto magis appropiquat
soli. tāto plus obscurat. i. tu cogis vt bēsp' i. stella vesp
tina. q. agit algētes. i. frigidō or' tpe noctis. i. i crepuscu
lo. q. ē p'ma ps noctis seqndo solē iste bēsp' d' mae lū
cifer dīc' pallēs i orū pbebi itēp. mutat solat bēna. i.
solito cursu nā cōa de vesp' seqt solē d' mane pcedit ipz
i tu strigis. i. coartas. lūcē. i. diē. breuioze moza tpe bu
me. i. hyemis. frōdīfne. i. facietis frōdes fluere. cū feru
da estas ve nerit. tūc tu diuidis. i. distigis. agiles horas
i. breues horas noctis. q. o. tu facis q. tpe hyemali noctes
sūt p'lixiores diēb'. i. tpe estuali ecōuerio. ¶ Notādum

q. de' dñtor stelliferi orbis. qz ab ipō depēdet celus
tota nā ex. i. z. meth. i. rēfendere i ppetuo solio. qz i celo
qd' ē ppetuū. nā celū ē loc' deoz i spūz. i. oēs barbari
i greci i gēci purāt dos cē. cō locū i surū ē dō attribui
unt tag' imoztale imoztalitati coaptātes pmo celū i mū
di. i. d' vtere celū rapido turbine. mor' enī firmamenti

Legēs pati sydera cogis.
Et nunc pleno lucida cornu
Totis frarris obuia flāmis:
Londat stellās luna minozes.
Nūc obscuro pallida cornu
Pbebo ppior lūmina pdat.
Et qui prime tpe noctis
Agit algētes bēsp' orū:
Solitas itēp. mutat habenas
Pbebi pallens lucifer orū.
Tu frōdīfne frigore brume
Strigis lūcē breuioze moza.
Tu cū feruida venerit estas
Agiles noctis diuidis horas.

ēentia' seu pñtia'. sacramēta' seu mystēria. i. mī
cordia'. ēentia' seu pñtia' ē i sua vera claritate i q' ipz
bō nūq. vidit. sic dīc' p'bia. deū nemovidit vñq' sic ipse
ē i ppetuo solio. Sacramēta' seu mystēria. de' ē i sacro
eukaristic qd' rāta fide credim'. S. mīficōdia' de' ē
vibz. ps. q. dīc' scriptura. mīficōdia oīni plena ē terra.
ē idē pueri dñi cōe s. q. dīc' scriptura de' ē vbiqz. ¶ Nō
s. bz hugu. solū ē sedes regal' ex solidis lignis scā. dca a so
litudine. i. a firmate. ¶ Nō q. de' cogit sydera pati le
gē nō violētā nec coacta motōne. q. nullū violētū ppetu
um. s. cogit ex vōluntaria ordinatōe obfcurare legē. i. dīc
minatū motū vt tpe eis statuo oriat' ē occidat. ¶ Nota
q. luna de se ē corp' opacū recipiēs lūmē a sole. i. ea pre
q' ē versū solē i lūminat. cū at directe opposita sit soli
cut i plenilunio tūc lūmine suo obscurat minozes stellās
eo q. mai' lūmī obfuscat min'. s. q. luna ē i ista pte celi i
qua ē sol sic cōtigit i cōiūctōe. tūc supior ps q' ē versū so
lē ē i lūmiata. i. i fferioz ps q' ē versū nos ē obfuscat. et
tūc nihil videm' d' luna. s. q. i caput elōgarū a sole tūc ps
ēlōgata i caput modicū appere nobis. i. tūc dicim' ēē nō
uilunū. i. qnto plus ēlōgar. tāto plus apper nobis i lūmī
nata. ¶ Nō bo. dīc' solē ēē frēm lune. q. s. bz fabulas iupi
ter cōcū bēs cū latona genuit ex ea duos gemellos. i. pbe
bū q. d' sol. i. dīanā q. d' luna. i. sic f'm fabulas solē efra
ter lune. ¶ Nō stella q' de vesp' seqt solē i mane pce
dit. bz diuersa noīa. ps. v. p'z. Lucifer aurozaven' velp
rūf bēsp' idē. Quō at sit possib' q' eade stella d' vesp
seqat solē i mane pcedat. vñt alig q. b' n' cōtigit i vna
i eadē pte āni. s. i diuersa. dñr. n. q. i estate seqt soles i
hyeme pcedit. s. bz ē oēs auctozes dicētes. b' ē ē eodē
tpe anni. Alig dñt q. mercuri' i vñt f'mt stelle filis colo
ris i qntariā q. vna qñq. seqt solē alia pcedit. i. sic vñt
vna stella q' seqt i pcedit. s. bz n' ē. bz. dīc' q. ven' i ealtu
o sole i logt s. bz āriāq. astrologos q. locauerūt vñt. s. so
lē. cū igr' dīgūt q. ven' i sol simul veniūt ad occasū. q. ve
n' ē altioz diūm' vidēt i sero q. sol cadē rōne cit' vidēt i
māe qñis eqs cito discurrāt nā cit' vidēt i ascedētia re

Deus d' i solis
i p' p' solis

Metu' firmam
de' caput

Serco

Netus

Deus i p' p' solis

Solus

Luna

Lucifer

Algens

motu q' p'p'iqua r' diu't' vident' deſcedētia remotā q' p'p'ia
pinq' l'z egli motu i'cedat. S'z moderni aſtologi locat' ve
nere ſub ſole. Alij dicūt q' vna ē ſtella q' vno tpe ſegē ſo
lē alto tpe p'ceat. Et dicūt ſm p'tolomeū q' illa ſtella h'z
epiclicū i' cur' circūferētia deſerit corp' mō. Eſt at' epiclic'
circūl' p'ius cur' cēp' ē i' arcūſerētia orbis deſerēt. nūc

Tuavis variū tempat annū.
At quas boree ſpūs auſerr:
Renebat miſ' zephir' frōdes:
Queq' arturus ſemina vidit
Sirius altus v'rat ſegetes.
Nihil antiqua lege ſolūtū
Linq' prop'ie ſtationis opus.
Oia certo ſine gubernas.
Homini' ſolos reſp'is act'.
Abſc'ito rector' cobibere mō.
Nāc'ur tantis lubzica ver ſat
Fortunavices. p'remit inſores
Bebita ſcleri noxia pena.
At puerſi reſident celſo
Aborez ſolio: ſanctaq' calcāt
Iniuſta vice colla nocentes.
Latet obſcuris condita virtus

rito cobibere. i. coerearis. cur labrica fortuna. i. ſtabilit'
fortuna p'ſat. i. v'it'. tātas vices. i. alternatōes. q'z ipa p'mit
iſontes. i. inōcētes. noxia pena debita ſcleri. i. boi ſcele
rato. z puerſi mozes. i. boies puerſi in moib'. reſident in
celſo ſolio. i. alto loco. ipſi nocēt. i. mali. calcāt ſcā colla
i. colla ſcōz boiuz iniuſta vice. i. iuſta alternatiōe. q' ſci

Clara tenebris. inſuſq'z tulit
Crimen iniqui.
Nil p'niuria: nil nocet ipſis
Fraus mēdacij cōpta colore.
Sed cū libuit virib' v'ri:
Quos inumeri metuūt popl'i:
Sūmos gaudē ſubdere regē
O iā miſeras reſpice terras:
Quiſq'z rex federa nectis.
O peris tanti pars non viliſ
Voies quarimur fortune ſalo.
Rapidos rector' p'p'ie fluit'.
Et quo celū regis inenſum
Firma ſtabiles federe terras.
C' Proſa gnta p'imi libzi.

Ecybi p'niurato dolof' b
latraui. illa vultu placū

pon' deberent
calcar' colla no
cētū q' cōuer'
ſo. r' clara v'it'
i. bō clare v'it'
tis. latet p'dita
i. abſcōdita. ob
ſcuris tenebris
i. ab boibus vi
cio obſcuratis.
z iuſt' bō tulit
i. ſuſtulit. criſi
inib' boiuz. z pia
ria nil nocent
ipſi iniquis. ne
fra' cōpta. i. oz'
nata. mēdacy
colore. i. falſa
app'etia nocet
ipſis. ſed cū pia
tis libuit v'it'
rib'. i. exerece
vires. quof' pra
tos metuūt in

numeri ppl'i. i. vulgares. tē ipſi gaudē ſubdere. i. ſupplā
tare ſūmos reges. i. bonos z ſapiētes cō ſe regere z alios
gubnare. C' De' oia gubnat certo fine. q' diē mēta
toz. io. meth'. De' e' mēſura oium z reglā z iſallib' v'ez
mctz. z p'niurato diē p' celi z mōi. Enia p'ina noſ gubnat
z regūt z mōi ſubſt' q' ſi ſiſit. C' Itē illō qd ē ſap' eſt iſimū
git certo fine cū ſapiēte regere. ſz de' ſap' ē p'ficiētiſſim' eo q'
ſapia a bō p'ceſſit. U' ſcriptura. Dis ſapia a bō ē. C' Nō
bō. vidit in mundo bonos dēpmi z malos exaltari. cum
t'ri poti' fieret cōuerſo. ſō ſibi vidēbaſ q' act' z opatōes
boiū nō regerent a bōo. ſed magis a fortuna que būc
humiliat z bunc exaltat. Ideo Boet' deo cōquerit'.
C' Oia m'z. i. bōo. rogat' vt de' regat' boiuz. z boiē
ſcē regit celū. o. O g'ſ de' es tu q' nectis. i. p'iuſq'z federa
i. cōcordias rez. reſpice m'ſas terras. i. boiē ſi terris bitā
tes. Nlos. n. boies n' ſum' viliſ p' ſz valde nobil' rāti tū
opis. i. mūdi. nos q' timar'. i. cūtimur. ſalo. i. mari. z ama
ritudie fortitū. i. tu de' p'p'ie. i. reſtrige. rapidos boiuz. i.
magis ipet' fortitū. z eo fedre. i. regimie. q' regl' mēſū celū
tu firma. i. roboza. ſtabiles tras. i. boies ſtabiles i' terra.
C' Nō bō. diē boies i' e' vili' p' celi z regl' ſcribi' p'logo li.
ō p'omo ariſ'. Bō ē digniſſima creaturaz ſiſtitudo oium
ad imaginē b'i ſcū. z z' d' aia. qdām d' aia p'uit cū oib'
creaturis: cū angel' i' ſtelligēdo cū b'ntis i' ſeruiēdo. cū plā
tis i' vegetādo. cū lapidib' cēndo. C' Nō bō. p'pat foru
nā ſalo. i. mari. Sic. n. nauis v'ndis marinis iactat' i' altuz
nūc z nē i' p'fūdū. ſic bō p' fortuna nē i' p'ſpirate leuat'. nūc
i' aduerſitate deſciit'. C' Proſa gnta p'imi libzi.

Ecybi p'niurato. B'ic ſcipi gnta p'ia ſm' p'imi in
b q' bō. oñdit quō p'ſia ſe habuit ad ſuā q'rimoniā
z qd' ea cōquerit'. z p'ſia qdām dēā boiuz i' v'
rōnabilia p'uidēdit. ſz ſub beuinitate recolligit ea q' ipſi bo
etiū p'turbāt. 4. p'ſia dat modū remediū ipſi bō. Secū
da ibi. Itaq'z nō tā me loci b'ui'. Tertia ibi. Et tu g'dem

ſm

rens

re

ſm
d' aia
p'uit

8 huius. Quarta ibi. *Sz qñ plurib⁹. Dic pmo.* Postq ego
bo. delatrayi. i. rñe locut⁹. sup. h. sup. pda. crinuatō do
loc. i. affidia turbatō. illa. sup. phia placito vultu nihil
mota. i. irata. meis qñtib⁹. de meis qñrimony. i. qñ. i. dixit.
Lū. i. qñ. egovidisset bo. mestū. i. tristē. qz p. z. lachrymā
ēē. i. fiente. illico. i. stat. cognoui te misēz. qz p. z. exulem

do: nihilqz meis qñstibus mora
ps. Lūte iqr mestū lachrymā
teqzvidissim illico miserū exu
lēqz cognoui. Sed qz lōgiquū
cēt exiliū. nisi tua. pādidisset ofo
nesciebā. Sz tu qz. pcul a pria
non gēdē pulsus es. z aberrafti.
Atfi te pulsū existari mauf: re
port⁹ ipe pepulisti. Nā id qdez
dote nunqz cuiqz pbas fuiffz.
Si. i. n. o. zoiūdz hī pñe remifca
ñ vñ atbenēfū quōdā mltitu
dinis ipio regit: sz ē vñ dñs ē
z vñ rex: vñ z pñceps q regit
ē. Qui frequētia ciuiū n̄ depul
fioleat⁹. Lūi⁹ agi frenis atqz

Na p qz. gdes
p certe. id sup. repellere te a pria nūqz fuiffet pbas. i. lici
tū. cuiqz sup. boi. Si. n. remifcaris. i. recorderis. cui⁹ pa
trie. i. de qz pria sz ozitund⁹. i. nat⁹. nō vñ p ficut. sup. citas
atbenēfū quōdā regit ipio. ex pcepto multitudinis. i.
multoz rectoz. segreguū qd tñ valet i latino. hyn⁹ est
dñs vñ rex vñ pñceps q regit. i. gaudet. d. frequētia. i.
frequētiū habitatō. ciuiū. i. nicolaz. z nō depulfione. ciuif
regis agi. i. duci. frenis. i. pceptis. atqz p z obtrēpare. i. obe
dire. iusticie fūma ē libertas. An p nūqz. ignozas illā an
tignf m legē. i. statutū. tue ciuitatis. i. recte rōnis. qz fānci
tū. i. pñmar est ius nō ēē. i. ad eā nō optinerē. exulare. i.
exiliū parti qz. i. guncqz. maluerit. i. optauerit. fundare
i. locare i ea citate sedē. i. bitatōem suā. maz p qz. g pñe/
tur. i. cōprebēdit vallo ac munime cū sup. citatis. nullus
mer⁹. i. timor. ē illi vi mereat ēē exulat. p sed. gqz desfe
rit. icēfauerit. velle inbitare eā ciuitatē pariter definit
et mereri. i. meritū cōfeg. C Nota qz delatraye pprie est
canū. i. pposito aut delatraye ēvrgēte dolore cōtra rōnē
log. z sic bo. qz dixit act⁹ boium nō regia de cōtra rōnē
logbat ergo dixit fe delatraye. C Nota n̄ ē boiis sapiēti
moueri ex bis qz dicant ab i sapiēte rōnē. sz magis debz
i sapiēte iſtruire z i p cōfolarī ergo phia nō fuit mota ex
qñtib⁹ boeti. sz magis i p cōfolarib⁹. C Nō. phia cogit
boetiū ēē misēz z exulē. miser ē ille cū ai⁹ suis seqz muta
tione rex. p alitū it qz extollit i. pperis. z depimif i ad
uerfis. Et ul in pposito ē ille nō q mutat regionē sz q agit
ptra rōnē. C Nota qz p lachrymā pōt cognofci q ratio
bois ē turbata. sz qñ turbata fit nō cognofci nisi pmo
ne dolentis. ergo dicit phia lachrymif. cognoui te ēē exu
lē qz quātū ēēt exiliū nesciebā. nisi tua ofo mibi. pādidiffz
C Nota. ille pulsus ē a pria q oino rōnē amittit. sz ille ab
errat q iſtra pñam in aliquo rōnē retinet z i aliquo amit
tit. Bo. autem nō erat pulsus pcul a pria. qz nō totā rōnē
amiferat. credebatur eni oia regi a deo. sz i boc aberrabat
q act⁹ boium a deo regi nō putabat. C Nota. de patria

bois q ē recta rō log⁹ Seneca i de remedys fortitorū
dicēs. patria ēybiciqz bō bene ē. illud aut qd bñi boie
ē nō in loco est i boiis iquam pñatē ē. si sapiēs ē nō pignra
tur. si stult⁹ exulat. C Nota a patria rōnis nullus boeti
um expulit nisi ipse seipm. qz bo. non alieno ipeti sz pzo
prio defectu terminos z limites rōis exiunt. C Nota citat

obtrēpare iusticie fūma libras ē.
An iſtas illā tue citat⁹ antignf
mā legē q fāncitū ē ei ius exula
re nō esse quifqz i ea sedē fūda
re maluerit. Nā qui vallo eius
ac munimine cōtinet⁹. null⁹ me
tus ē nō ē exul ēē mereat. Atqz
quis inbitare eā velle desierit:
pariter definit ēē mereri. Ita
qz non tam me loci huius: qz
tua facies monet. Nec biblio
rthece port⁹ compos eboze ac
vitro parietes qz tue mentis se
dem requiro. In qua nō libzof
sz id qd libzis pñti facit: libzoz
quōdaz meoz iſnias collocaui.

a deo ozitur. C Nota itantum boi moanet i patria ra
tionis in quātum deo subicit z legi vine. z qz de in sub
iectōe suozum delectatur: ideo letatur in multitudinc i
cium z non i expulfione eoz. P expellitur aut aliqz a pa
tria rōis a deo rebellādo z a recta rōne recedēdo. C No
ta. qz obtrēparat fe deo est fūme liber. qz in quātum aliquis
agit fm rectaz rōnem itantum est liber. sz per obtrē
rare fe deo boi maxime agit fm rōnem. ergo talis ma
xime liber est. Unde fe. sz. epistola dicit. Queris que fit
libertas. libertas vera ē nulli rei preter qz deo feruere. ē qz
nimis prospera z aduerfa ferre z fortunam in equum
ducare. Nota qz a ciuitate rationis nullus exulat nisi p
affectionez rēpozalium. talis aut affectio est volūtaria z
ideo sola volūtate aliqz exulat a tali citate. z qz talis af
fectio nō potest hominē occupare qdū est infra termi
nos recte rōnis: iō dicit phia. nā g vallo eius zē.

C Itaqz non it me loci hui⁹. Dic phia quedam dicta i
rationalia Boeti puipeidit dicens. Ex quo aberrasti
a patria rōnis. itaqz pzo ergo. non tā. i. nō tñ. facies. i. di
spofitio. huius loci. exiliū. qz. i. qñtum. tua facies. i. id est
terioz difpofitio mentis tue. mouet. i. perturbat. me. pbi
lofophiā que deiecta est aduerſitate fortune. z qz fupul
cōqueſtus fuit de carentia bibliothecae libzoz. z qz ſtam ca
rentiam puipeidens phia dicit. Nec ego philofophia re
quiro. i. uellectio. pieres bibliothecae. compos. i. ozonates
eboze. i. ozonates elephanti. ac p etiā. vitro. i. gemmis pze
ciosis. qz. i. in quātum. sup. ego requiro sedem. i. tranquill
tatem tue mentis. in qua mente non collocati. i. nō po
fui libzof sed id. i. illud quod facit pzeium. i. pzeioſita
tem. libzof. i. iſnias meoz libzozum. C Nota qz Boeti⁹
fupia conquerendo dñtū fūo folus deplanct incōmo
da cozpozalia non curans deiectionem animi fui. Unde
phia cōtra hoc ſolum deplagt fui animi deiectionem z
incōmoda cozpozalia puipeidit. z qz fup⁹ quarta p
dixit Boeti⁹. Nūqz nō mouet te facies huius loci

Domus de
apſtein tñ

Dicit

hinc

Major
Exul

30 pbia hic sibi ridens dicit. multo plus moneo ppter animi tui deiectione q ppter loci epaly i q existit: hō enī fortis aio o locoviti p pria. Unouidi? i. de falsis. Dē solū forti pria ēvr pscib equoz. 7 q ē ē 2q? fuit de bi bliotheca ridet pbia q ipa poti deplāgat insas librozū q s p obliuionē pdidit q carētiā bibliothecae 7 libroz.

Et tu qdē d tuis i cōe bonū me ritis vera qdē: s p multitudine gestoz tibi pauca dixisti. De ob iector qdem tibi vel honestate vel falsitate cūctis nota memo rasti. de sceleribus fraudibusq delatoz recte tu quidem stricti q attingēdus putasti: q ea me lis vberiusqz recognoscentis oia vulgi ore celebrētur. Ince rpuisti etiaz vebementer iniusti factum senatus. de nra et crimi natōe doluisti. Lese quoqz opi nionis damna fleuisti. Postre mo vero aduersus fortunam doloz icādunt. pāstusqz n equa meritis pnia ppsarati: in exte mo muse fleuisti vtiqz ecluz te rras quoqz par regeret vota posuisti. S qm plurimus tibi affectuū tumultū icubuit: diuer siqz te doloz ira meror distra

trahit boies ad vidēas. doloz ad dīspatōes meror ad tor ti mētis aggrauatōes. iō dīphia q sua pcurbatōiā nō possit sustinere fortioza remedia. s velit sibi adhibe lenta vr p talia ppa. 7 dīspost? anr possz pcpie remedia acro ra. C Adetrum sextum pmi libzi.

Et tu qdē d tuis i cōe bonū me ritis vera qdē: s p multitudine gestoz tibi pauca dixisti. De ob iector qdem tibi vel honestate vel falsitate cūctis nota memo rasti. de sceleribus fraudibusq delatoz recte tu quidem stricti q attingēdus putasti: q ea me lis vberiusqz recognoscentis oia vulgi ore celebrētur. Ince rpuisti etiaz vebementer iniusti factum senatus. de nra et crimi natōe doluisti. Lese quoqz opi nionis damna fleuisti. Postre mo vero aduersus fortunam doloz icādunt. pāstusqz n equa meritis pnia ppsarati: in exte mo muse fleuisti vtiqz ecluz te rras quoqz par regeret vota posuisti. S qm plurimus tibi affectuū tumultū icubuit: diuer siqz te doloz ira meror distra

trahit boies ad vidēas. doloz ad dīspatōes meror ad tor ti mētis aggrauatōes. iō dīphia q sua pcurbatōiā nō possit sustinere fortioza remedia. s velit sibi adhibe lenta vr p talia ppa. 7 dīspost? anr possz pcpie remedia acro ra. C Adetrum sextum pmi libzi.

Umphebi radys graue. Dicicipit sextum me trū hū? primi qdō merrum gliconici ab i uetore. coziābi cū a pede pdo minate. Est ac coziāb? pesco. stās ex pma et vltima lōga et duab? mēdyz breuib? . Un p m? pcf hū? me tri ē ipōde? . se cūd? coziābius. terti? pirricbi? g ēpes stāf ex duab? breuib? . 7 loco cū aliqñ ponit iāb? q 2? stat ex p? breuib? 7 vltima lōga. In h g metro pbia pbat dēs suus p exēpla. Dic. n. q Bo. p nūciū dueni rent remedia fortia. s alio tē pote. pbat q oia regrat tps determinatuz

Et pbebi radijs graue. Cācri sydyus inestuat: Tūq larga negātibz Sulcis semina credidit: Elusus cereris fide Quernas pergat ad arbores. Nunq purpureū nemus Lectur? violas peras: Cū senis aglonibus Stridenz camp? inhorzmit. Nec queras auida manu Aernos stringere palmitez: Quis si libeat frui Autūno potius sua Bacchys munera contulit:

7 si fiat ex suū tps n pppant. 7 h pbat trib? exēplis. 7 tā git tpa n pmissi qdē? dīstipit. Abi. Signat tpa. Primū exēplū ēd semē qd si semat n dōito tpe n pfer fructū Ut si q semiat et i uuluo i angusto. vñ dīc sic i lra. Luz p qñ. graue fid? cācri illi? signi. ieluat. i. iardescit. radys pbebi. i. sol. tū. i. i illo tpe q credidit. i. misit. larga semina. i. copiosa semina. sulcis. i. canernis. terre. negātib? sup. spē messis. tal elusus. i. frustrat. fid. i. bñficio. cereris. i. de fru gū. ppat. i. accedat. ad arbores qñat. i. qñu. 7 vclcat fru ctib? eaz. 7 c pōit scōz exēplū d flozib? qdō fruila qrit tpe byemali cū tps eoz sit i ver e. Un dīc i lra. Tu lectu rus. i. collegeris. violas. tales flores. nūq peras. i. accedat purpureū nem? . i. flozidā siluā. cū. i. qñ. cāp? stridenz. i. s nās cāp? . i. bozunt. i. bozibz lib? appuit. senis aglōib? . i. cru delib? vētis byemalib? . 7 tūc pōit tertiū exēplū ēd vñuū q mature sit autūno. 7 tūc fruila qñant tpe vernali. Un dīc i lra. si libeat frui vñuū n qñat auida. i. cupida manu stri ger vños palmitez. i. vñales vños qz bach? dē vini. poti? pntit sua mūera. i. vñas. autūno. i. tpe autūnali. C Nō q fid? cācri dī graue. q sole exire i cācro boies graua? nimio caloze q tpe n ē feminādū. qz ad h g semē pualē scat regrit bumoz q caloze fōt feruendo tpe resoluū 7 eua potat. C Nō s fablas cū pluto rapuerat ppinā mēci? cerez qñs ipas i terri 7 n iueniēs dnegant hoib? bñficiū frugū. 7 tē hoies pgebat ad arbores graui 7 cōdōbat glā dī. 7 sic loq. p. i lra. C Nō d hōz tē stridē cāp? dīc hū. q strido. dē. vñ strido. dīc ē fōit fōare vñ dētes 7 autere

mbro

mbro

mbro

mbro

mbro

Primus

C Signat tpa pro. Dic ostendit phia tpa nō pmissi que de^o distixit dices. De^o signat. i. ornat. tpa aptas ea ppyus officij nec ipse de^o patit miseri fieri. i. alternatōes tem por ita q^o tpsy nō officio deputatū cōueniat alteri q^ovi ces tēpōz ipse coeruit. i. distixit. z addit sicut q^orens aliq^o tēpōn debito frustra tī q^oredo. sic illud q^o desierit certus ordinē pcpiti. i. festinavia. illud nō bz letos exi. i. pspēru eue tū. sic a simili si phia relicto dōi to tpe mīstrass^o Boetio fortem medicinā nō fu. i. isz ppgata i me dicādo ipz.

C Nō q^o pobi tū ordiez res cō fuat i suo ec z i suinā. z q^o desi cit ab ordie. etō ficit ab ec. Un^o Bo. q^oro b^o. se cūda pfa. Est. n. q^o retiet ordiez fuatqz nām. q^o vo ab b^o defici: ec q^o i suā nō si tū ē dōreling. p pter q^o dōir^o or do in omnibus est obseruand^o

Unde poeta. Est ordo summa limes sapientis in arte. Ergo dicit phia q^o pcpiti via. **C** Nota oē agens i agēdo sz pstituit sibi bonū finē. q^o rōne boni finis agēs mere tur. z rōne mali finis demeret. Un^o poeta nō dat exim plo bona p^o pmo dia merces Lōgrua. sz rect^o p^oma finis bz. Lū igit iordinatio ipedit bonitātē finis iō vitāda ē.

C Prosa sexta primi libri. **P** Rīmū igit pateris. Dic ē sexta z vltima pfa b^o p^o pmi i qua phia mrigt cāz radicalē i ffirmitat^o bo ety ex gbulda interrogatōib^o. Et p^o phia captat beniuolentiā Boety. scōdo pōit suas iterrogatōes ibi. Tū illa. Dicit pmo: **O** Boeti ante q^o adhibeā tibi remedia. ne p nūgd. pateris. i. admittis me phiaz. pmi pauculis rogationib^o. i. iterrogationib^o. attigere sup. p cognitōes. atqz tēptare. i. rimari. statū. i. dispositōes tue mētē ioyt in telligā. i. cognoscā. q^o sit mod^o tue curatōis. i. sanatōis. vō p p^oz. Ego Boeti^o in qua. i. dixi. tu phia rogato. i. iterroga. to. tuo arbitratu. i. p m tu z volūtātē. q^o voles. vt p sicut. rī surū. i. volētē respōdere. **C** Nota q^o phia moxē boni me dici nō solū i scrutat cās doloris p signa ex trefica sic me/ dici pyrinā z pūsum. qz b^o signa qnqz fallūt. sz ē scruta tur cās doloris Boety p rīssionē ad qōnes. z pmo captat ei^o beniuolentiā reddēdo ipm attentū p hoc q^o dīc pauculis rogationib^o. Nota q^o i ffirmi bēnt nālē iōtētā aliqd patiendi. g^o ex facili z turbant. nō solū p multas iterroga/ tiones. sz ex vna sola. Volēs ergo phia mouere paucas q^o stiones Boetio i ffirmo. pmo captat ei^o beniuolentiam. **C** Tū illa. Dic phia facit iterrogatōes. scōdo cās toti i ffirmatit ex rīssionib^o. Boetio recolligit. tertio ostendit ipz curabilē ec dādo modū pcedēdi circa curatōes ei^o. scōda ibi. Quare plenissime. tertia ibi. Sz sospitāt acroti. pzi

mo phia q^orit de mūdi gubernatiōe. scōdo de circūstātys gubernatōis. ibi. Sz dic mibi. Adhuc diuidit. qz phia q^o rit. scōdo Boeti^o rīdet. tertio phia ei^o rīssiones approbat. Dices ergo. **O** boeti putas būdi agi. i. regi temera/ ruz. qz p et. fortuitis casib^o. i. euētib^o. an. i. nūgd. tu cre dis nullū regumē rōnis. i. puidētie vīne inesse ei mūdo

Atqui inquam nullo existima/ uerim modoyt fortuita teme/ ritate tā certa moueantur. Te/ ruz operi suo cōditorez p fide re deum scio. Nec vnq^o fuerit dies q^o me ab hac snie veritate depellat. **P**. Ita est inq^o. Naz id etiāz paulo ante ceciniisti: bo/ minēs qz tū diuine exortēs cu/ re esse deploasti. Nam de ce/ teris qui rōne regerēt nihil mo uebare. Pape arvebement ad miroz cur i tā salubri snia loca/ tus egrotēs. **E**lexalti^o pscru/ mur. nescio quid abesse cōiecto Sed dic mibi quoniā a dō regi mundū non ambigit: quib^o etiā gubernaculis regat aduertis? **B**. Alii inquam rogationis tue

Ego Boeti^o in/ quāz. i. dixi atq^o i. certe. nō existi/ mauri. i. puta/ uerivello mō. vt tā certa sup. en/ tā moueant. i. regāz fortuita temeritate. i. i/ prouisa stulti/ cia. sz scio oēū p ditorē. i. crea torem. p fiderē suo operi. i. sue creatōi. nec di/ es fuerit vnq^o i. aliq^o tpe. q^o di/ es depellat. i. re moueat me bo etit: ab hac vī/ tate snie iā dōē Tūnc phia ap probās ei^o rī sionē. d. phia inq^o. i. dixit ita ē. naz tu cecini sti. i. dixisti. ēē

illō paulo ante. i. sz metro b^o pmi. qz p. tu dplorasti. i. plā xisti. tū. i. solūm. i. ipos boēs ec exōrēt. i. carētēs vīf pti cipei dīne cure. i. dīne puidētie. nāqz p qz. tu nihil moue bare. i. dubitasti. dō ceteri. sup. creaturis. gn regerēt rōne sup. puidētie dī. at p p. pape ē iteriectio admiratōis. ego admiroz uebement q^o tu locat^o. i. pōsit. i. tā salubri snia. egrotēs. i. lāgus. vez. p p. nos pscruemur alti^o. i. pūm di^o ego nescio qd. i. aliqd sup. sit illd. qd ego pīcto. i. opī/ noz. abesse tibi boetio. **C** Nō q^o i ffirmitas boety pti fuit ex ordiata affectōe. i. q^o tū. n. boeti^o dōluit d ipallū ruz amissioē. z pti fuit ex falsa existimatōe. q^o tū dōno. Esti/ mabat. n. malos boēs ec felices z potētēs. z existimatib^o boēs nī regi a vīna puidētia g phia igit cāz radicalē p pter quā boeti^o icidit i istas icōmoditates. z qz radix to/ ti^o morbi fuit igit rātē dīne gūbnatōis q^o tū ad boēs. iō p q^orit d mūdi gūbnatōē. Nō q^o Bo. inuit vna rōes q^o mū d^o regat a dō. pmi ibi. Tā certa. q^o talē. Ea q^o fuit certa z dō termiata nī regū a casu z a fortūa. cū regimatiū fīcer tū. Sz entia b^o mūdi fuit certa. qz a certū. causis pducta. Scōdaz rōne inuit ibi. **E**lex opī suo. q^o talē. Tātū regit a sua cā. sz de^o cā mūdi: cū ipō d pdeat celū z rota nā g rē **C** Nō phia rōabilr murat q^o bo. credēs mūdi regi a dō putabar hoies nī regi ab ipō: qz possz phia sic argue re. de^o regit mūdi sz re bo. sz hoies fūt pncipal p mūdi fīc p dīxisti i metro. opīs tāti p nīvīl. g boies regit a dō. **C** Sz dic mī. Dic phia q^orit d circūstāntys gubernatōis mūdi. z qz res gūbnate dirīgūt i suū finē. iō z^o q^orit de fi ne rez. z qz gūbnatio dī sz rei vītātē ē ē circa boēs. iō z^o q^orit d cognitōe hois. z^o ibi. Sz dic mibi z^o ibi. Sz b^o qz p dīc. sz o bo. dic mibi phie. qm nī abīgi. i. dubitat mūdi re gi. i. gūbnari a dō ē nūgd aduert. i. cogit. q^o gūbnacul

E pors

Coniēto

mund' regat. ego Boeti' inquit. i. dixi. vix nosco finis: i. intellectum. me rogatis. i. tue interrogationis. nedum. i. ad hoc non queam. i. possim. respondere ad ista. i. ad interrogationem. sup. phia iquit. i. dixi. nun sefellit. i. decipit me. sup. phiam. abesse. i. deficere tibi aliquid per quod velut bñ. te. i. patente. robore. i. firmitate. valli. i. munitiois. morbo

perturbationis. i. irrepserit. i. sup. i. irruerit. i. tunc alium. q. d. nungd enim verus fuerit quod pñt tibi aliquid abesse p qd abesse siue p quē defectus dolor irruit te sicut aptū osti- uis. C Nota qd de'n regit mū- dum aligb' gu- berna culis ex- trisec' qz sic nō cēp p se sufficē- tissim'. Iaz regit ips' sua potētia q' attribuit pri- sua sapia que at- eribuit filio. sua pietate et clemē- tia q' attribuit

finiam nosco nedū ad ista rñ- dere queā. P. Nā me igit sefel- lit abesse aliquid p qd velut biāte valli robore i auz tui prurbati omiz morbo irrepserit: Sz dic mibi: meministi ne qs sit rez fi- nis: quove tot' nature tēdāt in- tentio: B. audierā iquā: sz me- moriā meror bebetanir. P. At q scis ynde cūcta pceserit: B. Noni iquā desiqz eē rñdi. P. Et qd fieri pōt: vt principio co- gnito: qs sit rez finis ignozes: Aex bi pturbationū mores et ea valentia ē: vt mouere qdē lo- co hoiez possit: euellere aut sibi qz totū extirpare nō possit: Sz

spū scō. i. d hoc parebit i secundū b'. C Nota illud quod aliqz hōyix intelligit aliquid nō intelligi: sz cū diffucilare ex B ergo qd Boeti' dicit se vix intelligere interrogationē phie: inuit se aliquid nō intelligere tū cum diffucilare p pter dolozē opprimē rōnem: i. rō ridere nō potuit. C Nota qñ robur valli alicui' munitiois biat ppter ali- quā rupturā i eo scāz tūc hostes igit diuini munitiois. Sica sili qñ munime rōnis q' animus munif tanqz val- lo biat ppter defectū alicui' cognitiois: tūc necessariū p- turbationes affectuum subtrahit aium.

C Sed dic mibi. rē. Bie phia querit de cognitioe finis rezp dicens. Dic mibi ne. i. an. meministi. i. recordaris qs sit finis rezp sup. oium. ve. pvel. quo. i. ad quē finē. iten- tio tot' nature. tēdāt. i. laboret. ego Boeti' inquit. i. dixi audierā sup. olim. sz meror. i. pturbatio bebetanir. i. ob- scurauit. memoriā. i. intellectū. Atq p certo. scis vñ cūcta. i. oia entia. pceserit. i. pncipiū suū habuerit. Ego Boe- ti' inquit. i. dixi noui. qz p rñdi deū qd sup. pncipiū oīuz rezp. i. dicit phia. r qd. i. quō. pōt fieri hoc vt cognito. i. nō to pncipio. i. oium rezp. ignozes. i. nescias. qs sit finis rezp sup. oium. rezp. pñ. bi mores pturbationū sunt. r eaylē tia. i. vigor vel ptas pturbationū ē. vt qdē. i. certe possint mouere hoīem loco. i. a stabilitate pfecte cognitiois. at p sz nō possint euellere sup. radicē. qz p. extirpare. i. era dicare sibi totū. C Nota phia rōnabiliter querit Boeti- um an cognoscat finē oīuz rezp. qz finis ē cā cāz. rē opti- mum cui' grā alia sunt. ppter qd ignozato fine. nihil p- fecte cognoscit eoz q' sūt ad finē. nam fm extigētia finis cetera moderant. C Nota qñ pncipiū r finis concidūt i vñ sicut i circulo idem ē pncipiū r finis: tunc ydē mi- rabile q' tūc pncipiū cognoscit r finis ignozet. euz er- go deus sit pncipiū r finis oīum rezp. cognito ipso sub rōne pncipiū videt ēr cognoscit sub rōne finis. Cē aut de- sit pncipiū oīuz pñ: qz ab ipso deriuatū ē singulis esse r

viuere. primo celi r mūdi. Cē aut sit finis oīum pñ. quia gratia ei' oia fiunt r ad ipm ordinant. nā i reb' cōstanti- bus ex arte r natura spūv' est. ppter meli'. De' aut ē op- timū eoz q' i natura sunt. ex pbenio methaphisice. C Nota. sz pturbati alii qle cognitioez rezp. bēant: tñ ipe- diunt ne pfecte cognoscant. Licet ergo Boeti' aliquāls

B quoqz rñdeas veli boīem ne te eē memisti: B. Quid ni iquā memineri. P. Quid igit hō sit potēti ne pferre: B. hoc cine in terrogas an esse me scia rōnale aial atqz mortale. Scio r id me esse p fateor. r illa. P. Nihil ne te aliū eē nouisti: B. nihil. P. Jā scio igit morbi tui aliam vel maximā cāz. qd ipe sis nosse d- fisti. Quare plenissime vt' egrit- udinis tue rōnē vt' aditū recōci- liāde sospitāz iueni. Nā qñ tui obliuioez fūderis: r exulē te r ex- poliati' ppijs bōis eē voluisti. qñ hō qs sit rez finis ignozas: nquā bōies atqz nephariosi: po

cognouerit oēū esse pncipiū re- rū. tñ qz turba- r' fuit pfecte na- turā bñ' pñci- py nō cognouit r id igitur ipm eē finem rezp. C Nota qd pas- sio ē mot' pñu- le appetitū rē fantasia boni r mali sz Eustra- tuz. z ethi. r bi- sunt mores pas- sionuz q' possūt boīem mouere a stabilitate p- fecte cognitiois sz totaliter ipm nō pñt euellere ab oī cognitioe. C Sz hoc quo qz rñdeas veliz

Bie phia facit aliam interrogationē de cognitioe huma- ne nature dicens. Sz ergo ērvēliz tu rñdeas. i. rñsz des hoc. i. ad hoc ne pro nungd tu meministi. i. scis te eē bo- minem. Ego Boeti' inquam. i. dixi. qd. i. ppter qd ni. nisi. meminirim. i. scierim. r qñ r' psteri' phia. Jgū ne. i. nungd. poteris pofferre. i. dicere. qd sit hō. i. diffinitioez hominis. ridet Boeti'. nungd phia tu terrogas me hoc cine. i. hoc. an. i. vtrum. scio me eē rōnale. atqz p r mortale aial. ego Boeti' scio r p fiteor. i. fateor me esse id sup. aial rōnale r mortale. r illa sup. phia dixit. ne p nūgd. ni bil nouisti te eē aliū q' aial rōnale mortale: dicit Boe- tius nihil. sup. phia ingt. i. dixit. iam ego scio aliam cām sup. quā ignozāiam vine puidēte. vel maximā cāz tui morbi. tu desisti. i. cessasti. nosse. i. noscere qd sis. C No- ta. sz hō sit mortale fm corp'. nō tñ fm aiam intellectūā q' ē dignior pars bōis. Et qz Boe. dixit se eē nihil aliū q' rōnale r mortale: id nō fuit nisi bona mortalia. de quo rum bonoz amissioe doluit nō curans ptem imortale. i. aiaz rōne cui' dūbit appetere bona imortalia. i. o phia dicit qz Boeti' se nō nouerit. C Nota q' causa maxima morbi bōis est seips' ignozare: qz dicit Boeti' scōo hui' pzoia qnta. Cē p dno humanē nature ē ut se cognoscat qz ceteras res excellat. Lū aut nosse se deficere eades na- tura ifra bestias redigat. i. a ceteris aiantib' se ignoza- re naturaliter ē bōib' vōvicio veniet. Et dicit Tēmitius sup. de aia. Quid turpi' est aie euz sit aliqz cognoscitūa q' sup' pñ' ē ignara. anima seipm ignozat quomodo de alijs fida putabit cognoscitūa. q. d. nullo modo.

C Quare plenissime. Bie phia ex oīs Boety recolligit oēs cās tot' infirmitatis ei' dicens. Quare pro igit. ego phia iueni plenissime. i. pfectissime. rōnē. i. cāz tūc egrit- udinis. i. infirmitatis. vt iueni aditum. i. accessum. re- conciliande sospitāz. i. recuperande sanitatis tūe quod declarat. Nam pzo qz qñ tu p funderis. i. p fusus es. ob-

Solum
crebo

Deinde

Valentia

in

De phiam

Notis

inim

lutione. i. ignoratia tuypst. tu voluisti te ee exult. q. p. r. expoliati. i. puatum. p. p. p. bonis. i. diuitijs. q. m. p. q. r. tu ignoras. i. n. c. l. e. s. q. s. i. t. f. i. n. i. s. r. e. p. o. i. z. t. u. a. r. b. i. t. r. a. r. i. i. p. u. t. a. l. nequa. i. malos. atq. p. r. nepharis. i. i. n. i. q. u. i. s. b. o. i. e. s. c. e. p. o. r. t. e. t. e. a. q. p. r. felices. Qm p. q. r. tu oblit. es q. b. guber. naculis. i. regiminib. i. p. e. m. u. d. u. s. r. e. g. a. t. t. u. e. s. t. i. m. a. s. i. o. p. i. n. i. o. n. i. b. h. a. s. v. i. c. e. s. i. i. s. t. a. s. a. l. c. e. r. n. a. t. o. e. s. f. o. r. t. u. n. a. p. i. r. e. r. u. f. o. r. t. u. n. a. p. f. l. u. i. t. a. r. e. i. o. u. a. g. a. r. e. s. i. n. e. r. e. c. t. o. r. i. s. t. e. s. f. i. m. a. g. n. e. c. a. u. s. e. n. o. m. i. n. o. i. n. o. n. s. o. l. u. m. a. d. m. o. r. b. u. v. e. z. p. f. i. s. s. u. t. a. d. i. t. e. r. i. t. u. i. t. a. d. m. o. r. t. e. v. l. a. d. p. d. i. t. o. e. z. a. i. e. C. Nota b. o. s. e. i. p. s. i. g. n. o. r. a. s. e. s. t. l. i. m. i. t. e. s. r. e. c. t. o. r. i. s. p. o. s. i. t. e. t. a. l. i. s. o. r. e. e. x. u. l. y. t. p. u. s. v. i. s. u. m. e. s. t. C. N. o. b. o. s. e. i. p. i. u. m. i. g. n. o. r. a. s. t. r. i. n. e. e. s. t. i. m. a. n. d. o. m. o. r. t. a. l. e. s. d. o. l. e. t. d. e. a. m. i. s. s. i. o. n. e. b. o. n. o. r. m. o. r. t. a. l. i. u. g. d. i. c. i. t. p. h. i. a. q. r. t. u. o. b. l. i. u. n. o. n. e. s. f. u. n. d. e. r. e. x. u. l. y. t. e. r. e. x. p. o. l. i. a. t. u. m. p. p. r. i. u. s. b. o. n. i. s. d. o. l. u. i. t. C. Nota c. r. a. s. s. e. c. t. u. o. r. e. v. l. p. d. i. t. o. e. v. l. t. i. m. i. f. i. n. i. s. h. o. p. o. t. e. s. t. e. s. i. p. e. t. o. z. e. x. q. r. t. o. b. u. i. q. r. e. r. g. o. b. o. e. t. i. g. n. o. r. a. n. t. v. l. t. i. m. i. s. i. n. e. r. e. z. i. o. p. u. t. a. b. a. t. m. a. l. o. s. e. s. s. e. p. o. t. e. r. e. s. C. Nota b. o. e. t. i. g. n. o. r. a. n. t. q. b. g. u. b. e. r. n. a. c. u. l. u. m. d. u. s. r. e. g. e. r. e. t. i. g. n. o. r. a. n. t. q. d. e. u. s. l. u. a. b. o. n. i. t. a. t. e. o. i. a. d. i. s. p. o. n. e. r. e. t. g. u. b. a. r. a. v. i. c. e. s. f. o. r. t. u. n. a. p. e. s. s. e. f. i. n. e. r. e. c. t. o. r. e. z. C. S. z. s. o. s. p. i. r. a. t. i. s. a. u. c. t. o. r. i. g. r. a. t. e. s. D. i. c. p. h. i. a. o. f. i. d. i. t. b. o. e. t. i. u. e. e. c. u. r. a. b. i. l. e. d. a. d. o. m. o. d. u. p. e. c. e. d. i. t. c. i. r. c. a. c. u. r. a. t. i. o. e. s. e. i. o. i. c. e. s. T. u. d. e. s. g. r. a. t. e. s. a. u. c. t. o. r. i. s. o. s. p. i. r. a. t. i. s. i. f. a. n. i. t. a. t. i. s. q. n. o. d. u. i. n. o. a. d. b. u. c. n. a. i. v. i. g. o. z. n. a. l. i. s. d. e. s. t. i. t. u. i. t. i. d. e. f. e. r. u. i. t. t. e. r. o. t. u. i. t. o. t. a. l. i. r. n. o. s. p. h. i. a. b. a. b. e. m. m. a. x. i. m. u. f. o. m. i. t. e. i. r. a. d. i. c. e. z. t. u. e. s. a. l. u. t. i. s. i. f. a. n. i. t. a. t. i. s. v. e. r. a. f. i. n. i. a. z. i. t. e. l. l. e. c. t. u. d. e. m. u. n. d. i. g. u. b. e. r. n. a. t. o. e. q. t. u. c. r. e. d. i. s. e. a. z. s. u. p. g. u. b. e. r. n. a. t. o. e. z. n. o. e. s. t. s. u. b. d. i. t. a. i. s. u. b. i. e. c. t. a. t. e. m. e. r. i. t. a. t. i. c. a. s. u. m. s. u. p. f. o. r. t. u. n. o. z. s. z. v. i. u. i. e. r. o. n. i. i. g. i. f. n. i. b. i. l. p. r. i. m. e. s. c. a. s. i. a. t. i. b. i. b. o. e. t. i. o. e. x. h. a. c. m. i. n. i. m. a. s. c. i. r. c. u. l. l. u. l. a. i. p. a. r. u. a. v. i. t. a. t. e. i. l. l. u. x. e. r. i. t. v. i. t. a. l. i. s. c. a. l. o. r. l. a. r. d. o. r. m. e. n. v. e. r. i. t. a. t. i. s. a. i. a. z. v. i. u. i. f. i. c. a. s. T. u. c. d. a. d. o. m. o. d. u. p. e. c. e. d. i. t. c. i. r. c. a. c. u. r. a. t. o. e. s. e. i. o. i. c. e. s. S. z. q. r. p. q. n. o. d. u. m. i. n. o. n. a. d. b. u. c. e. t. p. s. f. i. r. m. i. o. z. i. b. r. e. m. e. d. i. y. s. q. r. z. p. s. t. a. t. i. m. a. n. i. f. e. s. t. u. e. e. a. e. s. t. n. a. t. u. r. a. m. e. t. i. u. v. l. q. u. i. d. e. s. a. b. e. c. i. r. i. t. v. e. r. a. s. o. p. i. n. i. o. n. e. s. i. d. u. a. n. t. i. i. u. o. l. u. a. t. f. a. l. s. i. o. p. i. o. n. i. b. e. x. q. b. f. a. l. s. i. o. p. i. o. n. i. b. c. a. l. i. g. o. i. o. b. s. c. u. r. i. t. a. s. p. t. u. r. b. a. t. i. o. n. u. i. p. a. s. s. i. o. n. u. o. z. t. a. i. c. r. e. a. t. a. s. f. u. n. d. i. t. i. l. l. u. v. e. z. i. t. u. r. u. i. c. o. g. n. i. t. i. o. n. e. m. e. t. i. o. s. e. g. o. s. u. p. p. h. i. a. t. e. p. r. a. b. o. a. t. t. e. n. u. a. r. e. i. r. e. m. o. u. e. r. e. p. a. u. l. i. s. p. i. i. m. o. d. i. c. u. h. a. c. c. a. l. i. g. i. n. e. l. e. n. i. b. i. f. a. c. i. l. i. b. q. r. p. r. e. m. e. d. i. o. c. i. b. r. f. o. m. e. l. i. m. e. d. i. c. i. n. i. a. v. l. p. i. m. o. r. i. s. i. r. e. m. o. r. i. s. t. e. n. e. b. i. s. f. a. l. l. a. t. i. u. a. f. f. e. c. t. i. o. n. u. i. f. a. l. s. a. z. o. p. i. n. i. o. n. u. i. v. e. l. p. a. s. s. i. o. n. u. i. p. o. s. s. i. s. a. g. n. o. s. c. e. r. e. i. t. e. l. l. i. g. e. r. e. s. p. l. e. d. o. z. e. i. c. l. a. r. i. t. a. t. e. v. e. r. e. l. u. c. i. d. e. v. e. r. i. t. a. t. i. s. C. Nota s. i. c. u. t. i. n. m. o. z. o. c. o. g. n. o. z. a. l. i. v. i. g. e. n. t. e. p. n. c. i. p. a. l. i. m. e. b. z. o. p. u. t. a. c. e. d. e. p. o. t. p. e. m. e. d. i. c. i. n. a. s. i. n. t. r. o. d. u. c. i. f. a. n. i. t. a. s. a. l. y. s. m. e. b. z. u. s. s. n. a. l. i. c. a. l. o. r. e. d. e. s. t. i. t. u. e. r. e. i. p. s. m. c. o. r. f. r. u. s. t. r. a. t. s. p. e. s. s. a. n. i. t. a. t. i. s. s. i. c. i. m. o. z. o. s. p. u. a. l. i. m. a. n. e. t. e. i. b. o. e. t. i. o. c. o. g. n. i. t. i. o. n. e. i. l. l. o. p. n. c. i. p. y. q. d. e. g. u. b. e. r. n. e. t. m. u. d. u. p. o. t. p. e. c. u. r. a. r. i. f. a. l. u. s. q. r. u.

ad erroze i. alyz. g. d. i. c. p. h. i. a. q. s. i. g. r. a. t. u. l. a. d. o. b. o. e. t. i. o. s. d. b. e. a. r. e. d. d. e. r. e. g. r. a. t. e. s. a. u. c. t. o. r. i. s. o. s. p. i. r. a. t. i. s. C. Nota q. n. i. t. e. l. l. e. c. t. a. b. y. c. i. t. v. e. r. a. z. o. p. i. n. i. o. n. e. s. t. a. t. i. a. f. f. i. c. i. t. f. a. l. s. a. o. p. i. n. i. o. n. e. q. z. i. t. e. l. l. e. c. t. a. n. o. a. b. y. c. i. t. v. e. r. a. o. p. i. n. i. o. n. e. n. i. s. t. i. p. p. t. e. r. a. l. i. q. u. a. p. s. i. u. s. i. o. n. e. p. p. r. i. u. s. n. i. b. i. l. a. u. t. p. r. i. a. t. v. e. r. o. n. i. s. i. f. a. l. s. i. i. o. i. t. e. l. l. e. c. t. a. n. o. p. o. t. a. b. y. c. e. r. e. v. e. z. n. i. s. i. a. c. c. i. p. i. e. d. o. f. a. l. s. u. i. C. N. o. t. e. n. e. b. i. z. a. f. f. e. c. t. i. o. n. u. i. p. e. d. i. u. t. r. e. c. t. u. s. i. u. d. i. c. i. u. q. z. t. r. i. s. t. i. c. i. a. s. t. u. p. e. f. a. c. i. t. e. r. c. o. r. r. u. p. t. i. n. a. m. e. x. e. t. h. i. c. i. l. s. a. m. o. r. z. o. d. i. u. m. p. u. e. r. t. u. n. t. i. u. d. i. c. i. u. s. s. z. p. r. o. l. o. m. e. i. c. e. t. i. l. o. g. i. o. z. i. r. e. z. p. e. u. p. i. s. c. e. r. i. e. v. e. n. e. r. e. o. z. u. s. m. a. r. i. e. t. r. a. s. m. u. t. a. t. c. o. r. p. u. s. z. g. b. u. i. d. a. i. f. a. n. i. a. s. f. a. c. i. u. t. 7. e. t. b. i. z. i. m. p. e. d. i. t. i. r. a. a. n. i. m. u. n. o. s. p. o. s. s. i. t. v. i. s. c. e. r. n. e. r. e. v. e. z. s. z. c. a. r. b. o. n. e. m. C. A. d. e. t. z. s. e. p. t. i. m. u. s. p. r. i. m. i. l. i. b. i.

nionib. induantur: ex quibus o. r. a. p. e. r. t. u. r. b. a. t. i. o. n. u. m. c. a. l. l. i. g. o. v. e. r. u. m. i. l. l. u. m. c. o. n. f. u. n. d. i. t. i. n. t. u. i. t. u. z. b. a. n. c. p. a. u. l. i. s. p. e. r. l. e. n. t. i. b. u. s. m. e. d. i. o. c. r. i. b. u. s. q. z. f. o. i. e. n. t. i. s. a. t. t. e. n. u. a. r. e. t. e. p. r. a. b. o. v. l. d. i. m. o. r. i. s. f. a. l. l. a. t. i. u. m. a. f. f. e. c. t. i. o. n. u. m. t. e. n. e. b. i. s. s. p. l. e. n. d. o. z. e. v. e. r. e. l. u. c. i. s. p. o. s. s. i. s. a. g. n. o. s. c. e. r. e. C. A. d. e. t. z. s. e. p. t. i. m. u. s. p. r. i. m. i. l. i. b. i.

Abibus atris
n Lōdita: nullum
Fundere possunt
Sydera lumen.
Si mai. voluit Turbid. auster
Abisceat estum. Vitrea dūdū
Parq. serenis Andā diebus:
Abor. i. soluto Sordida. ceno:

Ubi. a. t. r. i. s. L. o. d. i. t. a. n. u. l. l. u. m. D. i. c. i. c. a. p. i. t. s. e. p. t. i. m. u. s. z. v. l. e. m. u. m. m. e. t. z. b. u. i. p. m. i. q. d. y. o. c. a. t. m. e. t. z. a. d. o. n. i. c. i. t. a. b. i. u. t. o. r. e. d. i. m. e. t. z. a. n. u. m. e. r. o. p. e. d. u. d. a. c. i. l. u. m. a. p. e. d. e. p. d. o. m. i. n. a. t. e. I. n. q. m. e. t. r. o. p. h. i. a. p. b. a. t. p. e. x. e. m. p. l. a. q. d. d. i. c. i. t. d. i. x. i. t. n. p. h. i. a. q. c. a. l. l. i. g. o. p. t. u. r. b. a. t. i. o. n. u. i. p. e. d. i. t. i. n. t. u. i. t. u. z. v. i. t. a. r. i. s. b. o. c. p. p. b. a. t. p. h. i. a. t. r. i. b. e. x. e. p. l. i. s. s. e. d. o. b. o. r. a. t. n. o. s. a. d. f. u. g. a. p. t. u. r. b. a. t. i. o. n. u. i. b. i. z. u. g. q. s. i. v. i. s. p. m. a. i. t. r. e. s. f. r. i. a. r. e. p. l. a. q. d. p. a. t. e. b. i. t. d. i. e. p. S. y. d. e. r. a. c. o. d. i. t. a. i. a. b. f. o. d. i. c. a. t. a. t. r. i. l. n. u. b. i. b. i. o. b. s. c. u. r. i. s. n. u. b. i. b. n. u. l. l. u. m. l. u. m. e. p. n. i. t. i. f. u. d. e. r. e. a. d. i. l. l. u. m. i. n. a. d. u. t. e. r. r. a. T. u. c. p. o. n. i. t. s. c. o. m. e. x. e. p. l. u. s. S. i. t. u. r. b. i. d. u. s. a. u. s. t. e. r. i. o. b. s. c. u. r. i. s. v. o. l. u. e. s. i. m. o. u. e. s. m. a. r. e. m. i. s. c. e. a. t. i. c. o. m. i. s. c. e. a. t. c. u. s. c. e. n. o. q. d. e. i. f. u. d. o. e. s. t. u. m. m. a. r. i. s. i. f. e. r. u. o. z. e. t. u. n. c. y. n. d. a. d. u. d. u. i. p. u. s. v. i. t. r. e. a. i. t. r. a. s. p. a. r. e. s. a. d. o. m. u. v. i. t. r. i. p. a. r. i. i. s. i. m. i. l. i. s. s. e. r. e. n. i. s. i. c. l. a. r. i. s. d. i. e. b. m. o. y. i. s. t. a. t. i. s. i. l. l. a. q. u. o. f. a. c. t. a. s. o. r. d. i. d. a. p. f. l. a. t. u. i. v. e. t. i. r. e. s. o. l. u. t. o. s. c. e. n. o. i. e. l. e. u. a. t. o. l. u. o. o. b. s. t. a. t. i. r. e. s. i. s. t. i. t. v. i. s. i. b. i. o. c. u. l. i. s. n. o. p. o. t. e. r. i. t. b. p. e. n. e. t. r. a. r. e. y. n. d. a. m. a. r. i. s. T. u. c. p. o. n. i. t. t. e. r. t. i. u. e. x. e. p. l. u. s. A. m. n. i. s. i. f. l. u. u. i. q. d. e. a. l. t. i. s. m. o. t. i. b. v. a. g. a. t. i. d. i. f. u. r. r. i. t. i. l. l. e. s. e. p. e. r. e. s. i. s. t. i. t. a. r. e. f. l. e. c. t. e. i. t. o. b. y. c. e. i. o. b. i. e. c. t. o. r. e. s. o. l. u. t. i. t. a. p. r. i. i. r. u. p. t. i. l. a. p. i. d. i. s. r. u. p. e. i. d. e. m. o. t. e. C. Nota s. i. l. l. u. d. i. o. q. u. a. p. h. i. a. p. r. e. d. i. t. e. i. t. a. S. i. c. u. t. f. i. d. e. r. a. s. u. e. t. a. n. o. b. i. s. l. u. c. e. r. e. t. e. r. r. a. i. l. l. u. m. i. n. a. r. e. c. e. s. s. a. t. B. f. a. c. i. e. r. e. p. p. i. t. e. r. p. o. n. e. n. u. b. i. u. o. b. s. c. u. r. a. z. s. i. c. i. t. e. l. l. e. c. t. a. t. r. o. q. l. u. c. e. t. z. i. l. l. u. m. i. n. a. t. i. b. o. i. e. s. i. c. o. g. n. i. t. o. e. v. i. t. a. n. s. p. e. d. i. u. t. c. a. l. l. i. g. e. n. t. p. t. u. r. b. a. t. i. o. n. u. i. C. Nota q. s. i. l. l. u. d. i. o. s. e. c. u. d. i. e. x. e. p. l. i. i. b. o. c. p. s. i. s. t. i. t. S. i. c. a. q. m. a. r. i. s. m. a. n. e. t. e. c. l. a. r. a. a. d. o. m. u. v. i. t. r. i. v. i. s. u. s. p. o. t. e. a. p. e. n. e. t. r. a. r. e. z. v. i. d. e. r. e. e. q. s. i. t. s. u. b. a. q. s. i. s. f. i. t. t. u. r. b. a. t. i. l. l. a. p. v. e. t. u. s. t. u. c. o. b. s. t. a. t. v. i. s. u. i. f. i. c. a. i. u. s. p. o. s. s. e. t. n. o. i. p. e. d. i. t. i. u. d. i. c. i. u. z. r. o. n. i. s. s. i. m. o. u. e. a. t. z. t. u. r. b. a. t. a. f. f. e. c. t. o. r. e. t. p. a. l. i. u. s. s. t. a. t. i. m. o. b. s. i. s. t. i. t. r. o. n. i. i. p. e. d. i. e. s. e. i. t. i. u. d. i. c. i. u. C. Nota q. s. i. l. l. u. d. i. o. t. e. r. t. i. u. e. x. e. p. l. i. t. a. l. i. s. e. s. t. i. c. a. c. u. r. r. e. s. d. e. a. l. t. i. s. m. o. t. i. b. l. i. b. e. r. e. r. e. c. t. o. t. r. a. m. i. t. e. p. e. c. i. d. i. t. z. o. b. s. t. a. c. u. l. u. l. a. p. a. p. i. d. i. s. q. r. e. s. o. l. u. i. t. d. e. m. o. t. e. i. p. e. d. i. t. n. e. r. e. t. e. p. e. c. a. d. s. i. c. r. o. l. i. b. a. n. i. p. e. d. i. t. a. r. e. c. t. e. i. u. d. i. c. i. u. s. s. i. a. t. r. o. a. f. f. i. c. i. t. m. o. t. i. b. a. f. f. e. c. t. u. m. i. p. e. d. i. t. i. u. d. i. c. i. o. q. u. i. t. a. t. c. o. g. n. i. t. e. C. Nota q. r. u. p. e. s. e. s. t. m. o. l. e. s. l. a. p. i. d. e. a. s. i. c. u. t. m. o. n. a. s. l. a. p. i. d. e. u. s. s. e. d. s. a. p. u. m. e. t. p. a. r. s. r. e. s. o. l. u. t. a. a. r. u. p. e. i. a. m. o. n. t. e.

Spes è futuro

C Incipit proſa prima ſcđi libri
 Oſt hec pauliſper ob
 p ticut atqꝫybi attētionē
 meā modesta taciturni

mea modesta taciturni

Explicit liber primus.

rate collegit: sic exorsa est. **Ps.**
Si penitus egritudinis tue cas
habituq; cognoui. fortune prio
ris affectu desiderioq; tabescis
ea tñ animi tui statū sicuti tibi
fingis mutata puerit. **Intelli**
go multiformes illi p̄digij fucos
et coufus cu3 his quos eludere
nitit̄ blandifimō familiaritatē
exercent. Nū irollerabili dolore
p̄fundat eos quos isepata relq̄
rit. **Qui** p̄ si nām mores ac meri
tū nesciscare. nec habuisse te in
ea pulchz aliqd. nec amissile co
gnosces. sed vt arbitroz baud

Primo dicit.

¶ Intellego multiformes. Die phia ponit qñdā effectū fortune dicens. ego itelligo. i. cognosco. multiformes f. cos. i. deceptōes. illi. ¶ pdigū. i. fortune. ⁊ consq. i. tādū. ipsa fortuna exercet blādfimā familiaritatē cū his qñ nitiť. i. laborat. eludere. i. decipe. dū. i. donec. sfundat. i. p̄trabat. itolerabili dolore cos. qñ fortuna ipsatā. i. flū.

¶ Intellego multiformes. Die phia ponit qñdā effectū fortune dicens. ego itelligo. i. cognosco. multiformes f. cos. i. deceptōes. illi. ¶ pdigū. i. fortune. ⁊ consq. i. tādū. ipsa fortuna exercet blādfimā familiaritatē cū his qñ nitiť. i. laborat. eludere. i. decipe. dū. i. donec. sfundat. i. p̄trabat. itolerabili dolore cos. qñ fortuna ipsatā. i. flū.

ditatem falsā. certū dolorē. scertā volūptates. ¶ Nota
phīa appellat fortunā cecū numē. Dugui. dīc q̄ numē
est virtus dei vel ipse deus vel dei prās vel maiestas.
¶ hic aut accipit p̄ dea. q̄ antīg fortunā colebat p̄ dea.
¶ Nota q̄ fortunā dīc ēē cecā. dicit tullī? lī. d̄ amicitia.
Fortunay medicē? ignar? multos excecaverit. nō q̄ ipa

ceca sit. ego re-
 cecos plerūq;
 efficit qd com-
 plexa est.
C Nō qd for-
 tuna antiqui
 tūpangebatur
 pulci fronte.
 caluia t capil-
 lata. p caluias
 designādo ad-
 uerſitatē. p ca-
 pillatā pſi-
 tatē. ergo dī-
 ptā. de pben-
 diſti ābiguos
 vultu? fortūe.
C Si probas
 vtere morib⁹
 Ponit ponit ſe/
 ſebas rōnez qd
 talis ē. de illi⁹
 amiſſione nō
 ē volēdi qd ē
 pncipioſus. r qd
 hito nō nunq;
 aſecur⁹ fortūe

Fm arif. Fortuna vel e felicitas vel e ppxima felicitati.
Un li. de bo. for. dicit arif. q nō ptigit ee felice fine re
bus exterioribz qz fortuna e oīa t hoc e irelligēdiū de
felicitate pollicita t nō speculationis qz fflit i acru sapie.
Nota fortuna dīcedēs iducit merozē qz dīcī ſen li.
de transglitate animi. L etiozes relige qz fortuna nūqz

An vero tu ꝑciosā estimas abi-
turā felicitatē: ⁊ chara tibi ē for-
tuna ꝑfīs: nec manēdī fida: ⁊ cū
disceſſerit allatura meroreꝝ.
Qz ſi nec arbitrio retineri pōt
ꝓ calamitoſos fugiēs fac: Quid
ē aliōd fugar: q̃ future quoddā
calamitatis indicīū. Necꝫ enīꝫ
qđ ante oculos ſitū: ſufficit in-
ſueri. Necꝫ eritꝫ prudētia merit
eadēꝫ ī aliterꝫ mutabilitas
nec formidādas fortune mias
nec exoptādas facit eē blandi-
cias. Poſtremo equo anio
roleres opꝫ: qꝫqd ira fortune
areā gerit: cū ſemel iugo eiꝫ col-
la ſubmiſeris. Qz ſi manēdī ab
eliſiōꝫ ſcribere legēꝫ velis eiꝫ quā
tu tibi dñas ſpōte elegiſti: nōne
iniurioſus fueris: ⁊ ipatiētiam

fos. i. miseros. qd aliud ē. fuple fortuna fugax q̄ q̄dam
iudiciū. i. fignū future calamitatis. i. miserie. enim p qz
neg. fignū iuteri. i. fipicere. illud q̄b fieri. i. pofiti. ante
oclos. i. qd p̄ia. vez. p f̄. p̄ueria. i. bō p̄ueris. meris.
i. mēfurat. erit. i. finis vez. qz. p. cades. mutabilitas.
i. i. labilitas. i. alteritudo. i. aduerfitas t. p̄pitate. nec fa-
cit minas. i. fidiās. fortune. eē formidatōs. i. timendas.
nec facit blādiās eē exoptatōs. i. defiderandas.

¶ **C**lācalamitas ē miseria cū aligo nihil bz nec i re nec
i spe. ¶ dicitur a calamo qd vacuū i zanis. ¶ **N**ota qd
sufficit ioteri solū pñtia fed et futura. qz i qñq pñtia sal
ua fiant i iudicia vltima trā aliteri p apozis ingnamēta p
manebūt. bec i fine de disciplina scolariū. Et tullius. z
retho. dicit. Errāt q i pñtis oēs ipet foritū putāt effugit
fe pāpieri cogitāt q in tñp i pñtis cā aduerfas reformi
dāt. ¶ Seneca in de iutor pñtis cardinalibz dicit. Si
prudēs es animū tu pñtis tñp i pñtis dispensef. pñtia ordina
futura puidet. pñtia recordare. Nā q mibil de pñtio
cogitat. pñtis vitā. Qui nihil de futuro pñtia pñtia
caut fecidit. pone atē aiuz tuū mala futura z bōa vñtia
pñtis fultinere z illa moderari. ¶ **H**āfredi pñtia. Et pñtia
syrenes habet doceris i illis. Sub melioz statu fēp
peioza cauet. Nulla fides rez fēp pñtia mella venenū
Et claudii nox atā diem nebulez fēp serenū.

Nummen

Tullio.

Putans else

Some

Edw.

3. *Sonnet*

12

Secundus

similitudinē ibi. Si ventis, dicēs. Postremo. i. vltimo dicā q opz vt tolres. i. patiaris. eq alo. i. pñti aio. qcgd gerit. i. fit. itra areā fōtūne. i. itra mūdū. qz semel submi feris. i. subiugauris. colla. i. itra iugo fortune appetēdo ipalia tanq pnia tuoz meritoz. qz p s. i. velis scribere. i. scribēdo iponere. legē manēdi. i. abeūdi. ei. quā tu ti bi dñas spōte elegisti. nōne fueris iurio/ susipatie uria. i. p tuā impa/ tiētiā. exacer/ babis. i. argu/ es. forē. i. for/ tunā. quas nō possis pmuta/ re. ¶ Nota qz phia mūdum appellat areā fortune. qz sic i area tritula/ do roqñf ma/ nipuli. sic for/ tuna i mundo torquet hoies nūc. pperita/

tuā sortē exacerabis quā per/ mutare non possis. Si ventis vela cōmitteres: nō quo volun tas peteret: sed quo flat? ipelle ret pmoueretur. Si aruis semi na crederes: seraces iter se an/ nos sterilezqz pēlaret. Fortune te regendū dedisti: dñe morib? opozet rotebeperes. Tu nō vol uentis rote impetū retinere co/ nas. At oīnz mortaliū stolidissi me si māre icipit sors eē dñstit

Aberrum primum secundi libri.

re. nūc aduersitate rotādo. ¶ Nota dñi circa B qz dicit. nōne iniurius fueris q iusticia ē libertas animi tribu ens vnicuiqz qd suū ē fm suā dignitatē deo amorē z obe diētiā. maiori reuerētiā. pari zcordiā. z minori discipli nā. Si q famul? velit iponere legē dñe sue cui tenet ex/ bibere reuerentiā oparet? i. iusticiā ¶ Nō qūqz afficiū bonis exteriorib? mutat fm mutationē eoz. dicit eē subiect? fortune z colla sua iugo ei? submittere. qz fortu na ē oīa bonoz exteriorz. talis aut suū boen? ergo iniu riabaz fortūe. volēs sibi ipōre siqē nādiā z recedēdi. ¶ Si vētis vela pmitteres. hic pbat dñi suū p qdam silia. qz fortuna nō sit i pte hois. dicit. Si pmitteres vela sup. nauis vētis. tu pmouereris. i. duceris. nō qz vo lūtas tua peteret. i. dñideraret. s. qz flat? vēti te ipelleret Si crederes. i. pmitteres. semina. aruis. i. agris. tu pēlar res. i. iudicares. annos seraces. i. fertiles. qz p z steriles. iter se ita q nō hñes illos ānos i pte tua. qz sili tu dedi. i. te regēdū fortune. o. qz qz obtrēpes. i. obediās. moribus dñe. vō p s. tu conaris. i. laboras. retinere ipetū. i. cursū volūntatis rote. i. mobilis fortune z frustula laboras. Qs lolidissimē. i. stultissimē. oīnz mortaliū. nēclit tu qz si sors i. fortuna. icipit manere. i. stabilis eē. qd dñs defistit. i. dñi finit eē sors. Sicut. n. nō simul stāz qz aliqz sit bō z nō sit rōnalis. sic nō stāt siml? sit fortuna z nō sit mutabilis. ¶ Nota qz sicut pmitteres vela vēto āpli? nō ē i pte sua duci qz vult. s. fm ipetū venti duci. z sic pmitteres semina agro nō ē i pte ei? qz pueniāt āni fertiles vsteriles. sic a simili qui pmitit se fortune nō ē i pte sua vt habeat fortunā. pperā vel aduersā. ¶ Nota circa B qz dñc vo lūētis rote qz ātigus fortūa depēgebat cū rota hac rōe. Nā i rota sūt qtuor diuersitates. Una pā ē sūma. Alia i/ fima. Tertia qz de sūmo descendit ad imum. Quarta qz de imo ascēdit ad sūmū. Silri i boibus iueniunt. qtuoz varietates. qdā. n. sunt i sūma pspitate. tales sūt eleuati i rota fortune. Alij sūt i sūma aduersitate tales iacēt de iecti sub rota. Terty declinat de pspitate i aduersitatez tales descendūt de sūmate rote. Quarti pcedūt de ad uersitate i pspitate tales ascēdūt rotā fortūe. vñ eleua/

r i rota fortune dñc. Blosz elar? descēdēs dñc. Desce do mortificat? deicat? dñc. Infim? arc rotor. ascēdēs di cit. Ler? ad alta vehoz. ¶ Nota qz nā nō assuefcit i sūm nā si lapis millefcis pyciat fursū nō assuefcit ascendere fursū cū nāel? sit descendere. Sicut qz cēt stolidissim? qz la bozaret alicui auferre sui nām. sic stolid? ē qz laborer for

Ec cum superba verte rit vices dextra.

Et estuantis more fer tur euript.

Dudū remēdos seuā pñt rges Humilemqz vici subleuat fal lax vultum.

Non illa miseros audit. band curat sletus.

Altrozqz gemit? dura quos se cit: rider.

Sic illa ludit. sic suas pbat vñs Abagniqz suis mōstrat ostēti Sigsvisat vna strar? ac felix bōa

subleuat. z dñ metz iambicū a pede pdomināte. Est āe iamb? pes 3r? i trocheo cōstās ex pma breui z vltima lō ga. z dñ metz trimet? licz. n. B metz habeat sex pedes tñ cōputādo duos pedes p metro erit metz trimetruz. In q metro phia describit mores fortune dicēs. Cū bec. i. fortuna vterit vices. i. alternatōes pspitatis z aduer sitatis supba dextra. z cū fert more euript. i. maris. estua tis. i. inuidiātis. forte fortuna seuā. i. crudelis. pñt. i. pul cat reges. dudū remēdos. i. mēuēdos. z ipa fallax sub/ leuat de aduersitate humile vultū. vici. i. depssi. nec ipa audit flet? nec curat miseros. i. paupes. z ipa exis dura. qz nō siccit ad volūtates hoīz. rider. i. deridet vltro. i. spōtaneē. gemit? supple misoz qz fecit. sic illa ludit sic pbat. i. expñ. suas vires. z ipa mōstrat suis magnū osten tū. i. miraculū. sic gysvisat vna bōa strar? i. aduersitate dñ pssus. ac felix. i. pspitate eleuat? q. d. fortuna videt exbi bere suis. i. hoib? qz bonis ei? ibiat magnū miraculū. qñ aliqz subitovidef mutari de aduersitate i pspitatem z ecōuerso. ¶ Nota qz fortuna dicit superba eo qz nullus forstuna de veretur. nec aduertit probitatem nec maliciā alicui? ¶ Nota qz sū vocatur more superboz obaudit. ¶ Nota qz euript? fm aliquos est ventus turbinis. z dicitur euriptus quasi eurus rapidus. z est eurus nomen venti. Secundus vlti os autem a forsam melius euriptus est brachiū vel sinus maris cuius occurfus est incertus. z propter incertitudi nem sui cursū frequenter perclitatur ibi naues. z dñ ab eu quod est bonum. z ipa quasi bona ripa per cōtra/ rium sic qz cursus euripti estuantis est incertus. sic z mu tabilitas fortune. ¶ Nota qz de operatione fortune qz lūter hos eleuat z hos depumit loquitur alano in anti claudiano dicens. precipitem mouet illam rotam mo tusqz laborum. Nulla quies claudit nec sūstint ocia mo tu. hos pñt hos eleuat. hos deicit. erigit illos. Logit z in varios homines descendere casus. Et samariē. ap. pau. bein. Quicquid agas quicquid dicas quicquid pa tiaris. Nō facis vt retrabas quē mea debra trahit. Sic ergo primatum venerandaz scepra tenebo. Et piovel le meo. mel nbi felqz dabo.

Fortuna de Euriptus

Alano

C Prosa secunda secundi libri.

Elle aut pauca. Dic incipit. p[ro]sa scda hui[us] scbi i q[ui] p[ro]bia pbat boetio nō ē q[ui]rēdus de fortuna. q[ui]z n[on] sibi abstulit. et irroducit fortunā alloq[ui]ntes boetiū. Et diuidit. q[ui]z p[ri]mo p[ro]fader boetio irroduciōem fortunē. Scdo irroducit eā ibi. qd tu o bō. p[ri]mo p[ro]bia

C Prosa scda scbi libri.

Elle at pauca tecū fortune ipsi[us] verbis agitare. Tu igit an ius agitu

let aiaduerte. Quid tu o bō reā me quotidianis agis querelis? Quā tibi fecim[us] iniuriā? Que tibi uita stragim[us] bōa? Quous in dice de op[er]i dignitatē q[ui]z meuz possessione p[re]de. Et si cuiusq[ue] mortaliū p[ro]p[ri]ū qd boz eē mon straueris: ego ea tua fuisse q[ui] re petis sponte pcedā. Cū te mās vtero natura p[ro]dixit: nudū reb[us] oib[us] iopēq[ue] suscep[er]e me is op[er]i bus fuit. et qd te nūc ipatiente nūc facit. fauore p[ro]ia idulgenti[us] educaui. Et oim[ne] q[ui] mei sūt iuris affluētia et splēdore circūde di. nūc mihi retrahere manū libet. habes grāas velut v[er]sus alienis: non habes ius q[ui]rele: tanq[ui] p[ro]fusa ma p[er]dideris. Quid ergo i gemis? nulla tibi a nobis illata ē violentia. O pest bono

Uellē aut rē bō

C Quid tu o. Dic p[ro]bia irroducit fortunā alloq[ui]ntes boetiū q[ui] oñdit q[ui]monia ip[er]i eē iustia. q[ui]z n[on] sibi abstulit. p[ri]mo q[ui] fortunā oñdit q[ui] n[on] sibi boetio iniuste abstulit. scdo q[ui]ndā r[ati]onē boetii excludit ibi. An tu mores. p[ri]mo fac qd oñit ē. scdo r[ati]onē tacite q[ui]nti ibi. An ego. p[ri]mo dicit fortunā ad boetiū. Q tu homo quid agis. i. y[er]gas v[er] facis me reā q[ui]d iudicis. i. affluētia q[ui]rele. q. d. facere nō debes. quā tibi fecim[us] iniuriā. q. d. nullā. quā tua bona tibi detragim[us]. q. d. nullā. p[re]de meē i iudicio de possessione op[er]i et dignitatē corā q[ui]cūq[ue] iudice. et si mortaleris aliqd eē p[ro]p[ri]ū boz bonoz cuiusq[ue] mortaliūz. ego i p[ro]te pcedā tibi ea q[ui] repeti fuisse tua. q[ui] at n[on] sūt tua nec alicui[us] bois p[ro]p[ri]a p[ro] tibi. q[ui]cū nā p[ro]dixit te d[omi]no m[er]ito ego suscep[er]e te nudū et inopē. i. carēte oib[us] reb[us]. et fuit te meis opib[us]. ego p[ro]ia. i. p[ri]mpta educaui. i. nutriti te. idulgenti[us]. i. clement[er]. fauore. i. grā mea. qd te nūc fa cit ipatiente n[on] sūt. i. nōs. q[ui] si boeti[us] a p[ri]ncipio nō fuiss[et] nutrit[us]. p[er]sp[er]itate fortune nō fuiss[et] ipatēte de amissioe ei[us]. Et subdit. Ego circūde te affluētia et splēdore oim[ne] boz q[ui] sūt mei iuris. i. p[ri]as. nūc autē libet. i. placet mihi retrahere manus. tu habes grā. i. mihi referre grates tanq[ui] v[er]sus alienis. nō habes ius q[ui]rele tāq[ui] tu p[er]dideris. **C** Quid igit gemis? q[ui]ndā. onulla tibi a nobis illata ē violentia op[er]e bonoz et talia sūt mei iuris. i. p[ri]as et famule mee. i. bonoz et p[ri]as. cognoscūt me dñam.

meū veniūt. me abesse discendit. i. recedunt. audacter affirmē si tua foret q[ui]rēris amissa nullo mō ea p[er]didissēs. **C** Nota q[ui] tota rō fortūe i b[on]is sūt. nulli manerit. nabilis q[ui]monia d[omi]no q[ui] n[on] sibi alioz auferit. s[ed] p[ro]p[ri]a p[ro] suo libito disposuit. s[ed] fortuna n[on] sibi abstulit qd erat boetii s[ed] p[ro]p[ri]a disposuit p[ro] suo libito. grā. **C** Nota de b[on]o dicit q[ui] tibi tua. Se

res: ceteraq[ue] taliū mei sūt iuris.

Dñas famule cognoscunt. me euz veniūt. me abesse discendit. Audacter affirmē si tua forent q[ui] amissa q[ui]rēris nullo mō p[er]didissēs. An ego sola meuz ius exercere prohibeo. Licet celo p[er]ferre lucidos dies: eosdēq[ue] te nebrofis noctibus p[er]dere. Licet anno terre vultū nunc floribus redimere: nunc nimbis frigoribus p[er]fudere. Jus ē mari nūc strato equore blādiri: nūc p[er]cellis ac fluctib[us] i boz rescere. Nos ad cōstātia n[on]s morib[us] alienā i expleta boiūz cupiditas alligabit. Hec n[on] avis ē. Nūc p[ri]nuūz ludū ludim[us]. **C** Nota volubili or beverfam. infima sūmis: sūma infimis mutare gaudem[us]. Ascēde si placet. s[ed] ea lege ne r[ati]o euz ludicri mei rō p[er]ficer descendere iniuriarum putes. An tu mores ignorabas meos? Nesciebas Cresum regem lidorūz Lyro

riora nō sunt p[ro]p[ri]a hois. q[ui]z dicit sē. Nihil p[ro]p[ri]ū ducas qd mutare possit fortuna. reposcit quod dedit donum. qd dare potuit auferre p[er]dūt et qd fortūa nō dedit n[on] eripit **C** An ego sola meū ius exercere. Dic r[ati]onē tacite q[ui]nti Diceret aliq[ui]s fortune. s[ed] bona exteriora sūt tua. tui poss[ess]or. q[ui] ea homini p[ro]tulisti nō debes amplius auferre. Huic q[ui]nti respondet fortuna dicens. q[ui] bocelet s[ed] ius et cōtra naturā suam. quoz nullus v[er]z sibi auferre ius debet vti sicut et ceterē res v[er]tut[is] sua natura. Un dicit. Nūgd ego sola p[ro]hibeo exercere ius meum. cum oia alia exerceat naturā suam. quod declarat. q[ui]z i. i. licitum est. celo p[er]ferre lucidos dies eosdēq[ue] condere. i. abscondere tenebrofis noctibus. et i. anno redimere. i. ornare. vultū. i. sup[er]ficiem terre. nūc. i. aliq[ui] floribus sicut i vere. nunc frugibus sicut in estate. nunc confundere eam nimbis. i. pluuiis. et frigidib[us] sicut in autūno et byeme. Jus. i. natura ē mari. nunc. i. aliq[ui]. s[ed] t[em]pe sereno blandiri. i. blandum eē. equore strato. i. pacificato. s[ed] t[em]pe t[em]pestatis in boz rescere. i. horriduz apparere. p[ro]cellis ac fluctib[us]. i. iundatōib[us] nūgd i expleta. i. i. satiabilis. cupiditas hoim[um]. alligabit nos ad p[ri]as alienā n[on]s morib[us]. q. d. nō enīz bec ē n[on]a vis. i. n[on] sūt p[ri]as. hūc ludū ludim[us]. i. omni t[em]p[or]e v[er]tut[is] ludimus. rōa v[er]fam. i. volubili obze. i. veloci circularde et sūma infimis. i. p[er]feta aduerfis. Tu boeti ascendere ro

fundes. ipe de libe expiat votabolus. z ornct anidos. i. cupidos claris honorib. tñ iā parta. i. acqñta z posses. i. nil videtur eis. s. s. fena rapacitas voras qñta. i. acqñta pādīt. i. manifestat. alios biat. i. receptacula cupiditat. z tñ qñt fortuna. q. iā frena retētēt. i. dñeñebūt. certo si ne cupidinē. i. auariciā hoīm. pñpitē. i. pñpitātē boiez cū sitis. i. desit. deriū habēdi flucens largis munerib. ar. desitit boie. z iō ille q trepid. d. terrore aduerfital. z ge mēs credit se se egētē. ille nunq diues agit. i. vitā ou cit. C. Nō cir ca B. q. dñe. ple nū. q. coz. nu. q. coz her cules quodaz tpe lucrare. coz achileo. z achile. muta ret se i tauruz hercules app bēdes ipm p cornu efregit illud z repleti pomis z florib. odoriferis sacrificauit il lud fortune. qd cornu dñ fortune gbulā. gbulā plenū gbulā vacuū. gbulā plenū s. diuerfū statū. pñp re z aduerfitalitatis boiuz. C. Nota q. fortuna viciā auariciā hoīm. q. tñ i. in libro tufulan. q. gñuz i. dñt. auaricia studiū pecunie hūz quā nemo fapies cōcupi nit. ea enīz qñt malis venenis ibuta coz. aiumq virilē offēdit. ipā. n. ifariabilis manens neq. copia neq. inopia minuit. z i. eodē hoc dicit. Quid ē. q. mlti cupiditate pe cunie ferunt. q. ita pñbāt animi vt nō mltuz abfint ab ifania. Et dicit fē. 66. epla. auaritia nullū bz magis malū nifi q. igrata ē. z. 62. epla. auaros cōparat canibz dicēs. Vidisti aliquē canes mīfū a dño panis frusta aut carnis apto ore captatē. q. qd arripit. pñm. i. integrū octo rat z femp ad fpez futuri pñit. Idē euent nōbz q. quid nobis fortūā expectatib. pñit. illō fine oī volutate di mittit. C. Nō iā ad rapinā alteri. erigimur. C. Nō q. cre dit se egētē. non ē diues s. paup. q. dñt feneca pma epla. Nō a paze bz. s. q. plus cupit paup ē. Qui. n. refert qñtuz illō a qñt i. hoiez iaceri si alieno biatu imminet C. Nota q. diuitie nō tollūt auaritiā z augmentāt. Un feneca. i. epla dicit. Logeraf in te q. qd locupletes pos siderūt vltia puatū pecunie modū. Fortuna te puebat auro regat. purpura veltat. terrā marmozib. abfēdat accēdit auitē picture z q. qd vltia ars elaborauit. ma iora cupe ab his nō fñtes. vñ iuuenal. qñtrea pleno dñ turget facul. ere. Dñscit amoz nūm qñt pecūia crefcit

Humanū miserat baud iō gen? Cessat flere querelas.

Quāuis vota libes excipiat vs Multi prodigus auri.

Et clas audios ornct honorib? Nil iam parat videtur.

Sz qñta voras fena rapacitas Alios pandit biatus.

Que iā pñpitē frena cupidinē Certo sine retentent.

Largis cū poti' munerib' fluēs Sitis ardesit habendi.

Nunq diues agit qui trepidus gemens.

Sese credit egentem.

Prosa fña scōi libri

Isigit si p se tecū libi

ñe patebit. oīc p. Si fortuna loqrēf his tecum verbis p se. pfecto p. c. r. r. tu nō bñes qd dñ bñeres. i. nō haberes vñ apires os ad rñdēduz fortune aut si qd ē qñtaz que relā iure tuearis. oportet. i. necesse ē. vt pñferas. dabi mus tibi locū dicendi. Tē cōtutuz inq. id ē. tñ dñi vel rñdi. Speciosa qdē sunt ista que fortuna dñit.

z sūt obli. i. deluita. mel. le. i. delecta. tione rethori ce dulcedinis. i. qñtum ad p sam. ac pzo et musice dulce dinis. i. qñtuz ad mēp z tñ tū. i. tñc oble ctāt. i. dñctāt autē meū cū audundur. s. sensus. i. pñce pñto maloz ē. altioz. i. pñm dñoz miser! qñ isti possint at. tingere. quasi dicat. qñis v. ba fortune fu perficiat me dñctēt. tñ ad

pfunditatē mei doloris nō attingunt. Itaq. i. qñtuz hec verba fortune desierint. i. cessauerint. in sonare aurius meis meror infusus. i. imifusus pñgaur aium meū. Tunc phia approbat rñfñonez boety dicens. Ita est hec enim verba fortune nōdum sunt remedia tui morbi. sed sunt quedam fomenta. i. lenimenta. aduerfium curatiōē. i. pñationē z tñmuals doloris. nam remedia q. pñetrēt. i. imittēt sese in pfundum pñurbationum expellendo causam radicalem tui morbi. ista admouebo. i. apponaz cum fuerit tempestiuū. C. Nota q. boetius nīl hñt loqui contra verba fortune. quia verum dñt z contra veritatem non est loquendum. Nam vero omnia pñon uant. z veritas sibi pñ attestat fñm aristo. C. Nota bñco est verbum inchoatiūm. z pñferit per synepam. quia regulariter deberet dici bñco. vñde bñco. i. bñat cum inchoare. cum aliquis aperit os.

C. Nota q. oblitus altera pñducta est participiū vñ obli uisus. Sed oblitus altera correpta dñcēdit a vbo obli uio. z oblitus. i. maculatus. vñ versus. Immemor obli tus notat. oblitus est macularus. C. Nota circa hoc q. dñt infusus meror animuz aggrauat. q. qñ non doletet de infortuno nulli tñgit nisi aīo mltū eleuato supra for tunam. Quia dñt feneca. 65. epla. Plus equo te dolere nolo. sed vt non doleas. vt exigere audeo. nulli autem ista firmitas animi tñgit nisi multum supra fortunam eleuato. et subdit. illud agamus vt iocunda nobis fiat amifozum recor. datio. nemo libenter ad id reddit qd si fi e tormento cogitaturus est. C. Nota q. pñ rethoricas z muscam dulcedinem fortune boetius ad huc nō fuit restitutus virtuti z sapie. qd attestat eius meror aggra uans animū. Nam qñtuz z sapia dolore et merore opprimir. vñde feneca. 65. epifola. Quemadmodum minuta summa elaritate solis obfcurat. fi doloris me fusticias iniurias. sapientia z virtus sua magnitudine eli dit. atq. opprimir.

anctum
allus

proca

proca

proca

proca

Secundus

¶ Verūtamēne te existimari mīseꝝ velis. Hic p̄bia enumerat bona fortune boetio collata rōe quoz nō debuit se estimare mīseꝝ. Et p̄mo enumerat bona p̄terita q̄ ip̄m felice fecerūt. postea enumerat i q̄rta p̄bia bona q̄ ip̄s ip̄siti felice oīdūt. p̄mo igit̄ p̄bia describit felicitate suā p̄teritā. scōo excludit quādā obiectiōē ibi Quasi iccirco. p̄mo enumerat q̄dā bōa coīa. secūdo mīseꝝ sp̄alia. scōa ibi p̄terita libet. p̄mo dicit. O boeti ne. i. nō velis te existimari mīseꝝ. nūq̄ obliu^s es nūmēꝝ q̄ p̄oꝝ modus felicitatis tue. ta/ceo. i. p̄raſeo. q̄ te desolatu^s. i. p̄natū. parē te. i. p̄e t mīse curā sūmōꝝ viroz. i. sūlū romanorū te suscepit. et tu delectus. i. de alyis electus i. affinitate p̄u cipū ciuitatis cepisti p̄as cē

fuerit admonēbo. Verūtmēne te mīseꝝ existimari velis: an nūmēꝝ modūꝝ tue felicitatis oblit^s es? Taceo q̄ desolatu^s parē te sūmōꝝ re viroz curā suscepit delectusq̄ i. affinitatē p̄cipuz ciuitates: q̄d p̄ciōsissimū p̄p̄in^s gatis cen^s ē. p̄i^s char^s q̄ p̄ori mīse cē cepisti. Quis nō te felicissimū cū rāto splēdore focerorū cū p̄iugū p̄udore cū masculīne quoq̄ p̄lis oppoꝝtunitateq̄ p̄dicabit. P̄terereo: libet. n. p̄erire coīa. assūptas i. adoleſcētia negaras fenibz dignitates. ad singulārē felicitatē tue cumuluꝝ venire delectat. Sigs rex moꝝ taliū fruct^s vllū b̄titudinis pondus hz: poterit ne illi^s memoria lucis q̄ntalibet igrūctū malo-

loꝝ. q. d. nō pōt deleri. q̄ est illa felicitas cū tu vidisti liberos tuos. i. filios tuos. pariter p̄sules. i. p̄sules electos. p̄uebi. i. oīci de domo tua. sub frequentia patrū: i. senioꝝ. et sub alacritate. i. sub gaudio plebis. et cum tu cisdē filiꝝ tuis isiditib^s curules. i. sedes iudiciarias. oratoꝝ. i. p̄dicatoꝝ regie laudis meruisti gloriā igeny et fa-

rum mole deleri. Cū duos pariter p̄sules liberos tuos domo p̄uochi sub frequentia patrū: sub plebis alacritate vidisti: cū eisdē in curia curules insidentibz tu regie laudis oratoꝝ ingenū gloriā facundie meruisti. cum in circō duoz medi^s consulum circūfuse multitudine expectatoꝝ triūp̄bali largitōe sariaſti. dedisti vt opinor p̄ba fortune duꝝ te illa demulcer: dū te vt suas delicias fouet Abunus q̄ nullivnq̄ p̄riato p̄moderauerat abstulisti. Vis ne q̄ cū fortuna calculū ponere? Hūc te primū luēti oclō p̄strinxit. Si numerum modūꝝq̄ letoꝝum tristium ve p̄sideres adhuc te felicē negare non possis.

tionē. nūc ipsa fortuna p̄mū p̄strixit te oculo luēti. i. iudicio si cidentē numerꝝ a modum letoꝝ. ve pro vel tristium: idē p̄peritatis et aduersitatis ad huc non possis te negare felicem. ¶ Nota p̄bia per hoc q̄ dicit p̄tereo et prius dixit taceo. vti quodā colore rhetozicū q̄ occupatio. et diffinitur sic a tullio. Occupatio est cum dicimus nos p̄terire aut nescire. aut nolle dicere illud q̄ tamē maxime dicimus. ¶ Nota q̄ mos erat romanoꝝ rū ante. 30. annos nulli conferre aliquā dignitatem: nisi propter singulārē dignitatē vel probitatē. vel p̄pter publicē rei euidentem utilitatem. boetius autē in adoleſcentia ante. 30. annos electus fuit in consulem. et hoc p̄bia vocat felicitatē cōmūē. nō q̄ cōmuniter oībz hoc cōcederet. sed q̄ nō solū boetio s̄z alyis paucis hoc accidit. ¶ Refert enīz tullius i. li. de amicitia. q̄ Scipio ante. 30. annos bis factus est cōsul. Similiter germanicus iuuenis p̄sul factus est ante. 30. annos. scōo singulārē felicitatē boetii tāgit dices. Tus duos pariter cōsules. ¶ Nota q̄ p̄z 3idō. in liethymo. curules erant sedes in quibus magistratus fedētes iura reddebāt. Et dicitur curules a curru: q̄ tali sede vtebatur in curru iudices quo vebāt vt expeditus p̄p̄o iudicia redderet. ¶ Nota q̄ p̄suetudo erat apud romanoꝝ i. electō p̄sulm: habere sermonē ad populū de laudibz regū et electoz in magistratū: sic bene predicabāt: idē gloriā cōsequēbatur. huiusmodi sermonē fecit boetius i. electōe suoz filioꝝ in cōsule: et ex inde sua gloriā fuit geminata. Et q̄ consimilis sermo p̄suevit fieri in triūp̄bis in laudem eoꝝ q̄ obtinuerāt victoriam: idēo huiusmodi sermonem vocat triūp̄bialem largitionem. ¶ Nota q̄ bonum aliq̄d promittit et non adimplet: ille dat verba et non rem. sic

charus q̄ p̄rim^s. q̄d est p̄ciōsissimū gen^s p̄pingtatis. q̄s nō p̄dicabit felicitatē cū tanto splēdore tuoz foceroꝝ. cū tāto p̄udore p̄iugis. i. vxoris. et q̄ oppoꝝtunitate. i. oppoꝝtuna felicitate masculīne p̄lis. q. d. nullus ē q̄ nō iudicauerit te felicē i. bis. ¶ Nō q̄ triplex est gen^s p̄pingtatis. p̄rimū q̄d h̄bit ex genealogia: et tali p̄p̄inguitate aliq̄s fil^s efficit p̄rim^s et char^s. nā frater fratri ē char^s et p̄p̄iqu^s. Alia est p̄p̄inguitas q̄ h̄bit ex m̄rimonio: et vocat affinitas: et tali p̄p̄inguitate aliq̄s p̄us efficit p̄p̄inqu^s q̄s car^s. Tertia p̄p̄inguitas h̄bit ex bonis mōibz et virtutibz. et h̄ ē p̄ciōsissimū gen^s p̄pingtatis et tali aliq̄s p̄us efficitur char^s q̄s p̄p̄iqu^s. et sic boetii p̄us scūs fuit romanis p̄ncipibz char^s rōne virtutis: q̄s p̄p̄iqu^s m̄rimoniū h̄bēdo cū eis. ¶ Nō q̄ p̄bia dicit boetii fuisse felicē splēdore foceroꝝ i. plurali. cū tñ nō habuerit nisi vnū focer. Nā focer dicitur filiā aliq̄s dicit. et nō legi^s q̄ boetii habuit duas vxores. Ad hoc pōt dici. q̄ h̄ accipit focer large. nō tñ p̄p̄ie vxoris. s̄z etiā p̄ fratre q̄ large etiā pōt dici focer. q̄ dicitur plār foceroꝝ. ¶ Nō q̄ ex tribz p̄bia dicit boetii felicitē fuisse. ex honestate foceroꝝ. ex pudore p̄iugis. ex oppoꝝtunitate masculīne p̄lis. i. suoz filioꝝ.

¶ P̄terereo libet. n. p̄terire coīa. Hic p̄bia enumerat q̄dā bona sp̄alia: ex q̄b^s boetii nō oꝝ se estimare mīseꝝ. Et dicit. Ego p̄tereo. i. p̄traſire volo: q̄ mihi libet p̄terire coīa supple bona: et delectat me venire ad singulāres. i. speciales cumulu^s tue felicitatis. scāo sumptas dignitates i. adoleſcētia negaras fenibz. Et subdit.

¶ Sigs fruct^s rez mortaliū hz vllū p̄dus b̄titudinis i. p̄p̄ter aliq̄d tēporale bonū nō debet dici felici^s: poterit ne memoria illi^s lucia. i. tue felicitatis: quā iā dicā de eri. quātalibet mole. i. quocūq̄ pondere ingruētū ma-

(verus)

decipit. g. dicit pbia. dedisti fortune vba. i. deceptōes. p. mtrēdo et aliqd boni q. ipsa te ita fouet. (¶ Nō q. calculi i. yna significatōe ē paru' lapillus q. calculo nō ledit. r. q. talib' lapillis vrebatur antiq. i. cōputatō. iō calcula re vel calculū ponere ponit p. cōputare vel p. rōes face re. g. dicit pbia. vis ne cū fortuna calculū ponere. q. d. nō debes si cōpu

tabis cum ca. ipsa inueniet te multo felicio. rē g. misce. (¶ Cō si iccirco te fortunatū eē nō estimas: qm̄ q. tūc lera videbātur abierit. Nō est qd te misce pures: qm̄ q. nūc mēta ceditur p. rē rē. An tu i. hāc vite sce nā nūc primū subitus hospesq. venisti: vllā ne humanis rebz iesse p. stātia reſ: cū sepe ipz ho minē velox hora dissoluat. Nā z si rara ē fortunā manēdi fides: vltim' tū vite dies mors qdaz fortune ē etiā manent. Quid g. referre putas: Tu ne illā monē dō dhas: ante illā fugiēdo dhas. (¶ Adstru tertiū secundi libri.

c. Am polo pbebus ro seis quadrigis

ta. etiā nō ē qd. i. pp. qd. tu pures. i. estimes te misce. qm̄ q. nūc credūt. i. vidēt mēta p. rē rē. An nūc p. nūg d. tu ve nisi primū i. hāc scenā. i. vmbra vite. subit. i. i. p. rōisus. q. p. z. hospes. i. aduēta. ut ignozes q. gerant i. hac vita. ne p. nūg d. rē rē. i. opinaris vllā p. stātia iesse humanis rebz. cū ipz hoiez sepe dissoluat velox hora mortis. nā si foiz tuitis rebz ē fides p. manēdi. licet rara. tū vltim' dies vite ē qdāz mors fortune. etiā manētis fortune. qd. igit. putas referre. i. distare. ne. i. an tu deseras illā fortunā moriēdo. an p. vel. illa te deserat fugiēdo. q. d. nihil refert q. tū ad i. cōstātia fortune. siue fortuna hoiez deserat siue deserat. manifestū ē q. p. manere nō pōt. (¶ Nōndū q. i. rebz humanis nō sit p. stātia. Lū. rō ē. In isto qd ē genitū nullā ē cōstātia: q. nūc i. genitū qd nō ē corruptibz le z nō p. manēs: s. res humane sūt genite z p. ducte. g. rē. (¶ Nōndū q. nō ē durabilis fortune p. stātia: q. ipsa cū to fugat aduersitas. vñ gāſſe. i. poetria. Om̄ibz ne cre de tuis. si tpe paruo fluxere tibi: mox sūt clausura scere nū. Nubula fata diē dūcēte: crepuscula nocte. pp. qd nō ē adhibēda fides rebz fortunis. (¶ Nō q. pbia tāgūt vñ rōnē q. fortuna nō sit p. stātia: q. talis ē. Dō nō sit p. stātia. g. nec fortuna. a. nēdes p. q. hoiez sepe dissoluat velox hora mortis. p. sequētia. p. bat ex b. q. fortuna nō h. s. ē nisi circa hoiez: cū sit agētibz a. p. p. s. i. z. p. bico. g. dicit pbia nihil differt qd ad i. cōstātia fortune. siue fortuna derelin quat hoiem fugiēdo: siue hō derelinquat ipsam moriēdo quociq. mō fiat semp ipsa ē i. cōstātia z nō p. manēs.

(¶ Adstru tertiū libri secundi.

c. Um polo pbebus roses qdrigis. Istud est metru tertiū bu' fedi. cur' p'm' vñs d' fapbie' ab iue toze. trochaic' a pede pndante. Adstru aut fedi vñs d' gliconicū ab iue toze. coriābū a pede pndante. In hoc g. metro pbia declarat trib' exēplis mutabilita tē mūd' mox. Primū exēplū ē de corpib' celestib' tale. Sole lucet i. celo tūc obscurat lumē aliāz. stellaz. Ec

ce mutatio stellaz quo ad lumē quod tñ pus apparebat tpe noctis: s. sole bonis lucere nō apparet. vñ dicit i. lū. Cū pbebus. i. sol. cepit. i. incepit. i. spargere. i. emittere. lucē. roses qd drigis. i. roseo curru. stella bebetata. i. obscurata flāmis. i. luminib' solis p. mētib'. ipsa paller. i. pallida fit f'm albētes vult'. Scdm̄ exēplū ē i. terrenascētib' tale.

Lucez spargere cepit: Paller albētes bebetata vult' flāmis stella p. mentibus. Cū nem' flatu zephiri tepentis Vernis irrubuit rosas: Spiret ifanū neblōsus auster: Jam spinis abeat decus. Sepe trāquillo radiat sereno Inmortis marc fluctibus. Sepe feruētes aquilo pcellas Verso concitat equoz. Rara si pstat sua forma mūdo: Si tantas variat vices: Crede fortunis hoiz caducis: Bonis crede fugacibus. Cōstat eterna positūq. lege est: Ut constet genitum nihil.

zephiro flāte terra ornatu florib': s. auster flāte flō res deficiunt. Ecce mutatio i. terrenascētib' bus. vñ dicit i. lū. Lū. i. q. n. nem' irrubuit vñis. i. vñalib' bus ros. flatu zephiri tepēt. i. calētis. si auster nebulosus spiret. i. flatus tēperat. an. sanus. i. ifane. iā dec' rosaz. abeat spinis. i. recedat d' spinis. Tertium exēplū est de mare tale. Qm̄

mare nō agit' vētis apparet trāquillū. sed vētis agit' rū efficit tēpestuosum. Ecce mutabilitas maris. vñ dicit i. littera. Sepe mare rediat. i. i. p. lēder. trāquillo sereno. i. serena trāquillitate: i. motis. i. nō motis fluctibus. sepe aquilo cōcitat. i. puocat. feruētes pcellas. i. tēpestas. tes. verso equoz. i. moti mari. Tūc boiaz pbia ne credamus bonis fortune dicēs. Si mūdo cōstat. i. p. manet sua forma rara vt ex dictis patet z si mūdus variat tan ras vices. i. alternatōes. tūc crede caducis. i. transitoz fortune hominū. noli credere. z logut ironice. debet enim itelligi p. rōriū. crede. i. noli. credere bonis fugacibus: quia sūt bona fortune. qd. patet ex hoc qd cōstat idēst manifestū est: z est positū. i. stabitū. eterna lege. i. diuina lege. vt nihil gēitū cōstet: idēst immutabiliter p. maneat. (¶ Nota q. poete attribuit soli quadrigā. q. d. v. c. i. a. numero quoz equoz. poete enim fingunt currū solis trahi quatuor equis. ppter quatuor diuersitates solis. Nā sol cū orit' est rubēs. hora tertia: p. lēdēs. hora me ridei est. feruens: sed hora vespertina est tepens. Lūne vero attribuit bigā ppter duas p. p. ietates lune. Nam luna virtualiter est frigida z humida. (¶ Nota circa hoc q. dicit crede fortunis bonis: seneca dicit in de p. s. i. a. tione filij belye. Nunq. ego fortune credidi: que cū me cum videre pacē agere. oia quecūq. in me i. d. i. g. n. t. i. s. m. e. cōferebat pecuniā. honozes. gratiā. eo loco posui. vñ de p. s. i. n. e. meo mori meo repetere. Interuallū magnūz iter me z ipsam habui. itaq. nec illa abstitit nec euasit. Neminē aduersa fortuna cōmūis. nisi quē secunda de cepit. Sororia fortis metuit. ignauos expauit. opes aut ferre potest: animum aut surripere non potest. (¶ Nota q. pbia bona fortune appellat caduca. quia dicit sen. 78. epistola. Omnia ista i. que fortuna dominūz exercet sua sunt: sicut pecunie honores i. becilla sunt fluida mortalia sunt z passiones incerte. (¶ Nota dicit nullū genitū esse cōstans. dicit seneca epistola p. rē allegata. Omnia mor

nihil tā mobile: nihil tā vagū q̄ feminaz volūtās. Ter-
tio regit ad felicitatē politicā. ples. qz f3 arif. p. ethico.
Nō oīno felix ē q̄ p̄ turpē: aut folitari? aur. ple carēs.
C' Nō f3 bugitionē Specimē ē pulchritudo vel fititu-
do vel signū vel imago vel noticiā vel exp̄imētū vel bo-
nū operis documētū. f3 i pposito accipitur p similitudine.

C' Jre f3 eū
dē auitus. ta-
tum. i. ab auo
habiti? vel pos-
fessus vel ad
ipsū prīens. r
ponit q̄q̄ p
antiquo.

C' Uig' p̄cipua sit mortalib? vi-
te cura retinēde: o te si tua bo-
na cognoscās felice: cui suppe-
runt etiā nūc q̄ vita nemo dubi-
tat eē charioza. Quare sicca tā
lachrymas. Mōdū ē ad vñū tibi
oīs erosa fortia: nec tibi nimis
valida tēpēstas icubuit qm̄ te-
naces herēt anchoze: q̄ nec p̄-
tis solamē nec futuri spēs t̄pis
abesse patiant. B. Et hereant
iquā p̄cor: illis nāq̄ manentib?
vtrūq̄ ē res habēat humaner:
enatabim? S3 q̄ntū dec? orna-
mētis n̄ris dēcesserit vides. P.
Et illa p̄mouim? ingt aliquātū
lū si te nōdū totū tūc loz piget
S3 delicias tuas ferre nō pos-
sum q̄ abesse aliqd tūc britudi-
ni tā lucrosus atq̄ anxi? p̄q̄ra-
ris. Quis ē enī tā p̄posse felici-
tatis: vt nō aliq̄ ex p̄e cu status

ē felitior tāto leuior aduersitate p̄sternit. Tercio celu-
dit ex his felicitatē fortūitā amara eē r miserā. Quarto
iuebit 3 boies. Scōa ibi. Adde q̄ felicissimi. Tertia ibi.
Quā multis. Quarta ibi. Quid igit o morales. p̄p̄mo
dicunt. Quis ē bō tā cōposite felicitatis. i. tā copiose felix.
vt non rixet. i. discordez ex aliq̄ parte. cū q̄litate. i. cum
dispositiōe sui
stat? i. sue for-
tune. q. d. nul-
lus ē ita felix.
qz p̄ditio. i. ita
tus humano-
rū bonoz: ē an-
xia res. i. mise-
ra res. q̄ nūq̄
bōi tota pue-
niat. vel nūq̄
p̄petua subis-
tat. Tūc dēla-
rat q̄ nō tota
pueniat boi.
qz buic. i. ali-
cui boi. exube-
rat cēsus. idest
abūdāt pecu-
nia. f3 aliud si
bi dēficiat: qz
degenerat san-
guis. i. ignobi-
litas ē sibi pu-
dori. hūc sup-
ple aliū bonoz
nobilitas fac-
notū: f3 ipte v-
clusus agūstia
re familiari. i.
paup̄ati. malis

.i. magi vellet eē igit. Jlle. i. alē bō. circūstū. i. circūdat.
vtrōq̄. i. tā diuirs q̄ nobilitate. ipe d̄fiet celibē vita. i. ca-
stā vita: qz nō pōt forā ducere exorē. ille. i. alē. felix nuptus.
.i. bñdoyorē. o. b? .i. carēs liberi. i. pueri. ipe nutrit. i. cō-
gregat cēsus alieno heredi. Ali? at letat? ple. ipe mell? illa
chymat. i. igemiscit. d̄licet. i. p crimib? filij vī filie sue. 3 d̄-
circo nēo facile p̄cedat cū p̄ditōe sue fortune. Jnest. n. sin-
gulū supple hoib? aliqd q̄ ipe iexpt? i. gret. vel expt? ipm̄
exhōreat. r sic rixat cū q̄litate sui stat? C' Nō q̄ nō ē bō
tā felix: qn̄ iuciat aliq̄ p̄ditōz i se quā vellet n̄ p̄re. p̄q̄
misa ē p̄ditō būanoy bonoz. qz nūq̄ bōi tota pueniat
aligs p̄tēnere oīa pōt. f3 oīa h̄re nēo pōt. Et eliciū vna rō
ex ista. Jlli p̄ditō būanoy bonoz n̄ tota puenit. cui sui stat?
i. aliq̄ d̄p̄licet. f3 null? iuenit tā felix cui stat? n̄ d̄p̄licet
at i aliq̄. sic d̄clarat i ista. q̄ rē. C' Jtē f3 q̄ fuit p̄ditōis or-
d̄gener. qz boies nāt̄ liberi sūt f3 p̄ future d̄gnant a nā.
C' Nō vita casta d̄r vita celebs: q̄si celestī. qz i carne vine-
re p̄ter carnē ē vita celestī r agelica. C' Nō f3 bugitio-
nē illachymari ē b? lachymari vel cōlous lachymari
r ē d̄ponēt gñis. f3 ātiq̄s ineniat neutri? gñis. r sic boe-
ti? ponit b̄ i neutro gñis: cū dicit mell? illachymat.
C' Adde q̄ feli. cūm f3. Nō d̄finit phia q̄ bō magi felix
leuior aduersitate p̄sternit. cū b̄ p̄p̄ado boetiū ad alios
Et of adde p̄dicit q̄ feli. cūm f3 boi felicitissimi. i. fortū-
natissimi. ē delicatissim? .i. i patiensissim? .i. nisi ad nutū suū
cūcta suppetat. i. abūdēt. ipe erit i solē. i. i patiens ad aduer-
sitatē. r p̄sternit a sua felicitate q̄ b? q̄ minimis aduersitatib?
ado p̄exigua f3. i. valdē p̄exigua. q̄ fortūatissimis d̄trabit. i.

Specimen

Auitus

Admō

Cesius

Excutit

etio fess
mūdo

Ipene

Abis

Ilachm

Delictos

Infelens

abstere

Piget

oegetis. i. viuēt rōe. i. nature rōnalis sicut hoīs: qz hoīuz gen⁹ viuēt arte rōe. ex pbenio metaphi. Nullū. n. alio rū aīaliū ē felix. ex. io. etbi. Bruta. n. aīantia nemo felici tabit. i. etbi. r. talis bitudo nō pssit i bonis exteriorib⁹. s. i. actū sapie. qz dicit aris. i. i. i. pol. Teltis mibi ē ds qz bonis exteriorib⁹ nō pssit sūmū bonū. i. idē. i. cū dē nos

Ad hec quez caduca ista felicitas vebit: vī scit eā vel nescit eē mutabilē. Si nescit: qnā beata soz ē pōt ignoratē cecitati. Si scit: metuar nēcē est ne amittat qd amitti posse nō dubitat: qre pīnu⁹ timor nō finit esse felice. An vī si amiserit negligēdū putat? Sic quoqz perile bonum ē qd equo aio ferat amissūz. Et qm tu idē es cui pīuasiū ē atqz i fūū pīuulū demonstratōib⁹ scio mentes hoīuz nullo eē mō mortales. Lūqz clarū sit fortuita felicitatē corpis morte finiri: dubitari neqz si hec afferre bitudine pōt: qm oē mortaliū gen⁹ in miseriam mortis sine labatur.

riozū pberitate oī enti. natura enī p se nō ē sufficiens ad speculatiōē: qz cibū potū r reliquū famulatiū pēstiter. Ad hec quez caduca ista felicitas vebit. Dic phia pōt scīz rōnē q talis ē. Ille q felix ē fortuita felicitate: aut scit eā mutabilē eē: aut nescit. si nescit: i. qz nā p nō ē felix. si scit eā eē mutabilē: nēcē ē qz timeat ne eā amittat. cui at test pīnu⁹ timor felix eē nō pōt. vī dicit in lra sic ad hec. f. pēdā addā aliā rōem. Dō quē vebit. i. oucit. ista caduca. i. fortuita felicitas. vel scit eā eē mutabilē vī nescit. si nescit: qnā soz brā. i. q felicitas brā pōt eē cecitati i grātē. q. d. nulla. Si scit eā eē mutabilē nēcē ē vt metuat ne amittat illud qd nō dubitat posse amitti qre pīnu⁹ timor nō finit ipz eē felice. Et forsan diceret. hō nō timet amissionē fortune. qz nō curat vtz eā amittat vel nō. Excludēs phia dicit. si amiserit bonū fortuitū. r putat illud negligēdū. i. nō curādū. tūc illud bonū erit valde exile qd amissūz ferat eē aio. i. eqū aio. sic pīuatiū: r p nō illud nō ē sūmū bonū. C Itē nō ex terio huius. p. a. q. Uera r pfecta felicitas facit hoīes potēre. reuerēdū. celeste r letū. qz vera felicitas excludit timorē. r p nō pīnu⁹ timor qz excludit leticiā si finit eē felice. vī scī. 9. epla. Ille bīssim⁹ ē r securus sui possessor. qz crastinū diē sine felicitudine expectat. C Itē nō ex quo felicitas pssit i speculatiōe dei r substantia separataz. ipsa excludit cecitatem ignoratiā qz ignoratā felicitas eē nō pōt. C Itē qm tu idē es. Dic phia ponit tertiā rōnē q talis ē. Si bitudo pssiteret i reb⁹ fortuitū. qz bona fortuita finitū mōte pssit: scg qz oīs hō i morte pssit miser. qd nō est vtz qz multi p morte psecuti sūt felicitatē. sicut mar tīz r alij scīz pssit sūt maria tormētayr pseqrēt bitudine i aio. dicit ergo sicut i lra. Qm tu idē es hō cuiusqz scio eē pīuasiū pīuasiū. i. valde multū demonstratōib⁹ mētē. i. aīas hoīuz nullo mō eē mortales. Et cūz sit claz. i. manifestū. fortuita felicitatem finiri. i. terminari morte

corpis hoīs. negt. i. non pōt dubitari. si hec fortuita felicitas pōt affrē. i. dare bitudine. qn oē gen⁹ mortaliū. i. hoīuz. labat i miserā i fine mori. S. si scim⁹ multos. i. scōs qssitē fructū bitudinis nō solū morte. verūctiā do lorib⁹ usqz. i. r supplicis qnāmō. i. p quē modūz pīis vita supple bonis fortuitis ornata. pōt facere brōs. que vita

Orsi multos scim⁹ nō morte solū verūctiā dolorib⁹ supplicisqz bitudinis fructū qssitē: quonā mō pīis vita facere brōs pōt: qz miseros transacta nō efficit. C Ad tū quartū libri scdī.

Uisqz volet phēn em q Latrus ponere sedē: Strabilisqz nec sonori

Sterni statib⁹ euri: Et fluctibus minantem Curat spectare pontum: Adontis cacumen alti Bibulus vitet arenas. Illud praeuus aufer Toris viribus vget. De pendulū solure Pondus ferre recusant.

reliquit hoīem fugiēdor: hō reliquat eā moriēdor. oīs hō post mortē esset miser r ifelix: qd falsum est. nā multi post mortē psequer bitudine: r qz forsan alijs diceret mortuo homine mori r aīa eius. r sic post mortē homo nullā psequer bitudine. hoc excludit phia dicens ad boe tū. tu es idē ille cui pīuasiū est multis demonstratiōibus aīas hominū eē imortales. C Nota qz oēs leges i hoc veniūt qz aīa. i. intellectua homis sit imortalis. separa enim ab alijs sicut ppetuū a corruptibili ex. z. de aīa r hoc est rōnabile: qz aīa intellectua immortalis nō ē dūcta de potētia materie. sed ab extra. i. a deo. Ipia enīz ēz beatū augi. creādo i fundit: r i fundendo creatur. ppter qd cū absciso materie sit causa ppetuitatis per cōmētoratozē primo celi r mundi. anima intellectua imortalis existēs: ipsa est imortalis. C Metrum quartum libri secundi.

Uisqz volet phēnē. Dic scipit quartū metrū huius scīdī. qd dicit metrū anacremicū ab inētoze. i. ab iūda a pede pīdante. binetrū a numero pedū. cathalecticum qz dicit vna sillaba ad cōplemētū metri. hūic metro adiūgit metrū feregratiū: sic dictum ab inētoze de quo superius oīn est. In hoc ergo metro phia cōmēdat vitā mediocrē p talē metabaphorā. Edificiū cōstruētū i loco nimis alto vget tēpestatibus vētoz. r fundatū i loco arenoso desinit. sed fundatum i loco humili r saposo vrūqz vitat cōmmodum. sic vitā pīens nimum eluata pssiterat vel nimum depressa aduersitate frequēter euentū inopinātū calamitatis desinit mediocritas autē secūa pmanet. Dicit ergo i lra. Quisquis hō cantus volet ponere sedē phēnē. i. firmā māsionem r ipse stabilis eris. nec velis sterni. i. deici. sonoris statibus curi illius vētū. qz curat spnere potū mināre fluctibus. i. mare fluctūs. ille vitet cacumē. i. similitatē altū mōris. r vitet arenas bibulas: id est iestas. Tūc assignat

trāfacta. i. tēminata. non efficit miseros. q. d. nullo mō. C Nota cui⁹ pīntia ē cā felicitatis: ex ab sentia ē cā miserie r ifelicitatis. Sicut. n. nauta r sui pī sentia ē cā felicitatis: nautis: sic ex ab sentia ē cā pīntatōis ex. p. z. pbi. Si ergo bona fortuita p sui pīntia cēnt cā bitudinis: p sui absentia: cēnt cā miserie. Lū aut in morte homis bona fortuita

diuitie nō faciūt bonos. q̄ diuitie bone nō sūt. Itē illud qd̄ pōr p̄riget p̄p̄tissimū & turpissimū bonū nō est. diuitie aut̄ & lenoni & lamiste p̄rigūt. ergo bone nō sunt. Itē bonum ex malo non fit: diuitie autem sunt ex auaritia que mala est. ergo bone non sunt.

¶ At eadē si apud vñū. Dic ponit scd̄as rōnē q̄ talis est.

¶ Illa non sunt mēsu appetēda q̄ a p̄b̄is non p̄nt possideri: & nō trāseūt ad aliū si ne paup̄tate alioz. diuitie sunt bō. g. rē. vñ dicit i. lra. Si eadē pecunia q̄ta ē vbi q̄ gentium. i. apud oēs gentes. si illa p̄gerat apud vñū boiez. ipsa fecerit ceteros boies inopes sui. i. carētes: & vna vox p̄riter tota. i. sit replet. auditū multoz. diuitie aut̄ nō p̄nt trāfire i. p̄les nisi cōminute. i. diuise ipartēs: qd̄ cū sc̄m ē. q. cōminute trāscunt in alios: necesse est vt illos faciāt paupes quos reliquit. Et tūc exclamat d̄ diuitias dices. Oigit supple dico diuitias eē angustas. i. artas. q. p̄r iopes. q̄s nō l̄ p̄b̄i b̄re totas: & qd̄ nō ventunt ad quēlibet sine paup̄tate ceteroz. i. alioz hominū.

¶ Nota qd̄ diuitie nō veniūt ad quēlibet sine alioz paup̄tate: qd̄ dicit seneca i. de remedys. Pecunia p̄didisti: quā vt b̄res ali. q̄m te p̄didit. p̄didisti pecuniā. habes vno piculo min⁹ quo te felice si cū illa auariciā p̄didisti. Et idē. 88. eplā dicit. Diuitie aios i. lra. sup̄bia pariūt. i. iudiciā d̄p̄t: mētē alienāt. timorē i. ducit. i. solentia faciūt. nihil at aliud in solentia est q̄ spēs falsae magnitudinis. ergo diuitie bone non sunt.

¶ An gēmax fulgor oculos trahit. Dic ostēdit p̄bia: qm̄ bone nō sūt appetēda rāq̄ p̄p̄li bonū boies: rēdēs tā lē rōnē. Quicqd̄ bonitatis vel p̄ciositatis i. gēmis: b̄ cōsistit i. luce & splēdore gēmax. s. lux gēmax nō est. p̄p̄li bonū boies: sed est bonū ipsaz gēmax. g. rē. vñ dicit i. lra. An fulgor gēmax trahit oculos hoīs supple ad p̄cupiscēdū eas tanq̄ p̄p̄li bonū: s. si qd̄ est p̄cipui. i. p̄ciositas i. hoc splēdore: illa lux est gēmax: & nō boium: q̄s qdē gēmis vebemētē admīroz boies mirari. i. mirādō desiderare tanq̄ bonū suū: qd̄ n. est carens mori aie atq̄ cōpage. i. cōiūctōe mēbroz. q. d. qd̄ rep̄it i. reb⁹ iniatatis qd̄ iure videat. i. videri debeat. eē pulchritudo i. rei aiate. q. p̄r rōnabilitate nature. q. d. n. i. qd̄ gēme rācti. p̄ q̄uis trahūt. i. recipiāt. al. qd̄ postreme pulchritudinis. opa. i. diligētia p̄doris. q. p̄r et sui distinctōe. i. specifica formatōe: n̄

ipse collocatē isra vñam excellētā. i. dignitatē. nullo mō merebātur vñas admiratiōē. ¶ Nota qd̄ nō ē glāndiū de gēmis tanq̄ de p̄prio bono. qd̄ dicit seneca. 4. i. eplā. Nemo gl̄ari d̄z nisi de suo. qd̄ n. est stult⁹ q̄ i. boie alie: na laudare: qd̄ ē eo demēt⁹ q̄ ea mirat qd̄ ad aliū trāssere p̄tin⁹ p̄nt. nō faciūt equū meliorē aurei freni. ¶ Nota

ta qd̄ quadruplex ē pulchritudo. p̄ma est aializ rōna: lūcēda ē b̄u: top̄ sēbilit⁹. tertia plātaz vegetabiliuz. quarta ē rez iaiataz: q̄ genere gēme collocat⁹. p̄pter qd̄ dicit p̄bia. si gēme trahūt aliqd̄ postreme pulchritudinis. i. vltime p̄bebatudinis. ¶ An vos agroz p̄chritudo. Dic p̄bat p̄bia. idē de possessione b̄ sic de agroz. & itē d̄t banc. i. niam. Bonitas agroz vel p̄sistit in pulchritudine eorū q̄ delectat aspectū. & tal

pulchritudo non magis ē ip̄i⁹ boīs q̄ pulchritudo floz vñ stellaz: qd̄ delectat aspectū boīs. & n̄ nihil ad boiez pulchritudo itoz. vel bonitas agroz p̄sistit in vtilitate eoz q̄ est ad sustentatiōē boīs: s. bec possessio agroz nō est multū appetēda vt sit ampla: q̄ n̄ paucis est p̄cta. vñ dicit i. lra. An pulchritudo agroz delectat vos vt gaudeatis de ea tanq̄ de bono vñ. ¶ dicit Boeti⁹. qd̄ n. i. qd̄ re nō delectaret. ē. n. pulchra portio opis pulcherrimi. i. mūdi. sic nos gaudemus facie. i. aspectu. maris sereni. i. tranquill. sic. i. eadē rōe miramur celū. i. ydēra. solē. q. p̄ lūnā. ¶ R̄ dicit p̄bia. Nū. i. nūqd̄ aliqd̄ boz attigit te tanq̄ p̄p̄li. q. d. n. nūqd̄ audēs gl̄ari splēdore alicui⁹ talū tanq̄ tuo. q. d. n. nūqd̄ tuip̄e distigueris. i. ozariis vñis florib⁹. q. d. certe nō. nūqd̄ tua vñas. i. fertilitas. itūme scit. i. sup̄bit i. estuioz fruct⁹. i. p̄ estuioz fruct⁹. q. d. n. qd̄ rapis. i. circūdaris. i. anib⁹ gaudys. supple reputādō ista eē tua bona. quid amplectaris externa bona p̄ tuis. q. d. frustra b̄ facis: qd̄ fortuna nūq̄ faciet eē tua q̄ n̄ rez an te fecit eē aliena. Tūc dicit p̄bia. nō nego qd̄ ista p̄nt tibi eē vñia. fruct⁹. n. terraz. p̄culdubio debent alimētia aiantū. i. aializ. p̄ alimētis. s. si velis replere idigētiā nature. qd̄ satis ē. i. ad sufficiētiā n̄b̄l ē. i. nō oēs q̄ petas. i. desiderēs. affluētiā fortune. supple ad dilātādū & ampliadū agros. nā. n. paucis p̄cta ē. cūl⁹ facietatē si velis v̄gere. i. cogere. sup̄fluis supple cabis & potib⁹. illud qd̄ i. fuderis v̄teri sup̄flui. aut fiet iniucūdū. i. triste. aut fiet noxiū. i. piculosū. ¶ Nota qd̄ ex lra pōt formari talis rō.

Secundus

Sit illud qd videt magis fesse nō inest: nec illud qd min⁹
les magis videt qd hō dōz gliari de pulchritudine celi ⁊ stel
lae ⁊ non dōz qd nūbūz gliari de suū. g. min⁹ dōz gliari de pul
chritudine agroꝝ ⁊ aliaꝝ possessionū. ¶ Nō qd nā nō est
oneranda sup flui. s. ē alēda paucis: qz paucis pēta ē. vñ
ter. i. s. epla. S. ad n. m. vixit: nūqz eris paup: si ad op
niones nūqz
eris oīnes. Et
guam natura
desiderat: opti
mo vo imēsu.
Et beat⁹ aug.
dicit. Sumē
da sūt alimē
ta tāqz medi
camenta. Et
greg. dñi ven
ter nimia fa
ticitate exten
dit: acule⁹ li
bidinis fuscī
cat. ¶ Nō q
arist. i. quada
epla ad alexā
drū dīc. Qui
transgredit de
bitū modū in
pleno ⁊ in va
cua. non pote
rit euadere furoꝝ egritudinis ⁊ molestias ifirmitatum.

¶ Qui ergo appetit viuere ⁊ dominari: renūciat desiderio
pprie volūptatis. nec p̄misionē p̄misioni sagadat. qz
oīs cōtines volūarie egrorās. y. etbi. Et subdit. Andini
ab ppo. rate qd pferunt dietas p gbus debilitatē coꝝ
ris sustinebat. Qui dixit sū oīficulū. Doctor egregie si
velles bñ comedere nō sustineres tāta coꝝ debilitatē.
Qui rñdit p̄ocrates. Ego comedo vt viua. nō viuo vt co
medā vñ dicit arist. ibidē. Alimētū pp durabilitatē ē q
redū: nō durabilitas pp alimētū. Subdit. Multos noui
q diminuērūt de alimēto ⁊ p̄misiōē abstinentes a suis ap
petib⁹ p̄cetes gule viuētes tēpate p dietas: q fuerūt sa
nissimi coꝝ longioris vite ⁊ boni appetit⁹.

¶ Jā vō. hic pbia oñdit q nō sit gaudendū de pulchritu
dine vestitū tanqz de pprio bono. ⁊ arguit sic. De illius pul
chritudine nō ē gaudendū q nō ē hoīs pulchritudo. sed pul
chritudo vestitū nō ē hoīs pulchritudo. s. ē ipaz vestitū. igit
ter cē. vñ dīc littera. Jā putas pulchritudē. ē. tūc pulchritū
dini ascribēdū. fulgere varis vestib⁹ qd. nō debet p
utare. qz. s. vestitū. si spēs. i. pulchritudo ē grata. i. delectabi
lis itēitū. ego mirabor naturas matricē vestitū. aut mirā
bor igeniū. i. subtilitatē artificis vestē formāt. nūbū alcri
bēdo tibi. ¶ Nō q sp̄lō dōz hī? exterioris nō facit hoīes
meloꝝ. nisi fulgeat hī? mētis iterioꝝ i. co. vñ scī. Nullus
dīc gladiū ē bonū si balib⁹ ē? deaurat⁹ ē? vagina gem
mis distincta. s. gladiū? bon⁹ ē bñ idiat ⁊ bonū acūmē bz
⁊ mucro bon⁹ ē qd oī munimē ruptū? ē vñ sūtyfus. Aurea
nobilitas lūreā si vestiat ollā. Nō iō legē hāc min⁹ ē lute
am. Jtē poeta ingt. Lunge caput lauro: tege coꝝ gēmis ⁊
auro. Si fueris p̄d remanebis rustice idē.

¶ An vō te lōg oīdo famuloꝝ. hic pbia oñdit nē glādiū
d mltitudie famuloꝝ tāqz d ppo bono. ⁊ arguit sic. Famuli
aut si pueri si morib⁹ ⁊ sic sit nocui. aut sūt bñ moꝝgera
cū: tūc nūbū ad te. qd hec pbras ē famuloꝝ ⁊ nō tua. vñ di
cit i littera. An vō lōg oīdo famuloꝝ facit te ē felice. q. i.
famuli. si sint viciōsi morib⁹: tūc sūt pnciosa sarcina. i. pi

culosū? pōdus ipsi? dom⁹. ⁊ sūt vehemētē inimica sarcin
i ipsi oīo. si vō sint pbi: qnas mō. i. p quē modū. aliena pro
bitas nūerab. i. ⁊ putabit i tuis opib⁹. q d. nullo mō. ⁊
tūc excludit de oib⁹ p̄dicti oīes. Et qd oib⁹ p̄dicti mōtra
tur ligo. i. apte. nūbū boꝝ cē bonū tūqz i tuas pbras i tuis
bonis. qd si nūbū uest appetēde pulchritudinis supple q ti

natura pulchra sūt: qd id tua re
fert? ita h p se a tuis quoqz op
bus scqstrata placuissent. itēqz
eni idēcor sūt p̄ciosa q i tuas ve
nere dītas. s. qm p̄ciosa videbā
tur: tuis ea diuitijs annumerare
maluisti. Quid aut tāto fortune
streptitu desideraris. fingere cre
do idēgentiā gr̄itis copia. Atqui
hoc vobis i p̄rariis cedit. Pluri
bus appe adimiculis op⁹ ē ad
tūcndā p̄ciose supplectentis va
rietas. Et rñqz illud ē. p̄mūltis
idigere coꝝ: q p̄mūlta possidēt.
Cōtraqz mīmo idigere q abidā
tiā suā narrare necitate: si ambie⁹

fa iō maluisti ea annumerare tuis diuitijs. ¶ Nota q ser
ui pueri si morib⁹ sunt familiares inimici oīi ⁊ totius do
mus: de gbus postea dīcet tertio hui⁹. anta p̄a. Nō ē pe
stis efficacior ad nocēdū qz familiaris inimicus: ⁊ si vidē
tur aliqui amici: hoc ē rōne veritatis nō rōne vritutis. de q
bus loqz feneca i de remedijs oīes. Mel mūsc sequunt
tur: cadauera lupi: frumēta formice. p̄d sequit ista tur
ba nō hoīes. Jtē feneca dicit. 4. epl. la. Jā hoīe illud laudā
dū ē qd hoīes. ⁊ cū familiā formosa ⁊ rōmū pulchram. si
mūltū ferit. si mūltū fenecat. nūbū boꝝ in ipso elās: circa
ip̄sū. laudā i illo qd p̄p̄riū est qd nec auferri nec eripi pōt.
¶ Quid aut tāto fortune streptu. hic pbia oñdit gñali
ter diuitias nō esse appetēdas magnopē. Et facit hoc tri
bus rōnib⁹. Scdaz ponit ibi. Jta ne. tertiū ibi. Ego vō ne
go. p̄ma rō est ista. Jlla nō sūt mūltū appetēda qd bō
nō psequit ea p̄p̄riū q appetunt. s. p diuitias bō non cōse
quūt ea p̄pter q diuitie appetunt. appetūt enī dīte p̄pter
fugā idigētē: quā fugā idigētē homo nō psequit p oīu
tias. sicut declarat in s̄pā dīas. Quid aut tāto streptu. i.
labore desideraris. i. cū desiderio iussitis fortune. credo
vos queritis fugare idigētē copiam diuitijs. q. video de
sideratis diuitias vt suppleatis vram idigētē. sed hoc ce
dit vobis i dīu. qz pluribus adimiculis. i. adiutorijs. est
opus ad mēdā varietas p̄ciose supplectentis. i. possessio
nis. verūqz illud est. q mūltis co idigere qm p̄mūlta pos
sident. ⁊ etiā s. p. dīu. illi mīmo idigent q metiūtū. i.
mēsurā suā abādantiā. nō suppleuitate ambitus. i. cupidit
tatis: sed necessitate nature. ¶ Nota sūm fenecaz. p̄mū
ltis idigēt q p̄mūlta possidēt. p̄pter q mūltis diuitijs nō su
gāt idigētē. sed magis exētiat. vñ de poeta. Nulla vitari
rōne potestis augri. Vos faciūt iopes. qz cumulat p̄p̄es
¶ Nota circa hoc q dicit mīmū idigēt. dicit feneca. 62.
epistola. Thauris paucissimis moꝝ iugez pascuis imple. et
vna filia pluribus elephatibus sufficit. homo tēre pasci
tur ⁊ mari. qd igit tam insatiabilē ventrē nā dedit nobis:
cum tā modica corpora nobis dederit. vt fastissimozum

edaciffimoz: qd aialiu aufdtrare vincerem. quatulu. n. est qd nature oar: paruo illa educa. nō fames nfi vōris nobis magno pstat: fz ambitio. vntū qū obediētes lo- co aialiu numeremur: nō boius.

¶ Ita ne aut nullū. Dic ponit scōam rōnē. scōo cōcludit manifestū erroze boiuzibi. qz vero late. Et ratio ratio est.

¶ Illa non sunt appetēda qbz appetitis bō putans ferali bus ornari: fa cit iūriaz suo creatori. fz bo na exteriora sic diuicie sūt bō. vt decla- rat ifra qdē. Et pīc. Qbo- mines nūgd nullū bonū ē ppriū atqz ifrū. i. nāle. z itrllecū vobis itayt querat bonay vā i ex- ternis rebz. i. i extrinfecis re bz. z irebz se- ppositis. i. avo- bus seozū po- sitis. q. d. imo i vobis est bo nū si pōdera- re vultis. sed sic est versa. i. mutata cōdi- tio: qz vtrūqz malū diuinū. i. bō q est filis

deoz nō aliter videat sibi splēdere nisi in possessione sup- pellectilis inaiate. i. bonoz exterior qz sūt inaiata. z alia qdē ab boie pteā sūt suis bonis: vos aut boies deo pōles mēte captatis. i. qritis oznamēta vře excellēns nature a rebz ifimis. i. inaiatis. qd erroneē est. nec intelligitis quātā iūriā faciatis vřo pōitio. supple puerredō ozdinē ab eo institutū. Ille enī pōitor voluit humanū genz pōtare. id est pōcellere oibz terrenis. fz vos detruditis vestrā dignitatē ifra queqz rez ifima. qd pbat ex hoc. Nam qd bonum est pōitō? eo cui ē bonū. cū vos iudicatis vřissimā rez sicut sūt dona fortune: eē vestrā bona. vos submittitis. i. suby- citis vřone capios eisdē vřa exīmatōe. i. opīnionē. z hoc nō merito cadit. i. accidit boi. Nā illa est pōitio humane nature. q. tū. i. tūc. nō excellat ceteris rebus: cū se cognō- scit. eadē mē nā humana redigat ifra bestias fz defierit se nosse. Nā ceteris animatibz nā est ignorare sese. fz boibus venit. i. puenit ex vicio. ¶ Nō qz boi est infitū ppriū bō nū qd est recta rō qd semp deparat ad optima. i. cū actu z speculate pōsit felicitas. qz sapiēs maxime est felix. io etbi. z bō curās itellectū deo amantissimū videat: nō dē. iō nō est qdēdū bonū boibus i rebus externis. ¶ Nō qz bō mēte z rōne est similis deo. qz fm fenecā. Rō nō alūd est qz pars diuini spūs: mēta i corpus humanus. Et dicit idē. qz animz rectz est qd de in humano corpe hospitat. Et idē dicit. Disce potz animū extollere i imēsu: nobilis enī z generosa res est. ¶ Nota qz bō seips ignorās dete-

rior: est bestia. vñ boet. in tractatu de summo bono alle- gans mētorozē dicit. Veb vobis hoibz q de numero be- stiaz cōputati estis. diuinū qd i vobis est nō cognoscētes ppter qd ad supiora alcēdū: deo similes estis. Et sub- dit. Diuinū aut i boie vocat itellectū z rōnē. ¶ Nō qz ni- bil pphibet vñ i idē eē nobili? z ignobilis qd diuersi fi-

caz fm cōdi- tionē seu p- derationem. Vñ quis bō fz se z simplr fit nobilis de stuz tñ iquā- tuz deficit ab aliquo qd si bi debet fm nās. sc. cognō- stere se: quod nō debet be- stuz. sic est ignobilior de stia.

¶ Quāqz la- repz. Dic pht losophia cō- cludit mani- festū erroze boiuz dices. O boies qz la- te pz vř erroz q exīmatatis aliquid posse ornari ozna- mētis alienis sed illud fieri negt. Nam si aliqd luceat ex appōsitū si- bi z nō ex pul-

chitudine. ppriatūc appōsitū illa laudatūz. fz illud qdē velatū z tectū appōsitū illis: illud nō bilominus pdurat. i. pōenerat i sua feditate. i. turpitudine. ¶ Nō si aliqd ē fe- tidū i se: i. fetiditas nō tollit pōnatz extrinfecū. vñ dicit poeta. Aurea nobilitas lutea si vestiat ollā: Nō id segur hāc minz ē lurtū. Et qdā clericz rōdēs mulieri qriti vř eēt pulchra: dixit. O dñā pulchra sūt tibi appēsā.

¶ Ego vñ nego illud eē bonū. Dic ponit tertiā rōnē qz a- lis ē. Illud nō ē multū appetēdū qd nocet possidēt. fz di- uitie sepe nocuerūt possidētibz. quod declarat ex duobz. pmo: qz diuitie faciūt possidētes de se falsa opīnari vel exīstimare. Scōo: qz faciūt possidētes amissa securitate timere. vñ dicit ifra. Ego pbia nego illud eē bonū qd no- ceat hñti. nō id mētor: inges minime atqz p certe. diuitie pōsepe nocuerūt possidētibz. qz qd bō eo qd ipse ē audius magis alieni eris. ipse putat illū boiez solū dignissimū. qz bz. i. possidēt. qd qd vř auri z gēmaz. Tu igit bō q i di- uitiaz pōstutū. nō pōtineas gladiūqz p z contū. fz itra- ses callē. i. semitā huius vite. tanqz viatoz vacuus corā la- trone securz cātares. Tūc iuebūz diuitias. O pclara bñ- tudo opū mortaliū. z logtur ironice. q. o. minime pclara. quā tu hō cū adeptz fueris. securz eē se defisti. ¶ Nō diui- tie nocēt hñti. vñ auri. i. etbi. dicit. Salē qdē erroze hñt bona qz mlt pīgūd detrimēta ex ipsis. mlti. n. pp diuitias pie- rūt. ¶ Nō qz mali nñ diuites reputāt eē dignos. vñ dīc- amibz. Ita icubuerūt mores boiuz i admiratōe diuitiaz vt

Secundus

nemo nisi olues putetur dign'. C. Nō diuitie nō reddūt
boies fecit. vii iuuenalis. poeta. paucā lēz potes argenti
valcula puri. Noctiter igressus contri gladiū timebis
Et more ad lanā trepidabis arūdis vmbzā. Cātabit va
cuis corā latrone viator. Et fer. i. l. epif. di. Nudū latro
trāsmittit etiā i obfessa via paup' pax ē. 74. epla dicit.

Quisq; se ml
tū fortune de
dirigēz sibi
mām pūba
tis fec. vna
hecia est ad
tuta vadendi
externa despi
cere. 7 bone
sto cōtētū ēē
C. Metrum
gntū secundi.
libri.

Eliz
f nimi
um p
oz etas. Dic i
cipit gntū me
trū. hui' scōi
qō dicit pēti
taci ab iūcto
re anapestici
a pede pēdo
minante. 7 est
dimetrus. qz
qūtoz pēdū nō duo pēdes ynnū metz pstitunt. 7 est cata
lectici. qz in qūto pēda yllaba deficit ad plemētū
metri. In quo metro pbia cōmēdat primā etatē q erat si
ne cupiditate diuitiaz. deplāgēdo pntē etatē in qua dūa
tur. 7 regnat avaritia. Primo gōmēdat etatē antiquoz.
scōdō nīas etatē deplāgit. ibi. Utinā mō. primo dicit. pōz
etas nūmū felix fuit pēta fidelib' aruis. i. fidelis agricultu
ra. nec fuit pēta. i. depaūata. i. ferti luxu. i. graui sūpflu
ta. qz etas solebat soluere. i. remouere. scra. i. rarda icūmia
facili gladiis. i. vili fructu. nec illa etas nozat. i. nouerat. pō
dere. i. miscere bachica munera. i. vīna. ligdo melle ad fa
ciēdū melleratū. sic mō fit. nec etiā nouerat miscere. i. in
tigere. lucida vellerā. i. albā lanā. se. i. illoz pphoz. tyrio
veneno. i. sāguine pchiloz. qz copia apud tyz iuenit ad
faciēdū purpureū colorē. Verba dabūt felices salubres som
nos. nō. n. dormiebāt i lecti eburneis. s. i. berb. i. lubz
us amnis. i. labiā qz dabat eis potū. 7 pin' illa arboz altissima
dabat eis vmbzās. i. vmbrosas bitarōes. nō. n. domib' 7
i curiosis edificijs bitabāt. Nōdū hospes aliqz exis feca
bat. i. diuidebat nauigādo. alta. i. pfūda maris. qz ad huc
nō erat vīus nauū. nec mercib' vndiqz lecti. i. collecti. vi
derat noua littoza. i. alienas terras. qz manebāt i pīa. tūc
i illa etate tacebāt seua classica. i. tūbe vel cornua vocātia
hoies ad bellū. oca classica a calo qō ē voco. necz crinoz su
sus acerbis vīus tīterat. i. madidauerat horrida arma. qz
tūc nō erat vīus armoz. qd. eim. i. ppg. d. hostiē furoz vel
let pōz arma mouere cū videret seua vulnera. nec videret
ylla pīma sāguis. qz nībil erat. p. qz pugnaret. C. Nō circa
B. qz dīc pōz etas. qūtoz etates distinguunt fm poetas. In
pīma fuerūt boies boni 7 simplices paucis pētiēz comedē
bāt glādes. bibebāt aquā. nō colebāt vineas. hāc etatē vo
cabāt poete aureā. 7 erat sub faturno. de q boeti' loquitur
līra. Scōda etas dicebāt argentea. qz erat sub iouecū boies
magi astuti iuenerūt agriculturā. 7 ceperūt ibitare doo.

C. Metri gntum libri secundi.

Eliz nimis prior etas.

f Contēta fidelib' aruis.

Nec ierti perditā luxu.

Facili que sera solebat.

Ieiunia soluere glande.

Nec bachica munera nozat

Liquido confundere melle.

Nec lucida vellerā serū

Tyrio miscere veneno.

Sōnos dabat herba salubres.

Potū quoqz lubzicus amnis.

Umbas altissima pinus.

Nōdū maris alta secabat

Nec mercib' vndiqz lectis

Noua littoza viderat hospes.

Tunc classica seua tacebant;

Odijs neqz sūsus acerbis

mos 7 plātare vineas. Tertiā etatē vocabāt enēā. in qua
boies pp pīa curā rez ceperūt alios depellere. 7 se ali
qualr malicie dare. Quarta etatē vocabāt ferreā. qū itā
tū abūdbat malicia 7 avaricia boīz. qz nec fides nec ius
sticia māsūt i terra. in q etate nos sum'. quā i fine boetius
deplāgit. C. Nō. circa B. qz dīc ierti luxu. qz ierti 7 cōiuz
ff cā luxurie.
vnde poeta.
Ocia si tollas
piere cupidis
artes. 7 tēoz
tius. Queri
egitūz qre sit
scūs adulter.
In pmpu cā
est: desidiū
sus erat. Est
aut tripler lu
xuria ex: dō sco
lariū discipul
na. qdā pñstis
i coitu. qdā in
crapularet q
dā i vestitu: 7
qūbet ē fugiē
da. C. Nō cir
ca B. qz dīc: lu
cida vellerā
se. 7 serēs sūt
qdā homines
apud qōz pte
rū lana de arbozib'. fila qz ā ymbib' qz dīr bōices opēra
tur: illa vocat B. lucida vellerā. C. Nō qz tibi? ē vīus vne
nenosus i cui' sāguine itigūt purpura. Alij dīcūt qz sit gen'
pchiloz. i. quoz sāguine itigūt purpura. quoz pchiloz
copia iuenit apud thiz i silis.

Lruoz horrida tinxerat arma.

Quid eni furoz hosticus vlla

Vellet prior arma mouere:

Vulnera seua videret

Nec premia sanguinis vlla.

Utinā modo nostra redirent

In mores temporis pīscos

Sz senioz ignibus etbne

Feruens amor ardet habendū.

Deu quis pīmus fuit ille

Auri qui pondera tecti

Gemmasqz latere volentes

Preciosa pericula fodit.

C. Pōsa sexta secundi libri.

Uid aut de dignitatib'

q potentiaz differā: quas

vos vere dignitatē ad po

testatis inscū celo exequatis?

Uid aut de dignitatib'. Decē sexta pīa hui' scōi.
q In q pīa onāt qz dignitates 7 pīates nō sūt ma
gnopie appetēde. Et pīmo pbat itēdū de dignitate
7 pīate simul. Scōdo de pīate diuissim. ibi. Quevero. Ter
tio iterato sit de dignitate 7 potestate. ibi. Ad bec. pīmo
itēdū rōnē talē. Illa nō sunt multū appetēda qz ad ad
niūt malis faciūt dīteriores. 7 bonos nō efficiūt meliores.
sed dignitates 7 potestates hō sunt: sicut declarat i sra. i. gīt
7c. vnde dicit sic. Quid differā. i. dicā. de dignitatibus. qz

Utinā modo nra redirent. Dic pīa deplāgit pīte etatē
dīces. Utinā nra tpa. i. dīdītes. nostri tēpōis. redirēt mō
. i. redigerēt. i. pīcos mores. i. mores antiqz. s. hēu nō ē
ita: s. amor. i. desiderium hūdi. feruēs seuioz. i. piculoso.
ignib' etbne illi' mōi ardet. Deu qz sūt ille q pī' fodit
. i. effodit. pōdera tecti auri. i. absconditi. 7 effodit gēmas
volētes latere qz pī pīcos pīcula: qz mlti pp eo pīciosita
tē pīcula icūdūt. C. Nō Seneca i. li. de diuisione scīaz cō
mēdās pōz etatē dīc. D. felix pōz etas qz tot pulit sapien
tes qb' velut stellis fulgētib' mūdi tenebras irradiaret.
s. hēu nūc alij terrenis curl insuūit: itaqz pīas dignitatis
ambitōe iardescūt oēs vere circa studiū sapie elāguēscūt.
C. Nō qz etbna ē mons scīlie 7 frequēt ignib' iardē
scit: ad cui' sīlitudinē hēz se avaricia 7 cupiditas boīz: qz
satiabilis nunqz penit' exiguūt. vii Zulu' i. li. de finib' bo
noz 7 maloz dīc. Cupiditates boīz sūt īstabilēs: qz nō
mō singulares. s. vniuersas familias euertūt. Ex cupidi
tatib' n. odia seditiōis discordie bella nascūtur. ex qbuz
vīrā amarissimā necesse ēt effici.

C. Pōsa sexta libri secundi.

Uid aut de dignitatib'. Decē sexta pīa hui' scōi.
q In q pīa onāt qz dignitates 7 pīates nō sūt ma
gnopie appetēde. Et pīmo pbat itēdū de dignitate
7 pīate simul. Scōdo de pīate diuissim. ibi. Quevero. Ter
tio iterato sit de dignitate 7 potestate. ibi. Ad bec. pīmo
itēdū rōnē talē. Illa nō sunt multū appetēda qz ad ad
niūt malis faciūt dīteriores. 7 bonos nō efficiūt meliores.
sed dignitates 7 potestates hō sunt: sicut declarat i sra. i. gīt
7c. vnde dicit sic. Quid differā. i. dicā. de dignitatibus. qz

p. potētia. quas vos in scy. i. signari. vere dignitatis et potēstatis exequatio. i. assimilatis. celo. i. summo bono. que si ceciderint in quēq. improbiſſimū. i. vicioſiſſimū. que icen. dia et hne illius montis dederit tātas strages. i. pericula flāmis eructantib⁹. i. exētib⁹. et q. diluuiū dederit tātas strages sicut illi mali gbus adueniūt dignitates. q. d. plu.

ra mala pue. nūc ex digni. tatibus et po. tēstatis. ma. lorum q. ex. scendio ignis v. diluuiū flu. uy. et subdit pbia. vi. p. sic arbitrio te me. minisse v. i. te. res. i. ā. rigo. res romani. cupierūt abo. lere. i. delere. iperū cōsula. re. i. dignitatē p. sulare. ppter supbia. p. sular. q. d. iperū con. sulare fuerat pncipiū liber. tatis. q. roma. ni liberi. v. uebāt sub p. s. lib. q. sub re. g. a. romani. ē. pus ablu. terāt d. ciuita. te nomen re. g. p. p. rē. cā. d. supbia. s. re. g. Et quo p. s. dignitates faciūt malos deteriores. Si autē p. tates dignitates deferant. p. b. q. p. rē. q. d. in eis aliud placet dignitatibus q. p. b. v. i. t. i. q. d. n. i. b. i. l. ita fit. i. ppter hoc fit vt virtutib⁹ nō accedat honor et di. gnitate. s. honor accedit dignitatib⁹ ex virtute v. i. t. i. i. s. et ita dignitates n. i. b. i. l. boni adyūnt ip. s. bonis. C. Nota duplex est dignitas et p. tās. q. d. mūdāna siue t. p. a. l. i. s. q. d. s. i. t. i. r. i. bonis t. p. a. l. i. s. exteriorib⁹. et ita nō p. s. i. t. i. vera fel. itas cū sit resp. ā. multis amaritudinib⁹. Alia ē dignitas et p. tās. alie siue p. s. i. a. l. i. s. q. d. s. i. t. i. r. i. s. et ita nō p. s. i. t. i. vera fel. itas cū sit resp. ā. multis amaritudinib⁹. Alia ē dignitas et p. tās. alie siue p. s. i. a. l. i. s. q. d. s. i. t. i. r. i. s. et ita nō p. s. i. t. i. vera fel. itas cū sit resp. ā. multis amaritudinib⁹.

que si in improbiſſimis quēq. ce. ciderit: q. i. cecidia flāmis et hne eru. ctuātibus: q. d. diluuiū tātas str. ages dederit. Certe: vti meminiſ. se te arbitro: p. sulare iperū: q. d. libertatis principii fuerat: ob su. perbiā p. sulari v. i. veteres abolere. cupierūt. Qui ob eandē supbiā prius regū de ciuitate nomen ab. stulerant. At siq. q. d. prauus est p. b. i. s. honores deferant: q. d. i. eis aliud q. p. b. i. t. a. s. v. t. e. n. t. i. u. s. placet. Ita fit vt nō virtutibus ex digni. tate sed ex virtutibus dignitati. bus honor accedat. Que vero est ista v. i. a. ex p. t. i. b. i. l. i. s. ac p. l. a. r. a. potentia: Nōne o terrena aialia p. s. i. d. e. r. a. t. i. s. q. d. p. s. i. d. e. r. e. v. i. d. e. a. m. i. n. i. t. i. a. s. i. t. i. t. e. r. m. u. r. e. s. v. i. d. e. r. e. s. v. n. i. s. aliq. ius sibi ac p. t. a. t. e. p. r. e. c. e. t. e. r. i. s. vendicantes quanto moueris cachinnos: Quid vero si species corp⁹ i. b. e. c. i. l. l. i. hōie repire queat.

vtiq. dign⁹ honore prau⁹ exiſſet. v. t. i. s. n. i. p. m. i. u. honor est Unde fm veritate solus bonus est honoradus. C. Que vero est ista v. i. a. Dic p. b. i. a. p. s. i. a. r. e. p. t. e. q. nō fit multū appetēda duab⁹ rōnib⁹. scdā ibi. Quid autēst. Rō talis ē. 3. lla p. t. a. s. nō est multū appetēda q. nō est magne r. fortis reputatōis s. t. m. ē fragilis et i. b. e. c. i. l. l. i. s. s. p. t. a. s. t. p. a. l. i. s. ē b. s. q. p. c. ā. b. o. non pōt sup. a. i. a. s. s. t. m. su. p. a. c. o. r. p. s. s. u. p. p. e. r. e. a. b. o. n. a. q. c. o. r. p. i. s. s. i. t. b. u. m. a. n. o. a. u. t. c. o. r. p. o. r. e. n. i. b. i. l. ē. i. b. e. c. i. l. l. i. s. Dicit g. i. s. i. a. Que ē ista v. i. a. ex p. t. i. b. i. l. i. s. i. d. e. l. i. b. e. r. a. b. i. l. i. s. a. c. p. l. a. r. a. i. n. o. b. i. l. i. s. p. o. t. e. n. t. i. a. q. d. n. u. l. l. a. ē. n. o. n. e. p. s. i. d. e. r. a. t. i. t. e. r. r. e. n. a. a. i. a. l. i. a. q. b. u. s. v. i. d. e. a. m. i. n. i. p. s. i. d. e. r. e. i. p. s. e. s. i. n. a. i. n. t. e. r. m. u. r. e. s. v. i. d. e. r. e. s. v. n. i. p. c. e. t. e. r. i. s. s. i. b. i. v. e. d. i. c. a. t. i. v. i. s. u. r. p. a. t. e. m. i. u. s. a. c. p. t. a. t. e. s. u. p. a. i. o. s. m. u. r. e. s. o. q. u. o. c. a. c. h. i. n. o. i. n. i. s. i. s. t. u. m. o. u. e. r. i. s. q. d. r. e. p. i. r. e. s. i. b. i. l. e. ē. e. t.

quos sepe musculaz quoq. vel. morſus vel i secretaz queq. rep. tantū necat itroitus. Quo vero q. s. i. u. s. aliq. d. in quēpiā nisi i so. lū corp⁹ et q. d. est iſra corpus: for. tunā loquor: possit exercere. Nū. quid v. n. q. d. libero ipabis a. i. o. Nū. quidē firma sibi rōne coherētē: de statu p. p. r. i. e. g. e. t. i. s. a. m. o. n. e. b. i. s. C. h. i. b. e. r. u. s. quēdā v. i. r. u. s. sup. p. l. i. c. i. s. se q. d. e. t. y. r. a. n. n. o. a. d. a. c. u. r. u. m. p. u. t. a. r. e. t. v. t. a. d. u. e. r. s. u. s. s. e. f. a. c. t. e. p. i. u. r. a. t. i. o. n. i. s. p. i. c. i. o. s. p. a. d. e. r. e. t. i. n. g. u. a. i. l. l. e. m. o. m. o. d. i. t. a. t. q. a. b. s. c. i. d. i. t. z. i. n. o. s. e. u. l. e. n. t. i. s. t. y. r. a. n. i. a. b. i. e. c. i. t. I. t. a. q. c. r. u. c. i. a. t. u. s. q. u. o. s. p. u. r. a. b. a. t. t. y. r. a. n. n. u. s. i. n. m. a. t. e. r. i. a. m. c. r. u. d. e. l. i. t. a. t. i. s. v. i. r. s. a. p. i. e. n. s. f. e. c. i. t. e. s. s. e. v. i. r. t. u. t. i. s. Q. u. i. d. a. u. t. e. m. e. s. t. q. u. o. d. i. n. a. l. i. u. m. q. u. i. s. q. p. o. s. s. i. t. f. a. c. e. r. e. q. d. s. u. s. t. i. n. e. r. e. a. b. a. l. l. o. i. p. s. e. n. o. n. p. o. s. s. i. t. B. u. s. i. r. i. d. e. z. a. c. c. e. p. t. i. m. u. s. n. e. c. a. r. e. h. o. s. p. i. t. e. s. s. o. l. u. t. u. m. a. b. b. e. r. c. u. l. e. h. o. s. p. i. t. e. f. u. i. s. s. e. m. a. c. t. a.

talis ē p. t. a. s. t. e. r. r. e. n. a. s. i. d. e. r. i. s. i. b. i. l. i. q. nō e. x. t. e. d. i. t. s. e. n. i. s. i. a. d. c. o. r. p. Q. u. i. d. v. o. i. t. u. s. p. e. c. i. e. s. i. p. s. i. d. e. r. e. s. c. o. r. p. i. b. e. c. i. l. l. i. i. o. e. b. i. l. i. hōie. q. d. n. i. b. i. l. i. q. s. b. o. i. e. s. s. e. p. e. n. e. a. t. i. n. t. e. r. f. i. c. i. t. m. o. r. i. u. s. m. u. s. c. u. l. a. z. i. p. u. o. r. v. i. m. i. u. v. l. ē. t. i. t. r. o. i. t. i. i. s. e. c. r. e. t. a. i. i. n. i. t. e. r. i. o. r. a. b. o. i. s. q. q. s. r. e. p. t. a. t. i. u. i. s. p. e. t. i. u. q. v. o. i. q. u. o. g. l. i. q. s. p. o. s. s. i. t. e. x. e. r. c. e. r. e. i. u. s. a. l. i. q. d. i. n. q. u. e. p. i. a. n. i. s. i. s. i. s. o. l. u. c. o. r. p. s. i. t. f. o. r. t. i. t. u. d. i. i. b. o. n. a. f. o. r. t. u. n. e. q. i. s. i. f. r. a. c. o. r. p. s. q. d. n. u. l. l. o. m. o. n. u. g. d. t. u. y. n. q. i. p. a. b. i. s. l. i. b. o. a. i. o. q. d. n. o. n. u. g. d. t. u. a. m. o. n. e. b. i. s. d. e. s. t. a. t. u. p. p. e. g. e. t. i. m. e. t. e. s. i. b. i. f. i. r. m. a. r. o. e. c. o. h. e. r. e. t. e. q. d. n. o. n. t. h. p. b. a. t. e. x. e. p. l. o. c. u. i. u. s. d. ā. p. h. i. g. n. u. l. t. t. o. r. m. e. l. a. d. h. p. o. t. u. i. t. p. e. l. l. i. v. i. l. l. b. f. a. c. e. r. e. q. d. r. o. n. ā. l. i. s. i. u. d. i. c. a. b. a. t. n. i. f. a. c. i. e. d. i. v. i. d. e. t. C. ū. q. d. ā. t. y. r. a. n. i. p. u. t. a. r. e. t. e. a. d. a. c. t. u. z. i. p. u. l. s. u. z. s. u. p. p. l. i. c. i. u. s. q. u. e. d. ā. l. i. b. e. z. v. i. z. a. p. h. z. v. t. i. p. e. p. d. e. r. e. t. p. i. c. i. o. s. f. e. c. i. t. p. i. u. r. a. t. i. o. s. a. d. u. e. r. s. u. s. s. e. i. l. l. e. l. i. b. e. r. b. o. l. i. g. u. a. m. o. m. o. d. i. t. a. t. e. a. b. s. c. i. d. i. t. e. c. ā. i. o. s. i. i. f. a. c. i. e. f. e. u. i. c. i. t. t. y. r. a. n. i. z. t. a. i. l. l. o. s. c. r. u. c. i. a. t. q. s. t. y. r. a. n. i. p. u. t. a. b. a. t. e. e. m. ā. s. i. e. ā. z. c. r. u. d. e. l. i. t. a. t. i. v. i. r. s. a. p. i. e. s. f. e. c. i. t. e. m. ā. s. v. i. r. t. u. t. i. q. z. h. p. v. i. u. t. e. i. n. p. c. r. u. d. e. l. i. t. a. t. e. i. r. e. p. u. t. a. t. i. ē. C. Nō q. m. u. s. c. u. l. a. ē. d. i. m. i. n. u. t. i. u. b⁹ nō s. i. m. u. s. c. u. l. a. ē. d. i. i. n. t. e. l. l. i. g. e. r. e. q. ū. q. a. i. a. l. i. a. v. e. n. e. n. o. s. i. v. m. e. s. v. e. n. e. n. o. s. o. s. z. a. b. i. o. l. o. c. o. r. e. c. e. p. i. t. a. c. c. o. r. d. f. l. o. z. q. d. d. i. x. i. t. d. i. b. i. l. i. q. d. s. i. t. m. a. r. e. q. s. n. e. c. e. m. u. s. c. u. l. a. p. d. i. t. C. Nō q. a. i. u. s. hōie l. i. b. ē. z. c. o. g. i. n. i. p. o. t. v. i. s. e. n. i. t. E. r. r. a. t. s. i. g. s. f. u. i. u. t. e. r. d. i. t. t. r. ā. s. i. r. e. i. t. o. t. u. b. i. l. i. s. n. o. n. t. r. ā. s. i. t. i. a. i. a. m. q. z. l. i. b. r. a. s. ē. a. i. a. C. Nō q. d. o. l. i. b. z. p. s. t. ā. s. n. u. l. l. s. u. p. p. l. i. c. i. u. s. v. i. c. i. p. o. t. q. d. d. i. c. e. s. e. n. i. i. l. i. d. c. l. e. m. e. n. t. i. a. M. a. g. n. i. a. p. p. r. i. u. ē. p. l. a. c. i. d. i. u. ē. e. t. t. r. ā. g. l. l. u. z. i. u. r. i. a. s. z. o. f. f. e. n. s. i. o. n. e. s. s. u. p. b. i. e. o. p. l. e. r. e. z. z. s. e. p. l. a. t. r. i. g. i. t. a. t. y. r. a. n. i. S. o. c. r. a. t. e. z. c. i. r. c. u. s. t. e. r. e. r. u. t. n. e. c. p. o. t. u. e. r. u. t. a. i. u. z. e. i. r. i. f. f. i. r. e. r. e.

C. Quid autēst. Dic pbia ponit scdāz rōnē q. d. talis. 3. lla

Secundus

ptas nō ē multū appetēda: p quā nō pōt facere qd ali
nō possit in ips qd ipse pōt i aliū. s3 ptas ppatie ē hō sicut in
lra declarat ponēs duo exempla de buisride 2 Regulo.
Primū exēplū ē de Buisride. Buisrida fuit fili' Neptu
ni 2 matre libia q hospites suos mactabat. Dercules autē
apud ips hospitat' ipz eōra mactabat. Scōz exēplū est
de Regulo. Re
gulus fuit cō
sul roman' q
cū mltā bella
igessit cū car
thaginēsisbus
multos ex eis
captiuauit: s3
tādē ab eis fū
it capt'. Ex q
p3 q qd po
test aliquis in
aliū facere.
pōt etiā illud
ab alio pati.
Unde Latho
Victorē a vi
cto rē. 2 p3 nō
nulla est potē
tia humana q
B iterape nō
pōt. vñ oīc lra
Quid ē qd q
q3 possit fac
re i aliū quod
ipse nō possit
sustinere ab
alio. q. d. nihil
qd declarat.
Nos accepim
us. i. cognom
mus. Buisri
dē solitū. i. cō
suetū necare hospires. ipm fuisse mactatū ab hercule ho
spite sup suo. Aliud exēplū ponit. Regulus 2 sul roman'
p3es penoz. i. cartaginēsiū captos bello pcecerat. i. posue
rat i vicula. s3 mox ipse p3uit manus cathenis victoz. a.
cartaginēsiū. nūquid igit vllā putas ēē hoīs potentiā
q nō possit efficere ne ali' valeat i se qd ipse pōt i alio. q. d.
nulla reputāda est hec potentia.

¶ Ad hec si ipis dignitatis. Dic pbat p3ia fil' de digni
tatis 2 p3atib'. q nō hnt in se aliqd nāle bonū qd fuit
appetēdē. scōo oñdit: idē pōt pcludi de oib' bonis for
tuitis. ibi. Postremo. pmo facit qd oñi ē. scōo oñdit fallā
notatiōē exteriōz bonoz. ibi. De qb' etiā illud. Rō quā
iēdit ē illa. Illud qd i se nātr ē bonū nō pōt adiūgi pessi
mis. s3 dignitates 2 p3ates pessimis adueniūt. q. tē. maior
declarat i lra. Ut dicit. Si ipis dignitatis 2 p3atibus
iesset aliqd nālis 2 p3y boni nūq3 puenirent pessimis.
nec. n. aduersa. i. opposita solēt sibi sociari. qz nā respuit.
vt q33 d3ia iūgātur. i. snt siml. cū q nō sit dubiū pessimis
plerūq3 fūgi. i. vti dignitatis: illud etiā pōt adici. i. manife
stū ē. ipsa nō ēē bona sui nā q se pessimis patiātur herere
. i. cōmanere. qd qd oñi de dignitatis 2 p3atib' dignus
pōt existimari de cictis munerib' fortune. que. s. mune
ra vberiora. i. copiosiora pueniūt ad quēq3 iprobissimum.
¶ Ad qb' duplex est bonū. vñ qd quertit cū ente. 2 sic di
gnitates 2 p3ates licet malis adueniāt tñ sūt bone. Aliud
est bonū qd est qdā qūtas derelicta ex bonis opatōibus 2

vocat' bonū moris. 2 sic dignitates 2 p3ates bone nō sunt:
qz vt plurimū pessimis sociātur.

¶ De qb' etiā. Dic p3ia pbat q bona fortuita nō pnt in
sui effici. 2 sic p3is hnt fallā denotiatiōem arguēdo sic.
Omne qd ē nālū bonū efficit qd ei p3iū 2 expellit 3iuz.
sic fortitudo facit fortē. velocitas velocē. s3 bona fortune
nō efficiūt qd
videt esse. p3
prium qz diui
tie nō faciunt
diuitē. cū non
restrigāt ana
riciā. nec potē
tia facit potē
tē. nec digni
tas dignū. pp
qd diuitie fal
se nominant.
Ut oīc in lra.
De qb' bonis
fortuitis illud
etiā puto p3i
derādū q ne
mo dubitat il
lū ēē fortē cū
p3eperit iēē
fortitudinē: 2
illū ēē velocē
cūq3 adest
velocitas. et
sic musica fac
musicos. me
dicina fac me
dicos: rhetori
ca rhetozes.
Nā. n. cuiuscū
q rei agit qd si
bi ē p3iū: 2 n
misset effecti
bus d3iaz rez. 2 vltro. i. spōte repellit q sunt aduersa. i. 3
ria. arg p certe. nec opes. i. diuitie effici. i. possunt restrin
gere. i. expleta auariciā hoīz. a. i. iustitabiliē. nec p3as facit il
lū cōpōtē sui. i. potē. quē viciose libidines retinēt astri
ctū insolubilibus cathenis. i. passionib'. 2 dignitas collata
iprobis nō mō. i. nō tñ. nō efficit dignos. s3 p3it 2 oñstat
idignos. Cur ita puenit: q bona fortune nō efficiūt qd vi
det eis esse. p3iū. hoc est ideo. qz vos hoīes gaudētis res
sefe alr bñtes q3 videatū cōpellere. i. denotare falsis noi
bus qd noiātes facit redarguunt effectū ipsaz rez. 3iaz
nec ille diuitie iure pnt appellari cū nō faciunt diuitie. nec
illa potētia: nec hec dignitas iure appellari pōt. ¶ Nō q
diuitie nō faciūt diuitē qd nō restrigūt auariciā. nā diuitie
fm Senecā. 27. eplā. sūt cōposita paupras in lege nature.
talīs aut paupras fm legē nature excludit auariciā q iū
tiabilis ē. Natura. n. paucis p3eta ē. ¶ Nō q dignitas i
probz oñstat iprobos: qz iprob' tāto a p3ibus cognoscit
q3ro magis i notescit ei' vitiū: 2 q3to aligs i maiori dignita
te 2 stituit: tāto plus cognoscit. pp qd dicit Seneca i puer
bus loco ignominie apud idignū ē dignitas.
¶ Postremo idē de tota fortuna. Dic p3ia oñdit idē pof
se pcludi de oib' bonis fortuitis dicēs. Postremo. i. fina
liter. licet hoc idē pcludere de tota fortuna. i. quā nihil est
expetēdū. i. desiderādū. nihil iesse sibi nature bonitatis. i.
naturalis. manifestū est q fortuna nō adiūgit se semp bo
nis: qz b' fuerit adiūcta bonos nō efficit. ¶ Nō q bonus

fortune facit illud bonū addit. sicut musica facit mū-
sicā: z virgō facit virtuosum. sed q̄ fortuna malos q̄bus
aduenit nō facit bonos. patet q̄ nihil nature bonitatis sū-
bi nēst qualiter autem mali malos faciūt bonos patebit.
I q̄ro hui⁹ p̄sa sexta. ¶ Detrum sextum libri secundi.
Quinus q̄tas dederit ruinas. Istud ē sextū me-

n
huius
scōi. q̄d of sa-
pbiā ab iue-
tore: trochai-
z a pede p̄re-
dñante: z evñ
calyllabus. qz
q̄libet vsus cō-
tinet. ii. p̄sa/
bas: z est aca-
thalecticus: qz
nulla syllaba
deficit ad p̄se-
crionē metri.
In quo me-
tro p̄bia decla-
rat p̄ exēplū
q̄ dignitates
z p̄tates malis
aduenientes nō
faciūt eos bo-
nos. z B̄ decla-
rat p̄ Nerōē
q̄ q̄to fuit potētiōr tāto fuit peior. tāgūt aut̄ p̄bia quatuor
malicias neronis i B̄ metro. p̄ma ē q̄ vixit romanā scē
dit q̄ arsit seip̄e dieb⁹ z septē noctib⁹. v̄ spectaculo illius
ignis cognosceret q̄tus olim fuerat ignis q̄i troia capta
arserat. Scōm malū ē q̄ nero magnā p̄tē senat⁹ sine vlla
cā interfecit. Tertius ē q̄ p̄riū fratrē occidit: solus secu-
rius regnaret. Quartus ē q̄ m̄fēs suā occidit fecit v̄ vide-
re locū vētris in q̄ iacuit. Dicit ergo ista. Nouim⁹ q̄tas
ruinas. i. q̄ta pericula dederit nero. vixit. supple. romana
flāmata. i. scēla. q̄ p̄ z cessis. i. occisus. p̄rib⁹. i. senatoribus.
q̄ Nero quondā fer⁹. i. crudelis. iterēpto fratre. ipse etiā
maduit quondē m̄fēs effuso. z defignās ei⁹ crudelitātē cir-
ca m̄fēs dicit. z ipse nero perrās. i. trāsēs visu gelidū cor-
pus. i. infrigidatū corp⁹ m̄fēs. nō t̄nxit. i. madidauit ora. i.
faciē suā lachrymis. s. ipse potuit sine oib⁹ lachrymis esse
cōsol. i. inde ex̄ticti decoris. i. iter fecit m̄fēs q̄ decora fu-
it in hic Nero licet ita malus eēt regebat p̄p̄los sceptro. i.
sp̄rali dignitate. hos inq̄ p̄p̄los rexit q̄ p̄heb⁹. i. sol̄ ve-
res ab ortu extremo. videt p̄dēs. i. abscōdēs. radios suos
sub vndas. z loquitur moze poetaz. q. d. ipse rexit oēs popu-
los q̄ erat ab ortu solis vsq̄ ad occasū. Sūtr̄ regebat p̄p̄los
q̄ septētr̄: oēs. i. septē stelle q̄ s̄si maior vsq̄ q̄ dñr tr̄ides:
q̄st̄ tr̄ides: q̄ illa plagā rerūt. gelidi. i. frigidi p̄mūt. plagā
n. septētr̄onal frigidā ē. q. d. regebat oēs p̄p̄los aquāres
z itōs regebat q̄s notb⁹. i. ille v̄t⁹ collateralis austro. vio-
lēt⁹ ex̄tis. torret. i. cremat. siccō est. i. calozē. notus. i. quā
recoq̄ns ardētes. arenas. i. calidas. venit. n. ille v̄t⁹ a tor-
rida zona. z iō calidus ē. q. d. Nero etiā regebat oēs p̄p̄los
australes. z sic p̄ q̄tūō plagas m̄di ondit ei⁹ p̄tātē sup̄oēs
p̄p̄los. tādē celsū p̄tās. i. magna. n̄ valuit p̄tere. i. mutare ra-
biē. i. crudelitātē p̄ran̄i heronis. Et tūc deplagit d̄iuctionē
magne p̄tātis cū magna malicia. q̄ multa mala ex̄ca p̄-
ueniūt dicēs. Veni sup. dico ēē graue sortē. i. enētū. q̄tūmo
iniqu⁹ gladi⁹. i. iniq̄ p̄tās. addit seuo veneno. i. venenose
crudelitati. ¶ Nō p̄z ari. etbi. p̄ncipatu. viz ondit. mali

Caberrū septum libri secundi.
Quinus quantas dede-
rit ruinas:
Urbe flāmata: patribus
q̄ cessis:
Fratre q̄ quondā fer⁹ iterēpto:
Matris effuso maduit cruore:
Corpus z visu gelidū perrans:
Ora nō t̄nxit lachrymis: sed eē
Censor extinct⁹ potuit decoris.
Nec tū scepro p̄p̄los regebat:
Quos videt condēs radios sub
vndas
P̄heb⁹ extremo veniēs ab ortu:
Quos p̄mūt septē gelidi tr̄ides:
Quos notb⁹ siccō violēt⁹ estu
Torret ardētes recoq̄ns arenas.

cia. n. bols vel p̄bitas ondit. p̄ncipatu. sic p̄z i nerone: cui⁹
malicia z crudelitas in ipso fuit dignitatis apparuit. pp
q̄d dixit aristō. Seuissimā ē iniusticia habens arma. Et. 7.
etbi. dicit. Sile ē igit̄ cōpare iniusticia boi iniusto. ē. n. de
terioz bestia decies milies. plura eni v̄tyḡ mala faciet hō
malus q̄ bestia. ¶ Nō p̄ter bec mala Neronis q̄ tāgūt

Celsa nō tādem valuit potestas
Vertere prani rabies Neronis.
Deu graue sortē quotiēs iniqu⁹
Additur seno gladius veneno.
¶ Prosa septima libri secundi.

Am ego scis inq̄ ipsa
minimū nobis ambitio
nē mortaliū rex fuisse
dñatā. Sz materiā gerēdis reb⁹
optauim⁹: quo ne vir⁹ tacita cō
senesceret. ¶ At illa atq̄ b̄ vñs
ē q̄d p̄stāres qdē nā mēres: s. nō
dñi ad extremā manū virtutis p̄se-
ctōe p̄ductas allicere possit: glie
s. cupido: z optimoz i republi-
cam fama meritoz. Que q̄s fit
exilis z toris pōderis vacua sic

ista inso plu-
ra ipse p̄petra-
uit. nam dicit
p̄bia tertio hu-
ius gnta p̄sa.
¶ Nero Sene-
cāz familiarē
suū p̄ceptoz
coegit ad eu-
gendē moztis
arbitriū. et qz
nero fuit cru-
delissim⁹ ho-
minū. iō Sē-
neca scripsit
quēdā libellū
ad ip̄s q̄ iturū
lat̄ liber d̄ cle-
mentia. i. q̄ boz
taf cū ad su-
gā crudelita-
tis: z ad v̄sum
clementie q̄ li-
ber sic c̄ipit.

Tibi scribere de clementia Nero cesari institui.

¶ Prosa septima secundi libri.

Umego scis inq̄. Dic̄ c̄ipit septima p̄sa huius se-
cūdi. i. qua ostēdit p̄bia q̄ gloria mundana non sit
multū appetēda. Et p̄mo dicit boetiū confitem-
tem se nō desiderare multū predicta. i. potestates z digni-
tates. nisi inq̄tū sunt materia rez gerēdaz. secūdo osten-
dit p̄bia q̄ gloria fit perile bonū: fit nō multū appetēda
secūda ibi. Et illa. Dicit p̄mo. Tum p̄ tunc ego Boetiū
inquā. i. dixi. o p̄bia. tu ipsa scis ambitionē. i. cupiditātē rez
rū mortaliū. de q̄bus dixisti minimū nobis fu s̄c domi-
natā. sed bene optauimus materiā reb⁹ gerēdis. quone
pro v̄t nō. cōfenesceret i nobis virtus tacita. i. nō excitata
¶ Nota q̄i sapiente nō dominat cupiditas rez tēpora-
liū. qz p̄bia iducit mobilis affluētie p̄ceptū ex li. de plātis.
Et socrates cum Athenis ad studiū p̄geret. magnū pon-
dus auri i mare picat dicēs. mergaz te ne mergar a te.

¶ Nota q̄ materia rez gerendaz sunt ista: sine quibus
res cōueniēt̄ geri nō possunt: z sunt tria. sapiētia. aucto-
ritas. z potētia. Sine enim sapiētia nihil p̄ueniēt̄ gerit̄.
v̄t de se patet. Res etiā gerēda auctoritate ornat̄. qz bo-
mō autenticus p̄tēs inquit adit̄ et facilius ei credit̄. p̄o-
tētia vero mali dep̄mūt̄ z boni c̄xtollūt̄. hāc materiā
boetiū desiderās potētiā z dignitates quesitū. ¶ No-
ta q̄ Boetiū materiā dignitatis z potestatis ideo ques-
uit. ne virtus sua tacita confenesceret. i. ne dū ipse ad sene-
centiā p̄ueniret. virtus sua tacita esset: cum nullus ali-
quid loqueret̄ de laude sue virtutis vel scriberet. Tunc
enim virtus tacita p̄fenescit. quādo non agit aliq̄ vñ ali-
loquāt̄: z dū nihil scribit̄ de suis beneficiis: qz virtus ha-
bētē p̄ficiat. z opus eius laudabile reddit̄.

¶ At illa atqui hoc vñ est. Dic̄ h̄ia ostēdit gloriā mun-
danā nō esse appetēdam. p̄mo p̄mittit q̄ cupido glorie
multos allicit̄. secūdo p̄bat cam esse exilēm z vanam ibi.
Omne terre ambitū p̄mo dicit sic. Ex quo boetiū q̄m

Secundus

q̄sunt dignitates ⁊ p̄stes ne virt^{us} sua tacita d̄nesceret.
videt^{ur} q̄ ista p̄pter landē ⁊ gloriā q̄sunt. ideo dicit p̄bia.
hoc vnū est. i. cupido glie ⁊ fama optimoꝝ meritoꝝ iꝛē
publica: q̄ fama possit allucere mētes hominū. nā p̄stantes. i.
excellētes. sed nodū. i. nō adhuc. p̄ductas ad extrēma ma
nū p̄fectōe virtutū. i. ad sūmā p̄fectionē: que fama ⁊ glia

ꝑ vacua totius
 ꝑōderis. i. ꝑ
 cōfictioris. sic
 ꝑsidera ex fe
 quentibus.
 ¶ Nō ꝑ cu
 ꝑidovane glo
 rie mltos alli
 cit & delectat
 vñ Seneca.
 si. epla dicit.
 ¶ Illud ꝑcipue
 nos ipedit ꝑ
 cito nobis pla
 cemus: si iue
 nimꝑ qui nos
 bonos viros
 dicatꝑ: ꝑrudē
 tes: q̄ fecō: nō
 sumꝑ modica
 laudatōrē
 titꝑ: q̄ad i nos

adulatio sine pudore ꝓgesserit tanq̃m debitū putam⁹: opti-
mos nos esse sapiētiū similes affīrmatib⁹ assentim⁹: scīaꝝ
mus nos sepe multa mētrī adeo quod illidēguis nobis
ṽt laudari velim⁹? id cui⁹ zūius maxime facim⁹. ¶ Nō q̃
duplex est bonitas mēris. f. nālis ⁊ aggrita. Nālis bonitas
est f̃m quā alī nālī sunt p̃p̃ manifesti sobz ⁊ cāsi. f. hec
bōitas si nō emēdat ṽrute ⁊ sapiētia cito extollit boiez ad
inane glōria. Alia est bonitas aggrita exercitio virtutū ⁊
scīaz: quē nō p̃mittit boiez extollī vana glōria: q̃ sapiēs fru-
ctū suū pōnit ī scīētia. Brutus autē ī laude f̃m Macro-
biū. Ideo dicit p̃bia: q̃ cupido glōrie allicit mētes nā p̃stā
tes. nōdū. ī adūbe virtutū p̃fectas. ¶ Nō q̃ fama ē
frequēs laus optimoz: meritoz ī republicā. Sed glōria
est clara noticia cum laude. vel glōria est laus patens p̃re-
conuidentē annunciatio.

Quem terra ambiat. Dic pbia ondit gloria mudana ee
exile nec multu appeteda. pmo ondit hoc ex parte spa
ci i quo latitat. Sed ondit hoc ex diuersitate nationu
ad qs no diuulgat. Tertio ondit ide ex diuersitate moru
ppter quos de eode srie iudicat. Quarto ondit idem ex
brenitate duratate ppter qua no ppetuat. scia ibi. Adde
q hoc terra ibi. Quid q diuerfat. qra ibi. Sed q mul
tos. pmo itredt tale ronē. Latitudo fame pstitit i latitu
dine terre sup qua latitat. sed terra no est lata sup quam
fit dilataro fame. sicut declarat in littera. ergo fama lat
te no pot diffudi. pseques exilii nec multu appeteda
Un dicit i isa. Un accepisti i. didicisti. astrologicus demo
stratibis qd ambitu terre. i. spaciū terre. obinere. i. ba
berere ronē pācti. ad spaciū celi. i. ad magnitudinem celi. qd
magis exponens dicit. Ut si terra pferat i. cōparet aī ad
magnitudinē celestis globi. ipsa iudicet prius nibil spa
ci bre. huius igit i. ta exigue regionis. i. terre i mundo. fere
qra tota i. qra pars ē. q icolat. i. ibabitat af aīantib
nobis cognitit. sicut tu didicisti a ptolemeo hoc pbate. si
subtraxeris cogitatio. hinc qrtu parte terre qrtus maria e
paludes pmiū. occupat. qrtu vasa. i. ampla regio. disse

dit fici. i. ficitate. tūc vix relqueſt hominibus anguſtiſſima
area. i. artiſſimus locus ibi bitād. i. hoc ergo quodā mini
mo pūcto pūcti. i. minima portione terre. vos hoies circū
ſepti atq; occluſi cogitatis de pūlgāda fama. de pſerēdo
. i. extollēdo. noie. i. fama. hoc fit inutiliter. ſed qd habeat
. i. pōt habere. glōria amplū. q. n. magnificū q. artata eſt

picto circūsepti atq; conclusi de
pulchrā fama; de pferēdo no-
mine cogitatis. At qd h3 ampli
magnificēq; gloriā raz angustis
epignōq; limitib; artata. Et de
q; hoc ipm brevis habitaculi se-
ptū plures icolūt natiōes; lingua;
mozib; totiq; vite rōne distātes;
ad quas tñ difficultate itiney; tñ
loquēdi diversitatis; tñ cōmētū
isoleria; nō mō fama hoīum sin-
guloz; s; ne vrbū qdez puenire
queat. Etate deniq; Marcī Tul-
li; sicut ipse quōdā loco signifi-
cat; nōdū caucasi mōte romane
reipublice fama transcēderat; ⁊

bilis respectu celi tunc stelle nō semp apparent nobis
eiūsdē quantitatē. q̄d paret fallum. q̄d i ea parte vbi terra
est magis gibbosa. ē p̄p̄quior celo apparebit stelle ma
iores. et opposita parte minores. ¶ 3re minima stella si
zā visu notabilis ē maior tota terra. si ergo talis stella ap
paret nobis effluētibus i terra sicut p̄ctus. multomagis
terra respectu celi erit sicut p̄ctus. ¶ 3re p̄ctus est q̄d
dā idē iūstibile. a quo linea equaliter distat facit circulum
et celi ē omni parte equaliter distat a terra. ideo terra
respectu celi habet ē sicut punctus. ¶ Tota q̄ tres par
tes terre sunt inhabitabiles. vna ppter nimīū calozē. oue
ppter nimīū frigus. sed quarta pars que est tēperata a ca
liditate et frigiditate a nobis inhabitat. sed quia adhuc nō
tota inhabitatur ppter maria et paludes. 7 ppter nimīaz
siccitatē. ideo dicit p̄bia q̄ quarta pars fere est habitabi
lis. Vel dicit fere fm alios q̄ estus solis nō facit torridaz
zonā totaliter inhabitabilem. quia dā ciuitas dicta zenit i
pra quā ptolemus dicit fundasse astrolabius directe sit
sub eq̄noctiali. sed dicit inhabitabilis. quia est gravis iha
bitatio. sed vltra eq̄noctiale oīo est inhabitabilis. ppter
nimīū calozē. ¶ 3re dicit quartā p̄rē terre inhabitari ab
animantibus nobis i cognita. hoc forsan dicit ppter anti
podes si sunt qui nobis sunt ignoti.

¶ Adde q̄ hoc ips̄. hic phia ondit gloriā nō esse appetē
tam q̄ diuerſitate nationū ad quas nō diuulgat itendēs
dale rōnē. Diuerſe natōes r̄ diuerſa idiomata nō ſolū ip̄
diūt p̄mulgationē fame hoīum. ſed etiā vbiuū: ſed i terra
habitabili ſunt diuerſe natōes diuerſoq̄ idiomati. ergo
p̄mulgatio fame p̄ talia ip̄dicit̄: q̄ deſequi nō eſt multum
appetēda. vnde dicit i lra. Adde predictē rōnē q̄ hoc ip̄m
ſepri. i. ſpaciū breuius habitaculi. i. partū ſpaciū. in quo nō
habitamus. ſcolūt. i. habitāt. plures natōes. i. gētes. diſſa
tes. i. diſſerētes. lingua. i. idiomate r̄ moribus. r̄ totius mō
vite. i. rōne mōdi viuēdi. ad quas nō pōt penetrare. non mō
i. nō tñ. fama ſinguloꝝ hoīum. ſed etiā nec fama vbiuū
tñ. i. tā difficultate itine. i. viay. tñ. i. tā diuerſitate loquē

di. i. idiomati. tū. i. tam. i. solētia. i. lectione dūne cōmery.
qz alig boies non cōfuerit cū alijs cōmunicare i cōmer-
cys. qz etate. i. tēpore. i. dārci. i. tūly. sicut ipse marcus tul-
lius significat. quodā loco. i. i. g. b. u. d. a. m. suis scriptis. fama
romane reipublice non dū trāscederat caucasum mōrē. z
tū fama romanoz erat adulta. i. ab antiquo nota. etiā for-

erat tūc adulta partibz etiā cere-
risqz id locoz gētibz formido-
losa. Tūdes ne igitur qz sit angu-
sta: qz cōpressa gloria: quā dilata-
re ac p̄pagare laboratis. Anybi
romani nominis transire fama
nequit: romani hominis glia p̄gre-
diēt. Quid qz si diuersaz gētū
mores iter se atqz istitura discor-
dāt: vt quod apud alios laudez
apud alios supplicio digni iudi-
cef. Quo fit vt si quē fame p̄dica-
tulo delectat: buic i plurimos po-
pulos nomē p̄ferat: nullum modo
p̄ducatur. Erīt igit peruagata iter
suos gloria qsqz cōtētus: z ira
vniū gētū terminos p̄clara illa
fame immortalitas coartabit. Sz

qz sepe. circūdata mari. Un liconiēssio i tractatu suo de
sp̄eraz etiā Macrobi^o dicit qz āra portio nra habitabilis
vndiqz cūgit mari. C. Nō qz i solētia fz fenecā ē ipia vel fa-
magnitudinis: fz fm Duguitōne i solētia ē supbia vel fa-
magnitudo. i. p̄posito aut p̄tē exponi p̄ cōfuetudine. z tunc dī
ab i qz ē nō. z soleo qz ē p̄fueco. C. Nō qz caucasi ē mōs
qdā sit i p̄tē septētrionis ad quē nō pueniat fama roma-
ne vrbis. licet partibz talys gētū affidētibz fama roma-
noz erat formidolosa. i. formidabilis.

C. Quid qz diuersaz. Dic onidit glia mūdānā ēē exilē ex
p̄re diuersitatē mox. pp qz de eodē apud diuersos dīe iu-
dicat: z tēdīt talē rōnē. Lōtrāretas istitutiōnū z legum
ipediūt fame dilatatiōnē. fz boies dīaz istitutiōnū z le-
gū terrā ihabitāt. g diuersitas istitutiōnū z legū ipediunt
dilatatiōnē fame. z p̄ nō nō ē multū appetēda. Un dicit
i ffa. Quid supple ē iudicādū qz mores z istitura z leges oi-
nerfz gētū iter se discordāt vt illud qd apud alios iudi-
cef dignū laude: apud alios iudicēf dignū supplicio. qd
fit. i. pp qd. vt si p̄dicatio. i. dilatatio fame. delectat quē. i.
aliqz nullo mō pducatur. i. laboret. p̄ferre nomē. i. famas
sua. i. plimos p̄ylos. qz licet ab aliqz laudaret: ab alijs tū
vituperaret. Erīt igit glia p̄tē glia puagata. i. dilatata
iter suos: z illa p̄clara nec immortalitas fame: z loquitur
ironice: qz nō est p̄clara. nec immortalitas illa coartabit. i. cō-
striget itra terminos vni gētū. i. vni idiomati. C. Nō
qz tāta ē diuersitas mox i gētū qz illud qd reputat apud
alios laudabile. apud aliquos reputat vitupabile. reputa-
tur. n. apud syrtos laudabile comedere p̄tes mortuos: ne
comedatur a vmbibz i terra: qd apud alios extraneos ē exē-
crabile. fit apud iudeos reputat laudabile ducere vxorē
res p̄faguitas primas qd apud xpianos p̄hibet. Itē i tri-
ualū laudabile ē occidere p̄res se p̄gagari z cremare ipz:
qd apud alios ē vitupabile. Un dīc poeta. Sūt loca si gētes:

qz ē mactare p̄tes z phas: z pietas dū lōga supuēt etas.
C. Sz qz mltos clarissimos. Dic phia onidit exilitatē glie
ex breuitate duratiōis p̄ter quā nō p̄petuat. Et diuidit i
tres p̄es. p̄mo onidit b̄ ex hoībz obliuione. scdō ex t̄pīs
breuitate. ibi. vos vō. tertio onidit glia a vris v̄tuoſis n̄ ēē
appetēdā. ibi. Vos aut. p̄mo dicit qz fama z glia non sit

qz multos clarissimos suis tēpo-
ribz viros scriptoz inops bele-
uit obliuio. Quāqz qd ipia scri-
pta p̄ficiūt que cū suis auctoribz
p̄mit lōgior atqz obscura vetu-
stas. Vos ergo immortalitē vo-
bis p̄pagare videmini: cū futuri
fama tēpōis cogitatiōis: qd si ad
eternitatis infinita spacia pertra-
ctes: quid habes qz de tui nomi-
nis diuturnitate leteris. Anius
enim hora momenti si decez mi-
libus conferat annis: quoniam
vtrūqz spaciū diffinitum est:
minimā licz: bz tū aliquā p̄por-
tiōnē. At hic ipse numer^o annozū
eiusqz quātūlibz multiplex ad i-
terminabilē diuturnitatē nec cō-

ipia scripta i se vetustate cōsumūt. Et ideo fama z glia i
obliuionē pueniūt. Un Salust^o i cathilinario dicit res
gestas romanoz min^o ē famolas pp iopia scriptoz. atbe
niēssū vō maioris fame qz romanoz pp scriptoz copia.

C. Vos g immortalitē vobis. Dic phia onidit famā z glia
nō ēē durabilē z immortalē ex t̄pīs breuitate dicēs. Vos qz
boies videmini vobis p̄pagare. i. facere immortalitē. cūqz
cogitat famā futuri t̄pīs. z i b̄ frustra cogitat. qz exilis est
duratio fame p̄ t̄pīs. qd. i. t̄pīs si p̄tractes. i. p̄pares. ad i fini-
ta spacia eternitatis qd hēs qz leter de tui noīs diuturnita-
te. i. tue fame. q. d. nihil ē. eteni moza vni momēti si p̄se-
raf. i. p̄paret. i. o. milibz ānis bz aliqz p̄poriōnē. licet min^o
mā. i. valde puā. qm vtrūqz spaciū t̄pīs ē diffinitū fz b̄ nu-
mer^o ānoz. i. o. milia. v̄l cū numeri q̄tūlibet mltiplex sic
duplū v̄l triplū n̄ p̄tē p̄ari ad i terminabilē diuturnitatē
qz eternitatis. eteni p̄ qz finitū ad se iuicē fuerit qdā collatō
i. p̄patio. Infinitū v̄l finitū nulla vñqz p̄tē esse collatiō. i.
p̄patio. Ita fit vt fama t̄pīs q̄tūcūqz plixi si cogitēf p̄pa-
rādo cū t̄p̄hausta. i. infinita eternitate. ipa videat n̄ puā. fz
plane nulla ēē. C. Nō qz qd ip̄cipit i t̄pē nēciō bz finē in
t̄pē. cū t̄pīs fit cōzuptiōis t̄paliū. 4. etbi. cū igit fama sit
t̄pālis i t̄pīs i t̄pē ipa desinet i t̄pē. z p̄ nō nō est p̄petua.
C. Nō qz t̄pīs q̄tūcūqz magnū p̄patū ad eternitātē min^o
mū reputat. i. qz nullū momēti. fz n. finitōz ad se iuicē
possit ēē p̄patio z iter ipa p̄tē ēē p̄patio: tū finitū ad i fini-
tū nulla p̄tē ēē p̄patio. Cū igit eternitas sit duratio i fini-
ta tota sit exis: z t̄pīs q̄tūcūqz magnū sit finitū: t̄pīs nulla
hēbit p̄poriōnē ad eternitātē. z p̄ nō fama q̄tūcūqz p̄-
lixī t̄pīs cōparata ad eternitātē nulla videt ēē.

C. Vos āt nisi ad p̄pares aures. Dic phia onidit glia a vris
v̄tuoſis nō ēē curādā. z b̄ onab^o rōnibz. scdā ibi. Quid
aut ē. p̄ima rō ē illa. Illud qz spectat ad leuitatē arrogā-
tiē a sapientibz nō est curādū. fz gloria p̄pter quā homo

mortalis. pz
qz multos
viros clarissi-
mos. i. gl̄iosos
suis t̄pīb^o dīe
uit iops. i. de-
fectuosa obli-
uio scriptozū.
qz etiā ipia
scripta p̄fici-
ant qd. i. p̄paz.
q̄ scripta lōgi-
or. i. obscura
vetustas t̄pīs
p̄mit. i. cōsum-
mit. cū suis au-
ctoribz qz sūt
scripta. C. Nō
qz scriptura
fama gētorū
trāsmittit ad
posterōs. talis
aut scriptura
qz qz dēfic v̄l
pp iopia scri-
ptozū: vel qz

Secundus

recte facit ppter laudes hoium illa spectat ad leuitatem arrogantia. et est digna derisione. g. 2. Quidam talis arrogantia sit quedam derisio declarat illiterata. et dicit. Vos homines nescitis recte facere nisi ad populares aures. i. ad populorum complacencias et ad inanes rumores et laudes. et vos postulat. i. desideratis. premia de sermuculis alienis. ficta.

i. postposita. pñtia. idest dignitate vestre conscientie et virtutis. ppter quā deberetis recte operari. accipere. i. considerate festine. idest gloriose. aliquid illis. i. dixerit quidam dicentes se esse pñm i leuitate bñ arrogantie. Nā cū quidam tyrannus esset adorsus promelius idest inceptissimū alioqui contumeliose quendam hominē: qui induerat. idest virpū: tunc fāsum non pñm non ad vñm vere virtutis.

sed ad superbam gloriā. et tyrannus adiecit. i. dixit. se iam sciturus an iste esset pñus. si quidem illas sibi iniurias patienter leuiterque tolerasset. ille qui dixit se philo- sophum paulisper patientiam assumpsit. s. in pñcipio. q. p. et accepta promelia a tyranno velut sibi insultans ingratum ad tyrannum. intelligis ne me esse pñm. tūc ille tyrannus mordaciter ingratum intellexerat te pñm esse si tacuisses.

¶ Nota sñm cōmentatorē i. prologo. 8. pñsico. verū pñs debet esse perfectus omnibus generibus virtutis. et per pñs debet esse magnanimus. sed sñm Senecam in libro d. clementia. magnanimi est iniurias et offensiones superbi despiciere. et per. sequens verbis cōtumeliosus pronocari non debet. Item pñs est non vinci a passionibus sed potius debet moderare et retinere passione. cum virtus consistat in moderatione passionum. Unde aristoteli. 4. ethicorū. dicit. Mansuetus vult i. perturbatus est et tñ duci a passio- ne. Unde quidam pñs contumeliosus sibi insultanti dixit. Tu didicisti maledicere. sed ego didici maledicere pñm.

¶ Quid autem est quod ad pñpū viros. Dic pñs ponit scōdā rōnem que talis est. homines virtuosos vel totā moriuntur corpore et anima. vel aia viuunt post mortē. si tota liter moriuntur nihil spectat ad eos de gloriā post mortem. si aia eorū viuunt post mortem. illa petit celum spernens oē terrenū negociū. et sic nihil ad eam de terrena gloriā. ergo apud virtuosos hoies nulla debet esse cura de gloriā. Dic gl. ista. Quid est quod ad pñpū. i. ad virtuosos viros attineat de fama post resolutū corpus extrema morie. q. d. nihil de

his. n. viris est sermo noster. qui petunt. i. querunt gloriā virtute. i. operibus virtuosis. Nam si homines totū moriuntur corpore et anima vel quādam putant quod tamen nostre rationes. i. philosophice rōnes. vident. i. pñbent cre- di. q. sñm philosophia anima intellectiva est immortalis nulla est oīno glia post mortē. cū iste oīno nō exeret. i. nō sit cuius ea gloriā esse dicit. Sin vero mens sibi sibi cōficia. i. illa. resoluta. i. libera. terrena carcere. i. a corpore post mortem. libera petit celum. nōne ipsa anima que celo fruēs gaudet se exēptam terrenis ipsa spernet oē terrenum negotium. et per pñs terrenū gloriā. q. d. sic.

Tū ille nimis mordaciter intellexit quod ad pñpū viros: de his enim sñmo est quod virtute gloriā petunt: quod i. q. est quod ad hos de fama post resolutū morte supma corpus attineat. Nā si quod nostre rōnes credi- verat toti moriuntur hoies: nulla est oīno gloriā: ch. is cui? ea cē dñ nō exeret oīno. Sin vero bñ sibi mēs pñcia tereno carcere resoluta ce- lū libera petit: nōne oē terrenū negotiū spernet: q. se celo fruēs terrenis gaudet exempta.

¶ Abet septimū. scōdi libri.

¶ Uicūq. solam men-

q. re precipiti petit:

Sūmūq. credit gloriā Late patentes etheris cernat Antūq. traxit stūq. plagas. Breuē replere si valētis ambitū: Pudebit aucti nominis.

conscientiam. tales pauci curantes conscientiam sunt vir- tuosi et philosophi de quibus loquitur Boetius in fine tractatus de summo bono dicens. Pauci sunt viri in bono randi sicut philosophi qui continent desiderium sensus et sequuntur desiderium intellectus. Plurimi autem sunt qui curant famam. sicut sunt vulgares qui relicta virtute conscientie propter laudes hominum recte faci- unt de quibus dicit scriptura. Amen dico vobis recepe- runt mercedem suam. Nec etiam fama spectat ad viros virtuosos in futura vita qui virtuosos fit totaliter moriuntur nihil ad eos de fama. Sicut enim anima viuit post mor- tem ista euolat ad celum et nihil curat de fama. spernit omne terrenum negotium. et potius gaudet quia est ex- emptus a curis terrenis et gaudio celesti fruatur in eter- num.

¶ Abet septimū. secūdi libri.

¶ Uicūq. solam mente precipiti petit. Dic incl. pit merum septimū huius secūdi quod dicit archibologum ab inuentore. iambicum a pe- de predominante. et constat ex primo versu trimetro et secundo dimetro. in quo metro philosophia docet quo- modo gloriā sit contemnenda ex consideratione ampli- tudinis celi et strictitudinis terre dicens. Quicūq. petit. idest desiderat precipiti mente solam gloriā. et credit istam esse summam. idest precipium inter appetenda. iste cernat. i. consideret plagas etheris. idest partes celi. la- te patentes. et cernat artium situm terrarū. i. strictū spaciū

terreſeſparatõe ad celum. ille pudebit. i. verecundabit
aucti nomis. i. ante fame ſue. nõ valentis replere breue
ombitum. i. parui ſpacii terre. Et tunc exclamat dicẽs.
Qd propter hoc miroz. quid. i. ppter quid. ſuperbi geſtiũt.
i. ciupiant. fruſtra leuare. id eſt extollere. colla ſua mĩtali
ingo. id eſt mortali fama. licet enim fama diſſuſa means.
ideſt traſiens
per timorẽ po
puloſeſplicit
ſeſignat. id eſt
per linguã po
puloz. et licet
magna dom
tua. i. nobilis
pencela. v. ſa
millia fulgeat
claris titulis.
i. laudibus ta
men mozs ſp
nit aliam glo
riam. et mozs
pariter. id eſt
ſimul. inuol
uit humile ca
put. i. miſeru
z hominẽ. z cel
ſum. i. nobilez
vel diuitem z
mozs equat i
ſima ſummiſ
nulli parcẽdo
quod dẽclarẽ
dicẽs. Ubine
manẽt oſſa fidelis Fabricij. quid Brutus rigidus aut Ca
tho: ſupple eſt. q. d. quid manet de gloria eoz poſt mortẽ:
vitiq; modicum. ſillud manet quod tenuis fama. i. epili
ſuperſtes. i. manens. ſignat inane nomen eozum pauculis
litteris ſcriptis in epitaphijs. ſed quid. i. ad quid. nouimus
decoz vocabla ſcripta. nungd itelligĩ per ea iploſ eẽ cõ
ſumptos. i. mortuos. q. d. immo tacerẽ. ergo mortui pſus
ignozabiles nec fama efficit vos notos. Et quia aliquis
diceret licet ipſi ſint mortui corpore: tamen viuunt ſim fa
mam. dicit phia. Si putatis vitam veſtram longi trabi.
ideſt plongiari. aura mortalis nominis. i. ſplendore mozt
talis fame. cum ſera. i. vltima dies. vobis hoc rapier. id eſt
ſam iam auferer. iam vos manet. i. expectat. ſecũda mozs
q. d. ſi eſtis prius mortui corpore. i. fama manẽs eſt vitave
ſtra. illa ceſſante. ſecundario moztuini.

¶ Nota. Quid Fabritius fuit. Phil romanus q cuz mitte
ret pugnare cõtra pirrũ regem epirotaz. rex promiſit ſibi
partẽ regni ſui v. trãſiret ad ipũ qd Fabritius contẽpſit.
ſequenti anno pirrus obrulit ſibi magnã pecuniam auri.
v. trãderet ſibi romanũ imperiũ. cui ait Fabritius. Ro
ma non vult. anũ ſed vult imperare habẽbĩ aux. ppter
hoc ipẽ dictus fuit fidelis Fabriti. Dicitur etiam de fa
bricio. q. cum qdam ad eum venſſet. pmitteſ. ſe pirruz
regem occidẽ. ſi fabritius ſibi pecuniã aliquã dare vel
let. Ipẽ v. e. vobis. hĩc traditorẽ ligatũ miſit ad pirrũ
p tali ſecelere puniendũ cui tũc pirrus dixit. Poſſibilis e
ſolẽ a ſuo tramite deuiare q fabritiũ a via recte rõnis di
ſcedere. ¶ Nota q. brutus fuit prius preſul romanus q
amozẽ libertatis iuſticiẽ propter ſtuprũ. Lucretie plu
rima egit. z multa bella pro romanis inũt. ppter quod eẽ
famoſus fuit. ¶ Nota q. Carbo dictus eſt rigidus ppter
rigorez animi q ad nihil turpe ſecti potuit z tãte iuſticiẽ

fuit vt lucius ipm dũs pparet i iudicanda cã. q fuit inter
Julii ceſarez z pompeij dicẽs. Uictrix cã dũs placuit ſed
victa Carboni. z de hoc magis p. quarto buius. pſa ſexta
¶ Proſa octaua libri ſecundi.
Ed ne me inexorabile. ¶ Iſta eſt octaua z vltima
pſa bui. v. e. l. z q phia oñdit bona fortune nõ mal
tum eſſe appe
tenda aliqũs
putaret q in
fortuna nihil
eſſet bõĩ. ideo
iaz oñdit phia
cuiusmodi bo
nũ ſit i fortuna
z pbat fortunã
aduerſã plus
eſſe bonam q
pſperã. z pmo
pmitit ſua i
tentionem ſe
cundo probat
itentum ibi.
¶ Illa eni. ¶ Pri
modiẽ. ¶ Q boe
ti ex dictis pa
ter q fortuna
eſt contemnẽ
da. ſed ne pu
teſme gerere
ideſt facẽ bel
lũ inexorabile.
ideſt implaca
bile cõtra for

¶ Si putatis lógus vitaz trabi
Adoralis aura nominis.
Luz ſera vobis rapier b̄ eẽ dles
¶ Jam vos ſcõda mozs manet.
¶ Proſa octaua libri ſecundi.
Ed ne me inexorabile
¶ I fortuna bellũ gerere pu
tes. ¶ Eſt aliqũ cũ b̄ boi
b̄ illa fallax. nõnihil bũ mereat:
tũ. ſ. cũ ſe apir. cũ frõte dregit mo
resq; pſiret. ¶ Mõdũ fore qd loq̃r
irelligis. ¶ Adruz e qd dũe geſtĩ
eoz ſiniaz xbis explicare viſ qd
¶ Etenĩ plus reoz boibz aduerſã
q. pſperã prodeſſe fortunam.
¶ Illa eni ſp ſpẽ felicitatẽ cũ vſ blã
da mẽrit b̄ ſp̃a cũ ſe iſtabile mu
tatõe õmõſtrat. illa fallũ. ¶ Iſtĩmũ
¶ Illa mẽdactũ ſpẽ bõz ppter ſuẽ

tunam ſup. ſcias quod aliqũ e. i. contigit. ¶ Iſta fortuna fal
lar. nõnihil. i. aliquid bũ mereat de bonibus eo q aliq
bonũ euenit hoibz p. e. a. tũz. ſ. cũ fortuna ſe apir. maiſeſtãdo
ſua falſitatẽ. cũ detegit frõte p ſui aduerſitatẽ. cum pſteẽ
mozes ſuos p iſtabilitatẽ. i. ſubdit phia. nõdũ fore itellĩ
gis qd loq̃r. q. miz eſt qd geſtĩ. i. cupio dũe. eoz. i. iſ
viz queo explicare ſiniaz vbis. Et n. ego reoz. i. opinor ad
uerſaz fortunã plus pdeſſe boibz q. pſperã. ¶ Nota qũ
cũq; i aliquo dicto videt cẽ repugnãtia illũ videt mirabĩ
le dictũ. ſ. d. fortunã aduerſã boibz pdeſſe. videtur eſſe
quedam repugnãtia i dicto. Nam eſt aduerſũ alicui. z
ſibi pdeſſe adiũcẽ repugnãt. i. dũc phia. ¶ Mirum e qd ge
ſtĩ dũe. ſ. fortunã aduerſã magis pdeſſe q. pſperam.
¶ Illa eni ſp ſpẽ felicitatis. Dic phia pbat intentũ q for
tuna aduerſa melior ſit q. pſperã tribus rationibus. ſe
cunda ibi. Poſtremo. tertia ibi. An hoc. primo dicit illa
fortuna pſpera ſemper mentitur cum videtur. i. apparet
blanda ſpecie felicitatis. i. pſp̃itatis. ſ. bec. i. fortuna ad
uerſa ſp̃ vã eẽ demõſtrat ſe eſſe iſtabile ſp̃i mutatoẽ.
oſtendit enim eſſe talẽ quãtis eſt. i. ita per eã nõ decipiũt
hoies. ſ. illa. ſ. pſpa fortuna õfiderẽs ſe falſit. bec. auz
aduerſa fortuna hominem inſtruit oſtendẽdo q nõ ſit cõ
ſidendum pſpere fortune ppter eius mutabilitatẽ. ¶ Illa
ſ. pſpera fortuna ligat. ſ. fallendo mentes. ¶ Inuentum ho
minum ſpẽ bonoz men. ſ. actũ. bec. ſ. aduerſa fortuna. ab
ſoluit. i. liberat. ſ. mentes hominum cognitioẽ. fragilis. i.
tranſitorie felicitatis. Et tunc recolligit effectus vtriuſ
q. fortune dicẽs. ¶ Itaq; illam. ſ. pſperam fortunam vĩ
deas. ¶ Ventroſam. i. ſuperbam. ſ. ſuẽtẽ. i. p̃digam et ſuiſpĩ
ignoram. nam hoies in pſperitate õmnia ſciſpos non co
gnoſcunt. ¶ Banc. i. aduerſam fortunam tu videas ſobriam.
z ſuccinctam. i. humile nõ ſupbaz. z prudẽtẽ exercitatioẽ

Secundus

aduersitatis. ¶ Nota q̄ ex ista lra p̄tē formari tres rō-
nes q̄ fortuna aduersa melior sit p̄p̄a. Prima rō est ista
Bona fortuna spēvere felicitate decipit dñtē ip̄as. s̄ for-
tuna aduersa nō decipit. s̄ vera ē oīdēs tale q̄lis est. q̄
aduersa melior ē q̄ p̄p̄a. Secūda rō ē. p̄p̄a fortuna li-
gat mētes hoīum in edacib⁹ bonis s̄ aduersa liberat mē-
tes a falsa felici-
tate. q̄ ē meli-
or. Tertia rō
ē. p̄p̄a for-
tuna reddit ho-
mīes sui igna-
ros s̄ aduersa
facit hoīes sa-
pientes. q̄ meli-
or ē q̄ p̄p̄a.

¶ Postremo
felix a vō bo-
no. ¶ Dic p̄p̄a
ponit secūda
rōnē q̄ talis ē.
Quēq̄ for-
tuna trahit ad
ingratias ve-
ri hōi illa me-
lior est q̄ que
retrahit a ve-
ro bono. s̄ for-
tuna aduersa
est h̄ q̄ rē. vñ
dicit i lra. po-
stremo felix i. p̄p̄a fortuna cū suis blandicijs. trahit de-
uios. i. errātes a vero bono. s̄ aduersa fortuna plerūq̄ re-
trahit inco. i. tenacius reducens ad vera bona. ¶ Nō q̄
q̄ p̄p̄a fortuna videt ēē p̄p̄ina felicitate q̄ sine
bonis fortune nō p̄tingit ēē felice ex de bona fortuna: s̄
suis blandicijs trahit hominem sensualē a vero bono. q̄
consistit i speculatione oī. aduersa autem fortuna q̄ osten-
dit p̄p̄a fortunam ēēē mutabilem. ipsa reducit hoīem
ad verum bonum quod est immutabile.

¶ An hoc iter minima estimādū putas. ¶ Dic p̄p̄a ponit
vltimā rōnē q̄ talis ē. s̄ illa fortuna ē melior p̄ quā cogno-
scunt veri amici. s̄ aduersa fortuna ē talis q̄ rē. vñ dicit i
lra. An p̄nūgd. putas hoc ēē estimādū iter minima bo-
na. q̄ beca p̄p̄a. aduersa fortuna detexit. i. monstrauit. ti-
bi mētes. i. corda fidelīū amicorū. q̄ o. illud ē bonū de ma-
gis bonis. a. beca p̄p̄a. p̄p̄a fortuna. fecerunt. i. ostēp̄it
tibi certos amicos & abiguos vult. s̄ doliū. i. amicorū. q̄ o.
p̄p̄a fortuna docuit te discernere iter veros amicos & fal-
sos. q̄ p̄p̄a fortuna a te discēdēs abstulit suos. i. q̄ erant
amici rōne p̄p̄tatis. & reliquit tuos amicos q̄ te dilexe-
rūt nō p̄pter tua. ¶ Q̄nti. i. quāto p̄cio. tu emisses hoc ite-
ger. i. i integritate fortune s̄atur. cū videbaris tibi fortu-
nat⁹. vt potuisses cogitare veros amicos. nūc desine. i. ces-
sa. q̄rere opes. i. diuitias amissas. q̄ inuenisti veros amicos
q̄ dē p̄cioissimū gen⁹ diuitiarū. ¶ Nota i aduersitate fal-
si amici fugiūt. s̄ i tpe p̄p̄tatis manēt. vñ Seneca i li. de
remedijs. Quē tu felice credis illū multi comitāt vt mel-
lusce sequit⁹. cadavera lupi. frumētā fornice. p̄dam ista
turba segit nō hominē. ¶ Nota q̄ aduersa fortuna ostēdit
fideles amicos. Vñ Seneca. 20. epla. Turba familiaris
cū a te pasci desierit ipsa te nō pascet. & q̄ tu bifidus tuo
scire non poteris paupertate scies. illa veros amicos reti-
nebit. discēdit q̄cūq̄ non te sed aliud sequebat⁹. Est autē
p̄pter hoc vñ amanda paupertas q̄ a quibus amentis

ostēdit. vnde pauper Denric⁹. p̄p̄alet B̄ solo mala fors
q̄ monstrat amicos. Qui boni qui mali monstrat vtrāq̄
viā. Itē poeta. Itē felici nō cogitunt amici. Sontē patz
misera q̄ sit dilectio vera. Item alibi. Cum fuerit felix mī
tos numerabis amicos. Tempora si fuerint nubila solus
eris. Item Thobias. Sicut ad cēsum venalis amicus

cioissimum genus diuitiarum ē
amicos inuenisti.

¶ Adetrum octauūz scōi libri.

¶ Quod mīdū stabili fide

q̄ Locordes variat fides.

¶ O pugnantia semina

Fedus perpetuum tenent.

¶ O p̄p̄ebus rosemū diem

Curru p̄p̄uebit aureo:

Et quas duxerit bepernas:

¶ Obebe noctibus imperet.

¶ Et fluctus auidum mare.

¶ Certo sine coberceat:

¶ Ne terro liceat vagis

Latos rendere terminos.

¶ Hanc rerum seriem ligat

¶ Terras ac pelagus regens:

¶ Et celo imperitans amor.

¶ ut amicitiam ne tam magna virtus lateat. Et Julinus i li.

bro de offi. diuit. Dignozes diuitie & dignitates nunq̄ sūt

amicitie antepōnēde. ¶ Adetp̄ octauū scōi libri.

¶ Uod mīdū stabili fide

q̄ mī metz hui⁹ scōi. q̄ dō r̄glicōiū ab iūctore. an.

p̄p̄imacp̄ a p̄de p̄dāntē. q̄ ē am̄p̄imacp̄. pes

antiq̄z p̄p̄as ex p̄ma & vltima lōga & duab⁹ beuēb⁹ medi

is. dicit ab am̄p̄. q̄ dē circū & macros lōgā. q̄st h̄is circū

quāq̄ lōgā i lra. In quo metro p̄p̄a p̄mēdat amorē ex

q̄ dixit q̄ amici sūt p̄cioissimū gen⁹ diuitiarū. Et p̄mēn

dar amorē diuini. Scōdō ostēdit quōd humana natura amī

citia p̄feruat. ibi. Dic scōs. p̄mo fac hoc q̄ dē dñi. scōdō

ostēdit q̄ ablato diuino amore oīa corrūpūt. ibi. Dic si fre

na. p̄mo dñi. Amor dñi regens terras ac pelag⁹ & ip̄eritās

. i. frēq̄nter ip̄erās celo. ille amor ligat h̄ac ferē. i. cordiā

rerum. q̄ mundus stabilē fide variat p̄cordes vices. i. alā

ternationes tēpōz anni noctis & diē. & q̄ semina pugnan

tia. i. elemētā p̄traria. tenēt p̄p̄tū sed. i. p̄cordiam. ne

vnus totaliter aliud corrumpat. q̄ p̄p̄ebus. idē sol. curru

aureo p̄p̄uebit. i. p̄ducit. roseū diē. i. claz diē. idē amor fac

vt p̄p̄be diuina. imperet. idē p̄stet noctibus. quas no-

ctes bepernas. idēst stella vespertina duxerit. idēst addu-

cit. & vt auidum mare ad exēcundum coerceat fluctus su-

os. certo t̄ne. idēst determinatū sine. ne liceat sibi tendē

re. idēst extendere. latos terminos. pagis terris. idēst am-

egenum. Sed

verus inouat

vt fabricatus

amor. ¶ Nō

q̄ fidelē amic⁹

est p̄cioissi-

mū gen⁹ diui-

tiarum: quia

amicus. q̄. etē.

est alter ego. i.

amicum est

idem velle et

nolle. Nemo

enim eligit vt

tere sine ami-

cis habena re-

liqua bona.

Et Seneca. 9.

epistola dicit.

Sapiens effi-

ciens tū sit se-

ipso tū amicu

habere vult.

q̄p̄ nihil aliud

nisi vt exerce-

alia frigida: quedā humida. quedam sicca. Nec elemen-
ta diuino amore ordinante tenent proprium fed^o. quia gra-
uitas inferiorū non aufert leuitatem superiorū. nec econ-
uerso. & simul totaliter se non corrumpunt.

Chic si frena remiserit. Hic ostendit qd amore diuino
subtrahit omnia corrumpunt dicēs. si hic amor diuinus
remiserit fre

**Hic si frena remiserit
Quicquid nunc amat inuicem**

Bellum continuo gerit.

Et quam nunc socia fide

pulchris motibus icitan

Certant solvere machinam

Hic sanctos populos quod

ia posthac nō arbitrer me cōspare. l. dissimile resistendo
ictibus. l. sultus. fortune. Itaq; remedia illa q̄ paulo an̄ di
cebas eē actiora. i. g. aui. nō modo. i. nō tñ p̄boresco.
i. nō timco. s. ego auid? audiēdi sup̄ ea vebemēter effla
gitō. i. expostulo. ¶ Ubi sciēdū q̄ s̄z buguīdōz efflagito
re eualde flagitare. expostulare. petere cū clamore poscere
¶ Nulla se

si ingt. Dic po
nit respōsionē
p̄bie dicens.
Ego bi sēsi il
lud cū tu taci
r. i. attent? re
cepisti yba no
stra. t. euz ego
p̄fecti mētē tu
am. talia enīz
sūt remedia q̄
adhuc restant
vt ip̄a d̄gusta
ta primo sint
amara sed po
stea dulcescāt
S. qz tu dicis
te esse cupidiū
audiendi yba
nra. Quāto
d̄siderio arde
res si cōgiscres q̄ laboram? te ducere. t. dicit boeti? Quo
vis me ducere? R̄ndet p̄bia. ad cōgnitōz vere felicitatis
quā anim? tu? q̄si somniado adhuc vix cognoscit. qz ē oc
cupat? imaginib? false felicitatis. ¶ Nota q̄ Boeti? taci
t? verba p̄bia rapiebat p̄silio Senecae dicētis. Eto v̄boz
taci? auditōz. auditōz p̄m̄p? repetitōz. ¶ Nota q̄ p̄e
p̄ia p̄p̄hicalia p̄mo sūt amara postea dulcescūt. sū illd̄ poe
te. Discrete fit chap? quis p̄mo sit amap. Et Eustrati? p̄
etbi. dicit. Sciūt boeti? q̄si laboriosa ē possessio v̄bū tū sed
p̄ ei? amaritudine p̄bia nō ē abiciēda. qz nō ē dign? dūl
cepis amurine. q̄ amaritudinis negt iulicari grauamine.
sū boetiū in de disciplina scolariuz. ¶ Nota s̄c̄ s̄onians
putat fantasmata sibi occurrēta eē veras res de gb? som
niat. t. nō nō sūt ip̄e res. sic boeti? i. istis tp̄alib? putauit eē
verā felicitatē q̄ nō ē. s̄z tñ sūt q̄dā s̄titudines vere fe
licitatis. s̄c̄ fantasmata somniōz sūt s̄titudines rerum.
¶ Nota q̄ bona exteriora vocāt imagines vere felicit
tis. sicut. n. imago ē rei imitatio t. nō ē ip̄a res. sic bona ex
teriora vidēt exp̄mere formā vere felicitatis. s̄z vā felici
tas nō ē ip̄is. vñ dicit l̄sa. Tū p̄ tūc. illa supple p̄bia ingt.
ego sensī. i. noui. sup̄atētiōē tūc. cū tu taci? qz p̄ tātē?
rapiebas yba nra. qz p̄ tūc ego expectauī. alia s̄ra h̄z expe
tiui. i. reuocauī habitū tue mētis. Vel. quod est verius ut
cere cū ego ip̄a habitū tue mētis p̄feci. ap̄pe mix talia sūt
supple remedia. q̄ restāt supple sumēda. vt ip̄a q̄dē oegū
stata p̄mo mordēat. i. displiceāt. iter? aut recepta dulce
scāt. s̄z tu dicis te cupidiū audiēdi. supple illa remedia.
Quāto ardore. i. d̄siderio. flagrares. i. arderes. si agno
sceres. q̄ nā. i. ad quē locū aggrediamur. i.icipim? te ducere.
Ego boeti? inq̄. i. dixi. quā nā sup. vis me ducere. ingt
supple p̄bia. ad verā felicitatē quā tu anim? somniat. i. i
p̄fecte cognoscit. s̄z visu. i. cōgnitōē occupat ad imagines
i. ad bōa tp̄alia. q̄ sūt imagies t. s̄titudinē felicitatis. tū si
potes luteri. i. l̄spicere. ip̄am supple veram felicitatem.
¶ Tum ego fac obsecro. Dic Boeti? dirigat petitionem
p̄bie. t. p̄onit consensum sue petitionis dicens. O p̄bia ro

parem fortune ictibus non arbi
tror. Itaq; remedia que paulo
ante actiora esse dicebas nō mo
do non perboresco: sed audien
di audis vebementer efflagito
¶ Tum illa sensi inquit cum
verba nostra tactus atrentusq;
rapiebas: cūq; tue mentis habi
tum vel expectant: vel quod est
verius ipsa perfect. Talia sunt
quippe que restant: vt degusta
ta quidem mordēant: inter? au
tem recepta dulcescant. Sed q
tu te audiendi cupidū dicis: quā
to ardore flagrares: si quo nam

go vt sine dilatione demonstres mihi que sit vera felicit
tas. t. p̄bia consentiēs dicit: libenter faciā tui causa sed p̄
us ego ostendam tibi fal? am felicitatem tibi notiozem vt
illa cognita per contrarium possis postea agnoscere verā
felicitatem. ¶ Nota circa hoc q̄ dicit faciās tui causa li
benter: q̄ p̄bia petitiōes hominum admittit. vnde Seneca

te dicere aggrediamur agnosce
res. B. Quo nā inq̄: ¶ Ad ve
ram inq̄ felicitatem quam tuus
quoq; somniat animus: sed oc
cupato ad imagines visu: ipsam
illam non potes intueri. B. Tūz
ego fac obsecro: t. que illa vera
sit sine cunctatione demonstra.
¶ Faciam inquit illa tui causa
liber. sed que tibi cā notior eā
p̄lus designare verbis: atq; in
formare conabor: vt ea perspe
cta: cum in contrariam partem
flexeris oculos: vere specimen
beatitudinis possis agnoscere.

bis nota in quibus aliqui posuerunt consistere felicitatem q̄ bona interiora. adeo p̄bia primo vult determinare de falsa felicitate nobis magis nota que ponitur in bonis exterioribus ipsam extirpando. vt per eam agnoscamus veram felicitatem tanq̄ per contrarium. ¶ Nota q̄ Seneca in de virtutibus cardinalibus dicit. Scire debet q̄ quedam non videntur esse bona t. sunt. quedaz videntur bona t. non sunt. quecūq; autem ex rebus transitorias possides non hec magna existimes non mireris quā caducum est. Et quod patet q̄ vera felicitas non consistit in bonis exterioribus. que videntur esse vera bona t. tamen non sunt. vnde dicit in littera. Tum pro tunc. ego supple Boetius dixi o p̄bia obsecro. i. peto. faci. dūc me ad illam felicitatem. t. demonstra mihi sine cunctatione idest sine mora. que sit illa vera supple felicitas. Illa p̄bi losophia inquit: faciāz libenter tui causa. sed ego p̄bia conabor. i. laboro. tibi designare verbis. atq; p̄ t. informare que causa. idest que felicitas habens rationem cause finalis. sit tibi notior. idest manifestior. vt ea supple falsa felicitate perspecta. idest cognita. possis agnoscere specimen idest similitudinem. vere beatitudinis. cum flexeris oculos supple cognitionis in dnam partem false felicitatis. ¶ Metrum primum tertij libri.

Uti ferere ingenium vult agrum. 3fud est p̄mū
q̄ metrum bulus tertij quod dicitur merum cho
ristum ab inuētoze. dactilicum a pede p̄domi
nante. t. primum versus huius metri est yperca: balactie
quia post primum pedem abundat vna syllaba. s̄re i bac
dictione lerere t. quia p̄bia predixit q̄ prius esset ostē
dum que sit falsa felicitas. t. postea que sit vera. adeo p̄bi
losophia in hoc metro emendat hunc ordinem per quat
tuor exempla. p̄mū est. quicūq; vult seminare bonuz
agz oportet p̄s extirpare nocuas herbas vt ager b̄i fru
ctificet. S̄c̄r aliquis volens cognoscere veras felicitates
oportet p̄s extirpare falsam. vñ dicit l̄sa. Qui vult fe
rere agz i genuū. i. nobilem. p̄us liberat arua. id est agros

Secundus

felicitate diuersis errorib' abducti dicēs. Hūc. i. statum beatitudinis. oēs mortales sic dicim'. ponāt adipisci diuerso tramite. i. diuersa via. q. cupiditas. i. appetit' veri boni nātr' ē inserta mentib' hoīuz. sed beatitudo est. vep. bonū quia sūmū. sed deuius error abducit hoīes ad falsa bona. ¶ Nō q. beatitudo aggregat i se omnia bona. iō et' cupi

ditas natura. liter ē hoib' i. sēta. Ubi trā sciēdā q. beatitudinem cōtinere omnia bona potest i. telligi dupl'r. Uno mō for. maliter. sic nō pōtēt omnia bona. q. felicitas formaliter ē essentialiter potest esse si ne bonis exte. riorib' v' si ne diuitijs & ceteris bonis. Alio modo intelligitur continere ea v' tualiter ita q. beatitudo ex cellat oia bōa & sic ē vera. ¶ Nō q. pbia

bic v'it' quāda figura que dē epitheton dicendo deui' error. nullus. n. error ē q. nō sit deui'. v'it' poeta. Sicut epitheton si dicat tristitia bella. ¶ Nō q. cū mē. humana naturaliter desiderat vep. bonū. nūquā tendit in falsū bonū nisi in q. tum ipm estimat esse verum bonū. talis autem estimatio est deuius error. q. deui' error ad falsa abducit. ¶ Quoz qdē alij sūmū bonū cē. Dic pbia pōt diuersas opiniones circa felicitatē. oīdēns quōd hoīes p. errores ad falsa bona ducant. scō oīdēt q. in talibus bonis posuerunt beatitudines. tertio oīdēt q. naturalr' eoz intentio tēdebat ad veram beatitudinē scōa ibi. Quib' oib' tertia ibi. Sed ad hoīum studia. p. timo oīdēt quōd hoīes errabant circa falsa bona statuendo in eis finē. scōo oīdēt quōd gda fines adinuicē pmutabāt. tertio alia bona fortuita redit' ad p. dicta. scōa ibi. Sunt etia. tertia ibi. In his igit. p. timo dicit. Quoz supple hominū q. ducunt ad falsa bona. alij credētes sūmū bonū cē nihil idigere. ipsi elaborant v' affluāt. i. labūdēt dītyz ponēdo oēs sufficiētiā cē i dītyz q. hoc errabāt. Alij vō sūmū bonū indicātes qd dignissimū sit veneratōe. i. bonore. talca adeptis honorib' nūtr' cē reuerēdi suis ciuib'. putātes in honorib' p. alib' veraz dignitatē p. sistere. i. in hoc errabāt. Sūt alij q. sūmū bonū p. sistūt in sūma potētiā. bi vel ipsi volūt regnare. vel conanant adherere regnantib'. tanq. cōsiliarij vel familiares eoz. p. hoc putātes se cē vere potētes i hoc decipiunt. s. q. claritas. i. fama. vidēt cē optimū bonū. illi felicitatē p. pagare. i. dilatare. glorioz nōmē. i. pulchra famā arīb'. i. studijs. bellis sūt v'it' militaries. v' artib' pacis. sic sapiētes mūdici credētes sep. p. accipere gliaz imortalē & dīcipiunt p. hoc. p. lūm vō. i. mlti metiūt. i. mēsurāt fructum boni. gaudij & leticia exteriorib'. bi putāt. i. estimāt. felicissimū dīfluere. i. abū. i. are. voluptate. i. delectatōe corporali

estimātes i hoc p. sistere vep. gaudiū qd ē erroneū. ¶ Nō gng. sūt i gbus errātes a vero bono posuēt p. sistere verā felicitatē. s. diuitie. honores. p. tates. gloriā & voluptates. Quoz sufficiētiā sic accipit. Tū finis habet rōnes boni i fm diuersitatē boni diuersificat finis. Est at triplex b. o num. vtile delectabile. & bonū honestum. Alij q. intendē

metiunt. bi felicissimū putāt voluptate desuere. Sūt etia. q. qui bonz fines causafq. alterutro p. mutāt. v' q. diuitias ob potētiā voluptatesq. desiderant. vel qui potētiā seu pecunie causa. seu p. soterēdi nominis petunt. In his igitur ceterisq. talibus humanorum actuum votorumq. versat intentio. veluti nobilitas sanctorum popularis. que vidēt quādam claritudinem cōparare. Apoz ac liberi que iucunditatis gratia petuntur. Amicorum vero. quod sanctissimū qdem genus est. nō i fortuna sed in virtute numerat. Reliqui vero v' potētiā cā. vel delectatōis assumit. Jā vero corporis bona p. mpti ē

bonū rōis practice. tale ē bonū vel p. sistit i opinioe hoīuz & sic ē glia. vel p. sistit i exercitio act' realis. & b. est duppliciter. vel. n. p. sistit. i. exercitio p. p. act' circa alios. & sic p. sēp. vel constituit in exercitio act' alioz. circa se. & sic ē honor. ¶ Sūt et g. bonz fines. In ista pte oīdēt quōd gda istoz finis iā victos pmutabāt. i. oīdēt. Sūt et alij quz fines. q. p. t. cās finales p. mutāt alterutro. i. adiuicē dīderātes vnu p. altey. nā qd dīderāt diuitias & voluptates. ob. i. p. potētiā. & scāly q. potētiā petūt. i. dīderāt. cā pecūiā. i. p. diuitias. v' cā p. soterēdi nominis. i. cā dilatatōis fame. ¶ Nō p. p. aris. 3. etb. Qual' vnusq. sēp. ē tal' finis vidēt ei. s. q. diuersa dīspōnē hoīuz diuersi fines eligūt. Jā at eligūt p. p. aliq. finē p. qd q. v' p. posse p. sēg illū finē. cū igit. ponētes finē cē dīuitias magi putabāt se diuitias p. sēg p. potētiā. ipi appetēbāt potētiā p. p. diuitias. & cōuerso q. v' videbāt se posse cōp. sēg potētiā p. diuitias. ipi appetēbāt diuitias. p. p. potētiā. & sic p. p. mutāt permutatōem finū istoz adiuicē. ¶ In his igit. ceterisq. ta. Dic pbia reduc' oia bona fortūe in gbus ponūt bōi. s. felicitatē i predicta gng. & dicit. In his igit. gng. bonis. q. p. & ceteris talib'. i. redncibilibus ad p. dicta. v' iā itēro actū humanoz & votoz. i. dēsidērioz. & manifestat exēplariter q. alia reducāt ad ipsa oīcēs. veluti nobilitas. q. p. & sanos p. p. l'as q. vidēt cōpare qndā claritatē. i. gliaz. iō sup. reducūt ad gliaz. v' iā arīb' liberi. i. filij sūt q. petunt glia iociditatis. i. cā voluptatē. iō ad voluptatē reducūt. s. felicissimū gen' amicoz nō nūerāt iter bona fortunē s. numerat i v' tute. Reliqui vō qd cā dīc sub exteriori fortia illō assumit v' cā potētiā. sic ē ad ministratio officioz. v' l' assumit cā delectatōis. sic exercitiū ludoz. s. bōa corpis p. mpti ē v' referat. i. reducāt ēt ad supiora bōia. q. p. robur. q. p. & magnitudinē q. sēg for. itudinis corporalis. vidētur p. sēre valentiā i. potētiā. & sic

ad potētiāz reducunt. sic pulchritudo et velocitas videntur prestare celebritatē. i. gloriā ad quas reducunt. salubritas aut. i. sanitas. videtur ferre voluptates ad quā reducitur et sic oīa bona fortune reducunt ad p̄dicta qnq. ¶ Nō indigēt aliquid boni auger desiderii illi boni. id ēz variā indigētia bonum variat eoz desiderii. vñ aris. i. etibi.

ut ad supiora referant. ¶ Robur. n. magnitudo qz videtur p̄stare valeriā pulchritudo atqz velocitas celebritates. salubritas voluptatē. Quibz oibz solā b̄titudine desiderare liquet. ¶ Nā qd qsqz p̄ ceteris petit id sūmū eē indicat bonū. Sz sūmū bonū beatitudinē esse diffinimus. quare beatuz indicat esse statū quē p̄ ceteris qsqz desiderat. Habes igitur ante oculos p̄positam fere formam felicitatis humane. opes. honores. potētiā. gloriā voluptates. Que qdē sola p̄siderās epicur? p̄nter sibi sūmū bonū voluptatē eē p̄stituit. qz cetera oīa iocūdita eē aio videant afferre. Sed ad huius studia reuertor quoz aiunt si caligāre memoria. tñ bonum sūmū reperit. sz velut ebri? domū quo tramite reuertat ignorat.

¶ Nota licet amici afferat iocūditem tñ nō sunt cōputandi inter bona fortune. cū. n. amicitia sit virtus. ops qz amicitia acgrat. qd at virtute acgrat. virtute cōferatur. tale non potē bonum fortuitū. ¶ Itē amicitia fūdata sup bono honesto ē sanctissima et in virtute numeratur. sed amicitia fūdata super bono vili et delectabili fortuita est.

¶ Quibus oibus solā beatitudinē. In ista parte probat p̄bia qz oēs p̄dicti querebāt beatitudinē in his bonis et dicit. Oibus desiderātibz p̄dicta bona liquet. i. manifestum est. ipsos desiderare beatitudinē. nā illud bonuz qd quisqz petit. i. desiderat p̄ ceteris. illud indicat eē sūmū bonū. sed nos diffinim? sūmū bonū eē b̄tudinē qre statū illū quē qz desiderat p̄ ceteris indicat eē statum beatū. i. beatitudinē. Et tūc recolligit bona falsē felicitatis dicēs. habes ai oculos tuos p̄positā formā humane felicitatis. f. opes. honores. potētiā. gloriā. voluptates. qz cōsiderās epicur? cōstituit voluptatē eē sūmū bonū. eo qz oīa cetera videant afferre. i. dare. aio iocūditatē. ¶ Nota qz oēs appetētes p̄dicta bona appetebāt b̄tudinē. nā qd aliqz eligit p̄ alijs b̄ videtur sibi eē sūmū bonū. sz aliqz p̄ceteri eligit diuitias. qd dicit videbāt sibi sūmū bonū. aliqz honores. et sic de alijs. qz omnes p̄dicti appetebāt beatitudinē. ¶ Nota qz p̄dicta bona videtur ferre aliquā iocūditatē. oīa vident eē ordinata ad iocūditatē itaqz ad finē. et qz voluptatibz ē maxima iocūditas. idē epicur? p̄stitit felicitatē cōsistere i voluptatibz.

¶ Sed ad huius studia reuertor. Dic oñdit p̄bia qz hoīes in p̄dicto mō errent. tñ eoz intentio semp fertur ad verā beatitudinē. scđo oñdit vñ hoc pueniat. ibi. In quo quanta sit. p̄mo p̄mittit intentū suū scđo declarat ibi. Nū enim. p̄mo dicit. Ego reuertor ad studia. i. ad

itēdes bonū qz anius. et si p̄ quis memoria caligante. i. obscurata sup. desiderio p̄sentū bonoz. tñ sz repetit p̄ nālē inclinatōez sūmū bonū sz igitur quōlibz repetat velut ebri? qz igitur qz tramite. i. qz via reuertat domū. ¶ Nō sic ebri? scit se habere domū. sz p̄ defectū rōis nescit quā ad eā redeat. sic homines aliquo modo in generali sciunt et cognoscūt sūmū bonum et naturaliter inclinātur ad illud tanqz ad principium a quo processerunt sz inebriati amore tepalituz bonoz nesciunt quā ad id pertineant.

¶ Num enim videntur errare hi qz nihilo indigere nitunt? At qui nō est aliud qd eque p̄ficere beatitudinē possit. qz copiosus bonoz oīum stat? nec alieni egēs sz sibi sūf ficiens. ¶ Nūz vero labunt bi qui qd sit optimū id ēt reuerētie cultū dignissimū putant. ¶ Dñtime. ¶ Neqz. n. vile qdā cōtēnēdū qz qd adipisci oīuz fere mortalium laborat intentio. An in bonis non est numeranda potentia? Quid igitur. Num imbecillum ac sine viribus estimandum ē quod oibus rebus constat esse p̄stātus? An claritudo nihili pendēda est? Sz seq̄strari nequit quā oē qd excellentissimū sit. id etiaz videatur esse clarissimū. ¶ Nāz nō eē anxia tristēqz beatitudinem. nec doloribus molestiqz subiectā. quid attinet dicere. quando in

bono qui nitunt? nihilo indigere ratiōe cuius querebāt diuitias. q. d. non errant a sūmo bono. qz nihilo indigere maxime spectat ad sūmū. vnde dicit. Atqz pro certo. non est aliud quod eque possit perficere beatitudinem qz status copiosus omnium bonorum. nec alieni egens sed sibi ipse sufficiens. Tunc ostendi idem de honoribus dicens. Num vero labuntur. supple ab intentione sūmū boni. qui illud quod sit optimū putāt id etiam eē dignū sūmū cultu reuerētie. i. honoris. et respōdet. minime supple labuntur. neqz. n. est vile et cōtēnendū quod i. tentio oīum mortalium laborat adipisci. et sic querētes bonoz querebant aliquid quod est in sūmo bono eo qz sūmū bonum est honorabilissimū. Tūc oñdit idēz potētia dicens. An p̄nūgd. in bonis. i. inter bona. nō ē numeranda potentia. q. d. sic. Quid igit est dicendū nisi qz querentes potētiā etiā tendunt ad sūmū bonum. cū sūmū bonū sit potētissimū. nō. n. istud est estimandum ibecilluz et sine viribus. i. sine potētia. quod cōstat eē p̄stantius. i. potētius omnibus rebus. Tūc oñdit idēz de gloriā dicens. An claritudo. i. gloriā. ē nihil p̄dēda ita querētes gloriā itēdūt ad sūmū bonū. q. d. nō ē nihil p̄dēda sz negt. i. nō pōt seq̄strari. i. negari. qz oē qd sit excellentissimū illō ēt videat eē clarissimū. i. gloriōsissimū. Tūc oñdit idēz de voluptate dicēs. Quid attinet dicere. q. d. se m̄fēstū est b̄tudinē eē anxia et tristē. nec subiectam doloribz et molestiis. sz supple magis ē plena voluptate et iocūditate. et p̄his querentes voluptatem et leniciam tendunt ad sūmū bonum.

Tertius

Quod autem locū dicitur et voluptas cludat s' bono sumo. pbat
p locū a minori dicitur. Quia in minimis reb'. s' appeteris p:
q' aliqd appetit qd delectat h'c et ipso frui. Dec igit' sū q'
boies volūt adipisci. et ea de cā desiderāt. i. cupiūt vl q'rāt
diuitias. dignitates. regna gl'iaz. voluptates. q' p' bec cre
dūt sibi eē vēturā sufficiētiā: reuerētiā: potētiā: celebratā
et letitiā. bo
niū igit' qd bo
mies petūt di
uersis studijs.
i. itētib'.
¶ Nō q' ex
tota ista lra
potest forma
r vna rō. s. q'
grētes p'dicta
bona q'rūt bti
tudine. Rō ē
ista. q'li tēdūt
ad btiūdinez
q' tēdūt ad suf
ficiētiāz. reue
rētiā. potētiāz
celebratē et
leticiā. s. appe
tentes p'dicta
bona. s. d'ctas.
dignitates. re
gna. gl'oziam et
voluptates: tēdūt qd sufficiētiā: reuerētiāz. et sic de alijs. q'
tēdūt ad beatitudinē. Maior ē nota. q' sufficiētiā reuerē
tiā sūt p'dictos btiūdinis. q' pfectissime p'pūnt i btiūdi
ne. Querētes q' ppetares btiūdinis tēdūt ad btiūdinez.
minoz p' ex lra. ¶ Nota q' grētes diuitias ppter sufficiē
tiā ferebant i sumū bonū nālī appetitū. q' i sumo bono ē
vā sufficiētiā et i b' nō errabāt. s. q' sufficiētiā q' ē nullū i di
gētie: putabāt sibi puenire p diuitias i b' errabāt. Silt' q'
grētes dignitates p' reuerētiā nālī itētiōne ferebant i be
atitudinē eo q' btiūdō ē reuerēdisima. s. q' sumā reue
rētiā putabāt sibi subuenire p dignitates t'pales. iō in b'
errabāt et sic intelligit de alijs.

¶ In q' quāta sit nature vis. Dic' ostēdit p'p'ia vñ hoc pue
nit q' q'tūcūq' itentio boiū sit diuersa. tñ itēdit i bea
titudine. t' ostēdit q' hoc puenit ex vñ naturalis inclinatio
nis q' nulli auferri pōt. r dic'. In q' appetitū boni vel bea
titudinis facile mōstrat quāta sit vis nature. cuius licz sint
varie et dissidētēs. i. discordātēs sibi boiū de sumo bono
t' boies ostēdūt. i. concordāt i diligēdo. i. diligētē appeten
do finē boni. i. btiūdine. ¶ Nota q' fine ente vno pnt di
uersificari actōes tēdētēs illū finē. s. n. ppter diuersita
tē actionū cōstet diuersitas finū nō cēt euenire ad vñū fi
nē: s. pcedere i finitū i finē. qd p' falsū ex llo cōto meta
phisice. hoc ē vñ de fine cui' grā oia fiūt q' illū est vñ
et nō de fine q' vt p'us vñū ē. licz q' sint diuersē finē et studia
boiūz. tñ pueniūt i appetēdo vñū finē. s. beatitudinē.

¶ Adet' scdm libri tertij.

Claras rez flecat benaf

q' natura potē q' mēssū

Quāuis p' dic'. Mibi p'bie placet p'mere. i. manifestare.
cātū arguto. i. sonoro. lentis fidib'. i. cordis lēte sonantib'
quātas habenas. i. nāles inclinātōes. potēs nā flecat. i. re
gat. q' b' legib'. puida natura seruat. i. pseruat in mēssū orbe
et q' b' legib' natura stringat ligās singula irrefoluto nexu
i. p'uctōe idissolubili. ¶ Nota triplex ē nā. nā naturās
naturās sic est
de a q' depen
det celū et tota
nā. Alia ē nā
naturās et na
tura sūt. sic ē
lū qd d' natura
ra naturata i
q'tūz depēdet
a deo. et d' na
tura naturās i
q'tūz insuit na
turis istoz ipe
rioz. Alia est
nā naturata
trīn. quā beat'
aug. sic diffi
nit. Natura ē
qdā vis et potē
tia diuī' ista
reb' creatis q'
vñcūq' rei
sui eē tribuit

q' cū q'sq' male vñ mal' eē iudicat. In p'posito dēn p'bie
pōt intelligi b' nā tertio mō ocl'is: qdā exponat p' nā mō
sūpra. Item leges nature b' vocat determinatiōes et
p'prietates naturales cuiuslibet rei a deo sibi p'stitutas.
¶ Quāuis peni pulchra leones. P'bie p'bia manifestat p'
positū p' q'tuor exēpla. scō generaliter p'cludit sibi esse in
oibus alijs ibi. R'epetit'. p'ima i q'tuor p'p'is q' quatuor
exēpla q' p'parebūt. p'īmū exēplū ē de q'drūpēdibus sicut
de leonibus q' licet ex qua afflictiōe dōment. ita vt mi
tescant metuēdo suūz magistruz. tñ si multū offēdatur
redit eoz crudelitās naturalis. ita vt p'mo lacerēt denti
bus magist'z suoz. Unde dic' ista. q'uis leones peni. libi
ei. gestent. i. portent pulchra vincula. i. catenas in collo. et
captent. i. recipiant. escas datas. i. p'prietates eis manibus
sui magist'z. et q'uis metuāt trūcem. i. crudelē magist'z
leones inq' soluti ferre. i. pati. verbera magist'z. s. si cruoz
tingerit. i. madida uent. horrida hora. i. colla leonū per ni
mia verbera. tūc animi leonū resides. i. quieti rediūt ad
naturalem crudelitatem et leones meminerē sui. i. natu
re. graui fremitū. i. magno rugitū. ipsi laxant. i. solūnt col
la. solutis nodis. i. ruptis vinculis. et p'mus solus domitor
i. magist'z. ille imbuit. i. recipit lacer. i. lacerat. rabidas
iras. cruento dente. s. leonis. ¶ Nota fm 3° lib. i. l. et b'mo.
peni sūt boies cartbaginenses. Est aut cartbagio cuius
libie: ppter qd leones libie vocat leones peni. et b' leones
libie facili' dōmant. ¶ Nota quātūcūq' leones dōmēt
et assuefactione ducant a sua crudelitāte. sit tamē afficiāt
cruoze vel sanguine redeunt ad naturāz crudelitatem.

¶ Adet' secundum tertij libri.

¶ Quātas rez flecat habenas. Dic' incipit scdm me
t'z b'm' tertij. qd d' pindaricū ab inuētoze. anape
sticū a pede p'dicante. et dimet'z. q'z p'stat ex q'tuor pedib'
q'z duo p'stituūt vñū met'z. q' i metro q' p'bia. s. vixerat q'
vis nature opaf. q' itētiō boiū sp' tēdit i bonū. iō b' zme
dar vis nature ostēdes. q' tāta ē vis nature q' q'tūcūq' res
abducat assuefactōe vel violētiā ad aliqd qd ē sibi preter
naturā. tñ sibi p'p' delecta sp' redit ad illud qd ē sibi sibi p'z
naturā. et p'ntitit suā itētiōz. scō māifestat p'positūz ibi.

Legib' orbe puida fuet:

Stringatq' ligās irrefoluto
Singula nexu: placet arguto
Fidibus lentis promere cantu.
Quāuis peni pulchra leones
Alicula gēstēt: manib'q'z daraf
Laptēt eficas: metuātq'z trūcem
Soliti verbera ferre magistruz.
Si cruoz horrida tingerit ora:
Resides olim redeunt animi.
Fremituz graui memiere sui.
Laxant nodis colla solutis.
Primusq'z lacer dente cruento
Domitor: rabidas ibuit iras.
Que canit altis garrula ramis
Ales: cauee clauditur antro.

q' cū q'sq' male vñ mal' eē iudicat. In p'posito dēn p'bie
pōt intelligi b' nā tertio mō ocl'is: qdā exponat p' nā mō
sūpra. Item leges nature b' vocat determinatiōes et
p'prietates naturales cuiuslibet rei a deo sibi p'stitutas.
¶ Quāuis peni pulchra leones. P'bie p'bia manifestat p'
positū p' q'tuor exēpla. scō generaliter p'cludit sibi esse in
oibus alijs ibi. R'epetit'. p'ima i q'tuor p'p'is q' quatuor
exēpla q' p'parebūt. p'īmū exēplū ē de q'drūpēdibus sicut
de leonibus q' licet ex qua afflictiōe dōment. ita vt mi
tescant metuēdo suūz magistruz. tñ si multū offēdatur
redit eoz crudelitās naturalis. ita vt p'mo lacerēt denti
bus magist'z suoz. Unde dic' ista. q'uis leones peni. libi
ei. gestent. i. portent pulchra vincula. i. catenas in collo. et
captent. i. recipiant. escas datas. i. p'prietates eis manibus
sui magist'z. et q'uis metuāt trūcem. i. crudelē magist'z
leones inq' soluti ferre. i. pati. verbera magist'z. s. si cruoz
tingerit. i. madida uent. horrida hora. i. colla leonū per ni
mia verbera. tūc animi leonū resides. i. quieti rediūt ad
naturalem crudelitatem et leones meminerē sui. i. natu
re. graui fremitū. i. magno rugitū. ipsi laxant. i. solūnt col
la. solutis nodis. i. ruptis vinculis. et p'mus solus domitor
i. magist'z. ille imbuit. i. recipit lacer. i. lacerat. rabidas
iras. cruento dente. s. leonis. ¶ Nota fm 3° lib. i. l. et b'mo.
peni sūt boies cartbaginenses. Est aut cartbagio cuius
libie: ppter qd leones libie vocat leones peni. et b' leones
libie facili' dōmant. ¶ Nota quātūcūq' leones dōmēt
et assuefactione ducant a sua crudelitāte. sit tamē afficiāt
cruoze vel sanguine redeunt ad naturāz crudelitatem.

¶ Que canit altis garrula ramis. P'bie ponit scdm exēplū
quod est de volatilib'z: est tale. Alicula capta q' preter
naturā dōmesticat quātūcūq' foueat delectus boiū. tñ
habita oportunitate redit ad siluestritates. vñ dicit i lra.
Ales garrula q' canit alti ramis si illa capta claudit i atro
cauee. i. domūcule. sup. vt ubi maneat ad solaciū boiū: il
cet lūdes cura boiū minifret b'uit aut pocula illita. i. il
linita melle q' pro z largas dapes minifret dulci studio

fi tñ illa auis salies ex arto recto. i. ex arto domùcula. vi-
derit gratas ymbzas nemoz. ipsa pterit pedib' suis escas
sparias. xpsa mēta qñtū dēta. regit siluas. 7 dulci vo-
ce susurrat. i. cātāt i siluis. ¶ Nota natura non affuecit in
Dñi. sñ n lapid centies millefies pyciat fursu. nō affuecit
ascendere fursus. licz gñali pñtitudine vel violentia na-
tura possit ad
tñs impediri.
tñ spiciat ad
pñm opus.

¶ Validis quondam viri-
bus acta. Dic
ponit tertium
exemplū dē
getabilib' sic
de virga cre-
scente qd tale
ē. licz virgula
creata p violē-
tia tñ currit. tñ
filita ppe na-
ture ipsa fursu
erigit. vñ dñ i
litera. Virga
quondā acta.
i. coacta. vali-
dis virib' sup.
bois incuruā-
tis eā. ipsa fle-
ctit pñu cacu-
men: si de-
tra curuā re-
mitit hāc ipsa
spectat. i. respē-
cit celus recto vertice. q. d. de pñtā violentia incuruantia
virga redit ad naturalem rectitudines. ¶ Nota licet nā
repz iatiaz nō facile affuecat i Dñi tñ i hoibus rōnali-
bus multū facit affuēscendo. ¶ Affuēscēdo. qz iis alijs sit
male pplexiōāt tñ pñtū 7 pñtitudine habilitat 7 pplexio
mutat. Un Seneca. Cōsuetudo ē altera natura.
¶ Cedit bespias pheb' i yndas. Dic pñbia pbat intentus
suū pñōdō qñtū exēplū i corpozib' celestib' ē tale. Sol
mor' ab oriēte i occidētes cadit i mare bespiū qz natura
i inclinātōe redit ad oriētē sub nfo hemispio. Un dñ i lra
pheb'. i. sol cadit i yndas bespias. i. occidētales. s. secre-
to tramite. i. secreta via. sub terris. rursus. i. itez. vñt cur-
rum. i. cursus suū ad solitos orz. i. ad pres orientales.
¶ Nota qd boeti' hic loq' morte poetaz. q dicebāt soles
tpe vespino descendē i mare occidētales vñ ibi lauret a
fodib' 7 apuliere quo macalā' fuit exilēis i nfo hemis-
pio. s. hoc nō ē vepz qd sic apparet rudiatat hominū.
¶ Repetū pñios qz recurfus. Dic pñbia pcludit idēz
eē in ob' alijs entib'. v3. qd oia entia quocūqz mōp violē-
tia seu affuecat oēs a sua abducant naturā tñ sibi dereli-
cta p redeunt ad illud qd iest eis p naturā. Un dñ i lra.
Quocqz. i. qlibet entia. repetūt. ppos recurfus. i. naturales
morte. 7 singula. i. oia entia. gaudēt suō reditu. sup. redēu-
do ad illud. sup. qd puenit eis fm naturā. Nec vlli manet
i. adēst tradit' ordo nisi qd ius finitū pperit ortū. i. pñci-
piū. 7 fecerit stabile orbē. i. circularēz sui iungendo finē
pñcipio. ¶ Nō qd orbiis pposito ē circū' vel linea circū-
ducta rediēs ad idē pñtū. vñ i cepit qñtiter distās a me-
dio. fac ēt hō stabile sui orbē pcedēs a deo tāqz a suo pñ-
cipio: tñst p tgalia in gbus nō sinit. sed redit ad deū tāqz

ad suum finem per contemplationem mentis.

¶ Prosa tertia tertiū libri.

v Dē qz o terrena aialia. Ista ē tertia pñbia tñ
tyin qz i n alyz sequētib' oñdit qd vera felicitas
nō pñstī i illis que qdam putauerūt eē sūma bonaz: s. tñ
est falsa felicitas in ipsis. 7 p pñbia ea que dicta sūt i metro

¶ Os quoqz o i rena aialia
v tenui l3 imagine: v3 tñ
principiū sōnatis: vñt

qz illā brūtū dñis fines: licz mini-
me pñpiciat: qñtūqz tñ cogitātōe
pñpiciat: eoqz vos 7 ad verum
bonū nālis ducit itērio: 7 ab eodē
mliplex error abducit. cōsidera
nāqz an p ea qd se boies adeptu-
ros brūtū dñis putāt: ad destina-
tū finē valeāt puenire. Si. n. vñ
pecunia vel honozes ceteraqz ta-
le qd afferāt: cui nihil bonoz ab
eēvidēti: nos quoqz fateamur fi-
eri aliquos hoz adeptōes felices.
Qz si neqz id valēt efficere quod
pñtūt: bonifqz plurib' carēt:
nonne liquido falsa in eis beati-
tudinis species deprehenditur.
Pñmū igit reipm q paulo ante
diuitijs affuebas i terrogo: iter

tio ducit vos ad verum bonū. 7 multiplex error ab eodē
vos abducit. Et tunc pponit itentum suū dicens. Consi-
dera nāqz o Boeti an homines valeant puenire ad desti-
natus finē. i. ad beatitudinem. per ea qd putāt se adepu-
ros beatitudinem. Si. n. pecunia vel honozes ceteraqz af-
ferūt. qd. i. aliqd tale. cui nihil bonoz videat abesse. nos
fateamur aliquos fieri felices adeptōes hoz bonoz: sed si
nō valent efficere. i. facere qd pñtūt. 7 carent pñtibus
bonis. nonne ligdo. i. manifeste falsa spēs beatitudinis in
his deprehendit. q. d. sic. ¶ Nota pñcipium oium rerū
quod est dñ ē vera brūtudo vñ postea patet. talē pñci-
pium qñtū somnando cognoscit 7 difficulter ad ipm de-
niit. nō. n. pfecte i pñti statu ipm cognoscimus: qz intel-
ctus noster habet ad ipm sicut oculus nocte ad lumen
solis. ex sebo metaphysice. Etiam ad talem beatitudinē
cū difficultate puenit. vñ alanus i anticiandiano dñ. Dif-
ficilis accessus ad hāc facilitqz recessus. Accessus paucis
causis patet omnibus. In quam vix aliquis transire po-
test. Valer omnis ab illa declinare via. Que paucis per-
nia multū claudif arta. nimis intrant larga ruine.

¶ Pñmū igit teipz. Dic pñbia pbat itērio suū q ista bona
nō efficiant qd pñtūt. 7 p pñbia eis est falsa brūtudo. 7 p
oñdit B de diuitijs. post idē de alyz bonis. pñmo qd pbat
qd diuitie nō cōferūt sufficiētiā quam vident pñtere. 7
p qd apertum. Sedo pbat qd pñtē cōferūt idētiā.
tertio pbat qd idētiā nā auferūt. scdā ibi. At q. tertia ibi.
Quis autē modus. pñmo itendit talem rōnez. In illis nō
cōsistit vera felicitas. q nō reddūt hoīem fñl insufficientem
s. diuitie sūt hōis. q. maior ē nota. qz felicitas ē bonū suf-
ficiētiā suū nulli' egēs. minorē declarat in lra. 7 pcedit

phia more videlicet colico. Interrogando et respondendo et dicitur sic: *¶* Nam igitur teipsum boetium interrogas paulo ante diuitias affluerebas. Labi dabas, nunquam ne anxietas. i. tristitia. excepta ex quolibet iniuria confudit animi tuus iter opes absiditissimas et ridet boetius. *¶* Atque per certo. ego neque reminisci me fuisse tam libero animo quam sperareris. offederer aliquid. Et dicitur phia. Nonne tibi aliquid aberat. quod abesse non velles vel tibi aliquid aderat quod adesse non velles. *¶* Ridet boetius. *¶* Ita est inquit. Tunc phia concludit dicens. Quia illi quod aberat praesentia desiderabas. huius autem quod aderat desiderabas absentias. Dicit boetius. Consecutor inquit. phia igitur. Eget quod. i. careret quod quod desiderat. Dicit boetius. *¶* etiam. Eget. et phia. Qui vero eget aliquid non est vixit quicquam sibi sufficiens. Dicit boetius. Adim me super. sufficiens. Et phia. Tu itaque habes sufficiens tu stinebas plenius opibus. *¶* Concludit ergo phia ex concessis dicens. igitur facere nequeunt

illas absiditissimas opes: nunquam ne aium tui excepta ex quolibet iniuria confudit anxietas. *¶* B. Atque inquit tam libero me fuisse aio: quam aliquid sperageret reminisci neque. *¶* P. Nonne quod vel aberat quod abesse non velles: vel aderat quod adesse non velles. *¶* B. Ita est inquit. *¶* P. Illi igitur praesentia habet absentia desiderabas. *¶* C. Consecutor inquit. *¶* P. Eget hoc igitur eo quod quicquam desiderat. *¶* E. Eget inquit. *¶* P. Qui hoc eget aliquid: non est vixit quicquam quod sibi sufficiens. *¶* B. mitem inquit. *¶* P. Tu itaque habes in sufficientia plena igitur opibus suffiebas. *¶* B. Quid nitem inquit. *¶* P. Opes igitur nibilo indigere sufficienterque sibi facere nequeunt et hoc erat quod permittere videbatur. Atque hoc quoque maxime perfideram puto: quod nibil habeat suapte natura pecunia: ut ita quod posset fidei inuitis nequeat auferri. *¶* B. Fateor inquit. *¶* P. Quid ni fateare cuncta quotidie valentior aliquid eripiat iusto: *¶* An. n. forenses quimoniae: nisi quod vel vi vel fraude a no

renses. i. iudiciales. nisi quod pecunie ereptae vel fraude repertae in iudicio. ridet boetius. *¶* Ita est inquit. *¶* phia. Egebit igitur quicquam praesidio. laurilio extrinsecus petito quod tunc suaspem: cuncta quam posset amittere. *¶* Ridet boetius. *¶* Dubitari negat Tunc phia concludit ex dictis. dicens. Ergo res relapsa. i. mutata in praesentia. Nam opes quod putabat sibi facere sufficientes. faci-

unt potius indigentes alieno praesidio. *¶* C. Nota tam illud quod violentia accipitur violentia potest auferri. sed pecunia violentia accipitur: quod dicitur arif. per etiam. quod opes pecuniosus est violentia violentia autem fertur pecunias propter quod violentia fuit primo ne forenses. *¶* Ubi sciendum quod foris hoc regit venalius. sed foris hoc exercere datur litium coram iudicio. *¶* Unde forenses: quod idem est quod iudicialia. *¶* C. Quis autem modus est. Dicit phia. *¶* phat quod dicit non auferri indigentiam et sic per praesentia possit eis ferri licitas. *¶* Dicitur ergo est modus quod indigentia pellat diuites: minus quod diuites nequeunt esurire. *¶* q. d. sic. *¶* Nunc quod non situr. *¶* q. d. i. monum quod membra pecuniosus non solum frigit bibernum. i. byernat. *¶* q. d. sic. *¶* Sed tu inges. i. dices. opulenter. i. diuitibus. *¶* adest aliquid quod fame fatiet. scilicet quod per frigit depellat. *¶* An. dicit phia. hoc. *¶* modum indigentia potest solari diuitibus: sed penitus non potest. *¶* Nam si hoc. i. indigentia. per praesentia. desideras et posces aliquid exple opibus. *¶* Necessario igitur vi maneat indigentia quod possit expleri: quod quicquam sitis vitis vel fames mingit. adhuc diuites possunt satiet et esurire. et quod natura minimi est auaritie nihil satis est: quod si opes non possunt ibidem summonere. i. repellere indigentia sed facit indigentia. quod est. i. quod esse potest. credit eas psitare. i. dare sufficientia. *¶* q. d. nullo modo quod credi *¶* C. Nota quod omnis indigentia vel est auaricie natura vel auaricie. *¶* Indigentia naturae pauca simpliciter suppleri potest. eo quod natura paucis minimis quod contenta est. *¶* An. pro natura non opus multum querere diuitias. nec per diuitias indigentia naturae amoueri potest. sicut nec ipsa natura mutari potest. *¶* Indigentia vero auaricie est: quod nullo modo expleri potest. et ita diuitie eas amouere non possunt. *¶* i. plus augere. *¶* q. d. aut. *¶* non implebitur pecunia. *¶* C. Nota quod diuitie non solum non inducunt sufficientiam sed nec inducunt sapientiam. *¶* q. dicit Bene. Quid praesentia nullo multo diuitie dum per eas non possunt fieri sapientia.

CAdter tertium tertij libri.

Quia fluitet et fluit et tertius metz bui' certu
qđ of archiloici ad inctore. Jambicu a pede pđo
minante. cui pūgit metz elegyacu. Iquo metro phia iae
hif para auaros qđ i pñitvita sollicitudo diuitiaz affligit
i morte dorelinge r dicit. Quāuis diues sup. auar'. fluit
te. i. abūdante

sufficiētiā p̄stare credatis.

CAdter trā libri trā.

Quia fluitet diues au
ri gurgite.

Nō explecturā cogat auar' opes
Onertqz bacq colla rubi litroſi
Ruraqz cetero scidar opia bone
Nec cura mōdaz dserit supstite
Defuictiqz leues si comitaz opes
CProsa quarta tertij libri.

Ed dignitates honora
s bile reuerēdūqz cui pue
nerit reddūt. Nō vis ea

est magistratib' vt viciū mēi
b' virtutes iserāt: vicia depellāt
Atq nō fugare s illystrare poti
nequā solēt. Quo fit vt idigne
mur eas sepe nequūms hoibus
ptigisse. An carulus licz i curuli
nomiū sedēte: strumam tñ appel
lat. Vides ne quātū ddec' malis
adijciāt dignitatē. Atq mlt' corz
parebit idignitas si nullis bono

etuz. i. moztuum. **C**Nota q' circa fraz gurgis fin bugui
tiones z fidoz. li. et binol. ē loc' alt'. i. pđusū i flumine
et l. pposito signat abūdāte affluētia auri. **C**Itē f3 bu
guionē bacca p duplex c. iuenit postū p fructu oliue v'
lauri. vel p quolibet fructu. aliqū aut iuenit p gemā pze
ciosa z sic sumit b. **C**Itē diues auar' duplici malo pmit
t pñti vira sp sollicitat z post mozte nībil ipm dē diuitijs
comitat. de q diuite loqī alanus i. de placū nature di
cēs. Ut localis varia nūmoz fercula donet. Imponit p
po diues ieiunia vēri. Itē iocular' ocellis diues in argen
toſyēter philosophari cogit. **C**Prosa q̄ta tertij libri.

Ed dignitates. Itā ē q̄ta pla bui' tertij i q pbat
plia q dignitates tpales nō cōferūt honore z re
uerētiā quā pmittere vident z p pñs nē i eieue
ra b̄ritudo z pmo pponit q dignitates faciūt honorabile
scđo i probat illd ibi. Nū vis. pmo dīc. Sz dignitates red
dūt hoīem honorabile z reuerēdū cui puerit. **C**Nota
honor ē exhibitio reuerētie alicui i testimonij viciis. sic
accipit. ex. 4. etbi. vel alt. bonoz ē opinionis bñ facitue si
gnū. vt dīc aristo li. hētozicoz. qñ. n. opinamur nobis pos
se bñ fieri ab aliq ipm honozam'. Sz reuerētia ē decēs ac
matura gratituz fin tullium.

CItē v' ē ē magistratib'. Dic plia i probat ppositū q'
druplici via. s. q dignitates nō pferūt honore z reuerētiā
p'mo qz malis sepe cūenit. scđo qz p dignitates vicia i
probaz inotescūt. tertio qz opinione hoīum vilesūt. q̄to
qz etoz mutato dēsumunt. scđa ibi. In q. tertus ibi. At qz
vt agnoscas. q̄ta ibi. Sz B apđ. p'mo dīc. Ituz p mūgd

ea vis. i. talis v'. ē magistratib'. i. dignitatib'. vt iſerant vtu
res mētib' vtētiū cis vt depellat vicia. q. d. nō. vñ subdit.
Atq p cerre. dignitates nō solēt fugare neqtiā. s. poti' illu
strare. i. māifestā. q̄ fit. i. pp qđ fit. vt nos idignemur eas
sepe pūgisse hoibu' neqlissimi. vñ catul' q erat vir sapiēs
vtuosus. Noniū q erat hōyicioſus appellat strumā s. ly

drī ipz sedēte
i curi. i. i sede
dignitat' iudi
ciaria vñdē igf
q̄tū vñdē dī
gnitatis aduci
āt hoib' mal' z
māifestāt eos
cē pceptibiles
a hōis. Atq p
cerre. indigni
tas. i. malicia
eoz min' pa
tebit si nullis
honorib' icla
rescāt. i. splen
deant. O boe
si. nuz. i. nūgd
tu pōmisti tot
piculis addu
ci. i. affligi vt
cū decorato. i.
tali viro magi
stratum gere
rescūt i eo spī
ceres mēte ne
gssim scurrez
delatoz. q. d.
ñ. nūgd possū
m' iudicare ei
gnos fuerit
ob honores. i.

pp dignitates. qđ iudicamus idignos ipsi honozib'. i. di
gnitatib'. q. d. nō. At si quē videres pñti sapia l3 nō h̄ret
dignitatē nūgd posses cū nō putare dignū reuerētia v' sa
pia q pñt. q. d. nō. posses cū iudicare idignū sapia z v
tute sua. qz ppa dignitas iest v̄tuti. quā v' rāssūdīt i eos
qb' fuerit adiūcta. z qz pplares bonozes hoc faceret neq
unt. liquet. i. manifestū ē. eos pñti pulchritudine digni
tatis nō h̄re. **C**Nota ex lra pōi formari talis rō. Itē qđ
adueniēs alicui nō pferit z nō adueniēs nō aufert honore
illd n̄ facit honorabile: s3 dignitates n̄ pferūt honore cui
adueniūt nec tollūt si nō adueniūt. q̄ rē. Minor pbat. qz
honor legē v̄tute ex. 4. etbi. Vñ viciouū nullo honore di
gnū reputam'. i. qđūqz dignitate fuerit. s3 solū viciouū. ēē si
ñ sit i dignitate. cū igf dignitates tpales q' pferāt v̄tute nec
tollāt vicia manifestū ē qz honorabile n̄ faciūt. **C**Nō ea
tul' erat vir sapiēs vtuosus qz nomiū sedēte i curiū ex ar
i dignatione vocabat strumam: eo qz viro tam malicio
so collata fuit dignitas. Est aut struma zgeris humor q
collo. sub hac aut silitudine ipm appellabat strumā. qz in
pectore hūit zgeris viciouū. **C**Nō qz rex Theodonius
voluit quēdā noīe decoratū violētē irridere i magistrū
vtyna cū boetio rēpublicā regeret. c' neqtiā boeti' dēstra
t' recussit regi associari. pp qđ boeti' mltis illuzus affli
c' fuit a rege Theodonico. **C**Nō qz scura f3 buguidē
ē qđ leccatoz v' vaniloqu'. ppe at dī qz segf curia gīa cū
c' Nō qz v' fac' hoiez reuerēdiū z nobile. i. dignitas. qz
diē ſen. 4. q. epla. qz nō accepit platōē nobile r' fueridū
l3 ſcē. qz ē n. generosus. vtuosus z dignus nisi q ad v̄tutes

Zertins

ēbñ dispōit? Nō fāc hōlez nobilē atrif plēnuz famōfā
 imāgil? nūmīs. Iū aiuz t virtus fupz fortunā furgens.
 ¶ 3n q illō ē. Dic pbia pbat fcbayia q dignitates nō fa
 ciunt hōlez nobilē t nōdōnābilē. qvicia iprobōz māfēstāt
 dicēs. 3n q. f. q dignitas aduēt māf. illō ē magis aiaduē
 rēdū q f aliq eo ē abiectior. ¶ vltioz. q. i. quātō magis cō
 tēnī a plūibz

nāq3 iprobi pare3 dignitatib⁹ vi
cē q̄s sua ptagiōe p̄maculāt. At
q3 vt agnoscas verā illā reneren
tiā p̄ has vimbz atiles dignitates
nō posse prigeri: sic collige. Si
qs mltiplici p̄solata sūt i barba
ras natōes forte deuenerit: vene
randū ne barbaris bonoz faciet.
Atq3 si b̄ naturale mun⁹ dignita
tib⁹ fozet ab officio suo quoquo
gētū nullo mō cessarent. Sicut
ignis vbisq3 terrarū nūq̄ tñ calere
desistit. S3 qm̄ id eis non p̄pria
vis i3 boiū fallax annexit op̄i
nio: vane scūt illico cū ad eos ve
nerit q̄ dignitates eas cō nō est
māt. S3 hoc ap̄b p̄teritas quo
tes. Inter eos x̄o ap̄b nas os
te sūt: n̄ p̄peto p̄durāt. Atq3 p̄fe
ctura magna olim prās: nūc ing
ne nomē i senatorū cēlus grauis
facit. Sigs quondā ppli cū
rasset ānonā magn⁹ babeat. nē

nēs īpobīs facēs deſpectōres. Un īuenat poeta. Dē
 at vītū tāto deſpectī? ſe Crīmē hz: quāto ꝑ peccat maior
 hē? Et ſen. Loco īgnōmīnīe apud īdignū ē dignitas.
 ¶ Atqz vtragoſas. Dīc phia ꝑbat tertiāya ꝑ dignita
 tes nō faciūt reuerēdū. qz opīnīo boīz vīleſcūt. q. n. dī
 tatīb? fūgūt qūis a ſuis honorēz tū apud extraneos boīes
 nō curāt. v. ab ill' qz ſūt aliter ꝑoſcēt. Un dī. Atqz ꝑo
 certe. vtragoſa ſuerēt reuerētīā q' ēbtūdī nō poſſe ꝑꝑere
 alīcui boī per has dignitates vmbaztīles. i. traſtozozes
 at modū vmbze ſic collīge. ſigs hō ſūc? i. vīus mltīplici ꝑſo
 tatū. īdīgnitate. deuenīrēt forte a barbaris natīōes. i. ex
 neas gētes: facīent per honoz ſūlat? īꝑz vnerādū barba
 rī. q. d. nō. Atq ꝑ certe. ſi B. facīe reuerēdū barbarī:
 foret. i. nālē mīn? dignitatīb? nullo mō ceſſant ab offī
 cū ſuo. qdīq. i. qdūq. loco gētū. Sīc īgnīs vībz terrarūz
 nūqz oſtendīt calere. i. cremare. ſz qm dī. ſuerēdū facere.
 eis annectīt fallaz opīno boīz z n ꝑꝑavīs. īlīco. ī ſtatīva
 neſcūt. cū ad eos venerīt q nō eſtīmāt eas eē dignitates.
 ſic ſūt ad eos barbarīc. i. ex nee. ¶ Nō ꝑ res nō deſtīnūt
 a ſua ꝑꝑ opatōe. cū. n. opatīo ſit ſīnīs hīc? opatōes. ſcōo
 celī z mūdī. res ſtītuat a ſua opatōe deſtīnūt a ſuo ſi
 ne. z ſic eēt frūſtra. Sī q' facere reuerēdū eēt nālīs opatīo
 dignitatī. vībz gētū facīerēt boīes reuerēdū. ſz ydem ꝑ
 ꝑ dignitates qe faciunt alīquē reuerēdū apud fu
 os. apud extraneos non faciunt īꝑꝑatū reuerēdum
 ¶ Sz B apud exteras. Dīc phia ꝑbat q' vtrāqz ſumī ex
 ꝑ dignitates tēꝑoz mutatoe ſozdīcūt. q. n. magna olī

ea pfectura qd abieci? At eni paulo ate dixim? qd nihil bz p prij dcoris: opinione vtrij: nsc splēdore accipit: nsc amittit. Si igit reuerēdos facere nequnt dignitates: si vltro iprobos? tagi one fordescūt: si mutatoē tēpor splēdere definūt: si gēniū estima toē vilescūt: qd ē q i se expectēde pulchritudinis habeant: nedz alijs pstāt. CSeq metrum qrtū tertij libz.

q **S**amulus scitiorio super
bus ostro.
Comeret: et niuis lapillis
Inuisus tñ omnibus vigebar
Luxurie nero sentiens.
Sed quondam dabat impro-
bus verendis
Patrib⁹ idecozes curules.
Quis illos igit putet beatos:
Quos miseri tribuist honores.
CP⁹rofa gnta terti libri.

et qđ beant iſe experēde. i. diſiderāde pſchritutis. nedū ali
iſe pſchrit. q. nō ſi bñ iſe i pulchritudinis. ita necē ali
iſpſare pñr. c. nō ſi q. pſectura quondā erat magna di
gnitas apud romanos. et dicit iſ pſect. q. ceteris magnat
bñ pſuit. et oēs dignitates i ciuitate romana arecellabat. ſs
poſtq. Zul. ceſar iperū iuaſerat talis dignitas ad iperā
tozē trāſſerebat. et dīmiuebat. et pñs: ita. q. nomē illius
dignitatis iſiñat fīne. c. q. tñe ſenatoz dignitas magna
fuit apud romanos q. officiū ſenatoz. pus fuit bonetū. ſ.
utiliter pſulere publice. ſ. poſtea pñt fūit ſenatoz
ad ſeruendū voluntatē principis i opmū reipublice.

¶ De terrum quantum terty libu. Sequitur.
q Uauis se tyrio fupb' oſtro. hic incipit qrtu mter
 bui' terty qd' de mter. valericu' au' iuretoe dacti
 licu' a pede pſanante. tetramctz a nũero pedũ. In q' m
 tro phia ſfirmat p exẽplũ q' dignitates nõ faciũt vere re
 uerẽdũ. p pñũ n'ẽbitudo q' rẽda i eis. qz dignitates ad
 ueniebãt neroni q' peſſim' rãto: ab eo alius pſerebãt. vñ
 die i. fãa. Quia fupb' Nero ſenſit luxurie comeret. i. qz
 naret. ſe oſtro tyrio. i. purpura ticta i fanguine tyri. i. qz
 comeret ſe nuciis lapillis. i. albis margaritis. tñ ipe vñ
 bar. oib' i. inuſiſ. i. odioſus. Nã ipob' nero dabat verẽ
 dũ pñb' i. reuerẽdis ſenatoib' curules. i. talcs dignita
 tes. pp qz fedebãt curulib' i. decorez. Quib' ad idigno dabãt
 Quia iſt pũt. i. reputet illos bonozes bñs. qz miſeri. i.
 ipob' i. viciõſi tribuũt. qz ofer null'. **¶** Nõ dic' nerone
 ſenſiũt luxurie. qz epiſ linconẽs nõie pũſſus narrat.

q nero oia theatra italie & grece pluſtrās aſſumpto vario dī
core veſtit cythariſtas tragidas & aurigas ſepe ſuper aſſe
viſus ē. tantis libidinib⁹ exagitat⁹ vt nec a matre nec a ſo
rore abſtinuiſſe videat⁹ reuerentia pſanguinitatis. Uix i
voze duxerat & ipe a viro i vxore ſcept⁹ ē. & ſuit luxuria tā
iſſeſſenat⁹ vt reſib⁹ aureis piſcaret⁹ q purpureis ſunib⁹ ex

Mo regna regniqz ſue
militariſ efficer potētē
valēt. Quid ni: qñ corz
felicitas pperuo pdurat. Atqui
plena ē exēploz vetuſtas: plena
ēt pñs etas q reges felicitatē ca
lamitate mutauerit. O pzeclara
potētia q nec ad pſeruatiōē qdē
ſui ſatis effiac iuenit. O ſi hec
regnozū ptās britudis anctor ē:
Mōne ſi q pte deſuerit: felicitatē
minuat: miſeria i pozet. Sz qz
uis late hūana tēdāt ipia: plures
neceſſe ē gētes relinq qbz regum
qſqz nō ipet. Qua ſo pte btōs
faciēs deſinit ptās: hac ipotentia
ſubitat q miſeros fac. B iſt mō
maiorē regib⁹ ieſſe neceſſe ē mi
ſie porziōē. Expt⁹ forz ſue: pi
culuz tyrān⁹ regni met⁹: pēden
tis ſupra vtricē gladij ēroze ſita
uit. Que ē iſt⁹ hec ptās q ſollici
tudinū morſus expellere: q for
midinū aculoſ vitare negt. Atz

C Proſa gn
ta terty libri.
N ſore
a gna. hec
ē quinta
pla bi⁹ terty
i q onidit pbia
q regnū & re
gū familiaritas
nō pferant ve
ram potentia
quaz pmitrūt
& pp quā appe
tunt. Et pmo
onidit vera po
tētia non eēi
regnantib⁹ ſe
cūdo q nō i re
gū familiarit
b⁹ ibi. Nā qd
ego. Qd ā i regnātib⁹ nō ſit ſa potētia & pñs nec btū
do. pbat qtuoz vyz. Prima ſumit ex paritate duratiōis
regnatū. Scda ſumit ex puitate extēſiōis. Tertia ex an
nexionē timozis. Quarta ex defectu ſecuritatis. Scda ibi
Qd ſi hec. Tertia ibi. Expt⁹ forz. qta ibi. Atz vellēt. pzi
mō pponit intēti p modū qñōis dicēs. An regna & reguz
familiaritas valēt efficer potētē. & rñdet yronice. qd ni.
i. qre nō efficerēt potētēz. qñ corz felicitas i. ptās ppetuo
pdurat. qd ſup. nūqz ptingit. vñ ſubdit. Atz p certe. vetu
ſtas plena ē exēploz. & et pñs etas q reges mutauerit ſua
felicitatē calamitate. Et ſubdit. O pzeclara ē potētia loqn
do yronice q nec iuenit ſatis effiac ad pſeruatiōē ſui.

C Nota nulla felicitas ppetuo pdurat ſalutē tpa. hoc pa
tuit pſ exēploz vetuſtatis poſito de creſo rege lidoz. B ē
p exēplis qd exat tpe boetij. ſic de ipatozib⁹ romanis
q crebro circa tpa ſua mutab⁹. nē bell nē ſidij oppſi vñ
alio mō obiecti. Et ide ſtat⁹ hāſſed i poetria dicēs. Voc
vñ pñre potes. q nulla ptās ēſſe moroſa pōt. ſi vis exē
pla piores. Reſpice fortunas. emicuit illa pouz ſlorida
pzoſperitas. Minos ſubuertit athenas.

C Oz ſi hec regnoz ptās. Dic onidit q ptās regia nō ē ſa
ptās nec brifica pp puitatē extēſiōis ei⁹ dicens. Qd ſi hec
ptās regēz ē auctor. i. cā britudis. nōne ſi q pte deſuerit re
gia pñs ipia minuat felicitatē i potētē. i. iudicat miſeria. q.
o. ſic ſ. qñis hūana ipia late tēdāt. tñ nece ē pñs gētes re
ling. qbz qſqz regū nō ipet. nō n. pōt cē q vñ oib⁹ ipet. q vñ
pte deſinit ptās faciēs btōs: hac pte ſubitat ipotentia q

facit miſos. Hoc q mō nece ē i regib⁹ cē maiorē portziōē
miſie qz felicitatis cū i maiorē pte ſint ipotentēs. C Nota
ſi ptās regia effiac btū. qz vbi ē defect⁹ ptās regie. ibi erit
defect⁹ britudis. qz iſt pñs ſint gētes ſup qñ ē ptās vñ
i regis qz q ſubiaceat ſue pñci ſeg⁹ q rex i maiorē pte erit
miſer & n btūs. iſt i pñci ſigia nō cōſiſtit vera beatitudo.

C Expt⁹ forz
Dic onidit q i
regnātib⁹ n ſit
ſa ptās pp an
nexionē timo
ris q exēplū di
cēs. qdā tyrā
n⁹. ſ. dionij ſus
expt⁹ ſue ſor
tis. i. fortune.
qñtū eēt anxia
piculū met⁹. i.
timorū ſui. ipe
ſilauit. i. ſiſtit
dine dmoſtra
uit terroze gla
di ſupra vtricē
pēdētis. Que
ē iſt⁹ hec ptās
q negt expel
lere morſus. i.
corroſiōes ſol
licitudinū.
nec pōt vitare
aculoſ. i. ſti
muloſ formi
dinū. i. timoz
q d. expt⁹. pua
ē talis ptās.
C Nō q dio
nyſi⁹ ſuit qdā
rex q cū ſigre
rētā qdāz ſuo

familiari. qſ p triftare ē tñ ſi p hēt btāz vitā. iſte diony
ſi⁹ volēs ſibi dñgnare cāz ſue trifticie iuſſit cū poni inter
epulas lautas: & ſibi ſupra vtricē iuſſit ſuſpēdi gladiū acutū
tenui filo. Iſte viſo gladio pterit⁹ eplari nec letari pōuit
Lui dixit dionij ſi: tal. n. ē vita mea quā tu btāz putabas.
ſp. n. morte mibi imminere pūideo. Cōſidera qd quō felix eē
potuerit q timere nō dñſinit. C Atz vellēt ipi. b pbia onidit
idē qta rōe q ſumit ex defectu ſecuritatis dicēs. Atz pro
certe. ipſi reges vellēt vixiſſe ſecuri ſz neqñt. i. nō pñt. d.
binc. i. ex q ſeg⁹ q ſecuri eē nō pñt. quō gloriāz de ſua ptā
te qd nō ē faciēdiū qz pbat dicēs. An. i. nūgd. tu potētē cē
ſes. i. iudicas illū quē videas efficerē. i. pſuere velle qd nō
pōt. q. d. nō ē potēs. An. i. nūgd. illum cenſes potētē. qui
abit. i. circūdat tal. ſui ſatellite. i. mltitudine q pñt metuit
illos qſ ipe terret: qz vñ videat potētē ſi. i. locat⁹ ē i manu
ſeruiētū. q. d. nō ē potēs. C Nota expt⁹ pōt formari tal
rō. illd qd nō facit hoiez ſecup. B ſi fac ſe btū. ſz pñtis ē
hō. iſt⁹ rē. Conſeqñtia ē nota. qz quāto maior pōt tāto mi
nor ſecuritas. C Nō iſe ſecuri eē nō pñt. qz i cōmōdita
tes imminētis nō pñt nō ſoumdare. Narrat. n. valeri⁹ d dio
niſio ſupradicto. q i tāti tūmūt rōfoze barboz q filias
ſuas docuit detōdere barbas. ipiāt ſeneſcitib⁹ pceptive
barbā & capilloſ ſibi aburrēt. & lectū cubiculārē i lata ſof
ſa ſec. i. quē ſe ligno ego tēte recepit. qz ſatelliteſ & barbaroſ
timuit. C Nā qd pte de regū. Dic pbia onidit q i familia
rib⁹ nō pñſit ſa pō. z: excludit qdā obiectōz ibi. An pñt
dio. pbat qz familiaritas regū nō fac cē ſe potētē. cū b⁹

familiaritas nō possit retineri ad nutū. et ipsa retēta frēqn
ter vgit et nocumētū dīc g. Nā qd ego dixerā. i. dicā. de fa
miliarib' rēgū. cū ipsa rēgna demōstrēt eē tāte ibec. lilitat' qō
f. familiares rēgū rēgā prācolumis. i. sana sepe pfernit. et
ipsa regia prās lapia ē. pfernit ipos. qnō āt regia prās ico
lumis ostendit suos familiares. docz p xēpla dīcēs. Nero

visare nō possis. An pfidio sunt
amici: quos nō viri? s3 foris cō
ciliat. s3 quō felicitas amicū fecit
illorum facit inimicū. Quo vō
pestis efficacior ad nocēdum q̄
familiaris inimicus.

C Abet quintum tertij libri.

Al se vollet eē potētes:

q Aios domer ille feroces

Recycta libidine colla

Fedis submittat habenis.

Etenim licet indica longe:

Tellus tua lura tremiscat

Et seruiat vltima rīle:

nocet vt nostis ad cūcta domestic' hostis. Et res ipsa docet
q̄t ipse nocet. C Dēp gntū libu terry.

q Vile vollet eē potēte. Dic icipit metz gntū b' ter
ty qd d' pamatiū ab inuētoze. anapēstici a pede p
dñante. catalecticū. q vna syllaba desit ad metri pfectio
nē. i. q metro phia ondit quō vā potētia sit acgreā dīcēt.

Tamen atras pellere curas

Miserasqz fugare querelas

Non posse: potentia non est.

C Prosa sexta tertij libri.

Loria vō q̄ fallax sepe

q̄ turpis ē. An nō inu-

ria tragic' exclamat. O

glia glia i millib' mortalū nihil

aliō scā nisi aurū inflatio magna

Plures. n. magnū sepe nomen

falsis vulgi opinioib' abstulēt

quo qd turpi' excogitari pōt. Nā

q falso p̄dicāt: suis ipi necesse ē

laudib' erubescāt. Que si etiam

lz. n. cell' idica. i. terra idie tremiscat tua lura lōge. i. licet
prās tua extēdat se ad idā. i. lcz tibi fūiat vltima rīle. q̄
isula yltra britaniā vbi sol fāc solstitiū estūū vltra n. p
gredit. tū n. posse pellere atras curas. i. obscuras sollicitu
dies et fugare miseras q̄relas. puenientes ex. aduērsitate
fortūe nulla ē pōt. C Nota qd vō potēs ē q̄ fēnalitatē hū
byē rōnū. vñ fene. Si vis oia tibi libyere: libyete rōnū
mītos. n. reperis si rō te reperit. Et aristo. 4. etbi. Quēad
modū puez qz vīnet s3 pcepta pedagogi ita oz occupētib
lē psonare rōnū. fēc seneca. Magnū iūius regit q̄ sibi p̄p
dñat. Sotrior ē q̄ cupiditatē vici q̄ qd bōlē subyē. Est. n.
difficilū mū viciere seips. Et alio mō. Sotrior ē expugnatoz
ai expugnatoze viciū. C Prosa sexta libri tertij.

g Loria vō q̄ fallax. Ista ē sexta p̄sa bñ' tertij in

q phia ondit q̄ glia mūdāna n. spectat qd verā bñ
tudine nec fac vē beatū. Et p̄ ondit B d glia p̄ vīturis. z2

d glia q̄ puenit ex nobilitate s̄gnis. ibi. Jā vō. p̄lio ondit

itēū d glia q̄ puenit ex laude fallē vīturis. Sēcho d illa glo

ria q̄ ex vīs meritis pcedit. ibi. Que si ē. p̄mo ondit ta

lē rōnē. Illō qd ē fallax nō spectat ad bñtudine nec facit

bñū: s3 glia false acq̄sita ē fallax: t̄gī rē. Un dīcē lra. Glia

vō q̄ fallax ē et q̄ turpis p̄p. satis p̄p. q̄ at sit fallax pbat

auēte cuiusdā p̄ote et tragedias p̄pōsit dīcēs Un tragē

c' qdā exclamat: pōit auēte ē i' greco qd tāū tonat i' lu

tino. D glia glia i millib' mortalū n. bil aliō fēc es q̄ mag

aurū inflatio qd māifestat dīcēs. p̄les. n. magnū nomē. i.

gliaz abstulēt. i. false receperūt. falsis opinioib' vulgi

Et ondit q̄ bō glia sit turpis dīcēt. Quo. s̄lam dicto. l. b̄fē

glia falsis opinioib'. qd turpi' excogitari pōt. q. d. n. bil.

Nā q falso p̄dicāt. i. laudāt. nec ē vī ipsi erubescant suis

laudib'. C Nō q̄ s3 nullū glia ē frēqns fama cū lande.

Et ē duplex vana rēa. vana glia ē q̄ nullo p̄ficiēte pcedit

i esse. Alia ē q̄ nullo p̄ficiēte nō pcedit i esse. q̄māt est

cognitio alicui' nō solū i p̄p̄quo: s3 et i remotō. C Nō q̄

fama iudicū gliaz falsā. glia falsa erubescētia. Nā erube

scētia ē crime i glatiōis cātū ex aliquo turpi p̄p̄rato.

Cū at aliq se cōficat false acq̄sita glia tūc B tūmer manī

festari ex cū manifestatione icidit glatiōes et verēdiciā

C Que si ē meritis q̄fēre. Dic phia pbat q̄ glia meritis

acq̃sita nō spectat ad b̃titudinē. itē dēdō talē rōnē. Illō nō spectat ad b̃titudinē de q̃ nulla ē cura sapiēti. s̃z d̃ glia ēt meriti acq̃sita nlla ē cura sapiēti q̃z. Maior ē nota. Nā sapiēs maxie curat b̃titudinē cū sit maxie felix. io. et b̃. mi nozē pōit illa dicēf. Que. f. laudet spectatē ad glia. s̃z sint p̃siste meritis. qd tñ adiecerit p̃siste sapiētisq̃ bonū suuz metit̃ n̄ rōre

pp̃lari s̃vita te p̃sice q. d. n. bi. S. cōp. p. batidē p. locū ab oppositū di cēs. Qd si pul chz ē. p. pagaf se nomē. g. mi ferū ē nomen nō. p. pagaf se. s̃z cū p. magna p te terraz ne cesse sit nomē n̄ ē. p. pagatū nec ē. p. malo r. p. miferuz eē. diē. q. d. si b̃ p̃s p̃lchz vi de f. i. p. pagaf se. i. diu. g. asse. nom. i. gliaz consequens ē vt iudicēf se. dū nō exten disse nomē. s̃z sic paulo ante differri. necesse sit cē plures gentes. ad q̃s fama vni. bo mis neq̃at puenire. sit. i. p̃sigit. vt p. maxima pte te. rariuz ille videat igloz. q̃e tū effimas gl̃osuz. Et q̃z aliq̃s oiet sufficiat ad b̃titudinē q̃ bō sit gl̃osus i p̃pō suo b̃iūo fauo rē p̃p̃l. Dic p̃bia iter bec bōa q̃ s̃at i opatōe ṽtiosa nō pu rē g̃fāz p̃plare dignā p̃memoratōe. q̃ nec iudicio recte rō nis puenit. nec vñ q̃z firma p̃durat. C. Nō q̃z sapiēti nō ē cura d̃ glia. qz diē Macrobi. Sapiēs fructū i p̃sicia ponit stult. āt i glia. Et seneca. Cōsciaz poti q̃z fama atēde. s̃z pleriq̃z famā. pauci p̃sciaz verēf. C. Nō q̃z fama p̃plari n̄ puenit ex recto iudicio rōis. plus. n. p̃p̃l s̃egf inclinat dem p̃elus q̃z iudiciū rōis. Nec ē fama eoz p̃petue durat. qz s̃z diuersas p̃asfices vulgi variat fama p̃p̃l. Un vulgare iudiciū p̃s cupiaz n̄ s̃z reueritatē. p̃zo tāto s̃iles sit aui b̃ q̃z ituiti noxillumiat r̃oies cecat. ex. 4. b̃. p̃la q̃rta.

C. Jā vñ q̃z sit iane q̃z futile. Dic pbat q̃z glia pueniēs ex nobilitate s̃quis. ēt n̄ spectat ad verā b̃titudinē. Dic p̃oi. d r̃vante ē b̃ gl̃e. sc̃do oñdit qd boni sit i nobilitate. ibi q̃z si qd. diē p̃. Jā vñ q̃s nō videat q̃z iane q̃z futile. i. labile sit nomē nobilitatis. q. d. manifestū ē. q̃z. s̃nobilitas. s̃z iffer tur ad claritudinē. i. ad gliaz aliena ē ab illis q̃z se nobiles eē gl̃iant. qd. pbat p̃ p̃sistitōēz nobilitatis dicēs. Namq̃z nobilitas videt ē qd. d̃. la. ṽenies de meritis parētū. q̃z p̃dicatō. i. la. f̃at. laritudinē nec ē ēṽtilli sint clari. q̃z p̃di cant. i. la. d̃. f̃. b̃s̃āt s̃r̃ parēs nō tū. q̃z si nō b̃s̃t uam claritate q̃z ex laude tua pueniat. aliena claritudo nō effi cit te s̃p̃lēdidū. i. gl̃osuz. C. Notādū q̃z nobilitas s̃quis ē iane r̃ futile nomē. qz n̄bil ex nobilitate gl̃os n̄ sit. Un alar. i. l. de plācu nature. Quid tibi nobilitas. qd claruz

meritis p̃siste sint. qd tñ sapiēti adiecerit p̃siste. q̃z bonū sūti n̄ po pulari rōre. s̃z cōscie veritate metit̃. Qz si hoc ip̃s p̃pagasse no mē. nomē pulchz videt. p̃ns ē vt sedū nō exēdisse iudicēf. S̃z cū vti paulo ante differui. p̃les gētes necē sit cē. ad q̃z vñ. f̃ama boīs neq̃at puenire. sit vt quem tu esti mas cē gl̃osū cē. p̃ maxima pre terraz videat igloz. Jñ bec ve ro p̃plare g̃fāz nec p̃memoratōe qdē dignā puto. q̃z nec iudicio ve ro p̃ueit. nec vñ q̃z firma p̃durat. Jā vñ q̃z sit iane. q̃z futile nobi lilitatē nomē. q̃s non videat. q̃z si ad claritudinē referē. aliena est. Videt nāq̃z cē nobilitas q̃dā de meritis veniēs la. parētuz. Qz si claritudinē p̃dicatō fac. illi sint clari nec ē q̃z p̃dicat. Quare splē didū te si tuā nō b̃s̃. aliena clari

nomē auoz. Si sū vicijs facit ē ipe tuus. Jtē nobilis ē ent sigs ṽtute resfulget. Degener ē sol. cui mala ṽta placet. Et paup̃ Dēnnē. Nō p̃signe gen. non claz nomē auoz S̃z p̃bitas ṽa nobilitate viger. Et sen. Nemo ē melior al tero nisi q̃ recti. igeniū h̃z altero. ad bonas artes ap̃ius. C. Qz si qd ē rē. Dic oñdit cuius nōi bonuz sit i nobilitate

tudo nō meritis. Qz si qd ē i nobi lirate bonū. id ē arbitroz solū. vt iposita nobilis. necitudo videat ne a maiorz virtute degenerent. C. Adēz sextum libri tertij.

Abne h̃uanū gen. i. eris o Simili surgit ab ozu.

Unus enim rex p̃r est.

Unus qui cuncta ministrat.

Ille dedit p̃bebo radios.

Bedit r̃z corona lune.

Ille homines etiam terris Bedit r̃z sydera celo

Dic clausit membris animosa Celsa sede petitos.

Adorales igit cunctos Edit nobile germen.

Quid gen. r̃ paucos strepitis.

Si primordia vestra Auctorezq̃z deum spectes:

Nullus degener extat:

Hi vicijs peiora fouens

dicens. Sigd bonum est in nobilitate. il lud solum ē arbitroz. vt no b̃lli. ṽidat ipo sita necitudo ne a ṽtute ma iorū. i. p̃geni toz degenerēt sup. p̃ mores viciofos. meli us ē. n. a patre ignobili de fē de rare r̃ mozie datum ē. q̃z a nobili r̃z p̃vici cia degnare. C. Notādū q̃z gl̃iandū n̄ ē de nobilitate. qz diē sen. Si p̃lch̃r ē lauda natura. si nobi lis lauda pen tes. si ṽtutios et sapiens lau da teip̃m. si o ices lauda for tunas. si p̃rēs expecta paulū

sp̃z n̄bil eris. C. Notādū fm̃ Tullium optima bere ditaa patrib. tradit liberis. oī p̃rimonio p̃stator. s̃ glia ṽtutū r̃z eoz r̃z g̃staz.

C. Adēz sextū tertij libri.

Abne humanū genus. Jtū est sextū metz. bui.

o tertij qd d̃r alemāciū ab inuentore. d̃acrilicū a de p̃domināte. trimet̃z a numero p̃edū. y p̃caat.

leticum quia vna syllaba superabundat. Jn q̃z metro p̃bia pbat omnes homines cē nobiles preter viciofos dicens. Qd genus hominū i terris cuiusq̃z sit conditōis surgit ab ozu simili. qz fm̃ aniam omnes sunt ab vno creatore. vñ. n. est pater reruz. i. vnus creator sup. nobilis q̃ cuncta ministrat. p̃p. gubernandū. ille vñ. pater dedit p̃bebo a dios suos. dedit lune cornua. dedit homines terris. i. labi tare i terris. dedit celo sydera propter ornatum eius. Dic pater clausit animos mēbzis p̃p. corp̃is animos inq̃z p̃eritos. i. acceptos. celsa sede. i. in celo. Jgitur nobile ger men. id est nobile principium. edit id est producit. cunctos mortales. i. homines. O homines qd. i. ad qd. strepitis. i. cum strepitū iactatis. genus vestruz a p̃roavis vestros. si enim tu spectes. i. cōf̃ideres auctorez deum p̃ primordia ṽra nullus extat. i. est degener. i. ignobilis. nisi fouēs. id est operans peiora vicijs suis deserat. p̃pium ozum. i. ozus a q̃ p̃cessit C. Nota q̃z omnes boies ex ea parte qua sunt boies. sunt eque nobiles. cum. n. nobilitas sit quedam ex cellentia contracta ab origine. nobilitas hominis p̃reci pue deber attendi ex ea p̃te quā ē b̃. f̃. ex p̃te anime. Quis igitur in omnib̃z hominib. sit eadē origo alez. oēs auis sunt a deo. oēs homines sūt eque nobiles. Solū illi sūt

Tertius

igiles. q. deffiant a sua origine. aia aut a sua origine. pdu
era a deo. et filis deo. id illi solia nobilitate degenerat. q.
viciofis moribz filitudinē dei dūpāt: quā ex origine xpe
rūt. ¶ Nō dic qios cella sede petitos: b loqr more plato/
nico. q. voluit oēs aias fil' eē creatas i celo et postea mitte/
rent i corpa. qd nō ēvex. s. aie creant i corpibz. q loqr mo
re platonico
q. dñas re/
ceptas in celo
clauit men/
bris corporeis
de b magis
videbit. q. me
tro h' tertij.

¶ Nō q. oī/
um hoīuz est
vna origo. qz
a deo sūt crea
ti. quem p'fex
uocācam. et
oēs aie sunt a
deo. q null' ē
nobilior alio
fz creationē
licz fz igeniū
bñ. qz soli illi
sunt igiles q
degenerāt suā
genealogiam
cū descendit a virtutibus et adberet vitio.

Proprium deserat ortum.
¶ Prosa septima tertij libri.
Ud at d' cōp's voluptu
q tib' loqr: qz appetētia
qdē plena ē anxietas: sa
tietas d' pñe. Quātos ille mor
bos: qz intolerabiles dolores qñ
qñdā fructū negtie fructū solē
f'ferre corpibz: qz mor' qd beat
iucūditatē igrō. Tristes qd eē vo
luptatū erit: qz qz reminisci libi
dñi suaz volēt ielliger. Que si
brōs explicare possūt: nībil cau
se est qn pecudes quoqz bē esse
dicant: quaz oīs ad explēdā cor
poralez lacunā festinat intentio.

¶ Prosa septima tertij libri.

¶ Uid at rē. Itaqz p'ia septima b' tertij i q' p'bia oī
dit britūdo nō eē voluptate. Et p. oñdit b' d'vo
luptate gñat. scdō d' qdā voluptate spāl'. scdō ibi. Hone
stissima qdē. p'mū pbat dupl' fz qz ponit duas rōnes.
scdō ibi. Que si brōs. p'mo itēdit talē rōnē. In illis n' pñ
stir britūdo ad q' sequunt' mltie icōmoditates. s. ad volu
ptates sequunt' mltie icōmoditates. sic declarat ista et dicit.
Quid loqr d' voluptatibz corpis. i. delectatōibz corp'alibz
qz appetētia. i. cupiditas plena ē anxietatē. qz hō anxiat cū
caret eo qd cupit. satietas vō. i. plenitudo voluptatū. ple
na ē pñe. i. pene. cū igit' voluptatibz sit pñcta anxietas et pe
nitētia. i. eis n' pñstir britūdo. et addit qz os morbos ille vo
luptates et qz intolerabiles dolores solē referre corpibus
fructū eis. qñ quēdā fructū negtie sup. satietas pñ. qz volu
ptatū mo'. i. affectū. qd beat iucūditatē. i. voluptatis igno
rō. qz qz aut volēt reminisci suaz libidinum. i. voluptatū.
ipse ielliger. id est cognoscer. exp'ius. id est fines voluptatū
esse tristes. ¶ Nōra qz duplex est voluptas. i. intellectu
lis et corporalis. p'ma est psequēda. s. intellectualis: qz cō
sistit i speculatiōe animā beatificans. Secūda est fugiēda
quia pñstir i delectatiōe sensuali corpus mortificās. vnde
Seneca. s. epistola dicit. Voluptates precipue exp'ia
que latronū more nos amplexctur vī strāgulēt. et Tull
lius. Voluptas ipedit omne consiliū. arg. vñc dicit: oī
lus perstringit mentiū. et inimica est rationi. nullū vult cū
virtute habere cōmerciū. ¶ Nōra qz voluptas plena est
penitētia. Narrat enim valerius qz cū Demostenes pñus
quereret amorē Thaydis meretricis vī cōsensum ferret
ei centū talēta petentis. demostenes apsciens i celum re
spondit: pro tāto precio nō emā tantum penitētie. sciebat
enim qz voluptatē iseparabiliter sequit' penitētia. ¶ Nō
ta qz voluptates multos morbos afferūt. quia dicit Se
neca i quadā epistola. Multos morbos multa fercula se
cerūt. Et vult Aristoteles i ethicis qz laborantes i passio

nibus venenosis et crapule maxime transmutantur in corpus
crapula enim plures occidit qz gladius.

¶ Que si beatos. Dic philosophia probat cōclusionē pñs
positā alio modo deducendo ad iconueniens. Et est ratio
ista. Si i voluptatibus cōsisteret beatitudo. sequeretur qz
pecudes essent beate qd est falsus. pecudes enim laborāt

ad explēdas
corporeis volu
ptatēz. vnde
dicit. Que vo
luptatē pñs pos
sunt explicā
re beatos. nī
bil cause est. i.
nībil ipedit.
quin pecudes
dicantur esse
beate. quārā
omnis intentio
festinat ad ex
plēdam cor
poralem lacu
nā. i. ignūē
vētri. ¶ Nō
tādū q' cum
felicitas sit bō
nū nature ra
tionalis: nul
lus bestias se

¶ Abet b voluptas oīs.

b Stimulis agit fruentē.

¶ Apiumqz par volatūz.

¶ Abi grata mella fudit:

¶ Fugit: et nimis tenaci

¶ Ferit icta corda morsu.

¶ Abi grata mella fudit:
¶ Fugit: et nimis tenaci
¶ Ferit icta corda morsu.

licetabit: qz tñ genus hominū vniūt arte et rōne. ¶ Nōtā
dum qz ad fugā bestialiu voluptatū dōrtatur aristoteles
alexādri quadā epistola dices. Q alexander declina a co
natibus bestialiu voluptatibus. que corruptibiles sunt. carna
lis enim appetitus inclināt ad corporales voluptates que
pñstir intellectū. Et subdit. Conatus voluptatū generat
carnalē amorē. Dic generat anxiatē. hec generat deſide
riū diuiniat. qz generant iuerēcundia. iuerēcundia pñm
pñonem. pñsumptio iſidelitatem. iſidelitas latrociniū
propter que mala vitanda est voluptas.

¶ Donestissima qdē rē. Dic p'bia oñdit qz licitudo n' pñ
stir qdā spāl' voluptate. i. i mñimio. qz licita est pp gñā
tionē pñs. itēdēs talē rōnē. Qu illa voluptate n' pñstir feli
citas qz anxietatē sibi anēxā. s. voluptas mñimio ē bñ
sic tāgit i lra: vñ oī. Cūcūditas pñgis et liberor' foret: ho
nestissima: s. nimis ē cūcūditas: qz nā abhorret qd volo
dē. qz nescio. i. taceo. quē. i. aliqūē inuenisse. i. bñisse filios
torozos. qz filioz qz sit mordax. i. anxia qz cūcūditio
ue bona vice mala neqz necesse est te admonere als eptum
neqz necesse admonere te necē āpū. i. qz ego pbo finis Eur
pedis mei pñi qz dixit: carētē liberis iſortunio felice esse.
¶ Nōndū qz anxietas iest pñb' pp maliciā filioz. Narrat
n. euripedes troji i hystoriaz romanor' qz dñetrides i su
os ſeuēis filios: duos ex eis iſterfē. et cū pñgref' tertij. ille
agregato exercitu obedit pñs. pñ at vides se n' posse eua
dere seipz iſterfē. Etia pñ āxiat d' bōis filius pp icēſā oile
ctionē eoz et pñotionē qz pñ aliqd aduerſi pñgerit. pñre
putat se pñlice. Et qz pñs qz voluptas pñgialis hō anxietatē
sibi annexā. ¶ Mōtrū septimū tertij libri.

b Abet b voluptas oīs. Istud ē metz septimū bñi
terty qd dñ anacroaticū ab iucētoze. Jābicū vñana
pestici a pede pñdante: qz bñm pedē anapestū et reliqz
iābos. et ē dimetriū. i. qñuo: pedū. catalectū. qz dñc' syllā
ba. nā post tres pedes remanet vñ syllaba de qñro pede.
Jñ qz metro pñbia oñdit qd mali pñequat oēm voluptatē.
oīs. n. voluptas pñter anxietatē sibi annexā ē trāſitozia. qd

firmat p qdā exēplū dīcēs. Ois voluptas hz b qd oīa. qz voluptas agit. i. vcrat fructes stimuli. punitōrē. z est par. i. hīs. stimuli pūi volatū. vbi p postq apīs fudit gra- ta mella. fugit z ferit corda iacta. i. pēnsa arietate. nimis te naci moī. sū. q. o. iocūditas voluptat nimis ē trāstrozia. s. angictas quā affert nimis ē pmaīura. C Nōndū licz oīs

C Prosa octaua tertij libri. Jhil igit dubius ē qn be- ad btiūdine vie dūia q- daz sint: nec pducere eo quēqz valeāt ad qd se pducunt eē pmitrūt. Quāt vero implicare malis sint breuissime mōstrabo. Quid. n. pecuniā ne pgregare co- naberis: s. eripies bñti. Dignitati b fulgere velis: dāt supplicab. Et q pīre ceteros honore cupis: pōscēdi bñllitate vilesces. Potē- tiā ne dñderas: subiectoz īfidijs obnoxī pīcul subiacebis. Gliaz pēd: s. p aspa qqs distract: secu- rus eē desistis. Voluptariā vitā dgas. s. qd n spnat atqz abūciat vilissime fragillissimeqz rei cōpls fuit: Jā hō q bōa p se corpis fe- rit: qz etigna qz fragillī possessio- ne nitit. Nū. n. elephātes mole: thauros robore supare poterit: Nū tigris velocitate pbiā: Re-

lectatio venerea docet alā: i. de plāctm nāe dīcēs. Si ve- nerē fugare vel. loca tpavitā. Nā loc? z sps pabula donat ei. Et paup dēric? loqns d amore dīc. Proscribas igit gla- dīs z fustibz īps. Et fugiēdo fuga quē fugi sola fugat.

C Prosa octaua tertij libri. Jhil igit rē. Jsta ē octaua. pfa b? terty i q pbia oī dī qz māl sūt implicata pda bona i qb? alig po- fuerūt felicitatē. scōo oñdit qz pda sūt corpis bona. ibi. Jā vō. p? mo dīc. Nūl dubiū ē pda cōsiderā qn bevie q? nitunt dōies ad btiūdine puenire sint qdā dūia. nec valeāt quēqz pducere eo. i. illic ad qd. pmitrūt se eē pdu- cturas. qzīs vō malis sint implicatē breuissime mōstrabo. Quid. n. supple īstoz ē sine malō. q. o. nībil. vñ fēdit. pē- cuniā pgregare ne conaberis. i. laborabis. s. eripies. i. recipi- es bñti: ita implicaberis malo violētie. vel fulgere dignita- tibz dāt supplicab. z q cupis ceteros pīre honore. tu vi- lesces humilitate pōscēdi. potētiā ne dñderas. s. dñctis pīcul fūbz glā pēd. s. p aspa dīstract: secur? eē dñctis. Voluptariā vitā dgas. s. qd n spnat atqz abūciat rāqz dīc pībile fūbz vilissime. q. p? fragillissime rei. i. corpis. C Nōndū q bō qzēs pecuniā icidit i malū violētie. qz oīf pecuniōsus ē violēt. p. cēbi. S. qzēs dignitates z honores humiliādo alis supple applicabit. S. vō dīc sē. i. lib. d bñficy. Molehū ē vbi z onerosū demissio vultu dērogo. Que- rēs at potētiā z glā: oz q pp potētiā z glā dēfēdā psecu- tiōibz irozozz ē obūciat. z sic secur? ē dñctis. Quērēs at vitā voluptuosā oz qz corpis fuit. S. vō dīc Seneca. Nā oī sū qd maiora genit fū qz q sim mācipiū. i. fū? mei corpis

qō nō alr aspiciā qz aligz viculū mee libertati circūdarī. C Jā vō. Dic pbia pbat i spāl qz vilia sūt bona corpis q alig reputat exilia bona. scōo breuiter reco. l. igit supradē ibi. Et qb? oīb? . p. primo oñdit itēdū magnitudine. fortē- tudine. z cō. pīragilitate. scōo d pulchritudine. abi. S. forme vō. p. primo oñdit q bō nō d3 mirari de magnitudine for-

spice celi spaciū: firmitudinē: ce- leritate: z aliqñ dñnire vilia mira- ri. qd qdēz celū nō bis poti? ē: qz sua q regit rōe mirādū. S. forme hō nitor vt rapid? ē: vt veloz: z vernaliū floz mutabilitate fuga- tiō. Q. si vt aristoteles ait: licetis ocul? boies vterent vt eoz vīsus obstātia penetrarz. nōne irrospe- ctis vīsceribz illō Alciabiādis su- pificie pulcherrimū eoz? turpif- simū videret. Jgit te pulchz vī- deri n tua nā s. oclōz spectātiuz reddit īfirmitas. S. z estimate qz vnlā nimio corpis bōa: dñ sciat b qdēqz miramini triduanē fe- bzis ignicō posse dissolui. Et q b? oīb? illō ē i sūmā redigē licz. qz bec q nec pīstare q pollicētur bona pīre: Nec oīnz bonoz pgre- gatē pfecta sūt: nec ad btiū- dīnē qñ qdā calles ferūt: nec bea- ros ipsa perficiunt.

tatē. i. velocitatē ei? z aliqñ dñnīte. i. cessare. mirari vilia . i. inferiora bōa. qd qdēz celū nō bis pdcis poti? imo mltom- nus mirādū ē qz sua rōe. i. intelligētia q regit. sic sūt i boie mltomag. landāda sūt bōa rōis qz bōa corpis. C Nō q bō na corpis sūt magnitudo. fortitudo. agilitas n mltū fī mī- rāda. qz dīc sē. Nō magnitudine z corpis velocitate ma- gne res gerūt s. vteat. Un carbo. Cōsilio pollet cui vīz nā negauit. Jtē sē. Excēllētia igēny pōt latere f b qdēqz pel- le. C Nō s. Jfidoz i lib. i. bmo. Elephāte greci a magni tudine corpis putat dēci. eo q formā mōtis pferat. apb i- dos vō dē barro eo q vpoz ei? barrit? dī. dētes ei? ebur. ro- stz ei? pmosade. C Nō s. Jfido. Tigris ē bestia varis coloribz dñctia. mirābil? velocitatis. ex cui? noīc qdā flu- uī? tigris appellat q rapacissim? ē oīuz flumioz. Et scīdū qz p bestia dī bec tigris i gemitu tigris vel. vis. s. p flu- uio dī tñ bic tigris. z i gemitu hui? tigris. C Sōme vō. Dic pbia oñdit itēdū pīchritudinē forme sup. qz sūt exile bonū. qz ē trāstīdā. z qz ē tñ suplicial. z dīc vō. p. s. nitō. i. pīchritudo sōme. vt. i. qz rapid? ē. vt. i. qz. ve- lox. i. velocitē ē trāstīdā. z fugantū. mutabilit. mutabilita- te floz vñaliū. q. o. fati ē eūdēs. Un i boies vterēt licetis ocul? vt ait ari. ita vt eoz vīsus penetrarz obstātia. s. cōpa. nī ne illō eoz? pīchritudine supificie pulcherrimū itrospect? vīse- ribz? turpissimū videret. q. o. sic ē? qz claudat pīra. Jgit te pīchz videri. nī reddi. i. fac. tua nā. s. īfirmitas oclōz spectā- tiū. z fēdit. S. z estimate qz nimio vīstī bōa corpis. dñ sciat b qdēqz fuerit d bōis corpis posse dissolui ignicōz. i. fe-bris triduanē. febzis. n. acuta s. z medicos qñqz trīa dīc

Tertius

pmit. Et tūc beatū rēcolligit supradicta dices. ex qbus oib⁹ licet redigere i sumā. q. bcc. f. p. dicta bona. nō pnt psta re ea q. pollicent^r. i. pmitūt. nec pcca sūt q. gregatōe oium bonoz. nec ad beatitudinē ferūt q. f. q. d. calles. i. via. nec ipa pscitunt brōs. (¶ Notandū q. pulchritudo corporis nō est durabilis. q. dicit virgili⁹. O formose puer nimū ne crede color. Alba ligu. strā cadūt va cina nigra le guntur.

Caberrū octauū libi tertij.
Eu ben q. miseros tra-
b mite deuio
 Abducit ignorantia
 Non anz i viridi querit arbore
 Nec vite gemmas carpitis.
 Nō alē laqueos mōtibz abdit:
 Et pisce ditetis bapes.
 Nec vobis capreas si libeat seq
 Tyrrbena capratis vada.
 Ipsos querit fluctib⁹ abditos
 Nozunt recess⁹ equozis.
 Quo gēmis nūcis vnda feraciō
 Ael quo rubentis purpure
 Necnō q. tenero pisce: vel aspīs
 Prestant echinīs littoza.
 Sz quonā lateat q. cupiūt bonū
 Mescire ceci sustinent.
 Et qd stellifex trāsabit polum:
 Tellure demersi petunt.
 Quid dignū stolidis mētib⁹ ipre
 Opea bonozes ābiāt. (cer:

dicie fido. de penetratōe visus. (¶ Nota q. alcibiades mulier fuit pulcherrima quā vidētes qdā discipuli arif. duperūt eā ad aristolē ut ipas videret. q. vīsa dicit. Si boies lineas oculos haberēt ut queq. obstitia penetra- rēt. itrospēctis viscerib⁹ corp⁹ qd apper pcherrimū turpif simū vidēret. (¶ Metrū octauūz terty libri.

Eu ben q. miseros tramite deuio. f. s. d. octauū
b metrū hui⁹ terty cui⁹ p⁹m⁹ vīsus dicit metz⁹ ascle-
 piadiacū ab iūctore. coriābicū a pede pānante.
 Scōs versus dī metz⁹ archilogū ab iūctore: iābicū a pe-
 de pānante. In quo metro phia deplāgit errore boiūz q. i
 q. rēdo minima bōa finit pūdetes. sz i querēdo summū bo-
 nū abducit ignorantia. p. rimo facit b. scōo pcat vt boies
 tediati falsis bonis redeat ad vey⁹ bonū. scōa ibi. Quid vi-
 gni⁹. Dicit q. p. deu ē iteriectio dōletis z ē oissillabū pp me-
 trū. q. ignorantia abducit miseros deuio tramite. i. trāfuer-
 sa via sup. a vō bono. vōs boies nō queritis anz i viridi ar-
 bore. nec carpitis gēmas i vite. vōs nō abditis. i. nō absco-
 ditis. laqueos. p. captra pscitū i altis mōtibz. vt ditetis
 dapes pisce. z si vobis libeat seq capreas. nō capratif. i. nō
 acceditis vada tyrrbena. i. mare tyrrbenū qd ē i ytalīa. gn
 etia p. certe. boies nozunt. i. nouerunt. ipos recessos abdi-
 tos. i. absconditos fluctib⁹ equozis. et boies nozunt q. vnda
 fit feraciō. i. abūdārio nūcis gēmis. i. margaritis. vel q.
 vnda fit feraciō rubentis purpure. i. pchilio quoz san-
 guine fit purpura. z boies nozūt q. littoza pscit. i. abūdēt.
 tenero pisce. v. aspīs echinīs. i. talib⁹ pscib⁹. sz q. nāz. i. vbi
 lateat bonū. f. beatificū. qd cupiunt nescire sustinent cecē-
 exntes. z illud bonū qd abyrt trās polū stelliferū. illud bo

mines demersi cecitate ignorantie. petūt tellure. i. querūt i
 terra. (¶ Notādū scōs fidoz. i. etymo. caprea ē agrestis
 capra. q. q. acutissime videt greci eā miderūt. scēpō. i. doz
 cas appellauērāt. (¶ Nōndū sz fidoz q. echinus est pi-
 scis pūus semipedalis q. adherēdo videt retinere nautē. z
 est piscis asprinus admodū ericy ad edēdū satis suauis.

C Quid rē.
 Dic precatur
 phia vt p⁹re
 diū falsoz bo
 noz boies re
 deat ad verū
 bonum. Et vi-
 cit. qd dignū
 ego imprecet
 stolidis mētib⁹
 b⁹ boiūz. q. v.
 nihil aliū nisi
 sz q. boies am-
 biāt ipos bo-
 nozes z opes z
 cū pauerit. i.
 acquiescit. f.
 bi falsa bona.
 graui mole. i.
 tediosa sollici-
 tudine. tādē te
 dio ducti cog-
 scāt va bona.
 (¶ Nōndū q.
 ista deceptio
 phie nō ē ex
 malivolētia.
 sz ex dēgnita-
 te. z iō nō opat
 q. boies pmaē
 at i dōrio bo
 noz. tpaliū. sz vt illō dōderiū magi sit eis mētiū pducēdū
 ad vey⁹ bonū nec ipa iprecat cupiditatē v. l. abitionē bono-
 ris adēfice vt qbus adēf p. hoc ad vey⁹ bonū deducant.
 (¶ Prosa nona libri tertij.
Acten⁹ mēdāc formāse
b licitat⁹ ofidisse suffecerit
 quā si pspicacit⁹ iuerit⁹ or-
 do ē deiceps q. si vera mōstrare
 B. Atq. video inq. nec opib⁹ suf-
 ficiētia: nec regnis potētia: nec
 reuerētia dignitatib⁹: nec celebri-
 tatē glie: nec leticiā voluptatib⁹
 posse pūgere. P. An ē cās cur
 id ita sit dephēdisti. B. Tenui
 quidē veluti rimula mihi vide-
 or: intueri: sed ex te cognoscere
 apertius malim. P. Atqui p. m-
 prissima ratio est. quod cūq. sim-
 plex est indiuisiūq. natura: id er-
 roz human⁹ separāt. z a vey⁹ at-
 q. pscō: ad falsū iperfectūq. tra-
 ducit. An tu arbitrar⁹ hoc quod
 nibilo indigeat: egere potentia:

C Quid rē.
 Dic precatur
 phia vt p⁹re
 diū falsoz bo
 noz boies re
 deat ad verū
 bonum. Et vi-
 cit. qd dignū
 ego imprecet
 stolidis mētib⁹
 b⁹ boiūz. q. v.
 nihil aliū nisi
 sz q. boies am-
 biāt ipos bo-
 nozes z opes z
 cū pauerit. i.
 acquiescit. f.
 bi falsa bona.
 graui mole. i.
 tediosa sollici-
 tudine. tādē te
 dio ducti cog-
 scāt va bona.
 (¶ Nōndū q.
 ista deceptio
 phie nō ē ex
 malivolētia.
 sz ex dēgnita-
 te. z iō nō opat
 q. boies pmaē
 at i dōrio bo
 noz. tpaliū. sz vt illō dōderiū magi sit eis mētiū pducēdū
 ad vey⁹ bonū nec ipa iprecat cupiditatē v. l. abitionē bono-
 ris adēfice vt qbus adēf p. hoc ad vey⁹ bonū deducant.
 (¶ Prosa nona libri tertij.
Acten⁹ mēdāc formāse
b licitat⁹ ofidisse suffecerit
 quā si pspicacit⁹ iuerit⁹ or-
 do ē deiceps q. si vera mōstrare
 B. Atq. video inq. nec opib⁹ suf-
 ficiētia: nec regnis potētia: nec
 reuerētia dignitatib⁹: nec celebri-
 tatē glie: nec leticiā voluptatib⁹
 posse pūgere. P. An ē cās cur
 id ita sit dephēdisti. B. Tenui
 quidē veluti rimula mihi vide-
 or: intueri: sed ex te cognoscere
 apertius malim. P. Atqui p. m-
 prissima ratio est. quod cūq. sim-
 plex est indiuisiūq. natura: id er-
 roz human⁹ separāt. z a vey⁹ at-
 q. pscō: ad falsū iperfectūq. tra-
 ducit. An tu arbitrar⁹ hoc quod
 nibilo indigeat: egere potentia:

error human' id qđ ē simplex ⁊ idinissū nā sepat. i. diuidit
 ⁊ error human' traducit a vō bono ⁊ pfecto ad salum ⁊ ad
 ipseū bonū. Et tūc declarat istā cāz qđ dēs qđ reuerētia po
 tētia ⁊ oia talia sūt vnu ⁊ idē i re. ⁊ p oñdit potētiā idē cē
 cū sufficiētiā. ⁊ dicit. An tu arbitraris illud qđ nīlo idī
 gear illud egere potētiā. Et rīdet Boet' Adinime inq̃.

phīa appo
 bar oīcē. Re
 cte tu qđ rī
 dēs. Nā si qđ
 est qđ sit valē
 tie ibecillior
 i. potētie dī
 lis. i. vlla. i. in
 allq̃ re. nec ē
 qđ B gear alī
 eno pñdio. Et
 oīc boet' ita ē
 inq̃. Conclu
 dit qđ phīa dī
 cēs. Igit vna
 ⁊ eadem ē nā
 sufficiētie et
 potētie et oīc
 boet'. sic vī
 det. ⁊ p phīa
 oñdit dignita
 tē ēē dē cū
 pñdictis dīcēs.
 Qđ vō bñt. i.
 sufficiēs. ⁊ po
 tēs. ne. i. nūg
 illud censēs. i.
 indices spē
 dū tanq̃ idī
 gnū. an nō
 spēdū. i. oī
 gnissimū ve
 neratiōe oīz
 rerū. Rīdet
 boetius. Nō
 pōt dubitari
 qđ hoc sit dī
 gnissimū oī
 veneratiōe. ⁊
 phīa. addam' qđ
 sufficiētie ⁊ potētie reuerētiā qđ hec tria vnu iudicem' ⁊
 oīc Boet' addam' qđ si volum' vā cōsiteri. C' Nōndū qđ
 potētiā idē ē sufficiētie. q. n. aliqđ oīno sit sufficiēs. ita qđ
 null' gear ⁊ qđ careat potētiā. Sdiciōne icludit. si care
 ret potētiā respēctū alicui' possē nō ēē oīno phīa sufficiētiā.
 C' Nōndū cū cūq̃ iest sūma sufficiētiā ⁊ sūma potētiā. ei
 dē iest ⁊ sūma reuerētiā inq̃. n. aliqđ b3 rōnē pñcipy. i.
 eadē ē vīgnū reuerētiā. vñ fily reuerēt pñes. qđ sūt pñcī
 piū ēē eoz. ⁊ pñi oīnos qđ sūt pñcipia fuoz i mandato mo
 uetiōe eoz pñpū. ⁊ reuerem' viros vñtuos. qđ sūt pñcipia
 gubñatiā vitā pñliticā. potētiā ad dīc rōs pñcipy. vñ illō
 ē maxime pñcipiū qđ ē potētiā sūmū. ⁊ iō tē reuerētiā sūmū
 C' Nūd vō igit. Vīc oñdit pñdictis ēē ānēxā glīaz ⁊ leticiā
 dīcēs. Quid vō cēsēs. i. indices. Illud qđ ē sufficiētiā sūmū
 potētiā sūmū reuerētiā sūmū ē. ne b obsecr' ⁊ ignobile. vñ ē
 clarissimū oī celebratē. i. glīa. Rīdet boet'. Ego pñtear
 illud ēē celebratissimū. i. glōsiosissimū sū ē. Tūc phīa pcludit
 dīcēs. Cōsequēs igit ē vñtateamur claritudinē. i. glīa. nī
 bīl differre a trib' supiorib' ⁊ dicit boetius. Cōsequē inq̃.
 Tūc phīa oñdit idē de leticiā dīcēs. Illud qđ null' aliēni

gear. ⁊ qđ cūcta suis vñib' possit qđ sit reuerēdū ⁊ clarū
 nōnē b ēletissimū. rīdet boet'. nō possū cogitare. vñ tali
 vllus meros obsepāt. i. iūret. Tūc pcludit phīa dīcēs. Si
 supiora māebūt vā necē ē illō plenū ē leticiā. ⁊ p eadē cō
 cessā necē ē ēē noīa diuersa sufficiētiā. potētie. claritudinē
 reuerētie ⁊ locū dītatīs. sed subaz eoz nullo modo dif. re

Sz vñ bñc inq̃ tali meros vllus
 obsepāt. nec cogitare qđē possū.
 Quare plenū ēē leticiā sig dē su
 piora māebūt necē ē pñteri. P.
 Atq̃ illud quoq̃ p eadē necū ē
 sufficiētie. potētie. claritudinis. re
 uerētie. inq̃ dītatē. noīa qđ ēē dī
 ūsa. nullo hō mō discrepāt sū baz
 B. Necē ē inq̃. P. Hoc igit qđ
 ē vñū simplex nā pñtiās huma
 na dīspit. ⁊ dūz rel qđ pñtib' caret
 pñt conat adipiscī. nec potētiā qđ
 nulla ē nec ipā quā mīme affe
 ctat assequi. B. Quo nā mō inq̃
 P. Qui diuitias igit petit penū
 rie fuga de potētiā nībil laborat.
 vñ obscurusq̃ ēē manulr: mīkas
 ēē sibi nāles quoq̃ sūbrabit volu
 prates. ne pecuniaz quā parant
 amittat. Sz h mō nec sufficiētiā
 qđē pñgit ei quē valētiā deserit:
 quē molestia pñgit: quē vīlitas
 abijcit: quē recōdit obscuritas.
 Quī hō solū posse dīderat: pñi
 gat opeo: dīpñit voluptates: ho
 norēq̃ potētiā carētē: glīa quoq̃
 qñsibilipēdit. Sz hunc quoq̃
 mīta dīctat vīdes. sit. n. vñ aliqñ
 necessarij gear: vñ anxiētiā

tissimū ēē letissimū. C' Nōndū qđ oīa ista sufficiētiā. po
 tētiā. reuerētiā. glīa ⁊ leticiā sūt vnu i sūba. nō aut sūvnu
 i sūba sūt aggregatū ex diuersis reb'. tūc. n. cēt ibi cōposi
 tio. qđ repugnat potētiā sūmū ⁊ dignissimū. eo qđ simplici
 ra digniora sūt pñstis. i. de b postea meli' parebit.
 C' Hoc igit rē. Vīc phīa oñdit qđ hōies illō qđ ē vñū fdi
 uidit. ⁊ mōnet dubitatōes ibi. Quid igit inq̃. Pñio oñdit
 quō hōies diuidit illō qđ ē vñū. ⁊ dīc. Illud qđ ē vñū ⁊ sūmū
 pñcī nā illō dīspit. i. dīdit pauitās humana. i. pau' error
 hōiūz qđ rēdō vñū fine alio. ⁊ vñ hōies conat. i. laborat ad
 pñcī pñt rei. qđ pñtib' carz hō nā assequi vllā potētiā. i. pñt. nec
 ipā rē itēgrā quā affectat. ⁊ qñt boe. Quo nā mō diuidit
 hōies istar. oīc phīa. qđ petit dīctas pp fugā pñtū. i. cāc suffi
 ciētie nībil laborat dē pō. i. sū mault. i. mag' vlt. ēē vīl. i. idign'
 ⁊ obscur'. i. igit'. ⁊ ita nī curat dē dignitate ⁊ glīa. tal' ēē fbi
 bit sibi mīkas voluptates nāles. ne amittat pñctiā quā pñ
 uit. i. lūc' ēē. i. sū mō ne sufficiētiā pñgit ei. quē valētiā. i. pō
 dñt. quē molestia pñgit. quē vīlitas. i. irrēuerētiā abijc
 obscuritas. i. istia fēdit. q. d. n. Tūc oñdit dē pō idē. Qui
 vō solū dīderat posse. i. pōz ille pñgit. i. dīspit opet dīpñc

pare. qđ pce
 dēs boet' dī
 cit necē ē inq̃
 C' Nōndū qđ
 oēs creaturē
 pñt ad dēū
 sūt effūsā ad
 sūā cām. ⁊ qđ
 noticiā cuius
 libet cāe relā
 cer i suo effū
 necē ē ipā' dī
 bñ noticiā p
 effū et mori
 ciā cū laude.
 qđ effūsā dī re
 pñat ipz sub
 rōe bonitatē
 pñctis qđ ē mā
 landis. cū aut
 glīa sit clara
 cū laude noti
 ciā necē ē pñ
 cipū oīz re
 vñ. qđ est suffi
 ciētissimū po
 tētiā sūmū ⁊ re
 uerētiā sūmū.
 ēē ē glōsios
 mū. C' Nōn
 dū qđ sufficiē
 tissimū nullū
 bonū deest. ⁊
 talē b appeti
 tū getatū i bo
 nō adeptō. qđ
 es aut appeti
 t' i bono ade
 pto ē leticiā. qđ
 bonū sufficiē

Tertius

etio illius qđ est ad finē. deus autē a nullo extrinseco pficit.
 ¶ Nōndū qđ sola bonitas diuina coegit ipz ad pducēdū
 op^o fluitatē materie. nō at coegit ipz necitādo s; libere mo
 uēdo. ¶ Nōndū qđ iuidia fac qđ aligs bonū alteri nō cōi
 car. q; iuidia ē tristitia de bono alteri. ⁊ qđ iuidia in
 deo nō est. iō sūmā bonitatē p creationem alij coicauit
 Tū oīe plato

**Tu numeris elementa ligas: vt
 frigora flammis:**

**Arida cōueniant liquidis: ne pu
 rior ignis**

**Euolet: aut mersas deducat pō
 dera terras.**

**Tu triplicis mediā nature chi
 cta mouentem:**

**Connectens animam per cōso
 na membra resoluīs.**

Que cum secta duos motū glo

ū thimeo. Ab
 optimo iuidia
 lōge relegata
 ē. ⁊ p oīs sibi
 diuissis prout
 nālī cuiusq;
 capax bitu
 dinis ēē pote
 rat: effici vo
 luerit. ¶ No
 tādū qđ sic in
 agētib⁹ p nāz
 forma rei sic
 de pēssit in
 agēte s; ēē re
 ale. sic i agēti
 b⁹: itell⁹z forma rei pducēde pēssit s; ēē itell⁹uale. sic
 artifex volēs pducere domū. o; formā dom⁹ pmo i mēte
 pēssit: et tanq; exēplar ad cui⁹ imitationē faciat domū i
 mā. cū igit hō sit agēs p itell⁹z pducēs mūdū. ipse pbiuit
 i mēte sua exēplar mūdī ⁊ oīuz partiū ei⁹. ad cuius imita
 tionē pduxit mūdū ei⁹. supple q mūd⁹ i mēte oīna pēssit
 dī archit⁹ p ab archos qđ ē pnceps ⁊ typos silitudo qđ p
 cipalis silitudo. cui⁹ imago dīstīe mūdus sensibilis.

¶ Tu numeris elemēta ligas. Dic phia cōmēdat deū ex
 pte sapie qđ ad spālē effectū pductionē. Et p ex pducēte
 elemēt⁹. Scđo ex pducēte aīe mūdī. Tercio ex pducē
 tēde nra; aīaz. scđa ibi. Tu triplicis. Tertia ibi. Tu cau
 sis. Primo dicit. Op^o tū ligas elementa numeris. i. ppor
 tionib⁹ numeralib⁹ vt elemēta frigida cūeniat. i. pcorde
 flammis. i. calidis elemētis. ⁊ vt arida. i. sicca elemēta cūe
 niant liquidis. i. būidis elemēt. ne ignis purior iter elemēta
 euolet. i. exeat spērā suā magis ascēdēdo ⁊ ne pōdera. i.
 grauitatē. deducat. i. magis dōrū ducat. terras mersas. i.
 depssas. ¶ Nōndū qđ elemēta būit pporzionē numeralē
 iter se. sicut. n. duo numeri qđrati pueniūt i vno numero
 medio pporzōali. sic duo elemēta tria in duob⁹ qđratib⁹
 pueniūt i vno elemēto medio pporzōali vt triq;. Uerbi
 grā. Numer⁹ qđrat⁹ ē qđ pstat ex ductu sup⁹ p⁹ i seips⁹. v
 cēdo bis duo. ter tria. bis duo i qđternariū: ⁊ ter tria i nouē
 nariū. ⁊ accipe vñū nūmex mediū pporzōabile. scēnariū
 qđ ē adē pporzionē excedit qđuo; i qđ excedit a nouē. sic
 .n. nouē pntēt sex ⁊ mediū pē sex. ita sex pntēt qđuo; ⁊
 mediū pē qđuo;. Sic filī ē elemēt. Nā ignis ⁊ aq; i dua
 bus qđratib⁹ triātur. ignis. n. ē calidus ⁊ sic⁹ aq; frigida.
 ⁊ qđ colligat vñū medio sup. aerē. q puenit cū igne i cali
 ditate. ⁊ cū aq; i humiditate. sūt ē de aerē ⁊ terra respectu
 aque. Scđs hāc sūiaz sra sic exponit. Tu ligas elemēta nu
 meris. i. pporzōtib⁹ numeralib⁹. vt frigida. i. aque qđ fri
 gide sūt. cūeniat flammis. i. ignib⁹. q calidi sūt p vñū elemē
 tū mediū qđ ē aer. ⁊ arida. i. terre qđ aride sūt cūeniat liquidis
 . i. ptrib⁹ p aeris qđ humide sūt p elemētū mediū qđ est aqua.
 ¶ Tu triplicis mediā nature cūcta mouētē. Dic phia
 oñdit sapiāz ex aīe mūdī pducēte. vbi scēdūm qđ ista sra
 coīter exponit ad itētiōē platonis i thymeo. s; qđ ista ex
 positō ē difficillima ⁊ modice vtilitatē ego cō p rāsco: ppo
 nā facile expōnē. qđ est de mēte aristō. Ad cui⁹ euidentia est
 nōndū. qđ aīam mūdī hō itelligit itelligētia mouēs orbē.

qđ p motū vntē suā i fluit i feriozib⁹. ⁊ hec itelligētia dī me
 dia iter deū ⁊ aīaz humanā. Sic. n. in dignitate ⁊ pfectōe
 excedit a deo: sic ipa excedit aīaz nrāz. ¶ Nōndū qđ itel
 ligētia hō dī esse triplicis nature pp tres opatōes qđ h; s.
 mouere orbē itelligere deū. ⁊ itelligere seipsā. ¶ Nōndū
 qđ oīes celestes dñr psona mēbra itelligētiē. qđ p ipos tā

merant in orbēs:

**In semet reditura mear: mentē
 qđ profundam**

Circuit: ⁊ sili pūrit imagine celū

**Tu causis animas paribus: vi
 tasq; minores**

**Prouehis: ⁊ leuibus sublimes
 curribus aptans:**

In celū frāq; serj: qđ lege bēigna

**Ad te cōuerfas reduct facis igne
 reuerti.**

aīaz humanā. triplicis nature. i. triplicis opatōis. mouēre
 cūcta supple i ferioziora per i fluxū illū tū pncetēs. resoluīs. i.
 distiguis. qđ per cōsona mēbra ⁊ p cōueniētēs orbēs qđ aīa
 cū secta. i. diuisa quātū ad opatōes. glomerant. i. ipse
 sūt. motū i duos orbēs sup. i. orbē pmi mobilis. ⁊ i orbē pla
 netaz. ipsa reditura. idest reflexa mear. idest pcedit in se.
 metipsam supple itelligēdo qđ est vna opatō. ⁊ ipsa cir
 cuit mēte pfundā: idest mēte diuināz deū itelligēdo.
 qđ est alia opatō. ⁊ ipsa cōuerit. i. mouet celū. similī ima
 gine. i. itellecto. qđ est tertia opatō eius. ¶ Adhuc
 licet corpora celestia sint diuersa. tamē rōne vnitatis ordi
 nis possunt dici vñū corpus. Similiter itelligētiē licet sint
 diuersē. tñ pñt dici vna itelligētia ppter vnitātē ordinis i
 opatōe mouēdi ergo dicit i singulari aīaz ⁊ nō aīas.

¶ Tu causis aīas paribus vitalisq; minores. Dic phia cō
 mēdat sapientiā dei ex animaz nostraz creatōe dices. O
 pater tū puebiā. i. pducis aīas hominūz. ⁊ minores vitas
 . i. aīas brutoz ⁊ plātz paribus causis. qbus animā mun
 di pduxisti. sūt tū aptās sublimes. i. aīas rōnāles homi
 nūz i uibus curribus. i. celestibus stellis. tū seris eas i celū ⁊ ter
 ram. i. i corpora terrena. quas aīas cōuerfas reduci igne. i.
 charitate reducēte. facis reuerti ad te benigna lege. i. ordi
 natione tua. ¶ Nota qđ aīe bestiaz ⁊ plātz dicūtur mi
 noris vite respectu aīe homis. eo qđ nō habēt tot nec ita p
 fectas opatōes vt sicut aīe homiū. ¶ Nota qđ p leues
 currus s; itētiōē platonicoz itelligit stellas p pares cur
 ribus. dixerūt. n. platonici qđ deus oēs aīas simul create
 rit ⁊ feminauerit eas i celo delegēdo eas stellis pparib⁹. a
 gbus postula dilabāt i corpora. s; dec opinio nō valet. i.
 qđ oēs aīe simul sint create. imo omni die de nouo creant⁹
 ⁊ create corporibus sūfūndūt. Dñr autē fieri i celū ppter
 virtutē celestē. ex qđ vñio aīe ad corpus pparib⁹ suā pproū
 licet aīa a deo pducāt i corpore. tñ vñio ex parte disti
 ptiōū corporalū depēdet a vntē celestē. ideo dicit eas fer
 ri i celū ⁊ terrā. qđ aīe nō coaptant corporib⁹ nisi mediātē
 virtute celesti. Tñ. z. pphicoz. Td. n. hoiez generat ⁊ sol
 ¶ Nota qđ deus aīas creatas aptat leuib⁹ currib⁹. i. stel
 lis pparib⁹ qđ sic pōt itelligi. qđ aīa creatā pparitat ⁊ sili
 tudinē h; cū stellā. Sic. n. stella ē nobilit⁹ ps tū orbis ⁊ ē
 ppetua sic aīa rōfā ppetuac: pñs ē nobilit⁹ ps hois. Uel sic
 pōt itelligi qđ deus aīas creatas aptat leuib⁹ currib⁹. i. ra
 tioni ⁊ itellectui qđ dicūtur currus aīe qui ducunt boiez i

cognitionē repp: q̄s aſas ſerit i celū z terrā q̄ aſa rōe z itel
lectu bz cognitionē celeſtū z terreſtriū. ¶ Nō q̄ p̄gnē
reducere itelligit ardore c̄baritatis: q̄ hoies auerſū a deo
vitys facit ip̄s redire v̄tutibus. niſi. n. hō deū amet ip̄s nō
q̄rit. niſi q̄rat nō iueniet. niſi ineniat ad ip̄s nō reuertet.
¶ Da p̄r anguſtā. poſtq̄ p̄bia captauit beniuolentiā dei

ip̄m multipl̄
p̄mendādo. B
expiit ſuam
petitionez di
cēs. O p̄r q̄ fa
cis oia p̄dicta
da. i. concede
mētī ſup. hu
mane. p̄cedē
re anguſtā ſe
dē. i. nobilē ſe
dē ſūmī boni.
da luſtrare. i.
ueſtigādo i
uenire. ſontē
boni. i. deū q̄
ſons ois boni
da luce repta
i. cognitōe p̄
habita te de
figere: ſez per
amozē p̄ſpicu
os viſus. i. cla
ros intui⁹. ai
i. rōis z itel
ctus. O p̄r tu
diſſice. i. diſp
ge nebulas. i.
obſcuritates.
et pondera.
grauitateſ ter

Da p̄r āguſtā mētī p̄cedē ſedē.
Da ſōre luſtraſ bōi. da luce ſp̄ra
In te p̄ſpicuos ai diſſigere viſus.
Diſſice terrene nebulas z pōde
ra molis.

Atq̄ tuo ſplendore mica. tu nā
q̄ ſerenum.

Tu requies tranquilla p̄ijs. te
cernere finis.

Principium. vector. dux. ſemi
ta. terminus. idem.

¶ Proſa decima libri tertij.

¶ Uoniam iſtī q̄ ſit ip̄ſe
q̄ cti q̄ etiā p̄fecti boni for
ma vidisti. ¶ Hūc demō
ſtrādū reoz quonā hec felicitatē p̄
fectio cōſtituta ſit. In quo illud
primū arbitroz iſcedū. an aliq̄
buiusmodi bonū: q̄le pauloante
diſſiniſti: i. rez nā poſſit exiſtere.
ne nos p̄ter rei ſubiecte veritatē
caſſa cogitatiois imago d̄cipiat.

O Boeti qm̄ vidisti p̄cedētib⁹ q̄ ſit forma ip̄ſecti boni.
ni. z q̄ ſit forma p̄ſecti boni. nūc reoz. i. opinor. eē demōſtra
dū. quonā. i. vbi hec p̄fectio felicitatē. i. p̄fecta felicitas. ſit
p̄ſtituta. i. q̄ ſupple ueſtigādū. illud ego arbitroz p̄mū eſſe
iſcedū. an aliq̄ hō bonū p̄ſcū q̄le pauloante. i. octaua p̄ſa
diſſiniſti. poſſit exiſtere i rez nām ne caſſa. i. vana. imago

¶ S̄z qn̄ exiſtat: ſitq̄ B veluti qdē
diuin⁹ ſons bonoz: negari neq̄.
Oē. n. qd̄ ip̄ſcū d̄r eē: id dimi
nutioe p̄fecti ip̄ſectūq̄ eē p̄bi
bet. Quo ſit v̄ ſi i quolibet ḡnie
ip̄ſectū qd̄ eē videat: i. eo p̄ſcū
ctioe aliq̄ eē nece ſit. Et. n. p̄ſe
ctioe ſublata: vñ illud qd̄ ip̄ſcū
p̄hibet exiſterit: ne ſingi qd̄ pōt
¶ Itēq̄. n. ab diminutū i cōſūmatū
q̄ natura rez cepit exordii: ſz ab
itegris abſolutūq̄ p̄cedēs i hec
extrema atq̄ eſſeta dilabif. O ſi
vri pauloate mōſtrauim⁹: ē qd̄ a
boni fragilis ip̄ſecta felicitas:
eē aliq̄ ſolidam p̄fectāq̄ nō pōt
dubitari. B. Firmiſſime inq̄ ve
riſſimeq̄ p̄ſcū ē. ¶ Quo ve
roz ingt biter ita p̄ſidera. deū rez
oiz p̄cipē bonū eē: cois huma
noz cōceprio p̄bat aioz. ¶ Itā cū
nihil deo melius excogitari q̄at:

rene molis. i. diſſectiois terrene. atq̄ mica. i. reſplende tuo
ſplēdore. tu nāq̄ es ſerenu quo ſupple oia illuſtrātur. Tu
es trāglla reges p̄ys ſup. mētib⁹. te cernere. i. videre. eſt ſi
nis ſup. oiz. tu idē c̄pnas es p̄ncipiū. q̄ oiz oium rez. tu
es vector q̄z vebis nos p̄ grāz q̄ puenire nō poſſum⁹ p̄ nāz
tu es dux ducēs ab errore ignorantie ad v̄itatē ſapie. tū es
ſemita cū ſis via z v̄itas z p̄ te ad teip̄z puenif. tu es termi
nus vltra quē nihil q̄rit cum ſis ſūmū z p̄fectūz bonum.
¶ Nō q̄ ſedes ſūmī boni d̄r anguſtā. i. ſubtilis. q̄z vir ma
gno labore ad ip̄ſa puenif. vel d̄r anguſtā. i. nobilis. q̄z ni
hil ſibi cōparari pōt. ¶ Et deū vocat ſōrē ſūmī boni. ſic
n. riui b̄ h̄it exiſtere z fluere a ſote z ipe a nullo. ſica deo
oē bonū bz eē: ip̄ſe aut a nullo. ¶ Nō ad B q̄ ſedes ſūmī
boni p̄ſcedat oz q̄ ueſtigetur. z q̄ nō ſufficiat ueſtigare ſi
nō ineniat. nec inuenire ſi nō diligat. Itēq̄ ſua petit p̄ amozē
deſigī viſā animi. i. rōnē z itellectū in ſūmū bonū. ¶ Nō
q̄ q̄ itellec⁹ z rō ipe diūtur z obſcurantur p̄ affectionē z
deſideriū terrenoz. q̄ corp⁹ qd̄ corū p̄p̄i aggrauatāz q̄
corpore ſubiecta iō p̄bia petit fugari nebulas terreni mo
lis. z q̄ nō ſufficiat fuga tenebrāz niſi aſſit lux illumināa.
ideo petit illuminationem dicēs. Atq̄ tuo ſplēdore mica.
¶ Item diſſico. cis. i. diſpergo vel remoueo. z dicif a dis
prepoſitione inſeparabili z a verbo iciois.

¶ Proſa decima tertij libri.

¶ Uoniam iſtī q̄ ſit ip̄ſecti. ¶ Itā ē decima p̄ſa b̄u⁹
tertij. i. q̄ p̄bia oñdit vbi vera b̄tudo ſit p̄ſtituta
z p̄tūuādo ſe p̄bat b̄tudinē p̄fectā eē i rez nā
lēdo oñdit in q̄ ſit vera b̄tudo. ibi. Quo vō. primo dicif.

p̄hibet ip̄ſcū diminutioe. i. ex deſcū p̄ſcū. q̄ ſit v̄ ſi i q̄libz
ḡnie videat eē qd̄. i. aliq̄d imp̄ſcū i eo ḡnie nece ſit aliq̄d eē
p̄ſcū. etenim ſublata. i. cū cū ſcripta p̄fectoē. nec ſingi pōt
vñ exiſterit. i. eē h̄at. qd̄ p̄hibet imp̄ſcū. neq̄. n. nā cepit
exordii a diminutis z i cōſūmat. i. ab ip̄ſcis. ſz nā p̄cedēs
ab itegris z abſolut. i. p̄ſcis. dilabif i hec extrema. i. iſerio
ra. atq̄ eſſeta. i. iſtructuoſa. ex B ḡacci p̄f maior rōnis i q̄
cūq̄ rep̄i aliq̄d imp̄ſcū i eodē rep̄i p̄ſcū. Tūc ſubiūgit
minozē dicēs. Sicut pauloate mōſtrauim⁹ q̄ ē fragil⁹ bo
ni z ip̄ſa felicitas. Et ponit p̄ſonē dicēs. Ergo dubitari ſi
pōt eē aliq̄ ſolidā z p̄ſcū felicitatē. qd̄ p̄cedēs. B. dicif.
veriffime z firmiſſime p̄ſcū ē. ¶ Nōndū q̄ in p̄p̄alib⁹
z ſēſibilib⁹ nō pōt eē ſūmū z p̄ſcū bonū z q̄ m̄ſi ſit q̄ ſi p̄
tāt eē alia bona p̄ter ſēſibilia. iō ne aliq̄ p̄uer nullū eē p̄
fectū bonū i rez nā p̄bia p̄ aūq̄ oñdat vbi ſit ſūmū bonū
bonū p̄bat ip̄s eē. ¶ Nōndū q̄ res ſubiecta ē d̄r b̄r ſmo
z cognitio. ſz d̄u cogitam⁹ de re q̄ nō ē tūc cogitatio caſſa
p̄ter v̄itatē ſubiecte rei decipiēs nos ne āt ſit cognitio v̄i
deat eē ſūmī boni. iō p̄bat ip̄s eē i rez nā. ¶ Nōndū q̄
ip̄ſcū nō pōt eē p̄ncipiū rez. q̄z p̄ſcū p̄us ē ip̄ſcū. p̄ncipio
aut nō ē aliq̄d p̄us. ex quo ſegatur q̄vbi ē imp̄fectus ibi eſt
rep̄ire p̄ſcū. ¶ Nōndū q̄ eſt deuenire ad aliq̄d p̄fectū a
quo nā iſcipiēs p̄gredit ad poſteriora ip̄ſecta. cuiusmo
di ſunt hec iſſerioza q̄ dicūtur extrema z eſſeta. q̄ ſit v̄i
ma cauſatoz nō cauſa alioz iſſeriozibus.

¶ Quo vō ingt. Dic p̄bia oñdit i q̄ p̄ſcū bonū ſine felici
tas ſit ſita. ſcōdo p̄cludit qd̄ correlariū. tertio mouet v̄i
b̄tationē. ſcōda ibi. Sup̄ hec. tertia ibi. Atq̄ B āq̄. p̄mo

Tertius

dicit vel ostendit pfectas felicitate esse deo constituta. sed ostendit per quod modum ut in deo ibi. Sed quod primo ponit vna propositione nota. sed ex ea probat iterum ibi. Ita vero. primo dicit. Ita probatur quod est dare perfectum bonum. quod si. i. quod. biter illud perfectum bonum. ita considerat. Et tunc subiungit propositionem. Discedit deus humanorum aliorum. probat. i. credit deum esse bonum principis eius reprobatur quod sit quod. dicitur bonum. probatur quod sit quod. nihil melius. ex cogitari potest. et quod dubitat illud esse bonum quod melius. nihil est. quod. nullus.

¶ Notandum quod deum esse principium omnium reprobatur oes procedunt. sed quod pitagorici duo posuerunt esse principia rerum. vnum bonum alium malum. neque aliquis occasione negaret deum esse bonum. ad hoc probatur ex eo quod nihil potest melius ex cogitari deo. Unde dicitur beatus

augustinus. de doctrina christiana. Quod latine liquet scientes cum aures corque sonus tengerit quod perfectus deus mouetur ad contrarium excellensissima quamdam immorale naturam. ita autem cogitatur deus ut aliquid quod nihil sit melius.

¶ Ita vero bonum est. Dicitur probat iterum quod beatitudo siue perfectum bonum sit sicut in deo tali ratione. perfectum bonum est vera beatitudo. si deo est perfectum bonum. ergo deo est vera beatitudo. unde dicitur ista. Ratio ista demonstrat deum esse bonum ut patet. i. infallibiliter concludit. i. eo est perfectum bonum. nam si. i. nisi deus sit talis. i. perfectum bonum. non poterit esse princeps omnium reprobatur. si. n. non sit perfectum bonum. erit aliquid perfectius eo. possidet perfectum bonum. quod oia perfecta claruerunt. i. manifestata sunt. esse potius minus integritas. i. perfectus. quare ne ratio procedat in infinitum. prout dicitur summum deum esse plenissimum summum et perfectum bonum. sic patet minor ratio. si. quod deo est perfectum bonum. Tunc probatur maiore dices. Sed constitutum. i. probauimus nona perfectum bonum esse vera beatitudinem. quod restat concludere quod necesse est vera beatitudinem sita esse in summo deo. Cui Boetius presertim dicit. accipio. i. concedo inquit. nec est quod villo modo queat dici.

¶ Notandum quod si deus non esset perfectum bonum sed imperfectum procederet in infinitum sic argueretur. deus vel est perfectum bonum vel imperfectum. si perfectum habet perfectum. Si imperfectum erit aliquid plus eo. cum perfectum sit plus imperfecto. Illud ergo plus vel est perfectum bonum vel imperfectum. si perfectum illud erit deus. et habet perfectum. Si imperfectum erit aliquid plus eo. cum perfectum sit plus imperfecto. Itaque prout de illo potius vel est perfectum bonum vel imperfectum. et sic procederet in infinitum. vel dabitur deum esse perfectum bonum. et hoc inquit in littera cum dicitur. Quare ne in infinitum ratio procedat.

¶ Sed quod te quirit. Dicitur proba ostendit per quod modum vera beatitudo sit in deo. quod est in deo tanquam aliquid distinctum ab ipso sicut accidens a subiecto. sed est idem cum ipso. quod probatur quod

rationibus. sed ibi. Postremo. tertia ibi. Ommino. n. quarta ibi. Respice inquit. primo mittit iterum suum cum quadam diuisione cuius membra improbat dices. Boetius quod te vide quod id sancte. i. firmiter et inuolabiliter. probatur quod diximus summum deum esse plenissimum summum bonum. i. dicitur boetius. Quoniam modo super hoc probatur. Tunc ponit proba diuisione dices. plura

mas. i. putas ne hic patres omnium reprobatur accipisse extrinsece illud summum bonum quod probatur habere a se illud bonum. quod cogites diuersa esse subiecta. Nam si extrinsece acceptum probatur. probatur id quod dederit. eo quod accepit existimare possis. Sed hoc est reprobatur omnium perfectissimum dignissime probatur. Quod si nam quod dicitur est. sed ratione diuersis. cum de reprobatur prout loquimur deo. fingat quod potest quod hoc deus diuersa prout prout. Postremo quod a quolibet re diuersum est id non est illud a quo intelligitur esse diuersum. quare quod a summo bono diuersum est. sui natura id summum bonum non est. quod ne probatur de eo cogitare. quo nihil probatur

mare esse perfectius. i. melius illud bonum quod dederit eo quod accepit super deo. quod est falsum. quod confirmatur hic perfectissimum omnium reprobatur. Tunc probatur perfectum bonum in deo non est in ipso nam tanquam differens a substantia dices. Quod si natura. i. per naturam. inest deo summum bonum sed est diuersum ab ipso ratione quod ratio. fingat quod potest quod hoc deus diuersa prout prout. deum et summum bonum. quod. non est dare aliquid potius ista diuersa conuenientem. ¶ Notandum quod ratio quam proba pretendit est ista. Summum bonum quod est in deo vel est acceptum ab extrinseco. vel inest sibi naturaliter. si ab extrinseco aliquid erit perfectius est recipiente ipsum. si autem inest deo naturaliter vel tanquam idem sibi. vel tanquam diuersum ab ipso. si tanquam idem sibi habet perfectum. si tanquam diuersum ab ipso. erit aliquid plus quod ista diuersa prout prout. talia autem fingere est difficile.

¶ Postremo quod a quolibet. Dicitur proba ponit sedas rationes quod summum bonum in deo non differt ab ipso. et est ratio talis. Illud quod est diuersum ab alio non est illud a quo est diuersum. Si ergo summum bonum esset diuersum a deo. deus non esset summum bonum quod ne probatur dicere. unde dicitur in littera. Postremo illud quod est diuersum a quolibet re. illud non est illud a quo intelligitur. i. videtur esse diuersum. quare quod sui natura diuersum est a summo bono. illud non est summum bonum. si igitur summum bonum ita sit in deo quod per naturam est diuersum ab eo. sequitur quod deus non sit summum bonum. quod ne probatur phas est cogitare de deo. quod nihil ostendit esse perfectius. ¶ Nota si aliquid esset in deo diuersum ab ipso deus esset compositus. et non essentia simplicis quod est falsum. ¶ Item quod est in deo diuersum ab ipso. vel est accidens vel pars eius. non accidens. quod deus non est subiectum alicuius accidentis. si est pars eius cum pars precedat toti aliquid erit plus deo. quod falsum est.

Tominno. n. nulli rei nā. bīcphīa ponit tertiā rōnē q̄
talis ē. Illud qd est pncipiū oīus formati ē sūmū bonū. qz
sūmū bonū nō pot ē pncipiū. Itz dā ē pncipiū oīus. ergo
formati ē sūmū bonū. sūmū aut bonū ē bītudo. ergo
de formati ē sūmma bītudo. vñ dicit ī lra. Qino. i. gīalī
nulli rei nā poterit exītere. i. ēse melior vñ pncipio. qre
qd oīus fit pñ

capiti sicut dō
illud etiā cō
cluseris veris
sima rōne. sū
mū esse bonū
subā. i. per sui
substātiā. cui
assēdit Boe
tius dicit. Re
ctissime inq̃
p̃clausū ē. sū
mū bonū esse
bitudinē cō
cessus ē. dicit
Boetius ita ē
inq̃. Conclu
dit ergo phia
Igit̃ necesse est
deum p̃ferre
ipsaz bitudi
nē. dicit Boe
tius. nec quoc
refragari. re
sistere. poibz
ppositis. i. p̃
missis. et ego
p̃spicio B illa
tū ē. p̃ns illi

i. ad illa. ¶ Nō qđ pñcipiū oīus rez oī eē sumū bonum
 substantiāl. qđ si aliqd aliud a pñcipio eē sumū bonū sub-
 stantiāl sicut aliqd pñcipiatū. sequit qđ pñcipiatū sit nobi-
 liss. suo pñcipio. nā bonū substantiāl nobilior ē bono accidētā-
 liter. ¶ Itē si pñcipiū nō ē bonū substantiāl itz accidētāl
 cū oē qđ ē tale p accīis reducāt ad aliqd tale p se: tūc pñci-
 piū reducēt ad aliqd: qđ cū nō esset pñcipiū.

mū bonū. ergo nō sunt plura summa bona.

Sup bec iquit. Dicphia occludit ex victis quāda del
fione corolarii dicē. Sup bec. f. p'dicta ego tibi dabo co
rolariū. i. cōclufione corolarii. ita. f. ficut geometre aliq
solē demōſtratis ſuis p'pofitis inferre. q̄ illata ipſi vocan
pozifmata. Lapidēs. Et tūc ponit corolariū q̄ oīs btūs ef

Arqꝛ bꝛitudinē ⁊ deū sūmū bo
nū eē collegim⁹. qꝛe ipsā necē est
sūmā eē bꝛitudinē q̄ sit sūma diui
nitas. B. Nihil inqꝛ nec re ipsa
veri⁹ nec rōcīnatiōe firmius; nec
deo digni⁹ veluti pōt. Ps. Sup
hec inqꝛ igit veluti geometre so
lēt demōstrat ppositū aliqd ife
re que posimata ipsi vocant; ita
ego quoqꝛ tibi veluti cozolariuz
dabo. Nam qm̄ bꝛitudinis ade
ptōe sūthoies bꝛi. Bꝛitudo nō
ē ipsa diuinitas diuinitatis ade
ptōe fieri bꝛōs manifestū ē. Sed
vri iusticie adeptōe iusti; sapie
s pientes sūnt; ita diuinitatē ade
ptos deos fieri fili rōe necesse ē.
Q̄ is igit bꝛūs dꝛ. sꝛ natura qdē
vni⁹; pꝛicipitōe dꝛ nūbīl pꝛibet
ē qꝛpīmos. B. Et pulchꝛ inqꝛ
h̄ atqꝛ pꝛciosuz siue posimā siue

3. dicit. Et pulchre inq[ui]s hoc. f. q[uo]d m[od]o p[er]f[ec]t[us] f[uer]is. atq[ue] p[er]f[ec]t[i]o
sine p[er]f[ec]t[i]o sine corolarij maus. i. magis v[er]is ip[s]a vo-
cari. (¶ Nota d[icitu]r q[uo]d o[mn]is b[eat]us est deus: hoc p[ro]bat ex i[s]ta s[er]m[one]
¶ Boies s[un]t b[eat]i adept[us] b[eat]itudinis: s[ed] b[eat]itudo e[st] diuinitas. ¶
boies s[un]t b[eat]i adept[us] diuinitat[is]: s[ed] adept[us] diuinitat[is] ali-
q[ui]s efficit d[eu]s: ergo o[mn]is b[eat]us e[st] d[eu]s. vel p[er] s[e]c[un]d[u]m arg[um]ent[u]m. Adept[us]
diuinitatis aliq[ui]s efficit d[eu]m. adept[us] diuinitatis aliq[ui]s
efficit b[eat]us c[um] diuinitas sit id[em] c[um] b[eat]itudo: ergo omnis
b[eat]us est d[eu]s. (¶ Nota s[un]t b[ea]t[us] q[uo]d p[er] op[er]a. r[ati]o est subtile fo-
ram[en] corpore p[er] q[uo]d sudor emanat. etia p[er]f[ec]t[i]o. t[em]p[or]a. i. appa-
ritio vel illuminatio sensus. Dicunt[ur] etia p[er]f[ec]t[i]o regu-
le quas gemitre p[ro]ponit ad aliq[ui]d ostend[ere] eo q[uo]d aperiat
et illuminat m[er]it[um] lectionis: et ip[s]e allegat boetiu[m] in lib[ro]
de hoc no[m]i[n]e p[er]f[ec]t[i]o. (¶ N[on] d[icitu]r fin[is] eund[em] b[ea]t[us] cor[on]a
na venit corozariu[m] q[uo]d est p[ri]m[u]m victorie vel p[ri]m[u]m belli
vel certaminis. f. corozari[us] vel aliq[ui]d aliud. vel corozariu[m] est
vnde aliq[ui]s meret honor[em] vel adipiscit[ur] coron[am]. Et etia al-
legat Boetiu[m] i[n] hoc loco de hoc no[m]i[n]e corozariu[m]. s[ed] c[on]muni-
ter ipsum nominat[ur] corozariu[m]. etia corozariu[m] p[er]f[ec]t[i]o f[uer]it
qu[od] ex p[ri]m[is]. (¶ Nota aliq[ui]s dixerit. Si omnis beatus
est deus: c[um] plures sint beati. plures er[un]t d[e]i. ¶ R[ati]o d[icitu]r boe-
tius q[uo]d vnus est deus naturaliter et essentialiter: sed p[er]
cipitatie. f. participatio[n]e virtutis et immortalitatis posunt e[ss]e

te.nec rōqntōe firmi.nec dō digni? pcludi pōt. C Tō
tādū ē cōtō topicō: qd p supabundātiā d vni soli due.
ntr.cū igit sūmū bonū dicat p supabundātiā nō erit dū
sūma boni. C Tē ē cēt dū sūma boni vel eēt eiūsdē
spēs: vel differēt spēs: ei eiūsdē spē erunt eqrī pfecta z vni
erit suplūm. si differēt spē: qd erit pfecti? altero: q: ipōsi
bile ē dūas spē ē qrī pfectas: i: qd ē ipfecti? nō ē iūm.

Tertius

tes vt dicit scriptura. **O**es dy genii demonia. **T**erti^o par-
ticipatiue vt hoies bñtudine participates. Quart^o ē deus
nā bñs eēntie eternitate. immutabilitatē & coicabitatem.
p̄mis trib^{us} modis p̄t bñ eē ples dy. s. nō q̄rto mō. **E**t
tūto nota deitate siue diuinitatē participare: non est nisi
imortalitatē. impossibilitatē. subtilitatē & agilitatē adipisci.

Nā mortale
additū nobis
separat nos a
ois: vt dicit
poxyphyrus. g̃
adeptōe imo
ralitatis cri-
mus dy.

Et Atq^{ue} b̄ q̄p
pulchritudo nū-
bil est. **H**ic
p̄bia mouet
circa p̄dā q̄n
dā dubitatio-
nē. sc̄o soluit
eā ibi. **L**uius
discretionez.
p̄mo dicit.
Ex quo dicit b̄
corolariū esse
pulchrū. Atq^{ue}
p̄ certo b̄ q̄
iā dicā nūbil
pulchritudo. q̄
rō p̄suadet eē
ānectēdū his
s. supradictis
s. dicit boeti^{us}
qd ē pulchrū
illū. dīc p̄bia.
cū bñtudo vt
deat m̄ka p̄ti-
nere. videat

vtz bec oia p̄gāt. i. p̄stituat veluti vñū corp^{us} bñtudinis
q̄dā varietate p̄tū. an sit aliqd eoz q̄ p̄pleat subaz bñtu-
dinis. ad b̄ cetera referatū. **H**ic Boeti^{us} petit hāc q̄nōz
magis elucidari dicēs. **U**ellē inq̄ vt patefaceres illud q̄
q̄ris p̄memoratōe ipsaz rep sup. exp̄p̄licādo. & p̄bia p̄de
sc̄edēs Boetio q̄rit. **N**ōne cēsēm bñtudine eē bonū. dīc
B. **C**erte sūmū bonū. cui p̄bia. licet. i. licitū ē addas b̄ sup.
sūmū oib^{us} bñs. **N**ā bñtudo ē sūma sufficiētia. eadē ē sūma
potētia. r̄ indicat eē sūma reuerētia claritas et voluptas.
dicit. **B**. **Q**uid igit^{ur} sūp. estimas dicēdū. n̄idit p̄bia. bec
n. i. nūquid bec oia. s. sufficiētia. potētia ceteraq^{ue}. sūp. velu-
ti q̄dā mēbra bñtudinis. an cūcta referūt ad bonū velu-
ti ad verticē. i. tanq̄ ad sūmā rōnē appetēdi oia alia. **H**ic
Boeti^{us} fatēf se itelligere q̄nōz & p̄solari cū solutionē di-
cēs. **I**ntelligo q̄ p̄ponas inuestigādū. s. desidero audire
qd p̄stituas. i. diffinias q̄nōz dissoluendo. **E**t **N**ōndū q̄
stio quā p̄bia mouet est ista. **U**tz p̄dicta q̄nōz. s. sufficiētia
reuerētia. r̄ p̄stituat bñtudine sicut diuersa mēbra vnuz
corpus. vel vtz oia sint eadē r̄ referantur ad aliqd vñū. s.
ad bonū q̄ sit rō appetēdi oia ista. **E**t **N**ōndū q̄ i bñtudi-
ne est sūmū bonū. & i bñtudine idē sufficiētia. reuerētia.
potētia. gloria & iocūditas. **I**deo q̄rit an ista sint i bñtudi-
ne tanq̄ diuersa. aut ad vñū relata. s. ad bonū rōnē cuius
appetūtū. **E**t **N**ota ad p̄mā partē q̄stionis debet respon-
deri q̄ nō. q̄ mēbra vñū corpus p̄stituetia. dicit eē iter se
diuersa vt statim p̄babit i l̄ra sequēti. s. illa. s. sunt vñum

vt p̄bat est ergo nō possunt esse partes bñtudinis p̄stitu-
entes ipsā sicut mēbra vñū corpus. etiā si sic seq̄ref q̄ bea-
tudo seu deus nō eēt oīno simplex q̄ ē impossibile.

Et **L**uius rei discretione. **H**ic p̄bia soluit q̄stionem. p̄mo
ostēdit q̄ ista q̄nōz nō sūt partes r̄ mēbra bñtudinis. sc̄o
ostēdit q̄ oia referātur ad bonū ibi. **A**d bonū vero. p̄mo

discretione sic accipe. **S**i b̄ oia
bñtudinis mēbra forēta se quo-
q̄ inices discreparēt. **H**ec est. n.
p̄tū nā vt vñū corp^{us} diuersa cō-
ponāt. Atq^{ue} b̄ oia idē eē mōstra-
ta sūt. minime igit^{ur} mēbra sūt.
Aliogn ex vno mēbro bñtudo
videbit eē cōsūcta: q̄ fieri negt.
B. **I**d q̄dē inq̄ dubiū nō ē. s. id
q̄d restat expecto. **P**. **A**d bonū
vero cetera referri palā ē. **I**ecirco
.n. sufficiētia peti: q̄m bonuz eē
inducat. **I**ecirco potētia: q̄m id
quoq̄ eē credit bonū. **I**dē de re-
uerētia: claritudine: iocūditate
piectare licet. **Q**uiz igit^{ur} expetē-
doz sūma atq̄ cō bonū ē. **Q**d. n.
neq̄ re neq̄ silitudine vllū i se re-
tinet bonū: id expeti nullo modo
pōt. **C**ōtraq̄ etiā q̄ natura bona
nō sunt: tamē si esse videātur q̄si
vera bona sint appetūtū. **Q**uo
fityi sūma cardo atq̄ cā expetē-
dōrū oīuz bonitas eē iure credat

nime sunt mēbra bñtudinis sed si i eis saluer ratio mem-
bri oia erūt vñū mēbrū. & tūc sequitur beatitudinē cōpo-
niet vno mēbro q̄ est impossibile. hoc est q̄ dicit aliogn
idest si aliter dicat q̄ nō sunt mēbra. sed vñū mēbrū: vi-
debitur beatitudo eē diuicta ex vno mēbro q̄ fieri negt
Et dicit Boetius. **I**d q̄dem q̄ modo cōclusum est nō est
dubiū sed illud q̄d restat de veritate alterius partis q̄stio-
nis expecto. **E**t **N**otādū q̄ beatitudo est diuinitas vt p̄us
visum est. & quia diuinitas est omnino simplex & idinisi-
lis et nullo potest esse cōstitutā: cū enim cōstitūens p̄ius
sit cōstitutus: esset aliqd p̄us deitate quod absurdum est.
ergo beatitudo non potest esse p̄stituta ex pluribus mem-
bris vel ex vno membro.

Et **A**d bonū vero cetera. **H**ic p̄bia ostēdit q̄ oia referan-
tur ad bonū tanq̄ ad causā p̄pter quā appetūtū. sc̄o ex
dictis deducit quasdā cōclusiones superius p̄batas vt me-
lius itelligat. sc̄cūda ibi. **L**uius vero causā. p̄mo dicit
palā est cetera. s. q̄nōz supradicta ad que oia appetendo
reducūtū ipsa referri ad bonū. idcirco enim peti i. appe-
titur. sufficiētia: q̄nōz esse indicat. idcirco potētia desi-
derat. q̄ id etiā credit esse bonū. idē licet coniectare: idest
iudicare. de reuerētia claritudine: idest claritate. & iocū-
ditate. & sic vñueri saliter concludere q̄ bonum est sūma
idest perfectio. & causa oīum expetendozum: idest deside-
randozum. quod declarat per signum dicens. illud enim
quod neq̄ i re neq̄ i similitudine. idest apparētia. vñum

bonū retinet i se. illud nullo modo potest expeti. i. deſide-
rari. et per arariū illa que nō ſunt bona natura. i. ex
natura. tamē ſi videatur. i. appareat eſſe quaſi vera bona
ſint appetitū. quo ſit vñ bonitas iure credat eſſe ſum-
ma atq; cauſa oīus expetēdoz. ¶ Notādū qd bonū eſt cā
oīum deſiderā qoz. qd deſiciet rōne boni ſaliquo ſine ſit
bonū ſm ap-
parēciam ſiue
exiſtētiā. tolli
tur rō appeti-
bilis. poſita vō
rōne boni i ali-
quo ſine f3 rē
ſiue ſm appa-
rentiā ex quo
ipſus eſt appe-
tibile. ppter
eū dicit ariſt.
3. de anima. Ado
uēt. n. appeti-
bile hoc gdes
bonū hoc aut
apparet bonū
¶ Cui vō
cauſa. Dic ex
dicis pbia d/
ducit qdā cō-
cluſionē pul-
probataſ vt
mel⁹ itelligā-
tur et ſunt due
p⁹ima eſt q
bonū et bñtu-
do ſunt ides.

Cuius vero cauſa qd expeti: tū
maxime videt optari. Veluti ſi
ſalud cauſa qd pſiavelit egare: nō
tā egādī mori deſiderat qd ſalu-
tis effectū. Cū igit oīa boni grā
petātur: nō illa potius qd bonū
ipſū deſiderātur ab oībus. Sed
ppter qd cetera opātur bñtudi-
nē eē pceſſimus. quare ſic quoq;
ſola qñt bñtudo. Et quo ligdo
apparet ipſius boni et beatitudi-
nis vñ atq; eadē eſſe ſubſtātiā.
B. Nihil video cur deſicere qſ-
piā poſſit. P. Sed deū verāq;
beatitudinē vñ atq; idē eſſe mō
ſtrauimus. B. Ita inq;. P. Se-
curo igit pcludere licet: dei quo-
q; in ipſo bono nec vſq; alio ſitā
eſſe ſubſtantiam.
C. Ad trī decimū tertij libri.

Scd qd deus et bonū idē ſūt. deducēs ergo pmo pcluſio-
nē dicit. Illud maxime videt optari. cuius cauſa qd. i. ali-
qd. expeti. i. deſiderat. vñ ſi cā ſalutis. i. ſanitatis. qd. i. a.
aligs. velit egare. nō tam i. nō trī deſiderat mori egādī
q. i. inq. deſiderat effectū ſalutis. i. ſanitatis. cū igit oīa
petātur. i. appetātur grā boni. illa nō poñt deſiderātur ab
oībus qd ipſum bonū. ſed nos pceſſimus bñtudinē eſſe p.
pter qd cetera opātur. qñ ſola bñtudo tanq; ſinis olum
alioz. querit. i. deſiderat. ex quo ligdo i. manifeſte appa-
ret eē eadē ſubſtātiā ipſi boni et bñtutinis. Boetius enī
aſſenties iſti deductōi dicit. Nil video cur qſpiā poſſit diſ-
ſentire ¶ Notādū quozicūq; ppietas p ſe eadē. ne-
ceſſe eſt illa eē eadē. cū igit bonū et bñtudo habeāt vñam
et eadē pſe. ppietate erūt eadē. Nā p ſe ppiū eſt bñtudi-
ni. q. oīa ppter eā deſiderantur. ſit illa ppietas eſt bo-
ni. q. oīa appetitū qd bona. ergo bonū et bñtudo ſūt ides.
¶ Nōdū qd illud magis appetit cuius cauſa aliqd appe-
rit. qd illud ppter qd aliqd appetit pſus eſt i cauſam i mo-
tū deſideri qd illud qd appetit. ppter aliqd. qd cā pmaria
pſus iſtū qd ſcōdaria: i. id illud ppter qd aliqd appetit plus
iſtū deſiderio qd illud qd appetit p p aliud ſic ſinis plus
iſtū qd ordinata i fine. et hoc declarat p exēplū i ſa de ſa-
nitate. q. plus appetit qd act⁹ egādī ſcūs ppter ſanitatē.
¶ Sed deū. Dic pbia ex pcluſione pſus pba deducit ſe-
cundā. ſc3 deū et bonū eſſe idē ſm ſubſtātiā et dicit. Sed
demoſtrauimus deū et verā beatitudinē eſſe idē et vñū. vi-
dit Boetius. ita eſt inq;. Ex quo pcludit pbia dicēs. igit ſe-
cure licet pcludere ſubſtātiā dei ſitā eē i ipſo bono. nec vſ
qd alio. i. alibi. ¶ Nō qd pmo pcluſione iſcrt ſcōd. acci-
piēdo pma pcluſionē pmaria. arguēdo ſic. Bonū et bñtu-
do ſūt idē f3 ſubſt. f3 de⁹ e vera bñtudo. gde⁹ et bonū ſunt

idē ſm ſubſtātiā. ¶ Metru decimū tertij libri.
Uc omnes pariter venite capti. ¶ Illud eſt metru
io. huius tertij qd dicit valentici ab iuētoze. et ſt
vnde. aſyllabū pſas et ſpōdeo et bacillo. et duob⁹
vel tribus trocheis. qd vltimo loco pōt poni ſpondeus vel
trocheus. In quo metro pbia poſtq; oſtēdit i quo ſit ſūma
bñtudo: bōz
taſ ad iſtā bñ-
tudinē pueni-
re dicēs. Oēs
capti quos ſal-
lar libido i.
fallax dlecta-
tio. habitās. i.
poſſidēs. ter-
renas mētes.
ligat iprobis
carthenis. i. vi-
cioſis cupidē-
tatibus. veni-
te pter huc
i. ad ſummū
bonū qd eſt
ſitum in deo.
Tunc oſtēdit
vilitatem ve-
niēdi ad illud
bonū dicens.
Dic. i. in iſto
bono quod ē
deus. erit vo-
bis requies la-
bor. cū ipſe
ſit pmiū i hac

vita laborantium. hic eſt portus i deſt ſecuritas manens
placida gēte. hoc eſt aſyllū. domus refugij. vñū. i. ſolū. qz
trī ad deū eſt tutū refugij. patens. i. apertū miſeris. Tūc
cōparat iſtū bonū ad bona tēporalia oſtēdēs bona tēpo-
ralia eē dānoſa: qz ſui cupiditate obtenebrāt aīas. d. Quic
qd donat tagus flumi⁹ iſte auris ſuis arenis. Quicqd do-
nat hermus flumi⁹ rutilāre. i. ſplēdēte ſua ripa: aut idus
flumi⁹ a quo dicit idia. ppinguis calido ozbi. qz vicinis
torride zone. idus inq; cōmiſcens lapillos virides. i. ſmar-
ragdos. cādidiſ. i. margaritis ſup. omnia illa nō i. luſtrant
aciē ſup. mētis. ſed magis cōdunt. i. iuolūt cecos aīos. in
ſuas tenebras. i. ignoratias veri boni. hoc. i. bonū tēporale
gēgd. i. qd cūq; placet. i. excitat mētes ad cupiditatē illud
tellus aluit iſimis cauernis. i. pfundis. qz i pfundo terre
gignūt metalla et gēne. Tunc oſtendit vilitatem boni
quod eſt deus i quo eſt vera beatitudo dicēs. Splēdore
i. beatitudo ſplēdēs. quo ſplēdore regit celum. ille vitat
obſcuras ruinas anime. qz ſplēdore et obſcuritas ſe nō cō-
patiūturi eodem. gſas ergo poterit notare. i. notā habere
hanc lucē. ipſe. negabit. i. nō curabit cādidos radios pbebi
i. ſolis. ¶ Notādū ppter litterā qd aſyllus ſm dug. dicit
domus refugij quā ſomulus fecit. ab a quod eſt ſine et ſiſto
qd eſt tactus. quā ſi ſine tacti. qz non erat pbas aliqū ibi
tāgere vel offendere. ¶ Notādū ſm fſidoz. li. et bñol.
Tagus eſt flumi⁹ quē carrago hyſpanie ſic nūcupauit. ex
quo pcedit copioſitas arenis auriferis. et ab hoc ceteris
flumi⁹ hyſpanie eſt prelatuſ. ¶ Notādū f3 dug. qz her-
mus eſt flumi⁹ aſſe. qz cāpos mirmeos fecit fluctibus. et
plenus auris arenis. ¶ Indus aut ſm fſidoz. eſt flumi⁹
orientis. qui rubeo mari excipitur a quo india nūcupa-
tur abundantiā margaritā et ſmaragdīs.

C Prosa vndecima terty libri.

Scientior inq̃ illa est vndecima p̃ba bñi terty i qua p̃bia iducit Boetius in cognitione quorū dā q̃ pus fastus fuit ignorare. s̃ q̃ sit finis oium rez. et q̃b gubernaculis mūdus regat̃. p̃mo ducit ipsi i cognitione p̃mi. scō scōi i sequenti p̃la. p̃mo p̃bia inuestigat

Scientior inq̃ c̃icta. n. firmissimis nexa rōnib⁹ p̃stāt. p̃. Tū illa quāti ingt estimabis: si bonū ipsuz qd sit agnoueris. B. Infinitū inq̃: si qdē mihi pariter deū quoz q bonū ē p̃tingat agnoscere. p̃. Atq̃ h̃verissima iquit rōne patefaciā: maneāt mō q̃ pauloante p̃clusa sūt. B. Abanebūt inq̃. p̃. Nōne iquit mōstrantib⁹ ea que appetunt a plurib⁹: itcirco vera p̃fecta q̃ bona non eē: qm̃ a se iustem discreparēt. cūq̃ alteri abesse alterū: plenū absolutūq̃ bonū afferre non posse. Tū autē vey bonū fieri cū in vnā veluti forma atq̃ efficiētiā colligunt̃ vt q̃ sufficientia ē eadē sit potētia: reuerētia: claritas atq̃ incūditas. Nisi vero vnū atq̃ idēz oia sint: nihil habere quo iter expetēda nument. B. Demōstratū ē inq̃ nec dubitari vllō mō pōt. p̃. Que igit cū discrepant minime bona sunt: cū verovni eē cepint: bona sūt: Nōne h̃ vt bona sunt: vnitas fieri adeptiōe cōrigit. B. Ita inq̃ videt. p̃. Sed oē qd bonū est boni p̃ciparōe bonū eē p̃cedis: an minime. B. Ita ē. Oportet igit idē eē vnū atq̃ bonū simili rōne p̃cedas. Eadē nāq̃ s̃ba ē eoz quoz naturalit̃ nō est diuersus effectus. B. Negare inq̃ nequeo. p̃. Nōsti ne igit ingt oē qd est tādū manere atq̃ subsistere q̃dū sit vnū. S̃ iterit atq̃ dissolui parit atq̃ vnū eē destiterit. B. Quonā mō. p̃. Et in aialib⁹ ingt: cū in vnū coeunt ac p̃manēt aia corpusq̃: id aial vocatur. Cū vero h̃ vnitas vtriusq̃ separatione dissoluit̃ interire nec iā ē aial liquet: ipsi quoq̃ corpus cū in vnā forma mēbroz p̃iūctiōe p̃manet: humana vixit spe cies. At si distribute segregateq̃ pres corpis distraxerit vnitas: definit eē qd fuerat. Eozq̃

non sunt bona nisi quia sunt vnum illa non sunt bona nisi si adeptiōe vnitatis. sed omnia sunt bona adeptiōe vnitatis. ergo vnū ē bonū idē sit. vel alit̃ argui sic. Oia sūt bona adeptiōe bonitatis oia sunt bona adeptiōe vnitatis. ergo bonum ē vnum sunt idem. Aliam rationem inuitit littera dicens. Illa sunt vnum quoz non est diuersus effectus. quia idem ingtūm idē non facit nisi idem. ex se cūdo de generatione. sed vnus ē boni nō est diuersus effectus. quia effectus vtriusq̃ est bonū. ergo sunt idem. et hec conclusio patet ex. 4. methaphisice. vbi arist. vult q̃ bonum ē vnum conueniant.

tur. i. cōputetur iter expetēda. i. desiderāda. Et vō Boe. demōstratū est inq̃ nec vllō mō dubitari pōt. Ulterius q̃rit p̃bia. Illa q̃ cū discrepāt minime sunt bona. et cū ceperint esse vnū sunt bona. Nōne hec p̃rigūt fieri bona adeptiōe vnitatis. dicit Boe. Ita videt inq̃. Et subdit p̃bia. sed omne quod est bonū participatiōe boni concedis esse bonum an mihi nime. Et dicit Boetius ita est Tunc philo- sophia ex concessis concludit maiorem dicens. igitur simili ratione oportet et p̃cedas vnū et bonum esse idēz et p̃firmat illā conclusionē per locum ab effectu dicens. Nāq̃ eadem est substantia eorum. quoz non est nativitate diuersus effectus. quia idem in quantum idēz natum est facere idēz. Boetius cōcedēs dicit. negare inq̃ nequeo.

C Nota. ex littera sic probatur q̃ vnus ē bonum sunt idēz. Quēq̃

C Nōsti ne igitur omne quod est. Vē p̃bia probat minorem. s̃ q̃ omnia appetunt esse vnum per talem rationem. Vnumq̃q̃ tādū manet atq̃ subsistit q̃dū sit vnus. sed omnia naturaliter appetunt manere et subsistere. ergo oia appetunt esse vnum. Illius rationis primo declarat maiorē. secundum minorē. ibi. Est ne igitur. tertio resumpta maiorē concludit intentū ibi. si quod autē inquit. p̃mo ergo declarat maiorē q̃ vnumq̃q̃ tādū manet q̃dū est vnum. dicit. Nōsti o boeti. omne quod est tādū manere atq̃ subsistere. q̃dū sit vnum. et cūz destiterit. i. definit esse vnum. pariter contingit dissolui atq̃ interire. querit boetius. Quonam modo. philosophia declarat i exemplo dicens. In animalibus hoc patet cum anima et corpus in vnū coeunt atq̃ p̃manēt vnū. illud vnū vocat animal. cū

vero hec unitas dissoluū separatoe vtriusq; sup. ale. z cor
poris. liquet. i. manifestū est. aia! iterire z nō iam esse aia!
ponit aliud exēplū. ipsum etiā corpus humanū cū pma
net i. vna forma diuinctōe mēbroz tūc vñt. i. videt. bu
mana spēs. sed si partes corporis distribuit z segregate. i.
separate ab invicē. distrahērit unitatē. corpus desinit eē qđ
fuerat. eodēz modo pcurrēti cetera pzoenl
dubio patebit subsistere vñtq; dūm vnus est. Cum dēo vñt
esse desinit. i. interire. B. Con
siderāti inq; mibi plura minime
aliud videtur. B. Est ne igitur
iquit quod inq̄tum naturaliter
agat relicta subsistendi appetē
tia venire ad interitū corruptio
nemq; desideret. B. Si anima
lia inq; considerem; que habent
aliquā volēdi nolēdiq; naturā:
Nihil inuenio quod nullis extra
cogentibus abiciat manendi i
tentionem z ad interitum spōre
festinet. Omne nāq; animal tue
ri salutem laborat: mortem vero
perniciēq; denitat. Sed quid de
herbis arboribusq; quid de iani
maris omnino consēntia rebus?
prosus dubito. B. Atqui non
ē qđ de hoc possis ambigere: cū
herbas atq; arbores ituearis pzi
mum sibi conuenientibus inasci
locis. Abiquāq; earum natura
queat cito exarescere atq; interi

re non possunt. Nam alie qui
dem campis: alie montibus oris
tū. alias ferunt paludes. alie sa
lis herent. aliarum secunde sunt
steriles arene: quas si i alia quis
piam loca trāsferre conetur: are
scāt. Sz dat cuiq; natura quod
conuenit: z ne dum manere pos
sunt iterant: elaborat. Quid di
cam: qđ omnes velut i terras ore
demerso trabunt alimenta radi
cib; ac per medullas robur cor
ticemq; diffundūt. Quid qđ no
bilissimum quodq; sicut i medul
la est in interiore semper sede re
conditur: extra vero quadam li
gni firmitate. Altimus autē cor
tex aduersum celi intemperiem:
quasi mali patiens defensor op
ponitur. Jam vero quāta est na
ture diligentia: vt cūcta semine
multiplicato propagentur. que
omnia nō modo ad tempu s ma
nendi: verum generatim quoz
quasi imperpetuum permanen
di: velut quasdā machinas esse

nis. quia i talibus non sunt operationes ita manifeste sub
ferientes appetitui naturali permanendi sicut in anima
libus. que mouentur ad percipiendum nutrimentū. z ad
alia que pertinent ad conseruationem vite.
Atqui non est qđ de hoc. Dic phia pbat qđ vegetabilia
sicut herbe z arbores appetāt esse z permanere: z hoc p
bat qđ mo
dus sicut pate
bit: pmo ex lo
corum qualita
tate. qđ i talib;
bus locis na
scunt ybi diu
tius possūt co
seruari i esse.
Unde dicit.
Aeg. p certe.
Qđ boeti non
ē qđ possis am
bigere. i. dubi
tare de B. viz
inanimata et
vegetabilia
appetant esse
p̄mum. i. pmo
signo. Euz tu
ituearis her
bas atq; arbo
res inasci lo
cis sibi conue
nientibus: ybi
quātum earū
natura. idest
vigor nature
queat nō pos
sunt cito exa
rescere z inte
rire. nā alie cā
pis oriuntur si
cut oliue. alie
mōribus sicut
cipressi: alias
ferūt paludes sicut alnos z salices. Alie herent saxis sicut
herbe qđ dicūtur capilli veneris z barba iouis. Aliaz ber
baz sūt secūdo. i. abūdātes steriles arene vt illi herbe qđ
dicūtur merica: quas si sp̄s i. aligis conē trāsferre i alios lo
ca arefcāt. sed natura dat vnicuiq; qđ sibi conuenit z elabor
rat ne iteret qđ diu manere possūt. Nota locus est p̄
cipium generationis: qđ saluat z p̄seruat locatū: ipso me
diatē virtus celestis sicut ipso locatū. Cū igit vegetabilia
sicut herbe z plāte regāt determinata loca i gbus saluāz
tur z i alijs arefcāt. p̄z qđ ipsa appetāt esse z pmanere.
Qđ dicā ex hoc qđ omnes. i. herbe z arbores trahūt alimē
ta radicibus velut ore demerso i terras: z diffundunt sibi
alimētū p medullas. p robur z p corticē quod non est nisi
ppter appetitū pmanēdi. Tūc ponit aliud signū qđ sumi
tur de dispositōe partū ad p̄hibendū nocumētū extrin
secum dicens. qđ dicā ex hoc qđ mollissimū qđq; sicut est
medulla semper recēdit. i. loca in iteriori sede. i. medio
plāte. extra vero tūc quādā ligni firmitate. vltimus autē
i. exterior cortex arboris. quasi patiē: mali. i. potens susti
nere mala opponi defensor versus iteriores celi. i. acrio.

Tertius

quis nesciat? Ea etiam que inani
mata esse credunt: nōne quod sūti
est queq; similit̃ rōne desiderant?
Cur enim flāmas quidē sursum
leuitas uehit: terras uero deorsū
pondus deprimit: nisi q̃ bec sin
gulis loca motionesq; puenit?
Porro alit̃ quod cuiq; cōsēta
nēti ē: id vniq; q̃q; cōseruat: sicuti
ea que sunt inimica corrumpit.
Jam uero que dura sunt vt lap
ides adherēt tenacissimē et partib;
suis: et ne facile dissoluantur resi
stunt. Que uero liquentiavt aer
atq; aqua facile qdē diuideribus
cedūt: sed cito i ea rursus a qbus
absclia relabstnr. Ignis q̃ oēs
refugit sectionē. Necq; nunc nos
de voluntarijs anime cognoscē
tis motibus: sed de naturali itē
tēptē tractamus. Sicuti est q̃ ac
ceptra escas sine cogitatōe trahi

¶ Et etiā que inanimata. hic p̄bia pbat qd etiā inanimata
apparet esse duobus signis. p̄mo ex inclinatōe naturalis
eoz ad locū. Et dicit sic. Et etiā que creditur esse inanima
ta vt lapis. aer. ignis. nōne desiderat. i. appetunt. queq. i.
omnia inanimata. qd sūnt esse. i. sue nature plonunt esse. simili
rōne ppter p̄seruatōe sūnt esse. q. d. sic. Tur. n. leuitas vt
bit. i. mouet flāmas furis. i. p̄dus. i. grauitas. dep̄mit re
nas deoz. i. nō ppter alia cāz. nisi qd hec loca i motōes pue
nit singulis p̄p. p̄ saluatoe eoz etc. i. subdit. Porro illud
qd dicit p̄sentat. i. p̄uentēs cūq. illud p̄p. p̄seruat i esse
vnu qd q. sicut ea q sūnt inimica. i. zia corripit. Sed p
bat illud p aliud signū sūmptū ex p̄seruatōe nālis p̄p̄e
tatis. hō dicit p̄māns quā q̄libet res nālis nitit p̄seruare.
Vnde dicit. qum sup. ista vero q dura sūt vt lapides adhe
rēt tenacis sūmis. i. firmis sūmis. suis partibus. z resistūt per
suis duriciē nē facile dissoluātur. que vero sunt liquētia. i.
mollia. sicut ar. z aqua. nē facile cedunt diuisibilibus. sed
cito relabūt. i. reditūt i ea a gbus sunt abgscia. sed ignis
refugit oēs sectionē. ¶ Nota qd hoc vltimū qd dicit ignis
fugere oēs sectionē. dupl̄r exponit. p̄mo sic. aliquid fecit
tur cū partes eius abiciūt separātur itaq. vt inullo p̄uentāt.
Et partes ignis nō qd nōbūt fecari. on semo i aliquo ue.

TL Neg: nīc nos. Dic phia ponit q̄ desiderii cēdi nō ē
 appetitus volūtarius s; nāls. Et dicit. Neg: nos tracta-
 m' nūc de mo-
 gimus q̄ i somno spm̄ ducimus
 nesciētes. Nam ne i animalibus
 quidem manēdi amor ex anime
 volūtariis vix ex nature prin-
 cipis venit. Nam sepe mortem
 cogentibus causis: quaz natura
 reformidat: voluntas amplecti-
 tur. Cōtraq̄ illud quo solo mor-
 talium rerum durat diuturnitas
 gignēdi opus quod natura fem-
 per appetit: interdum cohercet
 voluntas: adeo hec sui charitas
 non ex animali motū sed ex na-
 turali intētiōe procedit. Dedit
 enim providentia creatis a se re-
 bus hāc vel maximā manēdi cāz
 vt quoad p̄sūt nālī manere desi-
 derēt. Quare nihil est q̄ullo mō
 queas dubitare: cūcta q̄ sūt appe-
 tere nālī p̄stātia pmanēdi: deni-
 tare pncipem. B. Cōfiteor inq̄
 nūc me indubitate cernere: que-
 rit q̄ i aiatib⁹
 tibus volūta-
 rios anime co-
 gnoscētis. se-
 de nālī trēde
 s; nālē est qđ
 trāgimus. i.
 digerim⁹. ac
 ceptas elcas
 sine cogitatio-
 ne. qđ ifono
 nesciētes duc-
 imus spm̄ i
 respiramus.
 Nam amor. i.
 appetit⁹. ma-
 nendi. i. subst̄
 stēdi i aialib⁹
 . s. non puenit
 ex volūtariis
 sup. sic tēsti-
 mas. qđ supi⁹
 posuisti solū i
 aialib⁹ eē ap-
 petitus manē-
 di. s; venit ex
 pncipis natu-
 re: q̄ i aiatib⁹

C Dedit. n. p. p. dedita diuina reb' creati a se. hac maxima
caz manedi. vt desideret pmanere natural' qd diu pnt. q.
re nibil est q. villo mo qucas. i. possit dubitare. cicta q. fut
natural' appetere pstatia pmanedi. z deuitare pnicie. q.
q. boeti' ccedes dicit. Qd fiteor in qd. nuc me cernere idubir
tato. i. sine dubitaco. q. dudu icerta videbat sup. q. veger
tabilia z animata naturaliter appetit naturalis eendi.
C Notand' q. duplex e appetitus naturalis z animalis
Naturalis est q. psequit forma natural' z q. pma pfectio
illius q. hz forma natural' est esse. ideo appetitus cuiusli
bet rei naturalis e ad suu e babeti si careat. vel ad pfer
uadu si habeat. Appetitus aialis est q. psequit forma ap
pobefam. z si est forma appbfa p fensu. sic est appetitus
sensitiuus. q. semp tedir i cōuenientia nature. si aut est for
ma appbfa p intellect. tuc semp iclinatio cūenies est ap
petit' rōnalis q. est volūtas. z q. illud q. fm se e discōue
nies nature libi e mors. illud hō appēdit quadoq. tanq

Sueniens ppter aliud annexū. s. ppter pmissā eterne vite.
iō volūtās sepe amplectit̃ moxē quā n̄ reformidat ex
quo pz qd appetit̃ eēndi nō ē pmo r pncipalr ex appetitu
intellectiuo s; ex appetitu nālī. Nā appetit̃ intellectiuo non
est nisi i oibz i oibus fuenit appetit̃ naturalis.

tuent^r i^ol^o p^rigib^us mem^o appetit^r naturam
 C^o aut^r iquit^r subsistere. Die phia resupita maiore cō
 cludit^r itentū
 dicēs. q^o aut^r
 appetit^r subsi
 stere z p^rma
 nent^r illud o^o
 derat^r eē vñū.
 hoc enīz sup.
 vno sublatō n^o
 p^rmanebit cui^q
 rei sup^r esse.
 dicit boetius.
 vep^r est. zcl^o
 d^r ergo phia.
 Dia igit^r vñū
 eē desiderat^r.
 Et boet^r con
 sentiens dicit
 p^rsentis. z tunc
 maiore p^rinci
 palis fililogis
 nū resumit^r
 zcludat^r diffi
 nitiones boni
 dicens. 3° boni
 mōstrauim^o
 vñū eē idipm^o
 q^o bonuz est.
 dicit Boet^r
 ita q^o dēz. tunc

[illegible]

finis sit esse bonū qz auferentes finē auferūt naturā boni
ex secundo methaphisice. ideo finis omniū rerū est bonus.

Undecimum undecimum terty libri.
 q Uisquis profunda. Istud est undecimus metru
 buius terty qd dicit glyconicu ab inventore. iam
 bicu a pede predominante. in quo metro phia on

paulo añ dicebas. B. Quid iñ?
P. Quid eñ igr rez oinz finit.
Is est. n. pofect o qđ defiderat
ab oib⁹. quod qz bonū effe colle
gimus: oportet rerum omnium
finem bonum effe fateamur.

q. **U**isquis profunda me-
te vestigat verum:

Lupitq; nullis ille deniq; fallit:
In se reuoluat itimi lucē vñsus.
Longosq; in ozern cogar iste
crens moris: D
Zimq; doceat qeqd eē molit:
Sniſ retrusū possidere thesaſ.
Dudū qđ arra texit frois nubes
Lucebit ipso pspicaci^r pebo.
Nō oē nāg mēre depulit lume;
Obliuiosa corp^s incēbis molez.
Peret pfecto semē troziū veri:
Qđ excitarur vētilate doctrina.

omnibus. q̄ fa-
ciūt a vero deuiare. ille reuoluit i se. i. excipit itra se. luez
i. speculationes. itum visus. i. rōis. i. intellectus interioris. i.
ipse cogit. i. reducat. longos motus. i. operatioes anime p̄
cedētes ab anima. i. iſſectens eos motus i orbē. i. i. circū
reduēdo ad animā. i. q̄qd animū doceat mōtū. i. laborat
speculādū extra i. circū res exteriōres ille doceat animū
retrahēdū. i. ad se suūm. possidere suis thesauris. i. potē
tys que sunt memoria. i. intellectus. i. tūc illud q̄ atra nu-
ber. i. obscuritas ignota. dūdū tēxit. i. occultauit illud
licebit. i. apparebit. p̄ſpicacius. i. euidentius. ipso p̄beo.
q. d. q̄ lōgo tēpore tui obſcū. i. euidentius apparebit. i. intel-
lectus. (¶ Notādū q̄ qui vult cognoscere. vep̄ dirigat ra-
tionē. i. intellectū ad ipsā rez extra. i. ad rez. p̄ſciates. i. si
aliquid cognoscit ex his non statim iudicat. sed i se reuertit
deliberando an ita sit vel non sit. quia sepe videtur homi-
ni esse q̄d non est. i. non esse q̄d est. sine enim deliberatio-
ne nō est iudicādū. quod non est lōga deliberatioe p̄batū.
ideo dicit ipsa. reuoluit i se. i. i. mihi. (¶ Notādū
q̄ orbis est linea circūducta rediens ad idē. i. iſſectere
ergo longos motus i orbem est cū virtus anime ab ani-
ma vsq̄ ad ipsam rem diuertit. i. ad animā reuertit de-
liberando an ita sit vel non sit rem q̄ cognouit.

¶ Non de naq. mente depulit lumen. hic pñia assignat
causam eius. qd dicitur eñ. scilicet quare possumus cogno-
scere verus dicens. Nā corpus inueñens i. inducē obliui-
sam moleq. i. grauitatē qua hō fit obliuioſus non depulit
omne lumen. i. cognitiōē veritatis. mēte. i. de mēte. qd
habitus principioꝝ manet in mēte. ⁊ subdit profecto
i. p. certo. fēmen. i. principii veri. veritatis. peret. idēst
manet intꝛosum. i. in pꝛincipiū aia. qd exatā vñtū. i.

Tertius

exercente doctrina. q̄ aut̄ semē veri sit i ania pbat̄ p̄b q̄ puer ignarus. quando recte rēdit ad interrogat̄ yr vitus qualitas sit numerus par vel impar. vnde dicit. Nā cur rogati. i. interrogati censetis. idēst iudicatis. vel responderitis recta sponte. idēst voluntarie. nisi fomes. i. radix veritatis. merfus. i. latens. vinceret alto corde. i. profunda mente. et subdit q̄ si musa. i. sapientia platois. psonat verus illd qd̄ ḡq̄ dicitur. i. recordat̄. immemor. i. oblitus.

¶ Notandum q̄ platonim ponitur q̄ voluerit animas oia scituisse anteq̄ coniungeretur corporibz. sed adiuncte corporibz oia tradidisse obliuioni. sed p̄ studium et exercitium sapientiaz recuperasse q̄ voluit q̄ scire nō est aliud nisi qd̄ dam antiq̄rūz reminisci. ad quam intētiō nē videt̄ hic loq̄ p̄bia fz nō ē dicēdū q̄ scire fiat p̄ meminisci. fz scia de nouo acq̄rit̄ p̄ iudicēz vel doctrinā. veruz ē q̄ intellexit n̄ nāst̄ habet se i cognitionem p̄ncipiorum. per que virtute intellectus agentis et per doctrinam beneuit i cognitionem p̄ncipiorum. Un̄ lunconiensis. p̄ posterioz dicit. Non solum vox doctoris exterius sonans nec litera ysa docet. sed bec oia mouent et excitant. Verus aut̄ doctor est q̄ mentem vltierius illuminat et veritatem ostendit.

¶ Notandum q̄ sicut sanitas q̄q̄z causatur a p̄ncipio interiori sine interiori sicut scientia quandoq̄z acquiratur a p̄ncipio exteriori puta a medico et corde. sed nunq̄z causatur a p̄ncipio exteriori sine interiori sicut scientia quandoq̄z acquiratur a p̄ncipio interiori puta ab intellectu agente sicut patet i habentibus sciam per iudicēz. quandoq̄z acquiratur a p̄ncipio interiori et exteriori simul. sicut a doctorē et intellectu agente. nunq̄z autem acq̄rit̄ a p̄ncipio exteriori sine interiori.

¶ Prosa. i. z. terti libi. Un̄ ego platonim p̄bia. ista est. i. z. prosa vltima huius terti i q̄ p̄bia reducit in cognitionem boetii alterius cuius ignorantiam prius confessus est. i. quibus gubernaculis mūdus regat̄. p̄mo facit B scdō boetius mouet quandam q̄nōnem p̄bia. scdā ibi. Lu diane me. p̄ ostendit q̄ p̄ba q̄ deū omnia gubernat sua bonitate. secundo ostendit modum quo omnia gubernat. sibi. fz qd̄ dicit. tertio ex his cōcludit malum nihil ē ibi. Sed vltimē. p̄mo boetius assentit dictis platonis i me tro. ostendit p̄bia ipm̄ posse deduci i cognitionem cuiusdam. cuius ignorantia confessus est. Secundo p̄bia reducit ipm̄ i cognitionem illius. secunda ibi. Adundum hunc. p̄mo dicit. Tū p̄ tunc. ego boetius inq̄z vebementer assentior. i. consensio platonim. Nam me o p̄bia boz sup. q̄ de

Nā cur rogati spōre recta cēfēd̄: Mi merfus alto vinceret fomes corde.

Q̄ si platonis musa psonat verx Quod quisq̄z discit immemor recordatur.

¶ Prosa. rz. terti libi. ¶ Am ego platonim inq̄z vebementer assentior: nam me boz lā scdō p̄memorias. p̄mū q̄ memoria cōporea p̄tagione: debine est merozis mole p̄fesus amisi. P̄. Tū illa si priora i q̄t cōcessa respicias: ne illd qd̄z lōgī aberit qn recorderis qd̄ te dudum nescire cōfessus es. B. Quid inq̄z. P̄. Quibz ait illa gubernaculis mūdū regat̄. B. Abemini inq̄z me iusticia meā fuisse cōfessus: fz qd̄ afferas licet tā p̄-

fit finis oim̄ rez et sūmū bonum. scdō commemoras. i. recordari facis. p̄mū q̄ amisi memoriam. i. quod erat in mēoria corporea cōtagione. i. corporeis grauedie. t me. de hinc. i. scdō p̄memoror bonum cū amisi memoriam. p̄stius mole. i. pondere merozis. Tū p̄bia ostidit q̄ non tm̄ boz recordabitur propter dicta. sed cumq̄z alterius qd̄ igno-

spiciā: plani? tm̄ ex te audire desidero. P̄. Adundū hūc inq̄t bō regi pauloāre minime dubitādū putabas. B. Menūc qd̄ arbitror inq̄z: nec vnq̄z dubitādū putabo. Quibusq̄z i hoc rōnibz acce dā: breuiter exponā. Adid? hic ex tā diuersis cōtrariisq̄z p̄tibz in vnā formā minime puenisset: nisi vn? eēt q̄ tā diuersa coniungeret coniuncta sō naturaz ipa diuersitas inuelleret: discors dissocieret atq̄z diuelleret: nisi eēt vn? q̄ nēxit p̄tineret. Nō tā verō cōcordiā reor do pcederet: nec tā dispositos mor? locis: r̄pibz: efficientia spaciū q̄litaribz explicar? nisi vn? eēt q̄ bas mutatorūz varietates mēas ipē dispositoz. hoc q̄qd̄ ē quo p̄dita manēt atq̄z agitant̄ ystrato-

te quid afferas. i. quid de hoc dicas. ¶ Notandum q̄ boetius dicit se scdō p̄memorari p̄dictoz. q̄ de? sit finis rerum. et quid sit summū bonū. p̄mo postq̄z mole corpis opp̄ssus ē amisi memoriā eoz. et postea p̄ studiū recordat̄ ē. z. q̄z ineroze et tristitia affect? i ignorantia eoz lapsus ē. sed postea per instructōes p̄bie ad memoriā reduxit.

¶ Adundum hunc inq̄t deo regi. Dic p̄bia vult ostēdere itēz. et p̄mo admonet boetiū de quodā p̄us p̄cesso. et boetius illud fatē et rōe p̄firmat. scdō p̄bia ostidit quibz gubernaculis regat̄ mūdū. ibi. Tūc illa inq̄t. p̄mo dicit. O boetiu pauloāre. si p̄mo libro putabas minime dubitādū hūc mūdū regi a deo. Dic boeti? minime arbitror dubitādū. nec vnq̄z putabo. et ego breuiter exponā qd̄ rōibz accedam ad hoc probandum. Et innuit boeti? rōnes suas dicere. Dic mūdus minime cōuenisset i vnā formā ex tam diuersis et contrariis partibz. nisi eēt vnusq̄ tam diuersa coniungeret sup. q̄ est deus. et ipsa diuersitas naturaz hūmūdi discors inuēc dissociaret. atq̄z diuelleret cōiuncta. nisi eēt q̄ cōtineret. i. p̄seruaret. quod nēxit. i. coniungit. quod sup. ē de? ordo vō nature tam certus nō pcederet. nec explicaret tam dispositos motus. i. ordinatos mor? loci r̄pibz efficientia spaciū. q̄litaribz. nisi eēt vn? q̄ ipē manēt. si mobilis p̄tineret bas varietates mutatorūz q̄qd̄ ē? B ē q̄ p̄dita. i. creata manēt. et agitā. i. mouēt illd ystrato cūctis vocabula noia deū. ¶ Nōndū q̄ bo. innuit tres rōes q̄ mūdū regat̄ a deo. p̄ria sumit ex diuersaz rez p̄iū crōe q̄ talis ē. diuersa et p̄ria nō vnūc iuicē p̄ se. cūc iūc mūdū vniūc sit ex p̄tibz. z. v. ex elemētis o. v. alig diuinities eas et hoc est de? g. mūdus regit̄ a deo. hanc rōe tangit ibi. Adundus hic. Scdā ratio sumitur ex contrarioz sit coniunctorum conseruatione. i. que talis est. diuersa

rare se dicit. bat dicent? si la pōza concessa respicias. si aberit lōgus silicz a memoria tua. quin facile recorderis quod vduz confessus es te nescire. i. ignorare in p̄mo libro. Et querit. Boet. Quid inq̄z. of cit p̄bia qbus gubernaculis mūdus regatur. et dicit bo. Memini i q̄ me fuisse cōfessum scitā. i. ignorantiaz mea. et l. i. i. p̄spicias idēst agnoscam. tūc desidero plamū audire ex

costraria ex ppetate sue nature dissolent ab iucen: nisi ab aliquo pseruent. sed partes mundi sūt diuerse & contrarie. ergo &c. Hanc rōnes tangit ibi. Cōiuncta vero. Tertia rō sumit ex ordinata mortuū dispositōe que talis est. Nihil certitudinaliter & regulariter mouet sūm dispositōem lo ci. rēporis efficiētie. spary & qualitatis nisi sit vñū rectifi cans & rēgulas sed mor' eoz q sunt i mun do sunt regula riter s3 pāi cta gnc. ergo necesse est po nere rectificā tē & regulantē qd' deo? s3 mū dus regitā dō Hanc rōnē tā git ibi. Nō rāz vero certus.

C Norādum q regulares mor' sūt i mū do locis qūz ad pīmatōs & elongatōem solis i obliquo circulo. sūt ēt temporibus qūm ad va riatōes diei et noctis. sūt efficiētia. qz luna efficit au gmentatiōē & dimīnūtōes humidōz sūm fuit crescentia sūt decrefētiā & efficit fluxū & refluxum maris. sūt etiā ordinati mo tus spacy: qz luna & alij planete maiori et minori spacio qūqz distāt a sole & ab iucen. et iaz sūt qualitātibus: qz inestitate causatur calor. in hyeme frigus.

C Tū illa cū hec ingita. Dic pbia supposito q mundus regat a deo. probat. q ab ipso regatur per suam bonitatē & dicit. O boeti cum hec ita sentias q: mundus regitur a deo. puta mihi restare partium opam. i. paruum laborem vt tu ppos. i. potens felicitatis. sospes. i. sanus. reuias pa triam. i. cognoscas beatitudines. Tunc probat q deus re gat mundum sua bonitate dicens. inueniam que propo sumus. nonne numerauimus supra in. 9. profa in beatitu dine esse sufficientiam & cōcessimus deum esse ipsam bea titudinem. dicit Boeti. Ita est inq. ex hoc concludit pbia deum nullo indigere ad regendum mundū. dicit ergo ad mundum regendū de' nullis extrinsecis adminiculis idu gebit. alioqn si ita esset q aliquo egeat. non habebit ple nam sufficientiam. Et pīc Bo. illud inq. est necessarium qd' claudit pbia. de' cūcta disponit. i. regit. p se solū. dicit boeti. negari neq. s3 de' mōstrat' ēē ipz bonū. memini inq. dīc boe. q p bonū de' cūcta disponit: si gdes p se regit oia. q pssim' ēē bonū. & hic de' & veluti qdam clau' ar. qz gubernaculū. quo machina mundana seruat stabiliē & i corrupta. dīc boe. vebemeter. i. valde affēnoz. & illud re dicitur pauloate pīpēci. i. tenui suspitione. dicit pbia. Cre do inq. q bec pūdisti. i. ā. n. vt arbitroz vigilantiū qz pū

deducis oculos ad vera cernenda. C Norādum q ex lra accipiunt duer rōnes ad pbandū itēū. pīmo pbat q dō p se regit oia & talis i beatitudine est summa sufficientia sed deus est beatitudinē. ergo in deo est summa sufficientia tale aut non indiget extrinsecis gubernaculis. ergo p se deus regit oia. Sēd rō probat q deus per suā bonitates

que non disti guitur a dō re git oia sic de' p se regit oia vrysum est. sed deus ē ipz bonum ergo. per bonum re git omnia. vt p3 de se. qz p sua bonitate & clementia. C Sed quod dicam. Dic po nit per quem modum deus omnia guber nat. Et pīmo ostēdit q oia gubernat sua riter. quia oia sibi obediunt. Sēd qz gu bernat omnia quia nihil sibi resistere pōt. secunda ibi. quid si conē pīmo dīc. Itud quod dīcā non minus pa tet adcontē dū. i. ad deū derandum. & dicit Boeti. quid inq. Et dicit pbia. cum de' iure credat oia gubernare clauo bonitat' sue. & oia se sūnt nālī sentēde ad bonū. sicut docui pusi. pīa dīcma. num. p nūqd. pōt dubitari. qn voluntarie regantur spon te & conuertant se ad nutū disponētis veluti conueniē tīa. i. obediētia. & pēperata. i. coaptata suo rectozi. dīc bo. Ita inq. necē ē. qz si vidēre bñū ēē gīme dī. si foret ingū detrectantiū. i. recusantiū sicut bos lācū' recusat iugūz & si nō ēēt salus obtēperatiū. i. obediētū. ergo dicit pbia. nihil est qd' naturā suāns conē. i. laborat contrariō dō. Dicit boetius. Nihil inq. C Nota q cum gubernare ni hil aliud sit nisi i finē ordinare. nec aliud ē deū p bonita tē gubernare. qz p bonitate i finē dirigere. & cū oia nālī tē dant ad bonum rāqz in finem: manifestum est q omnia sponte in finem diriguntur & ita naturaliter omnia spon te obbediunt gubernanti. & per psequens deus regit oia suauiter. C Nota q voluntarium sūm pfectum sūi rōnē tū iuenitur i habentibus voluntatem. sed extendendo voluntarium ad oēm appetitum non coactū. sicut pōt re periri in omnibus. & sic accipit hic. C Nota q nihil ser uans naturam repugnat deo. licet. n. peccator videatur deo repugnare & ipse non seruat naturam. quia peccatum dimīnuit & depernat naturā. Et iā boeti' loquitur hic de ap peritu nature vt patet ex superioribus.

C Quid si conē. ait nū tandem. Dic ostēdit pbia q deus regit omnia fortiter: quia nihil ē quod possit sibi resistere

Deo affirmat p quādā fabulā. ſibi accepſiſti. p̄mo di-
cit. Si qd conēſ reſſitere deo. nūgd aliqd p̄ficiet aduer-
ſus eū. qd̄ xceſſum ē potētiſſimus iure btitudis. i. ex eo
q̄ ē btitudo. dīc boeti. p̄zōſus nībil valeret ſupple reſi-
ſtere. Jḡi dīc p̄bia. nō ē aliqd qd̄ huic ſūmo bono v̄l ve-
lit v̄l poſſit obſiſtere. dīc boeti. Nō arbitror. Jō dīc p̄bia
ſūmū bonū ē qd̄ regit cūcta
fortiter ſuaūterq; diſponit. B.

Tū ego q̄ inq; me nō mō ea q̄ cō-
cluſa ſūma rōnſi: verū multoma-
gis bticipa qd̄ v̄teris p̄bia dele-
ctat. vt tādē aliqd ſtīcīa magna
laceratē ſui pudeat. P. Accep-
ſi inq; i fabulis laceſſentes celſi
gigātes: ſz illos quoq; v̄ti condi-
gnū fuit benigna fōtīudo diſpo-
ſuit. Sz yſine rōnes ipas iuicem
collidam? fortiter ex b̄mōi p̄ſi-
ctatione pulchra qdā v̄titaſ ſcin-
tilla diſſillat. B. Tū inq; arbi-
tratu. P. deū inq; ē oīporentē
nemo dubitauerit. B. Qui qdē
i q; m̄re p̄ſiſtat: nullus p̄zōſus
ambigat. P. Qui vero eſt inq;
oīporens: nībil ē qd̄ ille nō poſſit.
B. Nībil inq;. P. Num igitur
de? facere malū pōt. B. Adī-
me inq;. P. Ad alū igit inq; nī-
bil eſt cū tā facere ille nō poſſit:

montē vt deſcenderēt qd̄ vidēs iuipar ipſos fulmīe delectit
et mōtū? p̄p̄ſe. i. bec i ſcōo metamorphoſos. Un̄ dicit.
O boeti accepſiſti. i. didiciſti fabul̄ gigātes laceſſētes. i. la-
cerare volētes celū. ſz fortitudo benigna. i. deī illos diſpo-
ſuit. i. d̄poſuit v̄ti p̄dignū fuit. ¶ Nō p̄bia hic alludr̄bis
ſacre ſcripture qd̄ dīc. Attingit q̄ a fine v̄ſq; ad finem forti-
ter. i. diſponit omnia ſuaūter: ideo dīc. B. ſe non tantum
delectari in iſtis rātōibus quantum i ſuis verbis.
¶ Sz yſine rōnes ipas iuicē. Dic p̄bia clūdūt ex dictis qd̄
malū nībil eſt. J p̄ petit aſenſus boeti. d. Uſine ipas rō-
nes. i. p̄pōnes rōne p̄batas. iuicē collidam? i. p̄ponamus
fortiter ex p̄ſiſtātōe b̄? diſſillat. i. p̄cedet. qdā p̄bia ſci-
tilla v̄titaſ. dīc Boet. fiat inq; tuo arbitratu. i. tua vo-
lūtate. Tūc ponit p̄pōnē māſeſtā dicēs. Nemo dubita-
uerit deū ē oīporentē. dīc Boet. Null? p̄ſus ābigat. q mē-
te p̄ſiſtat. i. ḡ ſine mētis ē. Tūc aſſumit aliā p̄pōnē dicēs.
q̄ dō ē oīporens. nībil ē qd̄ ille nō poſſit. dīc boeti? nībil inq;
Tūc ponit aliā p̄pōnē de? nō pōt facere malū. dīc boet. mi-
nime. igit clūdūt p̄bia. malū nībil ē: cū illū facere nō poſ-
ſit. ille qd̄ nībil nō pōt facere. i. oīa facere. ¶ Nota ſic de ē
cā efficiēs oīum ita ē ſinis oīus. v̄i q̄gd̄ ſit ab eo ordinaſ
ad ip̄s efficiēs ad finē. ſi qd̄ de? faceret malū ordinareſ ad ip̄m
tāq; ad finē. cū ip̄e ſit bonū malū ordinareſ ad bonū qd̄
de? nō pōt facere malū tāq; aliqd p̄ ſe itēti. Et qd̄ clūſio
quā p̄bia iſert qd̄ malū nībil ē. rō clūſioſe ē. de? pōt face-
re oē qd̄ cū ſit oīporens. ſz de? nō pōt facere malū. qd̄ malū
nībil ē. Et ſi dīc ſi malū nībil ē cū bō dānēſ p̄ malo: dā-

nabīl p̄ nībilo. dīcēdū qd̄ malū dīc defectū boni. nō nega-
tiue ſz p̄natiue. i. iō malū ē defect? boni qd̄ d̄z b̄ſi. i. qd̄ ip̄a
te bois ē illū b̄ſe. i. ſi nō b̄z illū bonū cū deberet habere. iō
damnat? p̄ ſonit exēplum. Aliq; tenet ſoluerē centum li-
bras. i. ſi nō ſoluat iſcarcerabit. certū ē qd̄ nō ſoluerē nō eſt
aliqd ſz nībil. non tam ſimplr of aliq; iſcarcerat. p̄ nībilo

q̄ nībil nō pōt. B. Ludis ne inq;
me: in extricabilē labarīſ rōib?
terens. Quo nec qdē q̄ egredīar
introeas: nūc vero quoſtro ſeris
egredīare. Admirabilē quēdā
diuine ſimplicitatis oībē cōplī-
cas. Et nī pauloātē a btitudīne
īcipiēs eā ſūmū bonū eē dicebas
quā i ſūmo dō ſitā loq̄bare. Jp̄z
quoq; deum ſūmū eē bonum
plenamq; beatitudīnem diſſe-
rebas. ex quo neminem beatum
fore: niſi q̄ pariter de? eſſet quaſi
munuſculū dabas. Rurſus ip̄z
boni formā deī ac btitudīne loq̄-
baſ eē ſbas. Jp̄m qd̄ v̄nū idip̄s eē
bonū dicebas qd̄ ab oī re? natu-
ra peteret. Deū quoq; bonitatis
gubernaculis v̄niuerſitatē regēſ
diſputabas volētīaq; cūcta pare-
re illi: nec vllā mali eē nāz. Atq; z
b̄ nullis extrinſec? ſūptis: ſed al-
tero ex altero fidē trahēte iſi qd̄

aris eā parte qua introcas. i. egredīare eo loco quo intro-
ieris. tu complicas quendam orbem admirabilem diſſe
ſimplicitatis. i. facis mirabilem circulatōem rōnis iū diuī
na ſimplicitate. i. tunc breuiter ſc̄olligit rōes. d. tu paulo-
ante incipiens a beatitudine dicebas eam eſſe ſūmum
bonum. quam beatitudinem tu loquebare eſſe ſitam in
ſūmo deo. i. diſſerebas deum eſſe ſūmū bonū i plenam
btitudīnem. ex quo dabas. i. iſerebas. quaſi munuſculū
.i. corolarium neminem fore b̄m niſi eēt deus. rurſu tu
loquebaris formam boni eē ſitā deī i btitudis. i. dice-
bas ip̄m v̄nū eſſe idip̄s qd̄ bonū. i. illud bonū dicebas eē
qd̄ peteret ab oī natura reſu: tu diſputabas. i. diſpurādo
p̄batas deum regere v̄niuerſitatem gubernaculis boni-
tatis i cuncta volentia. parere. i. obedire deo. nec vllam
eſſe naturam malī. i. bec oīa explicabas nullis rōib? ſū-
ptis extrinſecis. i. non accipiendo p̄ncipia extrinſeca. ſed
iſiſtis. i. intrinſecis. i. domeſticis. i. deſt p̄p̄z. i. conuenien-
tibus probatōibus rei de qua agebatur altero aſſumpto
trahente fidē. i. certitudīnem ex altero. ¶ Nota labo-
ratus dicebas domus pedali quam cum aliq; itendebat i-
trare exiit. i. exundo itauit. i. conſueit i deſigī circula-
ribus p̄tractōibus. i. tranſiſſiſ h̄ad deſignatū circuli
tōes i reuolutōes rōnum. ¶ Nota qd̄ circūuolutio. i. cō-
nexio rationum quaſi philoſophia v̄ſa ē nō ē ſic circula-
ris qd̄ v̄na i eadēz poſſioſit ſit p̄ncipium i concluſio reſpe-
ctu eiūſdem. qd̄ ſic non contigit demonſtrare circulo. vt
p̄z p̄ma poſteriorq; ſz dīctor connexio circulari qd̄ rōes ex

Tertius

homos ifternas. i. ifternales. Illic tpas blada carmia sona
tib⁹ cordis. ipse oflet. i. flebiliter decatat. i. cythara. q. qd
haufaret ex p. cupis fons mris. i. oce caliope. i. ipse oflet
qd lucit ipotes q facit hoies ipotere. sibi dabat. i. cōcēfit.
o deſter illo qd dabat ſibi amor geminas luctu. qd amo
uens. i. tenera. i. iferna. i. rogat ofnos ymbray. i. ifternales
dulci pceveni

Strupet tergeminus nouo
Laprus carmine ianitor.
Que fontes agitat metu:
Ultrices ſcelerum dec
Jam meſte lachrymis madet.
Non igitium caput
Uelox precipitat rota.
Et longa ſiti perditus
Spernit flumina tantulus.
Vultur dum ſatur eſt modis:
Non trahit Ticij ſecur.
Tandem vincimur: arbiter
Umbraz miſerans ait.
Donemus comitem viro
Empram carmine coniugem.

om. i. relaya-
tos ſue vxoris
C. No f3 arif.
z. metb. z cō
mētaroze. z. ce
li z mudi non
omnes accipi-
unt veritates
p. eundes mo-
dus. tū ppter
diuerſa ſue
tudinem. tuz
propter diuer-
ſas naturam.
tam propter
paucitatem
ſtructionis in
logica. Unde
gam recipiūt
veritates per
modum qdō
ſtratōis qdam
per modū auctoritatu. qdam per modū
fabulay. vi. q. pbia talib⁹ ſatifficiat aliqñ de mōſtratiōib⁹
al. qñ auctoritatib⁹ viſi aliqñ fabulas iſerit ſicut iproz
poſito. C. Notādū q. ozphe⁹ dicit vates q. caria compo-
ſuit. dī aut vates a vi metis vel a video. C. Notādū q. tre-
nera dicit qñ lametabilita. a tren⁹. ni. qd ē lametatio. Et
trenar⁹ i. ſingulari ē nōmē cuiuſdā mōtis i. quo dī eē via
ad ifernū. in plurali trenera ſignificat loca ifternalia. ſic
dīc hlab. Lōter aut iucniſ hoc nomen ſcriptū ſine. r. i. pma
ſyllaba. dī tēnera vel tēner⁹. ſicut i doctrinali. Tēner⁹ in-
fern⁹. tñ bug. ſcribit tñ p. r. vi trenar⁹. i. trenera. Uñ forſā
ex vicio ſcrip. ozum quādoq. ſubtrahitur. r.

C. Strupet tergeminus nouo. Ubi dicit qd ozphe⁹ mon-
ſtra iferni placuit dicēs. Janitor iferni q dī cerberus qñ
vorator carniū ille tergemin⁹. i. habēs tria capita canina.
cap⁹ fuit nouo carmine. i. melodia pns laudita. z ſtupet.
i. admirat. tūc ofidit quōd alia mōſtra placuerit dicēs q
tres furie ifernales Theſiphone. Aleco. Megera que ſe
ultrices ſclerū iſerētēs metū peccatorib⁹ ille lachryma
ban⁹ ppter dulcedinē cythare. Uñ dicit dec. i. furie tres
ultrices ſclep. i. pctōz. q. dec agitat. i. vexat. fontes. i. pec-
catores. metu. i. timore. iſte iā meſte madet. i. fluūt lachry-
mis. Uñ tūc remiſſionē pene quōzūdā iferno z ymo
Ixonis. Ubi ſciendū q. Ixon voluit ꝑcubere cū Junone
Lū aut Juno iterponeret nubē tētem pīcat ſemen i nubē
eū quo nati ſūt centauri. ipe aut ad iudicā. i. iferno z ymo
voluit rota. q. rota ſterit ozpheo modulātē. viñ dīc. Uelox
rota nī ꝑcipit ar. i. nō deiecit: ꝑcapit yxonū. i. Ixonis. ſup. oz-
pheo canente. Tūc tūc remiſſionē pene tantali. C. Ubi
ſciendū q. tantulus dī laceratē p. pum filium. p. ans cum
vys ad comedēdū p. quo dānā⁹ fuit. dī aut iferno hīe
daquyſyq. ad mentiū z poma ꝑndētā aī os z tñ deſice-
re ſiti z fame. cum. n. vult ſumere aqñ vel pomū ſugunt
ab co. iſte tantulus ſpēuit flumina. ozpheo canente: viñ
dīc tantulus ꝑdit⁹. i. ꝑſump⁹. longa. i. magna ſiti. ſpēuit
flumina. Tūc ofidit remiſſionē pene Ticij. Uñ ſciendū
q. Tici⁹ voluit cōcubere cū ſarona matre apollinis: quez

apollo ſterfecit z ifernū relegauit cuius ſecur vultur de-
vorat. Ozpheo aut canētē vltur ceſſauit laſare iſcitur ei⁹
vnde dicit: dum vultur eſt ſatur: modis. i. deſt modulatio-
nibus oz⁹ hec non trahit. i. non laſauit iſcitur ticij.
C. Tandem vincimur arbiter. Dīc ofendit quō oz⁹ heo
vxoz ſua conceſſa fuit. z quō eam ꝑdidit dicēs. Tādē

Sed lex bona coerceat:
Ne dum tartara liquerit:
Pbas ſit lumina flectere.
Quis legem det amantibus.
Abaloz lex amor eſt ſibi.
Dei noctis prope terminos
Ozphens euridicem ſuam.
Vidit: ꝑdidit: occidit.
Vos hec fabula reſpicit:
Quicunq. in ſuperum diem
Abentem ducere queritis.
Nam qui tartareum in ſpecus
Victus lumina flexerit.
Quicquid ꝑcipuum trahit
ꝑdrit: dum videt inferos.

liqrit. i. relinqrit tartara. tūc exclamat dicēs. Quis det. i.
iponit legē amantib⁹. q. d. amor nō oz coercent legē. qz amor
maior lex ē ſibi. i. maior amor eſt legē. Et ſubdit. Deu ꝑpe
terminos noctis. i. iferni. Ozphe⁹ euridicē vxozē ſuā vidit
reſpiciedō a tergo eā ꝑdidit ab iſeris nō deducendo. occi-
dit iferno eā reliquēdō. C. Notādū q. apud iſeros arbi-
ter. i. iudex ymbray. dīc adamā⁹ q. cogit aīas ad ſatendū
peccata ꝑmiſſa: z vnicuiq. ſm merita ſua ꝑnā diſtribuit
Iſte adamā⁹ dixit donemus viro coniugem.

C. Notādū q. amor nō ꝑr lege coercent: nā ex icēſo amo-
re bō ſepi⁹ trāſgredit⁹ legē. z amo fortior ē ad aliqd iꝑlūdū
q. lex ad coercedū. iō dīc q. legē det amantib⁹: maior lex ē
ſibi. q. d. ꝑꝑ lex daf amantib⁹ cū ꝑ ſe dura lex ſit amare.
C. Vos hec fabula reſpicit. Dīc pbia applicadō fabulā ad
ꝑpoſitū horat⁹ nos vitare iꝑedimētū ꝑēplariōis ſūmī bo-
ni z dīc. O hoies qñ q. qritis. i. vultis. ducere mētē. i. men-
tis ꝑēplariōes. i. ſuꝑez diē. i. i. ſignā claritatē. hec fabula iā
dicta reſpicit vos. qz ad vſam iſormatōis iudica. Nā qui
vicit⁹ affectu terrenoz: ſclerit lumina. i. oculos rōis z itelle-
ctū i tartareū ſpec⁹. i. i. terrena q ducit ad tartareā ꝑſidū
tarē. Quicq. ꝑcipiū. i. bonū. trahit. i. laborādō. illū ꝑdit.
dū vidit iſeros. i. dū iꝑedit terrenis. i. tpalib⁹ q ſūt in ſima
C. Nota q. acupia z affectus terrenoz iꝑedit ꝑēplariō-
nē ſūmī boni. Uñ Boeti⁹ i tractatu de ſūmo bono dicit.
Inordinata acupia multos iꝑedit a ſūmo bono. quōdāz
eni ꝑignitā ſequi videmus. Quōdāz n. delectationē ſine
ſualis. Quōdāz n. deſideria auri z argēti ex ceꝑtis pau-
cis viris bonozandis pbiis qui cōtēnūt ſenſus deſide-
ria z ſequuntur deſideria intellectus. z ꝑpe finem eiūſdē
tractatus dicit. Pbiis maxime delectatur in ꝑmo ꝑncipio
i ꝑēplariōe ſue bonitatis z hec ſola ē recta delectatio: hec
eniz ē vita ꝑbōz ſine q nemo venit vita recta. Et ſubdit.
Philofophum autē voco oēm hoīem viuētem ordie na-
ture tendens i alta z finis viſa acquirat vltimum finem
z optimū vite humane qui eſt deus glorioſus benedict⁹
in ſecula ſeculorum.

Explicat liber tertius de ſolatiōe pbiē.

Incipit liber quartus. Prosa prima:

Ecce cum pbia dignitate vult. Dic incipit quartus li-
ber de solatio pbe: cui? bec e pfa pma. i. quo
libro pbia assignat cas qre mala cedant in
regno dei: cu oium rez rector bonus existat. s.
de. r. pbat bonos se poteres r malos ipoteres. r sic vi-

cia nuch snt si-
ne pena. ita v-
tutos nuch snt
sine pemptio.
pbat etiaz
q oia fortuna
ta pfa q ad-
versa bonis e
ad pfectu ma-
lis aut ad inte-
ritu. Etia pro-
bat q omnia
q sunt a deo re-
cte sunt et alia
plura sicut pa-
tebit. Et oim
dix ille liber i
i. ptes. q se-
ptem sunt pte
r septem me-
tra bui? qri o
ab patebit in
pessu. p-rio
gondit boer?

Incipit liber quartus. Prosa prima.

Ecce cum pbia digni-

tate vult? r ozis gra-
titate suata leniter
suaviterq cecinisset.

Tum ego nondum penit? insiti
merozis oblitus: intentionem
dicere adhuc aliqd parantis ab-
rupi. Et o inq veri puia lumis:
que vsq adhuc tua fudit oratio
tuz sui speculatione diuina: tum
tuis roibus inuicta patuerit. Ea-
qz mihi: r si ob iniurie dolorem
nuper oblita: no tñ ante hac p-
sus ignorata dixisti. Sz ea ipsa e
vel maxima nostri ca merozis:
q cum rez bonus rector existat:

nis. quia ipsa clarificat animum r trahit eam ab obscuro
tate ignorantie ad lucem sapientie r ad claritatem intel-
lectus ex libro. de pmo aristoteli. Vel ideo dicitur preuia
veri luminis. quia per ipsam tanq per viam homo per-
uenit ad cognitionem veri luminis quod est deus: quia
scribitur in libro de pmo q per philosophiam homo

vel ee oino mala possint: vel ipu-
nita preterant. Oz soli quata di-
gnum sit admiratoe: pfecto con-
sidera. Et tunc aliud mai? adiu-
gis. Ma iperare floreteqz negtia
virtus non solu pmiss caret: ve-
r scietiaz sceleratoz pedib? subie-
cta calcas: r in locu facinoz su-
plicia luit. Que fieri i regno scie-
tis omnia: potentis oia: sed bo-
na tantumodo volentis dei nemo
satis potest nec admirari nec co-
queri. Ps. Tum illa r cet inquit
i finiti stuporis oibuscqz horribili?
moltis: sicuti tu estimas i rati ve-
lit patrifamilias dispositissima
domo: villa vasa coleret: piosa

cognoscit suu
creatoem. q
de nihilo fecit
omnia. qui est
inceptor om-
nium incepto-
rum. et omni-
um principio-
rum principiu-
um. Et ibidez
scribitur. opo-
tuit vt philoso-
phia mitteretur
ad instru-
endum igno-
rantes. r eos
qui no cogno-
uerunt suum
creatoem.
Sed ea
ipsa est. Dic
Boetius pro-
pbat causas sui
merozis di-

cens. Sed ea ipsa est causa nostri merozis r maxima cau-
sa. q cum rector rerum. scilicet deus bonus existat vel
esse mala omnino possint: vel preterant impunita. quod
saltem si nullum aliud inconueniens sequeretur: consi-
dera quanta sit dignum admiratione. at pzo fed. buic
adiungitur. idest additur aliud maius supple. admiran-
dum. Nam pro quia. imperante. idest precipiente. r flo-
rente. idest vigente. nequitia. idest nequitiosis hominib?
virtus. idest bonorum virtuosus. non solum. idest non tantu
caret pmiis. verum etiaz ipsa virtus subiecta idest sub-
dita. calcatur pedibus. idest potentis. sceleratoz idest
malozum. r ipsa virtus luit. idest patitur supplicia. idest
penas in locum facinoz. i. vicioz locu. q. s. pdicta fieri.
i. permitti i regno. i. i mundo. scientis omnia. scilicet dei:
r potentis omnia. sed volentis. i. intenditis. tñ modo bo-
na. nemo satis vel admirari neconqueri potest. idest q
rimoniā facere. C Nota q mala sunt in mundo patet
quia ratio semper deprecatur ad bonum. Cum ergo mali
non regantur iudicio recte rōis. sed vincantur passio-
bus ire r concupiscentie ideo deficiūt a bono. Item super
abundantia r defectus sunt de genere malozum. cuz vir-
tus consistat in medio. cum igitur in pluribus sit pupab-
dantia r defectus. patet q mala sunt in mido. Cum aut
omnia dependant a deo celum r tota natura. r deus een-
taliter sit bonus. mirabile est quō mala esse possunt. vel
saltem permanant impunita. C Nota q quia boni arti-
gunt finem omnium rerum. s. summum bonum. ideo sūt
potentes. mali autem quia hoc ipsum attingere non pos-
sunt sūt impotentes. Et qz boer? in pmo libro sexta prosa
dixit se ignorare quis sit finis omnium rerum. ideo puta-
bat bonos esse impotentes. malos autē potentes. r de hoc
boetius admiratur. vt pz in ista et ista eyna ca sui dolozis.
C Tū illa rē. Dic pbia pmitit. B. pfecta curā q pssit
practatōis r mē. o. Boeti r cet i finiti stuporis. i. ad
miratōis r cet horribili? oib? moltis. i. deformitatis? i

quō itentem pbe adhuc pantis plura dfe interrumpit ppo-
nēdo cas sui dolozis. Scdo pbia pmitit sibi pfectā curā
Tertio bat modū curādū ipm. scda ibi. Tū illa r cet. ter-
tia ibi. Et qm. Et qro pleg itentōes ipm curādū i sequit
pfa. ibi Tū ego. pmo oñdit quō interrumpit itentionem
pbe volētis pfa log. Scdo. pbat cas sui dolozis. scda ibi.
Sz ea ipsa est. pmo dicit. Tū pbia cecinisset. i. decantasset
hec. s. pdicta. seruata leniter. i. delectabilr. r suauiter. id est
dulciter. seruata dignitate. i. reuerētia vultus. s. sui r gra-
titate ozis. i. sermonis supple sui. Tū. i. post bec. ego. s. boe-
ti. nōdū. i. non adhuc oblitus. i. immemor. penit?. i. oino. isiti
merozis. i. isitici dolozis. Ego boetius abrupti. i. interrumpi.
itentōem. i. ppositū pbe parātis. i. itendentis. dicere ad-
huc aliqd. Et inq. i. dixi. O puia. i. pambula. veri luminis
i. pfecte cognitōis. s. illa que tua oratio. i. tu? sermo. fudit
i. locut? ē bucuscq. i. ad istū libz qrtū. patuerūt. i. manife-
sta fuerūt. inuicta. i. insolubilia. Tū. i. aliqñ. diuina specula-
tōe. i. scā ptemplatōe. tū. i. aliqñ sui. i. ipm. tuz. i. aliqñ tuis
rōib?. i. loemonstratōibus. Et ea. i. illa pdicta. r si p quia
oblita mihi nuper. i. aliqñ determinatōes ob dolorem in-
iurie supple quā ppeffus suz a Theodouico rege gottoz.
non tñ dixisti pzius. i. oino. bec. s. pdicta. ignorata. i. igno-
ta. antebac. i. bucuscq. C Nota q dignitas ē honesta r i-
piosa auctoritas. dicitur aut pbia bfe dignitatem vultus
pprer sui honestatē. qz fm tullii sola sapia est que mereē
bonozis. r ppter sui auctoritatē que digna est imitatione
Etiaz pbia dfe grauis ore. s. stabili sermone. quia sermo
nephilosophici firmitate rōnū infuit stabilitati. C No-
ta cum pbia ostendisset quid sit summū bonum r in quo
situm sit. et fecisset exhortationem ad illud querendum
intendebat ostendere modum quo ad illud peruenitur.
sed anteqz explecet illam intrētōē boetius velut auuidus
ad sciendum quedam quozum ignorantia detinebat ipz
in merozis. interrumpit itentionem philosophie volentis
plura dicere. C Nota q philosophia dfe pteia vi lumi-

Huc te si reducere. Dic ostendit. pbia qd mens indicabit
cu transcendit creaturas & puenit cognitionem dei dicēs.
O mens si via ducat te reducere. i. reuertēte a temporalib⁹
hic. i. ad cognitionem dei. quā viam nūc inuenio regis.
Dic dices. Ego memini que obnubilata fui affectu tēpo
raliū. hic. i. cōtēplātōe dei ē mibi patria. hinc. i. a deo est
me⁹ ori⁹. qz ad
ei⁹ imaginem
creata hic. i. in
cōtēplatione
dei sistam. i. si
gam gradum.
i. ponam fina
lem quietem.
Qd si placeat
tibi exiscenti i
cognitiōes dei
viscere. i. cum
ōsidero vide
re. noctem ter
raz relicta. tu
cernes. i. vide
bis. tōnos ty
rānos. i. crude
les principes.
quos miseri po
puli timent. il
los tōnos cē
exules a vera
patria sua.
¶ Notādū
fm apostolus
non habemus
hic manentes
patriā. i. s. furi
a deo ingrim⁹. Nec. n. est vā patria a q̄a rōnalis p creatōez
a deo exiit. ad quā nisi reuertat eē qd a deo accepti affe
ctione terrenoz. deturpata p̄suis amittit. ppter quod di
xit i secūdo metro terty libi. Repetunt p̄prios queqz re
cursum. Rediuntqz suo singla gaudent. nec mēte vili tradit⁹
qzdo. Nisi qz finit iuxerit oriū. Stabileqz sui fecerit orbē.

Profa secunda quarti libri.
¶ Am g pape in qz. v. ma
t gna pmitris. nec dubito
qn possis efficere tu mō
quē excitaueris ne moreris. ¶
¶ Primus igit ingt bonis sp ad eē
potētiā. malos cūcē virib⁹ eē de
sertos agnoscas licebit. quozum
qdē altez demonstrat ex altero.
Nā cū bonū malisqz p̄traria sunt
si bonū potēs eē p̄stiterit. liqz ibe
cillitas mali. atsi fragilitas clare
scat mali. boni firmitas nota est.

Profa secunda quarti libri.
¶ Am g pape in qz. Dic incipit scda pfa huius q̄ri.
Circa quā est sciēdū qz pbia i pmo libro. sexta p
sa inuestigando cām & radicē ifirmitatis Boety. cognouit
qz boeti⁹ ex ignorātia finis rez malos hoies potētes. bo
nos vō ipotentes putabat. Itē qz ignorabat qbus guber
naculis mundus regat. fortuitaz vices estimabat finita
re sine rectore. qz vero pbia iam ostendit quis sit finis rerū
a quib⁹ gubernaculis mundus regat. Nūc pbia vult ad
hibere boetio pfectam curā remouendo dolores in quos
boeti⁹ incidit ex ignorantia pmissaz. Et pmo pbia hoc pe
tit & pbia scdo illud. plegatur. ibi. p̄mū igit. dicit primo
Tū igit. s. finito sermone p̄hie. ego boeti⁹ in qz pape est in
terrectio admirāris. O pbia tu magna pmitris. nec dubi
to qn possis efficere. i. ad effectū pducere. tu mō ne more
ris. i. nō prabas me quē excitaueris. s. ad audiendum.
¶ Notādū qz sapiens nihil pmitit quod adimplere nō
possit. qz opus sapientie est non mentiri. Ergo dicit boe
tius p̄bie. sic magna pmitris nō dubito qn efficere possis.
¶ P̄mū igit ingt. hic pbia. p̄segrit itent. i. pmo p
bat bonos semper esse potētes. & malos ipotentes. cuius
oppositū putabat boetius. & tangit pmo modum p quem
vult hoc ostendere. scdo dicit & pbat intentū suū rōibus.
ibi. Duo sunt. p̄mo ostendit. O boeti⁹ p̄mū licebit vt agno

scas bonis semper adesse potētiā. & malos eē desertos. i.
p̄uatos cunctis viribus. quoz altez. i. bonis semper adesse
se potētiā demonstrat ex altero. s. ex hoc qz mali sūt virib⁹
deserti. & huius cām subdit dicens. Nā cū bonum et ma
lum sint p̄traria. si bonū esse potēs cōstiterit. liquet. i. ma
nifestum fuerit. ibe cillitas. i. ipotētia mali. & si fragilitas

clarescat mali
firmitas boni
nota ē. S. vt
p̄sicut abūda
tior sit fids no
stre finie alter
utro calle. id ē
vtraqz via p
cedam confir
mans. pposita
nunc hinc. s. ex
ifirmitate bo
ni. nūc inde ex
fragilitate ma
li. ¶ Notādū
qz pbia dictus
sui. qz si boni
sunt potētes
mali sūt ipotē
tes. fundat su
per considera
tiones topicā.
si ppositus in
p̄posito. op
positum in op
posito. vt si sa
nitas est bona
egritudo ē ma
la. dicit qz vt

Sz vti nostre finie fides abūdan
tior sit alēntro calle. pcedaz. nūc
hic nūc inde pposita confirmās.
¶ Duo sūt qz ois hianoz actuz
pstat effect⁹. voluntas. i. ac prās
quoz si alēntz desit nihil ē qd ex
plicari queat. Desiciēte & nō vo
luntate ne aggredif qdē qsqz qd
nō vult. atsi prās absit. voluntas
frustra sit. ¶ Quo fit vt si quē vide
as velle ad ipisci qd minime adi
piscat. hinc obinēdi qd volue
rit defuisse valentiā dubitare non
possis. B. Perspicui ē i qz. nec
villo mō negari pōt. ¶ Quem
vō effecisse qd voluerit videas
nū ē potuisse dubitabis. B. Abi
nime. ¶ Qd vero qsqz potest
in eo validus. qd vero nō potest
in hoc imbecillis esse censendus
est. B. Fateor in qz.

lit pcedere vtqz via ex potētia bonoz pbandō ipoten
tiam maloz. & ex ipotentia maloz potētiā bonoz. qz si
tū vnum illoz p̄bare. & ex hoc reliquū cōcluderet p̄lo
cum a p̄trariis esset argumentū versimile & nō necariū
iō vtqz p̄tē vlt p̄bare & ex vtqz reliquū cōcludere.
¶ Duo sūt qz ois. Dic pbia. pbat itēti rōib⁹. scdo ex
cludit qdā dubitatōez. ibi. S. p̄nt. tertio pfirmat p̄ncipa
le itentū aucte platonis. ibi. Ex quibus omnibus. p̄mo
probat bonos semper esse potētes. & malos ipotētes dua
bus rōnibus. secundo ad idem ostendendum coaceruat
breues rōnes. ibi. Sed quoniā te. p̄ma i duo fm duas
rationes. scda ibi. Rursus ingt. p̄mo premitit duo
necessaria ad p̄mam rōnem. secundo ex his arguit. ibi.
Omnes igit homines. p̄mo premitit vnum necessariū
um. scdo aliud. ibi. Deministi ne. p̄mo dicit rōne sunt
p̄ncipia quibus constat. i. pmanet. omnia effectus huma
noz actū. i. volūtas & potestas. quoz si alterum desit ni
hil est quod queat effectus explicari. i. fieri. quod decla
rat. deficiente. nō voluntate nullus effectus pducif. quia
nullus aggredif qd nō vult. & si prās absit volūtas frustra
sit. quo fit. i. ex quo seq̄. vt si videas aliquē velle adipisci
qd minime adipiscat. nō possis dubitare hinc defuisse va
lentiā. i. potētiā obinēdi quod voluerit. iō dicit boeti⁹
perspicui est nec villo modo negari potest. Et subdit pbia
Quem vero videas effecisse quod voluerit. nū dubitabis
eum potuisse licet non habuisset potentiam. Et dicit boe
ti⁹. minime. Tūc pbia concludit tanqz manifestum ex of
etis dicens. Illud quod quisqz potest i eo est validus. i. po
tens. quod vero nō pōt i eo est cēsendus. i. iudicandus im
becillus. i. impotens. & dicit Boetius. Fateor in qz.

C Notādū q̄ p̄bia dicit nullus aggredit̄ quod nō vult. Contra: aliq̄s nolens interficit hominem vel ledit hominem, ergo aliquis aggreditur quod non vult. Item aliq̄s cogitur facere aliquid contra voluntatem suam: & sic aggredditur quod non vult. Dicendum q̄ p̄bia loquitur hic de effectu spontaneo: qui ex intentione procedit: non de eo q̄ casu contingit. Unde dicendum ad p̄m q̄ voluntas potest cōparari vel ad ipsam actionē quam aliquis primo aggreditur: & sic nō deficit voluntas, vel potest comparari ad consequens illam actionē & sic potest desicere voluntas, vt si aliq̄s nolens hominem interficit. Ad secundum dicēdū illud quod q̄s coactus facit est voluntarium mixtum: tamen simpliciter est inuoluntarium. Aliquis enim coactus magis vult hoc facere q̄ sustinere penam vel perdere vitam, & ita respectu talis effectus non

P̄s. Adeministi ne igit̄ ingit̄ superiorib⁹ rōnib⁹ eē collectū itēdem oēm voluntatis humane: q̄ diuersis studijs agit ad beatitudinē festinat. **B.** Adeministi inq̄ id quocq̄ eē demōstratū. **P̄s.** Itē recordaris beatitudinē ipsā eē bonū: eoq̄ mō cū beatitudo perit ab oib⁹ desiderari bonū. **B.** Adinime inq̄ recordor: qm̄ id memoriē fixū tenet. **P̄s.** Quē igit̄ boies bōi parit ac mali idiferetā itēde ad bonū puenire nitunt̄. **B.** Ita inq̄ p̄ns est. **P̄s.** S3 certus ē adeptōe bōi bonos fieri. **B.** Certū. **P̄s.** Adipiscit̄ igit̄ boni qd̄ appetit̄. **B.** Sic videt̄. **P̄s.** Ab aliq̄o si adipiscerent̄ qd̄ appetit̄ bonū mali eē nō possent. **B.** Ita est. **P̄s.** Cuz igit̄ vtriq̄ bonū petat̄: si biq̄de adipiscant̄ illi vero minime: p̄s dubiū ē bonos qd̄ potētes esse q̄ hō mali sūt ibecilles. **B.** Quisq̄ inq̄ dubitat: nec rez naturaz nec p̄ntia pōt p̄siderare rationū. **P̄s.** Rursus ingit̄ si duo sint q̄b⁹ idē fm̄ naturā p̄positū sit: corū-

ambulo. sed boni adipiscunt̄ quod volunt, s. summū bonum. mali licet velint non adipiscuntur ipsū. quia si mali adipiscerentur summum bonū non essent mali. ergo boni sunt potentes: mali impotentētes. vnde dicit̄ littera Omnes homines boni & mali nituntur peruenire ad bonum in discreta intentione. i. in diuisa intentione. dicit̄ boetius. Ita con-

q̄vñ? naturali officio idip̄s agat atq̄ p̄ficiat: alter vero naturale illud officiū minime administrare q̄at. Alio x̄o mō q̄ nature cōuenit nō qd̄ impleat p̄positū suū s̄ imitēr implet̄: quēnā hōz valētior eē decernis. **B.** Et si p̄iecto inq̄ qd̄ velis: plani? tñ audire d̄sidero. **P̄s.** Ambulādi inquit motū fm̄ naturā eē bōib⁹ nū negab⁹. **B.** Adinime inq̄. **P̄s.** Et usq̄ rei pedū officiū eē naturale nū dubitas. **B.** Nec b̄ qd̄ inq̄. **P̄s.** Si q̄s igit̄ pedib⁹ icedere valēs ābulare: aliusq̄ cui hoc naturale pedū desit officiū manib⁹ nitēs ābulare conet̄: quis iure hōz valētior existimari pōt. **B.** Cōterp̄ inq̄ cetera: nā quin naturalis officiū potēs eo qui idē neq̄at valētior sit null⁹ ambigit̄. **P̄s.** S3 sumus boni quidē eē malis bonisq̄ p̄positū boni quidē naturali officio virtutū petūt: mali vero variā p̄cupiditatē qd̄ adipiscendi boni naturale officiū nō ē: idip̄s conantur adipisci: an tu aliter eri-

tuus. Ita consequens est ad dicta. Sūdit p̄bia certum ē bonos fieri adoptione boni, certum est dicit boetius. Igitur conclusio dicit p̄bia: boni adipiscuntur quod appetūt. i. volūt. dicit Boetius: si videtur. si mali adipiscerent bonum quod appetunt non possent eē mali. Ita est dicit boetius. Igitur cōcludit p̄bia Cuz vtriq̄ petant bonū. sed hi. i. boni illud adipiscantur: illi vero mali minime. Non est dubiū bonos esse potētes: quivō mali sūt imbecilles. i. impotentētes. Respon- dit boetius. Quisquis id ē quicq̄s dubi-

tat de b̄ si pōt p̄siderare nām rez: nec p̄stiam rationū. **C** Notādū q̄ qz veritas p̄positionū fundat̄ sup naturaz rez: q̄ negat veritatē p̄positionū non pōt considerare naturam rez. sūt nagans veritatem p̄positionum non pōt considerare cōsequentiā rōnū. qz p̄ntia rōnum supra veritatem p̄positionum fundat̄. ideo dicit boet⁹. Qui dubitat de p̄missis non potest considerare naturam rerum nec consequentiam rationum.

C Rursus inquit. Dic p̄bia ponit scdām rōnem dicens Si sint duo q̄bus sit idem p̄positum. i. eadem intentio faciendi aliquid fm̄ naturam vnius eoz agat idipsum & p̄ficiat ipsū naturale officio. i. naturali organo. alter vero minime q̄at administrare. i. adimplere illud officiū. s. alio mō q̄ nature conuenit. nō impleat p̄positū: s. imitēr implet̄: quē hōz duoz decernis. i. iudicas eē valētiorē. i. potētiorē. dicit boet⁹. Et si p̄ quib⁹ p̄iecto. i. p̄siderē qd̄ velis. tñ ego desidero plani? audire. Tūc p̄bia d̄clarat sibi i. epeplū dicens. Nū negabis motū ābulādi hōib⁹ i. esse fm̄ nām d̄ic bō. minime nego. Et p̄bia: Et nū dubitas ei⁹ rei. i. act⁹ ābulādi eē officiū naturale pedū. dicit boet⁹: nec hoc dubito. & p̄bia. Sigs igit̄ ābulat valēs icedere pedib⁹. Alii? an ē cui officiū desit. manib⁹ nitēs. i. labozā. ābulare conet̄

deest voluntas: sed quantum ad actum interiorē volūtas semper libera est. & cogi non potest.

C Adeministi ne igit̄ ingit̄. Dic p̄bia p̄mittit secundūz vtile ad rōnem & est resumptio quorūdam p̄ius dictoz dicens. Adeministi ne esse collectum. i. conclusum superioribus rōnibus omnem intentionem humane voluntatis. festinare. id est tendere ad beatitudinem que volūtas agitur. id est ducit diuersis studijs. Respondet Boetius Adeministi inq̄ illud esse demonstratū. Itē querit p̄bia. nūq̄d recordaris beatitudinem esse ip̄m bonū. & eo mō do desiderari bonū ab omnibus. cum beatitudo operitur. i. desideratur. Respondit Boetius minime recordor. qm̄ pro quā illud fixum teneo memoriē. **C** Notandū q̄ recordari est aliquid reducere ad memoriā quod poplutionem ē lapsū a memoriā. & qz beatitudinem esse ip̄m summum bonū nō exciderat a mente Boetij. Sed semper remanebat in habitu: ideo dicit se nō recordari de b̄ sed in memoriā tanq̄ fixum tenere.

C Omnes igitur homines. Dic p̄bia arguit ex dictis p̄bans bonos esse potētes & malos impotentētes. talis rōne: q̄ cūq̄ adipiscuntur quod volūt sunt potētes & qui non adipiscuntur quod volūt sunt impotentētes. ex primo & p̄

q. d. pcedit i rōne tua: q. nullus ābigit qn potēs naturalis officij sit valētior eo q. neqat. i. nō pōt i dē officium. Tūc pbia. i. ppositiōi pmissē tāq. maiorē adiungit vñā mi nozē dices. S. sūmū bonū qd ēq. bonis r. malis ē ppositū boni qdem pētūt. i. adipiscū ē. officio naturali. i. virtute malivo conat adipisci idipz p varias cupi ditatem rerū temporalium quod nō ē offi ciuz naturale adipiscēdi bo ni. An tu o bo eti estimas ali ter. Cui boeti? Adime inqz r boeti? quasi pcurcendo cōcludit pnci pale intentuz dicens. Nam etiā illud qd ē pñs patet mi bi. Ex his eniz qz concessē ruz necesse est bonos esse po tentes: malos vero ibecilles z pbia applau dens boetio dicit. Recte inqz pcurris. z illud ē signū sic medici so lent spare iu diciū. i. signū erecte nature

stimas. B. Adime inqz: nā ēt qd ē psequens pater. Ex his. n. q. con cessis bonos qdē potētēs: ma los vero eē necē ē ibecilles. P. Recte inqz pcurris: idqz vti me dici sperare solēt: iudiciū ē erecte tā resistētisqz nature. S. qñ te ad itelligēdū pmptrissimū eē con spicio: crebras coacernabo rō nes. Tūc. n. qñā vicioforūm boinz pateat ifirmitas: q. nec ad b. qdē puenire queit: ad qd eos naturalis ducit ac pene cōpellit itētio. Et qd si hoc tā magis ac pene iniuro pēuntis nature dese rerētur auxilio. Considera vero qñāta sceleratos hoies habeat i potētia. neqz. n. leuia aut ludicra pnia pētūt: q. pseq atqz obtinere n pñt: sed circa ipam rez sūmaz verticēbz deficiūt: neci eo mife ri pgrit effect? qd solū dices no ctesqz molijē. In qua re bono

ti? nālis boni nō hz dñū repugnāz q. vineat. s. tñ pīgrā tiā z errorē vicioz puerit. z ita aliq. mōviciū hz nō directe. C. Considera rō. nāta. Dic pbia pōt i eadē rōnē z dīc. Cō sidera ex his qd dicā quāta ipotētia hēat sceleratos hoies neqz. n. pētūt. i. appetūt pnia leuia z ludicra. i. iocosa. sed ipñ deficiūt circa ipas sūmaz sup. pfectionē rez: atqz vti cē. Nec con i

rū vites eminet. Sicut. n. eñ qui pedib? icedēs: ad cū locum vīqz puenire potuisset quo nihil vltē rius puiuz iaceret icēssuz: ambu lādī potentissimū eē cēnsere: ita eñ q. expectēdoz finez: quo ni hil vltā ē appbēdit: potētissimū necesse ē iudices. Ex quo fit qd huic obiacet: vti idēz scelerati viri bus oibus videantur eē deserti. Cur eniz relicta virtute vitia fē ctant: ificitia ne bonoz? sed quid enervacins ignorancie cecitate? an sectandā novērunt: sed trans versos eos libido precipiat: sic quoqz itemperāia fragiles qui oblectari vino nequeunt. An sci entes volentesqz bonū deserunt: ad vicia vīlectis. S. hoc mō nō solū potentes esse: sed oīno esse desinunt. Nam qui cōmunē oī um que sunt finem relinquunt: pariter quoqz esse desinunt.

git ipñs misis effect? boni in eo. i. p. hoc q. ipñ molunt. i. laborant ac grere dies et nocies. i. trāstozia et ipalia bona. C. No ta ex ista for mā talis rō. qñto magis ē illud a q. aliqz dñicr. tāto ma ior ē su? effect? z i maiorē ipo tētiaz cadit. s. illō n. q. mali b. ficiūt. nō ē qd vile z modicū s. ē sūmū bo nū. q. maioruz maxima est i potentia.

C. In q. re bo noz. b. pbia ponit tertiam rōnē pbandō bonos maxie eē potētēs p tractādo exē plū supzposu tū. z ex b. dēlu

z nature resistētis supple ipñ morbo. C. Notandū q. ex littera formā talis ratio. quando duo intendūt aliquod propositum naturaliter quod id ppositū consequitur offi cio naturali est potens. z quod non psequitur illud. ppositū naturali officio est ipotens. sed tam boni q. mali tendunt naturaliter ad britudinē. z boni ipas psequunt naturali officio. i. virtute. mali aut non. ergo boni sunt potētēs ma livo impotentes. C. Nota circa vltimū q. medici so lent accipere signa pzenotica sanitatis ex egro. quod pa tiēs erigit. z p se nitē fortiori remedio. Sic i boetio si gnū erat consulescentie z sanitatis: q. ipse rōnem philoso phie remediātem quasi pcurcens per se compleuit. C. S. qñ te. Dic pbia coacernat qñdā alias rōes breues ad ppositū itōdēdū z sūt qñtoz rōes. scōa ibi. Cōsidera vō tertā ibi. In q. re. qñta ibi. Cur. n. p. pio dīc. S. qñ te ppi cio pmptrissimū ad itelligēdū. ego coacernabo. i. pponaz crebras rōnes. vide. n. qñta pateat ifirmitas viciozqz bo minū q. nec ad hoc qñt puenire. ad qd dñē z cōpellit eos nālis itentio. z qd eēt de istis malis cēssēdū. i. deserētē b. auxilio nature pēuntis tā magno ac pene iniuro. q. d. nihil aliud cēssēdū ē. nisi q. ipotentie eoz hoc ascriberetur. C. Notādū q. tā boni q. mali vlti redūt ad bonuz: z mali deficiūt ab eo qd ppetit eis fm n. m. ex hoc arguē sic. ma xia ipotētia ē dñicere ab eo qd nā itēdit. s. bec faciūt mali q. mali sūt ipotētēs. C. Notādū q. dīc pene iniuro. q. appe

dit malos maxime eē ipotētēs. Et dīc. In q. re. cāstuetudi ne boni desiderati eminet vires bonoz supple z vires ma loz nō. Sicut. n. cēnsere. i. iudicare. eē ābulādī potētissi mū: q. pedib? icedēs potuisset puenire vīqz ad euz locū. q. vltē? nihil pñū. i. manifestū iaceret icēssuz. ita necesse ē q. eñ iudices potētissimū. q. appbēdit finē ē expectēdoz. q. nihil ē vltia. nāta autēz sūt boni. Ex quo fit. a. qd huic obiacet. i. dñū est. vti idē scelerati. mali videantur deserti oibus viribus. C. Notādū q. sicut vīatoz aliqz dī citur potēs cū ābulat ad eum locū vbi nihil amplius res stat de via. sic boni quando perveniunt ad finem z ad bo num qd trāsēdū nō pōt. i. dīcūtur potētēs. mali autēz qd ipm attingere non possunt dīcuntur ipotentes.

C. Cur. n. vīute Dic pbia ponit quartā rōnē. scōa excludit quādā dubitatōes. ibi. Qd gde. R. qñ intendit i sū ma ē ista. mali qñ relicta vīute declināt ad vicia. aut seib unt bonū eē adherere vīuti aut nesciūt. si nesciūt peccāt p ignorantiā. nihil aut ē ipotentius ignorantiā. q. mali pec cantes ignorantia sunt ipotentes. Si aut scūt bonū esse adherere vīuti z declināt ad vicia aut volentes derelin quunt bonū aut non. Si nō volentes sed attracti libidi ne passionum conuertunt ad vicia. sequē q. sunt ipoten tes. q. maxima ipotētia ē nō posse resistere passionib?. Si aut sciētes z volentes reliquunt bonū. segur q. nō tñt sūt ipotentes: sed ēt q. oīno nō sūt. Cū. n. oīs natura inqñum

habeat ordinē ad finē: in q̄tū aliqd defisit ab ordine ad finē: itantus defit a natura. 2 p̄ h̄s ab eē ip̄i nature. 3 Itam rōnem p̄tendit i s̄a d. Cur enirelecta v̄tate mali sectantur vicia. ne pro nungd. hoc est ex iicitia. id est ex ignorantia bonorum. Sed qd est enermius. i. debili ce citate ignozātie. quasi diceret nibil an ip̄i nouerunt fecanda bona.

Sed ip̄os trā sueros libido. i. cupia p̄t capitat vicia. 2 sic ip̄i fragiles itemperatā. id est p̄t temperantias libidinis: nequeunt vicio oblutari. i. resistere. An scietes volentes deserunt bonum: 2 deficiuntur ad vicia voluntate 2 scia. sed hoc modo non solum potentes esse desinunt. sed omnino desinūt eē. Cui⁹

assignat rationem. nam q reliquit cōmūnem finem oīus qd sunt. 2 oīum q est ip̄m esse. pariter esse desinunt.

¶ Notādū q p̄mū enersissime habet eē. 2 p̄z eē cā eē oib⁹ vt sint. vt p̄s p̄ cōmentatores. 2. metaph. et p̄mo celi 2 mundi. Ab hoc ente deriuatū est singulis esse vt uue re. quanto ergo magis p̄gia recedit a p̄mo esse tanto magis defisit. Unde br̄s p̄gic. lib. moza. loquens de dyabolo dicit q dyabolus bene d̄ se non esse q a summa essen tia recessit. 2 p̄ hoc quotide ex crescente defectu dedit ad nō esse quōtā ab eo q ē v̄z esse cecidit. ¶ Notādū q p̄b̄i tres assignat cās ex qb⁹ omne peccatū p̄cedit. Oīs. n. peccās vel peccat ex ignozātia. 2 hunc modū p̄mo tan git. vel peccat ex ip̄otētia resistēdi. 2 iustū 2 rāgū. vt ex volūtatē 2 malicia. 2 illū modū qz grauior ē vltimo ponit.

¶ Quod qdem cupia. Dic p̄bia excludit dubitatōem. Aliqs. n. dubitaret. quōd aliqs possit esse malus 2 tñ dici n̄ esse. hoc excludit p̄b̄ia dices. Dixi forte videat cupiaz. i. alitui. vt malos q plures sint hominū dicamus ip̄os n̄ esse. Sed ita res sese b̄ quis mirz videat. Nam q sunt mali esse male non abnuo. i. nego. 2 ip̄os simplr 2 pure esse nego Nā sicut cadaver hoīs mortuū dixeris. sim p̄r aut hoīs appellare non possis. Ita viciosos malos esse p̄cesseris. 2 nequeā p̄steri ip̄os absolute eē sine determi natōe distrabere 2 replicat cām p̄us dictā dices. solum. n. illud ē qd ordinē recte seruati natura. qd aut ab hac nā 2 ab ordie deficiēt quod i sui natura sitū est dereliquit.

¶ Notādū q malū est determinatio distrabens sic 2 mortuū. Nā sicut cōcedēdū est cadaver hoīs esse hoīem. mortuū tamen nō simplr cōcedēdū ē cadaver eē hoīs. sic quēciqz malū cōcedēdū ē eē malū: nō tamen simplr ceter ex concedendū ip̄m esse. Unde sicut patet tertia p̄osa homines conuersi i maliciam humanam amiserūt naturā. ergo per maliciā homines desinūt eē qd fuerant. ¶ Sed p̄t inges mali. Dic p̄bia excludit dubitatōem contingentem circa p̄ncipale propositum. Oīensum eni

est q mali sunt impotentes. Aliqs dubitaret quōmodo verum sit. cum tñ confiteri sit dicere q mali possunt. hoc soluit p̄bia: scd ostendit q potentia malorum nulla sit. ibi. Nam si vti. dicit p̄mo. D boeritū inges obyciendo contra predicta: q mali possunt fin cōsuetum modum loquendi. Responder p̄bia: ego non quidem negauerit

ab ibecillitate descēdit. Possūt etiam mala que minime valerēt si in bonoz efficiētia manere potuissēt. Que possibilitas eos euidentius nibil posse demonstrat. Nam sicuti pauloante collegimus: maluz nibil est. cum mala tātmōdo possint nibil posse im probos liquet. B. P̄erspiciūē. P̄. Atqz vt itelligas quenam sit hui⁹ potētie vis: summo bono nibil potētius eē pauloante diffiniui. B. Ita ē inq. P̄. Sed idem ingit malum facere nequit. B. Abimine. P̄. Est igit inquit aliqs qui omnia posse homines putet. B. nisi qd insaniat nemo.

vt patet ex dictis. Que possibilitas maloz. qui possūt mala. demonstrat eos euidentius nibil posse. ¶ Notandū q dicit malos minime posse mala supermanere i efficacā bonoz. ex quo videtur q boni non possunt facere malū: nec per consequens peccare. quod falsum est. cum iustus septies in die cadat: 2 fortior resurgit fin scripturam. Ad hoc dicendum q boni non possunt facere malum ex electionē recte rōnis. que semper de peccatur ad optima. 2 de potentia absoluta possint facere malū. inq̄tum tamē potentia eoz dīngitur volunt. 2 i electioni qua eligunt bonum 2 non malum. sic d̄ nō posse facere malum.

¶ Nam sicuti pauloante. Dic p̄bat q potentia maloz nulla sit tripl̄. scd ibi. Atqz vt itelligas. tertia ibi. Tunc accedit. P̄rio dicit Sicut collegim⁹ ante: malum nibil est. et mali tñ possunt mala. ex hoc liquet improbos nibil posse Et dicit boerius: p̄erspiciūē est. ¶ Notandū q ratio sic formatur. posse malum ē posse nibil. cum malū nibil sit: sed mali tñ possunt mala. ergo possūt nibil. 2 per h̄s nulla est eoz potentia. ¶ Notandū de hoc q malus nibil sit vltimū est p̄us. Et dicit beatus augū. Cum p̄nuerit nature per verbum dei facte sint: ingras per ip̄sū facta non est. qz ingras nulla substantia est. 2 peccatum nō est nā sed vicium nature appetentis illū qd nō ē sui ordinis. ¶ Atqz vt itelligas: Dic probat idem alio modo dices. D boeritū quenam sit vis b̄iis potentie qua mali dicunt⁹ posse sic considera ex dīcēdis. Nos pauloante diffiniui qd nibil esse potentius summo bono. i. deo. Ita est dicit boer. 2 p̄bia. Sed idem. i. sumū bonū neg. i. non potest facere maluz. D inime dicit boerius Et philosophia. Est igitur aliquis qui putet hoīs omnia posse. Nemo dicit boerius nisi quis insaniat. idem homines possunt mala facere: vtinam non possent dicit boerit⁹. 2 igitur p̄bia arguit. Cui⁹ igitur r̄i modo potēs bonoz possit oīa. non autem qant id est possunt omnia potentes maloz. manifestum est eodēdū minus posse qui mala possunt. ¶ Notandū q

q mali possunt: 2 sic potētia ip̄oz non descendit a viribus. sed ab imbecillitate. id est a fragilitate. quod declarat. quia mali possunt. quidem mala que minime valent. id est possent. si potuissent manere i efficiētia eoz bonoz. id est i efficiētia malorum esset tālis qualis illa quā habet boni. que potissima est

posse malum magis arguit impotentiam q̄ potentiam. q̄ si argueret potētia: tūc deberet oipotētissimo. s̄dō q̄d falsum est. Un̄ potest argui ex lra sic. De pot oia: r nō pot malū. malū nō p̄t oia. r p̄t malū. q̄d posse malū magis arguit impotentiam q̄ potentiam.

Cuc accedit. Dic pbat idem tertio mō dicēs. Duc accedit q̄ oēm

potentias esse numerādam inter expetenda q̄ p r oia expetenda. i. desiderāda re ferri ad bonū velut ad qdā cacumen. idē ad perfectiores sue nature. s̄z possibilitas. i. potētia patrādi sceleris. i. faciendi. malū nō p̄t referri ad bonū. igitur expetenda nō ē. omnis aut potētia expetēda est. liquet igitur possibilitatem. i. valentiam siue potētiāz malozum nō ē potētiāz. **C** Notādūz q̄rō sic pōt formari ex lra. Ois potētia q̄ ē potētia nā ē appetēda r referri ad bonū. q̄ potētia malū nō est potētia.

Ex quibus oibus bonoz. **C** Dic ex dictis concludit conclusionem p̄ncipalē p̄firmādo eā autēte platonis dicēs. Ex gbus iam declaratis apparet minime dubitabilis potētia bonoz. r infirmitas malozum. r liquet veram esse illam sniam platonis. Solos sapientes posse facere q̄d desiderant improbos vero explere posse quod libeat. i. quod libidini placeat. quod vero desiderant rationali appetitū malos explere nō posse. faciunt enīz supple malū que. s̄ libido liber. i. expetit. dū putat se adepturos bonūz q̄d desiderat. p ea gbus delectant s̄ minime adipiscunt q̄z p̄ba. i. vicia vel homines viciosi nō veniunt ad beatitudinē. **C** Notādūm q̄ desiderium est appetitus rōnalis. libidū aut spectat ad appetitū sensuālē. licz ergo malū affecerit beatitudinem appetitū rōnalis. r q̄ faciūt quod libet sequentes appetitū sensuālē. nō ad beatitudinē nō pueniūt. Sapientes aut q̄ dēnt delectatōes sēsuales. r insunt itellectuālīb. ipsi sūz q̄ p̄ciūt aiam suā scia sūz creatoris qui de nibilo fecit ens. v̄ scribitur in libro dē pmo. Anima nō tristabitur neque cōturbabitur cū recedit a corpore. v̄ scribitur in eodem.

C Metrum secundūm libri quarti.

q Uos vides sedere cello. Istud est metz secundūz bui quarti. r est metruz mixtū. p̄mū dicit ale

manicū ab iumento trocāscū a pede p̄sante. sc̄z d̄ fē. regraciū ab iuētore. spōdaicū a pede p̄sante. In q̄ metro p̄bia oñdit quō potētia maloz sit cōsiderāda. in q̄b ma xime videt ēē sicut sūt reges r p̄ncipes. r d̄icipiēdo constructōez i septimo vsu. Sigs detrabat. i. remoueat p cōsideratōez r itellectū. regmina. i. regimia vāni culti. r exte

tant. sed minime adipiscitūz qm̄ ad btitudinē p̄ba non veniunt. **C** Aterz scdm̄ libri quarti.

q Uos vides sedē cello Solij culmine reges Purpura claros nitēte

Septros tristibus armis: D̄re totūz comminantes: Rabie cordis anhelos: Detrahit i quis superbis Vani tegmina cultus: Jam videbit intus artas Dominos ferre catenas. Hinc enim libido versat Audis corda venenis. Hinc flagellat ira mentem Fluctus turbida tollens. Aderoz aut captos fatigat. Aut spes lubrica torquer. Ergo cum caput tor vnum Lernas ferre tyrannos: Non facit quod optat ipse Dominis pressus iniquis.

C Prosa etiā libri q̄rti.

v Ides ne igit quanto i sce

talium tyrānoz audis venenis. Hinc. i. ex alia parte. ira turbida flagellat. i. punit. mentem ipsoz. ira inq̄ tollens. i. excitans. fluctus. i. disturbat. aut captos infortunio alio quo meror ipsos fatigat. aut spes lubrica. i. vana torq̄t. Cū ergo cinas vnum caput. i. vñ p̄ncipē ferre. i. sustinere. tot tyrānos. i. passionēs tyrānicantes ipse p̄sūs inq̄s dominis. i. vicys d̄nantib. nō facit q̄d optat. **C** Nota q̄ v̄ tentio p̄ba est dicere si q̄s vñ p̄sūt possit penetrare corda p̄ncipū. quos videt sedere i altis solys ornatos claris indumentis. hīres arua terrētia. i. tozuoz vultu. respiciētēs m̄feros. statim visu coggeret ipsos ligatos multis catenis insolubilibus. s̄ passionib. i. respei. timozis. r sic ligati passionib. nō faciūt q̄d optat. r per d̄ns sunt ipotētes.

C Notādūm q̄ dicit bonū p̄sūs inq̄s dominis. i. vicys dominantibus nō facit q̄d optat. dicit br̄s augst. i. lib. de ciu. dei. Bonū etiā si seruiat liber est. malus aut si regnat seruus est. nec vñ p̄hois. s̄z q̄d gramē ē tor d̄noz seruus est quot vicioz.

C Prosa tertia quarti libri.

v Ides ne igit. Ita ē. p̄a tertia huius quarti. qua oñdit p̄bia malis nunq̄ deesse supplicia. r bonis nunq̄ deesse p̄mia. Et p̄mo p̄bia cōtinuādo se ad p̄cedentia. p̄mo p̄mittit intētiū suū. sc̄z p̄sequitur itētiū. ibi. Rep̄ eteni. p̄mo dicit sic. Vides ne igitur o boeti i quanto sc̄no. id est in quanta yllitate impotētie. voluāt

riozis supbis regib. Quos reges vides se dere cello culmine. altitudine. soly. idē cathedre. q̄s vides claros purpura nitēte. septos. idē. circūdatos armis tristib. i. p̄stantibus reges inq̄ cōminantes. i. minas imponentes misis totuo ore. idē crudeli aspectu anhelos. i. cupidos vel festinos rabie cordis. i. crudelitatem mortis. Jā videbit o mios tales ferre itus. in aio. artas cathēas. idē. viculavicioz. q̄d manifestat subdens hic. n. i. ex vna pre. libido. i. Scupia. v̄lar. i. p̄cipitat. cōda

pbra. i. hoies pbrosi & viciofi. vides et q luce. i. q claritate poterit respicere. pbias virtuosoz boium. In q sic i suo antedec pspiciu e b pns. In nung bonis pnia: nunq scelerib. i. boibus sceleratis deesse fua supplicia. ¶ No rādū q mali dicitū volui i sceno. qz mali r maxime libidi nōsi sub? affimilant. sicut postea patebit q voluunt i sce no: fū illud.

Sus magis in sceno gaudet: qz i fonte fere no. De quibus dicit scriptura perierūt iumē ta in stercore suo. pbi autē luce respicēdē qz virt? e pbi: tas qz vltra humanā naturā boies puebit a ois affimilant.

¶ Rex etenī que gerunt. Dic pbia pfer qz i rectum. r p pbat qz bonis nūqz defūt pbia. scdō onidit qd sit illud pmiū ibi ad cuius pmiū.

¶ Primo onidit qz bonis nūqz defūt pmiū. scdō onidit qd sit illud pmiū ibi ad cuius pmiū pbat quab? rōnib?. scdōz ponit ibi. postremo. pma rō talis ē. Dis res ppter quā aliud gerit ē pmiū illi? rei q gerit. s. ppter bonū oia fiūt r gerunt. qz bonū ē pmiū oium q gerunt. s. bonū a bonis separari nō pōt. qz tā nō eēt boni. qz bonis nūqz defūt sua pnia. Unde dicit i lra. ¶ Rex q gerunt. i. fiūt illud ppter qd vnaqueqz res gerit. i. fit. illud videri nō pōt iniuria ēē pmiū illi? b declarāt exēplariter. Utī currēt i stadio. i. salūq spacio. corona est pmiū ppter quā currēt. s. qz onidit pmiū btrudine ēē idipm bonum. pp qd oia gerunt. qz ipm bonū ē veluti cōe pmiū actib? humanis ppositū. s. hoc bonū nō pōt separari a bonis. ¶ Nō. n. boni iure vocabit q careat bono. qre pbois mores. i. hoies bñ mōgeratos. nō relinquit fua pnia. quātūcūqz sēuiant mali? bonos: nō sapiēt nō decider corona. i. pmiū nec arefcerit. minuet qz aliena improbitas nō decerpit. i. nō aufert pmiū dec? pbi animis: qz si boni accepto premio extrinsec? letaret poterat hoc aliqz auferre ab eis. vel fal te ille q pmiū fessit. s. qz illud pmiū fua pbitas vniūcūqz confert. tūc quilibet carebit suo pmiū cui deflerit ēē probus ¶ Notādū qz pfuetudo fuerat apud romanos currere i stadio. i. in aliquo spacio. qd vocabat stadiū. qz cū venit ad metā sustulit pmiū. i. coronam vel aliquid aliud. sic dicit apls. ¶ Nescitis qz bi q i stadio currūt: oēs qd currūt s. ym accipit brauiū. sic currere vt apphēndatis. gīd pp qd currit ē pmiū currētū. ¶ Notādū qz boeri nō pōt carere

pmiū. qz illō a qd bō denotat bon? ē vt velopatio vt uosa qz fm arist. z. et b. Ois virt? erit vtiqz habitus ex qd bō fit bon? pp qd dignitas vtutis ē pmiū vt uosa opantūqz ope rans vt uos nō pōt puiari vtute: qz bon? nō pōt carere suo pmiū. ¶ Notādū qz tūcūqz mali fēuiāt: nō sapiēt nō decider corona. qz fm seneca: nūqz irantū vici? contrahit nec

suo premio carebit: cū pbus esse defierit. Postremo cū omne pmiū iccirco appetat: quoniam bonū ē credat qz boni cōpotez pmiū iudicet expet? At cuius pmiū oium pulcherrimi maximū. Ademero. n. illi? corolarij quod paulo ante pcpūsi deducit sic collige. Cum ipm bonū beatitudo sit. bonos oēs eo ipso qz boni sūt fieri beatos liquet: s. qz beati sūt deos ēē cōuenit. Est igit pmiū bonozū qd nullus deterat dies. nullus minuat potestas. nulli? fufcerit iprobitas: dōs fieri. Que cū ita sint: de maloz quozqz inferabili pena dubitare sapiens nequeat: nam cū bonum malisqz item pena atqz pmiū aduersa frōte dissidēte: qz in boni pmiū vide mus accidere: cadē necesse est in mali pena cōtraria pre rīdeant. Sicut igit pbiis probitas ipsa sit pmiū: ita iprobis negtia ipsa suplicium est. Jā vero qz qz afficiē

malicia iuale: scet? virtutes qn nomē pbiē facz r vena bile pmaneat scilicet ē dō malis r stultis res pectū bonoz r sapiētū.

¶ Postremo cū oē pmiū. Dic pōit scdō dā rōnē qz tā lis. pmiū nō hz rōnē pmiū nūqz in qzū bo nūqz igit est cōpos boni ē cōpos boni. dic qz i lra. ¶ Postremo cū oē pmiū iccirco appetat quia credit esse bonū. qz iudicet cōpōtem boni expetū ēē pmiū qd nullus.

¶ Notandū qz argumētū pbiē simile ē isti ac si arguat. bō nō hz rōnē boia nisi

qz rōnalis. qz cū igit ē rōnalis ē bō. sic sūt pmiū i appetit nisi qz bonū. qz est cōpos boni est compos pmiū. scdō bonus est compos boni. qz nō deest sibi pmiū.

¶ At cui? pmiū. Dic ostendit qd sit illud pmiū qd bōis sequunt. s. maximū r optimū. qd ē fieri dōs. vñ dic. At cui? pmiū. s. boni nō sūt expertes. i. carentes. ¶ Rīdet pbia: oino pulcherrimi r maximi pmiū. qd pbat ex quodam corolarij supra decalato. d. Ademero corolarij illi? qd pcpūsi ante deducit sic collige. i. ex illo corolarij pclude. Cū ipm bonū sit beatitudo: liquet oēs bonos eo qz boni sūt fieri bōis. s. qz beati sūt eos nūc ēē deos igit pmiū bonoz ē fieri deos qd pmiū bonoz nullus dies deterat. i. cōsumit. nullus potestas minuat. nulli? pbitas fufcerit i obfuitat. ¶ Notandū qz i ista deductōe pbia nō accipit btrudinem p statu quē boni habituri sūt post hāc vitam sed p statu beatitudinis: qualis i hac vita haberi pōt quēz bō pscat p virtutes. Unqz ēēntialit? ē bon? ēēntialiter est beatus r deus. r deus nō est ēēntialiter bonus sed partici partique: bō ēēntialit? ēēntialiter beatus r deus.

¶ Que cum ita sint. Dic ostēdit pbia qz malis nūqz defūt fua supplicia. scdō onidit quale sit illud supplicium ibi. Vide aut. pma in duas scdm duas rōnes. secunda. ibi. Jam vero. pmo dicit. Que cum ita sint. s. qz boni nūqz carent pmiū. sequitur qz nullus sapiens possit dubitare de inseparabili pena maloz. Nam cū bonū r malus

pena et pñitū aduersa frōte distideant. i. opponant abini-
cē. est q in boni pñio videmus accidere eadē necesse est
q rīdeant dñia pte i pena mali. sic igit pñis i bonis ipa
pñitas sit pñitū: ita negtia ipa iprobis supplicii. C. No-
ta qñcūq subiectis dñis insunt dñie passioēs. si vñ subie-
cto pñitur esse sua passio. tūc p locū a dñis reliq subie-
cto assignat i
esse similit sua
passio. Cū igit
bonū et malus
sint diuersa fa-
biecta: pñis
et supplicii sic
diuerse passio-
nes. si ostēdit
bōis nō deesse
pñia: ostēsum
est malis nō
deesse suppli-
cia.

C. Jam vero
qñs. Dic po-
nit scdm rō-
nē que talis ē.
pena nō ha-
bet rōnem pe-
ne. nisi ex hoc
q malū ē q d-
dam. q qui est
affectus malo
ipse est affect-
pena sed mali
sunt affecti i
molesti ma-
lor: ergo sunt af-
fecti pena. et p
pñis supplicio.
Uñ dicit i fra-
Jam vero qñs afficitur pena. malo nō dubitat se ē affe-
ctū. cū supple pena non habeat rōnem pene nisi q malū.
igit si ipsi mali seipos existimare velint. pñt se sibi vide-
ri expres supplicij. quos malos oīum maloz extrema ne-
gta. i. maxima i genere mali. nō nō. i. tñmō afficit. veruz
p sivebementer ificit. q. d. non. C. Notādū q sicut argu-
mētum tenet sub hac forma. homo non ē homo nisi q: est
rōnalis. q q est rōnalis est homo. sic arguit i pposito. pena
nō bz rōne pene nisi q malū ē qdā. q ē affect- malo: est
affect- pena. sed mali sūt affecti malo q malū nō deest ma-
lis. et per conseques supplicium.

C. Uide at. Dic phia ostendit qle fit pñitū maloz. i. trāsfom-
matio in bestialitatē. scō ostendit q p diuersa vicia boica
transformant i diuersas bestias. ibi. Auaricia. p. diē. Uide
o boeti q pena comitet iprobos ex aduersa pte bonozum
idest p dñum ad bonos. didicisti. n. paulante. s. in tertio li.
Omne qd est ē vñ: didicisti vñ ē bonū. cui pñis ē vt
oē qd sit videat ēē bonū. Igit qd deficit a bono desinit
ēē. q sit vt mali desinat ēē qd fuerat. s. i pta reliq sive bu-
māi corporis adhuc manēs i eis ostētar malos fuisse bo-
mines. Quare verū i maliciā amiser humanā naturam.
sed cum sola pñitas possit quēque boiem puebere vltra
bestias. i. naturā diuinā. necē ē vt quos improbitas ab hu-
mana pñitōe delectat ipa detrudat boiem i fra merietuz. i.
dignitatē bois i naturā bestialitatis. Igit euenit vt nō pos-
sit estimare boies. s. bestia quē videas vicias trāsfommati.
C. Notādū q cū grad- entū distīn guanē fm nobilitatē

et ignobilitatē. qz nō ē accipe dñas species eque pfectas. s. i
yna est dignior alia. iō o3 qd oē cns quod non est hō sit su-
pra boiem vel i fra boiem. mali aut vt. pbatū ē maliciā
desinit ēē boies. ergo necesse est malos ēē supra homines
vel i fra. cū aut sola pñitas vebat boiem supra humanam
naturā. i. ad naturā dñi sequi q malicia deiciat malos

vicias videas: boies estimare nō
possis. Auaricia feruet alienarū
ophi violentus ereptor: silz lupi
dixeris. Feror aut inger- linguā
litigis epercer: cani compabilis.
Insidiator occultus surripuisse
frandib- gaudet: vulpeculis ere-
quet. Ire interperās fremit leōis
animū gestare credat. Pavid-
ac su gar nō metuēda formidat:
ceruis silis babeat. Segnis ac
stupidus torpet asinū viuūt. leuis
ac icōstās studia pmutat nil ab
auib- differt. Sedis imundisq
libidinib- imergit: sordide suis
voluptate detinet. Ita fit vt qui
pñitare deserta hō esse desierit:
cum i diuinā pñitōē trāsire non
possit: veratur in beluam.

C. Betruz tertium quarti libat.

Elanaricij ducis

v Et vagas pelago rates
Eurus appulit insule.

diabnis. talis exēq. i. pparet vulpeculis. s. homo i pñis. i.
irēperatus. i. fire fremit. talis credat gestare animū leonis
sed homo pavid- et fugat q formidat babeat silis ceruis.
homo autē segnis et stupid- ille torpet. i. tardus est. r. talis
viuit asinū. i. asinine. Homo aut leuis et icōstās q pmu-
tat studia sua. i. opera. nibil differt ab auib- s. hō gn imer-
git sedis et imūdis libidinib- ille detinet voluptate for-
dide suis. i. ppar silibus. et sic de ceteris vicijs. ptingit loq
vñ pcludit phia dicēs. Ita fit vt q deserta pñitare ofierit
esse hō cū non possit trāsire i pñitōē diuinā vñ i beluā
.i. in bestiam. C. Notādū q i nobis ē duplex virtus co-
gnoscitiva. intellectus et sensus. Intellect- ēq diuinū in
nobis p quez ad superiōra ascendim- et deo simile sum-
Sensus aut īcōtūm non obedit rōni est quid brutale in
nobis p que i fra naturā humanā redigimur et bellus siles
efficiimur. Jō diē boeti- tractat de fumo bono. Ue vo-
bis boibus q de numero bestiaz estis pputati diuinis qd
i vobis est non cōfidentes p quod ad supiōra ascēditis et
deo siles estis. diuinū aut i homine vocat intellectum.

C. Metrum tertium quarti libi.

v Elanaricij ducis. Jñud ē metz tertū bui- quar-
ti qd dī gliconicū ab iūētoze. coriābiciā a pede p-
dominatē iā phia ostendit trāsfomtatōēz bolum i bestias
p quādā fabulam. scō ostendit trāsfomtatōem mē-
tis p vicia esse peiozem trāsfomtatōem corporis ibi. Ole uē.
Fabula quam intendit est de trāsfomtatōem socioz
vlyxis. et talis. Ulyxes post bellū troianū. cuz redeundo

infra naturaz
humanam. s.
ad naturaz be-
stialitatis.
C. Auaricia
feruet aliena-
rum opum.
Dic phia ostē-
dit qñter bo-
mines per di-
uerfa vicia
transforman-
tur i diuersas
bestias dicēs.
Aliquis homo
feruet anari-
cia. s. violent-
ereptor. i. abla-
tor vel rapoz
alienarū opuz
talē dixeris si
mitem lupi. s.
homo feroz et
inger- q exer-
cet linguam li-
tigis. talis cō-
parabilis ē ca-
cani. Homo
occultus insi-
diatur q gau-
det subripui-
se aliena frau-

ad ppa diu errasset i mari: puenit i quādas isulam quam
ihabitabat quedā dea noie Circe: filia solis que per gra-
mina & portiones plucuit hospites suos mutare i diuersas
bestiasq̃ etiā socios vlyxis ad ipsam puenierat p suas
potētes mutauit. sed mercurius dedit vlyxi album flores
p quem mutauit transformatōem & potionem veneficaz

q̃uis autes so-
cy sui eēt mu-
tati i bestias
q̃tum ad figu-
ram corporis:
tamen reman-
sit i eis mens
integra excelsa
oi bestiali seu-
cia. Unde dī i
lra. Eurys vē-
r tal: appulit
vela duci nari-
q. idest vlyxis
q̃ demomina-
tur narit' a lo-
co vel a regio-
ne de qua ori-
undus erat. &
appulit vagas
rates. i. naues
pelagō. i. mari
quidam isule.
qua. i. aqua su-
la residēs pul-
chra dea. Cir-
ce. edita. i. ge-
nita ex semie
solis. illa mi-

Pulchra qua residens dea
Solis edita semine:
Miseret hospitiū nouis
Tacta carmine pocula.
Quos vt in varios modos
Vertit herbipotes manus:
Hic apri facies tegit.
Ille marinaricus leo
Dente crescit & vnguibus:
Hic lupis nuper additus
Flere dum paratylulat.
Ille tigris vt idica:
Tecta mitis obambulat.
Sed licet varijs malis
Numen arcadis alitis
Obstitum miserans ducem
Peste soluerit hospitis:
Jam tamen mala remiges
Ore pocula traxerant.
Jam sues cerealia
Blande pabula verterant.

fecit nouis hospitiū. i. socys Ulyxis. pocula tacta carmi-
ne. i. cantatōe. quos. i. hospites. vt. i. postq̃. manus Circe
herbipotens. i. potens herbaz. vertit. i. mutauit socios vly-
xis i varios modos. i. vvarias figuras bestiaz. Dunc. idest
ynum illogz tetigit facies apri. ille. i. alius marinaricus leo.
i. africanus leo factus. crescit dente & vnguibus. Dic. id.
est alius nuper lupis additus. idest cōiunctus dum parat
flere. ppter suam transformatōem ipe vlylar. Ille. i. alius
obambulat. i. circuit tecta. i. domus. mitis vt idica tigris.
idest indie.

¶ Sed licet numen. i. deitas. arcadis. i. mercurij. g. colit
i arcadia g. d. ales. eo. q. fingit. habere alas i pedibus ad
designandū velocitatē sui motus. Ille mercurius mise-
rans ducem. i. vlyxem obstitū. i. circūdatum varijs malis.
ipse soluerit. i. liberauerit eum a peste hospitis. f. circe. tñ
remiges. i. socy vlyxis iam traxerant. i. biberant. mala po-
cula ore. & iam sues effecti. verterant. i. mutauerant. pabu-
la cerealia. i. nutrimenta panis. qui panis est cibus homiū
glāde. i. i glandes. g. est cibus suis. & nihil manet itegroz
f. de figura humana. i. pps perditis. i. mutatis. voce & cor-
pore. sola aut mens stabilis manens gemit supra monstra
i. supra transformatōes corporis quā patit. ¶ Norādū q̃
transformatio hominis i bestia remanente aia rōnali non ē
possibilis fm rem. q̃ si esset possibilis. vel esset possibilis
fm transmutatōem substantialem vel accidentales. nō
fm substantialem q̃ per talem introdūcit noua forma sub-
stantialis. & sic due forme substantiales specificē differē-
tes. vt forma lupi & hoīs simul. i. formaret idēz corpus qd
falsum est. nec ē possibilis fm accidentia ppra que dispo-
nant materiam ad determinatam formam. q̃ impossibi-

le est materiam fm vnam & eandem dispōnē ppoz iona-
ri diuersis formis. Un oino ē ipose aiam intellectū vñiri
materie disposite ad formā lupi. q̃ transmutatio de qua h
logur si est possibilis erit solū fm accidentia idividui. pue-
nientia ab exterioribz causis quēadmodū videt p̃igisse dē
rege Nabuchodonosor: de q̃ legit i daniēle. q̃ ex hoīb' cie-
trus est & senū

Et nihil manet integrum
Voce corpore perditis.
Sola mens stabilis: super
Monstra que partem gemit.
Oleum nimium manum:
Nec potentia gramina:
Membra que valeant licet
Corda vertere non valent.
Intus est hominum vigor:
Arce conditus abdita.
Nec venena potentius
Derrabunt hominem sibi.
Diraq; pentus ineanit.
Nec nocentia corpori
Abentis vulnere feriunt.

¶ Prosa quarta libri quarti.
Am ego fateor inq̃ nec
iniuria dici video victo-
sos tamen si humani cor-
poris spēm seruent: in beluas ta-
men animoz qualitate mutari.

quandam apparitōes fantastica. vnde non videtur rōna-
bile q̃ nabuchodonosor transulerit se ad iumentā come-
des senum nisi q̃ quadam inania & apparitōe fantastica
agitatū seipm reputabat iumentū aut bestiam: ppter
quod a confortio hoīm eiectus cū ēris habitabat.

¶ Oleū nimium manū. Vnde ostendit transformatōes mētis
p vicia ēē deteriorē transformatōe corporis eo q̃ mēs nobi-
lior ē rāto corpe & vif. Ego dico manū circe. i. ptātē. ēē ni-
mū leuē. i. i becillē. nec dico gramina ci ēē potētia q̃ licz
valeant vertere mēbra. i. corporis. nō tñ valēt vertere cor-
da. q̃ itus ē vigor hoīs. idēz. i. absconditus. arce abdita. f.
i mēte abscondita. sz bec dira venena. i. vicia. potētē? b̃ra
būt hoīez sibi. q̃ venena siue vicia penit' meat. i. p̃rāteit
& nō nocētā corpi seuiūt. i. ferire faciūt hoīez vulnere mē-
tis. ¶ Norādū q̃ q̃ aia nobilior ē excellēior ē corpore
trāsmutatio facta i aia de vritū? ad vicia stāte corpore
humano. ipsa ē deterior q̃ facta trāsmutatioe corporis hu-
mani i spēm bestie aia remanētē trāsmutata. q̃ aia trās-
mutata dato q̃ corp' trāsmutet ad huc bō dē hō rōe aie.
sz remanētē cōpe hūano & aia trāsmutata: iā bō nō dē hō
nisi eguocē. q̃ trāsmutatio aie peior ē trāsmutatioe corporis
aia remanētē trāsmutata.

¶ Prosa q̃rta q̃rti libri.
Uum ego fateor inq̃. Ista ē q̃rta. p̃ia b̃m' q̃rti
i qua p̃ncipaliter tria probat. p̃mo pbat malos
ēē miseroīes & cupita pficiūt q̃ si ea nō pficerēt
Scdo pbat malos ēē miseroīes si sint impuniti q̃ si sint
puniti. Tercio ostendit illos ēē miseroīes qui faciunt ini-
uriam q̃ illi qui patiuntur. scdo ibi. Nam hoc quoq; ter-
tia ibi. Nam ne illud. p̃mo boetius consentiens p̃dictis
fac qdā dē notū. & p̃bia sibi rōde. i. scdo p̃bia p̃fegit p̃ncipale
8 4

Item tñ. ibi. Etenim. Primo dicit. Tū ego boetius finito carmine inq̃. i. dixi. ego fateor. i. cōcedo vix eē qđ oēm. ē. nec iniuria. i. nō iuste video dici vicioſos mutari i beluas. i. beſti as. qualitate. i. vicio aior. tā eſſi p̃ q̃uis. ſeruet ſpem bu/ mani corporis. Tunc boetius faciens notum dicit. Sed eis quoz mens atrox. i. crudelis ſeuit p̃nicie bonoz. id iſz noluiſſem eis licere. vt ſeu ant malum bo nos. Rñdet p̃bia. nec licet inge vti mon/ ſtrabitur con/ uenienti loco: tamen ſi id iſz quod crediſ eis licere. hoc auferat a ma/ lis. releuat pe na ſcleratoz boium ex ma gna parte.

¶ Notandū licet credatur malis licere qđ ſeuant cōtra bonos non ta/ men i rei veri tate licet. qđ i ſexta p̃bia ubi p̃bia qđ nihil li cet malis p̃tra bonos niſi qđ cum p̃mittit ex ordiatōe di uine puiden tie ad vtilita/ tes bonoz.

¶ Etenim qđ i credibile. Vici p̃bia p̃ſeq̃ p̃ncipale itentum probando qđ improbi ſunt miſeriores qđ cupita p̃ficiunt qđ q̃ perſice re non poſſunt. ſcđo oñdit qđ i bac vita nihil eſt diuturnuz i comparatione ad vitam eternam. tertio ponit admira/ tōem Boetij ſuper quodam. ſcđa ibi. Neg. n. tertia ibi. Tum ego. p̃mo dicit. Neceſſe eſt malos eē iſclioz. i. miſioz. cum perſecerint cupita qđ ſi non poſſunt iplere quod fore videatur cuiq̃. i. alicui i credibile. cum. p̃ba/ tio eſt. Tñ ſi miſez ē voluiſſe p̃ana miſeri ē potuiſſe. ſi ne qđ. poſſe. langueret. i. deſiceret. effect. miſe volūtatis. Itaq̃ cū ſingulis tribus. i. volūtati potētie z effectū. ſit ſua miſeria. neceſſe ē vt illi vrgēant triplici iſortunio. i. malo qđ videas ſcel. velle. ſcel. poſſe. ſcel. p̃ficere. diē boe. acce/ do inq̃. i. ſtērio. ſz ego vebemeter. exopto. vt mali deſerti poſſit patradī ſcleri cōtē careāt B iſortunio. i. vici p̃bia Carebūt igit oci. i. citi. qđ tu forſitz velis. i. velle doleas. vt qđ illi eſtiment ſeſe. i. ſeipſos carituros. ¶ Notandū qđ p̃bia diē qđ poſſe malū ſit p̃i. qđ velle malū. B videt falſū qđ poſſe peccare nō ē malū. ſz velle peccare. Un ſz ſene. De peccatū i actōe ē. z ois actio ē volūtaria. qđ p̃ctū eſt volūtariū. p̃ tāto ē diē aug. Tolle volūtate z iſtern. n. erit qđ p̃i ē velle malū qđ poſſe malū. cui. 3 rñ ſi diē. Ad B di/ cedū qđ ſi poſſe z velle ſz ē z absolute ſiſderent. tñ p̃i ē velle malū qđ poſſe malū. Si at accipit poſſey ſequens malā volūtate z ſubſeruiē eide. vt volūtās mala p̃ficiat i exteriori ope ſic p̃i ē poſſe qđ velle. qđ ſine tali poſſe lā.

Sed quorum atrox ſclerataq̃ mens bonozū p̃nicie ſeuit: id iſum eis licere noluiſſem. ¶ Nec licet inquit vti conuenienti monſtrabit loco. Sed tamen ſi id iſum quod eis licere credit au/ ſerat: magna ex parte ſcleratoz boium pena releuatur. Etenim quod i credibile forte cuiq̃ vide/ atur: inſclioz eſſe neceſſe eſt malos cum cupita perſecerint: qđ ſi ea que cupiſit implere non poſſint. Nam ſi miſerum eſt vo/ luiſſe p̃ana: potuiſſe miſerius ē: ſine quo voluntatis miſere lāgue ret effectus. Itaq̃ cum ſua ſin/ gulis miſeria ſit: triplici iſortu/ nio neceſſe eſt vt vrgēant: quos videas ſcelus velle poſſe perſice re. B. Accedo inq̃. ſed vti hoc i ſortunio cito careant patradī ſce/ leris poſſibilitate ſtēri vebemē ter exopto. ¶ Carebunt inquit ocus qđ vel tu forſitan velis: vel illi ſeſe eſtiment eſſe carituros.

gueret volūtatis effect. i. nō p̃ficeretur op. eius extra. ſi cur aut dicto mō p̃i ē poſſe malū qđ velle. ſic p̃eſis ē p̃er/ ficere malum qđ poſſe. ita qđ vñ quodq̃ iſortum trium. velle poſſe perſicere aliqd malū addit ſupra p̃cedens. ¶ Neg. n. ē aliqd. Vici p̃bia qđ boetij optant malos citi/ carere potentia patrandi ſcleris p̃bat qđ bac vita ni/

¶ Neg. eniz eſt aliqd in tam breui/ bus vite metis ita ſerum quod expectare longum imortalis p̃/ ſertim animus putet: quoz ma/ gna ſpes z excelsa facinoz ma/ china repentino atq̃ iſperato ſepe ſine deſtruitur: quod qđez illis miſerie modū ſtatuit. Nam ſi nequitia miſeros facit: miſeri/ or ſit neceſſe eſt diuturnioz neq̃. Quos iſcliciſſimos eē iudicarez ſi nō eoz maliciam ſaltem mors extrema finiret. Etenim ſi de pa/ nitatis iſortunio vera cōcluſim. i. iſinitam liquet eſſe miſeria: quā cōſtat eē eternam. B. Tum ego mira gdem inq̃ z conſeſſū diſ/ ſicilis illatio: ſed bis eam qđ p̃i conſeſſa ſunt nūmſi cōuenire co/ gnoſco. ¶ Recte inq̃ eſtimas: ſed quā conſluſioni accedere du/ rum putat: equuz velle falſū ali/ qđ p̃ceſſiſſe demōſtrer: vt colla/ tōez. p̃ponuz nō eē efficacē nece/ rie p̃ctōniſ oñdat. alioqn p̃ceſſia

ſi negtia ſac miſos vtiq̃ ex ois. nece ē vt diuturnioz neq̃ ſit miſior. qđ malos iudicare iſcliciſſimos. ſi nō extrema mors eoz maliciā finiret. Si n. cōcluſim. vera de iſortunio p̃anitatis qđ iſortunū. i. malū tāto ē mai. q̃to ē diuturnioz ni. liq̃t miſia eoz eē iſinita: quā p̃ſtat eē eterna. Eſt at miſia maloz eterna ſi morte nō finiret. ¶ Notādū qđ oppoſitis oppoſito mō iudicādū ē. cū oppoſitoz oppoſite ſint cāe. Si ē i bonis illud qđ ē diuturnioz ē meli. ſic i ma/ lis qđ diuturnioz ē p̃i. Tū igr malicia ſac miſos malos: ſi nita eēt eoz miſia ſi p̃petuo p̃duraret i vita. ſed qđ mors terminat eoz maliciā iſortunū: miſia z iſcliticate dimittit. ¶ Tū ego. h. p̃bia pōit admiratōez boetij ſuper ductōe p̃bie. o. p̃bia mira ē illatō tua. z ceſſu. i. ad p̃cedēdū diſ/ ſicil. qđ p̃bat miſia maloz dimittit i p̃mōre. ſz cogiſco eā ni/ miū zūire biſ qđ ceſſa ſi p̃ſu. diſ. vici p̃bia. ite qđ eſtimali. ſz p̃dicte illatōi difficile credit. ſz qđ vñ. i. difficile putat ac/ cedere p̃ctōniſ p̃as p̃cedēdo. equū ē vt ipe demōſtret aliqd falſū p̃ceſſiſſe i p̃miſis. vt oñdat collatōez. p̃ponū neceſſe conſluſionis non eſſe efficacē. alioquin conſeſſia p̃cedē/ tibus nihil eſt qđ cauſe. i. z querat de illatione. Unde ne/ ceſſariū eſt eā p̃cedere quātūq̃ videat vñ. ¶ Notan/ dum qđ ſi non cōſentiit cōcluſioni. hoc eſt vel p̃pter p̃ctū in materia: vel p̃pter peccatū in forma. p̃pter peccatū i materia: vt ſi aliqua p̃remiſſa ſit falſa. p̃pter peccatū in forma: vt ſi non ſit de debita p̃ericio p̃poſitionū reſpectu cōcluſionis icidente aliqua fallacia. Si aut nihil iſortū ac

bil ē diuturnuz vel duratius i p̃parat ad p̃/ penā vitā di/ cē. Neg. eni ē aliqd ſerū. tardū vel du/ rabile. i. tā bre uib. met. i. tē/ minis p̃ſe ntiſ vite qđ imoz/ talis animus putet per lon/ gum tempus expectare. i. manere. quo/ rum malozū magna ſpes quā habent d̃ lōganimitate vite et excelsa machia. i. deſt magna poten tia facinozū ſepe deſtruiſ fine. i. mōre. ſi ne inq̃ iſpera to z repentinio qđ. ſz ſiniri morte ſtatuit iſpſis mal mo/ dū. i. terminū ſue miſie. qđ p̃bat p̃. B. Tñ

cidit necessario sequi conclusio ex pmissis.

¶ Nā b qd qd dicā. Dic phia pbat malos eē mīfiores. si nō puniunt qd si puniant. scō soluit qdā dubiū. tercio ponit quedā epiloguz pdictoz. scō ibi. S. q. tertia tbi. 3d vero batenus. Primo pmittit pclusionē quā p. bare itēdū excludēdo quosdā modos pbatōis qb pōlo

pcedētibz nībil pīus ē qd de illa tōe causet. nā b quoz qd dicā nī min' mirū videat: s. ex bis q sum pra sūt eē ē necessariū. B. Quid nā inq. P. feliciores inqt eē ipzobos supplicia luētēs qd si eos nulla iusticie pena coerceat. Neqz id nūc molior qd cuius veniat i mētē corrigi vltōe pūos mores: z ad rectū supplicij fīozē dūcti: Ceterū quoz exēplū eē fugiendū cū pādā: s. alio quodā mō ifeliciores eē ipzobos arbitrio ipunitos tāctū nulla rō correptōis: null' re spect' hēat exēplū. B. Et qd erit i qz pter hos al' mod'. P. Et il la bonos iqt eē felices malos ho mis of nōne pcessim'. B. Ita ē i. qz. P. St iqt iqt mīfie cuiuspiā bonū aliqd addat: nōne felicioz ē eo cui' pura ac solitaria sine cuiusqz bonū ammittit mīfīa ē. B. Sic iqt iqv. P. Quid fīe d' mīfiro q cūctis careat bonis: pterea qb' mīf ē malū aliud fuerit ānēxū: nōne multo ifelicioz eo cēfēdus ē: cui' ifortunū bonū pīcipa

do ceteris hoib' penā maloz eē exēplū fugiēdi culpā da. i. mala. Sed pter istas duas cās ē alia a pdictis q arbitrio improbos eē feliciores pūitos tāctū p qūis. nulla rō correptōis et null' respect' exēplū habeat. z qrit. Boet' Quis erit pter hos al' mod'. C. Nō q due sūt cāe pp qz videf meli' malos eē pūitos q impunitos yna ē qz p pe nas mali corrigūt. z respiciūt a malo. Scō cāe qz aliy ti more pene malo declinat a malo z sic pēna maloz eē exēplū alijs fugiēdi malū. licz iste due cāe sint vere tū phia d eis nō itēdū. sed vult assignare aliā causā pter istas

¶ Et illa. P. Nō phia pōit aliū modū pter pdictos pādō malos impunitos eē mīfiores qz pūitos. scō declarat. quoddā assumptū in pbatōe ibi. Sed puniri. Primo resumit qd supra pbatū est tertia pīa dicens. Nōne pcessim' bonos eē felices malos vō mīfios dicit. Boet' ita ē iqt. et philosophia. Si mīfīa alicui' addat aliqd bonū nō ne ipe eē felicioz eo cui' mīfīa ē pura z solitaria sine admittitōe alicui' boni. dicit Boetius Sic inqz videf. vltērius querit phia. Si eide mīfiro q cūctis careat bonis aliud malū fuerit ānēxū nōne cēfēdus ē in felicioz eo cuius infortunū. i. malū relucet. i. tpaī picipatione boni. dicit. Boet' quid mīfīa. qre nō. i. qd dicit phia. ipzobi. i. mali cuius puniunt habēt aliqd boni ānēxū. s. penā. que rōe iusticie bona ē z cui idē ipzobi carēt supplicio. i. pena.

lest eis aliqd alteri' mali. si ipsa ipunitas. quā merito. i. iure inigrati pcessus es eē malū. dicit Boe. negare nō possū. 3gē pcludit phia q ipzobi mīto sūt ifeliciores donati. i. additi iusta ipūitate. i. mala ipūitate. qz pūiti iustitiae i. pena. C. Nōndū q rō quā phia itēdū ē ulla. Cuiuscūqz hois malicie addit aliqd bōi ipe felicio ē eō' malicie nī bil bōi addit.

sz cū mal' bō pūit sue mali cte addit aliqd boni. s. pēa q rōe iusticie bona ē. cū āt non pūnit ei' malicie addit tur aliqd malū. i. ipunitas q mala est. g mal' pūnitur felicioz ē ma' lo ipunito. C. Sz pu. rē. Dic phia de clarat qdāz assūptū i pbatōe. s. qz pena maloz sit bona. z qz ipunitas sit mala. dicēs. Mānifestū ē qz pūni ri ipzobos ē iustū. z inqz al la bi. i. euadere ipunitos ē ini quū. i. iustū. dicit. B. Quis neget illd. s. iustū phia. nū qd illd aliqz negabit oē qd ē iustū eē bōi

nū. z cō. i. p. Sz iustū ē. liqz. i. manifestū ē. i. p. cō ē malū. Ego. B. dixi ista iā oca pntia sē eis q paulatē pclusa sūt. C. Nōndū q phia inuit duplicē rōnē. pīa talē: pēa ma loz ē iusta: s. iustū ē bonū. g pēa maloz ē bōa. Scō rō ē. ipūitas maloz ē iusta. s. iustū ē malū: g ipūitas maloz ē mala. C. Sz qlo iqt. Dic. B. soluit dubiū. Querit. n. Bo. phia qlo te iqt. nūqd nulla aīaz supplicia p' mōtē qz p ma loz alia ego pūto exerceri. i. pūiri pēali acerbitate sic ma la dānatoz. Alia vō pūiri purgatozia clemētia. i. igne pur gatorioz. qz dīscere. i. dīsputare d' his pēis q dōtē aiab' p' mōtē nē nō ē pīlū. C. Nōndū q pēnā qīqz ē tē q p pīm bituat volūtas ad malū. cō ē mōtale pēnā. peccatōes g mō talē z i tē pēdō decedētes pūiunt eterna pēa p' mōtē. Nā sz. b. Sre. ad magnā iusticiā iudicāt dī pīnet vt nūqz care ant supplicio: q nūqz carere volūt pēdō. Nūqz at pēnā ē tē q pstat cū volūtate bituata ad bonū: sic ē pēnā vltēriale: nō pūnit eternalē p' mōtē. sz qz ad iusticiā dī pīnet vt nul lū pēnā mēat ipunitū. i. oīz vt bō pūniat ad tpa p pēdō v niali. z qz p talē penā aīa purgat ad receptionē plenī pmy. i. oīa illa pēa dī pena purgatozia. C. 3d vō rē. Dic phia pōit qdā epilogū supdōz. z pōndit. B. opīnionē vltē ē hūā opīnionē phia. ibi. Tū ego. pīo. d. 3d egim'. i. pīactauim' baten'. i. bucufcy. vt pīas maloz q tibi videbat idignū manū illā cā eē cognoscere: sicut ondīm' i scōa pīa. z illos

malos quos tu q̄rebat ip̄nitros. tu nunq̄ videres carere supplicijs sue ip̄robitatis: sicut ostēdū est tertia p̄sa. Et nos etiā egim⁹ v̄ licentiā sēuēdi p̄tra bonos quā tu cito p̄caba ris finiri. scilicet es ea non eē longā ⁊ infeliciozē esse potes: etiam ad malū si esset diuturnior: ⁊ infeliciūm esse si esset eterna: sicut in ista p̄sa ostēdū est. post hec probatum est eadē p̄sa ip̄ro bos eē misē riores. dimis sos i. relicto s iusta ip̄punit tate: q̄ p̄ni tos iusta vlti one. Cui p̄ns est cū credun tur eē ip̄punit v̄geant gra uibus suppli cijs. ¶ Nota dus circa p̄di cta cūz dicit illū esse misē riorē qui pec cat ip̄one q̄ p̄nit pro pec cato. hoc ē in telligēdū de miseria p̄itis v̄te v̄trobiz v̄ sit p̄formis p̄pario. Acci p̄do. n. misē riā p̄itis v̄te ex vna p̄te ⁊ ex alia p̄mi scia q̄ ē post mortē eē difformis p̄pario ⁊ extra p̄positū: q̄ hic non lo quitur de miseria que est post mortē.

¶ Tu ego. hic Boetius ostendit opinionē vulgi esse strariā opinionē ip̄bi. scō ostendit p̄bia nō esse p̄sentēdū opinionē vulgari. scōa ibi. Quid igit. Primo dicit. O p̄bia cūz ego p̄sidero tuas rōnes. i. iquistōes. puto nil veri dici supple illis. S̄z si reuertar ad iudicia hoīum vulgariū supple alr videt. Quis. n. est ille cui hec supple dicta tua. nō mō. i. nō tñ. videātur credēda: sed etiā nō audiēda. Dicit p̄bia. Ita est q̄ vulgares nequeunt oculos rōnis ⁊ intellectus. assue tos. i. assuefactos. tenebris passionū. attollere. i. epigere ad lucē p̄spicue veritatis. supple v̄t vez videāt iudicio recte rōnis. etiam similes autibus. s. noctuis ⁊ bubonibus quaz iuitū. i. visum nox illuminat. ⁊ dies cecar. dū enim vulga res nō iuitūz ordinē re. q̄ habet se ad modū lucis: sed i. tuētur suos affectus. i. desideria q̄ habet se ad modū tene bray. ip̄si putāt felice eē ip̄punitatē scelez. i. maloz. vel li. cētiā i supple sēuēdi p̄tra bonos q̄ tñ nō est. Uide autē qd sanciat. i. statuat eterna lex. i. diuina p̄uidētia. i. p̄forma ueris autz tuū meliozib⁹. i. virtutibus. nihil est tibi op⁹ iudice exteriori deferēte p̄miū. q̄z tuteipse addidisti excel lētiōzibus. ⁊ p̄ns factus es deus. Si autē studiū desleze ris ad p̄ora. i. ad vicia. ne p̄nō queſieris extra v̄tōzē. i. vin dicē: q̄z tuteipse detruſisti te i deteriora ⁊ per p̄sequēs fa ctus es belua. hoc declarati simili. veluti si respicias hu mū ⁊ celū. viciū. i. vicissim. nūc celum nūc terrā. cūctis supple iudicia extra cessantibus. ipsa sola rōne cernēdi vi dearis nō ē i teresse sceno. i. terre nūc syderibus. i. celo sup ple codē mō. cūctis extra cessantib⁹ ipsa sola rōne operā

di bene vel male assequeris p̄miū vel supplicii diuina ius ticia hoc ordinat. sed vulgus ista nō respicit p̄pter p̄di ctam causam. ¶ Nota q̄ quia natura visus requirit me dium illuminatū. ideo p̄m cōmūē naturaz visus noctue ⁊ bubones melius deberent videre in die q̄ in nocte. cui us tamē p̄trariū accidit eis. vel p̄pter debilitatē naturaz

lē visus. sicut in noctuis. de quibus dicit Isidor⁹ q̄ oz tu splendore solis visūno ctue ebeat. vel p̄pter cō. suetudinem ad tenebras sicut credi esse de bubo ne. Cum eniz bubo habeat alias aues s̄z in inimicas. ideo de die in cauernis lati tat ⁊ alysaui bus quiescen tibus propter necessitatem vict⁹ de nocte volat. ¶ No tandum q̄ bi cit. Uide qd eterna lex fa tnat. dicit bea tus augustin⁹ nus i libro de libero arbitrio. Lex eterna est quia iustum est v̄t iornia sint ordinata. ⁊ ideo p̄m ordinem eius nunq̄ iustus desit tuitur p̄m̄is: nec malus supplicij.

¶ Quid igitur his ne accedamus. hic ostendit philoso phia non esse consentiendum opinionī vulgari dicens. O Boetius quid igitur dicis: nunquid debemus accedere per consensum his vulgaribus quos monstrauius similes esse bestijs. quasi dicat nō. ⁊ hoc manifestat per exempluz dicens. quid dicis si quis homo amisso penitus visū: obliui sceretur etiam se ipsum habuisse visum et arbitraretur ni hil deesse sibi ad perfectionem humanaz. nunquid homi nes videntes. id est iudicantes eadē cum ceco. putarem⁹ esse cecos quasi dicat immo. supple similiter si vulgares dicerent q̄ recte iudicare. ⁊ se non esse beluas: ad hoc non esset eis consentiendus. ¶ Notandum q̄ vulgares ⁊ im periti iudicant tanq̄ longe distantes a veritate. quia iudi cant secundum concupiscentiam non secundum rei veri tatem: propter qd non est astandū eozū iudicio. Unde Seneca in p̄medys fortuitozum. dicit. Male opinan tur homines de reſed mali. mouer autem si sapientes hoc loquerentur. nunc autem malis displicere est lauda ri. Male de te loquuntur: mouer si hoc iudicio facerēt. nunc autem morbo ignorantie faciunt. male de te loquū tur quia bene nesciunt loqui.

¶ Nam ne illud quidē acquiescent. hic p̄bia pbat illos esse miseros qui faciunt iniuriā q̄ qui patiuntur. secundo ex hoc concludit q̄ iniuria non est ipsius patientis sed in ferentis. tertio inuehitur cōtra oratores secūda ibi. Pac igitur. tertia ibi. Arg nunc. Primo dicit nunq̄ vulgares

non acquiescent. i. credent. illud qđ nřitur eque valdis
firmamentis rōnũ. infeliciores esse eos qui faciunt inu-
riam qđ qui patiuntur. Dicit Boetius. Vellem audire ha-
řpās rōes. rñc pñia itē dñt duos fillogisimos ad probādũ itē
tũ qđ pñ? ē. Dis i prob? ē miseris: ois dign? suppliitio ē i
prob? ois dign? suppliitio ē misē. x pñs qđto dignior ē sup-
pliciitio est

q̄des acq̄scent q̄d eque validis
rōnū nūc firmamend īfeliciores
ēē eos q̄ faciāt q̄q̄ patiātur inu
riā. **B.** Vellē inq̄ basip̄as audi
re rōes. **P.** Nēz inq̄ ip̄robūnū
supplicio dignū negas? **B.** Ad
hinc. **P.** Infelices x̄o ēē q̄ sūt ī
probi multipl̄r liquet. **B.** Ita est
inq̄. **P.** Qui igit̄ supplicio di
gni sūt miseros esse nō dubitas.
B. Cōuenit inq̄. **P.** Si igit̄ cō
gnitor ait residere; cui supplicii
īferēdū putares; ei ne q̄ fecisset;
an q̄ p̄ualiser iuriā. **P.** Nec am
bigō iquā q̄ p̄ssio sat̄isfacere
doloze faciet. **P.** Adiscere igit̄
tibi iniuriē illator q̄ acceptor ēē
videre. **B.** Cōseq̄ iquā. Hac
igit̄ alij s̄q̄ de causis ea radice ni
tētibz; q̄ turp̄tudo suapte nā
miseros faciat; apparet cūilibet
illatā iniuriā nō accipiet s̄z īferē
tis ēē miseriā. **P.** Atq̄ nūc ait ī
faciūt oratores. **P.** Pro his. n. qui
grauē qd acerbūq̄ p̄pessi sūt; mi
serationē iudicibz excitare conant̄
cū maq̄ admittētibz iustior mise

¶ Arg nunc air. Die pbia iueibz 3 ozaotores. scdo deludit
ex ois q odli nō bz locū apud sapiētes ibi. Quo fit. pzi
mo iueibz 3 ozaotores. q iducit iudices ad miserādū panē
ti iuriā. cū tñ poti⁹ miserādū sit faciēti iniuriā. 3 ozaotores
i. cauidicia. qz offm ē pfluadere iudici. 3sti faciūt nūc 3m
qz ipi conant excitare misfationē iudici. p eis q pessi sūt

ratio debeat: quos nō ab irā: s; a ppijs potius miserātibz ac cūsatoribz ad iudiciū veluti egros ad medicum ducti oportebat: vt culpe morbos supplicia refecāret: quo pacto defesoꝝ opa vltota frigeret. Vel si pdesse boibus malleret: i accūsatois habitū pterref. Ipsi quoq; ipsoꝝ si eis aliq̃rimula p̃tūre relicta fas eēt aspicere: victioꝝq; fozdes penāꝝ cruciatibz se deposituros viderēt cōpēfātōe adipiscēde pbitas: nec b̃nciatus eē dicerēt: defesoꝝq; opera repudiāret ac se totos ac cūsatoribz iudicibzq; pmitteret. Quo fit vt apud sapiētes nullus p̃fusus odio locū reliquas. Nā bonos q̃s nisi stultissimū oderit: malos x̃o odisse rōe caret. Nā sicuti corpꝝ lāguor: ita viciofitas ē q̃si morbz aīoꝝ. Cū egros corpe minime dignos odio sed potius miserātōe iudicem: multo magis nō iseq̃uēdi s; miserādi sūt: quoniam mētes emdi lāguoz ac atrocioꝝ vꝛget ipsoꝝ bitas.

Tūc inuit fe/
 cū dū ſyllogiſmū p modū interrogatōis dicēs. Q boiet ſi tu
 reſideres cognitō. i. iudex cāz. cū putares iſerendū ſup
 plicii. vel et q feciſſet iniuriā. vel ei q puliſſet iniuriā. di
 cit Boiet. nō amabo. i. nō dubito. q. ego ſatiſfacerez p
 peſſo iniuriā dolore. i. cū ſupplicio faceris iniuriā. 3gig di
 cit phia. illatoz iniuriā yderef tibi cē miſerioz q acceptoz
 iniurie. dicet Boiet. pſecur inq. ſupple pdicta. C Nō
 dū q ad ecclē pſolutionē ſic poſſet argui. Cūcūq opatur
 malū ex ppoſito magis peccat z miſerioz ē q ipz ſuſtinet
 ſine ppoſito z voluntate. ſz iſerēs iniuriā peccat ex ppoſito
 z ex voluntate. ſuſtinet aut ſuſtinet z voluntate. ergo iſerēs
 iniuriā peioz eſt z miſerioz patiēte iniuriā.
 C Dac iſqz aliusq de cauſis. Dic phia pcludit ex dcis q
 qlibet iniuriā nō ē miſeria patiēt. ſz iſerēt dicēs. Dac iſqz
 de cāz iſerēs iniuriā miſerioz ē pſerendū z ex alio cauſa ea
 radice. i. fūdāmēto nitētū B. ſ. fūdāmēto q turpitudō
 facit hoies miſeros ſuapte nā. i. ſua ppa nā Ex B apparet
 iniuriā calibet illatā nō ē miſeria accipiet. i. patiēt cā ſz
 iſerēt. C Nōndū q ex iſa ſic pōt argui turpudō ppa nā
 ſua facit boiez miſez. ſz turpitudō ē iſerētē iniuriā z non
 i patiēte. ergo iſerēs iniuriā ē turpis z miſer z p pōis inu
 ria nō eſt miſeria patiētis. ſed cām iſerentis.

[illegible]

egros corpore minime iudicemus dignos odio: sed poti⁹ miseratōe multo magis nō iſequēdi ſunt odio: ſed potius miſerādi: q̄ mētes vigeat iprobitas. i. malicia. cū ſis atrocior. i. crudelior: oī lāguore corporali. ¶ Nō q̄ ſapiētes non debēt odire malos. q̄ dicit Seneca ad lucillū. Dūc aſſer cū ſapiētes hāc oēat aduerſus malos: quē bz medic⁹ aduerſus egros ſuos

C Aberrū. iij. libri q̄rti.

Quid tantos iuuat excitare morus?

Et pp̄ia fatū ſollicitare manu?
Si morte perit: pp̄iquat ipſa
Spōte ſua: volucres nec remou-
ratur equos?

Quos ſpēs: leo: tigris: vrsus: aper:
Bēte perit: idē ſe tñ enſe perit.

An diſtat q̄ diſſidēt q̄ mores.

Inuſta acies: ſera bella mouēt

Alterniſq̄ volunt perire telis.

Non eſt iuſta ſatis ſentit ratio.

His aprā meritis vicem referre

Dilige iuſ bonos: ſi miſceſce mal.

¶ Proſa quinta quarti libri.

Inc ego video inq̄ q̄ ſit

b vel felicitas vel miſeria

in ipſis p̄boz atq̄ ip̄o-

boz meritis p̄ſtituta. Sed i bac

ipſa fortuna populari non nihil

boni maline ſeſſe p̄pendo. ¶ Itēq̄

.n. ſapiētū q̄ſq̄ epul: iops: igno-

hoc q̄ vices fortunaz vidētur p̄ſiſſe: ſi ordinarie diſponi. ſcōo aſſignat p̄bia cāz bui⁹ appar. tie. tertio ip̄z p̄ſola aſſignando cāz p̄dictoz. ſcōa ibi. Nec miq̄. tertia ibi. Ita et iquit. p̄mo boeti⁹ p̄mittit q̄dā. ſcōo exp̄mit cāz ſu olo ris ibi. Cū p̄ſertim. p̄mo dicit. Ego video hinc. i. ex ocis q̄ felicitas ſit p̄ſtituta in meritis p̄boz. i. deos fieri. q̄ ſit

minioſuſq̄ eſſe malit: potiuſq̄

pollēs opib⁹: honore reuerēdus

potētia validuſ: ſua p̄manens

vibe florere. Sic enim clari⁹ re-

ſtatuiſq̄ ſapiētie tractat officiū:

cum in contingētes populos

regētium quodā modo britudo

trāſſundit. Cū p̄ſertiz carcer lex

ceteraq̄ legalis tormēta penarū

pnicioſis poti⁹ cinib⁹: p̄p̄ quos

etiā p̄ſtituta ſunt debeantur. Cur

hec igi⁹ verſa vice mutētur: ſce-

leruſq̄ ſuplicia bonos p̄manet: p̄-

miā virtutū mali rapiāt: vehēmē-

ter admiroz: queq̄ tā iniuſte p̄ſu-

ſionis rō videat⁹ ex te ſcire deſi-

dero. Abin⁹ eteniz mirarer ſi mi-

ſceri oia fortuitis caſibus crede-

rē. ¶ Hūc ſtupore meū de⁹ rector

exaggerat: q̄ cū ſepe bonis iucū-

da: malis aſpera: cōtraq̄ bonis

dura tribuat: malis optata p̄ce-

dar: niſi cauſa dep̄bebat⁹ q̄d ē

miſeria coſtituta i meritis improboz. ſ. trāſformari i beluas. ſz ego p̄p̄do. i. iudi. co. nō nihil. i. aliqd. boni v⁹ malit: cē i bac forma p̄p̄ari. i. i. piperita: te fortuita: q̄d pbat. Neq̄ .n. q̄ſq̄ ſapiētium. malit. i. magis vult eē exul. iops igi⁹ minioſus. i. famia. potiūſq̄ q̄ pollēs opib⁹ bui. q̄ reuere dus honore. validus po- tentia. et in ſua vrb̄e perma- nens flore- re. ſicut. n. per bz bona for- tune officiū ſapie. i. ſapien- tis tractatur clari⁹. et reſta-

Metrum quartus libri quartū.

Quid tantos iuuat

excitare mor-

tus. Vicinia

pit q̄rtus me-

trū bui⁹ q̄rti

q̄d of valēt

cū ab iūctore

ſcōz of p̄ſta

metrum ſue

elegiacum in

q̄ p̄bia excla-

mat bz hoies q̄

bellicis moti-

buz ex odio ſe

metipſos ad

mortē deduc-

cunt dicens.

Quid iuuat. i.

q̄ vitilitas ē. excitare tātos mot⁹. ſody. et qd iuuat ſollici-

tare. i. ſollicite exgrere fatū. i. mortē. p̄p̄a manu. q. d. nulla ē vitilitas. Eſt aut⁹ rō bec. q̄ ſi mortē petitis. i. deſideratis. ſiue vřas ſiue alioz. pp̄iquat ſpōte ſua. nec remorat⁹. i. re-

tardat. volucres. i. veloces equos. Mirādū eſt etiā q̄ ho-

mines quos leo: ſerpēs: tigris: vrsus: aper: dēre perit. i. iua dūt q̄ idē hoies perit. i. iua dūt ſe enſe. vt ſe mutuo iter fi-

ciāt. Et q̄rt p̄bia. Nunq̄d hoies mouēt iniuſtas. acies. et ſe ra bella. et volūt p̄ire alternis telis. i. mutus ſagittis. iō q̄ mores eoz diſtat et diſſidēt. i. diſcordāt. Terte iſta rō ſenit-

ie nō eſt iuſta iuſta vis. ergo referre. i. repositare aprā vices. i. vicilitudinē meritis tā boni q̄ mali. dilige bonos et mi ſereſce malis. ¶ Nōdū q̄ diē morte nō retardare ſuos equos. p̄ equos moris itelligūt p̄tiales diſpoſitōes pio di p̄ q̄s hō ad mortē rēdit. Quilibet. n. hō bz certā et deter minatā p̄iodū ſue vite. eo q̄ forme oīz rez ſūt i terminis. i. i. corpoz hō celeſtū et ſualit. vt p̄z. de gñatōe. ¶ Nōdū q̄ p̄bia hic nō excludit i cetiā gerēdi iuſtū bellū ſz iu ſtū. q̄ dicit iniuſtas acies. bellū. n. iuſtus p̄cedit. et iō gerit vt aliquis nētra iuſticiā ad iuſticiā reducat.

¶ Sequitur proſa quinta quarti libri.

Inc ego video. Iſta ē gñta p̄ſa bui⁹ q̄rti: q̄ Boe-

b tius p̄us p̄gredat bonis mala et malis bona prin gere: p̄pter q̄d etiā reputabar iſtaq̄ fortunaz vi

ces nō ex ordine diuine p̄uidēt ſz ex caſu p̄uenire: ideo p̄bia ſup hoc p̄ſola boetiū aſſignādo cāz q̄ bonis mala et malis bona p̄gāt. Et p̄mo Boeti⁹ exp̄mit ſuē dolorē in

tius. i. cū maiori teſtimonio. q̄ talibus plus credi⁹. cū b̄u

tudo regētū trāſſundit. i. dilatat i p̄p̄os p̄rigētes. i. vici

nos. ¶ Nōadū q̄ i bonis fortuitis eſt aliqd boni. q̄d per

ipſa ſapiēs exp̄ditur tractat officiū gubernatū ſubdiros.

Qui. n. diuini. potētia et fama p̄cellūt alios: aptiores ſz ad

regēdā rēpublicā q̄ aptiores ſūt ad ſubiniēdū oppoſis. et

ad dep̄mēdū malos. ad p̄tegēdū bonos. ad exp̄ugnādū ini

micos. et ita ſapiēt q̄ tractat negociū reipublice necia eſt

potētia et diuiniy abūdātia. Sz ſapiēt q̄ vacat p̄ſeplatoī

diuine ſunt oneroſe quia nimia ide gerit ſollicitudinē.

¶ Cum p̄ſertim carcer lex. Dic Boetius exp̄mit cāz

ſui doloris et admirationis dicens. Cum lex et carcer et ce-

tera tormēta legalium penarum. potiūſ debeantur per-

pnicioſis. ideſt malis cinibus propter quos conſtituta ſunt.

Ego vehēmenter admiroz: cur bec tormēta viceuerſa. i. contrario modo mutantur. ita vt ſupplicia ſcelerum. i. ma lozum. p̄manant bonos. et mali rapiant premia virtutis. i. virtuoſoz. et ego deſidero o philoſophia ſcire ex te que vi deatur eſſe ratio. ideſt cauſa tam iniuſte conſuſionis mi nus enim mirarer ſi crederem omnia miſceri fortuitis ca ſibus. Nunc autē deus rector omniū et aggregat. i. augmē tat ſtuporem meum. qui deus cum ſepe bonis iucūda ma lis aſpera tribuat. et contra. i. per contrarium bonis dura tribuat mala optata concedat. niſi dep̄beatur. i. co gnoscatur cauſa buius. quid eſt hoc quod videatur diſcer re a fortuitis caſibus. q. d. nihil. ¶ Nōadū q̄ tormē ta legalia ſicut carcer. membrorū mutilatio. flagellatio

et sunt inuenta propter malos. et ista sepius videtur insig-
bonis malis emadentibus. sup hoc admirat Boetius: cū tñ
deus debeat punire malos. et remunerare bonos. et nisi hui-
us rō cognoscā. quare hoc prīgat. nīl est qñ talia vide-
antur contingere a casu et a fortuna et nō subiacere regimi-
ni providentie diuine. quod absurdum est.

C Nec mirū
inqu r. Dic-
phia assignat
causam appa-
retie talis p-
fusionis. qz sic
videt esse p-
pter ignoran-
tia cause. et o-
cit. Nec mirū
si qd credatur
fusu et teme-
rariū. casus
le i istis infe-
rioribus. igno-
rata rōne o-
ditur. diuine
puidetie. sed
quis tū igno-
res causā tā-
te dispositōis
diuine tanq-
bonus rector

quod a fortuitis casib⁹ differre
videatur. **P.** Nec miruz inquit
liquid ordinis ignorata ratione
temerarium consulumqz creda-
tur. **S.** tu quis eam tāte dispo-
sitionis ignores: tamen quoniaz
bonus mundū rectoz temperat:
recte fieri cuncta ne dubites.

C Adet. v. qñti libri.

S. Iqs arcturi sydera ne-
scit

Propropinqua summo cardine labi.
Cur legat tard⁹ planstra boeres:
Albergatqz seras equoz flammas:
Lu nimis celeres explicet ort⁹.
Legem stupebit erberis oxi.

f. deus teperat mūdū sua bonitate. ideo nō dubites cūcta
recte fieri. **C** Notandū qz mix est cuius causa nescit: pro-
tāto. n. multi mirat de eclipsi solis. qz cāz ignorāt. et qz boe-
tū ignorabat cāz huius p-
fusionis qñe bonis mala et malis
bona prīgat: ideo hoc admirabat et cā admiratōis ei⁹ fuit
ignorantia dispositionis diuine providentie.

C Adetrum quintum quarti libri.

S. Iquis arcturi sydera nescit. **S.** Istud est qñtū metz
hui⁹ quartū qd dicit alemanicū ab inētoze dacti-
licū apede pdominare. thetrametru. i. quatuor pe-
dū. p. cathalecticum. i. abū dās i vna syllaba. i. quō metro-
phia declarat qñ ea quoz cause nō apparēt videtur mi-
ra. scōo ostidit qd cognita causa cessat admiratio ibi. **N**e-
mo mirat flamina. **P**rimo ostidit qd ppter latetia causaz
hominis miratur. et iducit de hoc duo exēpla. **P**rimū est
de eo qd accidit i stellis iuxta poli septentrionalē. quia ille
stelle ceteris stellis remotioribus tardius mouētur. et tñ
velocius oziūtur. q aut ignorat causam hui⁹ illi videt hoc
mix. vnde dicit. **S**ignescit sydera arcturi. i. maioris vr-
se. labi. i. volui. p. piqua summo cardine. i. cardini ponēdo
ablativum p dativo causa metri. i. polo septentrionalē. ille
stupebit. idest admirabit. legē atqz etheris. idest firmame-
ti. **C**ur boetes. idest stella tarda. legat. i. prāferat. planstra
i. stellaz planstra. i. maioris vīse. et mergat seras flaminas
equoz. loquēz moze poetico q sequētes iudiciū vulgi. di-
cūt stellaz tñgi i mari quādo occidūt. et dicit boetes mer-
gere seras flāmas. i. lumina sua tarda. qz nunqz ea mergit
et est modus loquēdi id qd nūqz fit tarde fit. cū tñ boetes
explicet ortus nimis celeres. eo q in principio noctis no-
bis statim apparet. **S**cōm exēplū est de eclipsi luna. quā
nescientes causam adeo aliqui admirātur. qz putant eius
eclipsim contingere per icanationem: et volentes auxilia
ri lune et impedire ne audiat icanationem: concutiant
omnia vasa erea et sonora tēpore eclipsis: vnde dicit in lra
Luzna plene lune pallēat quia icipientē eclipsis luna i-
cit apperere corniculata. cornua infecta metis. idest termi-

nis. opace noctis. idest ymbre terre. et pbebe. idest luna. cō-
fusa. i. pūatoe luminis. de regat. i. apparere faciat astrū. mi-
nora. que teperat. idest latere fecerat. fulgētoze. i. abun-
dantia sui fulgoris. **T**ūc publicus error quo putatur luna
icantari cōmouet gentes. et afflante. idest fatigant era. i. va-
sa erea vel campanas crebris pulsibus. **C** Notandum qz

Palleant plenē et cornua lune
Insecta metis noctis opace.
Queqz fulgenti teperat ore
Confusa pbebe de regat astra.
Cōmouet gētes public⁹ error:
Lassantqz crebris pulsibus era.
Nemo miratur flamina chozi
Littus fremēti tundere fluctu:
Nec niuis duram frigore molē.
Feruenti pbebi soluiet estu.
Hic. n. causas. cernere prōptū ē.
Illic latētes pectora turbant.
Cuncta qz rara pronebit etas:
Superqz subitis mobile vulg⁹.
Cedat inscitie nubilus error:
Cessent profecto mira videri.

dī palyz stellis remotiorib⁹ a polo arctico. qz minorē circu-
lū suo motu describūt. et stelle remotiores maiorē. vñ cū
stelle remotiores i eglīte pte prāseāt. maiorē circūlū. i. quo
stelle ppiquiores minoz. qz ambo circūlū olūntur semel i
die naturali. patet p diffinitionē velocitatis et tarditatis. qz
stelle ppiquiores polo tardius mouētur et remotiores ve-
loci⁹. **I**llud. n. mouet tarde qd i equali tpe prāstāt minus
spaciū. et illud mouet veloci⁹ qd i eglī tpe prāstāt mai⁹
spaciū. **C** Nōndū qz luna recipit lumen suū a sole. si ergo
corpus opacū iterponit impedire ne lūmē solis pueniat ad
lunā. vel i toto vel i parte. necesse est lūmē lune deficere
vel i toto vel i parte. et hoc est lunā eclipsari.

C Nemo mirat flamina chozi. **H**ic ostidit ppha qz cogni-
ta causa cessat admiratio dicēs. **N**emo miratur flamina
chozitalis vēti: tundere. i. pcutere. littus fremēti fluctu. i.
maris. et hoc dicit p tāto. qz vēto flāte aqua maris cedit
et ad littus resistēs repcutit. nec etiā aliqz mirat molē. i.
magnitudine niuis frigore durā. i. zgelatā. soluiet. i. solui.
et hic est pagoge. i. additio syllabe ad finē dictōis propter
necessitatē metri. ergo ponit soluiet p solui. feruenti estu
pbebi. i. solis. hic enim. i. istis exēplis pmptrū est cernere
causas. quare vētus ipellit mare. quare sol liquefacit ni-
uē. sed illic i poribus exēplis. latētes cause turbant pectora
supple p admirationē. et inobile vulgus lupet. i. mirat.
subitis. i. de subitaneis euētib⁹. et stupet cūcta que pue-
bit. i. pducit rara etas. i. quare raro euēniūt. sed si vīs cassa
re admirationem. inubilis error inscitie. idest ignorantie
causarum cedat. idest recedat et accedat noticia causarū
profecto. idest profecto tunc cessent videri. mira que pñst
stauē ignorantia videbantur mira. **C** Notandum qz sa-
cerdotes in egypto propter admirari inceptum pphilo-
phari. videntes enim eclipses solis et lune: et ignorant
causas. mirabantur: causas earum inquirentes quibus i-
nventis habuerunt scientiam earum eclipsium: eo qz scire
est causam rei cognoscere: cognita ergo causa cognoscitur
res. et per consequens cessat admiratio.

C Prosa sexta quarti libri.

Ta est inq. dicicpita sexta pba hnt qrti. i qua p
fa phia pfolando Boetii assignat cas pdictoz: q
videtur mira i diuina gubernatioe. ppter ignorā
tia cause. i pmo Boetii petis sibi explicari istas cas. i phia
tāgit difficultatē explicatiois eaz. secūdo pmittit se velle

assignare cas
i terno casat
signat secūda
ibi. Sed qm
tertia ibi. Di
um generatio
pimo boe
ti pcedit qd
dēi ē de ad
miratioe ho
minis ppter
ignorantiam
carū dicens.
Ita est inq.
tunc petit ex
plicari cas ad
miratiois eoz
q pūgit i diu
na puidētia
i dispositioe
dicēs. O phia
cuz euoluere
i. elucidare
cas latētiū re
rū. fit tui mi
neri. i. tūe gr
re explicare rō
nes velatas ca
ligine. i. rōes obscuras i difficiles. qso vt hinc. i. de ista diffi
cultate. discernas. i. iudices i edifferas. i. disputes. qm hoc
miraculū maxime pcurbat. qre malis bona i bonis
mala euēniāt. i. phia paulisp arridēs. Boetio inqt. ad rem
maximā oīuz qstū. i. ad maximā qstionem. vocas. i. icitas
me cū vix qēq exhaustū satis fit ei ad quā exhaureddā et
soluēddā vix aliqd sufficit. talis nāq ē mā quā petis decla
rari. vt vna dubitatioe succia. i. soluta. innumerabiles alie
fucerecāt. velut capita hydre. quoz vno abebato tria suc
cresecbāt. nec fuerit modus. i. terminus dubitationū. nisi
qs eas coherceat viuacissimo igne. i. ardētē iuestigatōe mē
tis. In hac. n. mā qri soler de puidētie simplicitate. de se
rie fati. de repētinis casibus. de pēstinationē diuina. de li
bertate arbitri. qōa quanti oneris. i. difficultatis sint ad
determinādū tuispē ppēdis. ¶ Notādū q sapiētis ē scire
oīa vt pūgit ex phernio methaphisice. r. qd scire fit p causā
pmo posterioz. Sapiētis est euoluere cas res latentiū. iō
dicet boetius ad phiaz. Tui muneris est euoluere causas.
¶ Nōndū q dicit phiaz paulisp sibi arrisise. p hoc phia
inuit moze i habitū sapiētū. q audita simplicitate iperito
rūlaridēt eis i gratulādo q ipsi cū auditate sapiāz qrūt.
¶ Nōndū fm fabulas hydra fuit ferens i lerna palude.
hīs plura capita quoz vno succio tria excresecbat quem
cum hercules cū sagittis iter ficere non posset greco igne
ipsum consumpsit.

¶ Sed qm bec. dic phia pmittit velle assignare causas
dicēs. Qm bec nosse te est qdā portio. i. pars tue medicine
qzq. sūmus septi. i. celsū. angustū. i. breui limite tpsis. tamē
aliqd deliberare conabimur. si si te oblectat delectamē
ta. i. suauitates. musici carminis. i. metri. oportet q differ
ras paulisp. i. modicū hāc volupratē. donec pteyoi. i. forma

C Prosa sexta quarti libri.

Ta est iquā. Sed cū tui
muneris sit latentiū rez
cas euoluere: velatasq
caligine explicare rōnes: qso vti
hinc decernas: qm hoc me mira
culū maxime pcurbat edifferas.
¶ Tū illa paulisp arridēs.
ad rem me ingt oīuz qstū maxi
mā vocas: cui vix exhausti qēq
satis fit. talis nāq materia est vt
vna dubitatioe succia: innumera
biles alie velut hydre capita suc
cresecāt. nec vllus fuerit modus:
nisi quis eas viuacissimo mētis
igne coherceat. In hac. n. de pui
dentie simplicitate. de fati serie.
de repētinis casibus. de cogni
tione ac pēstinationē diuina: de ar
bitriū libertate queri solet. Quē

bo rōnes sibi ueras. i. diūctas ordīne. dicit Boetius velle
bet inq. i. vt tibi placet. tūc ipsa phia oza. i. icipies loqui
velut ab aliquo pncipio. ita differuit. i. disputauit. ¶ No
tādū q h q dicit. Nos septi āgusto limite tpsis. inuit phia
pntē mās adeo eē difficile q totū tps pntis vite qd breue
est vix sufficit ad pdicta plenarie declarāda. ¶ Notādū

quāti oneris sint ipe ppēdis. Sz
qm bec quozq te nosse qdā medi
cine tue portio ē. quāq angustū
limite tpsis septi: tū aliqd delibe
rare conabimur. O si te musici
carminis oblectamēta delectāt.
hāc oportet pncipū differas vo
lupratē. Dū necas sibi ordīne cō
terro rōes. B. Et liber inq. ¶
Tū velut ab alio oza pncipio
ita differuit. O iuz gñatio rez cū
ctozq mutabilū nāz pgressus
i qgd aliquo mouet mō cas oz
dinē formas ex diuine mētis stabi
litate sortit. Hoc i sue simplicita
tis arce pposita. mūltiplicē rebus
gerēdis modū statuit. q modū cū
īpā diuine itelligētie puritate pspi
cit. puidētia noiat. Cū vō ad ea
q mouet atqz dīspōit referi fatiā

q dicit phiaz
oza fuisse ab
alio pncipio.
nā illa q phia
pus probauit
deducunt ex
hoc pncipio
q dō ē ptem
bonum i vlti
m? finis oīuz
q aut nūc vlt
demonstrare
deducunt ex
h pncipio q
dō est pncipiū
effectū oīuz
vt patebit.
¶ O iuz ge
neratio rerū.
Dic phia pse
quis itētū vō
lē assignare
cas: qre bonis
mala i malis
bona pūgiāt. i.
pmo declarat
qdā ad suā de
terminationē

neēia. scōo ponit suā determinationē. scōa ibi. Que vero
inges. pmo phia determinat de puidētia diuina i de
fato. scōo oīdit q sint ea q fato disponunt. scōa ibi. Ea scri
es. pmo oīdit qd noīet diuina puidētia. i. qd fatū. scōo
tāgit differētia iter ea assignādō diffinitōes vtriusq. Ter
tio ponit diuersas opīniones circa fatū. Quarto ifert quā
dā cōclusionē circa fatū i puidētia. scōa ibi. Que i diuina
sa. tertia ibi. Siue igit. qra ibi. Quo fit. pmo dicit. Se
neratio oīuz rez. cunctozq pgressus nāz mutabilū i qe
qd alio mō mouet. illud sortit cas gñatioz i mutatioz. i.
ordinē gñatioz i mutatioz. i. formas qb? gñat vel mouet
subales vel accitales oīa ista sortit ex diuine mētis stabi
litate. Dec. n. mēs diuina cōposita. i. stabilita. i. arce. i. sta
bilitudinē sue simplicitatis. statuit reb? gerēdis. i. fidēs m
tipli cē modū. q modus cū pspici. i. pseraf. i. ipsa purita
te diuine itelligētie. i. fēz cū bz in intellectu diuino noīat.
puidētia. cū vō iste modus referi ad ea q mouet i dispo
nit. a veterib? i. ab antiqs fatū appellatū ē. ¶ Nōndū q
oīa a pmo sūt mutabilia. aliq mouētū fm substantiā vt ge
nerabilia i corruptibilia qstū ad illa dicit. Oīuz genera
tio rez. Alia aut sunt mutabilia fm locū i nō fm substan
tiā. vt corpora celestia. qstū ad illa dicit. Cūctozq mutabi
liū nāz pgressus. Alia sunt mutabilia solū fm opationē.
i. fm itelligere nō fm substantiā nec fm vbi. ppie sicut i
telligētie. qstū ad illas dīc. Et qgd aliquo mouet modo.
Aliiter exponit quod i rebus mutabilibus triplex est di
spositio. vna est qua trāscūt de nō esse ad esse p generatio
nē qstū ad hoc dicit. O iuz generatio rez. Aut rca pma
nent i existentia per aliq tēpus. pōtq generate sūt. qstū
ad illas dicit. Cūctozq mutabilium naturaz pgressus.
Aut respocēdūt de esse ad nō esse p corruptionē. qstū ad

illas dicit. Et quod aliquo mouet mō. ¶ Nōndū qdā dicit. fatū esse quandā dispositionē derelictā i rebus iſe-
rior: bus ex actōe corpoz celeſtū. ſim quā inferiora neceſ-
ſitatur ſtriguntur ad immobiles effectus. Et ſic btis hre-
goliuſ i omel. epiphaniē i probat fatū dicēs. Abſit a fide-
liū cordibus vt fatū eſſe aliqd dicamus. ſ. neceſſitās iſe-
riora. quia ſic
oia veniūt ex
neceſſitate.
Alio mō acci-
piſ fatū p di-
poſi: iōe rez
ſim quam res
depēdent ex
diuina volū-
tate ⁊ pāte. ⁊
ſic fatum ꝓe-
diſ aliqd eſſe
Et ergo pui-
dētia diuina
ordiatō ſiue
diſpoſitio exi-
ſtens in men-
te diuina qua
cuncta iſerio-
ra ſunt puſa
ſim ſtatū ſue
nature. fatūz
autē eſt diſpoſi-
tio diuina exi-
ſtens i rebus
mobilib⁹ qua
ſingla ſuis an-
nectunt ordi-
nibus. vt magis patebit.

¶ Que diuerſa eſt facile liquebit. Dic ponit differentias
iter puidētia ⁊ fatū. aſſignādō diffinitōes vtriuſq. ſcdo
ōndit qd vnu eoz depēdet ex altero. ibi. Que licz diuerſa.
¶ Primo dicit. Que duo. ſ. fatū ⁊ puidētia diuinā. liquebit
.i. patebit eſſe diuerſa. ſigs mēte pſpexerit. i. cōſiderauerit
vtriuſq. vim. i. nāz ⁊ eſſentiā. ⁊ diffiniēs puidētiā dicit.
¶ Puidētia eſt ipſa diuina ratio. qd eſt i ſummo pncipe oīz
rez pſtituta. que. ſ. ratio cūcta diſponit. Tūc diffiniēs ſa-
tum dicit. Fatū eſt diſpoſitio iherens rebus mobilibus. i.
tēporalibus per quā diſpoſitiōē puidētia neccit queqz
ſuis ordinibus. Tūc declarat iſtas diffinitōes ex ppieta-
tibus vtriuſq. itēdēs. qd puidētia cōplectit̃ omnia ſimul
ſed manifeſtū eſt qd omnia nuſqz ſunt ſimul niſi i mēte di-
uina. ergo oportet qd puidētia ſit ratio exiſtēs i mēte diui-
na. ad fatū vero ſpectat vt ea que ſato ſubdūtur diſtribui-
antur p tēpora ⁊ loca. Ita qd ordo fatalis quādā ſuccēſſio-
nē tēporalē iſporrat. talis aut ſuccēſſio nō eſt niſi i ipſis re-
bus mobilib⁹. quare oportet qd fatū ſit rebus mobilib⁹
¶ Unde dicit i littera. Prouidētia nāqz cūcta cōplectit̃ pa-
riet̃ quīs diuerſa ⁊ iſinita. Fatum vero digerit. i. diuidit
ſingula diſtribuita i mori. locis. formis. tēporibus. ita. ſ. vt
bec tēporalis explicatio que ad fatū pinct. adunata i p-
ſpectu diuine mētis ſit puidētia. Eadē vero adunatio di-
geſta. i. diuiſa ⁊ explicata tēporibus. que ſuccēſſionē iſpor-
tat vocet̃ fatū. ¶ Notādū qd rez dixit qd diffinitio rez
rum faciēda vt eſt in intellectu diuino dicit. puidētia vt
autē referat ad reſ mobilēs dicit̃ fatū. Poſſet alicui videri
qd fatū ⁊ puidētia ſignificaret eandē rem ſub diuerſis rō-
nibus. Ideo pſia hoc excludēs offendit ea realiter diſtin-
gui ponēs diffinitionē vtriuſq. ¶ Notādū qd cognitio dei

habet ſe ad reſ ſicut cognitio artificis ad artificiatā. ſicut
ergo oia artificiatā ſubdūtur ordini ⁊ rōni artis. ſic neceſ-
ſe eſt oēs reſ ſubdi rōni ⁊ ordini diuine puidētie propter
qd ōndit qd puidētia eſt diuina ratio que cūcta diſponit.
¶ Notādū qd diſpoſitio que ponit in diffinitōe fati acci-
piatur p ordine. ⁊ dicit̃ ille ordo iherēs rebus mobilibus.

ad diſcretiō-
ordinis qd eſt
i ipſa rōne di-
uina. quē iam
vocaui p-
uidētiā. ſim
quē ordinem
puidētia de
diuina annectit
queqz ſuis or-
dinibus. ſ. vt
illa eueniam
illo tē. ore. ei
alia alio tēpa-
re. Decipus
illa poſteri⁹.
¶ Que licet
diuerſa ſint.
Dic ōndit qd
licet fatū ⁊ p-
uidētia diſſe-
rāt tñ vnu de
pēdet ex alte-
ro dicēs. Que
iſ ſint diuerſa
tamē alteruz
pēdet ex alte-
ro. ſc3 fatum

depēdet ex puidētia. nā ordo fatalis pcedit ex ſimplicitate
puidētie. ſicut declarat i ſimili dicēs. Sicut enim arti-
ſex puta edificatōe formā faciēde reſ ſicut domus. mēte
percipiēs. i. pſpiciēs. mouet. i. pducit effectū operis. ⁊ qd
ſimpliciter pſentarie pſpexerat mēte. ſ. formā domus
cū ſuis partib⁹ ſimul dūcit p tēporales ordines ſupple
ad effectū. ſimo fundamētū. poſtea parietes. vltimo tectuz.
Ita deus puidētia ſua ſingulariter. i. ſimplr ⁊ ſtabiliter
diſponit oia faciēda. ſ3 ſato. i. p fatū ea qd diſpoſuit tēpora-
liter adminiſtrat. ¶ Notādū qd puidētia diuina habet
eſſe i pma cauſa. fatū vero i rebus cauſatis. Itē puidētia
diuina habet mori vnitū. qz eſt i vno ſimplici. ſc3 i mēte
diuina. fatum aut habet mori pluralitatis. qz i pluribus
cauſatis habet eſſe. Item fatum depēdet a puidētia
diuina. ſicut effectus a ſua cauſa. ſ3 nō ecōuerſo. Sicut. n.
forma rei artificialis depēdet a forma pꝓeſſente i mē-
te artificis. ⁊ non ecōuerſo. ſic fatum depēdet a proui-
dētia diuina non autem ecōuerſo.

¶ Siue igitur famulantibus. Dic ponit diuerſas opinio-
nes circa fatum ⁊ dicit. Siue fatum exerceat quibūſdam
diuinis ſpiritibus famulantibus diuine prouidentie. ſiue
exerceat anima ſue tota natura inſermētē. ſiue exerceat
motibus corpoz ſydez. i. celeſtium. ſiue angelica virtute
ſiue demonū ſolertia. ſiue aliquibus hoz. vel oibus. hoc eſt
icertū. tamē iſt eſt certū puidētia diuinā eſſe immobile
⁊ ſimplicem formam rez gerendaz. id eſt ſciendaz. ſed fa-
tum eſſe mobile nexū. id eſt diſpoſitiōē. ⁊ ordine tēporalē
eoz que diuina ſimplicitas diſpoſuit gerēda. i. pncēda.
¶ Notādū qd fatum eſt tēporalis diſpoſitio rerum in-
tūm ea que puſa ſunt a deo pducūtur ad effectū me-
diātibus cauſis ſecūdis adminiſtrātibus. de qbus cauſis

videretur fuerit opiones. q̄s Boetii. t̄agit i littera: sed nul-
lam eaz affirmat. Nā qdā antiquoz dicebāt fatū exerce-
ri mediātib⁹ diuinis spiritib⁹ deo famulātib⁹. Alj dice-
bant ipsū exerceri ab aia mīdana: sicut platonici: qd alij
exponūt de aia humana: qz per ipsā tāqz p causā secundā
exercent ac? liberari bitry q sub puidētia cadūt. Alj di-
xerunt fatum

exerceri tota
natura iherui-
ente. itelligen-
tes p totaz na-
tura pplexio-
nem oīus ele-
mentoz. Alj
dicunt fatum
exerceri mori-
bus corporis
celestib⁹. sicut
astrologi. Alj
qz per variam
solertiam de-
monū. z dicit
tur demonēs
i pposito ipsū
habitātes cir-
ca humectaz
p̄t aeris: p̄m
doctrinā quo
rūdā platonij
coz q dñr ca-
codemonē. i.
malū sciētēs.
Alj dicunt fa-
tum exerceri

angelica virtute. Ubi notandū q i p̄ma opinione fatū dñr
exerceri mediātib⁹ spiritib⁹ deo famulātib⁹: qd est itelli-
gendū de spiritib⁹ oīa dñsonētib⁹: sed imobilis permanē-
tib⁹. Qd aut dñs in gnta opōne fatū exerceri v̄tute ange-
lica: itelligendū est de angelis siue spiritib⁹ applicātib⁹ se
diuersis locis missis i ministeriū. Angelus enī nunci⁹ iter⁹
p̄taz: z est nomē officij non nature f̄m. b. grego.

¶ Quo fit vt oīa. hic isert quādā cōlusionē circa fatum
z puidētiā: scō declarat eā in exēplo ibi. Nam vt orbis
p̄rio dicit ex quo dictū ē fatū depēdere a puidētia diuina.
Quo fit. i. ex quo sequit⁹ vt oīa q sub sunt fato etiā puidē-
tie sint subiecta. Cui etiā puidētie ipsum fatū subiacet: s̄
nō ecōuerlo. qz quēdā q locata sunt sub puidētia superāt
seriem fati. scā q immediate p deū ad ministratur sicut crea-
tio rez. z ḡficiatio creaturaz: rōnālū. ea vero que sunt p
p̄p̄ia p̄me diuinitati stabili fixa. i. imobilis: Nec excedūt
ordinē fatalis mobilitatis. i. mutabilitatis. ¶ Nōndū q
q fatū depēdet a puidētia fati effectus a sua cā: necesse
est illa q depēdet a fato etiā a puidētia depēdere. non aut
ecōuerlo: qz effectus nō adequat⁹ sue causē: puidētia aut ad
diuinū intellectū spectat: fatū vō ad eā q i creaturū gerunt⁹.

¶ Nā vt orbis. hic declarat illā cōlusionē p exēplū oī-
dēs quō qdā subiacet fato magis: qdā minus: qdā totalit⁹
excedūt fatū. scō ex dictis pcludit habitudinē fati ad p-
uidētiā p qdā s̄līa ibi. Jgit vti est: dicit p̄mo. Nā sicut or-
bis. i. circuloz: strētū. i. mouētū se circa eūdē cardinē. i.
axem. illo q est itimius. i. vicinior siue p̄ximo: t̄ardior mo-
tu mouet⁹: z ideo magis accedit ad imobilitatē axis. z iste
circulus respectu exterioris bz se ad modū centri circa qd
exterior versat⁹. vñ subdit q est veluti qdā cardo. i. cētū

cetoz orbis extra locatoz circa quem versent⁹. Sicut
mediolus i rota adheret axi z sicut cardo qdā circa quē
voluntur cancri z rady. Extrimus vero. i. vltimus orbis
exterior. rotatus. i. motus maiore ambitu. tāto explicatur
amplioribus spacijs: q̄to discedit a media indiuiduitate
pūcti. i. cētri. Si qd vero illi medio se p̄ncetatur illud cogit⁹.

dit maiorib⁹ fati nexibus iplicat⁹.
actātō aliqd fato libez ē: quāto
illū rez cardinē vicin⁹ petir. Qd
si superne mēdē bēserit firmitati
motu carēs: fati quoqz sup̄gredi-
tur necessitatē. Jgit vti ē ad itel-
lectū rōcinatio: ad id qd ē id qd
gignit⁹: ad eternitatē t̄pō: ad pun-
ctū mediū circulus: ita ē fati seri-
es mobilis ad puidētie stabiles
simplicitatē. Ea series celsi ac sy-
dera mouet. elemēta i se iuicē tē-
perat⁹: z alterna cōmutatōe trās-
format. Eadē nascētia occidētia
qz oīa p siles fetuū seminiūqz re-
nouat⁹ p̄gressus. Nec actus etiā
fortunat⁹qz hoium indissolubili
cāz p̄ncione p̄strigit. q cum ab
imobilis p̄uidentie p̄ficicātur
exordijs: ipas quoqz imutabiles

tia sūt p̄pinqz p̄mo cātō min⁹ sūt mutabilia. z q̄to remo-
tiora tāto magis mutabilia. qd declarat p̄bia exēplo di-
uerloz circuloz ab eodē cētō ductoz. i. gb⁹ circulus rez
mōtorio cētō est maior. z veloci⁹ mouet⁹. qz mai⁹ spaciū
prāstet i eqli t̄pē. q aut ē vicinior cētō min⁹ ē z tardius
mouet⁹ min⁹ p̄p̄ia p̄rāseūdo. circuli vero medio
mō se b̄nt z ē optima p̄p̄io cētri circuli ad creatozē. Sic
n. cētū ē idiuisibile z ab ipo possēt p̄les circuli p̄cedere:
ita creator vn⁹ z idiuisibil⁹ exis i finitā creat z gubernat.
¶ Jgit vti ē. hic p̄bia pcludit bitudinē fati ad puidētiā
diuinā p qdā s̄līa z dicit. Series fati ita est. i. ita se bz ad
stabilē simplicitatē diuine puidētie sicut rōcinatio se bz
ad intellectū. Ubi sciedū q illud qd itellcū simpliciue-
ritate itelligit rōcinatio p modū discursus z successiue ap-
p̄hēdit. Etiā fatū se bz ad puidētiā sicut illud qd gignit⁹
bz se ad illud qd est. Ubi sciedū q illud qd gignit⁹ est i
qdā fluxibilitate z motu. qd vero actu est gēnitiū est i qdā
p̄manētia. Etiā bz se fatū ad puidētiā sicut t̄pō ad eterni-
tatē. Ubi sciedū q i t̄pē ē successio partū t̄pīs p̄titi. p̄-
teriti z futuri. eternitas aut est sine successione tota simul
exis. Jre fatū bz se ad puidētiā sicut circulus ad mediū
pūctū. Ubi sciedū q circulus distēdit z per partes di-
uidit mobilis exis pūctū aut ē imobilis z idiuisibile. qz ex
p̄mo euclidis pūctū est cuius pars non est.

¶ Ea series celsi zē. hic p̄bia ostēdit qdā s̄līa que fato di-
sponit⁹. scō pcludit q illa q itellcū p̄fusa videtur. in
diuina gubernatione sūt rōnābilē ordinata ibi. Quo fit.
p̄mo dicit⁹. ea series fati de q dñm ē mouet celū z fydē-
ra. t̄pat elemēta i se iuicē ne totalit⁹ se corūpāt. z transfor-
mat ipa alterna cōmutatōe. ita q ex aq fiat aer z ecōuerlo
z eadē series fati renouat⁹ oīa nascētia z occidētia. i. mouē

i. cōpelli in
simplicitates
i. imobilitatē
axis: et cessat
diffūdi z dis-
fluere p ma-
gnū spaciū.
Sic illud qd
lōgius a p̄ma
mēte discedit
sicut creatus
ve corūptibi-
les. maiorib⁹
nexibus fati
iplicat⁹ z tāto
magis aliqd ē
liber⁹ a fato
q̄to vicin⁹
petit. i. acce-
dit illū cardinē
rez. i. deū
q si firmitatē
se sup̄nemet
bēserit super-
gredit necessi-
tatem fati.
¶ Nōndū
q̄to magis en-

Quartus

tria. p. files p. gressus fetuū quo ad a. lalia. r. feminū q. ad ve-
gerabilia. r. fatū etiā p. tritigida solubili m. exiōe causāz
act. r. op. atōz r. fortunaz boiūz q. oēs res cū p. fificāz. i. i.
pcedat ab epordys vine p. dūēne. n. e. f. e. e. e. e. i. m. u. t. a.
biles. i. r. n. res optime regun. f. si simplicitas manens i. o. i.
uina mēte. p. m. at. i. e. p. p. l. i. c. e. t. i. n. d. e. c. l. i. n. a. b. i. l. ē. i. i. m. u. r. a. b. i. l. e. m.
o. r. d. i. n. e. s. c. ā. z.

necesse est eē. Ita. n. res optime
regunt si manēs i dīna mēte sim
plicitas ideclinabilē canasq; ordi
nē pmat. Nicho ordo res muta
biles: t alioq; temere fluituras:
ppria icōmutabilitate coerceat.
Quo fit vt rāctis vobis hūc ordi
nē mīa p fiderare valētib⁹: p fusa
oīa pturbataq; videant: nibilo
min⁹ tū su mod⁹ ad bonum diri
gens cūcta disponit. Nichil ē enī
qđ mali cā nec ab ipsis qđ ē ipso
bus fiat: quos vt berberrime demō
strat⁹ est: boni quēretes p sau⁹
error auertit: nedū ordo de sūmi
boni cardine p fici scēs a suo quē
quē deflectat exordio. Que vero
tinges pōralla inigo: eē cōsūlo:
qđ vt bonis tū aduersa: tū pīpera:
malis etiā tū oprata: tum odiosa
ptingant. Nichil gī ea mētis inte
gritate hoīes begūt: vt quos p
bos iprobosue cē fuerit: eos quo
qđ vt i cristimāt eē necē su. Atqui

substantia sunt. ¶ Immobiles. ¶ Notandum quod si aliquid possit declinare ab ordine
pudencie, tunc pudencia diuina deficeret a suo effectu: et
hæc redunderet in potentia regetis. Et si dicitur quod oia subiacent
pudencie diuine, ergo oia eueniunt ex necessitate. dicendum
quod non: quod pudens sicut sunt future, quæda pudet necessa-
rio euenire: et quedam contingenter: et de hoc videtur ma-
gis in quinto huius.

¶ Quo fit. tri. p̄p̄ia ofidit. q̄ ca q̄ apparent i reb̄ p̄fusa. i. diuina gubernatōe sunt ordinata dīcēs. Quo fit. i. ex B̄ q̄ diuina. pudentia iaculatibz ordinē reb̄ p̄stīuit. segtur v̄t̄r̄s vobis minime valēb̄z p̄siderare hūc ordinē re. videat̄r vobis oīa p̄fusa. i. p̄turbata. nihilomin⁹ t̄i mo dus suus. i. ordo p̄p̄ius diuine. pudentie. disponit cūcta dīngēs ea ad bonū. nihil. n. est q̄cā mali fiat. nec erit ad ip̄s̄ ip̄obis. quos bonū q̄rentes p̄caus error auertit. v̄t̄r̄s p̄us demōstratū ē. nedū. i. multo minus. ordo fatalis p̄fū ciscens de cardine sūmi boni. i. ab ip̄so deo. defectat a suo exordio. i. a deo q̄ ē finis i p̄ncipiū ip̄s̄. ¶ T̄lōndū q̄ diē malos nob̄i facere cā mali. cū. i. oppositū p̄s. multi. n. malī seip̄os itericimū. dīcēdū q̄ nullus op̄a respiciēs ad malū q̄ oīa bonū appetūt. Si aut̄ q̄s malū op̄at. hoc t̄rigit sub fantasia malī. T̄ā aliq̄s in magna anxietate erās. estīmat eē bonū fugere anxietatē. i. nihil aliud ip̄se dīfēnsēs leḡ tur hāc estīmatīōne seip̄s iterficiēs. i. talis p̄uans se bono dūcī fantasia boni. q̄ t̄r̄c putat bonū esse effugere anxie tatem p̄uatiōne vite.

Que vō loquēs. Dic pbia soluit q̄stione q̄re bona ma-
gis ⁊ mala bonis trigar. ⁊ pmo ondit hoc in generali. sc̄do
magis ī spāli. ibi. Sed si aliqs. pmo assignat cās p̄dicti
accidētis ex defectu iudicio hominis. sc̄do ex vicio iudicio
dei ⁊ hominis. ibi. Nā vī pauca. pmo facit q̄ dcm ē. sc̄do
declarat per simile. ibi. Nō. n. dissimile. pmo dicit. Q

i hoc hominū iudicia deſigāt: Et quos alij p̄mio alij ſupplicio dignos arbitrant. Sz pcedam⁹ vt aliquis poſſit bonos malofue diſcernere. Plū igit poterit intueri illā itēperie: velut in corpi⁹ dici ſolet: aior: nō enī diſſite ē miraculi neſciēt: cur ſanis corporib⁹: his quidē dulcia illis x̄o amara pueniāt. Cur egri ēt qdā leni⁹: qdā vero acri⁹ adiunātur. Ad h̄ medic⁹ q ſanitat ipſi⁹: atq; egritudinis modū ipamēt⁹q; diſnoſcit minime mirat. Quis q; animorū aliud ſalus videt eſſe q̄ pbitas: qd egritudo q̄ vicia: Quis enī ali⁹ vel ſeruatoz bonorū: vel malorū depulſor: q̄ rectoz ac media torū mēſi de⁹: Qui cū et alta pui dētie ſpecula reſpiciit: qd vnicui⁹ q̄ pueniat agnoſcit: ⁊ qd pueniri nouit: ac commodat. Hinc iam fit illud fatalis ordinis iſigne miraculum: cū ab ſciente gerit quod

riatur iudicia hominū. vt quos alij p̄mio alij arbitrantur
dignos supplicio. sed cetero dāmus vt atque possit discernere
re bonos ⁊ malos. Nūquid ipse poterit iterū illā intima
tēperiem. id est iteriorē cōditionē ⁊ qualitātē animoz ve
luti solet dici ⁊ corporibus quasi dicat. Ego loquor de ani
mis p̄m q̄ homines cōsueuerunt loqui de corporibus.

¶ Notādū q[uo]d p[ro]pter defectu[m] iudiciū hominū cōtin-
g[it] q[uo]d iudicant[ur] esse bonos & bonos mali sunt & cōtrario. Si
ergo iudicāt malos esse bonos. & illi[s] eueniant mala: pu-
tāt boni euenire mala. & si boni[s] q[uo]d iudicant malos eue-
niant bona. putāt mali euenire bona. Et ideo sepe putāt
bonos dep[re]mi: cū mali dep[re]munt iudicātes malos esse bo-
nos. & putant malos extolli. cum boni extolluntur. quā iu-
dicant bonos esse malos.

¶ Non enim dissimile est miraculum. Sic pbia declarat
hoc per simile vices. 3° Idem miraculum non est dissimile:
imo valde simile ad propositū nescienti alicui carnis cor
poribus bis cōueniūt dulcia bis amara. etiā nescienti ali
cui car gdam egri adiunātur leuibus: gdam acerbis. licet
hoc videat nitz nescienti. tamē medicus de hoc nō mirat:
qui cognoscit modū rēpēramētum sanitatis et egritudin
is. sicut famitler licet homo ignoret quādo cōueniāt ma
lis et bonis. tamē deus qd est scrutator cordiū illa cognoscit
vidēs qd bonis aliquādo cōueniūt aduerfa. malis quādo
q. pspēra. ideo sic distribuitur hoc est qd subdit appli
catione similitudinē ad animi vices. Quid. n. aliud vidēt

本

apparet et salus aior qd pbitas qd aliud est egritudo aior qd vicia. et qd aliud pferuator est bonoz. et depulsor maloz qd de rector et medicator mētiū. Qui cū respicit ex alia specula puidētie ipse agnoscit. qd vnicuiqz cōueniat. et qd nouit uenire: hoc accommodat. hic. i. ex hoc qd dictū ē. Et issigne miraculū ordinis fatalis. i. sit illud qd admirātur boēs ior dine fatali cū sciēte. i. a deo illud geritur. i. sit qd igno- rātes stupēat. i. admirent. C Notandū qd est bona cōpatio sanita- tis et egritudi- nis corporalis ad medicum et pbitari et vi- cū aiorum ad deū. sicut enī medicus co- gnoscens cās sanitat/ egrit- udinis: scit qd cōueniat sano et egrō alijs ignorāti- busz miratūz. sic de cognoscens qualitatē animozum scit qd bonis pueniat et qd malis. et vnicuiqz sibi pueniēs tribuit qnqz malis pspira: bonis aduersa: de quo stupent ignorātes. C Notandū qd specula dicit loq' altius ap' ad circūspiciēdum. et qd deus p puidētia oīa circūspicit. ideo sit iudiciarie ipsa puidētia dicit specula. C Notandūz qd qd boēs ignorant quis sit boni et mali ignorant etiā qd vnicuiqz cōueniat. ideo aliq' credunt puenire bonis que tamen sū iudiciū dei eis non cōueniūt: et ideo homines mirant qre de eis nō attribuat que vident eis attribuē- da. Ideo dicit pbia ex dictis pigit hoc miraculū qd igno- rantes stupent que fiunt a deo sciente. C Nam vt pauca. Dic pbia ofidit qd bonis mala et malis bona pigit ex pbario iudicio dei et boīz viciis. Ut ego pauca pstringaz qd humana ratio valet. s. accipe de diuina pfunditate. illud supple declarabo. O Boeti de hoc sup- ple boie quez tu putas esse iustissimū et seruatissimū equi- a. equitatis diuersū videf. i. aliter videf. puidētie scienti- sia. i. deo. quod confirmat auctoritate lucani. qd describēs bellum inter pompeium et iulium cesarem euz querere- tur ab eo cuius causa esset iustior: dixit. viciū causa fuis placuit: sed vicia cathoni. Unde dicit viciemur causā. i. iulij cesariis placuisse dūz. vicia vero causam. i. pōpei pla- cuisse. Cathoni. admonuit lucanus noster familiaris ex quo pcludit ea qd ptra spem hominū veniūt esse pssione i opinione hominū: nō tamē i re dicēs. Quicqz igit vide- as geri. i. fieri vel euenire. ptra spem homis causā ignorā- tis id in rebus est rectus ordo. sed opinioni tue est puerfa pssio. C Nota qd Catho vtiēdis ppter suā sapiētā et vir- tutē maxime auctoritatis fuerat i populo. Cū aut iulij pu- gnaret cōtra pōpeū. Catho indicant pōpeū esse iustū attri- buēs sibi eāz viciēce. Alij āt indicabāt iulij esse iustū attri- buēs sibi eāz viciēce ex quo p qd de eodē pmo iudi- cabāt oy et boēs sapiētes qd cathonē seqbātur.

C Sed sit aliquis. Dic pbia assignat causas spales quare bonis et malis idifferēter eueniūt nūc pspira nūc aduer-

sa. Seco exenat se de ampliori ptractōe hō causaz. scōa ibi. Neqenim pbas. pmo declarat sententiā suā de bonis scōa de malis ibi. Nā id quoqz. pmo assignat causā qre aliquibus bonis nō eueniūt mala. scōa quare aliquando eis pigit mala. ibi alijs mixta. pmo ostēdit quare bonis nō pigit mala. scōa quare pigit eis quādoqz bona ibi.

Sit aut. pmo assignat duas cās: quare bo- nis non eue- niāt mala. se- cūda ibi. Est alius. pma causa est ifir- mitas animi alicuius boni cuius adueni- ret aduersi- tas ipse dete- riorē vnde dicit littera. Sed sit. i. pō- nam? qd ali- quis sit ita be- ne morat? a. morigeratus qd diuinum et humanū iudi- cū cōsentiat

riat de eo. forsan ipse est infirmus viribus animi non pos- tens resistere aduersitatibus. Cui si eueniat quid. i. aliqd aduersū. forsan desinit colere inocētā. i. exerceere virtutē p quā nō potuit retinere fortunā. qd iputabit fise inocētie qd pspiritas sua recessit. quē admodum legi de Job. cui vxor sua improperabat. dicens. Adduc permanens in sim- plicitate tua benedic deo et mōtere.

C Parit itaqz illi sapiēs dispensatio. i. puidētia dei. quem aduersitas possit facere deteriore. ne patiatur eum laborare aduersitate cui nō cōuenit. C Notandū qd qui- dam boni sunt ita ibecilles animi qd ex modica repārio- ne aduersitatis mutarētur: qd vidēs deus parit ipse ne eos aduersitate deciat. Unde apostolus. Sidelis deus qd nō patif vos tēdari vltra id qd potestis.

C Est alius cūctis virtutibus absolutus. Dic assignat aliā causam quare quibusdā bonis nō adueniāt mala dicens. Est alius homo absolutus. i. pfectus cunctis virtutibus et sanctus et pxiinus deo. hunc hominē. pgi id est tangi alij quibus aduersis. puidētia diuina indicat nephas. adeo. i. itantū. vt ne finat ipsū agitari morbis corporeis qd p- mar auctoritate cuiusdā pbi dicēs. Nā vt ait gdam phis excellētiōz me cuius auctoritate ponit i greco. que tantū sonat i latino. Corpus viri facti edificauerūt virtutes sup- ple pferendū ipsū ab aduersis. C Nota qd scōa causa quare aliquibus nō adueniūt aduersa est excellēs sactitas ipsozum. sicut enim deus excellēter malos nō tñ punit i futuro. sed etiā i presenti. sic aliquos excellēter bonos nō tñ premiāt i futuro sed i presenti ab aduersitate custodi- C Notandū quare pbia dicat gdam excellētiōz me di- xit. cū nullus sit excellētiōz phia. Dicendum qd littera sic debet epponi. Nā gdam phis excellētiōz alijs pbi me. i. per me philosophiam dixit.

C Sit aut sepe. Dic ostēdit quare bonis sepe contigant bona dicēs. Sit aut. i. pigit sepe vt summa rez. regēda- pncipatus regēdi res deferat. i. pcedat bonis. i. pbi. non tūz. ppter vtilitatē bonoz hominū. sed vt iprobitas exu-

beras. Labūdās maloz retūdāt. i. cōpescat. vel respiciat. Tūc assignat causā q̄re bonis q̄nq̄ dīngāt mala dicens. Alijs. i. bonis deus distribuit quedas mixta. i. nunc bona nūc mala pro qualitate aīoz. quosdam. n. bonos deus remodet aduersitatibus. ne luxuriēt. i. supbiāt lōga felicitate. i. p̄peritate. Alios bonos patī agitari. i. vexari duris. i. i. aduersitatibus. vt virtutes animi ipsoz p̄firmēt vsu et exercitātōe patientie: vt patet in Job. Alij plus q̄ metuit quod bñ ferre possunt. sic Tho mas forma uit ingressum indie dicens. Domine mit tēme quoq̄. i. p̄terq̄ ad in dos. Alij plus equo despiciunt q̄ ferre nō possunt. q̄ quasi p̄sumēdo despiciūt tentatōes. q̄s tñ ferre non possunt. Ut sanctus petrus dixit. Et si opōuerit me morietecū nō te negabo ad tentationē et accusationē ancille xp̄s negabit. hos viros deus ducit. i. tentat tribuit. i. aduersitatibus. i. experimētū sui. i. i. recognitionē sui. vt sciant qd possunt et qd nō possunt. et nōnulli. i. alig. emerunt p̄cio moris venerādū nomē seculi sicut martyres. Quidā iexpugnabiles supplicij p̄ulerūt ceteris exēplum. virtute esse iūctā a malis. quo oīa q̄ recte et disposite fiāt ex eoz bono gbus accedere vidētur nulla est dubitatio. ¶ Norādum q̄ qdam plus timēt q̄ timere deberēt aliq̄ aduersitatē. de gbus dicit ī psalmo. Trepidauerunt timore vbi non erat timor. Talibus deus imit aduersitates gbus restitūt vt cognoscāt se grā dei posse resistere ei q̄s timebant. Alij aut p̄sumēs de p̄p̄is viribus despiciūt tentatōes quasi potētes resistere eis. illis deus tentationes imittit et p̄mittit eos succūbere vt cognoscāt q̄ fragilis sit humanā natura sine diuina gratia.

¶ Nam illud quoq̄. Dic assignat causas q̄re malis q̄nq̄ bona q̄nq̄ mala p̄rigāt. Et p̄mo ofidit quare malis p̄rigāt mala. scōdo q̄re bona ibi. Leta vero. p̄mo dicit. Ex eis dē causis ducitur. i. pba. q̄ iprobis nunc pueniūt tristitia. nūc op̄rata. sed de tristibus q̄ malis eueniūt nemo mirat q̄ nō est existimāt eos. i. malos esse meritos. i. dignos malo quoq̄ maloz supplicia ceteros deterrent. i. terroze retrahunt a scelerib⁹. et ipsos malos emēdant gbus iuebuntur supplicia. ¶ Norādū q̄ p̄bia inuit tres causas q̄re malis eueniūt malo. p̄ma est q̄ omnes hoīes estimāt eos dignos malo. scōdo q̄ per supplicia maloz alij a malo reerantur. Tercia causa q̄ mali supplicij emēdantur.

¶ Leta vero magnū bonis argumētū loquunt. Dic assignat causas q̄re malis bona eueniāt. scōdo soluit tacitam q̄stionē siue obiectionē ibi. Nam vt probis. p̄mo dicit. Leta vero. i. p̄spera que malis eueniunt. loquunt. i. iudicant bonis magnū argumētū. qd iudicare debeant de hīs felicitate. quā sepe cernāt famulari iprobis. Dabent enīz

ab scelerib⁹ deterret: tum ipsos qbus iuebunt emēdant. leta vero magnum bonis argumētum loquunt. Quid de huiusmodi felicitate dbeāt iudicare quā famulari sepe iprobis cernāt. In qua re illud etiā dispensari credo: q̄ forsitan alicuius tam p̄ceptis atq̄ ip̄ortuna natura est: vt eū in scelerata poti⁹ exacerbare possit rei famulari iopia. huius morbo pudentia collate pecunie remedio medef. Dic sedatam probis cōsciam spectāz et secū fortunā suā p̄parat forsitan p̄timefcit: ne cui ei incūdus vsus ē sit tristis amissio. Abutabit igī mores: ac dūz fortunā meruit amittere neq̄ciā dereliquit. Alios in cladē meritam p̄cipit aut idigne acra felicitas. Quibusdāz p̄missū puniēdi ius ē: vt exercitij bonis et malis

miliariis. i. paup̄tis possit eū exacerbare. i. puocare. i. scelerata. i. ad furtū vel ad rapinā. huius morbo diuina puidētia medef remedio collate pecunie. Tūc assignat secundam cām talē q̄ ideo malis eueniūt. p̄spera vt p̄peritate te emēdēt vitā quā timentes ne ppter maliciā amittāt p̄peritate. Unde dicit. Dic. i. alig. malos: spectāz. i. cōsiderans cōscientiā suā sedatā p̄obris. i. maculatā vicij: et ipse cōparans secum fortunam. i. p̄peritatem suam: forsitan p̄timefcit: vt cuius rei. i. p̄peritatis incūdus est ei vsus illius fiat tristis amissio. et dū metuit amittere fortunam derelinq̄t nequitia. Tūc ponit tertiā cām dicens. Alijs malis aduenit p̄peritas vt incidat maiore miseria aduersitates: q̄ sicut dicitur fuit. v. libro p̄sa. liij. In omni aduersitate fortune infelicitissimū genus ifortunū est suū feliciē. Vbi dicit ī sra q̄ felicitas idigne aucta. Alia sra bz acta. i. ducta alios malos p̄cipit aut ī meritā cladē. i. miseria. Et addit q̄ gbusdā malis p̄missū ē. i. p̄cessū. ius p̄uinciendi. i. potestas vt sit bonis causa exercitij in virtutib⁹ et patiētiā: et malis sit cū supplicij. ¶ Nō q̄ felicitas quosdam precipitat in cladē aduersitatis. vnde samaritanen. Promouet iniustus fortuna volubiles. vt quos Scander precipites fecit ad ima roret. Nās grauioze ruit turris tūne facta ruina. Et graui⁹ pulsata alta cyp̄essus bumis. ¶ Et notādū q̄ boni p̄ aduersitatem i virtutibus et patiētia exerceantur. Unde idē pauper benedictus. Aspera ferre decet maturat aspera mētem. Et bene matura plenus vna sapit. Per nimios estus gelidas transiit ad vnda. Sicq̄ per oppositum dulcia querit homo.

Clamavit probis. Dic soluit quādam obiectiōes. secundo
fert quādam cōclusiones. ibi. Ex quo sepe. primo dicit.
Aliquis diceret. dixisti qd malis est cōcessum ut punien-
divi sint causa supplicij alij malis. hoc nō videtur verū:
qz malus non punit malus cum sint filies. hoc soluit pbia
dicens. Sicut probis et iprobis nullū est sedus. i. concor-
dia. quia sem-
per inuicem
contrariant.
Ita ipsi ipro-
bi nequeunt
inter se cōne-
nere. Quid ni
i. quare non
eēt ita cū qz
i. gl'ibet ma-
li. dissident
a semetipsis
vices diceret
pentibus. i.
distrabētib?
conscientias
ipsozum. et se
pemali faci-
ant: que cum
gesserint. i. se-
cerint. decet
nat. i. iudicet.
non fuisse ge-
renda. i. faciē-
da. **C** Nota-
dum qd in tā-
tum aliquis ē
bonū in grā
feruat ordi-
nem iyltīmū
finem. qui fi-
nis ē summū
bonū. et quā-

illum finem et ordinem omnes boni servant. ideo omnes
boni in eo qd boni sunt inuicem concordant. mali autē qz
hunc ordinē non observant et a semetipsis discordant. mu-
tuo sibi concordare non possunt.

C Ex quo sepe summa illa. Dic fert quādam cōclusiones
dicens. Ex quo mali puniūt malos ex hoc diuina puiden-
tia prulit isigne miraculum. s. vt mali facerent malos bo-
nos quod declarat. Nam dūz quidam mali vident per-
peti iniqua a pessimis. ipsi flagrantēs. i. ardentes. odio no-
riorum i. damnozum suozum. ipsi redire ad frugem vir-
tutis. i. ad vilitatem. dūz tales student se esse dissimiles
illis malis quos oderant. et addit qd sola diuina vis talis ē
eū mala sint bona. i. cedunt in bonum: sicut cum malus
facit malum bonum. vnde subdit. Cum deus vtendo cō-
petenter magis elicit effectum alicuius boni. Ordo enīz
fauter cuncta cōplectitur. vt quod decesserit ad signata
rōne ordinis. s. mali relabatur in alium ordinem. s. boni.
ne in regno prouidentie dei liceat quid. i. aliquid temeri-
tati. i. inordinationi. et ponit auctoritatē in greco que tan-
tum sonat. Fortissimus in mundo deus oia regit. **C** No-
tandum qd bonum proueniens ex malicia iproborum nō
est imputandum ipso iprobis. sed tantum diuine virtuti
que nouit ex malis efficere bona. et licet deus malum di-
rigat ad bonū sua intentione et potestate. non tamen bo-
mo ideo est extra culpam. qui illud malū agit mala iten-

tionē. **C** Notandum qd alius est ordo naturalis. alius or-
do a deo psonis. Ordo naturalis est vt deus et proximi
diligamus. Ordo prouisus est temporalis rerum disposi-
tio que fatum vocatur. et hō ordinem naturales sepe dinat
tamus aliquid plus deo diligendo et proximum odendo.
tamen ordinē prouisū a deo nunqz effugimus. quia nunqz

aliter puenit
qz deus prou-
det. et si aliqd
recedit ab or-
dine naturali
relabit i aliū
vt si aliqd est
malū quo ad
misericordiā
ipsum est bo-
num i cōpara-
tione ad iusti-
ciam. ita qd in
regno diuine
prouidentie ni-
hil relinquit
temeritati. i.
inordinationi.
C Neqz enīz
phas est homi-
ni. Dic pbia
exculat se de
ampliori sda
gatōe causaz
dicens. Neqz
enim est phas
homini. vel
ingenio com-
pōndere vel
fōmone expli-
care. cunctas
machinas. i.
cāsyē disposi-

triones ope diuine. i. diuini operis. hoc tñ sufficit pspici
se. qd deus pctor. i. pctor oīz naturaz disponat cum
tra diriges ad bonū. Et dū ea que prulit. p dicit festinat
retinere i silitudine sui. i. bono. ipse eliminat. i. excludit. q
ferē. i. p ordinē fatalis necessitatis: omne malū de termi-
nis sue publice rei. i. mudi. quo fit vt mala qd credūtur abū
dare i terris. si spectes puidētā disponētē nihil pēdas
vīqz esse mali. Tūciū vocat Boetius ad pōlationē metricā
dices. Videō te esse oncratū pondere qstionis qd officialis
est. et fatigatū pplitate ofonis. expectare aliqz dulcedinē
carminis. Jgit accipe hantū dulcedinis metricę. quo re-
fect. i. recreat. firmior pēdas. i. pgas i vteriora. **C** No-
tādū qd dicit malū nūqz esse i cōparatōe ad diuinā puidē-
tiā. qz malū nō est aliqua natura neqz aliqua res. oīs. n. nā
et res appetit suā pfectionē. Lū autē appēbile habeat rō-
nē boni si malū esset nā et res appetēs pfectionē malū eēt
bonū. **C** Notādū qd nullū est malū simpliciter et totali-
ter i mundo qn i cōparatōe ad diuinā puidētā habeat
rōnem boni. vnde expedit multos defectus pigrere i vni-
uerso ne multa bona tollāt. Si enīz nō corrūperet aer
ignis nō pseruaret. nec vita leonis pseruaret nisi occide-
ret agnus vel asinus. neqz laudaret iusticia nec patiētia si
nō eēt iniquitas. Ex quo p5 qd multa i cōparatōe ad nos sūt
mala qd i cōparatōe ad diuinā puidētā oia disponēt fin
qz melius cōpetūt vniuerso bona sunt.

C Metrum sextum quarti libel.

3 visceli iura tonantis. Jltud est sextu metru bu-
ius quartiqz fm quoldam dicit adonictum. fm
quoldam archiloyeu. ab iuectoe thetrametrum.

Dactilici a pede pdominare. In quo metropbia comen-
dar diuina pudentia i dispositoe rez. z pmo ex parte rez

que diuina di-
spostione re-
gunt. scdo ex
parte dei re-
getio ibi. Se-
det iterea.
p'mo omē
dat diuinā p-
nidentia in re-
gimine corpo-
rū celestiu. se-
cūdo i regimi-
ne elemētoz
tertio in regi-
mine tēporū.
quarto i regi-
mine genera-
bilū z coru-
pibilū. scdo
ibi. Dec pco-
rdia. tertia ibi.
His de causis
q'ta ibi. Dec
tēperies. p'mo
dicit. Si
tu solers. i. sa-
piēs vis pura
mētē cernere

C Metrum sextuz quarti libel.

3 visceli iura tonantis

1 Pura solers cernē mēte

Aspice sumi climia celi.

Illic iusto federe rerum

Eterem seruant sydera pacez.

Non sol rutilo concitus igne

Solidum pbebes ipedit apem.

Nec que summo vertice mundi

Flectit rapidosvrla meatus;

Huncqz occiduo lora profundo

Cetera cernens sydera mergi:

Cupit oceanum tingere flamas.

Sempervicib' temporis equis

Asperferas nunciat vmbraz

Reuebitqz diem lucifer alnum.

Sic eternos reficit cursus

Alternus amor. sic astrigeris

Belluz discors exulat oris.

Dec pcordia temperat equis

iura. i. regimina qbus mundus regit. celi tonantis. i. dei.
aspice culmina. i. altitudines summi celi. Illic sydera ser-
uāt veterē pacē. i. antiquā pcordiā quā eis diuina puidē-
tia ididit iusto federe. qz sol citius. i. cōmotus rutilo igne
i. calore nō ipedit gelidū apem pbebes. i. lunc. nec vrla q
flectit rapidos meatus. i. motus circa polū septentrionale
nunqz lora occiduo pfūdo. i. mari occidēti alit: cupit tigare
i. mergere. flamas oceano. i. mari. cernēs cetera sydera
mergi i mare. z loqrur more vulgari. credit. n. vulgus stel-
las quādo occidūt descēdere i mare. z vesper. i. venus sem-
p ega vicibus tēporis nūciat seras vmbraz noctis. z eadē
venus exīstēs lucifer reuebit diē almi. i. claz. Sic alter-
nus amor. pueniēs ex diuina puidētia. reficit eternos cur-
sus sydez. sic. i. p tale mutua pcordiā. bellū discors exulat
i. expellit. ab ozis astrigeris. i. a regionib' celestibus q ge-
rūt astrā. ¶ Notādū de hac dictōe solers que fz gl'oz
interpretat quasi sollicitus arte vel vrlis z sic debet scri-
bi per duplex. ll. Sed fm bugiatiōē dicit a fone. qd est
totū vel multū. z ars. i. quasi totus vel mult' i arte. z sic
debet scribi p simplex. l. ¶ Notādū qz deus magis deno-
minat tōis a tēpstate tōndi. qz ab alia tēpstate. quia
maior terroz per eam icutitur mētibus hominū qz p aliā.
Unde per tēpstatem. onandū homines magis iducitū
ad recogitādū diuinā potentia. ¶ Notādū qz vrla
bens septem stellas circa polū septentrionale. mota. nunc
qz occidit sed semper nobis apparet. lz alie stelle nobis ori-
antur z occidunt. de venere autē. que de nocte sequitur so-
lem z de mane lucifer dicta pcedit. solem visum fuit in
primo libro metro secundo.

¶ Dec pcordia tēperat equis. Dic pbia pmedat regimē
diuinē puidētie i elementis dicens. Dec concordia pzo-

ueniēs ex diuina puidētia. tēperat elemētā ego modis
vt humida elemēta pugnācia. idest cōtraria cedāt. siccis
vicibus. i. viceversa. ita q quādoqz preualeant humida. z
quādoqz siccā. z qz frigora. i. elemēta frigida. iūgat fidem
idest pcordiā. flāmis. i. calidis elemētis. ne vniū totaliter
aliud corūpat. a bec cōcordia facit vt ipēdulus ignis sur-

Elementa modis. vt pugnancia
Aicibus cedant humida siccis.
Jungatqz fidē frigora flāmis.
Pendulus ignis surgat in altū.
Terreqz graues pondere fidat.
Hisdem causis vere repentī
Spirat florifer annus odores.
Estas cererem feruida siccit.
Remeat pomis grauis autū?
Dyemem destitua irrigat iber.
Dec temperies alit ac profert
Quicquid virā spirat in orbe.
Eadem rapiens condit z aufert
Obitu mergens orta supremo.
Seder iterea conditor almus:
Rerūqz regens flectit habenas.
Rex z dominus: fons z origo.
Lex z sapiens arbiter equi.
Et que cum motu concitat ire
Sistit retrabēs: ac vaga firmat.

reuerit. grauis. i. onerosus. pomis. imber defusus irrigat
biemem. Dec cōmendat regimen dei circa generabilia z
corruptibilia dicens. Dec tēperies. i. tēpstatē dispositio p-
uidētie diuinē. alit z pfert qd i orbe spirat virā. i. qd
viriū. z eadē temperies sapiens ea que fecit. cōdit. i. labso-
dit. z aufert. i. ab esse. mergēs orta. i. pducta. supremo obvi-
tu. vltima morte. ¶ Notādū fm cōmentatozē. 8. pbi. ¶
p'mū antiquum nihil facit fine secūdo antiquo. i. celo.
ergo p'ma causa generationē z corruptionem elemētoz
z oius i mūdo z tēpōz distictionē operat mediātibus coe-
poribus celestib'. vnde i li. de pmo aristot. scribit. qz crea-
tor omniū sua sapiētia pparauit speras. z i qualibet spere
stellas lucidas. z dedit ipsīs virtutē dominādi i hoc mūdo
faciēdi bonū z malū mortē z vitā. i. cedūt stelle fm virtutē
itē ipsīs a creatore datā. fm desiderii z volūtatē eius in
ascēdēdo z descēdēdo. nūc de oriē ad occidēs. nūc de oc-
cidēte ad oriēs fine p'adictōe. z oēs stelle sunt sicut serui
dño obediētes. z cursus z motus eaz non est a seipsis nec
virtute eaz. sed est creatorz facit eas moueri.

¶ Seder iterea p'ditor almus. Dic p'mendat puidētiā
diuinā ex parte dei regētis dicens. Interea dum res sic ge-
rūt. altus p'ditor. i. summus creator. rez deus. sedet. i. in
se imutabiliter manet regēs oia. flectit. i. moderat. habe-
nas rez. i. frenā. exīstēs rez p sapiētiā gubernatōis. oīs
per potentiam creationis. fons omnis bonitatis. z origo
omniū i ipse a nullo lex omnia ligas. z sapiēs arbiter. i. iū-
dex. equi. i. eg'atōis oibus retribuens fz iusticiā. que. i. lex
oia regens. concitat. i. excitat entia. ire. i. pcedere ad esse
motu. i. per motum. z sistit. i. p'manere facit ad tēpus in
esse retrabens omnia ad non esse. z ipsa firmat per gratiā
vaga. idest instabilia per naturam.

Nam nisi deus reuocans rectos itas. i. rectū progres-
sum. q. est ab esse ad non esse. cogat. i. reducat entia i fle-
xos orbes. i. i. quāsdā circulatōes. ea q. stabili ordo diuine
puidētis pūnet. ipsa disseptra. i. separata a suo fōre. i. a suo
pncipio qd est deus. fatiscā. i. deficiat et ad nihilum dene-
niēt. Pic fons est cōmunis amor cūctis entibus. et cūcta
repetit. i. ap-
petūt. teneri
i. seruari. si
ne boni. i. per
finē boni. qz
res aliter non
queat durare
i. esse perpe-
tuari. nisi cō-
uerso amore.
Resistant. i. re-
deant cause. i.
ad causam p-
mā que dedit
eis esse p crea-
tione. C. No-
tādū q. entia
regūtur a deo
p quandā cir-
culationē fin-
quā quodam
modo perpe-
tuātur in esse
verbi gratia.
De sic dispo-
sunt res vt ex
semine pue-
niat herba. et
e conuerso ex
herba pducit
tur semen. et
i generatione
elementoz fit
qdā circulus
dum ex aere
generat ignis
et iter ex igne aer. Itē i creaturis rōnalibus q. p grediūt-
tur a deo pductōe nature. fit iter reflexio ad ipsum deus
p reductionē gratie. vt sic nihil pmaneat i rebus ens et p-
fectū nisi per quandā circulationē. hoc inuit phia i lra.
C. Notādū q. finis ad quem oia naturali appetitu ten-
dunt est ipsum summū bonū qd est deus. hūc finē conse-
quūtur rōnales creature per operationē intellectus et vo-
luntatis. Sed irrōnales creature psequūtur ipsum solū p
hoc q. ipsum representat per quandā participationē cō-
di. i. deo eodem appetitu naturali quo aliqd appetit suū
esse. eodē appetitu. tendit i suū vltimū finem. hoc inuit
i lra cum dicit. hic est cunctis cōmunis amor.
C. Prosa septima quarti libri

Nam nisi rectos reuocās itus
Flejos iterum cogat in orbes.
Que nūc stabillis continet ordo:
Disseptra suo fonte fatiscant.
Dic est cunctis cōmunis amor.
Reperuntqz boni fine teneri.
Quia non aliter durare queant:
Nisi conuerso rursus amore
Resistant cause que dedit esse.
C. Prosa septima libri quarti.

Am ne igit vides qd hec
i oia que dixim? psequat?
B. Quid naz iquā? P.
Omne iquit bonū p. f. s. esse for-
tunaz. B. Et q. inq. fieri potest?
P. Attēde inq. cum omnis for-
tuna vel iucunda vel aspera: tum
remunerādi exercendiqz iprobos
tū puniēdi corrigendiqz iprobos
cā deferat: p. q. ois bona quam
vel iustā pstat esse vel vtilez. B.
Nimis quidē inq. vera rō. Et si
quam paulo ante docuisti. puidē-
tiam fatiue p. f. d. r. firmis viri-
bus ē nixa snia. Sed ē si placeat
iter eas qz iopinabiles paulatē

exercēdi bonos vel causa puniēdi vel corrigēdi iprobos
pater. q. ois fortuna est bona quā vel pstat esse iustā sicut
illa que punit malos. et p. m. i. a. r. bonos. vel pstat esse vtile.
sicut que exercet bonos et corrigi malos. dicit Boeti? ni-
mis. i. valde vera est rō. et si puidētia quā paulo ante docui-
sti. et fatū p. f. d. r. tunc sentētia est nixa. i. firmata firmis
viribz. i. rōnā-
bus. C. Notā-
dū q. ex quo
f. m. diuina. p.
uidētia bonis
et malis nūc. p.
spera nunc ad
uersa enemiūt
bonis p. p. t.
remuneratio:
nē p. p. a. et p.
pter exercita-
tione i virtuti-
bus aduersa.
patet q. p. p.
ra fortuna et
munerāz et
ueria exerci-
tans est bona.
Itē cū p. p. a.
fortuna ma-
los emēdet vt
visum ē p. s. et
aduersa ipsos
corrigat et iuv-
ste puniat pa-
ter ipsam etiā
esse bonam.

posnisti numeremus. P. Et qd
ingr? B. Quia id hominum ser-
mo cōis vsurpat. et qdem crebro
quorūdā malā esse fortunā. P.
Vis ne ingr igit pauli p. v. l. g. i.
sermonibz accedam? Ne nimis
velut ab humanitatis vsu reces-
sisse videamur? B. At placet in-
q. P. Nōne igit bonuz census
esse qd p. d. e. s. t. B. ita est inq. P.
Que vero aut exercet aut corri-
get prodest. B. Fateor inq. P.
Bona igit. B. Quid ni? P. S. z
hec eoz est: q. vel i virtute positi
p. ra aspa belluz gerunt: vel a vi-
cijs declinātes virtutis iter arri-
piunt. B. Negare inq. nequeo.
P. Quid vero iucunda que in
premium tribuitur bonis: Num
vulgus malam esse decernit? B.
Nequaquā. Aeruz vti est ita quo-
qz esse optimā censet. P. Quid
reliq. cū sit aspa et iusto suppli-
cio malos cohercet? Nisi bonam
p. p. a. p. n. r. B. Immo oiz inq.
q. excogitari possunt iudicat esse

C Sed eaz si
placet. Dicō
parat hāc con-
clusionem ad
opinionē vul-
gi ofidēs eam
vulgus ē iopi-
nabile. et inq.

rit qd vulgus sentiat de qlibet fortuna. scō ex opinione
vulgi claudit qdā d. m. i. p. s. i. vulgo ibi. Vnde igit. dicit
ergo. P. phia si placet est opinione q. ois fortuna sit bona
numeremus iter eas opiniones qz paulo ante posuisti iopi-
nabiles. dicit phia qd. i. p. p. t. qd. Boc. dicit. qz cōis f. m. o.
hoiz vsurpat istud. i. vsu capir quorūdā fortunā eē ma-
lā. quorūdā bonā. et dicit phia. Vis ne Q. Boeti acceda-
mus pauli p. v. l. g. i. sermonibz? vulgi. ne nimis videamur reces-
sisse a cōmuni vsu hoiz. dicit Boetius. vt placet. et phia.
nōne cētes bonū qd p. d. e. s. t. dicit boeti? ita est. et phia. for-
tuna q. aut exercet aut corrigi p. d. e. s. t. dicit boeti? fateor
inq. Ideo claudit phia. Qis fortuna bona est q. exercet
et corrigi. dicit Boeti? Quid ni. i. q. re non. Et addit phia.
Hec fortuna q. exercet ē eoz hoiz. q. positi i virtute ge-
rūt bellū aspera. s. z fortuna q. corrigi ē eoz boiū q. de-
clinātes a vicijs arripiūt iter virtutis. dicit boeti? Nega-
re nequeo. Querit phia. Quid ē de fortuna iucūda. q. tri-
buit bonis i p. m. i. n. u. n. g. d. vulgus decernit. i. iudicat eam
ēē malā. dicit boeti? Nequaquā. s. z cēter. i. iudicat eam esse
optimā sicut est. Querit vltimus phia. Quid est de reliq.
fortuna q. punit. q. cū sit aspera et cohercet malos iusto sup-
plicio. n. u. n. g. d. p. p. l. s. i. vulgus putat eā esse bonā. dicit boe-
tius. Immo iudicat eā esse miserrimā oiz q. excogitari

Am ne igit vides. q. sta est septima et vltima p. s. a
i huius quarti in qua phia deducit quandam con-
clusionē ex p. m. i. s. s. i. s. Et primo facit hoc. scōdo
suū iūgit quādā exhortationē. scōa ibi. Quare ingr. P. m.
mo ponit conclusionē itentā. scōa cōparat eā ad opinionem
vulgi. scōa ibi. Sed eā. P. m. o. dicit. Vides ne iā o. Boeti
qd cōsequat? hec oia que dixim? dicit Boeti? Quid inq.
et phia. Q. z fortuna p. r. o. z. u. s. eē bonā dicit boeti? et q. inq.
i. quō hoc pōt fieri. Cui phia. Attēde ingr. Cui ois fortu-
na sine iocūda siue aspera. deferat causa remunerādi vel

possunt. ¶ Notādū qd oīs fortuna vel est ad exercēdū bonos & corrigēdū malos boies. vel est ad remunerādū bonos & puniēdū malos. Fortuna qd est ad exercēdū bonos & ad corrigēdū malos boies vtrāq; est bona. etiā fm opinione vulgi. qd pbat phia. Illud qd pdest bonuz ē. s; fortuna qd exercet bonos homies pdest bonis. & qd corrigi malos pdest malis. qd vtrāq; ē bona. Fortuna autē que exercet est bonoz & gerunt bellū & vicia. Fortuna qd corripit ē maloz qd declinat ad vitutes. Fortuna autē qd remunerat bonos. bona ē etiā s; vulgares. s; qd punit malos oīuz pessima ē fm vulgares. & hanc opinio nem vulgi de vtrāq; fortu/ na phia tēgit in littera.

¶ Uide phia ex pcessa a vul/ garibus. qd

miserrimā. ¶ Uide igit ne opi/ nione ppli sequētes quoddā iopi/ nabile valde confecerimus. B. Quid iq; ¶ Ex his. n. alit que pcessa sūt enenit eoz qdē qd sūt vel in possessione; vel in pfectu; vel i adeptōe virtutis oēs qd qd sūt sūt bonā; i iprobitate vero manētibz omnē pessimā esse fortu/ nam. B. Hoc inq; verū est: tāersi nemo audeat cōfiteri. ¶ Quare ingit ita vir sapiēs moleste ferē nō d; quoriēs i fortune certamen adducit: vrvirū forte nō de cet idignari quoriēs icrepuir bellicus tumult; vtriq; enim huic quidē glie ppagande illi & o con firmande sapie difficultas ipsa materia est. Ex quo eteni virtus vocat. qd sūlyvrib; nites nō sū

¶ Quare inquit ita. Viciþbia facit quãdã exhortationẽ
dicẽs. Ex quo oĩa fortuna ẽ bona sapiẽs vir non dẽ mole
stẽ ferre. quoties adducit 1 certamen fortune. i. cũ for-
na. n. nõ decet ferre viciþ indignari. i. turbari quotiens iure
punit. i. foniui. bellucum tumultus. i. strepitus. Nam ipiã
difficultas bellandi ⁊ resistẽdi fortune est vniũctq; viro
forti ⁊ virtuoso. i. cũ. causa gloriẽ. ppagãdẽ. exercitiũ. n.
bellucis ⁊ causa gloriẽ. viro gloriẽ. Alio viro. viro virtuoso

resistētia fortune est materia. i. causa confirmade sapientie
i. virtutis. Ex quo. i. ex qua victoria talis difficultas vir-
tus vocat. dicit. n. vtus eo q. suis viribus nitēs nō supe-
rēt aduersus. t. subdit. Neg. n. voo positi i. pfectu. I. via
virtutis. venitis i. mūdū disfluere delicias. t. emarcesce-
re voluptate. p.eliū nimis acre cēferitis. i. iudicabitis fie-

peret aduersa. Neq; eni vos in
pectu positi virtutis diffuere
delicij; z emarescere volup-
tateuistis. Preliu chi oi fortuna
nimis acre ceteritis. Ne vos au-
tristis opprimat; aut iucunda cor-
rumpat firmis medium vitibus
occupare. Quicquid autem in-
fra subsistit; aut vltra progredi-
tur; habet z contemptrum felici-
tatis; z no habet premium labo-
ris. In vestra est eniz situm ma-
nu qualem vobis fortunam for-
mare malitis. Omnis enim que
videtur aspera; nisi aut exerceat;
aut corrigat; punit.

Caeterū septimū quarti libz.

Ella bñs qñis opat? ãnis

b. **Altos atrides frigie rui
nis.**

vobis malis. i. magis velitis formare. s. bonā vel malā.
Dis. n. fortuna q̄ videt aspera. ant. exerceat bonos & punit
malos & sic bona est. ¶ Notandū q̄ phia bonat sapiētē
ad magnanimitatē cum dicit. Sapiēs nō debet molestari
ferre fortunā. Nā s̄m aristoteli. i. ethicis. Sapiēs bene scit
ferre fortunās. q̄ habet se sine vitio ipse tetragnon.
Lxxij. enī tetragnon quocūq; p̄cipi firmior stat. & ma-
gnanīm⁹ est q̄ cōtra difformēs insultus fortune vnamini
mētis p̄stātia militat. ¶ Notandū q̄ virtus p̄sistit i me-
dio iter duo vicia extrema ad quoz vnus ipellit p̄spera
fortuna ad aliud aduersa. verbi gratia. Aduersitas ipel-
lit ad desperationē & timiditatē. p̄speritas autē ad p̄sum-
ptionē & audaciā. inter q̄ p̄sistit modū virtutis. cuius
excessus vel defectus est viciosus. & hoc inuit phia i s̄ra.
¶ Nota q̄ i potestate hominis est facere fortunam sibi
qualem vult. sic bonam vel malam quod declarat phia
in aduersa fortuna. quia si eam accipimus bono animo p̄
exercitio & correptione ipsa est bona. Si autem eam tole-
ramus malo animo etiam pro bona ipsa mala est.

Metrum septimum quarti libri.

ella bis quinis. Dicicipit septimuz z vltimum
netrū huius quarti qđ dicit saphicū ab inētoze

trochaici ad a pede p̄domināte. i quo p̄bia firmat
na exhortationē exēplo viroz fortii & p̄p̄etis voluptat
p̄uamagnos fubierit labores p̄se laudis & glorie. z p̄
o ponit plura exēpla. fecūdo botatur nos ad imitatio
ez. ibi. Jte nūc fortes. Prima pars posset diuidi i tot
res. q̄z trocēla ponit q̄ patebit. Prīmū exēplū est ta
Paris filius p̄ami regis troyanoz i greciā p̄fectus ra
nit v̄roz belena M̄enelai. z duxit eam frigīā p̄ctore
Denitūz aū questus fratri suo agamēnoni hoc fecit.

agamēnon puoratis pncipibus grecorum trāffretauit i frigida & obfedit trojā decē annis. quā tādem destruxit & maioribus interfectis populū captiuaui. Cū autē agamēnon pficere verſus trojā deuenit i quadā ſiſla vbi factus eſt ei vētus p̄rarius. & regnauit vates qđ eſſet faciedū. qđ dixerūt qđ nō haberet vētū p̄p̄z niſi placaret diā nā ſacrificando ei ſuas filiā. Cū licet hoc videretur durum p̄pter pietatē paternā. tñ ſuadēte vlyſe ſpe laudis et glie ſup victoria obſidēda cōſenſit vt eam inola ret. quo facto obtinuit vētū p̄p̄z ad vilitatem. dicit ergo i littera.

Fratrī amiſſos thalamoſ pianit. Ille dum graie dare vela claſſi Dp̄at i vētos redemit cruore; Eruit patrē; miſerūq; triftis Federat nate ingulū ſacerdoſ. Fleuit amiſſos itac ſodales: Quos feruſto recubās i antro Abſerit imani poliphem' aluo. Sed tñ ceco furibundus ore Sandiū meſi lachrymiſ repēdit Herculē duri celebrāt labores.

Atides. i. agamēno atride filius exiſtēs vltor operatus bella bis gnis. i. decē annis pianit. i. purgauit. vlcifcendo amiſſos thalamoſ. i. vxore p̄rētā i thalamo fratris meneſ. i. ruinis. i. deſtructionibus. frigie. i. troje. que ſita fuit in frigida. dū ille agamēno. op̄at dare. i. exponere vela graie claſſi. i. nani gecalī. & dū redimit ventos cruore. ſcilicet ſue. ipſe exiit. i. depoſuit. patrē. i. pietatē paternā & ſacerdoſ triftis exiſtens federat. i. federe ſacrificat. miſeꝝ ingulū. i. collū vel guttur. nate. i. filie agamēnonis. ſm. n. buguione ingulū eſt idē qđ guttur vel gutturis iſcio.

¶ Fleuit amiſſos ithacūſ ſodales. Dic philoſophia poſit exemplum i quo declarat fortia acta ipſius vlyſis iſtendens talem fabulam. Vlyſes rediens de bello troia no. decem annis errauit i mari ſuſtinent multa aduerſa. tandem caſualiter venit ad antrum polipheimi qui erat maximus gigas habens vnicum oculum i fronte. qđ focioſ vlyſis occidit & vorauit ſuper quo vlyſes contriſtatis ſuſtinuit vlyſis qđ p̄dicat gigas cibo replet obdormiret. quo poſt miente oculum quem in fronte habuit eruit. qui enigilans furibundus queſiuit vlyſem: ſed excecatus eū intueri non potuit. Dicit ergo in littera. Jthacus. i. deſt vlyſes ab ithaca regione. vel ab auo ſuo ithaco ſic dictus ille fleuit. i. deſleuit amiſſos ſodales quos ſeruiſ polipheimi recumbans. i. morans in vaſto antro. i. magno. merſit imani aluo. i. magno ventre. ſed tamen vlyſes furibundus repēdit. i. reſtituit. gaudium meſiſ lachrymiſ. i. ſiſ triftiſ. oze. i. facie polipheimi ceco. i. deſt excecato.

¶ Herculeum duri zē. Dic ponit aliud exemplum in quo deſcribit acta herculis & labores eius quibus fingit meſiſ actum dicens. Duri labores aſſumpit. celebrant. i. celebrem reddunt herculeum. Cuius ponit primum laborem. i. dominationem centaurorum dicens. Jſte hercules domuit centauros ſuperboſ qui eum contempſerunt. ¶ Ubi notandum qđ centauri monſtra quedā dicit ſunt ex medietate homineſ & ex medietate thauri: quos poete fingunt genitos ex ſemine Trionis quod p̄fecit i nubē. quā Juno circumdederat ſe fugias a facie eiꝝ volentibꝝ ea p̄cubere. hos cētauros hercules domuit. Cū n. ueniffet ad ludū paleſtine i mōre ſolor. Hercules cōgreſſus cū eis ipſoſ vlyſq; ad eſſuſionē ſigūniſ pſtrauit. ¶ Abſtulit ſeno ſpolium. Dic ponit ſecundum laborem herculis dicens. Hercules abſtulit ſpolium. i. deſt pellem

ſeno leoni. ¶ Ubi notandum qđ i ſilua Neniſa fuit quidam leo crudeliſſimus qui domineſ totius regionis inuafit quē aggreſſus hercules pro liberatione patrie ipſū interemit & excoꝝians ipſum pellem pro ſpolio abſtulit. ¶ Figit & certis volucres ſagittis. Dic ponit tertium laborem dicens. Hercules figit volucres. i. deſt arpias. certis ſagittis.

¶ Ubi nō dū qđ rex finiſ filioſ ſuoſ excecavit qđ nouercaſ ſuā de ſup̄o accuſauerant p̄pter quod inuidia deorum ipſe eſt excecatus: & appoſite ſūt ei arpie. i. deſt volucres virgineſ vultuſ. rapiētes cibū de menſa eius

Ille cētauroſ domuit ſupboſ. Abſtulit ſeno ſpoliū leoni. Figit & certis volucres ſagittis. Poma cernenti rapuit draconi Aureo leua grauioꝝ metallo. Cerberꝝ traxit triplici cathena. Vltioꝝ imitem poſuiſſe ſentur Pabulū ſenſiſ dominiū qđ rigiſ. Hydra cōbuſto perijt veneno. Frōre turbat' achelouſ amniſ Ora demerſit pudibūda ripiſ.

quas hercules ſagittis ſuiſ figit & fugauit. ¶ Poma cernenti rapuit draconi. Dic tangit quartum laborem dicens. Hercules rapuit poma draconi cernenti. i. deſt cuſtodienti illa rapuit aureo metallo. i. deſt cum claua aurea. Hercules ingꝝ factus grauioꝝ. i. deſt fortioꝝ leua. i. deſt manu. ¶ Ubi notandum qđ ſeptem fuerunt filie atlantiſ habentes ortum aureum cum pomis aureis que draco cuſtodiebat. Hercules autem ſuperueniens draconi poma aurea abſtulit.

¶ Cerberum traxit triplici cathena. Dic ponit quintum laborem dicens. Hercules cerberum. i. deſt canem infernalem traxit ab inferiſ triplici cathena. ¶ Ubi notandum qđ pirithous volens ſibi deſponſare reginam iſer nī. Herculeum & thebeum & alteroſ viroſ ſortes aſſumpit quibus venientibus ad infernum cerberus ianitoꝝ inferni ipſoſ latratu ſuo impediuit. Hercules autem ipſum tribus catheniſ vinxit. vel ſecundum alioſ ipſum traxit de inferno triplici cathena. quia dicitur habere tria capita canina triplici cathena vincta.

¶ Vltioꝝ imitem. Dic ponit ſextum laborem dicens. Vltioꝝ. i. hercules ſentur poſuiſſe imitem dominum. ſeꝝ dyomedem. in pabulum ſenſiſ quadrigiſ. i. equiſ quadrigam trahentibus. ¶ Ubi notandum qđ dyomedes fuit rex tracie. qui equoſ ſuoſ pauit humana carne. quē hercules interfectum dedit ſiſ propꝝ equiſ deuorandū. ¶ Hydra cōbuſto perijt. Dic ponit ſeptimum laborem dicens. Hydra. i. ſerpēs perijt cōbuſto veneno ſuo. ¶ Ubi notandum qđ ierna palude fuit gdam ſerpēs habebꝝ ſua capita quozꝝ vno p̄ciſo ſuccreſcebat tria. quē hercules aggreſſus ſagittando cum non videret ſe p̄ficiſ re collecta congerie lignozꝝ ipſum cōbuſit.

¶ Fronte turbatus. Dic ponit octauum laborem herculis. Ubi ſciendū qđ cum hercules velleſ deducere filiā cuiuſdam regiſ que dicebatur deianira fluminis achelouſ quē debebat trāſire mutauit ſe i diuerſaſ formaſ pugnādo contra herculē. cum autē vltimo mutafſet ſe i ſpecie thauri. Hercules ipſo deicecto abſtulit ſibi vnu cōmū. qđ ſacrificauit copie. i. deo fortune. propter quod achelouſ verecundia confuſuſ fugit & in aquis latuit. vnde dicitur i littera. Achelouſ amniſ. i. deſt ille fluminis fronte turbatus propter ablationem cōmū. ipſe demerſit in ripiſ ora pudibunda. quia latuit p̄ pudore in ripiſ.

Quintus

CStrauit antheu libare. Dic ponit nonū laborē dicēs.
Hercules strauit. i. occidit antheu illi gigātes harenis li-
bicis. i. harenis libie regionis. Ubi notandum q̄ antheus
erat gigas de terra pgenit. cui⁹ erat labia virtus. q̄ si ali-
qñ ex fatigatōe dēbilitaret tactu terre statim recuperabat vi-
res. Qui cū exercebat magnā tyrānidē libia aduenit her-
cules. 2. gressus eius co diu
al metabatur
Cum autē an-
theus sentiret
se debilitari
sponte cecidit
i terrā. 2 sic re-
sumpsit vires
q̄ Hercules co-
gnoscēs ipsius
a terra eleua-
uit. 2 supra pe-
trus suū ipsius
tenendo oppō-
sit q̄nq; spiri-
tum exalaret.
C Lac⁹ quan-
dri satiauit

Strauit antheu libicis harenis.

Lacus euandri satiauit iras.

Quosq; p̄sūz forer alt⁹ orbis:

Setiger spūmīs hūeros nōuit.

Altimus celū labor inreflexo

Sustulit collo. p̄cūmq; rursus

Altimi celum mernit laboris.

Ite nūc fortes vbi celsa magni

Ducit exempliua. cur inertes

Terga nudatis. superata tellus

Sydera donat.

C Finit liber quartus.

C Incipit liber quintus.

iras. Dic pōit decimū laborē. Ubi notādū q̄ cac⁹ fuit mō-
strum euomēs ignē p os cui⁹ p̄f fuit vulcanus. manebat at
cac⁹ i mōre quētinio spoliās 2 occidēs boies 2 furto pluri-
mū iustitēs. cū autē hercules veniret de hispania ducēs se-
cū multos boues. Lac⁹ quosdā boues herculis furabatur
2 traxit eos i atrū suū retrofūz p caudas ne furū pateret
cū at hercules q̄reret boues p munitū vni⁹ bouis pnenit
ad antrū caci. q̄ extracto ipm interfecit. cui⁹ more placata
ē ira euandri. quē idē cac⁹ multū offēderat. vñ dīc. Lac⁹ sup-
ple morte sua quā passus ē ab hercule. satiauit. idest com-
pescuit iras euandri quē cacus multum offēderat.

C Quosq; p̄sūz. Dic ponit. ii. laborē herculis. Ubi no-
tādū q̄ i archada erat gdā aper deuastās totā regionē
quē cū hercules agitare. aper sibi iustitās humeros hercu-
lis spuma maculauit. quē appz tadē interfec. Uñ dīc. Seti-
ger. i. ap grēs fetas. notauit. i. maculauit hūeros herculis.
i. spuma vel salina. q̄s humeros alt⁹ orbis forer. i. erat p̄s-
sur⁹. qz vñ statim patebit. Hercules hūeris suis celū sustulit.

C Altim⁹ celū labor inreflexo. h̄ pōit. i. z. vltimū laborē
ei⁹. Ubi nōndū q̄ atblas fingit fuisse gdā gigas sup̄pōtās
celū hūer⁹ sua. h̄ fatigat⁹ rogauit herculē vt celū sup̄pōt-
tarz. q̄nq; ipē sp̄irarz. q̄d hercules fec⁹ 2 p b celū mernit
vnde dicit. Altimus labor herculis fuit q̄ sustulit. idest
sup̄pōtavit celum collo inreflexo. i. inclinato. 2 rursus me-
ruit celum tanq̄ p̄cūm vltimi sui laboris.

C Ite nūc fortes. h̄z bōta p̄bia ad p̄dēz fōriū viroz. 2. Ite
nūc fortes. resistēs aduerfariis. i. ite illic vbi dūc vā celsa
i. ardua. magni herculē. q̄cūq; viatūz vīa magni exēpli ad
aggrēdiendū fortiaz. tūc iuebit 2 tardos 2 viciosos. d. Cur
vos iertes. i. boies sine arte. sic boies desidiosi. cur nudat
fga. d. oia vā fugiēdo labores 2 aduerfā. nā tell⁹. i. i. frena
cupia sup̄ata donat boi fydera. i. celū. q̄ sup̄ata terrena
cupia efficiē bō dign⁹ celo. q̄d ē loc⁹ deoz 2 spūz. Nā fz
aristotēlē p̄ celū 2 mūdū. Qēs eū locū q̄ surfuz est deo attri-
buūt 2 barbari 2 greci quāq; putāt deus eē. de quo loco
dicit p̄lato i fedrone. Uñ i speculatiui viuetēs vñ itaz
p̄tēplariuz. celestes sedes recipiunt i q̄b felicitate deoz
potiuntur. quā felicitate nos faciat participes iesus xpi
stus q̄ est de⁹ super oia bñdict⁹ in secula seculoz. Amen.
C Explicit liber quartus. **C** Incipit liber quintus.

Igerat ofonisq; euruz. Dic scilicet gntus li-
ber Boety de solatōe p̄bie cui⁹ h̄ec ē p̄ma
p̄ia: q̄ p̄bia vult soluere qdā dubia sua de
terminatōes p̄tia d̄ fato 2 puidētia: videt
n. ex dictis q̄ casus nō fit. qz si oia sūt p̄uisa
ita q̄ nihil eueniat p̄ter ordinē puidētie dīne: videt q̄ ni-
hil casualiter
eueniat. qz ca-
sus importat
euentū iopiatū.
Item videt ex
dictis q̄ libez
arbitriū nō fit
qz oia dispo-
nuntur secun-
dam ordinem
fatalis necessi-
tatis. libez at
arbitrium ne-
cessitate excla-
dit. videt q̄ si
ponit puiden-
tia 2 fatum q̄
oīno excludat
tur libez arbi-
trū.

C Prosa prima.

Igerat orationis-
q; cursum ad alia
quedā tractada 2
expedienda verte-
bat. B. Tum ego.

Recta quidem inquam exhorta-
tio: tuazq; prozsus auctoritate bi-
gnissima. Sed q̄ tu dudum de
puidētia questionem: pluri-
bus alijs implicitā esse dixisti: re-
experior. Quero enī an eē aliqd
oio: 2 qdā esse casuz arbitrare:

trū. p̄bia ḡi p̄nti libro igr̄i vtz casus fit: 2 qd fit: igr̄i
vtrū liberuz arbitrium. supponendo argumenta quibus
liberum arbitrium cuz puidētia diuina non videt posse
stare. post hoc ponit falsas solutionē quozdā quā im-
probat 2 ponit p̄pam quā rōnibus confirmat. 2 de eterni-
tate determinat 2 alia plura sicut patebit. Et diuiditur
iste liber i vñdecim partes. qz sex sunt p̄le 2 qnq; metra
ei⁹. quē partes 2 q̄ ipsi determinant patebunt in p̄cessu
libri. In p̄ma p̄sa determinat de casu. 2 p̄mo boetius tan-
git actap̄he comedans eius exhortationes factaz: mo-
uer qōnē de casu. Sēdo p̄bia excusat se ab ei⁹ determina-
tōe. 2 boetius illam excusatōez remouet. Tercio p̄bia de-
terminat de casu: scda ibi. Tū illa festino. tertia ibi. Tum
illa morē. p̄mo dīc. p̄bia dixerat h̄c p̄dicta: 2 vertebat
cursum ofonis. i. sermonis ad tractada quedam alia atq;
expediēda. Tū ego boeti⁹ inq̄. O p̄bia recta ē tua exhor-
tatio facta: 2 prius est dignissima auctoritate: sed q̄ tu du-
dum dixisti sexta p̄sa quarti libri. q̄stiones de puidētia
implicitam. i. implicatam esse pluribus alijs. i. q̄stionibus ego
experior re. i. realiter: quero enī an arbitraris casum oīno
aligd esse supple i rerum naturā: 2 qdnam arbitreris esse
casum supple i rez natura. **C** Notādū p̄ b q̄ dīc boetius
dixerat. inuit p̄bias ita expediisse qd ad sui speculationem
spectabant: ita determinasse p̄ncipale bñ: libi itētiōem
2 philosophia vtebat cursuz ofonis. i. ofonem currentem:
qz ofo p̄bie nō impediebat ignotiā docētis: nec tarditas
te dicētis: h̄ac ofonem vtebat ad qdā alia tractada. q̄ aut
fuerūt illa boeti⁹ nō exp̄mit. qz fossit sua op̄ione min⁹
erāt desideranda vel fossit q̄ntū ad p̄positum c̄pna.

C Notādū q̄ dicit exhortatōez p̄bie fuisse rectā. qz p̄bia
hortabatur ad virtutes 2 ad p̄ceptū fortitudinis. talis at exhor-
tatio q̄ fit ad bonū p̄cedendū 2 malū fugiendū recta est.
2 dīc exhortatōez p̄bie eē dignissima auctē. qz qdā sapiētē
dī auctoritate sapientis dignū reputat.

C Tū illa festino inq̄. Dic p̄bia excusat se de b⁹ op̄ionis
vel questionis determinatōe. Et boeti⁹ illā excusatōem
remouet dicēs. p̄bia igr̄. Ego festino absoluerē. i. p̄ficere
debitū p̄missionis. 2 aperire tibi viam quā reuebaris ad
patriam. Dec autē q̄ tu queris de casu. 2 si p̄quis. sunt
p̄utilla cognitū. i. cognitū. tamen paulisper aequis sunt a

eramite. i. via nfi. ppositit. r. dñe paulisper. q. nō sūt totaſi
auerſa. ſz aliquāulū eluciāat pmiſſa. r. verēdū. i. timen
dū. ne tu fatigat? deuiſ. i. qñib? ēneis. nō pmiſſa ſuffice
re ad emetiēdū. i. trāſcēdū rectū iter. dñe boe. Q pbia ne
illū vercare. i. nō timeas q? B fuerit mibi loco qñſi. aſſice
re ea qb? maxime delector. r. cū oē lar? . i. circūſtātia tue oi

P. Tū illa feſtino inq̄t debituſ
pmiſſionis abſoluere: viāq̄ tibi
q̄ patriā reueharis apire. Dec at
erſi puſſia cognitu: tñ a ppoſiti
nfi tramite pauliſp auerſa ſunt.
Verēdūq̄ ē ne deuiſ fatigatus
ad emetiēdū rectuſ iter ſufficere
nō poſſia. B. He id inq̄ pſuſ
vercare. Nā getis mibi loco fue
rit ea qb? maxime delector agno
ſcere. ſiſcū oē diſputatōis tue la
t? idubitata fide pſtiterit: nihil ē
qō de ſequētib? ābigat. **P.** Tū
illa. Adorē inq̄t gerā tibi: ſimlq̄
ſic exorſa ē. Inq̄t igit aliq̄s eue
tū temerario motu: nullaq̄ cāp
pneriōe pductū caſū eē definiat:
nihil oīo caſuſ eē pſirimo: t ppter
ſubiecte rei ſignificatiōeſ inanēſ

P. Tū illa morē iquit. Dic pbia determinat de caſu ſoluē
do pmiſſa cāſ r qñeſ. pmo ſoluit pñā an caſuſ ſit.
ſcōdo ſcōdaz qd ſit caſuſ ibi. licet igit. pmo oñdit qd ſigni
ficet p nomē caſuſ. ponēdo opiniōē qñūdā. ſcōdo ipro
bat illā opionē ibi. Quis. n. pmo dic. Q boeti ego geraz
tibi mozeſ. i. pfirmabo me volūtati tue. r ſi ſic ē exorſa. i.
ſic icepit. ſi aliq̄s definiat q̄ ad nomē dicēs caſū eē eueñtuſ
pductū motu temerario. i. iproſo. r nulla pneriōe cāp
Ego pbia affirmo caſū ſic oīno nihil eē. r decerno iudicio
vocē caſuſ pſuſ eē ianē. ppter ſignificatiōem rei ſubiecte.
ſicut bec vox chimera inaniſ eſt.

P. Notādū qd qñis qd ſi ē pcedit qñōē qd eſt. ſm q qñtio
qd eſt. qñt de gdditare rei. qd qd ē rei nulli debet niſi en
titi qñtio qd eſt querēde qd eſt noiſ ē pñia cognitio. r
iō ex qd eſt noiſ. oſ ſcire de aliq̄ ſi ē. pp B pbia ad qñen
dū de caſuſ ſit vel nō accipit qd qd ē qd ſignificat per
nomē. r dic. Si aliq̄ dñt caſum eē eueñtuſ temerariū ſine
oi cauſa pductū. ego video vocē caſuſ eſſe inanem tanq̄
ſibi nihil correſpondeat in re.

P. Quis. n. cohercēte. Dic pbia iprobat opionē iſtā oñdēſ
caſū nihil eē ſm ea. ſcōdo ſoluit qñōē ſm rei vitatē ibi. Ari
ſtoleſ me. pñio ponit vnā rōnē. ſcōdo aliā ibi. Nam ni
hil. Antig dicebat qd caſuſ ē eueñ? temerariū. i. iproſuſ.
Eōra hoc arguit pbia ſic. Ubicūq̄ oia ſūt puſſa ibi nihil
ē temerariū. ſz oia qd ſūt puſſa ſūt a deo: q̄ iter ea qd ſūt ni
hil ē temerariū. Hāc rōnē breuiter inuit i ſiſa dicēs. Quis
. n. loc? vllus pōt eē reliquuſ. i. relic? . temeritati. i. iproui
ſioni. deo cohercēte cūctā i ordinē. ſ. puſſiſ. q. d. nulluſ.

P. Notādū qd oia a deo ſūt puſſa cui? rōē. Quozūcūq̄
qd eſt cauſa oia talia puſſa ſunt a deo. ſz de eſt cauſa ois
entiſ. qd oia entia a deo ſunt prouiſa. Qu autem deo ſit
cauſa omniſ entiſ patet quia ab ipā dependet celum r to

ta natura. vt patet ex duodecimo metaphiſice.

P. Nā nihil ex nibilo exiſtere. Dic ponit aliā rōnē pban
tē qd caſuſ nō pōt eē ſine oi cā pduc? ſicut dicebat Antig. r
arguit ſic. Qd ē ex nibilo nihil ē ſz qd eſt ex nulla cā ex ni
bilo ē. ergo qd ex nulla cā ē nihil ē. Sed ſm antiq̄ſ caſuſ
ē ex nulla cā. qd ē pduc? ſine oi pneriōne cāp. qd caſuſ ni
bil eſt. Uñ di
cit iſta. Vera
ſm eſt cui ne
mo vnq̄ vere
rum refragra
tuſ ē. i. ptra
xit. ſ. ex nibilo
nihil. exiſte
re: quāq̄ illi
antiqui illam
ppoſitionem
ex nibilo nihil
exiſtere icece
runt. i. poſuerūt
quaſi quoddā
fundamentuſ
non de oporē
te pncipio. ſz
de deo creato
re. quia ille ex
nibilo aliquid
fecit. ſed intel
lexerunt hoc
de materiali
ſubiecto. i. de
tota natura ſū
data in mate.

pſuſ eē vocē decerno. Quis. n.
cohercēte i ordinē cūctā deo: lo
c? eē vlluſ temeritati reliqu? pōt.
Nā nihil ex nibilo exiſtere Nā ſe
tentia ē: cui nemo vnq̄ verep re
fragat? . qd qñq̄ id illi nō ſo pan
te pncipio ſz de materiali ſubio
hoc eſt oīuſ ſz nā rōnū: qñ quod
dā lecerit ſūdāmētū. At ſi nulliſ
ex cauſiſ aliq̄d oriāt: id ſz nibilo
ortū eē videt. Qd ſi hoc fieri ne
qr: nec caſū qdē huiuſmodi eſſe
poſe ē qualem pauloſtē diſſini
uium? . B. Quid igit iquā. Nihil
ne ē qd v? caſuſ v? fortuitū iure
appellari qat? An ē aliq̄d: tā eſi
vulgūſ lateat: cui vocabula iſta
pueniant? **P.** Ariſtoleſ me
id inquit in pſiſice r breuiſ veri

ria. r exponit ſciſpm dicēſ. Docē de nā oīuſ rōnū. i. dñā
q̄ ē ſubiectū formaz nālū. ſz ſi aliq̄d oriāt ex nulliſ cau
ſiſ. id videt eē ortū ex nibilo. ſz hoc fieri negt vt aliquid
oriāt ex nibilo. qd nō ē poſſibile caſuſ eē bñ. i. talē qualem
paulatē diſſiniuium? ſz antiq̄ſ. qd ſit eueñ? temerariū ſine
pneriōne cāp. Quid qd eē dñū ē de caſu qñt boe. Eſt nen
bili rez natura qd iure queat. i. poſſit appellari caſuſ vel
fortuitū vel ē aliq̄d. tā eſi p qñuſ. lateat vulg? cui iſta vo
cabula cōueniāt. **P.** Notādū qd bec ppoſitio ex nibilo ni
hil exiſtere vera ē icōparatōe ad cām picularē. qd ſua ac
tōe pſupponit mām tñ i cōparatōe ad cām vniuerſaleſ qd
cā totiuſ entiſ nō eſt vera. Unde dicim? deum oia creaffe
ex nibilo r fide tenem? . ſed antiq̄ diſto modo productōiſ
per creationem nō loquebantur. ſed primo modo. Un
de ariſtoleſ primo pſiſicopz. Impoſſibile eſt aliq̄d fieri
ex his qd ſūt. de hac. n. opione pueniūt oēſ a de nā ſunt.
P. Ariſtoleſ me. id ingt i pſiſicib? B pbia ſoluit qñeſ
de caſu r primo oſtendit eam eſſe ſolutam ab ariſtoleſe r
oſtendit modum eiſ. ſcōdo declarat qd licet caſuſ non ha
beat cauſaſ per ſe: bz tñ cauſaſ p accidēſ ibi. De ſūt igit.
pmo dicit ariſtoleſ me. i. doctrina mea nutrit? r de
dituſ de ſimuiſ caſuſ i pſiſicib? . i. ſcōdo pſiſicopz breuiſ rōe
r ppinquaveri. i. veritati. r querit boetiſ. Quonā in quā
mō. dicit pbia. Quotiēſ aliq̄d gerit. i. ſit. qñ cūſpā rei.
ideſt alicui? rei: alicud obtingit quibūſdā de cauſiſ qd
itendebat illud vocat caſuſ. vt ſi aliq̄s cauſa colendi agri
fodiēſ humū iueniat pōd? auri deſoſuſ: bec iuenio auri
credid? fortuitū. i. a caſu accidiffe. vep p ſ. tal? eueñ? cauſal
nō ē de nibilo. i. de nulla cā. ſic dicebat diſſo antiq̄z. nam
eueñ? cauſaliſ bz qñ caſuſ qd pcurſuſ iopinat? r iproui
ſuſ ſupple ab eo qui aliq̄d fecit cā alteriuſ rei. videt opar
tuſ eē caſum. niſi. n. cultor agri fodereſt humū qd ſup. ſoliſo

Quintus

ē vna cā inētōis auri: et nisi eo loci. i. loco depositō: obuiis
fz. i. abscōdissit pecuniā suā: que ē alia cā inētōis auri: au-
rū nō eēt inuentū. ¶ Notādū qd casus fz aristo. ē qñ aliqd
fit pp aliqd finē: vt fofio agri pp femiatores. si aliqd aliō
euenit ex qbusdā causis pter b qd itēdebat b ē casus: vt
inētōis thesauri casualis ē que nō itēdebat a fofio agri.

Ex qd ps qd inētō thesauri
ē cālis: nō iō qd nō ē puia a
deo. fz qd nō ē puia ab ho-
mie: et ita casualis: nihil ē qd
deū: fz ē aliqd qd ab homie
pter cui' intentionem et pui-
sionem euenit.

¶ De sūt. hic ondit phia
qd b casus beat cās nō tñ bz
cās p. fz. p accidēs dicēs.
he igr sūt cās fortuiti cōpē
dij. i. fortuiti euent: quod
fortuitū ppendiuz puenit
ex causis obuiis et pflu-
tibus. nō ex itēdo gerētis:
nō. n. ille q aux obuiit. vel
gagz exercuit. i. fodit itē-
dit et ea pecunia reperire:
sed vt dixi pter gerētis
itēdo euenit hūc fodere
q ille obruit pecuniā. et con-
currit supple inuentio pe-
cunie. ¶ Notādū qd cā ē
ficies nō agit nisi mouea ē
a fine. Sins aut nō mouet
nisi fm qd ē intentione: et
iō respectu illius effect' qd
ē intentione agēs ē cā p. fz. fz
si aliqd pigit i actōe pter
itēdoz agētis illi' agēs ē cā
p. accid. i. sic casus: qd pigit
pter itēdoz agētis: nō bz cām
agētē p. fz. pter accidēs.

¶ Licet igr definire. Dic
phia soluit scdām qñōe oñ
dēdo qd sit casus. Conclu-
dit qd diffinitōe ei' ex ias
ocis. o. Licet igr dñire ca-
sus ē eueniū iopinariū ex ca-
usis pfluētib' i bis qd gerū-
tur ob aliqd aliō. Licet on-
dit qd effect' cālis cadit
sub oīdie puidētie. dñm ē
n. qd casus puenit ex cau-
sis pfluētib'. Oñ cāe casu
ant hoc puenit ex ordine puidētie. vñ dñ. Cāsō cur-
re et pfluere facit iste ordo supple fatalia pcedēs icnitiabi-
li cōnexionē. f. cāz. qd pcedēs supple ordo de fōte puidē-
tie cūcta disponit suis tpbz et locis. ¶ Notādū qd diffi-
casus ē bona. qz p cā casus distinguat ab alijs. p b qd dñ. ca-
sus ē eueni' iopinar'. excludit effect' necessario eueniēs. vñ
vt frequēter sic solē oziri vel boiez nasci cū. s. digitis i vna
manu. Talia. n. nō eueniūt casualr i opiate. p b qd dñ ex
pfluētib' causis. excludit casus pmo mō dñ. qd fm anti
qd ponebat pducit ex nulla cōnexionē cāz. pter hoc aut qd
dñ i bis qd gerunt ob aliqd aliō p hoc excludit a casu cau-
salitas p. casus. n. et fortuna sūt cās pacciēs. i. sūt pter
itēdoz agētis. ¶ Metruz pmiū qñti libri.

¶ Upiis achemenie scopul' 31d ē p' illi' qñti qd dñ
metz elegaciū. et pmiū metz ē dactilicū ex amezp

scōz ē trochaicū pēthametz. vñ dactilicū pēthametz. In
q phia ondit quō eueni' cālis se bz ad puidētiā dinā. Est at
mā exēpli. q tigris et eufrates sūt duo flumy ab eodē fōte
pcedētēs. q postea abiuicē didim'. et si itēz pcurrāt nece
ē naues et alia q p ista flumia deferūt cōcurrere. q qd cō
curfus pueniūt igrū regū de curfus illoz flumy. et tñ ē

pter itēdoz illoz q regū
naues. eodē mō de curfus cā-
rū casualr. qñis sit pter itē-
doz ipoz agētis: tñ pcur-
rūt fz dñuxū ordis fatalis
ex igmie vine puidētie. et
qñis nō igrātib' ordinez
vine puidētie vīdāt aliqd
casuale et fortuitū. tñ i opa-
tōe ad deū oīa sūt ordiata
p. puia. vñ dñ l' f. a. Tigris et
eufrates foluūt leuio fō-
te scopul'. i. ex occanitarib' ul-
rupis achemēie. i. mōt' par-
thie. vbi. f. i. phia fugaz pu-
gnā vīa spicula. i. sagittas fi-
git pectorib' se qñti. ē. n. cō-
fuetudo pthoz q fugiēdo
pugnāt sagittato a tergo d-
sequētes. et mox. i. puū pot
spaciū tigris et eufrates disso-
ciāt abiuicē ags sup. alijs. et
si dñ flumy itēz coeāt. i. cō-
uēiāt. et fuocēt i vñū cursū
pfluat. i. o. s. pter. illō qd vñ
da alēti vadi. i. vtrūqz flu-
mis. trahit. i. secū dñc. et cō-
uēiāt pupes et trāci. vñ. i. i.
eradicat. flumie. i. p. flum
vnda mixta. i. flumie. i. p.
vñ. i. i. applicabit fōrtuitos mo-
dos qz vnda faciet pcurres
fortuitū naues et trācos. qz
tñ vagos casus. i. casuales
eueni'. igr ipa declina frē. i.
ōpōio frē dñs vīa flumy. et
dñu' ordo lapfi gurgitis. i.
currēt aq igr illos vagos
curfus. et ita ē de eueni' casua-
li spēci puidētie: vñ dicit.
Sors. i. casus vñ fortūa qd vñ
fluat pmissis ba. i. sine re-
gie. illa patit frē. i. regimia
et meat. i. trāste ipsa lē. i. per
ipaz legē vine puidētie.

¶ Ceterum pmiū qñti libri.

¶ Upiis achemenie scopul' vbi vñ scānti

¶ Pectorib' figit spicula pugna fugaz

Tigris et eufrates vno se fonte resoluunt:

Et mox abiunctis dissociātur aqz.

Sicoeant: cursūqz itēz reuocent i vñum:

Confluat alterni quod trahit vnda vadi.

Cōueniāt pupes: et vñli flumie trāci

Aditazqz fortuitos iplacet vnda modos

Quos tamē ipsa vagos terre declina casus.

Gurgit' et lapfi defluous ordo regit.

Sic qd permissis fluitare videtur habentis

Fore patit frenos. iplazqz lege meat.

¶ Nō qd scribit i. genesi. Tigris et eufrates sūt flumia qz
oz' ē padiso. Sz biero. auēte Salutiū dñ. qd oz' Tigris
et eufrates demōstrat i armenia. i. i. phia. cui vīdēt hoc. cō-
fētre. Beat' atqz ang. suggēncis ad l' f. alia dñetate xcor
dar dicēs. q postea pigit i istis flumib' qd i alys expimur. f.
q aliqñ abforbēt a terra et itēz ozūit: et qz b sepe pōt pti-
gere. iō dñ ozūi ipoz flumy diuersa pñt oīa. Qñ. n. moy-
ses dñ i gen'. q ozūti padiso pōt itelligi dñ pma oīdie eoz
fz qd dñ ab alijs q als ozūat pōt itelligi dñ ozūi eoz scōario.
¶ Notādū qd phia ē regio qdā qd alio noie dñ achemēia
vñ dñr hoies pthi q viciū hostes suos fugiēdo. sagittas a
tergo mītēs. et sic amor viciē' ē fugiēdo. vñ poeta dixit
qd spē mātēs cedit victōia pthi. cips ē pte sili qz viciat arte
cips. i. ven' q colebat i cipro. et paup bē. pscribat igr gladiuz
et fultib' ipz sup. amorē. et fugiēdo fuga quē fuga sola fugat

¶ Prosa secunda quinti libri.

Nam aduerto inq. Dic itipit. pfa scda bui⁹ gnti⁹ i
q icipit ocerminare de pueniētia liberi arbitrii
ad puidētia dīa. Et pmo qrit an libez arbitrium possit
stare cū puidētia dīa: pbia pbat libez arbitriū eē scdo
ōndit quō dīuersificat i dīuersis: tērtio ōndit act⁹ liberi

¶ Prosa scda libri quinti.

Nam aduerto inquam:
idqz vti nū dīcis ita eē cō
sentio. sed in hac heren
tium sibi serie causaz est ne vlla
nostri arbitrii libertas: an ipsos
quozqz humanoz motus animo
ruz fatalis cathena constringit.
P. Est inquit. Necq. n. fuerit vl
la rationalis natura quin eidem
libertas assit arbitrii. nam quod
ratione vti naturaliter potest: id
habet iudiciū quo quodqz di
scernat per se. igitur fugienda
optanda ne dīnoscat. Quod vero
quis optandū iudicat esse: petit.
Refugit vero quod existimat eē
fugendū. Quare quibus inest
rōi: pps etia iest volendi nolēdi
qz libertas. Sed hanc non in oi

anias vero humanas necesse est esse liberos. quādo cō
seruant se i speculatione dīne mentis. minus vero libere
sunt cum dilabunt ad corpora. id est ad curam rez: corpo
ralium: t ad huc minus libere sunt cum colligant terrenis
artub⁹. i. affectib⁹. qb⁹ min⁹ resistere possunt passionibus
isurgētib⁹. Extrema vō. i. maxima ē seruit⁹ aiaz. qñ dedi

bus equā eē cōstituto. Nā super
nis diuinisqz substantiis t per spī
cap iudiciū: t incorrupta volun
tas: t efficax oporatorz presto est
potestas. Humanas vero anias
liberos quidē eē necesse est:
cum se in mentis diuine specula
tione conseruant: min⁹ qo cū di
labunt ad corpora: minusqz etiā
cū terrenis artub⁹ colligant. ex
trema vero est seruit⁹: cūz vicijs
dedite rōis pprie possēsiōe cēci
derint. Nam vbi oculos a sūme
luce veritatis ad inferiora t tene
bzofa deiecerint: mox inf⁹ icie nu
be caligātur: pernicioso turbā
tur affectibus. Quibus accēde
do consentiendozqz quam inue
pere sibi adiunāt seruitutē: t sūt
quodā mō ppria librate captiue.

te vicijs cēci
derit a possē
sione pprie rō
nis. quia regi.
dirigi debet
i agendo. Nāz
vbi. i. Postq
anie deiecit
oculos rōnis.
i. intellectus a
luce sūme vi
tatis. ad inferio
ra t tenebro
sa. i. ad terrā
et carnalia.
mox caligā
i. obsecurant
nube inf⁹ icie.
ignorantie. et
turbantur pni
ciosis affectib⁹.
b⁹. i. passib⁹.
qbus accēden
do t sentien
do adiunāt.
i. augmētant
seruitutē. quā
sibi inuere. i.

Libertas
arbitrii ē nō obstantē pdicta pncione cāp. neq. n. fuerit
id est eē poterit vlla rōnalis natura qn libertas arbitrii
eidem assit. t accipit h rōnalis natura largit p oī eo quod
bz cognitōem intellectuz. pbat aut q omni nature rōali
isit libez arbitriū dicens. Illud qd pōt nātr vti rōe: id bz
iudiciū quō discernat vniūqz qz. i. p se. dīnoscat. id est di
scernit fugiēda t optanda. qd aut qd iudicat optandū id
petit. i. psequi. t refugit illud quod estimat fugiēdū.
¶ Quare qb⁹ iest rō. illis iest libertas volēdi t nolēdi. po
test. q sic rō formari. Qd quod pōt vti rōe bz iudiciū cog
scendi fugienda t optāda. s. qd qz iudicat optādū pfer
atur. t qd iudicat fugiēdū. hoc refugit. q omne qd pōt vti
rōne bz libat ē volēdi t nolēdi. ¶ Nōndū q dīc illō qd
viti rōe bz iudiciū q discernat vniūqz qz. B dīc ad differē
tia iudicij naturalis. quod ē i bzutis. q nō iudicat vniūqz
q agendū s. aliqz pculare. s. p oīs nō iudicat de qzibet
fugiendo. s. vti de lupis. t apes nō bnt idultrā ad faciēdū
aliqz opus. nisi ad fauos mellis. s. iudiciū rōnis ē de qz libz
qz aguntur. ¶ Notandū q dīc q bzis rōnis iudiciū p
se iudicat psequēdū vel fugiēdū. licz. n. bzuta quodā mōdo
cogitāt fugiēda vel psequēda. nō tñ p se. qz nō sūt cā iudi
cy. Bō aut nō solū cogitāt sine t ordiatat sine s. cogitāt ea
vtr p modū colatōis t p modū syllogisticū idē bō sūt iudi
ciū iudicat t discernit. qz intellect⁹ ē vti puerfa supra se.
¶ Sed hāc nī oib⁹. B dīc ōndit pbia quō libez arbitriū
dīuersificat i oīuersis. s. i angelis t hominibus dicens. Bāc
i. libratē arbitrii nō cōstituto eē equā. i. equeles i oibus.
qz maior ē i substantijs diuinis qz i hominibus. Nam sup
nia t oīs substantijs sūt pspicax iudiciū. id est isfal
libile iudiciū. t iest eis tcorrupta voluntas. id est isfexi
bilis ad malum. t eis est presto. id est parata. efficax pote
stas oporatorum. qz non est i eis ipedimentum executōis

iduxerunt. t anime vicioz sunt quodā mō captiue ppa
liberate. ¶ Notādū q libez arbitriū ē libertas iudici
di t exequēdi res. Vel fm boetiū sup pmo piamenias. li
bez arbitriū est de voluntate iudiciū ai nullo extrinseco
aut volēter cogēte aut volēter ipediēte. nullo cogēte ad
faciendū quod displicet nullo impediēte ne fiat quod
placet. ¶ Notandū q libez arbitrium i duobus consi
stir i libertate iudicandi. t i libertate exequēdi iudica
ta. p. primū. s. libertatem iudicandi impedit ignorantia
sed libertatem exequēdi impedit impotentia executōis
t corruptio voluntatis. Quandozqz n. possunt bonū pfer
ere: tamen voluntate corupta vicio non perficimus. In
substantijs autem separatis non est ignorantia iudicandi
nec impotentia perficiēdi: nec corruptio voluntatis. ergo
i eis est maxima libertas arbitrii. Intelligentie enim i
nullo fallunt. ergo habent pspicax iudiciū t nūqz qz
lunt nisi bonum. ergo i eis est incorrupta voluntas t possunt
perficere qzqz desiderant. ergo i eis est efficax potestas
optandi. ¶ Notandū q quidam dixerunt fuisse de i
tentione platonis animas humanas minus esse creatas i
celo. t postea descēdere i corpora t eis detineri tāqz i vi
culis. fm illos grad⁹ libertatis aiaz humanaz qz ponit i
lra sic dīliguntur. s. qz cū sint i celo creati t ptemptōis di
uine mentis sunt maxime libere. cum autem desiderio
corporum incipiunt descēdere ad corpus sunt minus li
bere. cum autem iam sunt colligate corporibus ad huc sūt
minus libere. sed minima libertas est i eis quādo subdū
tur vicijs. ista tamen expositio non tenet scdm veritatem
ideo aliter exponitur qz illas animas necesse est esse libe
riores que contemplatōi diuine sēruūt vti aie virtuosoz
t contemplatiuoz quoz cōuersatio i celis est. Ille autē sūt
minus libere que dilabuntur ad corpora. i. que descēdūt

ad curā reꝝ tꝑaliū. sicut sunt practici & negociāti circa bo-
na tꝑalia ad cōmūne vtilitate dispensanda. ad huc min⁹
libere sūt aie q̃ terrenis artib⁹ colligant. i. q̃ descendit ad
curādū pꝑm corp⁹ et ad pꝑam vtilitate minime at li-
bere sūt q̃ subdite vicis rōne amittit. viciosus nō vni⁹
tū dñe seru⁹. s. tot dñoz q̃ viciōz sūt beati augustinū.

Cū tamē
ille. Dic ondit
phīa quō ac⁹
liberi arbitri
cadunt sub pꝑ
uidencia dñi
na. qz pꝑpter
hoc qz dñi co
gnitio se extē
dit ad oīa di-
cens. Que oīa
dicta quo ad
diuersos gra-
dus libertatis
q̃ ad oēs ac⁹
ide. pueniē-
tes. cernit ille
Itin⁹s puidē-
tia dñi cūcta
pꝑficiens. qz
qz pdestinata
disponit suis
meritis reddē
do bonis bōa
& malis mala.
& hoc pfirmat
auctoritate gre-
ca que sonat
in latino.
Dīa uidet de⁹
& oīa audit. vñ

Que tñ ille ab eterno cūcta pꝑfi-
ciēs puidētie cernit ituit⁹. & suis
queqz meritis pdestinata dispo-
nit. oīa uidet & oīa audit.

Cū tñ secundum qñti libz.
Aro claz lūmie phebū
p Abellīni canit oīa bo-
merus.

Qui tñ intina viscera terre
Non valent aut pelagi radiōz
Infirmia perrumpere luce.

Naud sic magni cōditōz orbis.
Dūc ex alto cūcta tuenit

Nulla terre mole resistunt
Non nōz aris nubib⁹ obstat.

Que sint: que fuerint. & veniatqz
Ano mentis cernit in iectu.

Que quia respicit oīa solus
Atqz possis dicere solem.

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz diffi-

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz diffi-

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz diffi-

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz diffi-

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz diffi-

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz diffi-

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz diffi-

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz diffi-

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz diffi-

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz diffi-

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz diffi-

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz diffi-

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz diffi-

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz diffi-

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz diffi-

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz diffi-

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz diffi-

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz diffi-

ture libere seruientes: sicut hō & angel⁹. q̃ si eēt sole creature
seruī opantes: cuiusmo di sūt oēs creature pꝑter hominē
& angelū. q̃ ex determinatōe nature. necitant ad sua opa.

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

Cū tñ tertia quñti libz.
Eni ego. En inqz. Dic incipit tertia pꝑsa bñius
qñti. in qua Boetius obicit. contra pꝑdicta: oñē

isfallibiliter. ergo oia de necessitate eueniunt. & sic perit li-
bertas arbitrii. ¶ Notadū q̄ scia dei nō ē opinio. q̄ opi-
nio ē eoz q̄ sic & alr se possunt b̄re. ex pmo posterioz. scia
aut ē eoz q̄ nō p̄nt se alr b̄re. ḡ scia dei nō ē dicēda opinio.
¶ Neq̄. n. illā p̄bo rōnē. b̄ic p̄bia cycludir q̄ndā r̄sionē
q̄ possit dari ad p̄dictā rōnē. Et pmo ponit eā. scōo eā ex-
cludit ibi.

Quasi vō. p̄m
mo dicit. Ne-
q̄. n. p̄bo. i. ap-
p̄bo illā rō-
nem. i. r̄sionē
qua qdam cre-
dunt se posse
dissoluerē no-
dam. i. difficul-
tatem q̄nīs.
¶ Aliut. n. non
ideo quid esse
venturuz: qm̄
puidētia p̄-
p̄p̄erit illud
esse futuruz. i.
venturuz. sed
potius ecōtra-
rio. i. econuer-
so. quoniam
quod futuruz
est. illud n̄ pos-
sit latere proui-
dentiam oīnā
q̄ si dicat. eā-
tus rei est cau-
sa p̄scentie.
& non econuer-
so. r̄io ex euen-
tu debet p̄clu-
di de necessitatē
scie. non econ-
uerso. fm̄ eos.

Et isto mō necessarium est. hoc. s. quod concludit d̄ eue-
tu. relabi i cōtrariam partē. s. vt q̄ p̄cludit de eueni. hoc
p̄cludat d̄ p̄scia. Neq̄. n. necesse ē p̄tingere q̄ puidēt p̄z
eos. sed q̄ae futura sunt necesse est puideri. ¶ Notadūz
q̄ p̄o r̄ō p̄debat q̄ oia futura d̄ necessitate eueniāt. q̄z
deus futura isfalliblr puidet. r̄sposio aut̄ quorūdam dicit
p̄rtum. d̄ic. n. nō ideo q̄z deus p̄uider futurā necessario
eueniunt. sed q̄ ventura sunt ideo deus eā puidet.

¶ Quasi vero. d̄ic excludit istā r̄sionē dicēs. q̄ta r̄sio
p̄cedit q̄si laboraret ḡrendo cuius rei cā sit p̄scia. vtrū sit
causa necessitatis futuroz. vel vtrū necessitas futuroruz
sit cā puidētie. sed nos nitamur. i. laborare. ¶ B̄ demōstra-
re. s. necessariū ē eueni. r̄z p̄scia. quoq̄ modo. i. q̄cūq̄
mō se habeat ordo cāp̄. Et si p̄ q̄uis. p̄scia non videat īser-
re necessitatem eueniendi rebus futuris. Quod declarat
i exemplo dicēs. Si aliquis sedeat. necesse est opinionē
esse veram que p̄ciat eū sedere. & econuerso si de aliquo
vera sit opinio quia sedet. necesse est eum sedere. igitur in
vtrorq̄. s. in opinione. i. sedente est necessitas. in hoc. s. se-
dente est necessitas sedendi. in altero. s. in opinione est ne-
cessitas veritatis. sed non idcirco q̄s q̄ sedet supple causa.
luter. quoniam vera est opinio. q̄ veritas opinionis nō ē
causa sessionis. sed hec. s. opinio potius est vera. quoniam
p̄cessit quēpiam. i. aliquem sedere. & ita cūz cā veritatis
ex altera parte p̄cedat. t̄n in vtrorq̄ est cōis necessitas. et

eodem mō p̄tingit arguere de puidētia de his que p̄u-
dentur. vnde dicit. patet. i. manifestum est. r̄cōnariō pui-
dentia de rebus futuris. Nam est p̄ q̄uis idcirco pui-
dent. quoniam futura sunt. nō t̄n ideo eueniunt qm̄ pui-
dentur. nihilominus t̄n necesse est a deo vel ventura pui-
deri. vel p̄uissa euenire. ita q̄ vtrorq̄ parti inest necessitas

q̄nīs alterius
causas. quod
solus satis est.
idest suffic ad
p̄reimendam
libertatem ar-
bitrii. ¶ No-
randum q̄ r̄sio
ista quas i-
nuit in littera
videtur fuisse
ipsius Orige-
nis. qui supra
epistolam ad
Rō. sic dicit.
Non p̄terea
aliquid erit.
quia illud de
scit futuruz. s.
quia futurum
est ideo scitur
a deo anteq̄
fiat. Quod ta-
men potest in
telligi dupli-
citer. vno mō
q̄ eueni. rei sit
causa p̄scentie
fm̄ rationem
p̄sequentie. et
sic r̄sposio ē
vera. Alio mō
potest intelli-
gi q̄ eueniuz

rei sit causa p̄scentie fm̄ existentia. & sic est falsa. & hoc
modo improbat̄ hic a boetio. p̄mo ergo ostendit boe-
ti. q̄ ista r̄sio non est ad p̄positum. scōo ostendit q̄ non i-
cludit veritatem ibi. Jam vero.

¶ Jā vō. b̄ p̄bia ostendit q̄ ista r̄sio icludit falsitatē. q̄z po-
nit q̄ aliq̄ tpale sit cā eterni. d̄it. n. q̄ res future sint cā p̄-
uisionis eterne. vñ d̄ic. Jā vō p̄postez ē. i. p̄uersū ē. vt eue-
tus rez tpaliuz. dicat. eā cā eterne p̄scie. q̄z dicitur in ista
responz. vñ subdit. Quid est aliud arbitrari deum. iō
puidere futura quoniam sunt euentura. q̄ putare q̄ olim
acciderunt. i. ipsa futura esse cām summe p̄uidentie. q̄.
n. nihil est aliud dicere. ¶ Notadū q̄ nullū tpale ē causa
eterni s̄z pot̄ ecōuerlo. Jndigni. n. non ē cā dignozis. eo
q̄ cā dignozis effectus. tpale aut̄ idignus est eterno. sicut
corruptibile incorruptibili. ergo. &c.

¶ Ad hec. scit cū qd ē scio. d̄ic ponit scōas r̄sionē ad
p̄bandum scōam p̄clisio. ē dicēs. Ad hec supple p̄dicta
addenda ē hec r̄ō. sicut cū scio eē qd. i. aliq̄d. necesse ē ip̄z
ē. ita cū noui qd futuz. necesse ē idipm̄ eē futuz. sic igit̄ sit
.i. p̄tingit. vt eueni. rei p̄scire neq̄at eueniri. ¶ Notadū q̄
r̄ō sic pot̄ formari. sicut ē habet scia respectu scibilis p̄i-
tis. sic p̄scia respectu effectus futurū. s. cū scio i p̄iti aliq̄d
ē. necesse est ip̄m eē. q̄ cum p̄scit aliq̄d futuruz ē. necesse
est ip̄m futurum esse. sed deus p̄scit oia futura. ḡ ne-
cessario eueniunt. & sic itez tollit libertas arbitrii.

Postremo si qd aliq die ponit tertia rōne ad idē dī-
ces. Dīges pōtīnēt aliqd dē alioz sūz. i. aliter q̄ res se bz. il-
lud nō mō. i. nō tū nō ē scia. sed ē fallax opīno lege dīuer-
sa a veritate scie. quare si aliqd ita futuz ē. vt eius eueni-
nō sit cert⁹ ⁊ necessari⁹. quō illud poterit p̄fici. euentuz
q. d. nullo mō. Cui⁹ rōnē assignat dīces. Sicut ipsa scia est
impermixta

falsitati. sic il-
lud quod p̄ci-
pit ab ea non
potest alr esse
q̄ p̄cipit. q. z. si
possit aliter se
habere. tē scia
posset eē falsa
vnde subdit.
ista est causa
quare scia ca-
reat mēdacio.
q. necesse est
vñquāq; rez
ita se habere.
sicut scia com-
prehendit eaz
se se habere.

¶ Notādum
q. nō quam li-
cēdit ista.
Quicūq; exi-
stimat rez alr
esse q̄ est eius
exstimatio ē
falsa ⁊ non est
scia. sed fallax
opīno. q. si de-
us p̄scit ali-
quod futuruz
esse. ⁊ si ipsum

non necessario euenit sic p̄scit p̄scia dei non erit scia sed
fallax opīno. q. futura a deo p̄uisa necessario eueniunt. et
sic perit libez arbitrium.

¶ Quid igr. dic p̄bia ip̄bat modos gb. aliq nūū salua-
re. puidētia. ⁊ p̄qrit qnō possit saluare. puidētia dīna. im-
probādo duos modos gb. aliq conabantur ipam saluare.
Scdō ponit tertiū modū. sūz ipsi probādo. scda ibi. Qd si
apud. p̄mo dicit. Quid igr dicemus. qm mō dīci pōt q
de⁹ p̄noscit bec futura icerta. p̄m⁹ mod⁹ ē. vt dicat dēu
q. d. puidet iudicare ifallibilz quia possint nō euenire. s. z.
idem icōueniēs. q. tūc falleret sua puidētia. vnde dicit
Nam si deus censet. i. iudicat euenire ifallibilz q. d. pōte
ē nō euenire. fallit sup. dē. qd nō mō. i. nō tū nō ē scia. s. tē
tūc de deo. s. z. ē nō ē scia. s. z. ē nō ē scia. s. z. ē nō ē scia. s. z. ē nō ē scia.
scda ibi. Qd si apud. p̄mo dicit. Quid igr dicemus. qm mō dīci pōt q
de⁹ p̄noscit bec futura icerta. p̄m⁹ mod⁹ ē. vt dicat dēu
q. d. puidet iudicare ifallibilz quia possint nō euenire. s. z.
idem icōueniēs. q. tūc falleret sua puidētia. vnde dicit
Nam si deus censet. i. iudicat euenire ifallibilz q. d. pōte
ē nō euenire. fallit sup. dē. qd nō mō. i. nō tū nō ē scia. s. tē
tūc de deo. s. z. ē nō ē scia. s. z. ē nō ē scia. s. z. ē nō ē scia.

Lū atq; oia fuisset dissensio iter iouē ⁊ iunonē an maior eē
delectatio in coitu viri q̄ mulieris. Electus fuit trefia in
iudicem qui expertus erat fortem virū sūz. Iesus. Cum
autem diceret maiorem esse delectationem mulieris. Ju-
no commota excecavit ipsum. Iuppiter autē sui misert⁹
in recompensam amissi visus dedit sibi spiritum vaticinā

que nihil certum. nihil stabile cō-
p̄hendit. aut qd hoc re fert vari-
cino illo ridiculo trefie. ⁊ qd dī
cam aut erit aut non. Quid etiā
diuina puidētia humana opi-
nionē p̄stiterit. s. vti homines ier-
ta iudicat quoz ē icert⁹ euentuz.
Q. si apud illuz rez oīum certis-
simis fontes nihil icerti eē potest
certus eoz est euent⁹ que futura
firmiter ille p̄scierit. Qnare illa
est humanis cōsilijs actiōibusq;
libertas. quas diuina mens sine
falsitad errore cūcta p̄spiciēti ad
vñū alligat ⁊ cōstringit euentuz.
Quo semel recepto quāt⁹ occa-
sus hūanaz rez p̄leat liq̄. Fru-
stra. n. bōis. malisq; p̄mia peneue
opponunt. ⁊ que nullus meruit li-
ber ac voluntarius motus ani-
moz. Idq; oīum videbit iniqui-
ssim⁹ qd nūc egssim⁹ iudicat vel
puniri improbos vel remiserari.

quantur ad ipsum ibi. Quo semel. p̄mo ergo concludit
illum modum dīces. Q. si apud illum certissim⁹ fontes
oīum rez nihil potest esse icerti. certus ē euentus eozum
que ipse firmiter p̄scinerit futura. quare nulla crēt liber-
tas humanis consilijs ⁊ actionibus. quas diuina mens fir-
ne errore falsitatis cuncta p̄spiciens alligat et cōstringit
ad vñum euentum. ¶ Notanduz q. nulla mutatio cadit
circa fontem oīum rez. q. cognitio eius non potest esse ic-
certa. etiam si esset icerta esset imperfecta ⁊ diminuta. si er-
go esset certa respectu futuroz. necesse est vt oia futura
p̄scita a deo necessario eueniant.

¶ Quo semel recepto. Dic ponit icōueniētia q̄ sequitur
stauerat libez arbitrium. Et p̄mo ostēdit q̄ icōuenien-
tia sequit⁹ ex parte hominuz. scdō q̄ ex parte dei. tertio q̄
ex parte cōiunctiōis hominū ad deum. scda ibi. Quo nihil.
tertia ibi. ⁊ igr nec sperandi. Inconuenientia ex parte ho-
minū sunt. si non sit libez arbitriū frustra pponunt boni-
bus pene vel p̄mia. ⁊ iniuste puniunt mali ⁊ p̄miant boni.
nec erunt vicia nec virtutes i bonis. sicut nec alijs que
agunt necesse nature et non libertate animi. vti dicit.
Quāsemel recepto. i. posito. s. vt neq; libez arbitriū. li-
q̄. i. manifestum ē quāt⁹ occasus. i. quanta destructio hu-
manaz rez p̄leat. Frustra. n. pponunt bonis p̄mia et
malis pene. ita statuta ⁊ leges humane erunt inutiles que
penas et p̄mia statuunt. que nullus motus animozum
liber ac voluntarius meruit ⁊ illud videbitur iniquissi-
mum oīum quod nūc iudicat equissim⁹. s. puniri improbos

di. Sicut autē
hec sua vatici-
natio. quicqd
dicam erit vel
non erit. Si
ergo deus nō
aliter p̄scit
futura ideter-
minata. nisi
quia erunt vel
non erunt. nō
differet sua
p̄scia a p̄scia
trefie. quod ē
ridiculosum.
¶ Q. si apud
illum rerum.
Dic ponit ter-
tium modum
conantium sal-
uare pronidē-
tiam. Et est vt
ponamus oia
euenire de ne-
cessitate ⁊ au-
feramus libe-
rum arbitriū.
p̄mo ergo
ponit istū mo-
dum. scdō ostē-
dit que incon-
uenientia se

remunerari pbo. qd ad alterutru. i. ad pbitatē vel ipro-
bitatē nō mittit ppa volūtas. s. cogit certa necessitas fu-
turi. igit vices et vicia nō fuerit qd. sed potius erit mix-
ta et idiscreta confusio oīum meritorū. s. bonorū et malorū.
¶ Nota qd oēs vices et vicia oriuntur ex libera electione
boni et mali. et sibi punitio et remuneratio sunt propter li-
beram actōis
boni vel mali.

Si ergo tollit
libertas arbitrii non erit li-
bera electio.
nec libera actio
bona vel ma-
la. et pōis nul-
la erit virtus et
nullum viciū.
et iniuste mal'
punitur eius ex
necitate mal'
lum operetur
et iniuste bonus
punitur cum ex
necessitate
operetur bonus
quod absurdum
dum dicere.

¶ Quos ni-
hil sceleratius
¶ Dic ostendit
inconueniens
quod sequitur
ex parte dei. s.
¶ deus erit au-
ctor malorū. vñ dicit. Cum oīs ordo rez ducat ex puiden-
tia diuina. et si nihil liceat libere fieri ex humanis cōsilijs
fit. i. sequitur vt vicia nra refant ad auctore oīuz. sup. deū
quo nihil sceleratius excogitari pōt. qd eum dicere aucto-
rem malorū qd tamē necessariū ē ablata libertate. ¶ No-
tandum qd defectus i operatōis qd defectus nō ē i potesta-
te rei vt euitet. necessario ē ab agente et a pducēte. Si
ergo actio volūtatis nostre nō est libera. defectus actōis
fm voluntatem reducitur i deum et sic deus erit causa d'
fectuum nostrorum quod est absurdum.

¶ Igit nec spandi aliquid. Dic ponit iēduenientia qd sequuntur
ex cōiunctōe hoīs ad deum. qd tolleret act' deprecandi et
actus sperandi. gbus maxime pūgiuntur deo: vñ dicit. Igit
si tollit libez arbitriū. necyllar' ē sperandi aliquid nec de-
precandi iter deum et hoies. Quid. n. gbus deprecet vel spe-
ret. si series idesflexa pñecrit oīa oprāda q. d. frustra fieret
vtrūq. igit auferet illud vnicū cōmūciū. i. sperandi et de-
precandi iter deum et hoies. vocat aut spem et deprecandē qd
merciū. q. istis mercamur oīa beneficia. vnde subdit. si qd
dem pōio iuste humilitatis nos homines pmeremur iesti-
mabile viciū. i. tributū dēi vine grē qd mod' deprecādi sol'
ē quo hoies videat posse colligere deo: et pūngi iaccesse
i. i. accipere lucē sup. deo pūgi hoies ipetrent qd perit.
pus. n. pces porrigim'. qd effectū petitiōis psequamur. q. s.
spes et deprecatio. si nihil credant hōe viriū. recepta. i. cō-
cessa necessitate futuroz. qd erit quo pūngi possimus illi
sūmo pncipi rez. q. d. nihil. quare necesse erit gen' huma-
num disceptare. i. disunctū. suo fonte. i. a suo pncipio supple-
re deo. satisficere. i. dōcere. vti pauloatē cātabas i sexto me-
tro quarti libri. ¶ Notādus qd actus deprecandi spectat ad
intellectum. et est oīo fm Jo. dāma. ascensū intellect' ad

deū vel i deū. quo qdem actu iñnuam' deo idigentia no-
straz. nō qd deo pñnuatōes nostraz aliquid inotescat quod
pus ignorauerit. sed vt nos ipsa iñnuatōe vtēdo pñdere.
mus i his eē recurrēdū ad diuinū auxilium. Actus autē
sperandi pñnet ad volūtate. qz eius obiectus est bonū fu-
turū. pñstū actus adberem' deo tanq' perfectio pncipio

bonitatis: ini-
tentio eius au-
xillio ad conse-
quendum boni-
muz quo idige-
mus. sed si hō
bonum neces-
sario eueniret
vel impossibi-
le esset euenire
vterq' act' tā
deprecandi qd
sperandi esset
inutilis.

¶ Adterum
tertium quiti
libri.

¶ Venā discorsē fedra rez
q. Cā resoluit. qd tāta dō
¶ Ven' statuit bella duob'?

¶ Et q carptis singula constant
Eadem nolunt mixta iugari.
¶ An nulla ē discordia veris:
Sempqz sibi certa coheret.
S3 mēs cecis obruta mēbris
¶ Regt oppressi luminis igne
Rez tennes noscere nexu.

¶ a pede pdominante. i. quo facit exclamationem super iēo
passibilitate: que apparet iter puidentiā et libez arbitriū
Et pmo querit quare sint iēo passibilia cum per se confide-
rata sint ppassibilia. scdo pōit responsones ad hoc. tertio
contra responsonem obiect. qro obiectōem soluit. scda
ibi. An nulla. terna ibi. Sed cur tanto. qra ibi. Aut cum
mentem. pmo dicit. Quenā discorsē cā resoluit. i. sepa-
rat fedra. i. cōcordias rerum. s. diuine puidentie. et libera
arbitrii. ne cōpatiant' se simul. aut qd deus tanta bella sta-
tuit duobus veris vt singula vera que carptim. i. sigilla-
tim vel diuissim accipiunt. constant. i. permanent. eadez tū
mixta. i. iuncta nolunt iugari. i. cōpulari ieiuiem ppatie
do. Tūc ponit responsonem dicēs. Qd istis duobus ve-
ris. i. puidentie et libero arbitrio nulla est discordia. s. ap-
parentia discordie puenit ex debilitate nostri intellectus
vnde dicit. An est nota solutionis nulla est discordia ve-
ris: sed semper certa coheret sibi. fed mēnostra obruta
i. idest oppressa. membris cecis. idest cecantibus aniam
illa nequit igne. idest splendore. oppressi luminis. s. i. re-
ctus noscere tennes. i. subtiles. nexu. idest cōiunctiōes
rerum que videntur discordare. ¶ Notandum si cōfisi-
deremus puidentiā diuinā per se. possibile est eam
esse. si consideremus liberum arbitrium per se. etiam pos-
sibile est cum esse vt patet ex dictis. Sed si considerem'
vtrumqz simul. tunc videntur incompatibilia sicut pa-
tet ex rationibus superioribus. fm veritate autem be-
ne se compatiuntur. sed nobis non apparet. qz intellectus
noster oppressus mole corporis non potest se eleuare i hō
cognitionem. Nam fm sapientem. Corpus quod corrum-
pitur aggrauat animam. et terrena habitatio opprimit se-
sum multa cogitantem.

ostendit qd ex pscia dei non inferi necessitas libero arbitrio. Secdo ostendit qd pscia dei non fit signum necessitatis futurorum. ibi. Sed pscia. Circa primum sciendum qd pns improbatur quidam rñsiones. quā qdam nitebant impedire rñem ostendentē nō eē libez arbitrium ppter psciaz diuinam. quā rñsione hic refutit ostēdēs eā aliquo mō esse bonam qz sufficiens impedit intentionez aduersarij. Nam aduersarij ex nullo alio probat necessitatē futurorum: nisi qz sunt pscita a deo. cum igit ex responsione habet qd pscia scientia nullā casualitatē habet super futura. videt sufficienter ostēdēs esse qd ea que pcedunt ex libero arbitrio non sunt necessaria. Primo ponit istā responsionē re spondendo cōsolutes dicens Quero. n. cur istam rñem

cām necessitatis existimat nihil impediri pscia arbitrij libertatez putat. Nam. n. tu aliunde argumentum futurorū necessitatē trahis nisi qd ea qd psciunt nō euenire non possunt. Si igit pnotio nullam futuris rebus adijcit necessitatē qd tu etiā pauloatē fatebare: qd ē qvolitarij exire reruz ad certuz cogāt vuentū. Eteniz positiois gratia vt qd cōsequat aduersitas: statuat qd nullā eē pscientia. Nū igit qstuz ad hoc attinet: qd ex arbitrio eueniunt ad necessitatem cogunt. B. Ad inuine p. Statuamus itez esse: sed nihil rebus necessitatis iniungere: manebit vt opinor eadē voluntatis integra atqz absoluta libertas. sed pscia ingestatē futuris cūctiā necessitas nō est: signū

solutū putes minus eē efficacē. que putat libertatē arbitrij impediri a pscia: qz existimat psciaz nō eē cāz necessitatē futurorū. At per istā rñsionē impedit illatio necessitatis futurorū ppter qd tu trahis aliūde argumentū necessitatē futurorū nisi qd ea qd psciūt nō pnt non euenire. Si igit pnotio. i. pscia futurorū. nullā adijcit. i. ponit necessitatem reb⁹ futuris. vt dicit rñsio. et tu etiā fatebare pauloante. quid est. i. qd eē poterit. qd voluntarij exitus cogant ad certuz euentū. et ita p istam rñsionē excludit necessitas futurorū et manifestat se i. exēplo dicens. Ut aduersitas qd cōsequat gratia positiois. i. exēpli. statuam. i. ponamus p ipso bile nullā eē psciam futurorū. igit hoc posito qstuz ad hoc. i. qstuz ad istam illatōez. quā ex pscia cōcludit necessitas futurorū. ea qd eueniunt ex arbitrio coguntur ne ad necessitatē. dicit boetius. Ad inuine. p. phia statuam itez esse puidentiā: sed nihil necessitatis iniungere rebus futuris manebit vt opinor eadē libertas voluntatis integra et absoluta ab omni necessitate. C. Nōndū qd pōr solutio improbat fuit bona et mala. i. hoc fuit bona: qd posuit psciam non eē cām necessitatis futurorū. Dixit enī. Ideo futura eueniunt nō qd de⁹ ea puidet. Sed in hoc fuit mala: qd posuit futura eē cām pscie dei. Dixit enī. qd futura sunt ideo dei. us ex puidet. patet ergo ex responsione antiquorum qd pscia non est causa necessitatis rebus futuris.

C. Sed pscia inges. Dic ostendit pscia qd pscia diuina nō fit signū necessitatis rebus futuris. Secdo ostendit qd modū pbandi ex signo nō est efficacē. ibi. Jam vero. Primo dic. Tu inges. i. dicere poteris. et si p qstuz pscia nō est necessitas cūctiā rebus futuris. tñ est signum ea necessario esse ventura. et ita ex pscia potest inferri necessi-

tas futuroz tanqz ex signo. Hoc igit modo ponendo pscia: eē signū necessitatis futurorū. ostaret exire. i. euent⁹ futurorū esse necessarios. etiā si nō fuisset pscia. quod probat ex natura signi dicens. Omne nāqz signū tñ ostendit qd fit. i. manifestat illud cuius est signū. sed non efficit qd designat. quare vt pnotodem. i. puidentiā appareat eē signum necessi-

tatis futurorū demonstrat. dum erat prius nihil ptingere non ex necessitate. i. oia euenire necario. alioqn si bec necessitas futurorū nulla ē nec illa pscia entia poterit esse signū ei⁹ rei que non ē. et ita non valet h arguere necessitatem futurorū ex pscia tanqz ex signo. C. Notā dum qd signū non est causa cuius est signum. i. tñ manifestat signatum eē. vt circulus nō est causa vendi-

tōis vini: sed tñ est signū venditionis. Si ergo pscia esset signum necessitatis futurorū pphioneret futura eē necessaria. et sic ad ostendendum psciam esse signū necessitatis futurorū oportet prius ostendere futura necario eē futura: atqz pscia eē signū necessitatē futurorū. alis pscia eē signū alicui⁹ rei que non est. quod est absurdum.

C. Jam vō. Dic ostendit modū pbandi ex signo nō esse efficacem. et dicit. Constat. i. manifestum ē. rñe subnizam. i. firmatā demonstratōez. eā nō eē dicendaz ex signis neqz ex argumentis extrinsec⁹ petitis. i. acceptis. sed firma rō dūceda est ex cōuenientib⁹. i. ex ppyis et necessariis causis. Cū ergo predicta rō pceserit ex signo non est efficacē demonstratōez. cum sit ex causis p se imediatis pporibus et notioribus. et p tāto ē demonstratōez syllogiz⁹ facies scire efficacē ad pbādu ex pmo posteriorum.

C. Sed qui fieri potest. Mc phia mouet quandam dubitatōem et soluit eas. videtur enī. ex dictis seg⁹ aliqua pos sunt psciri qd tā nō necessario eueniūt. si autē necario eueniunt. possunt non euenire. et sic seg⁹ qd aliquod pscitum a deo non eueniat. Primo ergo phia dubitando p hoc querit dicens. Exq ita est qd ea que sunt pscia nō sūt necessaria. sed possunt non euenire. g. i. quō fieri potest. vt ea que. puidetur futura eē nō pueniant. Tunc soluit dubitationem dicens qd non negat qd pscia non eueniant: imo oportet dicere qd pscia eueniant. sed tamen non eueniunt de necessitate. vnde dicit. quāsi vero. quāsi diceret. Ista dubitatio pcedit quāsi non credamus ea que puidentiā pnoscit non esse euentura. sed hoc non est ver⁹ sed potius arbitremur illud. s. qd licet futura eueniant. nū-

hil tamen necessitatis habuisse i sui natura vt eueniret. z manifestat i exēplo quō aliquid certe cōprehendit quod tñ non est necessarium dicēs. q aliquid cognitū eneniat z tñ nō necessarium. licebit q tñ hoc ppendas hinc. i. ex tali exēplo iteumur. n. plura exēpla oculis dū fiunt. i. dū sūt i fieri sicut ea q spectant. i. vident auriē facere i moderandis z flectēdis quādrigis zc. Uti demul ad hūc modus vt q fiunt i alio actu bus voluntariis. nungd vlla necessitas conpellit aliquid illozū ita fieri sicut oculis videt. vñ boetius. Minime. et assignat rōnem. Frustra enim effz effectus art i s oia mouerent coacta. z frustra et ars flectendi quadrigā si necessario flecteret. igit illa que cūz fiunt carent necessitate existendi: eadez sunt futura sine necessitate puz qz fiunt. Et q cōcludit q qd sunt eue-

arbitremur lz eueniāt: nihil tñ vt euenirent sui natura necessitatis habuisse: q hinc facile perpendas licebit. Plura. n. dū sūt subiecta oculis iteumur: vt ea q in quadrigis moderādis atqz flectēdis facere spectant auriē: atqz ad hūc modū z cetera. Num igit qcōz illoz ita fieri necessitas vlla cōpellit. B. Minime. D. Frustra. n. effectus art i effectus: si omnia coacta mouerent. Que igit cūz fiunt carēt existendi necessitate: eadez priusqz fiant sine necessitate futura sunt. Quare sunt quedaz euentura quoz exitus ab omni necessitate absolut⁹ sit. Nam illud qdē nullū arbitroz esse dicturū: q que nūc sūt priusqz fieri euentura non fuerit. Decet igit p cognita liberos habent euentus. nā sicut scia p sentium rez nihil bis que fiunt:

vident hec diffonare. i. pscia z contingentia. Tu enī putas si preuideant pgentia necessitatem ipsa cōseq. z si necessitas desit minime ea psciri. z putas nil posse cōprehendi pscia dina nisi certum. Et si ea que sunt icerti exitus. i. euentus sicut pgentia. si puidetur illa qst certa. tu putas illud eē caliginem opionis nō veritatem scie. z i b tu deciperis. cui⁹

ita pscia futuroz nihil bis qventura sūt necessitatis ipotat. Sz hoc lngs ipm dubitat: an earuz rez que necessarios exit⁹ nō habeat vlla possit eē pzenotio. diffonare etenim vident: putasqz si puideant cōseq necessitatem. si necessitas desit: minime psciri. nihilqz pscia pphendi possent certum. Qz si que icerti sunt exitus ea quasi certa puidēt: opionis adesse caliginē nō scie veritatem. Aliter. n. ac sese res habeat arbitrari ab integritate sciencie credis esse diuersum. Lūius erroris causa est: q omnia q qsqz nouit: ex ipsozū tñ vi atqz natura cognosci estimat q sciunt: qd totū contra est. Omne enim quod cognoscit: non fm sūlym qz fm cognoscētiā potius comprehendit facultatem. Nam vt hoc bē ui liqueat exēplo: eandēz co-

deceptōis causa est error tuus circa iudiciū cognitōis. Credis enī diuersus esse ab integritate sciētie aliter arbitrarī rem qz sese habeat. et i hoc erras.

¶ Notandum qz nos non possumus futura pgentia certe p cogice: reputamus si militer deum hoc non posse res enī eodez modo se hīs diuersimode a diuersis pōt cogici. vnde cognoscere rē aliter qz se habet ex parte rei cognite nō est scia sed cognoscere rem aliter qz se ha-

beat ex parte cognoscentis bene est scientia: et sic futura contingentia licet in se sint incerta. posunt tamen psciri a deo sine errore falsitatis.

¶ Lūius erroris causa est. Dic assignat cām erroris. Ubi notandum qz causa erroris quare putamus futura icerta non posse certe psciri. qz putat q facultas cognitōis sit fm facultatem rei cognite. z non ipsius cognoscentis. quod est falsum. pmo ergo premittit hūc cām erroris. Scdo improbat ipam. ibi. Nam vt hoc bēci. dicit pmo Lūius erroris cā est qz existimat q oia q qsqz nouit illa cogici tñ ex vi z natura ipoz q sciunt z non ex vi cognoscentis. quod totum est f. i. p pmo. qz res magis cognoscunt fm naturam cognoscentis. Omne enim quod cognoscit non pprehendit fm sui vim. i. fm modus sue nature. sed potius fm facultatem cognoscentis. ¶ Notandum qz si cognitio esset fm facultatem rei cognite. tunc res ab oibz eodem modo cognoscere. z sic aliquid pphendere eodem modo ab intellectu humano z diuino. qd falsū ē. qz que sunt icerta pprehensione humana. sunt certa pprehensione diuina. cognitio ergo potius attendit fm facultatē potentie cognoscentis. ita q qstō potētia ē efficacior z certior. tāto cert⁹ z limpidius rem cōprehendit.

¶ Nam vt hoc bēci exēplo liqueat. Dic pbat q facultas cognitōis est secundum facultatē potentie cogitantis z non rei cognite. pmo declarat hoc exēplum. Scdo pbat hoc idem per rōnem. ibi. Nec id iniuria. pma dyas fm duo exēpla. Scdm ibi. Ipsum quoz. pmo

tura quoz exitus. i. euentus sit absolut⁹ ab oī necessitate. Et forsā aliquis dicere et ea que nunc sunt non erant futura anteqz eent. hoc excludit dicēs. Nullus arbitroz esse dictuz q que nūc sūt euentura nō fuerit. hoc. n. effectus nūm irrōnabile. iō necessario cōcludit. qz bec ēt p cognita habent euentus liberos qz sicut scia pntium nihil importat necessitatis his rebz qz sūt i pnti. sicut pz i exēplo predicto de regimine quadrigę. Ita pntia futuroz nihil importat necessitatis his qz vctura sunt. ¶ Notandum qz futura i cōparatōe ad pnam puidētia. sunt necessaria necessitate cōditōata. non tñ oia sūt necessaria necessitate absoluta. Multa. n. bfe eueniunt sicut ea q fiunt ab arte z voluntate. vt regimen quadrigę. Si. n. regimen qdri gaz. necessarium eueniret. frustra enī ars regendi qdri gā.

¶ Notandū qz sic res actu sūt. ita erūt future: lz qdā ac tu libere sūt. gerāt libe future. z p oīs nō oia sūt necario futura: licet necessitate cōditōata inqstū comparantur ad puidētiā pnam nō tā i sui natura cōsiderata nēcio eueniūt necessitate absoluta. sicut postea videbit⁹ pbi distinguēt duplicem necessitatem. pditōatā z absolutam.

¶ Sed hoc lngs. Dic pbia dicitur motiūū boetiy. vtz futura icerta sicut sūt pgentia possint certe psciri. et pmo mouet dubitatōem de hoc. z tāg rōne dubitatōis scdo assignat cās erroris ibi. Lūius erroris cā est. dicit pmo. Sed tu lngs o boeti hocipsum dubitatur. an possit eē vltima pntio. i. pscia illaruz rez. q nō hnt necessarios exitus. i. euentus. hoc. n. nullo modo videt⁹ possibile. Cum enim

dic q cognitio fit fm facultatē cōgicēis ligat beui exē
plo. Nā visus aliter agnoscat eadē cōpis rotunditatē ⁊ alit
tactus. Ille n. visus manēs emin. i. a. lōgiquo. ituef totus
corpus simul tactus radys visualib. hic vero. supple tac
tus coherēs et diunctus orbi. i. rotunditati ⁊ motus circa
ipsū ambuius. i. circa corpus rotundum. comprehendit. i.
eius rotundi
tatē. partibus
i. per partes.

¶ Norādū q innit dupli
cem differen
tiam ier mo
dum cōgicēdi
visus ⁊ tactus
pma q pvi
sus a remotis
existēs cogno
scit aliquid
corpus rotun
dum. Tactus
autē nō cogno
scit ipsū nisi cō
iunctus. Scdā
differentia est
q visus totus
corpus simul
comprehēdit.
tactus autem
per partes.
Talis autem
diuersitas i co
gnoscēdo non
est si res co
gnosceret ex
sua natura. euz eadem res manet in vtrāq cognitione.

¶ Norādū. quidam dixerunt visionem fieri pmissi
onē radioz visualiz ab oculis visq ad rem visam. Sed
hec opinio est contra aristotelem. visio enim non fit ex
transmittendo sz itus suscipiendo. patēte. n. aliquo sēsitio
fit ipsū videre. sz de aia. Dic aut loq opione antiqz. euz
dic q visus ituef totū corp⁹ tact⁹ radys.

¶ 3pm qz boiem. Dic ponit scdm exēplū i vtrutibus co
gnosctiuis subordinat. Scdō ostēdit quō iste vtutes se ha
beant adiucē ibi. In quo illud. Primo ergo declarat quō
idē a diuersis potentis diuersimode cōprehēdit. dicēs.
Sensus exterior aliter cōtuef ipm boies. alr imaginatio
alr rō. alr intelligentia diua. Sensus. n. exterior sicut visus
inducat figurā bois i subiecta materia. i. i. sēsbili materia
sz imaginatio solā figurā indicat. i. discernit sine materia.
i. i. abētia rei materialis. Rō vō hanc imagiatoēz trāscē
dit. ⁊ ipm spēm. i. naturā specificā bois q singularibus i
est. pēpēdit. i. discernit vniuersali cōsideratōe. oculis vō
i. cōsideratio itelligētie est celsior. qz itelligētia diua sup
grefsa ambitū vniuersitatis ⁊ exēpistit i singularib. illā sim
plicē formā. i. ydē bois que ē i mēte diua. cōtuef para
acie. i. speculatōe mentis. ¶ Norādū q pmi exēplum
fuit de virtutibus cognoscituiis non subordinatis: sicut
de visu et tactu. Istud autem exēplum est de virtuti
bus subordinatis. que sunt quatuor. scilicet sensus exte
rior qz iest oibus aialibus. imaginatio que tm iest aialib
b⁹ pfect. rō q tm ē i boib. ⁊ itelligētia q quā itelligit di
uinā cognitōem. Jte vtutes bnt diuersum modū cogno
scēdi eandem rem. i. hominem. vt declaratur in littera

quod non effiet nisi cognitio fieret fm facultatem virtu
tum cognoscentiū ⁊ non rei cognite.

¶ In quo illud maxime. Dic ostēdit pbia quō pdictē vtr
tes cōgicētiue se bnt adiucē. ostēds q qgd pōt vt iferio
r pōt ē ⁊ superior ⁊ amplī. ⁊ pmo hoc ostēdit de itelligē
tia respectu aliarū virtutum. Scdō ostēdit idē de rōne. sz

āplectitur iferiorē. Inferior ve
ro ad superiorē nullo mō modo
purgit. ¶ Neqz. n. sensus aliquid
extra materiā valer: vel vniuer
sales spēs imaginatio puef: vel
ratio capit simplicē formaz: sed
itelligētia quasi desuper spectās
pcepta forma que subsūt cicta
diinducat: sed eo modo quo for
mam ipaz que nulli alij nota ēē
poterat: pprehēdit. Nā ⁊ rōis
vniuersuz: ⁊ imaginatiōis figu
ram ⁊ materiale sensibile cogno
scit. Nec rōne vtēs: nec imagia
tione: nec sensibus: sed illo vno
ictu mentis formaliter: vt ita di
cam: cuncta pspiciens. Ra
tio quoqz cum quid vniuersale
respicit: nec imaginatione nec
sensibus vtens: imaginabilia vel
sensibilia comprehendit. Dec

mā. itelligētia at diua qst dsup spectās. cū sit i supmo gra
du cognitiōis ipa pcepta forma pāli diinducat ēē cuncta
q subit illi fo: meyt cōgicēdo ydē bois cōgicē oia q sūti
bois. sz cōdē mō pphēdit ipaz formā q nulli iferiori vtrū
nō ēē poterit. nā ipa cōgicē vniuersū. i. vlez formā rōis et
figurā imaginatiōis ⁊ materiale sensibile. qd spectat ad
sensum exteriorē non vtens ratione: nec imaginatione
nec sensibus: sed pspiciens cūctavno ictu mētis. i. absq
occurfu cognosctit. quod non facit ratio.

¶ Nōndū qz vt i supior vtutē icludit iferiorē: sic tetra
gonuz icludit tragonū. vtz. z. d. aia. iō qgd pōt vt iferior
pōt ⁊ supior ⁊ magl. qz mō magl vti pphēdit qd iferiō mō
magl piculari. sz nō ecōuerso. iō q pōt itelligētia diua
pphēdere. pōt ⁊ diua itelligētia. sz non ecōuerso.

¶ Rō qz qd vte respicit. Dic ostēdit idē de rōne. q
sicut itelligētia cōprehēdit alias tres vtutes iferiores:
sic rō ē pphēdit sub se alias quas vtutes. i. imaginatiōes. et
sēsbiles dicēs. q cū rō respici. i. cōgicē. qd yle. non vtēs imagia
tōē nec sēsb. ⁊ pphēdit imaginabilia ⁊ sēsbilia yti cōphē
sione. bec. n. est rō. que ita definit vte sue pceptoib. homo
est animal bipes rationale. que diffinitio cū sit vti notio. i.
notificatio. tūc nullus ē ignozar rem esse imaginabilez ⁊
sensibile: que hac diffinitione explicatur. Jlla rō cōfide
rat vniuersale non vtens imaginatione vel sensu. sz rōna
li conceptione. Tunc ostēdit q sicut ratio comprehendit
imaginationem ⁊ sensum. sic imaginatio sensum comp
hēdit. dicēs. imaginationem quoqz tamet si pro qūis.
sumpsit exordium ex sensibus vifendi et formandi figu
ras: tamē absente sensu exteriori. imaginatio collustrat. i.

cogscit queq; sēfibilis: nō sēfibilis s; imaginaria rōne iudi-
candi. r tūc cōcludit dicēs. Vides ne igr quō cūcta poti⁹
vranē sua. i. ppa facultate i cogscendo. q; facultate eorū
que cogscunt. ¶ Notādū q; i; rō i; pprehendendū suū
vle nō vranē imaginatōe r sensu: tñ in actu suo p̄supponit
imaginatōe r sensus. q; nīl ē i intellectu nisi fuerit i sē-
su. Similiter
i; imaginatio i
sua operatiōe
nō vranē sensu;
tamē p̄suppo-
nit sensus fuis-
se i actu. q; s; fa-
cultas quā h̄yo
cat i imaginatio-
ne: est motus
factus a sensu
fm actum. z.
de anima.

¶ Neq; id in-
iuria. Dic con-
firmat dictus
suū p rōnes. d.
illō. i. res cog-
scit n̄ s; suū na-
turā s; s; nās
cogscētis. illō
nō p̄tigit in iu-
ria. i. irrōablr.
Nā cū oē iudi-
cū cognitiōis
sit act⁹ r ope-
ratio. iudican-
tis. i. potentie
cogscitiue. ne-
cesse ē vt q; q;
cogscens per-
ficiat suā ope-
rā. i. suā ope-
ratiōe cogscendi. nō ex aliena p̄tate. s. rei cognite. s; ex ppa
p̄tate. i. ex vte cogscētis. ¶ Notādū q; ex ista format
talīs rō. Dis act⁹ r opatio segē p̄tatiōis illi⁹ potērie cui⁹ ē
act⁹ r opatio. s; iudicare siue cogscere ē act⁹ r opatio potē-
tie cogscētis r nō rei cognite. q; iudicare r cognoscere se-
guntur modū p̄tatiōem potentie cogscētis r nō rei cognite.

¶ Metrum q̄rtum gnti libri.
q Quondam portic⁹ arlit
q Obscuros nimis senes
Qui sensus r imagies:

¶ Metrum q̄rtum gnti libri.
q Quondā portic⁹ attu. s; iud ē mētz q̄rtū hui⁹ quiti
q dō q̄ gliconicū ab iūctore. corāmbicū a pede p̄-
dominante. in q̄ metro i; probat opionē stoicoz ex q̄ vide ē
seg s̄rūm dictis suis. fuit. n. opio stoicoz q; cognitio itel-
lectiua solū pficere ex b; q; corpora exteriora suas silitu-
nes i; p̄tanti i mentem. ita vt mens solum se habeat i rō-
ne patientis r res ē i rōne agentis. Ex q̄ sequitur cum pa-
tens trahat ad naturā agentis r nō eōuerso. q; cognitio
sequere nām rei cognite. r nō naturā rei cognoscētis. qd
est dicta. p̄rimo ḡ ponit opionē stoicoz. s; dō improbat
eam. ibi. Sed mens. p̄rimo ḡ dīc. Quondā portic⁹ attu
lit senes sup. stoicos. q dicebāt senes p̄ maturitatē mox
senes inq; nimis obscuros sup. i sētērys. q stoici credunt
sēlus r imagies. i. rez. sēfibilitū formas i; p̄tanti mētib⁹ ex
cōpib⁹ extimis. i. ex i; oib⁹. r posuerūt illa corpa eo mō i; p̄-
mere imagies mētib⁹. vt qndā mos fuit alicui scribēti ce-
leri s̄ilo figure p̄stas ifas. e. q. i. i. planicie pagine. q; pagina
nllas p̄stas notat. ¶ Notādū q; stoici dicunt a stoā
greco qd ē portic⁹ latine. q; arthenis i māifestissima portic⁹

cu r alijs loc⁹ public⁹ stoici dīsputare solebāt r illi posuerūt
aiam tñ habere se i rōne patientis respectu rez extērio-
rum. r q; cognitio magis videt seg virtutē actiua q; passi-
uā. ideo fm eos cognitio potius debet attendi fm facul-
tatē rei cognite q; est actiua: q; aie cognoscētis. q; est passiuā.
¶ S; mēs. Dic i; probat bāc opionem. s; dō ponit suaz ve-

Et corporib⁹ extimis
Credant mentib⁹ imprimi.
Et quondam celeri s̄ilo
Abos est equore pagine
Que nullas habeat notas
P̄stas figere litteras.
Sed mens si p̄p̄ijs vlgēs
Nihil morib⁹ explicat.
Sed tñ patiens iacer
Notis subdita corporuz.
Cassaq; i speculi vicem
Rez reddit imagines.
Unde hec sic animis viget
Cernens omnia notio.
Que vis singula p̄spicit:
Aut que cognita diuidit.
Que diuisa recolligit:
Alternūq; legēs iter
Nūc sumis caput i; s̄erit:
Nūc decidit i; s̄uma.
Tum sese referens sibi:
Aeris falsa redarguit:
I; dec est efficiens magis
Longe causa potentior:

ritatem ibi.
Dec est effici-
ens. p̄rimo ḡ
dūcitur ad plu-
ra iconueniē-
tia istam opio-
nem dicens.
Sed si mens
vigens nihil
explicat p̄p̄y
moribus. id ē
si nullā actōe
ppam habet.
sed tñ iacz pa-
tiens. subdita
notis. i. s̄ilitu-
dinibus corpo-
rum. r si ipsa
reddat. i. rep̄e-
sentat cassas
imagines rez.
i. s̄ilitudines i
vicem speculi.
i. ad modum
speculi. Tunc
queritur vnde
viget hec no-
tio. id est hec
cognitio ani-
mis. q; anima
est cernēs oia
non tñ corpo-
ralia sed etiā

incorporalia. ¶ Notādū q; p̄mum inconueniens est si
cognitio intellectiua fieret p̄ solā i; p̄tationē corporuz i aia
tunc non esset v̄tus p̄ quā aia cogsceret icorporalia. q; per
solā i; p̄tationē corporuz tñ cogsceret corporalia. nūc autē
māifestū ē q; et icorporalia cogscit. Aliud iconueniens pōit
dicēs. Si aia tñ est passiuā. q; vis aie singula p̄spicit. i. iud-
dicat. aut que vis aie cognita diuidit. aut diuisa recolligit
aut que vis anime legēs. i. app̄hendens. alternum iter
p̄ponendi r diuidendi. nunc i; s̄erit caput sumis genera-
lissimas ascendendo a specialissimas ad generalissimas col-
ligendo multitudinem. r nūc decidit vel decedit fm aliā
i; ram. i. cadit in infima. i. specialissima p̄cedendo a gene-
ralissimas ad specialissima diuidēdo. Tum i. tandem aia
referēs. i. p̄parās sese sibi redarguit falsa vis. i. p̄p̄a. ¶ No-
tādū q; ex ista talī format rō. Illa aia nē tñ passiuā i; actiua
q; iudicat p̄p̄it r vidit vis falsa r darguit. s; aia intellectiua
ē b; q; dīc. Notāo: nō ē q; iudicat. p̄p̄ere. videt. redarguit vi-
dētē ē opatiōes actiue. mior appet anima iudicat iter v̄gē
r falluz. cōponit p̄dicatū cum subiecto. aliquando diui-
dit p̄dicatū a subiecto. r falsas opionēs redarguit
¶ Dec ē. ac b; p̄bia pōit v̄itatē o. Dec mēs ē magi cā effi-
ciēs. q; ē cā lōge potērior q; illa q; mō mae. i. s̄ilitudine mae
patif notas i; p̄stas. r q; aliq; crederet q; aia nulla esset
passio. q; dīc b̄at qdā passio. p̄cedit opatiōes aie i v̄ino corpe
excitās r mouēs vires aia ad opandū. vt qñ lux ferit oculos
tē patif v̄isus. vel cum vox i; s̄rept. i. i; sonuit auribus tunc

patit' audiens: et tandē vigor mentis excitat. i. excitat' vo-
cas spēs qua irus tenet ad similes motus applicat eas no-
tis exteris. i. similitudinibus exterioribus. et miscet. i. appli-
cat imagines exteriores corporū formis. i. spēsbus intro-
itū id est in anima reconditis. ¶ Notādum q' Boet. hie vi-
tur snia platonica que ponit spēs rerum a principio natu-

Que materie modo
Impressas patit' notas.
Precedit tamē excitans.
Ac vires animi mouens
Alio in corpore passio.
Cum vel lux oculis ferit.
Vel vox auribus strepit.
Cum mentis vigor excitat:
Quas intus species tenet:
Ad motus similes vocans:
Hic explicat exteris.
Introitusq' reconditis
Formis miscet imagines.
¶ Prosa quinta libri quinti.

Quod si i corporibus se-
tiendis: q'us afficiat in-
strumēta sensui foris-
cus obiecte q'itates: aiq' agētis
vigorē passio corporis atcedat
q' i se actus mentis pronocet: ex-
citretq' iteri gescētes itrisce' for-
mas: si in sentiendis inq' corpo-

ribus anim' noster non tñ insignitur. i. afficiat' passioē cor-
poris. sed ex sua vi iudicat passionem subiectam corpori
ita q' i cognoscendo seq' ppum motum. q'us qualitates
obiecte forissecus afficiant. i. imitent instrumenta. id est
organa sensui. et passio corporis antecedit vigores agē-
tis animi. que passio pronocet actum mentis in se. et excitet

formas in trin-
sec' gescētes.
Si hoc est in-
aio nostro m' t'
to magis ea q'
absoluta sunt
cunctis affe-
ctibus. id est
qualitatibus
copoz. Sicut
intelligēt se-
parate et preci-
pue deus. illa
i discernendo
non sequitur
obiecta extri-
secus. sed ex-
pediunt. id est
perficiunt ac-
tum sue men-
tis. i. operati-
onem in intellē-
ctuiam finem na-
turam ppam.
¶ Notādum
q' ex ista sic po-
test argui. Si
id de quo m' t'
nus videt in se
esse inest: et de
quo magis.

Sed minus videtur q' animus noster in cognoscendo se-
quatur motum suum et non rei cognite et tamen sequitur
facultatem seie cognitionis. ergo multo magis intelligen-
tia diuina sequitur in cognoscendo proprium motum sue
cognitionis q' ipsius rei cognite.

¶ Dicitur q' rōne. hic inferit duas conclusiones ex p'mis-
sis dicens. Ex quo cognitio sequitur naturam cognoscentis
et non rei cognite. et cum cognoscentia sint diuersa finem na-
turam. q' diuersis cognoscentibus? puenire diuersas cogni-
tiones. Unū dicit. Dicit itaq' rōne. q' cognitio seq' naturas co-
gnoscentis. multiplices cognitiones. cessare. i. cessant di-
uersis ac differētibus subiectis. sensus. n. sol' destituit alijs
cognitōibus. cessat aiantibus immobilibus. quales conche
maris. et quecunq' nutriuntur herentia saxis. Imagina-
tio vero cessat mobilibus beluis que mouent motu pro-
gressiuo. q'us videtur icsse affectus. id est appetit' fugiē-
di malū vel appetēdi bonum. Rō vero per q'ā p'bedi-
mus vñ tñ humani generis. sic intelligētia ē diuini generis
Tūc ponit scdām conclusionem. q' illa cognitio est notior et
nobilior que non solum apprehendit ppum obiectum s'z
etiam obiecta alijs noticijs. i. cognitōibus. Unū dicit. Quo
sit vt ea noticia. i. cognitio prestet. i. nobilior sit ceteris q'
suapte natura. i. ppria natura. non modo. i. non tñ modo.
ppum obiectum cognoscat. sed etiam cognoscat subiecta
ceterarum noticiarum. ¶ Nota circa p'mā conclusionem q'
cum actus et op'atōes diuersificent finem diuersitatē agen-
tiū opantiū. sequitur si agētia et opantia sint diuersa q'
habeant diuersas op'atōes et cognitiones. ppter quod scilicet
sine alijs cognitōibus cessat animalibus immobilibus. et

Quod si i corporibus sentiendis. Deest q'nta p'sa
huius quinti libri. In qua pbat spālter diuinas
cognitionem esse finem modum cognicentis et non rei
cognite. Scdō ostendit insufficiētia cop' q' ex vno modo co-
gnoscendi iprobāt puidētia diuinas. ibi. Quod igr. p'mo
facit quod dictum est. scdō inferit duas conclusiones. ibi. Dac
itaq'. p'mo dicit. Si i sentiendis. i. i cognoscendis corpor-

accipit hic sensus stricte p apprehensione sensitiua: que solū inuatur ad pntiam sensibilis. Sic enī distinguit con tra imaginatōem q nō trā apprehendit rē pntem. Et etiā absentem. ¶ Notandum circa scōam pelsiōnem q q cūq potētia plura cognoscit videt ēē pntior ea que co gnoscit pntiora. Si ergo aliqua potētia cognoscit pnti um obiectum

et cum hoc ob iecta aliarum potētiarū: iſe rior. sicut est itelligētia di uina. et nō eō nerſo. segit q potētia ſupe rior plura cog ſcens sit nobi lior inferiori. ¶ Quid igit. Dicphīa oſte dit iſufficiētia eoz q ex mo do cognoscen di inſo impro bant diuinam puidētiam. scōo horatur nos ad cōſide randūz modū diuine cogni tiōis. ibi. Qua re in illi. pmo manifestat i ſufficiētiam eoz per ſimi le. scōo appli cat illud ſimi le ad ppositū. ibi. Simile ē.

Quid igit: si rōcinationi sensus imaginatioq refragent: nihil ēē illud vylē dicētes q seſe intueri ra tio putet. Qd enim ſensibile vel imaginabile eſt id vniuerſale nō poſſe. aut igit rōnis verū ēē iudiciū: nec qdē eſſe ſenſibile. aut quonīā ſibi notū ſit plura ſenſib? et imaginatiōi eſſe ſubiecta: ina nem pceptōē eſſe rōnis que qd ſenſibile ſit ac ſingularē qſi quod daz vniuerſale pſideret. Ad hec ſi rō ptra rīdeat: ſe qdē et qd ſen ſibile et qd imaginabile ſit vniuer ſitatis rōne cōſpicere. Illa vero ad vniuerſitatis cognitiōē aſpi rare nō poſſe: qm eoz notio co rporales ſigural nō poſſit excedē. De rez pō cognitiōe firmiori potius pſpectioz iudicio eſſe credēdū. In huiusmodi igit lite noſ qb? rā rōcinādi q imaginādi etiā ſentiēdiqz vīs in eſt: nonne ra tionis poti? cāz pparem? Sile

Silitudo aut quā itendit talis eſt. Sensus et imaginatio ſunt cognitiōes iſeriores q rō. Si q ſensus et imaginatio vellent iudicare modū recognoscedi rōnis ex modo co gnoscedi ppo: dicere q vniuerſale nihil eēt quod rō apprehendit. vel ſi vez eēt iudiciū rōnis vel eēt parti cularē et ſenſibile. rō vō diceret ſrīum. Maniſeſtum ē q nos q vigemus vtrāqz cognitiōe potius aſſentiremus rōni iudicando motiūm ſensus. et imaginatiōis eē iſufficiē. dicet ergo. Quid igit ſi ſensus et imaginatio refragentur. i. pdicant rōni. dicentes nihil eſſe vniuerſale id qd ratio putat ſeſe itueri ſic arguendo. Quod enī eſt ſenſibile aut imaginabile id nō poſſe eſſe vniuerſū. i. vniuerſale ſcōz iudiciū ſensus et imaginatiōis. Aut igit iudiciū rōis ne ceſſe eſt eſſe verum. et p nō nec qdē eſt ſenſibile. qd eſt abſurdum. Aut qm notum ſi ſibi ſup. ſenſui et imagina tiōi plura eē ſubiecta ſenſibus et imaginatiōi. que neceſſe ē eſſe ſenſibilia. crederes ne conceptōēz rōnis eē inane. qd conſideret illud qd ſit ſenſibile et ſingularē. quāſi qd daz vniuerſale. Ad hec ſi rō rīdeat ſe pſpicere i rōne vniuer ſali quod ſit ſenſibile et imaginabile. Illa vero. I. ſenſum et imaginatiōem nō poſſe aſpirare. i. peruenire. ad cogni tiōem vniuerſitatis. i. vniuerſalis. qz notio. i. cognitiō eoz nō poſſit excedere figuraz corporales. et diceret rō potius eſſe credendum firmiori et perfectiori iudicio rez. In hō igit lite. ſiter ſenſum et imaginatiōem ex vna parte. et rōne ex altera parte nos qbus eſt tam vīs rōcinādi et imagi

nandi et ſentiēdi. nōne potius pparemus cām rōnis. et re putaremus motiū ſensus et imaginatiōis eſſe iſufficiētia qd. imo. ¶ Notandum q iudicio nobilioz potētie po tius eſt ſtandum q iudicio potētie ignobilioz. cum igit ratio ſit potētia nobilioz q ſensus et imaginatio. eo q rō apprehendit pprūm obiectum. et obiectum ſensus et ima

ginationis et nō econuerſo. er go potius aſſa dum ē iudicio rōnis q potē tiarū iſeritiōz. ¶ Simile ē. Dic applicat illud ſile ad p poſitum. et dic illud quod ē dictum de ſen ſu et imagina tiōe reſpectu rōis. ſile eſt ei q humana rō nō putet diui nam itelligen tiam itueri. ni ſi vī rō ipſa co gnoscat. quod apparz ex ipō modo arguen di. Nā ita diſ ſeris. i. arguis. ſi qua non pū deant nō hīe certos et neces ſarios euent? talia nequeūt pſeriri certo euentura. Jgr talium rerum

nulla eſt pſecia. quam. ſ. pſeciam ſi credamus eſſe i bis. ni bil erit quod nō pueniat ex neceſſitate. Si igit ſicut ſu mus participes rōnis. ita poſſem? hīe iudicium diue mē / tis. ſicut nunc iudicauim? imaginatiōēz et ſenſum oportet re cedere rationi. ſic cenſeremus. i. iudicarem. iuſtiſſi / mus humanam rationem ſeſe ſubmittere diuine menti. ¶ Notandum q ſimile eſt de iudicio ſensus et imaginatiōis reſpectu rōnis. et rōnis reſpectu itelligentie diuine. Nam ſenſui et imaginatiōi videtur q ratio aliter non poſſit comprehendere rem. niſi ſicut ipſa apprehendit qd tñ falſum eſt. Sic ſimiliter videtur rōni humane. q intel ligentia diuina non poſſit reſincertas cognosceſe aliter q ipſa cognoscat. quod falſum eſt. Nam que rō humana icerte cognoscat itelligentia diuina certa comprehendit. ¶ Quare i illius ſumme itelligentie. Dicphīa horatur vt erigamus nos ad cognitiōem diue itelligentie dicens. Quare ſi poſſimus erigamur per diligentem cōſidera / tionem i eacamen illius ſumme itelligentie ſup. diuine. Illuc. n. rō videbit qd ſe nō poteſt itueri. i. qd certa et diſ finita pnotio dei cognoscat illa que non habent certos exitus. et illud non ſit opinio. ſed potius ſit ſimplicitas ſū / me ſcie nullis terminis incluſa. qz ſimplicitas ſumme ſa / pientie eſt inſinita. ¶ Notandum q ſi cognitiō ſequeret facultatem rei cognite. et non virtutis cognoscentis. tunc ſicut ratio humana cognoscat futura contingētia icerte ſic ſimiliter itelligentia diuina ea icerte cognosceret.

Quintas

In tempore illud presens existens procedit per successum
tam mutabilitatem a preteritis in futura. ⁊ nihil est in
tempore constitutum. qđ pariter possit amplecti. i. cōpre
hendere totum spaciū vite sue. sed crastinum nondū
apprehendit. besternum vero tempus iam perdidit. ⁊ i
bodierna vita non amplius viuūt. i. nihil plus est pre
sens de boni

futura. peccidit. Nihilq; est in tpe
pstituti: qđ totivite sue spaciuz
partier possit amplece ti. Sz cra-
stini qđe nōdū ap̄p̄bēdi: hester
nuzvero lā p̄didit. In bodierna
quoq; vita nō ampli' vniū qđ in
i illo mobili trāstrozioq; momē
to. Qđ igit' tpiis partē p̄ditionē:
licer illud: sicut de mūdo censuit
aristoteles: nec cepit vnq; eē nec
destinat: vītaq; ei' cum tpiis insi-
nitare tendat: nōdū tamē tale est
vt eternū esse iure credat'. Qđ. n.
totū simul īfinite licet vīte spaciū
p̄bēdit atq; p̄lecti' sz futura
nōdū transacta iaz nōn habet.
Qđ igit' īterminabilivite pleni-
tudinem totā p̄ter p̄bēdit ac
possidet: cui neq; futuri q̄quid
abst' nec p̄teriti fluxerit: id eter-
num eē iure p̄bēzē. Idq; neces-
se ē: tui p̄p̄os p̄is sibi p̄ asiste-
re: t' īfinitatē mobilis tpiis habē-
re p̄nīre. Tū qđā n̄ recte: q cū au-
diunvīsiū platoni mādū hūc nec
habuissē īnitū tpiis nec habituz
esse defectū: hoc modo p̄ditoz
p̄diti mādū fieri coeternū putāz
Illud est. n. p̄ īterminabilē duci

Infinitū z qz eodē mō afficit vritas tpm p quē mōz i se
subfistit. mor^{at} i quo subfistit ē pñtari. iō ē affigit ois
ferentys tpm p motū pñtē. iō dicit qz necesse est eternū
pñtē habere infinitatem temporis mobilis.

CUñ nō recte putāt. hic phia iprobat q̄sdaz g abute,
bāf vocabulo eternitatis. Scdo docet pp̄uz mōūz loq̄n

vīrā: quod infūdo Plato tribuit
 aliud iterminabilis vīre totaz pa-
 riter cōplerā esse pñtīā: qđ dī-
 ne mētīs ppriū eē manifestū est.
 Neqz de pñtīs reb' antiquo: vi-
 deri d'z tpis quāritate: s; simpli-
 cis potius proprietate nature.
 Dūc. n. vīre immobilis pñtariuz
 statū infinitus ille tpaliū rez mo-
 tus imitatur. Quz cum effinge-
 re atqz equare nō possit ex imo-
 bilitate deficit imotū. Et ex sim-
 plicitate pñtie decrefcit in infini-
 tam futurū ac pteritū quāritatē
 Et cum totā piter vīre sue pleni-
 tudine neqat pōssidere: hoc ipō
 qđ aliquid nō nunqz esse definit:
 illud qđ implere atqz exprimere
 non pōt: aliquatenus videt emu-
 lari: alligans se ad quālēcūqz pñ-
 tiam hui' exigui volucrisqz mo-
 menti. qđ qm manentis illi' pñtie
 qndā gestat imaginē qbuscūqz
 cōtigerit id pñstat vt esse videā-
 tur. Quoniam vero manere nō
 potuit infinitum tpis iter arripuit
 Eozqz modo sacri est vt pñtinua-
 rervīrāz cūdo: Cui' plenitudinē
 cōplecti nō valuit permanendo.

bit,qđ ē p̃puz oīuie mētis.Et q̃ aligis dī^l Pret.Si mūd^l
nūq̃ īcepit vr ēē coetern^l deo. Ad qđ rīdet. O de ē p̃o
mīdo nō īngatīte t̃pīs f̃simplicitate nāe. Ūī dī. Ne
g̃ ei dē^l o5 viderī anīgor reb^l d̃ditis f̃tīrate t̃pīs f̃.
petate simplici nāe. Et Notāndū sc̃t̃p̃s ex li.tb̃m̃e.
plato volūit mūdū īcepisse f̃ finē nō h̃re. A b̃ id̃ aristo.
sibi īponit ī li.celi t̃mūdī. dīcēs qđ sol^l plato g̃nāt mūdū
Quī ē qđ dīc̃t Boe.qđ plato nō posuit mūdū īcepisse.
Ad b̃ d̃r. qđ dū plato dīxīt mūdū h̃bisse īnītiū ītelligī
qđ h̃ūt īnītiū īstītutionis nō aūt t̃pīs. s̃cīt ponit exēplū de
vēstīgio p̃cdīs. vr si p̃s ab eterno īstīfīcīt īn puluere p̃s
ess̃. cā vēstīu nūq̃ ītīp̃atīr p̃cedens vēstīu nō īt̃ ñp̃e.

¶ Dūc eivite imo. b. māifestat qūo tpalia dñficiūt simpli
tate diuine nāe quā nūtiū imitari. 3lle ifinī? mo? rez
tpaliū iūctū qū p. dūc pñtariū statū vite imobil. i. ex
nitati. z cū eū nō poterit cōfingere. i. expmēz tēgze. defici
ab ei? imobilitate succelline aggrēdo qū fil? bze it potuit
z ex simplicitate pñtie dñficiūt i finitā qūitate potuit z fu
turi. z cū neqat possider pñter pñtā plenitudinē vite sue b

Futura non dicitur habere transacta. id est pertransita et preterita
 non habet. Quicquid igitur comprehendit et possidet pa-
 riter totam plenitudinem interminabilis vite. cui nihil
 obstat futurum. nec aliquid fingitur preteritum. illud iure pe-
 tetur esse eternum. quod illud eternum sui compos eo quod nihil
 sibi desit. necesse est semper sibi assistere presentia. est necesse
 se presentem habere infinitatem. infinitam durationem
 temporis mobilis. **S**uccessus. ¶ Notandum quod per co-
 gnitionem temporis devenimus in eternitatis cognitionem.
 nem. eo quod opposita iuxta se posita magis elucescunt. ideo
 per naturam et successiones temporis declarat nobis na-
 turam eternitatis. Scit enim ratio temporis consistit
 in successione et apprehensione potius et posterioris in motu. cu-
 ius una pars preterit et alia est futura. Sic igitur eternitatis per op-
 positum assistit apprehensione visionis mirabilis illius. quod oio est et
 motu prebenedicere illi preteritum et futurum rationis presentis. ¶ **N**otandum
 quod ipsa eternitas nil transiit et preterit. id est sibi presentia assistit. quod
 non ulla deficit sicut nec vultus incepit. cui habeat vitam eter-
 minabilem necesse est quod assistat illis deus optime et si sonat ipse

ipso aliquo modo nūq̄ esse definit. videtur aliquaten⁹ emulari illud qd̄ ipse nō pōt. alligās se. i. stat⁹ tēpora lis ad qualēcūq̄ p̄sentia huius momēti. i. i. stat⁹. exiguū. i. i. indivisibilis. et volueris. i. t. rāstroz. q̄. i. p̄sentia ista tēpōris gestat quādā imaginē manēti p̄sētie. i. eternitatē. i. p̄stā quibuscūq̄ cōtingerit vt illa esse videan tur. Nam illa dicim⁹ esse q̄ sunt ip̄esen ti momento. qz vero nō pōt tuit manere. s. p̄sentia in stātis. pp. nāz rei mobilis. id arripuit in finitū iter tē pōis p̄ successione. et eodē mō factū est vt p̄tinuaret vitā cūdo de vno cō in aliō cuius plenitu dinē nō valu it. i. pōtuit cō plecti p̄ manēdo. ¶ No

Itaqz si digna reb⁹ noia velim⁹ imponere platonem sequentes: deniqz qd̄ eternū: mūdū vero dica mus eē p̄petuum. Qm̄ igitur oē iudiciū p̄z sui naturā: que sibi subiecta sunt p̄prehēdit. Est autē deo semp̄ etern⁹ ac p̄stāz stat⁹. Scia quoqz ei⁹ omnē tēp̄is sup̄gressa moroz in se maner sim plicitate p̄ntie: i. finitūqz p̄teritū ac futuri spacia p̄plectens. Quia quasi iam gerant in sua simplici cognitiōe p̄siderat. Itaqz si p̄scientiā p̄sare velis: qua cūcta di noscit: nō esse p̄sciaz quasi futuri

ta q̄ i. finit⁹ motus rez tēporaliū quātū pōt imitat stat⁹ eternitatis. qz nō pōt eū totaliter exprimere. qz stat⁹ spalis est successiū. stat⁹ eternitatis nō. z stat⁹ t̄pali re spalis p̄teritū z futuri. stat⁹ eternitatis tū p̄ns. tū in h imitatur statū eternitatis: qz sicut eternitas nūq̄ defi cit: sic infinitus mot⁹ rez t̄pali nūq̄ cō definit. z sicut i tpe est dare istans qd̄ habet quādā imaginē cū eterni tate. ita qz sicut i eternitate aliqd̄ dicit⁹ est. z sicut illa di cim⁹ esse que sunt in presenti instanti. i. oī status reruz tē pōraliū lz non possit imitari statū eternitatis p̄sentia liter permanendo: tamen ipsum igitur suam duratō nem successiue continuando.

¶ Itaqz si digna. In ista pte docet p̄bia quō p̄prie lo quendū sit de deo z de mundo dicens. Si nos sequētes platonem velimus ip̄onere nomina digna. i. conveniē tia rebus dicamus deus esse eternū. mūdū vero dica p̄petuū. Et hoc consonat dicto auctozis grecisim⁹. Eter nus vero sine principio sine fine. p̄petuum cui princi pium sed sine carebit.

¶ Qm̄ igitur omne iudiciū. Et p̄bia ex dictis ostendit mōz scientie diuine. p̄mo ergo ostendit qualis sit scia diuina z qualiter sit nominanda dicens. Qm̄ oē iudiciū cōprehendit ea que sunt sibi subiecta. i. sua obiecta. Im sui naturā. i. p̄z nāz virtutis cognoscentia. Natura autē dei talis est. qz semper ipsi deo est status eternus z p̄sē tarius. ex quo sequitur qz scia dei sup̄gressa oēm mo tionē tēp̄is manet i simplicitate p̄sentie. z cōplectens i. finitū spacia p̄ntie z futuri tēp̄is. oīa p̄siderat quasi iam. i. p̄sentialiter gerātū i sua simplici cognitione. Tunc ostē dit quomodo scia dei est nominanda dicens. Itaqz si ve lis pensare p̄sentia qua cūcta dinoscit. non dices diui nam facientiam esse p̄sentiam quasi futuri. sed rectius estimabis diuinā scientiā esse instanti. i. p̄sēntie nū q̄ deficientis. qd̄ cōfirmat per etymologiam huius no minis p̄sidentia. dicens. Unde cognitio diuina nō di citur p̄sidentia: qz illa importat ordinem ad futurum. sed dicitur p̄sidentia. quasi pōzo. i. p̄ocul a reb⁹ infimū

cōstitutū. ab excello cacumine rerum cūcta prospiciat. ¶ Notandum qz cognitio sequitur modum rei cogno scentis ideo cognitio z scientia dei sequitur statum z di spositionem dei. status autem dei est eternus z p̄sentia rial: cū esse diuinum mensuretur eternitate. ergo scien tia dei erit eterna z p̄sentaria. ita qz omnia que sunt p̄ terita z futu ra: cognoscit quasi sint p̄sē tia. ¶ No tādū qz aliq̄ diceret. non ens non pōt test alicui es se p̄sēnt sed p̄teritū z futurū ē non ens ergo non potest esse p̄ sens cognitō ni diuine. Di cendū qz du plex est non ens. Quoddā qd̄ nullo mō est ens. z tale nō ē realiter p̄sēns alicui cum nihil sit. Aliud est nō ens nō simpliciter sed quia actu nō est ens: z licet hō non possit realiter coexistere tēpōri p̄senti. tamen potest coexistere eternitati. quia eternitas cum sit infinita excedit tēp̄as p̄sens ex tē dendo se ad p̄teritū z futurum. Et sic p̄teritū z futurum sunt eternitati coexistentia p̄sentialiter: qz in eternitate non est successio. vnde non sequitur si ali quid coexistit eternitati: qd̄ p̄o tātō simpliciter existat quia eternitas etiā ē tēndit se ad non existens sicut ad p̄teritū z futurū. ¶ Notādū qz deo oīa sit p̄sentia z si bi nihil est futurum. ideo scientia sua non est dicenda p̄ scia que sonat aliquid futurum. nec debet dici p̄sidentia p̄pter eandem causam. sed debet dici p̄sidentia quasi p̄ocul constituta a rebus inferiorib⁹ oīa p̄piciēs. ¶ Quid igitur postulas. Dic soluit obiectiones superi⁹ factas contra p̄sidentiam. p̄mo ergo ostendit quali ter hō obiectiones soluantur. secundo resumit primam obiectionem ipsam fortificando vt formalius soluitur Secunda ibi. De obiectis. Circa p̄mum notandū qz tres erant rationes. quarum prima z secunda fundant⁹ super hoc. qz n̄hil potest esse p̄sēntū a deo nisi id sit ne cessarium. Tertia fundatur super hoc qz euentus incer tus nō potest certitudinaliter cognosci. Scio ergo vno p̄mo ostendit qz p̄sēntia non imponit necessitatem rei p̄sēntie per qd̄ soluitur prima z secunda ratio. Secū do ostendit qz scia dei nō mutat naturā rei: si n̄ stat certitudo a p̄e scire sceritudo a p̄te euentus. per qd̄ soluit ter tia ratio. scda ibi. Quare hoc diuina. p̄mo dicit. Ex qz deus cognoscit omnia tāq̄ p̄sentia: quid igitur postu las vt illa fiant necessaria que lustrentur. i. cōprehēdū tur. diuino lumine. i. diuina cognitione. cum nec homi nes faciant ea necessaria que p̄sēntialiter videant ver bi gratia. Qd̄ homo videt in presenti nō facit esse neces sarium. nunquid enim intuitus tuus addit. i. dabit ali quā necessitatem eis que tu cernis p̄sentia. dicit boe tius. Dumine. Et philosophia. Si est digna collatio di uini z humani intuit⁹ respectu p̄ns sicut yos videtis

quedam hoc presenti temporario. i. in presenti temporis ita deus suo eterno intuitu oia cernit taq̃ presentia.

¶ Notandū q̃ intuitus noster rei presentis nulla ipōit necessitate rei presenti. q̃ visio sortis currentis nō ipōit necessitate sortis currentis. q̃ potest fortes currere vel non currere. Sic etiam intuitus diuinus qui oia presentia ter cognoscit

nulla ipōit re b̃ necessitate s̃ videt ea p̃ ferialiter. nē futura sūt ne cessario futura: et cōgētia videt contin gēter futura.

¶ Quas bec diuina p̃no tio. dico ostē dit q̃ circa cō tingētia sūt stant certa co gnitio dei z icertus euen tus rei dicent Quas bec di uina p̃no tio qua deus no uit futura. il la sūt mutab p̃rietatem re rū quo ad ne cessitate z cō tingēntiam. q̃z non im po nit necessita tes rei que cō tingens est. s̃z talia apud se

spectat p̃ntia qualia olim puenient futura nec confun dit rez iudicia vt p̃ngens faciat non eē p̃ngens. sed vno intuitu mētis dinoscit tā necessarie q̃ non necessarie ven tura. s. futura. Qd declarat in exēplo dicēs. Sicuti vos homines q̃i pariter. i. in eodem instanti videtis hominē ambulare in terra: z solem oziri in celo. s̃z vtrūq̃ simul sit cōspectum: nō discernitis hoc esse voluntarium. s. ho minem ambulare in terra. z illud esse necessarium. s. so lē oziri. Ita similiter diuinus intuitus cuncta despiciens. i. ocozum aspiciens. minime perturbat rerū qualitatē s. contingēntiam z necessitatem rerum. dico apud se p̃ sentium ratione eternitatis: sed futuray ad cōditiones epis. Quo fit vt cognitio futurorū dei tāq̃ p̃sentiū nō sit opinio. sed cognitio veritate nixa. i. cōfirmata. cū cogno scit aliquid esse ex tuz. i. futurū. qd idem non nesciat. i. bene sciat carere potest necessitate existendi. ¶ Notan dū de hoc q̃ d̃r deū p̃sentialiter omnia cognoscere. s. p̃terita z futura ponunt quidam exemplum de bacu lo fixo in aqua. q̃ successus totū fluuiū p̃fens ē: q̃ par tibus eius. sic eternitas simul est cum toto tempore z cū omnibus que fluunt in tempore. ita q̃ totum tempus z quicqd̃ est successuum in tempore: est p̃fens eterni tati. vt si ponatur eternitas sicut centrum: totum tem pus sicut circūferentia. tunc licet circūferentia conti nue moueatur z pars toti succedat: tamen in compara tione ad centrum ynoformiter se habet. Aliud exēplū

ponitur de aliquo qui vadit per viam z non videt ho mines post se venientes. sed ille qui de alta turri respice ret: videret totam viam z homines per eam transeūtes tā precedentes q̃z sequentes. sic deus d̃ speculo sue eter nitatis respiciens oia p̃ntialiter videt tā p̃ntia q̃ futura

¶ Dic si dicas. Dic philo sophia reddit ad primam ratio nem superius positam: ipsam forti ficando: vt formalit̃ sol uatur. z forti ficat eas. Se cundo soluit Tertio solu tionez decla rat. secunda ibi. Respon debo. tertia ibi. Due eniz p̃mo dicit Si dicas hic. s. obuciendo illud non pos se non eueni re: qd deus vi det euentuz. q̃z tunc deus falleretur. qd autes nō pōt non euenire id ex necessi tate potest cō tingere. z sic astringas me ad nomen ne cessitatis: vt concedam cō tingens aliq̃

modo esse necessariū. Ego fatebor rē solidissime vitatis cui vix aliquis accesserit eam concedendo. nisi specula tor d̃ iulni. i. diuine nature. Tunc soluit obiectionem di cens. Si coartaueris me vt concedam aliquam necessi tatem futurorū. Respondebo idem qd futurum est quo ad nos. cum refertur ad diuinam notionem cui ipsūm est p̃sens. dico necessariū esse. s. necessitate conditio nata. s. ratione p̃sentie. cum autem idem futurum per penditur in sui natura ratione cuius b̃z futuritatem z indeterminaciones in sui causa necesse ē videri liberum

¶ Notandum q̃ sicut illud qd in se est contingens q̃n est nobis p̃sens ratione p̃sentie fortitur quandaz ne cessitatem qua necesse est ipsūm esse dum p̃sens sit. q̃z omnia sunt deo p̃sentia. ratione istius p̃sentie in o z dine ad ipsam diuinam cognitionem fortitur quā dā necessitate: in sui nā p̃oriz videant̃ libera.

¶ Due enim sunt necessitates. Dic pb̃ia declarat solu tionem per quandam distinctionem necessitatis. z eam applicat ad p̃positū. Secundo concludit ex p̃missis simul stare q̃ aliqua sunt s̃m se contingētia z incer ta: que tamen eueniunt certitudinaliter inquantum a deo p̃sentia. Secunda ibi. Sicut igitur p̃oculadubio cun eta. p̃mo dicit. Due sunt necessitates. vna simplex que est necessitas nature. sicut omnes homines necesse est ef se mortales. Alia est necessitas conditionis vt si scias ho minem ambulare: illū ambulare necesse est. q̃z qd q̃q̃

nonit, illud non potest aliter esse q̄ notū est, sed hec con-
ditio, i. necessitas conditionata, minime trahit secus sim-
pliciter necessitatem, q̄z necessitate cōditionis non facit, p-
pria natura: sed adiectio cōditionis. Nulla enim neces-
tas cogit incedere, i. ambulare voluntate gradientem, i.
ambulare, quāvis necessarium sit ipsum incedere, i. am-
bulare tunc

cuz graditur
i. ambulat.
Dac difficultio-
nem applicat
ad propositū
dicens, Eode-
mō si qd pui-
dencia diui-
na p̄s̄ videt
illud esse ne-
cesse est, i. ea
p̄ditione qua
p̄uissit est, q̄
p̄ossit sibi p̄s̄.
Quis nullam
habeat neces-
sitate nature
sed de ea fu-
tura continet
tanq̄ p̄sentia, q̄
ex libertate
arbitri pue-
niant, igitur
hec relata ad
intuitum di-
uinum fiunt
necessaria p
cognitionē diuine notionis, per se vero, i. in sui natura si
habito respectu ad diuinā cognitionem, ipsa nō definit
i. deficient ab absoluta, i. a perfecta libertate sue natu-
re. ¶ Notandum s̄m intentionem boety ista ratio, quic
quid est prouisum a deo necessario euenit: soluitur dice-
do, q̄ verum est q̄ necessario euenit necessitate conditō
nata, sed non necessitate absoluta. Alij aliter solunt, q̄
illa propositio est vera in sensu composito: sed falsa in
sensu diuino, vnde cū dicitur, Quicqd̄ p̄uissim est neces-
sario euenit, verum est in sensu composito: q̄ impossibi-
le est prouisum a deo non euenire, tamen in sensu diuino
falsa est: quia euentus rei saltem contingens in se non
est, necessarius.

C Si igitur proculdubio cuncta que, Dic p̄bia con-
cludit ex predictis q̄ ista simul stant, q̄ aliqua s̄z se sūt
contingentia & incerta: que tamen certitudinaliter eue-
niant inquantū p̄uissim a deo. Secundo obicit contra
hoc ibi. Quid igitur refert nō esse necessaria cū. ¶ Primo
dicit, proculdubio cuncta futura sunt que deus p̄eno-
sit eē: alioquin falleretur diuina prouidentia, sed que
dam eoz p̄oficiunt, i. procedunt d̄ libero arbitrio, ita
q̄ quantum est de esse ipsoz possunt nō euenire, vnde
subdit, que q̄uis eueniant tamen non amittunt p̄p̄iaz
naturam libertaria, q̄z p̄uissim fierent potuissent nō eue-
nire. ¶ Nota q̄ tota intentio boety fundatur sup hoc,
q̄ aliquid libere futurum ex sui natura in comparatio-
ne ad p̄s̄cientiam diuinam necessario euenit, & talis ē
necessitas conditionata, quia inquantum p̄uissim est
sic necessario euenit, s̄z nō absolute circūscripta p̄uissim
¶ Quid igitur refert, Dic obicit tra solutionē & soluit
obiectionem, Secundo contra illam solutionem obicit

ibi. Sed si in quies in mea. Obiectio in hoc consistit, Ex
quo futurum contingens p̄s̄citus certitudinaliter eue-
nit & necessario: non videtur esse differentia inter conti-
gens & necessarium, vnde dicit, Quid igitur refert conti-
gens & libere futura non esse necessaria, cum ipsa eue-
niant instar, i. ad similitudinem necessitatis, Tūc soluit
dicens, Quia in-

diens hō: que dū sūt nō fieri nō
p̄nt: eoz tamē vnū p̄r? quoz q̄
fieret necē erat existere, alēp̄ho
mime, Ita ē q̄ p̄ntia de° h̄z: pro-
culdubio existit, Sed eozū hoc
qd̄ de rez necessitate descendit
illud hō de p̄tate faciētū, Naud
igitur iniuria diximus, hec si ad
diuinā noticiā referant necessa-
ria, si p̄ se considerent: necessita-
tis eē nexibus absoluta, sicuti oē
qd̄ sensib⁹ patet: si ad rōnē refe-
ras vniuersale est: si ad seipsa re-
spicias: singulare, Sed si i mea
inges p̄tate sūtū est mutare, p̄po-
siti: euacuabo, puidētiā: cū q̄ illa
p̄renoscit forte mutauero, Rñ-
debo, ¶ Propositū te qd̄ tū pos-
se deflectere, s̄ qm̄ rid te posse:
& an facias: quoue p̄uertat: p̄s̄

ter euentum
necessarium
& contingens,
tē hoc refert
qd̄ manifestū
apparet per
exempla que
paulante p
posui, s̄q̄ sol
oziens & hō
mo gradicens
que dum sūt
non fieri nō
posūt, Et ita
vtrūq̄ ne
cessarius sub
conditione ē
sentie, p̄s̄en-
tia enim ne-
cesse est esse
dum sunt p̄s̄en-
tia, tamen
vnum eozū
i. sol oziens
p̄uissim fieret
necesse erat
existere, alte

rum vero, i. homo gradicens minime habet necessitatem
fieri anteq̄ fiat, ita etiam illa que deus habet p̄s̄entia
proculdubio existit, ut p̄ter necessitate conditionis qua
sunt p̄uissim euenire tāq̄ p̄s̄entia, Sed eoz que sic sunt
p̄uissim hoc de rerum necessitate descendit: sicuti solem ozi-
ri, illud de potestate facientium, i. homines ambulare,
ex quo cōcludit, ideo non iniuria diximus hoc p̄uissim, q̄ il-
la que contingenter eueniunt si referantur ad diuinam
noticiam sunt necessaria, s̄ ex conditione diuine scie, Si
vero per se considerentur ipsa sunt absoluta a nexibus
i. a vinculis necessitatis, qd̄ manifestat per simile, sicuti
si id qd̄ patet sensibus: si referas ad rationem tunc est
vniuersale, si aut referas ad sensum tunc est singulare.

C Notandum q̄ si idem relatum ad diuerfa potest
vniuersale & singulare: videtur similiter q̄ idem p̄para-
tum ad diuerfa possit esse contingens & necessarius, Nā
particulare h̄z rōnē cōtingētis & vniuersale rationē ne-
cessary, Sed videmus q̄ humana natura comparata ad
intellectum agentē abstrahentem a conditionibus idi-
uiduantib⁹: & cōparata ad intellectū possibilem habet ra-
tionem vniuersalis, sed cōparata natura humana ad sen-
sum qui particulariter cōprehēdit: habet rationē singu-
laris, Nā vniuersale est vñ intelligi, particulare vñ dū
sentiri, Similiter erit de futuro cōtingētē q̄ ipsū cōparatū
ad diuinā p̄s̄ciz est necessarius cōditionaliter, in se autē
consideratum habet se contingenter.

C Sed si i mea inges, Dic obicit cōtra solutionē iā di-
ctā, & soluit illā obiectionē, sc̄o mouet dubitationē, ibi
Quid igit, ¶ Primo dicit, Tu obicies cōtra solutionē sic
Si i p̄tate mea est mutare, p̄positū meū, i. currēdo vel nō
currēdo, ego euacuabo, i. frustrabo puidētiā diuinā, cuz

ego mutatur illa q ne pñoscit esse futura. ipse soluit oī-
cens Ego ridebo te posse desistere. i. mutare pñoscitū
tūū. s. veritas prouidētie illa intuef illud te posse. s. mu-
tare pñoscitū. 2 an facias qd pñoscitū mutas. 2 tūef qd
cōuerfas tūū pñoscitū. idco scias te nō posse vitare diui-
nā pñciam sicuti qñis libera voluntate te cōuertas i va-
rias actiones
tu non possis
effugere itui
tū pñit oculi

Nota qñis
bō possit mu-
tare pñoscitū
suū: per hoc
tamen nō ef-
fugit pñscitū
diuināz qz
deus illas
mutationem
pñoscit. pos-
tō enī qd de p-
uiderz te cras
iturū ad for-
qñis possit n-
ire 2 pponas
nō ire. non ta-
men nō ibis
qz deus pui-
det simul 2 p-
pñoscitū 2 pote-
statē non eū-
di. 2 mutatio
nē pñoscitū 2
actionē eūdi
2 ideo nō po-
tes aliq mo-
do effugere
et pñscitū

Quid igit iges. Dic mouet dubitationē dices. Tu for-
te inges. qd igit cōtingat ex ista solutione: mutabif
nē scia diuina ex mea dispōne. i. ex mea variatione. s. cū ego
nunc veli hoc nunc aliud. videt nē pñcia diuina ex hoc
alternare. i. mutare vices suas noscendi. i. cognoscendi
ipe rīdet. minime contingit hoc q diuina scientia mu-
ret. qz diuin' intuius pcurrit oē futurū 2 retorquet illō
ad pñciam pñcie cognitionis cognoscēdo oia simul tāqz
pñscitū. nec alternat. i. mutat vices suas pñscēdi. i. p-
cognoscendi nunc hoc nunc illud. s. successus sūc tu cō-
mas. sed manens liber a mutatione vno ictu puenit 2 cō-
plectitur tuas mutationes. quā pñscitū cōprehenden-
di oia tāqz pñscitū deus nō sōrit ex rebus futuris. s.
ex propria simplicitate. ex quo resoluit. i. declarat illud
qd paulo ante posuisti. s. indignū esse fī futura nostra di-
cantur prestare cāz scie. dei. vis. i. vñ' enī scie diuine cū-
cta cōplectēs pñscitū. ipsa cōstituit. i. ponit. modūz
oib' rebus. qz scia dei est cāz rep. ipsa vero nihil debet
ipsis rebus qz nihil ab eis accipit sicut nos accipim' sci-
entiam a rebus. ¶ Nota si de' simul nō cognosceret
ea que successus eueniunt in tempore: tūc scia dei esset
variabilis pp hoc q cognitionē vñ' succederet cogni-
tio alterius. s. qz omnia simul cognoscat tāqz pñscitū iō
in sua scia non cadit variatio: vt prius nesciat esse scia
ius 2 postea sciet. vel q pñs sciat hoc non esse 2 postea
esse. immo simul oia cognoscat. 2 iō sūl' scit aliqd nō esse
i vna dñā rē mēsurātis rē 2 eēi alia dñā rē.

¶ Cū ita sit. Dic cōcludit ex pñscitū cōpñscitū
te liberi arbitry cū pñcia diuina dices. Que cū ita sint vt p-
dictū ē manet libertas arbitry itemerata. i. corrupta.
Nec leges pñoscitū hoib' pñcias 2 pñcia inq. i. iuste vo-
luntatis nris solutis. i. liberatis ab oī necessitate. manet
etiā immobiliter de' pñci' cūctoz. 2 pñs eternitas sue vi-

Dec enim scievis presentaria no-
tione cuncta cōplectens: reb' oī-
bus modū ipsa pñscitū: nihil ve-
ro posteriorib' debz. Que cū ita
sint: manet itemerata mortalib'
arbitry libertas. ¶ Nec inique le-
ges solutis oī necessitate volun-
tatib' pñcia penasqz proponunt
Abner ē ī spectatoz de sup' cūcto
rum pñcius deus: vñscitūqz ei'
pñs semper eternitas cum nroz
actūz futura qñrate pcurrit bo-
nis pñcia mal' supplicia dispen-
sas. Nec frustra sūi ī deo posite
spes pñscitūqz q cū recte sint: ineffi-
caces ē nō pñt. Aūscitū igit vi-
cia. colite pñscitū. ad rectas spes
aiuz sbleuare. hūiles pñcs ī excel-
sa porrigite. Abagña vobis ē: fī
dissimulare nō vultis: necessitas
idicta pñscitū: cum ante oculos
agitis iudicis cuncta cernentis.

FINIS

¶ Quersimam igit vicia. Dic pñcia subiūgit exhortatiōz
vñle dices. Ex q sic ē q nō est coacti necitate ad faciē-
dum aliqd. s. manet ī vobis libera volūtas. Ideo auersa
mini. i. spernite vicia. ne p ea tūte icurratis penas. colite
i. exerceite virtutes. pp qz merita pñscitū. sbleuare
anūz vñm ad rectas spes q iyerā britudiez tēdūt. por-
rigite ī excelsa. s. ad deū hūiles pñcs. 2 B merito faciatis
qz si nō vultis dissimulare auertēdo aiuz vñm ab his. rē
magna vobis ē idicta necessitas pñscitū. i. vñscitū. qz il-
lud qd agitis nō pōt latere illū q iudex actūz vñoz. vñ
subdit. Cū agatis ante oculos. i. cū actiōes vñe sint ī pñscitū
ctu iudicis cūcta cernētis. foci. ¶ Nota vicia sūi īgnē
da: qz reddūt boiem ferule. Nā q facit peccatū ferū' est
peccatū. Et. Seneca dicit. Si scirē deos peccata ignosci-
turos 2 boies ignozaturos adhuc ppter vilitatē peccati
peccare erubescerē. Virtutes at sūi collende: qz virtus
ē q habetē pñscitū 2 op' ei' bonū reddit. Recte spes 2 recu-
te pñcs sūi deo porrigende: qz his deo pñscitū 2 ipsum
allogmur. 2 si nō dissimulam' negligēdo pñcia: magnā
virtutis pñscitū nobis idicta 2 pñcia in de' pñscitū
qm oia q agim' sūi ī pñscitū dei cūcta cernētis. Sicut ei
scribit ad hebreos. iij. Omnia nuda 2 aperta sunt' ocu-
lis eius: q est cō' benedictus ī secula seculoz Amen.

¶ Quia Quorsini Severini Boetii vñi nois celebri-
tate qñmemorādū: text' de pñcie solatione: cū editione
cōmētaria beati Thomae de aquino ordinis pñscitū.

Sinit feliciter.

Prologus

C In diui. Seuerini. Boetij de scolariuz disciplina cōmentarium feliciter incipit.

Quā boies nexū fore dei z mūdi: Dermes ipe phōz pī ad elclapiū scribēs itā lōge testat ē: eo q intellectū diuinum in se bz p cōtū aliqī supza mūdū ita eleuat vt ē mundi materia sequat acceptōes ei⁹. Et hoc i optime natis potissime vi demus hoib⁹ q suis aiab⁹ agūt ad corpōz hui⁹ mundi trāsmutationē ita vt miracula facere dicāt. Et ideo i ea parte homo ipe ad se iū imaginem fact⁹: quā mundo ipo nectit: non mūdō subiecti s; pēponit vt rector agubernatōis. Et hoc Dauid ille iustus p salmoz libz nouerat cū dixit. Minuisti eū paulomin⁹ ab angelis zc. Omnia subiecitū sub pedib⁹ ei⁹. Quod egdem z tū maxime fieri liquet cum doctrinis disciplinisq; i mentis culmē trābitur: ibiq; i arce cōstitutus veluti specula corpū Bmōz tale: quod animam aggrauat respicit dirigit z gubernat Quas ob res non ab re estimādū putatur vt hoies plus ceteris arte z ratione degentes naturaliter domini z retores aliorū existant. Verūtamē si vel per electionem aut inclinationis irrefrenatē affectus homo ipe mundo seiferioz fecerit: quasi bonore humanitatis exutus: ac sic tandē i aliaz terga ferarum se transformās pzie: tatē bestie accipit. Sic per cōcupiscētiā porcus efficiē: pīrā canis: per rapinam leo. pērg alia z alia in aliaz bestiarū trāsmutat naturā. Et hanc trāsmutatiozē Plato ipe secūdā animozū incorporationē dicebat. At qui ne dū hanc mentis alterationem putandū est: verū quī sic mūdō inferiorē se fecerit necesse est vt etiā ab expīa mēbzoz specieq; representatiōe quolibet abducatur. Et quo fit: vt i Aristoteles inquit in erbicis: q laborantes in passionib; venericē z crapule maxime secūdū corpū alterātur. Et huius signū est aialia multuz coeuntia cito senescere: pluresq; gula q gladio interiēre. Laborādū ergo totis virib; totozq; conamie ne ipsi concupiscētys atq; indignationis affectib⁹ homo ipe ymagō quidē atq; specimē sui creatozis mēris ab arce detrahāt: vt sic mūdō inferior fiat. s; perturbaciones illas: quas greci pate dicunt: cōcupiscētias. s; atq; iclinationū affectus aut era dicit z exturpet: vel saltem frāgāt moderet regat: z quā si infrenes equos quib; dū rōis signis lupatis: vitā di cam: coerceat. vt quod fragili caducez nature negatiū extat magni pocratis expēlo studio atq; disciplina cōsequatur. Hui⁹ nēpe discipuli: sicuti Aristoteles ait: atq; post eū albert⁹ magnus. cū iam eius sanctissimos mozes diuināq; sapiētiaz mirarentur vice quādā pibilemoni phisisonomo ypocratis ymaginē ad iudicandū hominis mozes detulerunt. Quam cū pibilemon arte inspicisset atq; membrū mēbzoz pparasset: ymagō signoz naturalium: que supra corpū z aiaz significare clarū est: cauti⁹ aduertisset: pnuiciat q vir luxuriosus efflet deceptor atq; colē amās. Illis vō idignatib⁹ atq; pibilemonē icl pātū qm de optimo viro. cui vix nō siles efficere posset: eata nuicia pnuiciat: iudiciū ypocrati dūleat. ypocras at mox suoz atq; iclinationū psci⁹ pibilemonē vera p tultis pfeius ē. vep ex pbie amoz atq; honestat pū pificētas sui cordis se uicē dixit. z sic qd nature negatiū fuerat p phiaz accepisse. Quā g dē nil aliud fore Aristō. Docuit q victoria atq; pūpificētib; abstinētia. Plato at donū dixit optimū: q ad bñ brēq; viuēdū nil meli⁹ exco gitari posset. Tullī⁹ vō iuētū deoz referebat. a itē aliūz hanc facile sine disciplinabilitate: q bō plus ceterū aian⁹ bñ pītare bz puenire pūgit. Das ob res. Seuerin⁹ boetij ad martiani rogatū atq; erudiēdoz pfectū libzū edi

dit⁹ institut⁹ veluti qdā duce methodo atq; tramite glū beti yberrimū phie capū a cunabul⁹ vt aiūt: p pēpī p dū caf. Ad libzū at serie pūq; dūcnaat auctoz moze ea pmit tēda sūt q cāz suscepti opīs elucidat. titulū declarat. itē tionē actozis. atq; phie pēr cū libzū subordinet demon strāt. Circa pīmū igit qm nibil sit: vt Plato i thimēo cen suit: cui⁹ ortū nō legitimā cā z rō pcedat: cause libzū quoz enumerādū sūt. finalis. pīma q i itēdoz ponit. formalis. effi ciēs. z mālū. Mālū q i subiectū dīco: q circa ipsā acto ris vīa itentio. est aptitudo recipiēdi doctrinā a docētē. Circa B. n. vīa Boetij itētiō vt erudiendū aptū reddat ad doctrinā pcepdoz recipiēdā. Cā finalis qdē ē vtili tas libzū dī ē erudiēdoz vtilitas: q est vt plecto B libzō a rudib⁹ ipsi suis institutis ad veritatis pphilosophice cogni tionē pducant. Cā efficiēs duplex ē mouēs z mora. Mō uēs qūdā opinione Martiani capella q i libzū nuptia rū mercury z pphilogie cōscripserat. quēq; z Boetij p sola tū pphico i scribēdo fecit⁹ fuisse dī: s; tū hoc paz momētū habere arbitradū ē cū martianus ipe ita dōctrina atq; scribēdi copia pze ceteris doctus euaserat vt si qd con scribēdū ad scolariū vtilitatē cōspexisset nō subrogatum quēpiā s; seipz opus ipz subituz nō dubitasset. vep tū ē: Martiani quēdā q cūq; ipe it Boetio tū carā eidem hoc opus iniūctū fuisse quēdam modū ex libzū pproblemō luc lenter inotēst. ing. n. Vēstra nouit intentio zc. vēlris martiane petitiozibus tentabo accēscere. z bec cā mouēas atq; suscepti opīs ēē poterit. Cā aut efficiēs mora ē ipe Boetij⁹ vti i pī⁹ libzū titulo statū subiūget. s; cā formalis libzū huius sicuti z alioz libzoz duplex est. vna. n. est for mā tractādū alia forma tractatōis. Sōma tractādū i mō pssist pcedēdi z hic mod⁹ diffinitū ē diuīsiū atq; expē ploz possitū quēdam modū itūētū libzū pcessū clari⁹ ino tescit. Sōma vero tractat⁹ ē libzū diuīsiū i capitula: atq; capituloz istas partes. z pūi in pūcūlas. Et bec de cāis libzū sufficiat. Nūc de libzū titulo diuiti⁹ imozādū est. vti notādū. Titulus ē breuis notatio qdē q diffusi⁹ i seqūti opere pūntent. Et dī a titan qd ē sol vcl illumināz qdē ti tan⁹ qm libzū illuminat atq; seqūentia declarat. Titulus ergo libzū hic ē. Auitij. Manly. Seuerini. torquati ex cō sulis patriy ordinarij Boetij vti illustri de scolariū i sci pūla liber feliciter incipit. S; forte querat aliq; quare tot noia Boetio iponant. ad qd respōdēdū ē qm pūctū do romanoz fuit auoz noia sibi ascribere. vel qz ob bo nozē z laudē bec sibi iponūtur. Dicij ergo auitij a roma no quodā ei⁹ nois. vel auitij qm iuit⁹ aba qd ē sine z ni cos victoria. vici. n. minime potuit neq; n. vñ q i prosperis elatū se nouerat neq; depūit i aduersis. scmp. n. equo aio se pūit veluti sine vituperio terragonus qd vbiūq; pūciat recte stat. sic Boetius nec amoz nec odio viciū poterat. quod z ipe testatus est libzū pīmo pzoia quarta pfolatus pphici cū ing. nūq; a iure ad iuriā me qisq; de traxit. Manly⁹ a manlio romano hui generis dicit⁹. Tor qū a torqto eadē rōe. Seuerin⁹ a seueritate. seuerus. n. fuit cū Theodorico regi gottoz ob rē saluādā publicā se opposuit p qd papie i exiliū missus mto cruciatu pēpā: bat sicuti tīpe tāgit i libzū b⁹ pncipio cū dīc. z humani re gis cruciatu cōfossus zc. a plen⁹ i li. de pzoia. phie. quēvt cruciat⁹ sui miserā dīplāgeret ad Bapissime pscribebat Ex cōsul vō fuit qz vñ⁹ ex cōsulib⁹ rōmanis. vel ex cōsul qz ēē pūlatū possit⁹. Patrici⁹ qz vñ⁹ ex patrib⁹ a ppo roma no senatusq; pūerāt q pces pscripti dicebant cō qz eozū noia līs anreis i capitolium scribebātur. Ordinarius. qz tanta morum atq; sapie prerogatiua exculit vt z cūlibet ordini dignus putaretur. Boetius vero dicebatur a boe tus qd adiutor sonat discipulos publicaz rōnū vt vult

Prologus

glo. in. l. Boetius. L. de tabularis. li. x. et hinc boeti⁹ no
men cepit qm̄ fuit coadutor ad publicas ratios discu
fiendas vt dicit. Jo. de platea i ocl. boetius. Nec ergo
noia vel agnomina aut cognomina Boetio attributa
sunt aut cognitione aut amicitia aut certo en̄tū ne
cessē est fieri et reliquis rōanis noīz pluralitas attri
buebat sicuti
Ad. null⁹ dice
ro. p. Virgi
l⁹ Maro rē.
Additur in ti
tulo de scola
riū disciplina
vt actoris ist
nuc̄ itentio
Lū enī vidit
scripsit Boe
t⁹ inumeros
pene erudien
dos pter modū ordinem atqz regulas ad doctrinam an
helare et ea propter minime doctos euadere ipse cō mi
sertus vtilitati rudīz vt tante iordinationi obuiam iret
mōz atqz discendi formā instituit i hoc libro i quo ip
sis rudibus primo elementa subministranda cē
fuit. adulos discipline magistratūqz subyiciendos cō
monuit. elatos reprimit. proficientes sagaci pūssione
refovet. pūssos magistratūqz venerabilē reddit atqz
dū ipsoz magistratū statū erga subditos concludit.
Subdū in titulo feliciter incipit. feliciter inquit ea se
licitate q̄ sumū bonū est q̄q̄ infortune bonis cōsistit.
Est enī liber iste grad⁹ atqz scala q̄ i cognitōem veritatis
puenit qm̄ est sapia q̄ adepta oia bona taz fortune q̄ ai
piter cū illa adipiscunt vt Salomō ipse testat. Postre
mo aut cui pū pūbie subordinet vidēdū. subordinaū autē
ethice qz de morib⁹ discipuli erga mag⁹ loquitur qd̄ ad
ethicā reducit. Declarata ergo fuit hec gnōz i recte cōsi
derabis qm̄ actor mox i libroz pncipio frequēter reci
tant⁹ z his metris ppendunt. Utilitas titul⁹ itentio pars
qz fopbie. Quattuor ac caule rem totaz pficientes. q̄ de
re ad litteram accedamus.

Extra nouit itentio rē. Prefens liber Boetii qui
est de scolariū disciplina prima sui diuisione in
duas partes diuidit. s. i. pncipiū et tractatū. tra
ctat⁹ incipit ibi. Lū igit idisciter. Probemū in tres pres
diuidit. In prima ponit itentioē suā atqz itentiois cām
subiūgit. In secūda ordinē dicēdoz i hoc opere seruadū
pncipit. In tertia mōz pcedēdi ponit. scōa ibi. In p
mis prima. tertia ibi. Dec aut. prima para i duo diuidi
tur In primo facit qd̄ dictū ē itentioē suā ponēs. In secū
do cām itentiois assignat ibi. qd̄ enī gynnaſioz. Prima
itentio i duas i prima facit qd̄ dictū ē. In scōa arrogantiā d
nitat ibi. Q vti nām Et dicit. boe.

¶ O marciane et in hoc beniuolentiā captat ipsū proprio
noīando noīe. ysa intento nouit postulare. i. petere tra
ctatū pcediōis. i. breuē et vtilē et boc ad ofiaz dispēdū vi
cū ē qd̄ pūqz i tūtile cēset. Daturūqz i hoc auditōz
ad docilitatē ex doctrine cōpēdio de scolariū disciplina
i. oīscēdi norma et i hoc auditōz atēdū reddit ex doctri
trine vtilitate. Et sic i hac para prima tria facit. beniu
lentiā captat. ad docilitatē hortat. atqz atēdēz auditōz
fūscit et sequit. Q vti nām subaudi illud postulare ē a pui
tate mei pūqz. i. igeny. deuitat ei i hoc arrogantiā. Tunc
Boc. scribēdi on⁹ acceptāz dicit. pūritate mei ingeny
nō obſtāt ego Boeti⁹ rētabo acq̄scere. i. pcedēder ami

cis. i. amicable lib⁹ tuis petitionib⁹. et hoc put. i. inquitūm
facultas. i. sapientia mea suppetit. i. subministrat et iquā
tū declinatas. i. debilitas igeny mei. qz p et tenactas. i. bu
rucies vel cōpassio rūmāz meaz. i. calamitatu meaz. i. ſu
audi suppetunt l3 p q̄sū sim ipeditus subaudi sic vt id
band facile efficere possim duplici gñe. i. mancrie cōmē

toz hoc cō quo
rudāz libroz
expositoz. nō
nō oio. i. penit⁹
diuerſoz. cō.
mētoz dico i
q̄sda editōes
i. compilatio
nes Aristote
lis illi⁹ pipa
tenci et alioz
philosophoz
eas ſubaudi

exponēdo ac quādā e greco in latinum trāſſerēdo qz p et
l3 sim attenuatus. id est virib⁹ exhaust⁹ proprio studio vt
sic vix pmissis vacare possim. et l3 sim cozoſus. i. attenu
atus. et trāſtūptiue log⁹. nā corrodere proprie ē dēb⁹ di
laniare. cruciatu. i. tormēto i humani. i. crudelis regis got
toz. i. theodozici et hoc philosophico cōſolatu. i. libro qm̄
de cōſolatione pbie ediderat pueniēre. qz p et l3 sim pmo
lit⁹. i. attenuat⁹ extrema. i. ſūma pſicatione. i. ſubilita
te trinitatis pſunde. i. alte quo ad intelligēdū. quāſi dicat
l3 oib⁹ his ſupra vires ipeditat nibilomin⁹ qm̄ tāta viſt
iter nos amicitie vt nihil tuarū petitionū tibi negare qz
az ppter ea tuis petitiōib⁹ acq̄ſcere tētabo. ¶ Notādū
Boetius libū suūz nominat de ſcolariū disciplina. vti i
ter disciplina et facultatē hoc iter est qm̄ disciplina a di
ſcēdo dicit qd̄ ſciētiā recipere ſonat quare disciplina i di
ſcēdo est. doctrina vero in magiſtro. facultas autē ſciē
tia vel pſeſſio i vtroqz. disciplina et doctrina in motu ſit
facultas in quiete. ¶ Notandū circa hoc quod dicit ſi
cet duplici commentozum. Boetius intelligens homi
nes nondum ſubſeſſis fore natos fed amicit⁹ patrie atqz
cōmuni omnium vtilitati. ſic ſempe diuinus nām Plato
architam tharentinūz monuit vt non ſolum ſibi natum
ſe memineret ſed patrie et ſuis vt peregrina pars ſibi re
relinquatur. quod pſpiciens Boetius vt poſteris me
moziale quoddam eternum poſt ſe reliqueret. nūci pbi
loſophorum libris exponendis. nunc in grecis codicibus
vt latine nobis coram loquerentur trāſſerendis. nunc
etiam in propozitoz traditione dies nocteqz expleuit
qua in re tanto niſi tantaz lucubratione indies teneba
tur vt materiam ſue criminationi daret. Dum enim ſtu
dio atqz exponēdozūm librozū commētariis relig⁹
qz omnibus. qd̄ ad hec attinent ſedulo vacaret. moiz
ſui exiitit vt hominum confortia fugeret atqz in biblio
thecam quam domi philoſophie conſtituerat reſeruiſ
ſimam fe reciperet. quas ob res mozum ſuozū cūmli
ipſum demonibus alloquentem falſo criminabantur
adinaſt magni focariis. de quo et Apulegius impune
opinatus eſt qz familiarem decum haberet ſibi obſeque
tem de quo et librum edidit quem de deo ſocratis initu
lauit. a qua criminatione ſe excuſans Boetius librozū
primo de cōſolatione proſa quarta philoſophiam ita allo
quitur. Atqui et tu inſta nobis omnium rerum mortā
lium cupidines de noſtri animi fede pellebas et ſub tu
is oculis ſacrilegio pbas locū eſſe nō erat. inſtillabas ei
aurib⁹ cogitatōibusqz q̄tidiē meſi pictagoriciū illū. deo ſi

duo seruicidū. nec sueniebat viliſſimoꝝ me pſidia ſpūs
capitare quē tū i hāc excellētiā pponēbas vt pſites deo fa
ceres. hec ille. ¶ Notādū igenitū eſt iterioꝝ vi animi
quo ſepe iueniūꝝ que ab alijs nō didiciūꝝ dictū quaſi
inſu genitū. ſa natura. ¶ Nota erūna. i. miſeria inopia
calamitatē. Et dicit ab e. z rumen qū extra rumen. i. cibū
ide erūnoſus.

Itē omentūz eſt plurimum
ſtudio vel do
ctrina i mēte
habitoꝝ i vñū
collectio z p
hoc quilibz li
ber poteſt di
ci cōmentūz
i nōſtro vñū
omentū dicit
liber expoſito
rius. t. g. deſer
uit expoſitōi
ſine alicuiꝝ li
bri z nō pſtru
ctōi littere z
ſim hoc poteſt
ſic diſſiniri.
Omentū eſt
expoſitio ver
borū iuctū
ram nō conſiderans ſed ſenſū.

¶ Quid enim in gymnasioꝝ. In hac parte. Boetius affi
gnat cauſam intentionis ſue atqꝫ ſuſcepti operis. pꝛimo
enim dicit qꝫ non obſtantibꝫ impedimētis tū ſtudioꝝ
atqꝫ erummarum multumodo ſe velle iniunctuꝝ onus ag
redi. poſſet quis huiusmodi cām ſcitari cui vt ſatisfaci
at cauſam reddit. Et duo facit nā pꝛimo cauſam ſue intē
tionis atqꝫ ſuſcepti operis explicat. ſecūdo cauſas ipſam
conſirmat. ſecunda ibi eloquentie enim. Dicit ergo. pꝛimo
antipophoꝛiſmo iſto modo quid enim. pꝛ certe eſt lucidū
ideſt ſplēdidū qua ppter eꝫ vñū i exercitiū ideſt exer
citatione gymnasioꝝ ideſt ſtudioꝝ z tranſlūptiue loquit
qꝫ debita cognitio i poſo diſcipulo ſcientiꝝ z doctrinā ſeru
diēdo in pꝛgreſſione ideſt pꝛfectu artificiali z hoc quo
ad artes z doctrinas. z naturali bꝫ ad mores ſtudio cō
foꝛmādoꝝ. Aliter etiā exponit ut ad duplicē ordinē iſta
referantur. ſcilicet ad ordinē doctrine quod a cōmuniōibꝫ
ad ſpecialioꝝ pcedatur ſim quē dictuſ eſt pꝛimo pꝛiſico
rum inata nobis via ē procedēdi a cōmuniōibꝫ ad ſpe
cialioꝝ z ideo dicit artificialiū quod autē ſubiūgit natu
raliū quo ad ordinē nature dixit qꝫ a ſpūalioibꝫ ad vniuer
ſalioꝝa fit pꝛceſſus. ea enim que nobis ignotioꝝa ſunt na
ture noſſima eſſe dicitur. quo fit vt ſecūdo methaphi
ſice dicat. Sicut ſe habet oculꝫ. nitiocacis ad ſolū lūmē
ſic ſe habet intellectus noſter ad ea que maniſeſtiſſima
ſūt nature. Deinde ſequitur intertꝫ. z inſup quid eſt luci
di i ipſo magiſtre qꝫ exhibitio ideſt ſubmiſtratio
gradualis. ideſt bene ordinatū viriūz intelligentie ſcilicet
doctrinaz quaſi diceret nihil. Et huiꝫ rationē ſubiūgēs in
quit. enim pꝫ ſuppleme. Boetius nouimus ſtabilitꝫ
ideſt firmari partes eloquentie in pꝛocēſſu ideſt ordine
atqꝫ modo debito naturaliū z artificialiū ſimiliter etiā in
comprehenſione perſpicua ideſt ſubtili intelligentia do
ctrinaz. ¶ Notādū qꝫ intentio. Boetius fuit ruditati eru
diēdoꝝ obuiare atqꝫ eos ab ignorantie nebulis ad apicē
ſciētiarū tranſducere. Verū qꝫ modus ordo atqꝫ regula

i hoc poſſiſſima forte noſcūꝫ iuxta illud. Eſt ordo ſumma
lines ſapiētiæ ſarte. z item Quatinus eſt modus i rebus
ſunt certi deniqꝫ ſines. Ultra quos citra que neſcit conſi
ſtere rectū. ideo Boetius opus hoc ſcribēdū aſſumpſit
in quo modum atqꝫ ordinē tradit quo quicqꝫ faciliſter in
culmen ſcientiaz eleuat ibiqꝫ conſtitutus ſplēdidus ce
leſtis atqꝫ glo
riofus ſtabiliſ

to de ſcolariū ſagaci puiſiōe eo
rumqꝫ gradualī ſtatione. Quid
quali ſcolariū venerabilis ac ſin
cera deuotio ad magiſteriū pꝛe
renda ſit. Sexto de magiſtratiū
norma trinaqꝫ diuiſione ſtatu
erga ſubditos modoqꝫ docendi
pꝛocognito. Hec aſit ad intelligentie
cognitiōz ſuſceptimꝫ peragenda
pꝛiſtinū modū tractādū fere omi
tentes nunquam lenioꝝi ſtilo pe
ruſi: quoniam in maiori parte p
rudibus informandis eſt execu
tio et tanto lenioꝝ dilucidādū de
bet eſſe tranſlatio.

¶ Finit pꝛobemū.

qꝫ ipſum ſtudiū dicitur vt in pꝛpoſito. qꝫ ſicut i paleſtra
corpus ſic in ſtudio animꝫ exercetur. z inde accidit vt oī
um pene artium exercitiū vel locus exercitiꝫ gymnafiū
dicatur vt ſcola: z vt quidā dicunt gymnafiū grece latine
exercitiū dicitur. Notādū inter intellectū intelligentiam
atqꝫ intelligibilitatē hoc iter eſt. Nā intellectus pꝛopie
vis aie eſt cōpꝛehenſua incorporearū ſubſtantiaz foꝛ
mis ſubſtractarū vel foꝛmarū circa eas. Intellectūa ve
ro vis eſt aie que aſpirat vt aliquid circa diuinā ſubſtā
tiā cōpꝛehendat. Intellectūa ſubſtātiā vero vis quēdā eſt ani
me oīum foꝛmarū in quadā ſimplicitate pꝛiſtantiā abſ
qꝫ ordine naturali vel tēporeali z tali modo ſolꝫ deꝫ com
pꝛehendit res qꝫ eas omnes vñ iuitū abſqꝫ ſuccēſſiōe
dicitur cōpꝛehēdere.

¶ In pꝛiſis tē. Hec eſt ſcōda pꝛiſcipalis huiꝫ pꝛemy i qꝫ
poſtqꝫ intentionē ſuā atqꝫ intentionis ſue cām explicuit. nūc
ordinē ſuſcepti operis z quicquid i toto libri pꝛocēſſu pa
gendū ſit luculēter inſinuat. Et diuiditur hec pars i ſex
partes. In pꝛima monſtrat quid i pꝛimo capitulo pꝛa
ctandū ſit. In ſecūda quid i ſecūdo z ſic de ſinguliſ ſcū
da ibi. ſecundo vꝫ. tertia ibi tertio de eoz. quarta ibi qꝫ
to de ſcolariū. quinta ibi. quinto qꝫ liter. ſexta ibi. ſexto de
magiſtratiū zc. Et dicit qꝫ in pꝛimo. i. i pꝛimo capitu
lo oblectamīa alias eſt oblectamenta. i. documenta le
uiā pꝛuoz ſunt pꝛelibanda. i. pꝛetractanda vel pꝛemit
tenda. Et rationē huius ponit Albertꝫ ſuper iſto pꝛimi
libri pꝛiſicoꝝ cū dicitur qꝫ pꝛuēri pꝛimo appellant oēs
viros patres zc. qꝫ ipſi pꝛuēri cerebrū hūt būdū ac fri
gidū ſic qꝫ rēꝫ ſenſibiliū ofias minime capere poſſunt
ſed cum cerebrū i eis magis cꝫſcatat tunc in eis co
gnitiō magis erit nota. qꝫ ea facilitioꝝibꝫ z cōioꝝibꝫ i cho
andū erit ordie ipſo doctrine z tranſeūdū ad difficulti
ra z ad ſpecialioꝝa. hec enī via nobis inata eſt pꝛimo pꝛi
ſicoꝝ. ſecundo vero videbitur hoc eſt i ſecundo capitu
lo qꝫ liter elatio. i. ſuperbia adultoz. i. etate iā maturoz
eſt ſubiūgienda. i. ſupponenda magiſtratu z cōnecten

De disciplina scholarium

etia. i. coniungenda discipline. Elatio nempe atq; superbia discipulum nullo modo studere permittit cū sapiēs dicat. In malivolam animā non introibi spiritus sapiētie. 2. hic i. tertio caplo docetur de reprimēda. i. corrigenda elatione eorum. i. adultorū 2. hoc exponendo disticte. i. succinte cōmendationem exemplorū ad p̄positum cōprobandū.

quarto at ca. supple tractabitur de sagaci. i. i. puida p̄uisione. s. rez exteriorum si ne quibus disticte p̄bilo

C Seq̄ tractat⁹. Capitulu⁹. I. Am autem indiscreti 2 impotentis septēnis infantia ducitur ad imbutum: cauendum est: ne mem

brorum i. phibio p̄p̄ari 2. fringit p̄pter qd 2. sacerdotēs in egipto vti risto. in methaphisicis testatus est acquisitis rebus necessarijs p̄p̄ administrari primo inceperunt phibio p̄p̄ari. Qui/ro supple capitulo determinabitur qualiter venerabilis idest honorabilis ac sincera. i. pura deuotio. i. intētio scoliarium est proferenda. i. exhibenda vel offēdenda ad magisterium. Sexto. i. vi. capitulo tractabitur de norma magisterii. q. p̄o et trina diuisione. i. p̄p̄atione magisteriorum. q. p̄o et de statu ipsorum circa subditos. 2. hoc p̄cognito. i. p̄scito modo docendi. i. informandi. 3. Nota sagax omnis generis idem est qd ingeniosus prouid⁹ astutus 2. p̄cisius futurorum. ide facagatis. Item fincerus sincera sincerum vel sinceris in eodem sensu. i. si ne cera. s. purus co nstans mundus sine vicio vel labe 2. p̄ducit e. ynde Horatius in epistolis in fine secunde epistole. Sincerum nisi yas quodcūq; in fundis accecit. 3. Itē virgili⁹. i. moreto. subcidit sincera foraminibusq; liquat Emundata ceres 2. cetera.

C Hec autē ad intelligentie cognitionem. Hec est terra pars principalis huius phemii in qua Boetius modum procedendi in hoc libro p̄mittit. Et diuiditur i. duae partes. In prima facit qd dictū est. In secunda causā dicti assignat. secūda ibi. Quomā in maiori 2. Et disticte. i. p̄ certo nos Boetius suscipim⁹ bec sup̄radca peragenda idest p̄ficienda ad cōmendationē intelligētie. nos inquam obmittētes fere. i. totaliter modū p̄p̄ari. nū. i. per nos obseruari solitū. tractādū. i. scribendū. nūq; i. nullo tempore perusi leuiori. i. planiozi stillo. i. modo scribendi. qm̄ 2. hic cām dicti assignat. qz executio subaudi p̄sentis operis p̄ maiori parte est p̄ rudib⁹. i. idocis informandis. i. instruendis quo calle ad scientiaz apicē valeat p̄tingere. subaudi ea p̄p̄ter bec trāslatio alia littera habet transfactio dilucidandi. i. declarandi hāc semitam atq; caleam erit tanto leuior. idest. planioz.

C Notandum in littera cōmittitur color rhetoriz q vocatur lepos. Et est ad aliquam singularem personā per verbum pluralis numeri causa bonozis veloznatis facta locutio. vt Licero scribatis. nos Boetius suscipim⁹ bec peragenda.

C Us indiscreti 2. finito phēio cōsequēter incipit tractatus. In quo ea q̄ i. phēio peragēda p̄miserat: nunc ordinare p̄sequitur. Et diuiditur totus tractatus in. vi. capitula. in quorū primo ostendit qua manerie rudes atq; indiscreti ad vīscendum introducātur. In secundo quomodo scolares ipsi magistratui subiciētur. In tertio quomodo elatoz superbia compescatur. In quarto qualiter scholaribus ipsi per res exteriores quarū fortuna est oīa facagiter p̄uideatur. In quinto qualiter scholarium sincera deuotio ad magisterium celsitudinem subuehatur In sexto magi

strantium norma plenius edocetur. secundum ibi. Vñ autem scholarium rudimentis. tertium ibi. Cum autem discipulus. quartum ibi. Omnia siquidem. quintum ibi. Cum ad magistratus. sextum ibi. Expeditis autem his. Et bec totius tractatus cōpetentior censetur fore diuissio

Constat enim Boetium ipsum in phēio hoc ordine diuississe quāuis pleriq; existat qui totale ipsz libz tribus partibus arbitretur partē dum. Capitulum autē p̄mum quod ē

de primetiā rudium atq; indiscretorum introductione in duas partes diuidit. In quarum prima de his que circa exteriora introducenda videlicet circa corpus atq; corpori adiacentia attenduntur tractatur. In secūda vero de his que circa animū atq; animū exornantia 2. videntia vt sunt doctrine 2. scientie edocetur. secūda ibi. In primis igitur. prima harum adhuc in duas. In prima determinatur de his que circa corpus introducendū attendenda sunt priusquam doctrine mancipetur In secūda que circa corpus ipsū attendenda sunt per tractatur postquam doctrine nouiter mancipat⁹ existit. secūda ibi. Libariorum autem. prima quarum adhuc in duas. In prima facit quod dictum est. In secūda hoc ipsum exemplis confirmat. secūda ibi. Legitur. prima harum iterum in duas. nam primo declarat illa que circa corporis introducendi membra cauenda sunt. secundū do que circa introductionis tempus. secūda. ibi. Et ne temporis intemperies. Dicit ergo Boetius primo qz cūz infantia. i. puericia septennis. i. septem annorū 2. hac etate infantia finitur ac puericia incipit indiscreti. i. indociles 2. impotentis subaudi viriuz corporis. ducitur ad ibendum. i. erudiendum. cauendum. i. p̄ficiendum est ne dispositio inbaudi naturalis membrorum supple corporis infantilis integralium. i. integrantium vtpote manuum 2. pedum. similiter 2. aliorum membrorum sit indecens. i. in cōposita imperfecta disproporionata aut natura turpis. 2. subaudi cauendum est cū indiscretis ille ad imbutum ducitur ne intemperies. i. disproporion rōne qualitatū dominantium temporis vtpote sicut obtusitas. i. vicires byemis cōstringentis p̄p̄ter excessum frigus cuius natura est cōfringere in homogenus. vel profunditas. i. excessus estatis comburentis p̄p̄ter caloris excellentiam generet incrementum. i. augmentū p̄culi subaudi ipsi introducendo. bec enim ipsa nisi cauti us prouideantur magna quidem incrementa periculi puerili adducunt tēeritati. **C** Notandū in hoc qz dicit Boe. septennia infantia 2. intelligere facit p̄ueros ipos in infantia litteris mancipandos. Etas namq; ipsa ad hoc apta tunc est quoniam parum adhuc viderat. quare oīa sibi noua. nouarumq; rerū audiat. 2. quicquid audiat admiretur dubitet ac interroget. scizq; post hac membris sup̄to robore quod noua res ceperat retineat firmius clariusq; intelligat. hac nempe etate vt tangit Quintilianus libro primo institutionum quicquid concipitur facilius radicatur. vnde varro in sententijs. Sapient valē quicquid prius acceperunt. sic inquit est de infantib⁹. 2. Augustinus libro cōfessionū primo de seipso lamētabiliter fateatur inuentum ludis 2. non studijs semp̄ expofuisse. i. scolas inquit datus sum vt litteras discerem i. qd qd vtilitatis esset ignorabam miser. sed ludere delectabat.

Capitulum

Et est infantia ipsa prima etatum hominis que septen-
nio durat a quo isobans pueritia quasi pura ad gignedu
minime apta i quatuordecimum excurrit annum a quo
adolescencia adulta ad gignedu apta que in vicesimum
octauum prorogatur annum. a quo iuuentus incipit vsq;
in quinquagesimu annum protesa a ab hoc senioris etas
mentu. Legit. n. thimothbei filiu
lepra icubente castratu lozipede
gibbo tumere doctrine macipa-
tu plebeia extirrisse abiectioe suo-
ruq; socioz deractione ridiculo-
sa. Similiter proxiis suburbani fi-
liu canicula istigante lrisvidim?

q; vite superest ipsi in labore atq; dolore deputatur.
¶ Notandu q; Boetius dicit sumopere cauendu ne lit-
teris imbuendus mebroz dispropozitionem habeat. hec
enim mebrozorum inepta monstruositas monstrum
in aia inducens necesse est vti p dilemon. palemon. Lo-
gus. Aristoteles aq; multipulurmi retulerunt. qm aie
ipse sequunt corpa a scdm se non sunt ipassibiles a co rpo-
rum moribz. a hoc manifestu fir valde i ebrietatibz a egi-
tudinibus. multu naq; anime mutare videns a passioni-
bus corporeis ex quo i illud vulgare supst expozidii. Ru-
sticus i corpe rusticus i in aia. Lumen mebroz figurat
habitu a generent a nutrant ex sanguine. Sitr quo-
q; i spūs gyebicula sunt virtutū aie ex humore sanguinis
generant pns est vt ex ipsa mebroz habitudine iclina-
tiones passionū cognoscat ipsaq; aiaz vectam i multis
motū suuictozis sequat. ppter qd sapiēs prolomeus di-
xit q; diuinis meli euerius pnuat accipies iudiciū a
stellis scdis scdas vocans stellas figuras a accidētia inue-
ta i rebz pbficis que a supiozibus ipressa sunt. hoc eni iā
ipessū scdm materie qre p certo pnuat. totū ad acci-
dētia illa eē iclinatū quo a fieri molles qdē carne aptos
mente dicimus distoztumq; vultum sequi distoztia mo-
rum. ¶ Notandum circa hoc q; dicit. Et ne temporis i
temperies tē. sicuti docet Auicenna secunda fen. primi
canonis capitulo qro sume prime qd est de iudicys tē-
porū a eoz mutatoibz omne tēp a pplexione habet. sa-
nam pporzionale est ei puenies. cum aut ifatū pplexio
i calore fere teporato a humiditate fere supflua existat
vt eodē canone fen. i. doctrine pme. capitulo. z. puenies
est vt ipso ibuendo pporzionale tepus fere eligat nature
hoc aut iter quattoz anni ptauer i a pūcto egnoctiali
icipiē vsq; quo in uediū thauri deuenies estare mutes.
Est enim i terris tpe hoc teporatu qm non tālū necesse
sunt res calefaciētes ppter frīg vt sit ite multū curan-
dum neq; euēatio ppter calozē i ipso qdē est pncipius
frondenti arbores a eius tepus est tempus apud medi-
cos iter eqūlate vernalē exīf aut ante ipas aut post ipas
parū donec sol sit i medio thauri qūis apd astronomos
i estiuū tropicū pslus extēdat? post qd tps tēperici vici-
nius Autūnus est. reliq; āt duo tpa aut excessiu frigore
aut abidanti calozē iemperiei sunt subiecta. quo fit vt
ibecillū infantia aut vere aut autūno plus tñvere litteris
dumtaxat mancipetur.

¶ Legitur eni timothbei filiū. In hac pte Boeti supra
dicta exēplo corroboret. qliter scz minima superioz ob-
seruatio magnū periculū dederat incrementū. Et diuidit
in duas ptes fm q; ponit duo exēpla. In prima eni pōit

exemplū quo ad corpi mebra. In scdavo quo ad tem-
poris iemperiem. curandā. Et secunda pars incipit ibi.
Similiter pteozis. Et dicit sic eni pro certe legitur
supple in exemplo filium thimothbei castratum. id est tes-
ticulis erutum a hoc incumbente id est imminente lepra
illo morbo. lozipedem. id est clauduz vel pede totum. q;

macipatu. Cū āt solita nō gaude-
ret vmbrella pppia forte dstitui-
t? bictericie pēa p molli? vitalib?
tādē spiritibz attenuat? limphati-
co morbo occubuit. Ecce qūz
difficilas mebroz idēcēs idispo-
sizio a qē itēpies tēneritati pue-

pro a tumen-
tem gibbo. i.
struma i dor-
so macipatu
id est tradituz
doctrinē extir-
tisse abiectio-
nem. id est de-
speciōnes ple-
beiam. id est
plebis. q; pro
deractiones.

id est subfannationem ridiculosam socioz suozum.
Similiter supple alio exemplo vidimus filiolum pteoz-
ris. id est pteozis suburbani mancipatum litteris can-
cula illa stella istigante. id est furentē. autem pteozie
cum subandi ille pteozis filiolus nō gauderet. id est fru-
eretur solita vmbrella. id est consueta vmbra ipse desti-
tutus. id est derelictus propria virtute. q; pro a permolli-
tus. id est afflictus pena. id est morbo bictericie. tandem
id est finaliter attenuatus. id est consumptus spiritibus
vitalibus occubuit. id est vitam clausit morbo limphati-
co. id est a quico qui est idropis a reliqui. ecce. id est vi-
de quantum difficultatis indispotio mebrozorum sup-
ple in thimothbei filio a iemperies aeris subandi i pre-
tozis filio. contulerunt tēneritati puerili. ille nanq; abie-
ctio plebis extitit. hic vero infirmitatibus diem vite sue
miserabiliter clausit. ¶ Nota circa hoc quod dicitur ca-
nicula. Duplex i celo canis maior a minor. Maior alio
nomine dicitur Sirius a habet in forma stellas. i8. ex-
tra vero. ii. Minor anticanis nominatur stellarum. z.
Cum vero sol eanem maiorem intrat calor duplicatur a
egritudines i humanis corporibus generantur quibus
ad exitus multi pereunt a ab hoc cane dies canicularēs
dicti sunt. Et de hoc pērsius inquit iam sicca canicula
messes excoquit. a in hunc canem licentia poetica fingi-
tur bicar caniculam fuisse mutata. ¶ Notandum q;
lepra est morbus confamilis corumpens figuram a for-
mam et compositionem mebroz a sic finaliter ipsum
continuum soluens pueniens ex materia melancolica
dispersa per totum corpus. Et hec aut introducit ab
vtero aut post. Si ab vtero hoc est quia generatus est tē-
pore mensurouum aut quia filius est leprosi aut quia le-
prosis concubuit cum muliere pregnante. Si post vte-
rum hoc potest esse quia aut aer est malus a corruptus
pestilentialis aut continuauit cibaria melancolica scilicet
cet lentes zalia legumina a carnes melancolicas vt vul-
pis vñ a apu zē. ¶ Notandum est q; ptericia est vni-
uersalis defecatio cutis sicuti morpheus est defecatio cu-
tis maculosa. sed tamen differunt in hoc quia morpheus
est ppter errozes tertie digestiue. hec tertia ppter er-
rorem secūdo. Et sunt tres eius species scilicet citrina vi-
ridis a nigra. a hunc morbum frequenter ydropis sequi-
tur qui est error virtutis vniuitue i toto corpore sequens
mutationem virtutis digestiue in epate. a ita ydropis est
error virtutis digestiue in epate. Item loupes. id est clau-
dus habens pedem totum ad locū similitudinem vel ba-
bens pedem lignum loris aligatum de quo iuuenalis
lozipedem rectus deridet ethiopem albus. Item gibb?

ideſt ſtruma ſed intereſt. nam ſtruma in pectore eſt: gibbus in dorſo vnde Iuuenalis. ſtrumofum atq; vtero pariter gibboſq; tumentem.

C Libarioz at: In hac pre Boe, ptractat d bis q circa ia nouiter introductū reſpicieda ſūt. ſ. debita ciboꝝ pot' atq; veſtimētoꝝ ſubminiſtratio z boc i gñali. In tertio aut ca pitulo magis ſpecialius. Et dicit aut pro certe facultas cibarioꝝ ſit mediocriſ. ſ. neq; abūdā neq; defiiciē potius autem tenuis ſupple ſit. q; p z parciatas. i. modiciatas e' z penuria. i. carētia veſtiū abſit. ¶ Notādū q natura per ſe nō eſt ſufficiēs ad ſpeculādū ſed oportet cibū z potū z reliquū famulatū pcexiſtere. ſz bec nullo modo exceſſua cū natura modiciſ minimiſq; pntia ſit libro ſecūdo de ſolatioe pbie proſa gnta. Tolleranda ergo fames eſt vt iquit Seneca. ſ. epistoła quā tollerauerūt gdam i obſidione exēplo maioz noſtroꝝ q terras luſtrabant ac maria nō vt multum vini precioſiſq; cibis fauces eozum trāſiret ſed ſoli cōteplationi dediti maluerūt poti' cōmedere vt viuere q; viuere ut cōmederet. Trānidae eniz atq; ſubuerſio nōs vrbium bellagz vel hoſtilia vel ciuilia vt hieronymus in epistoſis teſtatur non pro ſimpli ci victu oleum pomozumq; excitari Diogenes aſſeruit ſed pro carnis obſcurumq; delicis legamus pcedere ſoloz libros antiquozumq; volumina Dicarchi xenophonis Joſepbi. Euboli. reliquozumq; pene omniū qui hiſtoriam ſcribunt z nil aliud reperimus q; vilibus cibis z bis mediocriter veteres illos ob ſtudium vitae. crapulam quoq; atq; delicias veluti cōtemplationum impediētia penitus euiſſe. ipſe eni delicie mētem humi deſcendit atq; cā corporeis nexibus reſetaz ne i apicē cōtemplatiois eleuet ſpēdiūt. Adoleſtia aut vt cūaliū ecōuerſo. quo ſit vt iuuenalis graculū eſuriētem i celū eleuet. Perſius quoq; ſtaccus. pſicū picas coru noſq; ſubſtra inquit verba conari. dicit Iuuenalis de graculo. Gracul' eſuriēs ſi in celū iuſſeris ibit. Et itez de religo. Perſius. Quis expedit pſitaco ſuum chere. Lor nos q; olim ſuum pcanū ſalutare. pſicas docuit noſtra verba conari. Adagiſt artis igenyq; largitor. Venter negataz artiſt' ſeq voces.

C In pñis tē. bec eſcō pñ principal' pñi capli i q Bo. ptractat de bis ſpaliſter que circa erudiēdi animū verſantur atq; eum expōnāt ſonētq; vñ ſunt doctrine z ſciētie gbus ipſi rudes iam pñū ſiſis mancipati ſunt erudiendi. Et diuiditur bec ſecūda pars i tres partes. In quarum pma oſtendit i gbus ipſi rudes pñitus ſunt ibuendi. In ſecūda i gbus ſecūdo. ibi. Completo. In tertia i gbus tertio. ibi. Uſis aut leuitat'. pma hāz adducit duas partes ſubſtanditur. In pma oſtendit quō rudes pñitus in grāmātica ibuanſ poeſi z rethorica. In ſcōda cantelā circa hoc ſubminiſtrat. ibi cauendū. pma itez i duas. nā pmo oñdit quō in grāmātica erudiāſ. ſcōdo quō i poeſi z rethorica. ibi Senecce traditio. pma adducit in duas. pmo facit quō dictū ē quo ad pñena grāmātica elemēta ſcōdo quo ad ſecūdaria fundamēta. ibi. Scōs laborioſi pma itez i duas. pmo facit quō oñi eſt. ſcōdo tēpus cir

ca hoc ſtatuit quo bſ erudiōi ſit imozādū. ibi. Nec tali laborioſo. Et dicit pmo Boetius q dilectio figuraz reſentatiū elemēta. ſ. ſas eſt ipſimēda rudibus i pñis. i. i pñcipio. q; p z diſtictio. i. cōbinatio z iugēdaz ſubaudi ſpaz ad ſyllabas z dictōes faciēda: pñicio inq; artificioſa nō pag. i. multū z tāgñ ibi liptote. Deide i ſpā quo buic ſit imozādū ſtudio adycit diſcēs. nec eſt iſtendū. i. imozandū multū tali laborioſo certa mini. i. ſtudio nec eſt abeundū. i. receden dū cito vt ſeruo illi magi ſiro' placet z ē

parent beſſa. qñ ſubaudi ſi puer viſus fu' ſit pñptioꝝ. potētiōz ex frēqñt ſupradictoz. vñ i mult' i. multo tūc repit' habilitoꝝ i alio ſciētū ſubaudi aliozib'. ¶ Nōndū q Boe. dicit rudes pñū i grāmātica ibuedōs z rōbuias ē. qñ vt vñt Alfozab' ipſa grāmātica mater eſt aliaz artū q a ſiſis nomē accepit. Dr. n. grāmātica a grāma qd ē ſſa z icos ſcia. ipſa. n. eſt q pcept' humani deimū cūcte doctrine apti' liberiſq; ſignificant. hāc neceſſitas adieuit. cū. n. añ eius iueſtione hoies iordinatē atq; p libito z ſine arte loqrent' eneniebat vt min' bñ pcept' ſuos exp' mēre: ſz z min' apte intelligere valerēt. quo ſiebat vt tar' di' ac difficult' ſcias tradere poſſēt. q de re curauerūt ſa piētes has icōmoditates tollere: tradiderūtq; artificioſū loquēdi modū vñformē ac pgruū vt oēs pcept' humani deimū cūcte doctrine p eādē arte liberi' ſignificaretur z adſicerent. ¶ Nōndū q Boe. vocat oēs ſiſis elemēta z nō ſcōgm ſcūt. n. ipſa elemēta pñcipia ſūt oīuz elemētoꝝ: ſic ſit pñcipia ſūt oīuz dictiōnū z exide ofonū. quo ſit vt ſicuri ex diuerſa cōmixtione elemētoꝝ diuerſe ſiāt elemētatoꝝ ſpēs: ſic quoq; ex diuerſa cōbinatōe ſpaz diuerſa ſit vocū dictiōnū z ofonum repitatio. Et has ſiſis multiplici manerie fore noſcū' qñdā. n. bebezas: alias caldeas: alias egyptias: alias grecas: alias latinas. bebezorum ſpaz q; pmas dicit iueſtor erat moyses: z ſunt numero. zz. pñioꝝ aut z caldeoꝝ bebezis ſiſis numero z ſono p cōcordātes ſolis caracterib' differētes ſiſis Abzāam iueniſſe credit'. Egyptioꝝ vero ſiſis 31ſis regina Znachi filia de grecia veniēs i egyptū reperit z egyptus tradidit Litteraz aut grecaz vñ pñū Genies reperierunt. vñ Lucan'. Genies pñi ſane ſi credit auſi. Adēſurā rudibus vocēq; ſignare figuris. Sz cadmus Agenoꝝis filius grecas ſiſas ex Genie. ſ. attulit i greciā. gb' Zpomades i troiano bello tres adiecit. poſt que ſimonides artificioſis memoꝛie iueſtor tres alias addidit. Latinas vero ſiſas vt reſert Zfidor' cui i his maior ē auctas. Earmētiſ nympha pmo italica tradidit vep. 17. Litteras ſoli epibuit q ſūt. a. b. c. d. e. f. g. i. l. m. n. o. p. r. ſ. t. v. poſtmodum aut. b. ſſa p noſta aſpiratōis addita ē. ſpaz etiā. q. i. pceſſu i pſia tini iuenerūt loco cui' veteres c. ſcribebāt. rurlus Solus ſiſis ludi magiſter pmo. k. adieuit loco cuius veteres. c. ſcribebāt atq; q. Inſup ex tpe anguſti. io. ſſa adiecta eſt. z poſtremo euſidem anguſtiſte latini a grecis duas ſiſas mutuarūt. ſc. y. z. z. ppter noia greca meli' ſcribēda gb' oib' adunat latinū ydioma. zz. ſiſis itegvari manifeſtū ē ¶ Secundum laborioſi. In hac pre oñdit gb' debēt rudes iſozmari p pma grāmātica elemēta atq; elemētoꝝ

Capitulum

combinatōes. Et duo facit. nāz pmo facit qđ oēm est scđo circa hoc eruditiōis hō modū tpsqđ dēmit. ibi aīaduer tendū. Et dicit scđz edificū bene qđ ēdificū pstruēdā ne qđā oēm. nā sicuti lapides architector domū pstruēdā ex minimis fūdāmetālibzqđ partibus ordinate integrat. sic magister ipse erudiēdū ips singulis doctrinaz particulis fūdāmetoz atqđ bāse integrare dē. illud ergo le cū dū edificū laborioz cer taminis. i. studij būs stat. i. firmat i traditōibz. i. scriptis pbiqđ p. 7. dīdūm boz grāmaticoz 7 alioz. i. grāmaticoz qđ auctas venerabil' pmedat. Tē modū i hō traditōibz obfūdū ofidit. d. Certe aīaduer tēdū. i. pōsiderā dū ē. i. hō traditōibz statim memorat ut latina traditio fō iacet. i. corpe pōdeat fideli resolutū. i. expōsitū 7 declaratōi. v. i. ignota p ignotiora vel vniū p reliquo nō iter pōtetur. Et aduertēdū est ut ydioma. i. loquēdi ppietas adiscēris sit explicatū. i. declaratū verbore nūa. de verbo adverbū. n. p. q. renacitatē. i. firmitatē fūdāmeti. i. grāmaticē. pper psequēs oīz aliaz artū opozet. i. opoz tūm ē pōsitere ibis. i. superiozibus traditōibz. quasi dicat qđ bectia sint oportūm est ut bec fideli 7 clare doceātur. ¶ Nōndū qđ nōtre grāmaticē plures fuerūt pcpū scriptozes sicut Donatus cuius magister Didim' fuisse pōi i sra pōsitus. pūscianus. Varro. 7 Quintilianus 7 reliqui multiphrimi. iter quos pōt numerari Ennius g metra cōpōsit pmos. cui successerūt Anatheton. Sappho. Archibolus. Simonides. Lafofonicus. Alcēpius et multi alij quos lōgū enarrare foret. boz scripta 7 finon oīa tū aliaque leuioza post pma elementa vidēda sunt.

¶ Nec mēstruofo. Dic subdit quāto tēpore i hoc scđo adiscēdi ordine imozādū sit. v. dicit nec est abēdū. i. rece dēdū subandā a studio 7 certamine pāctaz traditio num mēstruofo. i. defectuofo salu i. cursu lune q cursus mēse cōple. Nec est imozādū tantū. i. solūm cursu solari. i. anno. p. annū nō motus solis pfcit. sed est imozandū diligēter expleto. i. ppleto vel toto iteruallo i. motu mercurij illi' plan ete 7 nō ynico sed eodē. i. iteruallo duplicato fere. i. quasi. 7 qđ mercur' annis duob' cursuz sui pfcit qđ duplati qđuoze efficiunt. liquet quaten' superiozib' doctoz traditōib' qđuoze annis diligēter sit imozādū. Diligēter inqđ qđ obfuitas. i. ebetudo cuiuslibet opis peragēdi pmo. i. facilitatē diligentia. ¶ Nō tandū licet fm pīm octauo politico pōtē 7 pmedabi. le sit pncipare aliqđ liberales artes atqđ mathematicas quaz yfus ordinat ad exercitiū excellētiāz doctrinaz vsqđ ad certū terminū. tamen cōtinue rāssidue exerce re se i eis vsqđ ad quacūqđ pfectōem nōnūqđ nociū ē. qđ cōtinua pōsideratio illis retrahit aut simpli aut prope ab ysu virtutis morālis. qđ est statut' terminus quo ipis 7 eaz cūlibet erit imozandū. ¶ Notādū sicut iaz pluries in philosophicis atqđ mathematicis pbatus est corpa ipsa fidere tam planetaz orbū qđ octani celi qđ Aristoteles pūmū mobile arbitrat' est. lumen atqđ claritatem a sole recipere. ipse enī est fons luminis yri cor poris sui testatur imēnsitas qua terrā yri pibolomeus

docuit centies sexagesies sexies excedit. similiter i eoyritus est ynitiissima quod corporis sui probat compactio. similiter quod in eo lux est diffusior quod sua in medio orbium ostendit situatio. verūtamen in modo receptio nis lucis buiufmodi inter corpora est differentia. Nam alia quidem i profundo recipiunt yri sunt corpora trans

dum est nec solari cursu tantum confirmanduz sed expleto mercurij intervallo eodēqđ fere duplicato diligenter immozandū. Diligētia enim cuiuslibet operis obfuitas permollitur. Seneca traditio. in expleto lucant. Virgilij prolixitas. 7 Stacij yrbanita. dura flacci trāslatio. du

parētia 7 diafonica sicuti sunt fere oīz stellarum corpora. Alia in superficie tātum' pti sunt corpora opaca e quozum numero luna est. quocūqđ tamen modo sint necesse ē ut radiozum

lucis proiectioni sint obiecta. 7 quāto magis ab buiufmodi radiozum proiectione elongantur. tantomagis ab ipsa luce deficiunt quo fit ut lunam solum mēstruam. idest defectiuam inter corpora celestia exstitemus tam quo ad nos qđ quo ad rei veritatem. quo ad veritatem quidez cum terre diametralis interpositio ne radys lucis illumi netur ipsam obnubilat quod i eclipsi manifestuz est. quo ad nos autem cum noua nobis reuoluitur. tempus quo qđ reuolutionis huius veteres mēsem nominauerunt a mēne quod defectum sonat. hinc mēstruofo lunam dicimus quasi mēse quolibet defectiuam. Volens itaqđ Boetius certum terminum in grammaticis rudimentis adiscendis constituere dixit non fore abeunduz a studio hoc lunari reuolutione lune quam mēstruofoam dixit scz mēse ofciā. nec solari cursu hoc ē. anno. sol enī yri astro logicis considerantibus iam eudum demonstratū est die qualibet. 59. minutis 7 8. secundis i zodiaco fere graditur quibus per. 365. dies congregatis atqđ ad integros gradus reductis. 360. zodiachi gradus constituunt 7 his iz. signa integrantur. quare manifestum est solem totum zodiacum. 365. diebus qui annum efficiunt indubie peragere. neqđ etiam illo spacio ab hoc certamine abeunduz Boetius statuit sed imozanduz est quattuor annis quos per mercurij motum explicauit.

¶ Seneca traditio. lucani expleto. In hac parte Boetius ostendit quibus doctozum traditionibus post superius memoratas doctrinas rudes ipsi sunt imbuendi. Et diuiditur in duas partes. In prima dicit qđ post supradicta in poetarum traditionibus in quibus maior pars grāmāte constituta est ipsi rudes erudiuntur. In secunda quatenus in rethorice institutis que poetrie coniunctissima dinofcuntur postea imbuuntur. ibi. Leterozum aūc Et dicit hinc idest post supradicta. sunt indaganda. idest perquirenda. bec scilicet Seneca traditio. idest editio. lucani in expleto. quoniam ante qđ libzum suū perficeret morte pueniens est. Virgilij prolixitas scilicet i scribendo. Stacij yrbanita. idest curiositas. semper enim rerum yrbanaū scriptoz extitit. flacci scilicet bozaty dura trāslatio quia vitiozum repebentia. Persij flacci editio durioz subandū qđ bozaty tam stilo qđ yviziozum repebentione. Martiani lesio. idest repebentio non idigna imo digna. Nafonis supple Quidy discretio. bec omnia indaganda sunt atqđ commendanda. idest impudenda cellula memozali. idest memozatiue. ¶ Notādū licet ars ipsa poetica inter scenicas computez atqđ plato poetaz

Primum

a ciuitate expelli suberet eo q̄ dicebat eos virtutum ini-
micos in quo 2 cum tullius libro secundo tusculanarum
questionum cōmendat: nihilominus utilis est si fini de-
bito initarer atq; vsu licito exerceatur. adfciuntur nem-
pe in ipsa verba valde vtilia. Augustino libro primo con-
fessionum teste sententys grauissimis referta ipsius etiā
studia iuuen-

rior. **Perfū editio.** Martiani nō
indigna lesio. Masonis discretio
sunt indagāda memorizaliq; cel-
lule commendanda. Cetero-
rumq; philosophorū prout ige-
nij suppetit capacitas non sub si-
lento est pretereunda moralitas
vt sic sententiosa dictaminis vi-
geat serenitas 2 metrorū floreat
iucunditas. **Q̄** tullij venera-
bilis facundia summis deside-
rijs est collocanda. Laudandum
aut ē in huiusmodi ne contingat
vt Jotario cōtingebat. ipse enī
triginta annis ignorantiā suā

nit onidius. Est deus in nobis: sunt 2 commercia celi. De-
dibus ethereis spiritus ille venit. Ipsa etiam poesis rbe-
torice eloquentie maximam prestat additamentū. quare
2 rhetorice coniunctissima est atq; pene germana. Est. n.
vt iquit cicero finitimus oratorum poeta: numeris ascri-
ctio paulo. verborum autem licentia liberior. multis ve-
ro ornandis generibus socius ac pene par. Cum ergo oia
hoc poetrias afferre Boetius ipse agnosceret hortatur vt
maiorum vestigia sequentes rudes ipsi poetas summo
pere amplectentur 2 hos maxime quos in textu conuine-
morat iter quos Mantuanus vates Virgilius tanto ex-
cudit vt optimus poetarum dici meretur.

Ceterorum autem philosophorū. In hac parte Boe-
tius ostendit quomodo post grammaticā atq; poēsim
rudes in rhetorica sint erudiendi. Et diuiditur i duo. nāz
primo facit quod dictum est. secūdo antihomasiace cir-
ca. **M.** Tullij ciceronis facundiam versandum statuit.
ibi. **Q**uātum. 2 dicit. Etiam ceterorum philosophorum
moralitas non est pretereunda suo silentio: immo est to-
tis nīstibus amplexanda: 2 hoc quantum capacitas. idest
valentia ingeny ipsius erudiendi suppetit vt sic sereni-
tas: idest splendor dictaminis vigeat sententiosa: idest ple-
na philosophorum sententys atq; iocunditas metrorūz
floreat. 2 inde subdit. **Q**uātum facundia venerabilis
Tullij est collocanda summis desiderijs. quoniam sicuti
Aristoteles iter philosophos. inter poetas Virgilius. sic
quoq; ipse marcus Cicero inter oratores excellit. **N**o-
tandum circa hoc quod dicit vt sic dictaminis sententio-
sa 2 Cicero ipse 2 reliqui q̄ rhetorica docere fasti sūt
eloquentiam sine sapientia obesse plurimum 2 prodesse
nullū. sapientiam vero sine eloquentia plurimum pro-
fuisse. hoc iniquum arbitrans eloquentiam non debe-
re iudicari atq; laudari verborum solo splendore sed se-
cundum grauissimas sententias a vera sapientia sapien-
ter elicitas. parum ergo substantie vt virtutis aut so-
lide pulchritudinis orationi afferre videtur qui solū rbe-
torice 2 eloquentie vacat. veluti qui nuda ex aliena pre-

ciosaq; materia verba ligat. qua de re Marcus cicero in
eo libro quem de oratore ad quintum fratrem edidit 2
ipse quintilianus cū de institutione oratoria ageret raz
aut nullū fatentur optimum esse ea erate oratore cuius
rei asserunt non in tulliam cām. nā oratore in omni sapiē-
tie genere persuadere oportet vt sic que a libi didicit cū

predictorū philosophorū in gym-
nasijs tradidit ibuendaz. **L**ūbo
dies vt p̄ceffer mediocribus ad-
uenisset: cuius vxor esset Eneas
dubitasse se diuinū asserbat quē
in emistigio sem Virgilij sereni-
tate uenisset. **R**egistisq; a quo-
dā suorū discipulorū qualr primā
huius dictionis syllabam magi-
ster vertere versū posset: respon-
dit absurdum esse tanti nominis
primaz syllabam abbreviari sed
potius acuto accentu p̄nunciari
Ecce quantū dure cernicif obtru-
sitaz p̄didit temporis 2 expense.

Caudendum autem est 2. In hac parte Boetius cau-
telam circa omnia predicta subiungit innuens per eam
superioribus doctrinis ardue diligenter atq; cum profe-
ctu inuigilandum. Et tria facit. primo ipsum inconueni-
ens p̄cauēdum ostendit. scđo p̄dicta epiloz 2 cludēdo. ibi.
Ecce quantum 2. Et dicit cauendum idē autem in su-
perioribus traditionibus 2 circa eas adipsas eas ne fid-
contingar alicui quod contigit. idest euenit iotarium sic vi-
cto. ipse enim scilicet iotarius tradidit ignorantiam suā
ibuendam. idest erudiendam gymnasijs. idest studijs pe-
dicatorum philosophorū subaudi tā gramaticorum q̄ poe-
tarum 2 rhetoricorum. 30. annis. idest spacio. 30. annos. **U**-
vero dies vt p̄ceset scolaribus mediocribus subaudi eos
erudiendo aduenisset scilicet post expletum studium. 30
annorum asserbat. idest affirmabat se dubitasse diutius
cuius vxor esset enneas quem supple eneam inuenisset in
serenitate carminis dico emistigiorū. idest versuum ip̄er
sectorum Virgilij. **E**t rursum idem iotarius requisitus.
idest interrogatus a quodam suorum discipulorum qua
liter. idest qua mensura posset vertere versū. idest in ver-
supprimam syllabam huius dictionis magister. **R**espon-
dit subaudi iotarius absurdum. idest inconueniens fore
abbreviari. idest corrip̄i. scilicet in metro primam syllabā
tāi nois. s; supple arbitratus est eā p̄nunciari acuto accē-
tu. i. platōe lōga. est imbat. n. ob honoris causā absurdū
nimis p̄mā syllabā eius corrip̄i. **T**unc epilōgādo 2 cludie
dicens. Ecce q̄tum tēpus qz. 30. annos 2 q̄tum exp̄se p̄di-
dit obtrusitas. i. hebetudo dure cernicis. **N**otādū qm̄
ois cognitiō teste tullio i dialogo ad boetēsiū multis est
obstructa difficultatibus. Est. n. 2 ipsi reb? obscuritas 2
i iudicij nostris ifirmitas. qua ex re Socrates ipse nihil
se scire dicebat. **I**n uigilādum idē igit studio sine veldia
quēadmodū veteres ip̄i sapie si studuerūt vt sic q̄m mēs
imbecilla atq; cernicis excludit obtrusitas tantum iugis
atq; diligens vigilātia adducat. sic Socratis memorati
fuere studia. qm̄ vt Valerius li. 8. adiscere quotidie nō
desistebat. De pictagora etiā fess q̄ doctrinis ingiter ifi-

stebat, vt et eunodius ait. Artū magister est istāria. No-
uerca eruditōis est negligentia. Dinc Carbo moralis mo-
nuit. Inlruat pceptis animum ne discere cesses. Nā sine
doctrina vita est quasi mortis imago. Non sic Jotarius
cuius mores pcauēdos Boetius aserit. Sic nempe licet
annis. 30. studij scubuisse: nulla tamē scia cōualuit: cū se
recipiente vt
decurit tradit
ti concordia
non sociantur.

¶ Notandū
virgilius post
multa atq; di-
uerfa sua ope-
ra tandē eni-
dē aggressus
est. Librū q/
dē nouibus ac
rebus grecis
et latinis cōmunē. reliq; i eo morte pueniēis qdā iper-
fecta. et ob ea igni ipsum cōcremari iussit. sed istud haud
factū est. Augustus vero iussit tucā atq; varz viros ea
etate excellētes hac lege ipsum emendare vt supflua de-
merēt: nil adderēt tamē. vnde et semiponsus iueniū ei?
verificatos quos emittitūgia dicunt. De qua re fulpit car/
thaginēsis extāt hō verūis. Iussit autē hac rapidis aboleri
carmina flāmīs Virgilius phigū qui cecidit ducem.
Tucca verat varruq; simul. tu maxime celsar. Nō finis
et latie cōsiliū historie rē. Et i bis emittitūgis iotarius ipse
ibecilla mēte cneā reperitū ipsum vxorē fore cuiusdā
estimabat nesciēs phugie ducem. Anchise patre venere
mare pcreatū eneam. ¶ Nota ceruiz pprie posterior
pars colli est: quādoq; accipitur pro superbia. quādoq;
pro toto capite: et hoc modo hic capi potest cū dicit dūre
ceruicis. i. duri capitis ad recipiēdū alta doctrinaz.

¶ Cōpleto autē nō idebite. Decet scūda pars secunde
partis picipalis huius pmi capituli i qua possq; Boeti?
osēdit qbus pmo ab infantia iūbēdi sūt iuuenēs: nūc de-
clarat qbus erudiendi sunt secūdo: sēs i ipis pmo diali
bus logice artis iustitias. Et diuidit hec pars i duas par-
tes. In quaz pma se positūbus trinuans vt i formandos et
erudiēdos attētos faciat logicā apte cōmēdat. In secun-
da ordinē modūq; i logica proficiēdi demonstrat. ibi.
Ad huius. pma i duas. nam pmo dicenda dicitis pmi
at. secūdo logicā cōmēdat. ibi. Scie iquam. Et dicit q/
cōpleto et pperāstio nō idebite subaudi sicuti iotarius
ipse sine fructu: sed diligētē rudimēto. i. noua istructiōe
hui? gymnasiū. i. studij grāmatices sēs et poētie atq; rēto-
rice procedendū est ad limina. i. troitis scie que maioris
est iquisitionis. i. iūcā cōmēdatiōem
ipsum logice accedit. ibi. Scie iquam. Et diuiditur. nam
pmo cōmēdat ipsam quo ad se totam. secūdo quo ad
partem. ibi. Quid autē cognitōe. pmo cōmēdat ipsam
totam vno modo. secūdo alio modo. ibi. Decet inq;.

Et dicit. post predicta accedēdū est ad limina scie maioris
iūquisitionis. Scie inq; quā nouimus solā esse iūdagaticez
veri et falsi. et hec est ipsa logica cum vepz et falsū nō ida-
gantur nisi argumētatiōe mediāte. sola autē logica argue-
re docet. quare et ipsa solā iuenimus sciam scientiarum
per anthonomasiā rōne cōmunitatis eius atq; admini-
stratiōis ad mīniculā nempe obus scientiarū et ea re cō-
mentatoz ipsi modū sciendi vocat cū dicit. Impossibile
enim est sciaz simul q̄rere atq; sciendi modū. i. hoc aliq
solū de logica vtēre intelligi. sciaz inq; sciaz obtpatē. i.
circūcūte titulo. i. bonoz subtilitatis subiecta. i. obiecta

alia rum scientiarum. Post hec cōmēdat eam alio mo-
do et dicit. hec scilicet logica. inq; ē domina scalaris. id est
gradualis per ipsam enim ad culmina omnium aliarū
scientiarum ascenditur cum ipsa ad omnium methodo-
rum principiā viam habeat. et hoc est quod subdit que sci-
licet logica prebet penetrāti. id est rīmanē fastigia. id est

est inquam scalaris domina que
penetrant vestium natura ad sci-
entiarum quarumlibet fastigia
p̄bet incrementa virtutū. Quid
autem lucidius cognitione quin
que vniuersaliū que est triuia-
liū scientiarum magistra. qua
driualiq; potētia: collateralū

summitates
quarumlibet
scientiarum
incrementa.
id est augmē-
ta virtutum
scilicet atin-
gendi. et hoc
natura vestii
id est premis-
sariū scilicet
maiorē et mi-
norē median

te. Et vocat ipsas premissas scilicet maiorē et minorē
extremitates vestes per simile. sicuti enī vestes ipse cor-
pus circūdat atq; contegit: sic et premissæ conclusio-
nem ipsam includunt. Quæ ex re dictum est qd ipis pre-
missis positīs et concessis necesse est aliud scilicet conclu-
sionem cūenire ex his que posita sunt et concessa. Tunc
commendat ipsam quo ad partem. Et dicit. sed quid est
lucidius cognitōe vniuersaliū. id est ea parte logicę que
de vniuersalibus est que scilicet cognitio est magistra. i.
magistratum tenens triualium artium. id est iter. triuitia/
les artes que sunt grāmatica logica rhetorica. q; pro et
est potentia. id est vis quadriualium artium scilicet arif-
metrice geometrie astrologie et musice. ipse nāq; steriles
mute atq; impotētes sunt sine logica. q; pro et ipsa est ple-
nītudo artium collateralium scilicet omnium aliarum.

¶ Notandum logica inter artes liberales secūda po-
nitur quīs Boetius ipsam post rhetoricam moneat ad
scēdam. Et rationalis dicitur. ipsa enim diffinire docet
atq; diuidere verūmq; falso discernere. necessaria cer-
te et vtilis ars. quia secundum bugo. in didascōlicon per
eam subtilibus obiectiōibus latens veritas reperitur.
¶ Hanc sapientissimus Salomon i p̄uērbis ad discēdas
admonet dum nos hortatur vt intelligamus sermones
prudētie vcrfusiāsq; verborum necnon parabolas et ob-
scurum sermonem. et dicta sapientum simul et enigmata.
que omnia vti bieronimus ad magnum oratōrē ait. ora-
letica sunt. Augustinus etiam inter ceteras artes logicā
commendat quia exercitatioz potiozq; reddit ingenia
Dec nempe disciplina est vt dicit. Iñsidiosus libro. z. que
ad discēdas rerum causas est adiūta. quapropter
scientia scientiarum est sine qua nulla aliarum scientia/
rum perfecte haberi potest. ¶ Notandum qd vniuersa-
le est quid vnum verum in multis: et hoc duplici ratione
ratione. p̄p̄ica scilicet atq; logica. p̄p̄ica nempe ratioz
ne est ipsa communis natura apta nata in multis reperi-
bilis et ab eisdem participabilis equaliter vt humanitas
secundum quam dictum est qd participatione speciei plu-
res homines sunt vnus homo et natura rei. et ibidem. Es-
nus quidem potentia multas in se habet species: actu ve-
ro nullas. Logica vero ratione est ipsa vniuersalitatis i-
tentio prout intellectu configurat vt genus species et et
secundū hāc dictū est. Intellectus est qui facit vniuersa-
litatem in rebus. Et sunt harum intentionum vniuersa-
lium quinq; maneries. vna quidem genus. species alia.
tertia differentia. quarta proprium. accidens quita. qua-
rū certe cognitōe nīl vtilius existit. quapropter et cadē

nihil lucidius. vtilius Iquam tam ad predicamentorum Aristotelis doctrinam cum nihil ipsa coordinatio predicamentali sitetur nisi aut genus aut species etc. Descendit enim a genere generalissimo ad speciem specialissimam plato iubet gescere. Sicut ad definitionum assignationem cum definitio quod est esse rei indicet. Et sic autem

sciaz plenitudo. Ad huius autem iperialis dñe apice scādēdū ē b ordi ne. In primis igitur iminoz itrise ca cognitio: eozūq; i ppōne nō lā tēs copulatio: ppositiōūq; nō idigna pñexio sunt apponenda. Terminoz autem determinatōes q̄s sīncatbegozemata appellam⁹: mēmoitali mēri sunt iprimende vptore q̄ sopphtice nō parsi de seruisit fātasia. Hoz autem noticiam Trebatius vix meminimus pzudentissimū: sed in hoc iperitum quasi idignam scientiā relatu sub silentio pterisse. Die autē confictus adueniente enndē mī

nime fieri possunt sine sīncatbegozemataz noticia que ppositōes tam i qualitate q̄ i quantitate diuersificā. terminosq; ipsos cathegozematicos nūc ampliant nunc restringunt nunc artant aliaq; z alia faciunt que i logicis instituta sunt. qua de re Boetius hoz noticiam pterecundam minime monet: rōne atq; exemplo dicta cōfirmās.

Dicit n. deter minatōes. i. sī gna tā vniuer salia q̄ parti cularia etiam reliqua termi noz. quas scz determinatō nes appella mus sīncatbe gozemati cas. idest con significatiua sunt iprimen de menti me moraliter. Et rōnem subdit dicēs. quoniā deseruiūt nō pax imo mul tus sopphtice fantasie. i. illi parti logice. z subaudi nō dū sopphtice s; z cūlibet logice parti. Deide exēplo p̄dicta cōfirmat dicēs. certe nouimus Trebatium vix pzudētē s; iperitū i hoc. s. pterisse. i. trāsuisse sub sīlē tio. i. nulla facta mēte noticiā hoz. s. terminoz q̄si sciaz idignā relatu. sed die p̄fictus. i. dispartitōis adueniente vidimus eūdē detētū. i. ad metā redargutōis deductum miscerrime ab hys. s. sīncatbegozematis sopphtica. s. arte vicēre. z vidimus eūdē idēcēre. i. opprobziōse scq; strati. i. diuisi a collegio suoz. s. socioz. qd vltra subau di accidit. idē trebatius angustia pfusus. i. turbatus mē dicabat. i. medicādo ipetrabat postea sociatim. i. p socios illud qd cēsebat. i. reputabat p̄us idignū eloq; s. notitiaz terminoz sīncatbegozematicoz. ¶ Nōndū sīncatbe gozeuma. i. significatiua a fin. i. con z cathegozema. vñ oēs alie partes orōnis a noie z vbo scōm logicos dicitur sīncatbegozema. ¶ Nōndū fantasia ē de cōgnitiā spēs i aio figurata. s; fantasia ē de cōgnitiā z hic tractū ē vt sopphtica fallacia dicat fantasia: cū appareat aliud q̄ sit. sū. n. sopphtici elēchi nō veri elēchi q̄uis ita vidē tur: s; paralogismi pmo elēchōz.

¶ Huius autem iperialis dñe. postq; Boetii oñdū i supiori parte modū pcedēdi circa logicā positiuā. nūc facit hoc idē circa ipsaz logicā sopphticā. Et dicit. aut p certe. ars sopphtica. i. ars illa q̄ est de sopphticis elēchis dotata. i. decorata sīmbyz. i. extremitatib⁹ q̄ sīmbyza pmissaz di cunt. z bñ psonū illi ē qd supple pmo dixerat. q̄ penetrā ti veltū nā zē. hui⁹ onse. s. logice iperialis etiā pfusa. i. p lixa petulāti. i. supbiēti adacti lasciuierit z ipoztune porē tia aio. z hec oia bñ postea sūt ad sopphtiaz cautelas ifinū das. Ds. n. bñ sopphtia pfusa atq; plixū i dīspūdatōe mōzē vt nemo suas rōes itricatas repetere valeat. sī sit p̄u las atq; audax vt vult Aristō. i. elēchia. z sēgū. q. p. z p rusa. i. pfecte vsa eulogio. i. testimōio nugatōic. i. ficte lo quacitati. i. garrulitati. etiā cautela sopphtiaz ē vt loq multiplicet vt sita circūstātib⁹ docti videant. q. p. p̄u fa. i. irrigata vultu. i. oritatōe fūco mulieris. i. apparentia

¶ Huius autem iperialis dñe. postq; Boetii oñdū i supiori parte modū pcedēdi circa logicā positiuā. nūc facit hoc idē circa ipsaz logicā sopphticā. Et dicit. aut p certe. ars sopphtica. i. ars illa q̄ est de sopphticis elēchis dotata. i. decorata sīmbyz. i. extremitatib⁹ q̄ sīmbyza pmissaz di cunt. z bñ psonū illi ē qd supple pmo dixerat. q̄ penetrā ti veltū nā zē. hui⁹ onse. s. logice iperialis etiā pfusa. i. p lixa petulāti. i. supbiēti adacti lasciuierit z ipoztune porē tia aio. z hec oia bñ postea sūt ad sopphtiaz cautelas ifinū das. Ds. n. bñ sopphtia pfusa atq; plixū i dīspūdatōe mōzē vt nemo suas rōes itricatas repetere valeat. sī sit p̄u las atq; audax vt vult Aristō. i. elēchia. z sēgū. q. p. z p rusa. i. pfecte vsa eulogio. i. testimōio nugatōic. i. ficte lo quacitati. i. garrulitati. etiā cautela sopphtiaz ē vt loq multiplicet vt sita circūstātib⁹ docti videant. q. p. p̄u fa. i. irrigata vultu. i. oritatōe fūco mulieris. i. apparentia

Capitulum

vere sapie quibus non sit. respiciebat barbaras. i. ignaras
natos scire. i. oculo obliquo. quā. f. arte nouim' decoza
tā i comētarius alexātri. subaudi pipaterici z nris supple
comētarius. qz etia pfecta. i. cōpletā trāslatē subaudi
bac qd de greco ipsā i latinū vtiūmus nouimus curādā sū
mope. i. oīligēter. ¶ Nōndū sōphistica ars duplex est nā
qz daz docēā ē:
altera vōtēs
docēs qdē q
docet cogit
re fillogimū
sōphisticū
eiusqz princ
pia cās arg
passiones. Et
hec vera scia
verusqz habi
tus demōstra
tione acqrit'.
Alia autē vōs
p quā fillogis
mo sōphisti
co vtiūtur ad disputatōes. Et de hac i. pposito. hāctū vtrē
dā Boe. minime cōmonet s3 ad vsūcis deceptōelqz eua
dēdas sōphisticas sūmopere adipsicēdā suadet. ipsa eni
nulla sapia ē s3 i loquēdo deceptio vboz i tritico appa
rētis sapia nō exiis. De hac Gregori' loquit' cū dicit. Sillo
gistica inqz disputatio qd aliud est qz vbi pcedere. z au
diētes subuertere z i ea vt Augustino placet. victoriā ver
boz z ostentatō ambitiois qrit. nec mō tardos s3 plerūqz
igeniosos decipit. quapropter i libro de doctrina xpiana
vsū sōphistice disputādū dicit exēcrabilē libidinēqz rigā
distindūē tū sūt vsucie nō vt qsqz exerceat s3 vt valeat
sūmope pcanere. ¶ Tres fimbria fimbrie of extremis
vestis vcl filii qd appēdit i decorē vestitū. hic vero capis
aut p extremitatib' fillogisticis p sūstindūē vel appēdi
cū logicalib' gbus vti sōphista i suis argumētis. Item
enlogiū sapia vel bona fama vel testimoniū of. Itē fuc'
color ē adulterinis ide fucata vt dicit papias depicta ti
ca adulterino colore traminata ficta nō vera appareā
¶ Ad istoz z ceteroz. In hac parte Boe. postqz ordinē
pcedēdi i ipsi pmozdys logicalibz oīdit. nūc vero cir
ca ordinē ipsi modū atqz nouā obseruādōs subiūgit Et
diuidit i duas pres. nā pmo facit qd oīū est. scōo cuiā
tacite quāi ridet. ibi. Si vero. Prima i duo nā pmo mo
dū ponit quo i acgrēdis logice i sstitutū vtrū sit. scōo ve
ro tres effect' ex hoc pcedentes oīdit. ibi. vocalis. Et di
cit qz nos solemus vti triplici recordatōe ad istoz sc3 s3
predictoz ac ceteroz sc3 dicēdoz pfectionē. vult dicere
i omni scia adipsicēdā triplici vtiūtur recordatōe quaz
prima est vocalis. i. nuda dictionum retentio. secūda. mē
talis. i. vōcum sententie recordatio. tertia communis. i.
ex voce z sententia consistens. z subiūgens effectus ba
rum trium recordationum tria facit per ordinē. nam
primo primos tres effectus ponit. secundo secūdos tres
effectus subiūgit. tertio tertiā recordationem pte ce
teris confirmat. secūda ibi. Vocalis cecitatem. tertia
ibi. Sicut enim. Dicit ergo qz recordatio vocalis facit
sōphisticū. i. apparentem quoniam nuda voce aure re
plet quid nominis ignorans. Mentalis facit iudiciū. i.
certitudinem. alia littera habet rudem. quoniam facit
intellectum interverum ac falsum discernere cū impo
tens sit hanc discretionem voce significare. Communis
vero scilicet que tam vōcū qz sententiarum est si fuerit
continua. sc3 comparando rem ad vocem facit perfe

etum subaudi i arte. quoniam sicut ipsa mentali reco
rdatione conceperat. sic vocali comparata voce signifi
cat. Exinde ponit secūdos tres effectus prefatarum re
cordationum. Et dicit vocalis recordatio generat cecita
tem. i. boiem ignorantem. quibus eni vōces ipsas cogno
scat. virtutes tamen ipsarum vōcum minime recordat q
propter qd faci
li paralogiza
tur pmo elen
chorum. Adē
talis generat
sciam. i. boies
scientem red
dit sed ipoten
tem cum ea q
mente noue
rat vbo expli
care non qat.
Comunis ve
ro recordatio
vūz generat
qz potētē fac
prudentia sine iusticia parūz vel
nihil prodest. iusticia at sine pru
dentia multū. sic scia sine vsu p
dest parū. vsus aut sine scia pro
dest multū. Si vero bone idolis
scie tirunculus rotā nequeat se
riatqz comprehendere orationē.
saltem primā capiat. pñiciatōez
donec gradatim procedendo cō
tinuūz producere possit effectū.
sicut eni natura facit habilē. ars faciem. sic quoqz vsus
vti vtiuzino vsūm est potētē reddit. vsus aut finiat
i. accelerat properare ad magistristerium. quare de pmo ad
vltimū cōmūnis recordatio ad magistratū finiat. z hoc
confirmans per file subdit. sicut eni prudentia parūz vel
nihil prodest sine iusticia. iusticia aut sine prudentia mul
tū. sic scia sine vsu prodest parū. vsus vero sine scia mul
tum. ¶ Notandū circa hoc qd dicit prudentia sine iusticia
parū vel nihil prodest. Cuius rō est. qm iusticia oīz aliāz
vrtutum est pētrina. malozumqz oīum destructiua quare
z plus ceteris mūdo necessaria pūm est pbi. s. ethicoz
vbi dicit. iusticia est quodammodo oīs vrtus. z subdens rō
nem dicit. Et eo qz includit i se actus oīz vrtutum. Et tuli
li. 3. officioz. iusticia est vna oīum oīa regināqz vrtutū.
Secundum patet quoniam ipsa est oīum maloz ibibiti
ua. ergo per locum ab oppositis In iusticia est malozum
permisū. quare est perfectum malum. perfectum autē
malū seipsum destruit quarto ethicoz. ergo rē. Tertius
aut declarat. qz iusticia tutat inocētia. punit malicia. fre
natur audacia. arretit supbia. secura reddūt oīa. quare
hec vrtus scōz 3idōz. s. ethimologiaz. non limerit re
gina nūcupatur. quapropter Augustinus libro scōo de ci
uitate dei. c. 18. de ipsa iusticia plenissime tractans cōclu
dendo dicit. Hoc vtrissimū est sine iusticia rempublicas
regi nō posse. z pro tāto. Tull' asseruit qz nil ē tā aruū
cūitati vel regno qz iusticia. ob quas res ceterę virtutes
sine ipsa parū aut nihil profunt. Atqz simile est de vsu atqz
scia. nam vt dicit Seneca nihil odibilius est scia vbi sola
est itelligens ipsam parū aut nihil prodesse sine vsu eius.
quod bene subdens idē Seneca iquit. Quid eni prodest
scientibus cōsumere dies i his que nec dominec milicie
nec foro nec i curia neqz alicubi pofunt nisi dūtaxat i sco
lia. scia ergo sine vsu nihil prodest atqz ifecunda est. ipsa
enī vsū sumit i cōmētū z exercitio sicut ars quilibet. ff.
de legatio. 3. l. legatio. s. ornatricibus. quod scia ab vsu
distuncta fuerit certe vtilior est vsus expers artis qz ars
que sui vsūm non habet vt refert polikrates libro. 5.
¶ Si vero bone sciētē. Dic Boetius antiprophozifādo
cuidam tacite respondet quēstioni. pofset enim aliquis
dicere. Q Boeti congruum bene est adiscere volenti sin
gula que monteras mente capere. sed quid cum ea oīa
ordine quo tu disposueras retinere tum ingeny paruitas
te. tum etiam alia quauis occasione minime valebunt.

Lui respondens ait. certe si tirunculus. i. nouus scolaris nequeat. i. non valeat comprehendere feriat. i. vtiliter in-
cente sedulo totam ofonem. i. lectionem bene scie rapiat
ideft potenter capiat saltem. i. ad minus primum pronun-
tiationem. et hoc pcedendo gradatim subaudi pmo paruz
secudo plus capiendo et hoc tadiu donec ipse tirunculus
possit pducere. i. propalare
effectum con-
tinuum. i. oza-
tionem totaz.

¶ Notandum qd ania ipsa a
sue creationis
pmordio vt in
Aristotele se-
cundo de aia
vsum e. facta
est tabula nu-
da. i. quia nihil
depictum est
depingi tamen apta nata. Dec autem depingendi aptitu-
do non tumultuoso strepitu neqz magna confusaz spez
mole a principio in actu reducda est sed passim atqz gra-
duali ordine sciaz. flosculis adornata. reficit enis intel-
ctus atqz tandem fida conceptoz feruatiur memoria et
laboris pars maxima detrabit. si non vno spiritu audita
lecta conceptaz passim memorie demadent. diuturno
etiā iugis qd labore mens animusqz cōficiet. nam que
concepta sunt nisi repetita fuerint fluxa veluti et caduca
evanescent. ¶ Nō. tiro grece latie fortis qd inde b. tiro.
nis. i. non miles noniter electus ad milicia. qd fortis ad b.
eligi solet et per similitudinē tiro dicit quilibz ignarus et
rudis cum aliquid exerceundum aggreditur. idē tirunculus
diminutiuum. Item saltes coniunctio aduersariuz ē cuz
diminutione et tractum a captiuis qui logpe timore
non valentes dicebant saltem. quasi diceret vt vitam et
salutem non amitterent.

¶ Uis aut leuitatum scienty. Dec est terra pars scde
partis principalis huius pmi capituli a qua boe. postqz of-
dit i gbus ipsi pueri pmo imbuedi sunt. et i gbus secūdo
nunc vero ofdit i gbus tercio iſtruendi sunt. Et vult qd
post supradicta que omnia sunt quasi rudimenta sciaruz
erudiendi sunt ipsi scolares in scienty que maioris sunt
ingitōis videlicet i scia vniuersaliuz et pdicamentoz et.
Et diuiditur hec i duas partes. nam pmo ponit modum
atqz ordinem gbus circa partem logicis magis speculabi-
liz et iſtendū. scdo qd dū pus deū repetit vt pcedē
tibz addat. ibi. Nec dū bec. prima i tres scdm tres ordi-
nes libroz circa banc partē necessario. i. vniuersaliuz
atqz pdicamentoz ex parte vna diuisionū atqz topicoz.
Boetij ex parte alia. et post hoc oium reliquoz libroz
noue logicis Aristot. f. p. p. posterioroz et. secunda ibi. No-
stis quoqz. tertia ibi. Aristot. quoqz. prima i duas. nam
pmo erudiendum moner i libris pdicabiliuz porphirij.
secundo ex vtilitate sui ipsa pdicabilia rēcomēdat. ibi.
Quanty. Et dicit. Uis scienty leuitatum. i. leuitū do-
cumentoz subaudi que leuitur docunt i cognitōem logi-
ce attendendū est de speculatoz. i. speculatiua considera-
tione porphiriana. i. porphirij gngs vniuersaliuz. f. ger-
neris speciet et. de gbus sunt omnes scie. pmo posterioroz
que i. vniuersalia vocāb ab Aristotele. i. pmo posterioruz
monstra. res extra naturā. exites vniuersalia dico ne-
cessaria. i. vtilia ad categoriaz. i. pdicamenta. Aristote-
lis. qd vniuersalia nos docuit paratfecim. i. doclarauim⁹

bis i cōmentarijs nris. et hoc luce expōns. i. declaratione
expositioz. deide vniuersalia sciam ex sui vtilitate com-
mēdat. Et vno facit. nā pmo facit qd dcm est. secūdo erro-
res ab eadez remouet ibi. Nōne ifralis. Et dicit. Quanty
vtilitatis habet i bis. i. vniuersalibus si cōgicant noticia
ifralica. i. itranca. postea errozē remouēs dicit. nōne. i. nū-
qd factas ifra-
lis. i. solay voca-
lis doctrina so-
fronici illi. mo-
gistris est nra
da victio. i. rep-
bendenda in-
quam. i. dico.
qd. doctrina
illa sofrōici qd
nias solas ver-
bozum garru-
litas docuit
qd sophista atqz
apparentez fa-

cognitio. Nonne literalis sofro-
nici facultas est vicio notanda. i.
quā. ¶ Itā quoqz volumia stilice
mate decorata nō sunt omitten-
da. aristotelis quoqz tota succin-
ta breuitas licet voce tediosa nō
tamen infructuosa. malui enim
potius fideli deservire trāslatioi
qz arrogāte repbēdite meritate.

ciunt i boz vlium doctria penit abolēda ē atqz vboz fa-
atrendenda. ¶ Notandū put refert aristoteles i mlti pas-
sibus opio. Platonis fuit ipsa vlia eē essentiaz p se exites
et ab ipsis singularibus sepatas scdm cō. dātes tū nomē et
rōnem ipse singularibz. quā qd ē opionez platonis tanqz
erroneā atqz vpe phie diſſonaz. Aristoteles ipse i. 7. merba.
multis lpugnat rōntbus. qre ipsā ridiculo tenēs pmo po-
sterioz ingit i hunc modum. Saudēat genera et spēs. qm si
sic sunt subaudi quēadmoduz plato posuit. monstra sunt.
qz propter phemio de aia dicit. vlt. Platonici nihil ē aut
ē posteri⁹ ius singularibus et ad hoc ppositū locut⁹ ē boe.
cuz dixerat qd ab aristotele monstra vocant. subaudi de
risonēz. Platonis. ¶ Itē categoriaz ē pdicamentū vel p-
dicatio vlt significatio. vñ pdicamenta arist. categoriē dñr
¶ Notaz quoqz volumia. 3n hac parte tūgit fctm ordinem li-
broz i hac pre adiscēdoz. Et dicit de volumia nra. i. p. nos fa-
cta vti ē liber diſſonū atqz liber topicoz decorata scema-
te. i. mobilitate stili nō sūt omittēda post lectōes vliū. qd.
qñ i bis magnū emolumentū significat. vñ scema scemali neu-
trigñis nobis bonoz dignitas corona vlt oznamētū signifi-
cat. vñ iunenal. Scemata qd faciūt et.

¶ Aristotelis qd succita. 3n hac parte boe. ponit tertius
ordinē libroz i hac pre adiscēdoz. Et diuidit i duas par-
tes. nā pmo facit qd dcm est. i. scda ipos libroz auctoriz no-
bilitate pmēdat. ibi. Quid. n. aristotel. pipatetici. prima
i. duas. nā pmo facit qd dcm ē. secūdo cuidam tacite que
stioni que ex plibans elici possit ridet. ibi. malui vō. Et di-
cit ē breuitas. alia littera bz veritas succita. subaudi qñ
plus snia qz vbiis abundabat licet tediosa voce. idē tedi-
um generatiua propter diuturnam trāslationis necita-
tem infructuosa subaudi inuiaz vbertate supple non est
omitrenda. Et bis autem verbis posset qd occasionem q-
rendi sumere. cur tam duro atqz inculto stilo tanti philo-
sophi verba verteret et sic equo scemate atqz stili alacri et
tate quibus in greco facit hand quauqz trāsserebat. Lūi
boetes. certe malui. idē magis valui subaudi ego boe-
tius deservire fideli translationi vt sic verbum vbo com-
mutare qz repbēdite temeritate. i. psumptōe arrogāte
idēst superbie. inde commendat doctrinaz aristotelis. n.
p. qd ē ferent. i. a. trāgiti lucida vitate aristotel. qd. n. n. b. l.
¶ Notandum vlt refert Laerti⁹ aristoteles platonis vi-
scipulus plurimos libroz. tū i logicis. tū i phisicis. tū qd i
marbe. atqz alijs scripsit vt sic libroz nūer. rricētos acē-
dat atqz albi dcm ē ipz tractat. mille edidisse qz n. vliū

Capitulum

num aut translatoy inopia aut alia quadam occaside co-
piam oēm non habemus. ex his tamen qd nos deueni-
runt ex logicis sūt liber cathegoriarū. pibermichias. poz.
analecticos. topicos. elencos. quoz licet fuerit durus i
terpros. veritate tamen refectissimi existunt. qd ex re deñ
est. qd ab Aristotele recedit a veritate recedit. Auerrois. na
tura. n. et idēz
iquit auerros
igeneravit no
bis viz illū
vt per eūz se-
creta pñe no
bis reuelaret
quapropter n̄
imero natu-
re regulā ipm
appellat pñaf
est. De quoy
li Aristotele
platoz oē
uinitatē oē
rariū sepi
clamatasse legim^{us} cū lectorio nō affuerat itelle-
ctus abest. surdum est auditoriū. huius ergo doctrina ne-
quaq̄ omittēda ē. ¶ Nec dū hec gerunt. i. hac parte
Boetius post predicta quoddam pñs dictū repetit vt ipz
precedentibus addat. Et duo facit. nam pmo facit quod
deñ ē. scōdō dubiū quoddā remouet. ibi. Quadrualium.
diē ergo cū omnia supradicta que logice sunt gerunt scilicet
aio. fructuositas grammaticæ non est reliquenda ali
quo modo. Et rōnem huius reddit dicens. quoniam posses-
sio cuiuslibet artis pñdabilis. i. laudabilis reddit. io.
cunda per eam. ipa enī. yti superius visum est. mater ē oī-
um artium sine qua omnes alie scie penitus obmutescūt
qz pz lepos rhetorice. i. ornatus rhetorice subaudi nulla
tentis reliquendus est rōne supradicta. Et dē quoniam du-
bitari posset qñ hec omnia que monstrata sūt circa tri-
uiales artes peragunt. de qdriualium artibus. qd existi-
mandum sit quā dubitatōz soluens diē. Etiaz bonoz. i.
dignitas qdriualū artium. i. arismetice. geometric. astro-
logie. atqz mufice acq̄situs pparatione. i. coemprōe studij
nō debet omitti. Et rōnem reddens ingt. quoniam pterui-
tas. i. furiosa curiositas studij i his. i. scientys mathema-
ticis generat flores subaudi sciaz. qz p. 2. parturit fructū.
2. hoc supple si studij huius pteruitas mixta fuerit dubi-
tationi. quoniam dubitatio magnū scie pñat icremētū
Et quo illud pñi. Dubitare autē de singulis non oīno in-
utile ē. atqz etiā subaudi florem fructūqz parturit si fue-
rit tempestiua. i. congrua tempore suo. qñ sicuti decens 2
i certum terminū i mathematicis pñsa occupatio ma-
gnū sciaz pñat documentū. sic ecōtra i pñs assiduitas
excecrabile iducit detrimentum. qñ vt supra deñ est cō-
tinua i illis cōsideratio maxime aut simpli. aut p parte
ab vsu retrahit virtutis. ¶ Notādū. plato. i. 7. de re pu-
blica mathematicas disciplinas q̄s quadrualium nōmie
centemus ad veri cognitōem 2 de monstratōnem i pñis
orige esse necessarias. sunt. n. i pmo certitudinis gradu. di-
xitqz eas esse tanq̄ gradus ad superiora cognoscēda. his
enīz disciplinis ingt i omnibus anime instrumentis pñi-
tus. vt sic dixerit. alijqz exccatū exercitijs expurgantur
i melius erigūt. has aristoteles metaphisice commune
rat 2 cum illa cōueniūt. veraqz. n. considerat de quantita-
te sed dispariter. metaphisicus. n. omnes quātitates. p
ut sunt entia cōsiderat q̄ro metaphisice. n. mathematic^{as}
vero de ipa tanq̄ de subiecto agit. mathematicas autem
discipline quatuor sunt. quapropter 2 quadrualies dicuntur:

Quid enim Aristotelis lucida
veritate serenius. Nec dum hec
geruntur grammaticæ fructuosi-
tas nullatenus est obliuenda.
per eam enim cuiuslibet artis cō-
mendabilis reddit possessio iu-
cunda. Rhetoriceqz lepos. qua-
driualium quoqz bonos studij cō-
paratione acquisita pro possēdō
debent omitti. In his autē studij

qñ omnes quatuor circa quantitatem versant. inter q̄s
subiecti nobilitate astrologia pñt est. quaz. yti politerates
ait. nā induxit. rō. pñat 2 vilitatis expētia approbat. ipa
nempe lex est que corpoz supernoz cursū figuras 2 ba-
bitudines circa se 2 circa terram idagabili rōne pcurrit
veritates corpoz 2 qualiter agant i oibus infra speram lune

pternitas florē generat. fructūqz
parturit. si dubitationi permixta
fuerit 2 tempestiua.

Capitulum secundum.

¶ Ihs autem scolariū ru-
dimētis 2 virtutū incre-
mentis. nunc de eorum

subiectione erga magistros bre-
uiter est ordiēdū. quoniam q̄ se nō
nouit subijci n̄ noscat se magistri

demonstrat.
post hanc my-
fica est que cō-
sonā multitu-
dinem propo-
tionum suarū
i quadā equa-
litate vocum
consiliat.
Hic plato po-
tentissimā ar-
tium nominat.
huius enim in
thimēo inquit
armonia. vtus

ē ad mitigādos dolores aīaz humanaz ipasqz letifican-
das. hanc Socrates senex didicit atqz adolēscētes in ea
eruditū iussit. Danc scilicet arismetica quaz doctrina
rum scriptozes pñmam fore decreuerant. quoniam vt sic
ipla nulla alia indiget disciplina vt ait Boetius. Arset. c.
temagne virtutis cum suis cultozes ad omnes discipli-
nas acutiores reddat. sicuti. plato. in. 7. de republica aie-
bat. Animaduertisti enim inquit socrates eos quia nate
ra arismetrici sūt ad omnes fere disciplinas acutiores ap-
pere. q̄ aut ingenio hebetiores fuerit si i hac erudientur et
si nil amplius vtilitatis consequantur. seipos tamen inge-
niosiores effici solent. Ultima inter has Geometria dicā
ab egyptijs pñmam reperta. inundante nāqz yti Strabo
in libro de orbis situ pertractat parte. is. flumen nilote
omnibus possessionibus eius limo obducit initium. ter
re diuidende per lineas 2 mensuras nomen artē dedit. q̄
deinde latius acumen sapientium expensa est.

Capitulum secundum.

¶ Ihs autem scolariū rudimētis. Docet se-
cundum capitulum huius libri de disciplina
scolariū. In quo postqz Boetius. docuit de
aptitudine quam scolaris habere debet circa
scientiarum oblectamenta sibi imprimenda que in or-
dinato processu ad scientias ipas consistit nunc conse-
quenter in hoc secundo capitulo determinat de aptitu-
dine que est respectu scientiaz scolariis ministranda. 2
hec in subiectione scolariū erga magistram consistit.
Et diuiditur totum hoc capitulum in duas partes pñci-
pales. In prima facit quod dictum est. In secunda ve-
ro ponit impedimenta quedam que cūenire possunt ad
scolariū subiectionem remouendam. ibi. Non sit autē
discipulus. pñma in duas. nam pñmo dicta dicēdis cō-
tinuat. secundo intentum suū prosequitur. ibi. Debet
autem discipuli. pñma harum adhuc in duas. nam pñ-
mo dicta dicēdis continuat. secundo huius continuat.
tionis causam reddit. ibi. Quoniam quonon nouit. Et
dicit pñmo sic. Utis rudimentis hoc est leuiozibus do-
cumentis atqz incrementis virtutum hoc est perfectio-
nibus alijs sciaz ipsoz scolariū subaudi. prout in supe-
riori capitulo exposita sunt. Nunc. id est in hoc secundo
capitulo est ordiēdū. id est ordinate docendū. 2
alia littera habet ordiēdū. i. i. hōandū breuiter de subie-
ctōe. i. submiffiōe cor. i. scolariū erga magz. Et hui^{us} rōz
subiungens dicit. quoniam quonon nouit subijci. se id est

Secundum

submissum fuisse hic idem necesse est vt se non noscat magistrari. quod confirmans dicit. *Q*ui contingat eundem qui se non nouit esse discipulum fieri magistrum: hoc tamen miserum est. id est deestabile. *N*otandum prout refert Dugo. in didascalicon parte secunda. ex his qui studendo maxime plunt mens humilis atqz subiecta discipu

lo maxime ne cessaria ē. que gdes aliud nū bil ē qz traden tis r accipiētis iusta r appo: riata qcordia. de qua loquēz quintilianus lib. i. iustitū: nū ait. Sicut officiū pcepto rū docere ē sic discipuloz do ciles se pberē. Scia enī pua: lesceire nequit nisi tradētis r accipiētis concordia sociata fuerit. sic sub dyogene socrates q vt refert Tullius li. s. tusculanarum questionū. pbia deuocauit: r celo r in yrbibz collocauit. sicqz sub socrate plato diuinitatis secretarium atqz sub platone Aristot. peripateticoz dur. sic tandem sub religis reliqui humili r subiecta mente extiterūt vt exinde pbie amplissimi fontes dici mererentur.

¶ Debet autem discipuli subiectio. postqz Boe. dicta dicens cōtinuauit. nunc itentū suū pfectū circa subie ctione discipuli erga magistrum. Et dicit i duas partes. nam pmo ponit i quo cōsistit ista subiectio. scōo hoc ma gis declarat. ibi. Ut sit attentus. Et dicit pmo qz subiectio di scipuli debet cōsistere i his tribz. s. i. attentōe. beniuolētia r docilitate. Et hoc declarās subdit. s. vt sit subaudi sco: laris attentus i exercitio. i. i labore stydi studiose animū verbis magistrī accomodādo. hoc. n. exercitium facilitat quēlibet operantez. sit etiā beniuolus aio atqz igenio do cilis. quod declarans subdit. Ego inqz qz discipulus sit at tentus ad audiendū vba magistrī. nō vt ex verbis rē capi at sed ex rebus i verbos seric deuēniat. r inqz qz discipu lus sit beniuolus ad retinēdū supple audita. Et hec beni uolentia adiscendi amor ē quo doctrina forzi iprimitur: r inqz sit docilis ad intelligendū. vero p sed. ista tria. i. at tentio beniuolentia. atqz docilitas concurrunt. i. conue niunt ad pfectōēz. subaudi discipuli permutati. i. ordie diuerso ac permutati. vt. s. nunc attentus sit. nūc docilis nūc autem beniuolus non attento quod eoz pmo statu atur. *¶* Notandum qz tria hec attentio beniuolentia at r qz docilitas discipulū maxime magistro atqz doctrie sub mittit. maius tñ hōz adiscēdi amor est qz corda crudien doz ad doctrinā capefendūz fortius allucinantur. Et hic amor ex tribz consistere dicitur: videlicet erudientis dilectōe viscerosa: fructus reficientis adeptōe: atqz naturalis ap petitus scē terminatione. Dilectione. n. itima erudientū audita credibiliora addūtur i recipientē. r hec dilectio i timore atqz reuerentia tradentis sita est. de qua dicitur est ad hebricos. i. z. Patres carnis nostre bulus eruditores et reuerentur eos. i. reuerenter timebant. Et hinc La tino. Magistru metue. Duius exempla i traiano atqz ale xandro apte percipimus. Traianus nāqz imperator plu tarcbum pceptorem suum vt legitur summo pere reue rebatur. sic r Alexander Socratem quē cū semel obuiaz

habuisset de curru piliens ipm reuerenter recepit. *S*ecundus quo amor adiscētis stabilitur est fructus recipiētis adeptio qz ad disciplinam discipulus allicitur. fructus autem sapie ē donum iqz dei vt augu. dicit. i. z. de ciuitate dei. cui nihil occurrit preferendū nulli precio potest comparari. de qua Tullius libro secūdo officioz. Quid

lms. Dicitur enī discipulus quasi a scola diuissus. Scola enīz grece dicitur vacatio latine. ide discipulus quasi a vacatōe diuissus. *D*iscipol⁹ aut dicit ille qui discurrit per vi cos r plateas r tabernaz r meretricum cellulas: per publica spectacula: per pōpas r corceas: r p commensationes r per publicas cenas. r hoc vagis oculis r effrena lingua. petulanti animo. vul ru incompósito. omnibus his

enīz post deos optabilis. qd prestārius. qd melius: quid omnino digni us sapia. q. d. ni bil. Tertium vō quo amor adiscēdi ita bilatur est na turalis appetitus scie tē minatio. de B appetit pmo methaphisice dī. Omnes bo mines natura liter scire de

fiderant. Enīs vero atqz terminatio appetitus huiusmōi non nisi intelligere est cuius pfectio i sola veritas: cogni tione consistit non in solius superficie pphensione. s. n. adiscētis sufficit vt superficialiter legat nisi intelligat atqz i tus larentia pueoluat ac ea memorie reddat. Et ad hoc optime facit quod transumptiue scribit hieronymus in canone. marchion r Basilides. i. q. i. vbi dī. Nec putem⁹ in verbis scripturarum fore euangelium sed i sensu: nec i superficie sed i medulla. nō i sermonis folijs sed radice rōnis. Tunc. n. discipulus proficit cum attente aduertit: audita docile intelligit: atqz intellecta beniuole scrutinio cordis recomēdat. *¶* Nō sit autē scolaris. Hec est se cunda pars principalis huius capituli. i. qua Boetius que dam ponit impedimenta que circa istam aptitudinem. s. subiectionem discipuli erga magistrum euenire possent. Et diuidit in tres partes secundum qz ponit tria impe dimenta: videlicet discolie. violentie. r luxurie. secunda ibi. Non sit autē violentus. tertia ibi. Luxurie autē. *¶* Pri ma ad huc i duas. nam pmo ponit impedimentum discolie cauti⁹ euitādū. z. p. exēplo pfirmat. ibi. Quodā vō tpe *¶* prima ad huc i duas. nā p fac qd dīz ē. scōo qd sit discipol⁹ declarat ibi. Discipol⁹ at. Et dīc p. scolar⁹ apicē sciaz cupiēs attigere si sit discipol⁹. i. a scola discipol⁹ diuissus. Et hāc expōnē subiūgēs dīc. Discipol⁹ dī qz a scola diuissus. scola. n. grece vacatio dī latie. Inde discipol⁹ qz a scola diuissus. deide vticiū discolie clari⁹ euitādū dīmostrat dīc. Discipol⁹ ē ille qz discurrit p vi cos r plateas r tabernaz r meretrici cellulas p publica spectacula. i. loca publica. vbi ludi exercef. Sūt .n. spectacula loca. vbi ludebāt qndā comedi et tragedi vt dīc greci. Et dīc i auctērica dī solūb⁹. i. z. p pōpas. i. publi ca ostia mta. p corceas. i. tripudia. p commensatōes. i. conuiua p cenas. i. serotia comēstiones. publicas. i. aptas. z. b. ab ān qz tractat ē qz patulo cenabāt. r B vagis oculis. i. hic illic respiciētib⁹ vultu icōposito. i. imozgerato atqz disorto effrenata atqz dissoluta lingua. oib⁹. n. his scola postponit *¶* Notādū. put dīc aqz studiū ē uehemēs r assidua ad ali quā rē agēda cū summa volūtate ali applicatio et qz volū tate labor i op⁹ ferri r p dīr labori tednū vū i oblectamētu. hec at assidua uebehtia si ininterrupta fuerit certe nllz pmo dū erit altitara. Inūpūf at mlti qz boe. p mīerāt. i. vicoz atqz plebz frequētia. tabna. corca atqz oī publico specta cto. i. bis. n. oib⁹ i getatāis qz solū qz scēdo prudēs sit at

Capitulum

q̄ ab eo quod inceptat longius elongatur. quod mai-
res nostri prescites elegerūt loca solitaria veluti primo
atq; contemplationi aptissima. vii. 2i. gellius libro primo
nocturn acticularum. socrates a solis ortu vsq; ad occasum
immobilis studio vagabatur atq; oculis in celum erectis so-
lum replatōi insisterat. de mudi sollicitudine nihil curans

Et Quirius d
aristippo sic
quit. Nollet
aristippus si
posset regibu
rum. Relique
runt eniz vete
res: vt i episto
lis refert hie
ronym^{us} ob stu
dia frequētas
vrbium: orzlos
inurbabōs ne
per luxum r
abūdātia co
piarū molles
goria desertis
i temploz loci
pessilem qu
libidinis frang
aliā sentirent
omnibus eni

C. Nota circa hoc qd dicit et hoc pagis oculis &c. Tuli-
us libro secundo officiorum inquit. Adoleſcentia com-
mendatio preſcriptur a moſticia & ciſciple parentum
et de facili bonum deſectitur ſi cum bonis et honeſtis
aſſiduus fuerit. quod ſi fugiat ac libidinum mudanis he-
reat mores atq; ignavia deſidio iuuentutis tompere neceſ-
ſe eſt. Componendi ergo ſunt in moribus ſcolares ipſi arg-
pulis vſibus non motu diſſortia neq; animi perſulancia
ſed his in abus poſſet vitam ducere cupiunt ſuſumpe-
re dirigendi iuxta preceptuſ sapientis. eccleſiaſtici cor deſi-
mo. Letare iuuenis i adoleſcētia tua & i bonis ſit coe tuu
in diebus iuuentutis tue. nam i bonis delectari eſt nobis na-
turale i quibus abſintia delectari i cepimus qnto etibi
coe. Itē petulans luxurioſus laſciuus i poztone petēs plu-
res petēs idēz. ide petulācia. i. laſciuia. libido. i. poztuitas

Et Quodam t'ro tempore cum causa sanitatis recuperande cō. In hac parte boetius subiungit exemplū de oi scolia plurimog expertum per seipsum. Et diuiditur iou as partes. Nam pmo facit hoc in generali. secundo i sp eciali. bñ. Gloriosi enī. dices. Cum nos boetius translatile mus nosi galliam. i. ifranciā vt fit totum po parte su matur. quodam tempore causa sanitatis subaudi vñ cō seruandē idē relumendē. ⁊ ob aeris itēperie. idest iſe cōem qua patria sua turbata cythrix. q. p. faciet os. i. neltos ritus. i. mores galloz. illarum gentiuz. q. i. pios affatus. idest affabiles matronaz. subandi gallicaz. Et hoc totum aud laudem gallic dictū ē. nos v memini mus. t. recordamur. parenthesis est. percipimus vñ mlti tos disculos i ciuitate Iuly censare que dicebatur parisi⁹ atqz ppleximus multos mendicare. i. mendicando ing rere atqz tamen nullis magistris administrantibus eis potula. idest documenta phie subaudi vñia discolie de tentis. ¶ Notandum gallia europē est puincia vt referat

fido. li. 9. a cadoze populi gallia dicta. gelaci. nepe grece
 lac di latine. Et hic Sibilla gallos cadosos recitat diceo.
 Tunc latea colla auro humectant. Et huius magna pars
 francia est a francis dicta q eam pariter pmo ibabitur
 vela a franco carnifici q parisiis i regem successit. hec cu
 multas q nobiles habeat ciuitates. parisiis tamen que

tes medicare pſperim? nullis eis
pocula philoſophie adminiſtrari
b? . Flauoſq; barones ſtudiij pre
cio romã cõmeantes grauit ido
luim? : qz athenienſiũ ſcilluſ mi
me paſcebat. Tãdẽ at gallica lin
gua grecarij ceperunt. Qz ſi aliqua
aliõ q̃toruoſa volumina lucre
tij in prib? ſuis iueniſſent cõſilio

temporibus non solum franciam imo totius europe par
tem residuam i scia z moribus sublimauit. in cuius landē
Architirino⁹ i fine li. secundi sic figitur. Exiit tandem
locus altera regia pbebi. parisi⁹ curae vires. Crifca meta
tallis: Hunda libas. Gnda fludus. Romana poetis. Acti
ca pbi: mundi rosa: balsamus orbis. Sionis oznati: fua
mensis. z fua potu. Diues agris: fecūda mero: mā fuera co
lonis: De scife feraci: operta rubis: nemosa fua racemis. Ple
na feris: piscifca lacu: vulcoru fca fluentis. Munda domo:
fortis domino: pia regibus. aura Dulcis amena. fitu bo
na: quolibet: omne venustum. Omne bonum: si sola bonis
fortuna faueret.

C. Sclauosq; būdēs. In hac pte fac hoc qd; ppe supra i ge
nerali peregit. Et diuidit i duas partes. in pma facit id
quod dictum est. secundā cuidam tacite qñtioni respon
det. abi. De nostris. z pmo boetius tria facit secundum
tria scolares genera: quos parifius vicio discolle detent
ros. p pcepit. scūda. ibi. Germanici furoris paucos. tertia
ibi. Adagic. z dicit. Certē nos indoluius. idest graui
ter doluius. Britones scolares illius gentis. flauos ab
effectu. cōmantes. idest poficientes romaz pccio stu
di. idest ob studium. quoniam pascabantur. idest iltruer
bantur. minime scintilluli. i. documentis. Atheniensiz
idest philosophozum atheniensium. tandem tamen ne to
tum tempus superuacue atq; otiosi consumerent idēz
Britones ceperunt grecari. i. grece loqui gallica lingua quāz
parifius didicerunt. sed nostro iudicio. i. nob iudicātib;
no tantum tempozis perdidissent. li. in suis partibus iue
nissent aliud documentum q̄ totiusa volumina lucre
ty illi magistri. qui obscura obliquo calle scolares suos
instruit. quare z sua volumina totiusa. idest diuersiz
flexa. idest obscura dicebantur. (C. Notandūz Britania
vt dicit orosius oceanī infula est passuum mille. so. i. lon
guo. in latum vte ducentozum. Et vt refert plinius. li.
quarto. capitulo decimo septimo. inter septentrionem et
occidentem sita. hec insula a germanis saxonibus bello
victa atq; possessa. Anglia. ab angela dūcis saxonum fi
lia postea nominata est. quapropter z Britones anglicos
nominare phas est. Sens equidem libera atq; feror. cor
loze flaua. idest alba rubeo mixta. color. quidem medi
us est qui vt vltio ppe blundus p dī docē sūt flauāglia

Secundum

germani atq; flandrenses. hanc insulā qdam describens
sic inq; Anglia terra ferax ⁊ fertilis angulus orbis. In su-
la pñies q; roto vix eget orbe. Et cuius tot⁹ idiget orbis
ope. Anglia plena iocis gens libera ⁊ apta iocari. Libera
gēs cui libera mēs ⁊ libera lingua. Sed ligna melior libe-
riorq; man⁹. ¶ Germanici furozis. In hac pte hoc. ponit
scdm gen⁹ sco-
lariū qd vicio
discolie depra-
uatos paruos
nouerat dicēs
Et nos hoc. i.
specimus pau-
cos scolares
germanici fu-
rozis. i. gernaōs furiosos ituliani. i. titlo magisterij deco-
rati. ¶ Notādū vt refert Jfidorus li. ij. etymologiarū
Germania nobilis ac generosa regio ē tā virib⁹ q; pñicis
ac bellicosiss ppls cōspicata. vñ a fecunditate gignēdoz po-
puloz a germādo germāia dicta ē. Et⁹ regio iscole ger-
mani dicti sūt. Inmania hñtes corpora. virib⁹ fortes. au-
daces vō aio atq; feroces: q; propter a furoze notati sunt
Veneratōib⁹ cātib⁹ atq; saltib⁹ plus q; lřaz studio occu-
pati facie dcozi ⁊ fōmofi. comati coma flau. liberales aio
biliares ⁊ iucundi ⁊ hoz potissime fazonēs: hec ille mores
autem illos ex celi rigore traxerunt. quoniam septentrio-
nales maxime sunt.

¶ Magice aut delusiōis arte de biberia. rē. In hac pte
boetius ponit tertij gen⁹ scolariū quos vicio discolie de-
tētos parifius cōspexit. Et dic. nos ēt boeti⁹ i specimus pari-
fius multos scolares de biberia. i. hispania magis arte
delusionis magice nā it alys sciētys salutarib⁹. ¶ Notādū
dū hispania ab biberio anne pñit⁹ biberia fuit vocata ⁊
postmodū hesperia ab hesperio stella q; ibi occidit. tāda
vō hispania ab hispalo flumio dicta est ⁊ ad talem sensum
Boetius loquens hispaniā biberiā nominat. ¶ Notādū
q; magica nihil aliud est q; hūanop fēfū dyabolica illu-
sio vt secundū hoc incredibiles rē mutations fieri vi-
deā. vt scilicet terre cumulus castrū videat⁹ lapillus ta-
lētū atq; seges cohors militū gallēata. hec ars flars dici
mereat itātū boium fēfū pfauciat atq; pstrigit vt sic per
eam miracula posse fieri videant⁹. Et de bñlificatōib⁹
apulegius in suo libro metamorphoseos q; sic incipit. Cert⁹
qdam erā. quēdam noie socrate sic de qdam maga loqn-
tem itroducit. Saga inq; ⁊ dina potēs celū deponere et
terrā suspendere. fontes durere ⁊ montes defluere. ma-
nes sublimare. deos īfūmare. fydera extingere. tartarus
illuminare. De hac arte idē apulegius i libro quē de asino
aureo edidit sic incipit q; artē ipsā libētissime didicerit
asserat q; male sibi cessit ex hoc. q; dū artē illā volebat
adficere i asinus: vt sibi videbat⁹ quersus ē. Ars vō hec vt
fēfū ab antiquis plurimū exercebat q; nū lege. i. tabulaz
vigit Licerō li. de republica pibita fuerit. hec ars a pñis
ad romanos allata ē. quā etiā pictagoras vsus est. vñ vt
refert valerius maxim⁹ li. s. postq; pictagoras egyptū pe-
tens eoz sciam didicēit ad plas pfectus magica artē pce-
pit. bōi arti tertrice hispani multū iugilarit ⁊ itantum i
ea inalebant vt nedū q; artis limet cōplexa sūt exercere
sed ⁊ multas alias enozmes spurcitas i quadam cauerna
hispanie i xpi blasphemāia hūmani generis seductore mi-
nistro attentare cōnati sūt.

¶ De nostris aut. In hac pte boeti⁹ rīdet cuiāda tacite qō-
ni. possēt nāq; aliq; dicere. ¶ Boeti⁹ exēpla hec q; dī-
scolia refutandā cōmones nostrati sūt. qd aut de romāis
cēses. nūqd etiam hoc vicio denotant. Ad hoc respondēs
dic. de nostris. i. romanis scolari⁹ ps. i. manifestū ē etias
lippienibus oculis ⁊ emulsis. vult dicere discolia romano-
rū scolariū tā patēs est cuius atq; manifesta vt nedū bñ
videntib⁹ sed ēt lippicētib⁹ ⁊ penitus emulsis oculis inore
scat. Suerant. n. neduz hoc vicio discolie deprauiati roma-
nifed ⁊ quoli-
bet alioy sic
baud aliqd no
uuz vicio atē
tari poss; bñ
⁊ Jun⁹ Jue-
nalis yicia cla-
mas roma-
noz hūc i mo-
dum romanos alloq;.

De in pñitū viciū stetit nihil est
qd nostris moribus addat posteritas. quasi diceret poeta.
omne viciū quod excogitari pōt iam totū perpetratur.
Deinde Boetius finem h⁹ viciū discolie faciēs subiungit
concludendo hanc partem fed hec. Inpradieta de discolo
sufficiat. batenus. id est buciq;.

¶ Nota lippitudo ocu-
lorum est infirmitas. ⁊ est quasi lachrymatio vel putredo
oculi. inde lippulippiēs q; h; oculos lachrymantes ⁊ mar-
core plenos. Et dicitur lippus a pus. id est putredo vt veri
uatio ab vltima syllaba sumatur.

¶ Ne sit autem discipulus violentus. Hec est secunda
pars secunde parit principalis huius capituli i qua post-
q; Boetius remouit vnum impedimentum de subiectiōe
debita quē cōstitit in habitudine debita discipuli ad ma-
gistrum. nunc remouet secundum impedimentum. s. vi-
lentiam. Et diuiditur in duas partes. primo facit quod vio-
lentum est. secundo exemplo dicta confirmat. ibi. Violētie
autem. Et dicit q; discipulus nō fuit violentus magro suo
quoniam violentiam hanc multa mala consequuntur ⁊
ipsum maxime. quoniam qui magistro violentus exite-
rit nullatenus scientiarum verus erit possessor. ¶ No-
tandum boetius scolares quatenus preceptoris violentia
non inferant maxime moner vt ficos verbo non blasphe-
ment atq; opere non offendant. Hec autem vt leui⁹ de-
uitentur propulsanda sunt ea quē ad hoc maxime sunt
inducenda veluti est temeraria de seipso presumptio. p-
prie excellentie ambitio. atq; ppe fragilitas icōsideratio
primum eo maxime vitādū est. quia auxilij dei sub-
trahit. Iudith. 6. domine ostende q; non dimittis gloriā
tes in te ⁊ de sua virtute gloriozantes humilias. Vitanda
etiā ē tā opere pproprie excellentie ambitio quantope-
re contra deum est ⁊ primum. apud deum enim nulla
personaz acceptio ē sed solū meritor q; hoies vno eodē
patre creauerit. vt attestatur boetius in de consolatu pbi
lophico. d. De hoiz gen⁹ i terrā sūt descēdit ab ortu rē.
Vitanda in super est summo ppe icōsideratio. Cōsilio
saluatoris. Mathei septimo. primo euge de oculo tuo
trabem postea festuca eycies de oculo fratris tui. Un-
de ⁊ vulgo dicitur. Lēset in alterius oculo reprehendere
labes. qui solet in proprio lumine ferre trabem. Hec cuz
deuitata fuerint nulla certe violentia committenda ad-
mittitur.

¶ Violētie autem Albinus. In hac parte boetius quod-
dam exemplum pmissum. scilicet violentie inducit
⁊ duo facit. nam primo exemplum proponens albinum
quendam violentum discipulum itroducit. secūdo con-
trariū exemplum adducendo inuehitur ibi. Prob de dec. Pri-
mo ad puc in duas diuiditur. nam primo facit qd dñi ē.
scdō cāz h; scelerū subnectit. ibi. Que tāti scelerū cā. Et dīc

Capitulum

filii albei pdeat i exēplū violentie. q Albinus cū non eēt fili⁹ dilectōis. q magist^r suū minime diligebat s magis forer pcur^r for. i. nūcⁱ i felicitatis iūcit quādoq^s sceleratas man⁹. z ab effectu dēi ē. magro suo gullo balbutiēti. i. titubanti. atq^s maculauit canicie. i. senectā venerabilē. i. reuerendā huius sui magistri fēdo. i. turp i accessu pedum.

Et cām h⁹ sceleris subitigēs dīc. quē cā est tāti sceleris. q. d. quā de re b tanrū scelus i suum magm perpetravit. Et respondē ad hoc dīc. qz ipse albin⁹ nequit cōprehēdere totā constitutionēz. i. lectionem ad pīmā aeris imprecisionem. i. ad pīmā pronunciationēz dīci sui magistri. p⁹ B iuehendo dīcit.

p⁹rob dēducit

q iteriecto volētis atq^s vitupantis ē. Et cā ipsā ex nimia indignatione repetēs dīc pb accessus subaudi scelerat⁹ i se filius discipulū. i. albinū fūi caput felicitatis. sup. gullū. Et subitigē. Nēro ille ipator fenece discipulus pñt atq^s sceleratōi laborāz vicio gaudeat. i. dīcē loq^r. tā scelerato bere dē. i. albinō. atq^s anet⁹. Ille socratis discipulus. supple gaudeat tā coignato. i. maculato subaudi eodē facinorū here dē. i. albinō. Gull⁹ autē cū socrate gaudeat appetitū. subaudi mortis fenece. hinc cōcludēdo dīc. discipulus q nō ē dign⁹ scia q iurgit violentē pceptozi scie. ¶ Norādū socrates magn⁹ q pīm⁹ vniuersā pīmā ad corrigēdos cōponēdoq^s pīm⁹ fenece memorat⁹ tpe affluēti regis asyrioz atbenis claruit habuitq^s multos discipulos quoz anet⁹ vt dīc^r atbeniensū vñ⁹ exiit. eo at tpe cū sapiētes plīmā ayulgarib⁹ pñgret⁹ qm vñū dēū pñcabāt Socrate ipse depñsū ē atq^s ab aneto atbeniensū duce eius qz discipulo sibi dato mortis poculo ipō nō alr qz qdā immortalitatis asūptio medicamētō iteriyr. Et de hoc Tul⁹ li. i. tusculanaz qñtionū loqns ing^r. Cūta magnū socra tē iterfecit. Ipse at nēro qdā die respiciēs fenece magm suū vbera q sibi i perniciā itulerat ad memoriā reuocās i fēnuat ac tāq^s hūriaz vltōes dīpo cupiēs pcepit. vt qdōq^s gen⁹ mortis veller eligeret. Seneca igr qñt suatē gen⁹ mortis arbitriū i balneo mozi vñusq^s zachy vne i se i fenece elegit. vñ z qdā pñgio bñ vocatū ē nōm ei⁹ fenece. i. fenece. Et hūc fenece hieronym⁹ scōz cathologo pñmerat i illis eplīs puocat⁹ q legū^r pauli ad fenece atq^s fenece ad paulū. bñ q boet⁹ dīc. taz scelerato gaudeat nēro here dē tā coignato anet⁹ successore qm sicuti nēro atq^s Anetus sic i ipse albin⁹ i gebēnā dēmerit fūi. Billus autē cū socrate gaudeat fenece appetitū. qm meliorē partē elegerat cū scōz cathologo pñmerat⁹ fūi. ¶ Nō balbutiēs atq^s balb⁹ idē qd titubāz q vba nō expmūt frāgit a balbādo dīc^r. s. blesus ē q lras i pfecte pferit.

¶ Luxuria a fer. zē. Dec ē tertia pars bñ scōe pñcipalis b⁹ capli. i. q pñg^r de scōe pñcipalē subiectōis. z pñs appetitū discipulū erga magis qd ē luxuria. Et dīdī

i res ptes scōz tres luxurie spēs. z⁹ ibi. z mēssatōib⁹. z⁹ ibi Tertia vero spēs. pñma i duas. nā p luxuria i cōi fugiē. dā pñmit. scōe cā dīuidēs vñā ei⁹ spēs pñg^r ē. ibi. Quā tripli. Et dīc q discipulus studeat se alienare a feruore luxurie. ¶ Norādū luxuria in pñposito largo capis vocablo vt dicatur i coitu supfluitatis i cibo atq^s vestitū. Et scōm

B satyri tripli scōe luxuria potuerūt se stati subyicē. qñ qñ luxuries sūt summo pēuitāda ē: ea spāl^r q i coitu ē. qñ ipa mētē occupat. totū corp⁹ extēnuat. z tā dēvi res singlas dīstuit. iō dīdī m⁹ ad alexandru⁹. Nos igr bagmāni mēbra libidīnē dam⁹. Ea qñ qñ mēssatōib⁹ ē dīligētē cauēda qm aiaz ad pñuā allicīt z

more serpēio oclta suayenena diffūdīt. iū illō virgily i bucco. Trahit quēq^s suayoluptas. z segē. Qui legitiō flores i hūmi nascētia fragra. z grīd⁹ o pueri fugite big latz āguis i herba. qz. s. i. vitya delicata z gulofayenena latitāt qd ipsā aiaz dīmergūt i gebēnā. Rarlū ea q i se iustu pñt non min⁹ fugiēda ē. qm n bñ exteriori s. i. teriozi glādū ē. vñ fenece dīc. Nullus qdē dī glādū cē bonū sī balbē. cū deaurat⁹ ē: z vagia gēmis dīsticta. s. glādū bon⁹ dīc q bñ i cīdit z bonū acūm hē. vñ ff ylus. Aurea nobilitas lūreā sive sūt ollam. Non ideo sequitur pane minus esse lutum. ¶ Quā tri. b. hoc. luxuria ipsā satyricoz pñmo vidēs pñmā ei⁹ pñt dīsticta aggredī. Et duo fac. nā pñmo ipsā luxuriā trib⁹ spēs dīdīt. scōe pñmā ei⁹ spēs exēplo penit⁹ abborrēda dīmōstrat. ibi. Cōtumelioso coitus dīc satyrici subaudi poere criminū atq^s vicioz repñsōes dīcēt bāc luxuriā triplici pñtōe. i. trib⁹ spēs dīcētes qdā luxuriā pñstere i ornatu sup. vestitū. aliā i coitu. etiā pñmā dīcēt bāc assitricē. i. sociā fore gulofestitū illi vicio crapule. Et nos hoc. nōm⁹ subos. i. scolares laborare frēqñter feculēta rabie. i. fēti do furore cūm i bāz luxuriāz. pñeraz qdā līrici dīc fūi. qdā comedī. alq^s tragēdi. satyrici aliā a satyri pñmā qdē carnē repñsōriū vñ repñsō correatōia. qz ad b repñen dīc vt coizant. Et satyric⁹ satyraz dīscipul⁹. Et bīc satyrici luxuria i tres spēs dīferūt vt pñi lra. zē feculēta. a. n. i. se ce plen⁹ z fecid⁹. ¶ Cōtumelioso coit⁹ appetitū. In hac pte hoc. pñmā spēs luxurie. i. coit⁹ feculētiā dīsticta exēplū pñnit. Et duo fac. nā pñmā qd dēi ē. z pñmā pñs luxurie q i coitu pñstīt oīno spñēda ē. z b nē nob⁹ pñgāt qdā modūz sūguineo lūcre ty filio genonīs discipulo quē iūsticat. i. ca pñū z detētū pñmōloso appetitū coitū tora rōa fleuit. z ibi roma p pñlo romanopñsa est. q. s. sūguine⁹ erat oī clarissimis natalib⁹. i. parentib⁹. eratq^s qñratīs pñerē foimole qualitatīs. idēst complexionis sanguine. mire quidem eloquentie. i. facundie. igeny pñpaciōis. i. subtilis

Primum

illicite cōsumebat cūctisq; zelo-
ripis eminebat. Alcis autē ⁊ me-
reticūz cellulis semper ibiabat
Thopzio autē adhuc nō destitu-
tus puritū; postea a parētib⁹ cie-
ctus; tādē ab amicis ⁊ cōsorb⁹
destitutus; a creditorib⁹ vndiq;
fatigatus; notis ⁊ ignotis furtim
studuit assistere; crucis ab angu-
stis a patre creberrime redem-
ptus; vltimo tanē parētis pecu-
nia redimti nō potuit. Crucer-
go adduct⁹ eundē ad se venire la-
chrymis compellebat; osculq;
voce querula petebat. Pieratis
autem morio ad filij pēitiones
patrem erexit; rectiq; filius na-
sum morsu secuit acutissimo di-

cēs. Quare a meis primis erro-
ribus inuestigatus euasī. Atqꝫ
magistri mei documētis nō obe-
diui: socioꝝqꝫ meos contempsi.
Filiꝝ parem necesse est idnlgere
castigationi: magistrumqꝫ disci-
pulum mores i formare. Ecce
quantuꝫ destabilis est meretriciꝝ
incurſus. Est autē meretrix nona-
ria inferni ianua: via iniquitat:
scorpionis percussio: viscarium
scelerum: pureus interitus: ⁊ si
quā est alterius luxurie ignomi-
nia species qualibet alia grauior
scelereꝝqꝫ deterior. Ineritus
autem Jacintorum cūctis patet
et Iouin⁹. Et alibi meretricis la-
bia fauū disillāt ⁊ absinthiū ei⁹

mozi inductus. De hoc viciū luxurie ſūmope detestandū
 cōcludit. Et duo facit. nam pmo facit quod dicit ſi qd
 cōitum ordiatum. ſcbo quo ad iordiatū atqz beſtiales ſi
 ſue sodomitiū. ibi. ⁊ ſi qua. Et dicit ecce. i. vide exemplū
 periorū q̄ſum et deteſtabilis. i. abhoſtabilis iſcūſus. i. deſt
 abſeſſus meretricū. q̄i ipſa meretrix nonaria. qz nouem
 penitus puniſ i ferro. vbi dicit nonaria vñ ipſa pmo dica.
 ſ. ſenaua i ferro. vñ inigatris. percuſū. i. pūctura ſcorpionis.
 piſcariū. i. reriaculū. ſceleꝝ. i. pūctōꝝ. pūteus iterit⁹. i. amor
 tū tūc qd corpoꝝ. ⁊ ſi qua et alter⁹ luxurie ignominia
 hoc et ſpēs inominadā ob dedec⁹. enozmella ſpēs ē gra
 uior qualibet alia atqz deterior oī ſcelere. iteritus aut i
 ſcictus. i. iactit illū ſcolaris atqz iouinis iſt iouini. pa
 ter cunctis quoniam potius mozi maluerit qd hoc deſo
 mitatis vicio deſedari. ¶ Totandū vñ referre belinad⁹
 iter oīa ſpectacula que delectatōꝝ iſus libidib⁹ admit
 tit deterius eſt turpim feminaz collegium p ſolo vicio
 gregatū. p̄pam enī carnē veditōi expōnit ⁊ p̄ceptū vite
 fornicatōꝝ viciū ſibi acquirit que nec amare qd
 ruit ſed et fedior luxurie parte ſue execrabili cupiditatē
 ſubferunt. de his Theodolus ingꝛ. Adēs robuſtū virile
 iuitate cadit muliebꝛ. qd. ſemia iudicia laqūs ēviri. ⁊ iſ
 ſubdit. Deſiēt aſſiꝛy qd crediderūt mulieri. Et ſupꝛ gdaꝝ
 femia cop⁹ opes aīaz vīz lūmia vocem. Pollit ānichelat
 necat eripit orbāt acerbat. ⁊ alibi. Cop⁹ opes aīaz p̄ſozia
 federa famā. Debiit p̄dit necat odit d̄ſtruit auferit. Et
 p̄paz amor teſſe hieronymo ⁊ iouanānū p̄t ex dicit ariſto
 teli ⁊ pularceſt colligit. rōis ē obliuio ⁊ ſiſame. p̄p̄m tur
 bās cōſilia. altos ⁊ generoſos ſpūs frangens. homielqz
 pulſos i iracundos temerarios faē quāptor non imē
 rito fugiendos et de moſtenſis exemplo qd Zardis me
 tricis mamas aīaz palpitans q̄ſuit qd hocē qd ait mil
 e denarys. cui de moſtenſis. ego p̄cio tāto doleſt nō emō
 i merito. nā ſtultū eſt emere p̄cio cui dolor ſuccedit. Jteꝝ

Capitulum

nonaria meretricis est. 2. dicit a nona. q. ante nonam non licebat ei egredi de pſtulo. ante. n. illa hora mos erat at tigs de cōmodo reipublice diſputare. quare veritum erat meretricibus vsqz dinc latere ne iuuenes ad turpes dele ctates inclinarēt. Item viſcariū a viſco venit quod glu ten eſt quo aues capiunt. 3. de viſcariū. 3tes ignominia

in famia eſt q. ſi contra nom. Eſt etiam pec catum taz ſce leratum vt no minari deſta bile ſit vt i. p. poſito. Cōmeſ tationibus et ebrietatibus. In hac parte Boetius poſt q. pmas luxu rie ſpeciem d. teſtandam cō mōuit. nūc fa cit hoc idē cir ca luxurie ſpe

noniſſima ſubminiſtrāt. Cōmeſ ſatōibz et ebrietatibz ſcda ſpēs luxu rie dotata pmutati tāqz cā ad catū cuz pdicta gaudet ſuſtineri. Propter coitū. n. ſit ebrietas re latine: necnon et ceteroz vicioz genera. Vinū at modice ſuprū i. relectui videt pferre acumen: ſi at modice ſuprū rōnē perturbat: itel lectū ebetat: memoriaz enervat: obliuione imittit: errorē iſſidit: ad iſgratiā pducit. Vbi. n. ebie

ciem alteram que cōmeſtationibus atqz ebrietatibus ex pletur. Et diuiditur i. duas partes. naz pmo facit quod oi crum eſt. ſecido comparat hanc ſcōz luxurie ſpecies ad pma et tertiam. ibi. bec autem. pma iterum i. duas. pmo perſuadet ipſaz fugienda atqz deſtandā fore cui li bet et hoc i. ſemetipſo. ſcdo facit hoc idē talio. ibi. que ē conforze. pma ad huc i. duas. pmo intentum ſuum ponit. ſecundo conditiones deſtabilis ebrietatis iſſinuat. ibi. Non modice. pma i. ſuper i. duas. nam pmo facit quod dicitur eſt. ſecundo quoddam documentū valens ad ſe quentia ſubnectit. ibi. Vinum autē. Et dicit q. ſcda ſpēs luxurie dotata cōmeſtationibus. i. cōmeſtationibus ſuper ſu is et ebrietatibus. vult dicere q. ſecunda ſpēs i. volupta tibus gule conſiſtit ſicuti pma i. coitu. voluptate gaudet ſuſtineri cum pdicta ſpecie. ſ. pma. permutatū. i. ordi ne permutat ſicut cauſa ad cauſas. Et rōnēz aſſignās dicit. quoniam ebrietas ſit ppter coitum necnon ppter genera ceteroz vicioz. et hoc relative. i. recipere. quonā ſicuti ebrietas ppter coitum ſit. ſimiliter quoqz et coitus ppter ebrietatem. illud quidem vt ppter finem. hoc aut i. genere cauſe efficientis. et documentum ſubiungens di. cit. Vinū autēz modice ſuprū videt conferre acumen. i. penetrabilitatem cognoscendi itellectui. et deinde con ditiones ebrietatis cōnumerat pterit. Vinum autem ſu pum non modice ſed exceſſive perturbat rōnem ne ve rum cernere poſſit. itellectum ebeat. i. obtuſum reddit i ſpeculatione rerum atqz ſubſtantiarum. memoriaz ener uat. i. extenuat et diſtruit. quoniam obliuionez inducit: qd ad memoriaz referas. errorē iſfundit quod ad rationē applica. atqz ad ignoratiā perducit. quod itellectui cō forma. Et rōnem hoz annexens dicit. quoniam vbi ebie tās ibi dominatur furor. nam teſte ouidio in libro de arte. Vna parant animos faciuntqz caloribus aptos. Tūc veniunt vires et pauper cornua ſumit. ſz vbi furor ibi nul la ſapientia ſed iſipientia peruagatur. quoniam ſapientia non furorē ſed manuſcrudine poſſidetur. ſedendo. n. et quieſcendo aia ſit prudens Ariſtoteles. Puius autē rō nis patent exempla quotidiana atqz exinde ſupple patē non i. merito detrimenta. i. minora mentis virtutum.

Notandum ſicuti moderatus viciu honeſtatem cor poris ſanitatē quoqz atqz mentis proſperitatē cauſat

ac conſeruat. ſic eius immodestia neceſſe eſt vt eam corru pat. Cauenda eſt ergo ſumopere ſcolastiſtis immoderata crapula frequentia ne illud pſalmiſte eius obiciat. Tur bati ſunt et moti ſunt ſicut ebrius et omnis ſapientia eoz deuorata eſt. Lopia enim ciborum et porum vt reſert ſi nece ſubtilitas impeditur. quoniam teſte bieronimo epi

ſtola. ſi. nō eſt eiſdem hois vina deguſta re ac pphetas intelligere. Crapula nem pe venerē ex citat cum ven tre mero eſtu ans cito in libi dinem deſpu met. 35. di. ſ. i. Et ſicut venus mentes obnu bilat. ſic et cra pulam ipſam offuſcare ne ceſſe eſt. Abſit

igitur a ſcolastiſtis viris crapula. nam veteres cum paru monia vixiſſe leguntur. Socrates temperatiſſimus exi tit et vnica reſectione ſerotina contentabatur ſciens pau cis minimiſqz naturam cōtentari. nibilqz viro iſto cōgru entius arbitras ſobrietate qua corporis ac mētia proſpe ritas roboratur. Inde Eunodius ſobrietas ſemper ſtudi is reſeratur honeſtis. Nulla fides letis itēgra nec dubys Amplector i. anas que dant bona ſemina frondes. Poſt culpas anime ſunt holocausta dei. Et Agellius libro pmo ingt q. parcimoniam apud veteres romanos et victus atqz cenarum temeritas non ſolum domeſtica obſeruatōe ad diſciplina ſed etiam publica animaduerſione legum cu ſtodienda eſt.

Et quē etiā conſorte vinoſo. In hac parte Boetius oſtē dit ſumomere fugiendam hanc ſecundam luxurie ſpe ciem precipue conſiſtentem i. cōſortibus ppterea quonā magnū ſtudioſis iſtis cōſocij crapuloſi atqz vinoſi iducūt ſtudy detrimētū. vt i. ſtra. Et dicit. Que peſtis. i. quod vy cium deterior eſt conſorte vinoſo. i. pleno vino q. d. nulla Et rōnem adnectens dicit. quoniam vinoſus conſors ſi ſtudere nequeat tñ corrodit. i. impedit vicio ebrietatis ce teros volentes inhiare. id eſt intendere gymnastiſtis i. ſcola ſticis exercitijs. aut enim errorēz litis fouet. i. nutrit vel ſaltēz ceſſus. i. percuſus pgnis orat. i. deprecatur opes. q. d. quicquid vinoſus ille agit atqz ſemper ingendinetor querit atqz ceteros torquet. O deus. exclamatio eſt q. ſis permixtio. i. perplexio atqz deſolatio eſt ſtudentibus cuz tali vinoſo. Ergo diſcretio prudentium ſupple ſolarium eyciat. i. repellat tales ſcilicet vinoſos ab integritate con ſortij. i. ſocietatis. et hoc ordie irregreſſibili vt ſcilicet bar uo. i. quāqz reuertat. et ſupple reyciat ipſos non tempore ebrietatis ſed terminato. i. cum ad ſobrietatē reuerſi fue rint. C. Notandum licet ebrietas plurima mala opere ſi vt ſuperius iam expoſuit eſt. habet tamen hoc ipſa vt ipſa mētem ebetat. ſecreta reuelat. geſtuſqz deturpet. elo quium enim ſcandalizat. nunc liſes generat ac corpoſi vi res exterminat. cadere iubet. bene agere prohibet. requi em impedit. ſenſum alienat. obliuionez inducit. libidine mouet. nauſeam prouocat. viſum minuit. et ab omni vir tute hominem deſtituit. ynde Aualterus alexandride ſi

*Rationis vile ſepulchru ebrietas. hic Seneca epla. 84.

Secundum

Nihil aliud est ebrietas q̄ voluntaria infania. oē viciū itē dicitur de regis. verecūdia remouet. v̄ba dubia. oculos ier. tos. gressum errantē. v̄ginē capitis ⁊ cetera hāc causat. nā sero oia p̄mittunt ebriofis. s̄ mane obliuioni tradit. vnde Martialis coquus. Omnia p̄mitti cū rota nocte bibisti. Nō faciunt quēquā pocula nostra rez. Bene ḡ dictus est a boetio p̄loz.

teyino nil pos se deteri. ⁊ exstimari. ⁊ tēvī nolus sa. um. idest vino ple. nusebriusvel ebriofus. ⁊ cōparatur. cuius superlariū. plant. p̄onēs ait. Quis opus est verbis. v̄. nōssima est.

¶ Hec autē. In hac parte Boet. dāc spēs luxurie ad p̄mam ⁊ ad tertiā comparat. Et dicit q̄ hec spēs. s̄q̄ i com mēssariōib⁹ ⁊ ebrietatib⁹ cōstare p̄bat est p̄ambula. i. antecessoria p̄me

s. spēs que i coitu cōsistit. Et rōbū⁹ sumit ex antedictis: cum ingit ip̄m coitus ex ebrietate causari. ⁊ eadē hec scda spēs est pedissequa. i. p̄comitās ⁊ famula appetitiua. i. dēseratiua posterioris. i. tertiē spēs luxurie que i v̄stīu orna tu ponitur. Exide cū hec ita sint exclamando contra B vi cum inebit dicens. O q̄tum erroris ebrietas ip̄a imurit i mentem discipuli nisi castiget. i. refrenet ⁊ restringat ad v̄ngues. i. ad plenū freno fobrietatis.

¶ Tertia vero luxurie spēs. In hac parte Boetius post p̄mas duas luxuries spēs detestandas tertiā ip̄m fūgen dam oñdit. Et diuidit hec pars i duas. nā p̄mo docet ter tiam ip̄am spēm fugere. sc̄o verificat dicta sua exemplis ibi. Cum quondā. p̄ima ad huc i duas. nam p̄mo ip̄as fo re fugiendā ostēdēs circa quos ip̄a p̄ncipaliter verlat de monstrat. sc̄o vero i gbus cōsistit declarat. ibi. hec autē gaudet. Et dicit p̄mo q̄ ip̄sa tertia luxurie spēs est p̄cupia idest cupiditas quedam q̄ inbiat. i. itendit ornatibus atqz cōsistit. i. est. maritata. i. coniuncta p̄genie potētis. i. ma gnatum ex diuitum ornatibus dico gbus tuta facultas. i. status paupertatis cedit. i. locū dat inuita. i. nō sup̄ata eoz vanitate. Et nōstū q̄ hec tertia spēs luxurie que oz natibus ibiat nō fit extollentia est aut corporis ornatu ⁊ que coxporis sunt scilicet aut tandem v̄stimentoz. q̄cū qz tamen fit superbia quedam est atqz vanagloria. q̄ vti falsitio in iugurtino videtur. sicut etiā experientia com probatur cōmune plus nobilitatis in malum est q̄ humilitū. humiles nāqz casus paupertatis in balat feruntqz sum mos fulgura montes. Paupertas in q̄ tuta que v̄stes nō appetit coxporis sed animi affluentiā. de qua dictum est per poetā. O vere tuta facultas pauperis angustiqz lar

Omnera nondū. Intellecta dei.

¶ Hec autem gaudet. In hac parte boetius. ostendit in gbus hec tertia luxurie species vt plurimum posita ē. Et dicit q̄ hec tertia luxurie species gaudet in frequentiua rietate v̄stium atqz eaz sigillatione. idest pictura mem

bratim. i. de membro ad memb⁹. ⁊ supple gaudet polire. i. ornare cesaries. i. capitis comā. ⁊ ppe viroz est. vt dicit buguitio. beneficij pectinis. i. illius instrumenti. atqz toruo sitate calamistrū. i. illo instrumento toruoso ab effectu cū ad crispandū crines p̄ncipalr excogitatum sit. ⁊ gaudet la sciuire. i. luxuriari vel lasciuie se gerere diuerficate florum

qz suam fuco pfundere. nonacu leqz frequēti castigatōi inbiare. sinum aromatibus adimplere. gē. matris colla monilib⁹. partozqz cingulis ventrem castigatū plebi ostendere. rostratis tabulatisqz calceis vt regina icedere. colloqz elato. gutture islato. supcilio mu tilato. oculo ipudico. fastuosozqz icessu semicirculariter icedere gau der. rarit ē parūqz modestis ser monib⁹ apulati. appositisqz ciba rijs oia fastidire. litib⁹ feruiētes. p̄bris affines. cruciatib⁹ ignorois affligere. vltimo raroqz scolis i terefle. parūqz p̄desse. p̄zio cū idē

cultelli ad radendum barbas ordinati. Et dī a nouo as. qz boiem nouat. vñ iudicij. s̄. Nouacula non ascendit su per caput eius. Et palmista. q̄si nouacia acuta fecisti do lum. ⁊ gaudet adimplere sinū. idest gremiū suū aroma tibus. idest rebus odoriferis. Et dicitū est ab ara aroma. qz aris impositum diuinis iuocatoib⁹ aptum. Est etiam aroma i alia significatōe vnguentum quoddam p̄ciolus ex thure mirra nardo calamo cynamomoqz cōpositum. vñ v̄ngues. Contere thus mirram nardū calamū cynamo muz. bis sup̄infundas oleum sic fiet aroma. Et segut in littera. Et gaudet ostendere plebi colla ornata monilib⁹ illis ornatib⁹ gemmaris. i. plena gemmis ventrēqz ca stigatū. i. restrictum cingulis. i. baltheis patib⁹ illarū gentiū. qz a parthis ciguli illi p̄cioli romam adducebant Monile vt dicit Isidorus ornamētum ex gēmis ē qd fo let feminaz pendere collo. hoc etiā serpentum dicit qm̄ constat ex ampbolus gbusdam aureis et varijs gēmis i modum facture serpentis. Sumit it̄ p quolibet orna mento. Et segut. etiam gaudet icedere calceis. idest fori laribus rostratis ⁊ tabularis. idest depictis vt regia. Ba detqz icedere collo elato. i. in fastum eleuato. gutture in flato. supcilio. i. illo ordine piloz qui sup̄a oculos ē. mu tilato. idest truncato vel p̄sciso. oculo ipudico. idest la sciuenti ⁊ ad quēlibz circūgranti ⁊ fastuoso. idest fupbo icessu. idest transitu. gaudet insuper ampulati. idest ver bis inflatis superbis atqz sergpedibus vti et illis raris et sermonibus parum modestis. imo i temperatis penitus. ⁊ appositis cybarijs gaudet fastidire. idest fastidio habere omnia supple apposita. ⁊ gaudet affligere feruientes liti bus. idest rixis cōtinuis. affines. i. vicinos p̄bris. atqz igno tos cruciatib⁹. gaudetqz iterefle scolis raro. ⁊ si aliqui fasti vltimo atqz p̄z. p̄desse fed festinat ab eisdem abesse p̄i mo. Bis ⁊ alyis multis cōmor. Boe. qb⁹ hec tertia luxu rie spēs deditissima est inebēdo s̄ ip̄am exclamat. O q̄is exicy enormitate ⁊ q̄ta ex ei magnitudine ē p̄mixtio vi ciorum. subaudi in hac tertia spēs. Fastidio ire q̄si bozzere

seriatū. i. ser to postoz. et gaudet perfū dere. idest per fundendo tin gere gulā. id ē faciem. ⁊ hic pars p̄ toto po sita ē per sino doche. fuco. i. colore fictoy etiaz sup̄a ca pitulo p̄mo expositum est i eo loco quo b logica p̄posuisti ca dī. vultūqz mulieris fuco perfusa ⁊c. Etiaz gaudet ibiare frequē ti castigatiōi nouacule. bñ⁹

Capitulum

ignere p̄tendere edere. idē vballa ⁊ B fastidiū ⁊ fastid iofuf
Cū q̄dam tpe. In hac pte Boe. q̄ta ex h̄o vicio mala
eueniant exemplo corroborat dicēs. Cum ego boe. q̄dam
tpe recepiſſe me atbenis i bac. ſ. vñ ſcola grece cā diſcē
di iſp̄eri Hanimedē filium pirri dictatozis laborāte oib⁹
p̄dictis q̄. ſ. Hanimedes numia huius vici fedatus laſciua
neſciens q̄mō

abeſſe feſtinat. O qualis quāta
q̄z victor⁹ eſt permixtio. Cū quo
dam tpe me atbenis cauſa diſcē
di recepiſſe Hanimedē Pirri di
ctatozis filiū oib⁹ p̄dictis labo
rante iſp̄eri: qui q̄nq̄z p̄dnlis li
bantis: q̄nq̄z caligis maculatis per
borā cedrinis tibijs elat⁹ nudisq̄z
pedib⁹ p̄ceſſit: ariopagūq̄z vñ ſto
macatus ipe r̄ij. Cauteq̄z ſepiſſi
me puidi ne mibi iſurgeret quia
alienigēa eram. Quid plura di
cam ad tātas licet iuitus deuenit
iopiaz q̄ ea que p̄i⁹ fastidiendo
p̄tēpſit: mendicans corrogando

Um aut̄ diſcipulus. Hoc eſt tertius capitulū h̄o
totalis libri. In q̄ Boe. poſtq̄ in p̄cedentibus
docuit quō p̄ma oblectamenta ſcolariū iſp̄ia
miniſtranda ſint atq̄z q̄litteriam adultor⁹ ſco
larium elatio magiſtrui ſubdēda ē atq̄z diſcipline p̄iugen
da. nunc vero demonſtrat elationem ſtudentium ſum
mopere rep̄i
mendaz. et ad
hoc perſuadē
duz iroducit
ipſam iſcōſtā
tiam elationis
atq̄z ſuperbie
pediſſequam
⁊ conuincit
mā atq̄z p̄ne
germanam vt
ſicea penitus
ſp̄erta atq̄z cō
ſutata ad con
ſtantiam ip̄as
anbelctur. Et
diuiditur hoc
capitulum in
duas p̄ces p̄i
cipales. nam
p̄mo p̄mitit
intentum ſuū.

Capitulum tertium.

Am aut̄ diſcipulus ad
c p̄fectōz tendere teneat
effectiua cauſa p̄fectio
nis vtpote p̄iunitatis p̄ſtātiam:

p̄out facultas ſuppetit mēti di
noſcatur imprimere. Quid eni
in dilectionis opuſculo lucidus
conſtantia? Quid in conſtantia
nequius? P̄ima parit. ſecu
da parta diſſoluit. P̄ima pro
cedit. ſc̄da retrocedit. P̄ima
colligit. ſc̄da collecta diſpergit.

ſecundo exemplum ip̄m in conſtante iroducit. ibi. Luz
i gymnaſis. P̄ima i duas. nā p̄mo oñdit ip̄ā cōſtāntiaz
ſumope aplexanda. ſc̄da ip̄ā cōparat ad iſcōſtāntiā. ibi.
Quid eni lucid⁹? ⁊ dīc. Cū diſcipulus ipſe teneat tendere
ad p̄fectōem diuolſat. i. cognofcit ip̄imere. i. q̄ ip̄imere
debeat mēti cām effectiua p̄fectōis vtpote. i. ſicut cō
ſtāntia continuitatis iſp̄le i ſtudio. hec eni eſt q̄ op̄ince
ptū p̄fici: atq̄z i optatū ſinē p̄ducit. vñ illud vulgare ſum
ptū ē. Cōtinuata viget: diſcontinuada p̄bunt. C Notan
dum q̄n nullū op̄ laudabile aut iter coronata merita cō
putandū putat ſi cōſtāntia cōtinuitatis atq̄z perſeuerācia
abeſſe noſcant. q̄n vbi conſtās q̄ p̄manet ſui operis p̄ciū
adipici mereat. Legitime nāq̄ certatū atq̄z vñq̄z i ſinē p̄
iſerātī corona dabit. Nō. n. ex actib⁹ ſic nudo gnātur bī
niſi affuerit op̄is p̄ſeuerācia. Studēdū ē q̄ p̄ſeuerātē cui⁹
iter occupatōes būanas nil delectabili⁹ q̄ ſcias iugie me
ditari. varietates p̄tēplari atq̄z actib⁹ dlectari. ſ. ſore iges
nō ſp̄ ſtudio iſtēdere te poſſe cū i ip̄s ierrūpe alijs nece ē.
Tūc dubitatōi r̄idēs dico oib⁹ i agēdis modū ſore adhi
bēdū. vt. n. p̄ſeueres nō oꝝ vt laborib⁹ iſceſſatē aſſiſtaſ. ſuf
ficiē. ſi p̄tinuo ſtudio iſpo iſtēdere neq̄as ſatē dū iſtēdis diu
p̄ſeueres vt b̄it⁹ q̄d ē aio mo radice iura illud ſenece in
edippo. Qd ſepe fieri nō pōt fiat diu. ⁊ b̄ ē q̄d ait q̄n illan
li. 4. de iſtitutōe oratoria. perſeuerādū ſatē ē q̄ ſepi⁹ ⁊ ſi
vires deſiciūt aio tū iſtēdū ē. Nihil. n. vt iſtra boe. ſubdit
ē lucid⁹ i opuſculo dilectōis ip̄a p̄ſtātia i. p̄ſeuerācia. et p̄
p̄iūmib⁹ negus iſcōſtāntia q̄n p̄ma parit. i. acq̄rit p̄fectōz
ip̄i diſcipulo. ſc̄da. ſi iſcōſtāntia parta. i. acq̄ſita diſſoluit. p̄ma
ad p̄fectōz p̄cedit. ſc̄da ab ip̄a r̄cedit. p̄ma colligit. idēſt
accumulat perfectionez. ſecunda collata diſpergit luxu
vulgare boe. Continuuata vigent diſcontinuada. peribunt.
Cū aut̄ gymnaſis iſudare. Hec ē ſc̄da p̄ncipal⁹ h̄o
capitulū tertii. In q̄ Boe. q̄ de iſcōſtāntia i cōparatōe ad cō
ſtāntiā p̄miſſerat nūc cauſa exēplo p̄ſtmat. Et didiſt becp̄l
i duas p̄ces. i. p̄ma ſac q̄d dñi ēi ſc̄da ex exēplo p̄poſito
ipſam iſcōſtāntiā p̄nit⁹ fugiendā p̄cludit. ibi. Sit q̄. p̄ima
ad huc i duas ſcōm q̄d r̄plex gen⁹ diuerſionis ⁊ mutabi

gnanter petiuit Ariopagus illū vicum atbenienſem quo
ſtudiū exercebat a quo ⁊ dionyſius ſanct⁹ ariopagita ap
pellatus ē. ⁊ ego Boe. puidi caute ⁊ ſepiſſime ne mibi in
ſurgeret q̄n eram alienigēna. i. alterius gentis. Et dicit
alienigēna quaſi alia regione vel gente natus. ⁊ dñ ab al
lon. i. alienū ⁊ genios natura vel generatio ſic ⁊ frācigēna
terrigena q̄ oia talia ſunt cōis generis. Et ſequiſ h̄o oibus
viſis ⁊ enarrat⁹ qd p̄ia dīcā idē Hanimedes ad tātā deue
nit iopiam q̄uis iuit⁹ vt permutato mēti. i. tranſitu for
tune de p̄ſperitate i aduerſitatem medicans corrogan
do. idēſt petēdo compoſuit ea que p̄as. i. tempore p̄ſper
tatis contemplit fastidiendo. i. faſtu ⁊ ſuperbia ſp̄ernēdo
fecit hec hactenus. idēſt buculq̄z ſufficiant. C Notandū
ſimile exemplū apud valerium maximū legitur de ado
leſcente polemone q̄uis nō ſicut Hanimedes i faſtu atq̄z
ſuperbia dies cunctos ad vltimum conſumeret. bīc enim
polemo vt refert valerius li. 6. ca. de mutatiōe moꝝ. tan
tis illecebris deditus exiit vt ip̄a ſanctia gauderet. cū
q̄ ſemel ex conuiuiū poſt ſolis ortū ſurrexiſſet vino gra
uis ⁊ ynguentis optimis delibutus amictus veſte plucida
⁊ ſerſis capite redimito ⁊ ſenocratis ſcolas apertas vidit
ſer ante quos caſu tranſibat intrauitq̄z vt prudentiſſima
p̄cepta reuoluentē laſciui⁹ dederet. cūq̄z oēs p̄ſidētes
iſignarent⁹ ſenocrates vultu maturo omniſa re de q̄ diſ
ſerebat de moſtētia atq̄z temperantia log cepit. cū⁹ gra
uitatē ſermonis polemo audiēſ p̄mo detractaz decapite
coronā p̄iecit: poſtea pallium depoſuit ⁊ cōſuliaz oꝝia bi
laritatem exp̄ſit. ad vltimū totā luxuriam depoſuit. ſic
q̄z vñius oꝝōnis medicina ſanat⁹ ex iſſami p̄hs euasit. Jre
limbare. i. ornare inde limbatus ⁊ a limbus dicitur quaz
nos ornaturā dicimus. ē eniz faſciola que veſtū extremi
tatez ambit aut ex ſilis aut ex auro cōtexta. C Nota ſic
refert rabanus ſup pſalterio. Cedrus arbor eſt altiſſima
oium arborz oia ⁊ regia aſpectu pulchra ſemp retinēs vi
roꝝ ſui cui⁹ odor ſerpētes fugat. ⁊ vt dicit Jſidoꝝ lignū
ei⁹ nūq̄z tereſide exterminat. idē cedrin⁹. a. nū. i. ex cedro vñ
ſititūdine cedri b̄as. C Capitulū tertium.

litas ipsi? icōstātie fili. scđa ibi. Tandem mercator. ter-
tia ibi. Cratonisqz studys. q̄ta ibi. Cū igit istaz q̄onum
Et pmo dicit ipse Boc. introducens ipaz icōstātia suae.
inconstante filius hoc mō. Cum nos boeti? decreuissē?
insudare. i. vacare gymnasiis. idest scolasticis exercitiis. at-
qz dixim? i. reputauim? dignū obtinere vicem. i. q̄ obti-
neremus vicē

idest locū ma-
gistrat? ob stu-
dij nostri por-
mentum: for-
tuna ipsa affi-
gnauit nobis
filiū icōstātie.
Imo vt verius
dicamus: pen-
tesis ē. ipsa
met icōstātia
ibudā. i. eru-
diēda. nris p-
ceptis. i. doctis
q̄ scz icōstātie
fili? ibiabat p-
ceptis. i. docu-
mentis satiri-
cis. idest poe-
tarum satiri-
corz et yicia re-
p̄bēdiū me-
surus. i. men-
se. z inbiabat
histoziogra-
phis. i. histozi-

arum scriptoribus sic dictis ab historia z graphos scriptu-
ra. persepe positū est. sepiissime diuin? . Elegiacis. idest
scriptoribus elegiaz annu? . a. per annū. vō p sed lamenta-
batur. idest lamētando ibiabat z sequebat? Aristoteles
nocturnus. idest sola nocte z hoc nō nisi sola rōne disserē
di. idest disputandi cogēte. In editōib? quozqz p̄blosphi-
cis. i. in libris p̄bte atqz in cōpilationibus. xij. tabularum
quas instantaneus versabat. vnde becler. xij. tabula-
rum totius iuris origo fuit secundū glo. instituta de iure
naturali gen. 8. ex nō scripto in versiculo. origo. x. ff. de ori-
gine iuris. l. ij. §. i. Et dicitur lex scripta in duodecim tabul-
quarum. x. a ciuitatibus artheniensium et lacedemonioz
a. x. vitris fuerunt allatae. Et due ad illaz declaratoz per
eosdē postea addite vt vult glo. i. c. moyses de iudeis dis-
7. Quid aut? breui fastidiū exiterat. (Notandus q̄ hic
icōstātie fili? q̄ a Boetio i argumentū introducit similis
illis extitit q̄ vna die vota ieiunioz celebrāt z altera stu-
dio tria dispensant. orare nūc p̄mitit z cōtinere i postez
q̄ordinat de gen? epistolis Doctan? . Quos p̄ter sp̄nit re-
petit quos nuper amiserat. Est aut? de vite dīcōnēnt ordine
toto. Talibus vtiqz p̄desert plus si duderet i bonis ceptis
alos suos cōtinuare q̄ sic nouitatē cōsideret i puoluere. si-
cuti enī hoc auctoritate vulgari. Nō fuit iur? lapis per
loca volat. sic neqz anim? pluribus ac diuersis nunc his
illis nūc aduertēs doctrinaz s̄colis pullulare p̄hibet.

Tandē mercator icipit eē. In hac parte boc. scđm ge-
nus diuersionis atqz mutabilitatis icōstātie filij ostendit
dicēs. Idē icōstātie fili? cū oia supradicta sic vt p̄misum
est fastidiret tādē ad secularia negocia se trāsferēs ince-
pit ē mercator nauigio. sed qd p̄no noctis spacio puoca-
tū biatū naue. i. vomit. z hoc cogēte. idest iugātē senti-
na illo loco i quē nauis supfluitates recipiūt. z demū p̄ter

rie? saltu. idest iactu iundātis ponti. i. maris cupiebat eē
ortolan? . qd vltra deficere legumine supple ad seminan-
dum trāstulit se exercitui militie. z aplius vñs icursibus
hostiū p̄m? cōmendabat terga fuge peligēs cū dēcore su-
gere q̄ bonde cōp? i victimā exhibet. (Notādū Doctā.
li. sermonū p̄ hoc gen? icōstātie atqz mutabilitatis loqns

ita ingt. Qui
fit Decenas
vt nemo quas
sibi fōte. Seu
rō dederit seu
fors obiecerit
illa Lōrentus
vinar laudent
diuerſa feque-
tes. O fortuna
ti mercatores
grauis annis
Miles ait mō
to confractus
membra labo-
re. Lōra mer-
cator nauem
iactātibus au-
stris. Militia
est porio. qd
eniz concurrē
boe? Adomē-
to cita mors
vēr aurvicto-
ria leta. becler.

licet breuissimo tpe manus ipo-
neret p̄ficiētes. Tandēz merca-
tor icipit eē nauigio. Adime? No-
noctis spacio naufec in biatū
sentina cogēte pronocatus: z de-
mum pōi i sulū p̄teritis inun-
dantis ortolan? eē cupiebat. De-
ficiente vero legumine: militie se
trāstulit exercitui. Alis aut? ho-
stium icursib? fuge terga p̄mēda
biat. Cratonisqz studijs tutius
ibiabat: cuius semicirculi capaci-
tas multis formidabat q̄stioni-
b?. Superioris vero circuli la-
titudine zodiaci formata planicie
dragmis arrisit septemPLICIBUS.
Prima vero literalis p̄tractio
quesiuit vtz celi empirei domi-
natio terrenitatis aliqua p̄ticipē

quozqz studys. In hac pte boc. tertij diuersionis atqz mu-
tabilitatis genus icōstātie filij ostēdit. Et dicit cū ipse icon-
stantie fili? rā ista q̄ p̄cedētia fastidiret: ouerit se postea
ad cratonis illi? philosophi studia. cui? cratonis capacitas
semicirculi subaudi cathedre formidabat multis q̄onib?
vnde crato ille quādā habebat cathedra desuper i modū
semicirculi arcuatā. i. q̄ arcuatōe multa q̄onūs genera tri-
plici spacio cōscribebant. Et diuidit bec p̄ tres partes
scđm triplicē q̄onū i sede ipa cratonis descriptaz loca.
tōem. scđa ibi. Circuli mappa scđi. tertia ibi. Ultima semi-
circuli planicies. Prīma hāz i. 7. scđm. 7. q̄onē i ipa p̄ma
semicirculi planicie descriptas. put ingt i lra. Latitudo
superioris circuli formata. i. disposita. planicie. i. scđm plani-
ces. q̄odaci arrisit. sup. ituentes. dragmis. i. q̄onibus. sep-
tēplicib? . i. septē māerēz. (Notādū ē q̄ auctor iste dicē
ipz semicirculi i sede cratonis fore latū ad quodaci formā
dispositū vt euitare faciat illud icōueniēs q̄ obici possz
. i. circulus ē linea. s. linea ē lōgitudō sine latitudine atqz p-
fīditate. qd ad hoc excludendū dicē ipā semicirculare la-
titudine formatā ad modū q̄odaci q̄ q̄odaci. i. z. gradūz
latitudine distenditur vt sic circulus p̄ superficie circulari
non p̄o circumferentia capitur.

(Prīma vō lralis p̄tractio. Dic ponit p̄mā q̄onē i supe-
riori pte semicirculi sedis cratonis descriptā z dicē. Prīma
p̄tractio lralis i hac sede q̄siuit vtrū oñatio. i. de? a q̄ celi
actōnā depēdet. i. z. metha. ipz? celi empirei possz offi-
scari. i. obūzari aliq̄ natura p̄cipate terrenitatis. i. corru-
ptibilitatis. (Notādū duplex ē hui? tituli theonis expōsi-
tio. vna q̄dē p̄boz assertio icōgrua. altera theologiace vi-
tati p̄p̄tē. Eius aut? q̄d p̄bica assertio cōplectit mēs est.
Utz de? ipse cogēcere possit vilia z hoc nobilitati que nō
repignet. Ad cui? pte p̄mā p̄z rīfio q̄ sic. nam quāto aliq̄

Capitulum

ut actina ē fōtior tāto i remotiora suā actōem extendit
ut etiā i sensibilib' actōib' appet. vis aut' diuina intellectus
i cognoscēdo res similes vniū actiue. intellect. n. diuinus
nō recipiendo a rebus cogit. s. magis p hoc q' eis infuit /
cū igit' sit infinitē virtutis i intelligēdo o' q' ei' cognitio vtiqz
ad remotissimā extēdat. S. grad' nobilitatis r'ylit'at' /
i oibus entib' attendit scōz

natura possit obfascari. Secūda
vtrū spiritū vītalis seruit' terre-
ne fecis ambiru queat nature sub

ppinquitates
z distantias
deo q' ē infinite
nobilitatis: er
go quātūcūqz
viliſſima i entib' de' ppter maximā virtutē sui intellectus
cognoscit. neqz bec veritas repugnat ex dictis pbi. ii. me-
rba. nā ibi intendit ostendere q' diuin' intellect' nō intelligit
aliud a se q' sit sui intellectus perfectio quasi pncipale co-
gnitū. i. scōz hoc dicit q' vilia melius ignorat q' cognoscant
qñ. Est alia cognitio viliū z nobiliū z viliū confide-
ratio nobiliū cōsideratōem ipedit. Nec tñ vilitas cogni-
toz i cognoscēte redūndat p se. bec est. n. de rōne cogni-
tōis v' cognoscēs cōtineat spēs cognitū scōm modū suūz.
p accidēs aut pōt redūdare i cognoscētē vilitas cognitōz
vel eo q' oū vilia cōsiderat a nobiliorib' abstrahit cogi-
tādus vel eo q' ex cōsideratōe viliū i aliqz idēbitas affe-
ctōes inclinat. q' dēmo oia i deo esse nō possunt quare rē.
Et hūc psonat quod dī. Sapie. 7. de diuina sapia q' arti-
git vbiqz ppter suā mūdiciā et nichil ignatū incurrit in
illā potest etiā titulus questidōis intelligi v' querat vtrū de
us possit sibi assumere humanitātē. Et ad hāc satis respō-
sū est Joannis pmo. Et verbū caro factū ēyb' caro p boie
sumit' secūdu Augu. Supponēda ergo ē pars ista q'
nā affirmatiua apud fideles veluti fidei xpiane pncipi-
pal' fūdamētum

Secūda vtrū spiritū vītalis seruitus. Bec ē secūda /
questio pme p'is scicirculi cathedre cratois cū titulus
sicuti et pme duplicē recipit interpretatiōē quare z duab'
respōsionib' absoluet scōm pma expositiōem. questionis
totalis mēs ē. Vtrū substantie sepe viret fū āget' atqz de-
mones humana corpora assumere possint qūm v' scōe
expositiōi cōuenit tantum sonare videt'. Vtrūqz aia ipsa i-
tellectiua corpori humano vniri possit v' forma. Quo ad
pma qōnis expositiōem ista hoc mō suppleda ē. Scōda i
q' qōnum i supiozi pre fēmicirculi positaz. bec ē. Vtrūz
seruit'. i. famulatus vītalis i spiritū. i. angeloz deo famu-
lantū aut demonū imo ipsemet spūs queat. i. possit deni-
grari. i. obfcurari v' detegi aut circūdari ambiru. i. circui-
tu z vestimēto terrene fecis. i. corporis z hoc subſidio. i.
auxilio nature. Et ad hoc rēdēdū ē q' ex diuina pmissiōe
tam boni q' mali spūs corpora terrena assumere possunt.
De bonis q' dē manifestū ē i b'ltioza t' b'ioe z p'cipue. ca. az.
vbi dēū est angelū ipm raphaelē comedisse qd vtiqz ac'
corporis est. De malis sūr manifestū est i cubitis aqz fūci-
cubis quos pilosos qdā vocat'. sūt enī demōēs luxuriosiss-
simi q' pmissiōe dei ad opprimēdas femias vel se suppo-
nēdis viri corpore assumūt. Sicuti q' istis sic r'eligijs. paulu
bioyā d' tentādos bonosyā ad castigādos malos assumere
re corpore pmissū ē. Demonū. n. tota itēctio ē aut ad bonoz
fatigatiōē aut ad maloz retēdōē. q're z elementa sepe
pturbāt. renestates i mari z i acre sepe cōcitāt. fructus ter-
re corūpūt z deuastāt. Apocalipsi. 7. Afflictiōes enīz iu-
stoz ipz appetūt. s. si a deo ptatēz nō accipiūt ad tēptatōis
articulū nullaten' cōualeſcūt. Quātū vō ad scōm titulu
expositiōem ista bec sonat. Utz seruit' vītalis. i. vitaz tri-
bues spiritū. i. aiaz qat denigrari. i. vniri z v'ſtiri v' for-

ma abitu terrene fecis. i. ipō corpore. auxilio nature. i. nā-
liter. Pro cui' solutōe notādū ē iter p'bos diuersas d' bac
re extare opiones. nā v' refert aristo. p de ania. z mēta.
Plato posuit intellectū vniri corpori nō v' formā materie
s'z v' motorē mobili: eo mō quo natura vnit' nauī atqz itel-
ligētia orbi nō p modū iso: marōis. s'z p cōtactū virtutis qñ
hoc cōtactu i
difficile tan-
gere pōt diu-
filiē. q're dīe
plate q' homo
ipse nō ē aliq'
vnū p se cōpo-
fistū ex corpore z aia intellectiua s'z ē ipa aia intellectiua v'ſt
corpore sicut hō v'ſt i dūmento. cōmentatoz aut. 3. de aia
ingr' q' copulat nobis intellect' p cōtinuatōē itentōis itel-
lecte. qz eadem ē itentio i formā intellectū z virtutē imagi-
natiua. s'z q' bec pōſitiōēs ipertinentes sunt v' p3. p'ia. n.
ipertinentes ē iō qñ mobile nō h' ē ē formaliter p motorēz
qz ēē mobile pū est nā i actu anteqz moueat. quod enī
mouet est i actu. s. p'ſyſicoz. s'z hō h'z esse formaliter per
intellectū v' liquet: q' aia intellectiua nō vnit' corpori v' mo-
tor v' voluit plato. neqz ē vnū ipi per fantasmata itel-
lecta actiue vult cōmentatoz. Probatur. spēs itellecta
cōpāt ad fantasma sic spēs v'ſibilis ad colores scōm cō-
mētatoz. z. 3. de aia. q' ſimilis ē cōtinuatio intellect' p'ſibi-
lilis p spēm itelligibilē cū fantasmate i nobis. z poten-
tie v'ſiue p spēm v'ſibile cū colore z lapide. s'z bec cōtinua-
tio nō facit lapidē videre. q' cōtinuatio intellect' p'ſibilis
i nobis cū fantasmate nō facit nos itelligere: q' rē. q're dī
cendū est cū aristo. q' aia intellectiua vnit' corpori substan-
tial' p i formatōem. ita q' est forma ſubſtāntialis corporis
hūani nō ſolū dans opari sicut itelligētia orbi: s'z ē ēē ſpe-
cificū z cēntiale. p3 q' differētia ſpecifica p'ſtituit aliquā
spēm ſumit' a forma illius ſpēi ſicut p3 ex mēte pbi. z. me-
rba. dicentis q' ſria p'ſequentia māz nō faciūt differētia
i ſpē fed ſria p'ſequentia formā. mō differētia. p'ba boīs
est rōnale. ergo ſumit' a forma humana. ſed rōnale ſumit'
ab eo q' est itellectiua z rōcinatiū. q' itellect' est forma
corporis humani. q're v' dēū est i ſra ſeruitus vītalis. i. vī-
taz dans. ipſa. n. aia actus est corpus organici p'bi vītā
in potentia habentis.

fido denigrari. Tertia antes an
iudaice trine diuisioni polo:rum
an aristotelice simpliciter acgeſcē-

tertia an iudaice trine diuisioni. Bec est tertia qd/
num i superiori parte cathedre cratonis positaz. z talis ē
An poti' sit acgeſcēdū. i. obp'p'perādū trine diuifiōi iuda-
ice polo:ri. celoz: an vō ſimplici partitioni. i. diuifiōi aristo-
telice. ¶ Notandū vñ h'z bebraica traditio vltra plane-
taz orbēz. s. celos cōſtare. f. celū ſtellarū. celū aquē ſiue
cristallinu atqz celū empireū. q' b' ſuſſeſe celū ipz tri-
nitaris theologo noſtri autumant q' dē ē scōm rē cū dō
differēs rōne. nihil. n. aliud ē q' virtus dei excellētia q' ori-
net z ambir oia creata. poſt hoc celū empireū eſt iter oia
corpa ſimpliciter nobiliſſimū iōqz a ſcio ignē nūcupatuz
nō ad ardorez s'z pp cor pale lūmē i eo diffuſū ad cui' itelli-
gētia nulli p'pōz deuenerunt niſi forte iuxta damascenti
ſniam illi ſolū q' dogmata moſy ſe legēs ea ſibi attribue-
rūt. hoc celū vniforme ē qñ ſic aī mltā necē ē vnūz exiſte-
re. ſic qñ nā mltitōde necē ē vniforme ſtare. Et qz ipz
immobile qñ vniforme bonitate p'cipiās. S'z forte dī. oē
corp' h'z motū ſibi nālē. R'ndeo v'z ē corp' ad gnatiōē
ordiatū. Empireū āt celū eleuatū ſup h'z ordinē. Tertiū
vō celū aquē ē ſiue cristallinu q' albert' op' inādo conce-
dit qñ iter doctozes mltā de ipō ſit diuerſitas ex luce exi-
ſtere ſic ex cōplemēto ſui ē p'ſp'cuitate tāqz ex oſpōne
mālū. Et hoc p'mū motui ſubiaceat q're z ipm p'mū mobile

Tertium

apud astrólogos dicitur nobis. Itemque philosophi fecerunt resus solū motus secundum rationis convenientiam scrutati sunt tunc ex parte motoris quod motus ac etiam infortunati. post quod celū firmam mentū ē quod aristoteles in falso ppō mobile opinat. et nimis falso quoniam ut abrozū ait philosophus ille in istis quod supra lunā sūt erant quod nimirum si hoc errauerit celo ipm pmo mobile

Dum sit partitio. Quarta si iudice an termini sint ex ipsis an i ipsis an quibus sigillari. Et si aristoteles cum pres totius localiter moueant: quare totū non mouetur. Quinta cur pmo elemento sit transmutatio: et an eadem sunt que primo fuerunt elemen-

dicendo. qd recludendo diem? no aristo telice s iudice asseritōi circa hos celos et potissime theologorum traditioni agere. et. x. est quoniam sperare ac celū oēs hnt qndā tioneatē ppōtionatā ipm pmo. aut qd hnt ipsā pportionatā sine motu erit utique nobili? qre celū ipm empirē aut bz ipaz bonitate pportionatā ipi pmo p motū? B vel motu diuerso? erit ipm firmamētū qd duplici mouet motū. qd nescit erit fore aliud qd bz bonitate pportionatā ipm pmo p motū vnu. hoc aut ē nō poterit celū empirēum qd imobile ē. neqz firmamētū qd duos motus cōtinet. ergo erit qd daz pmo firmamento ac posterī empirēo. et hoc est ipm celus aquz sine cristallinū de qd dcm ē. et diuisit aqz ab ags zc.

Quarta si iudice. Decē qra qōnū i supioz pte sedis cratois positaz qd cōclario qdā ex terra elici. Et dic q si iudice asseritōi agere cōdū sit qd triplex celū distinguit an tunc termini. i. extremitates siue superficies eoz celoz sint ex ipsis. i. cōtinui vel sint i ipsis. i. cōtigi vel salti quibus. i. hōz terminoz sit sigillari. i. pte se hnt. Si vā agere cōdū sit aristoteles traditōi qd post planetaz ozebz solū octauū circulū collocat qre cū ptes celū totat moueant totū ipz celū localit sit nō moueat. vñ ad pma baz qōnū dicēdū est breuiter ipos celos ēē pignos et nō solū celū supiozes s et planetaz ozebz. Doc. n. mot? ipe diuersus sperari iuebit atqz de optim? sic fore diuoluit. sic. n. nō continuari pōt mobile cū imobilis. sic. nec ipz p mobile cū empirēo celo pōt solidari. neqz ē octauū circulū qd motui diurno reuoluit ipō pmo mobili quolibz ptiuat qd certe ipedit motus ipm? a pmo diuersitas atqz motū multitudo. eadez ē manerie i planetaz ozebz? rōinari pōt. tū pp motu eoz diuersitate atqz ēt speraz eccentricitate qd oia cōtinuatōem superficiez nullo mō pmitit. Ad reliquam at qōnū facile pz risto. 3p3. n. celū totū moueri ad alium locū dupli itelligi pōt. vel motu circulari et dico ipz totū moueri sit? semel ab oziēte i occidēs qualibet die nāli semel vel ipō motu recto. Et dico q nullo mō cū motū ille ppelet? corpis sumā pfectōz i celū cadere nō possit cū dūi heat. neqz ēt illū absurdū ēt celū locū fore atqz va cū qd fallū ē cū ēt ipz nihil sit neqz locū neqz pte neqz va cuiusqz ibi ēt sentia optima vitā dūctia quā pficiat i toto eterno. **Nō sigillari.** i. singulariter p vnuqzqz separati. qd qn singulari. p. scilicet ipm a singlis accipit sic ab hostiati. cōmuniter ergo sigillatim pro singulari dicif. vñ propheta. Qui finit sigillatim corda eoz zc.

Quita cur elemētoz. Decē qnta qōnū supiozes pti se dis cratois qd qrit. Cur transmutatio elemētoz sit ptiua Ad bui? qōnis solutōem notādū q elemētoz qdā simbo la sūt qdā dissimbo la. Simbo la sūt qd cōueniūt qdā qū litate pma vt ignis et aer i calido. Dissimbo la vō sūt qd nō conueniūt vt ignis et aq. Un dico rīdēs qōnū q elemēta ideo

transmutant cōtinuo qm apta nata sūt ad transmutandū hec aut aptitudo puenit aut cōueniētia eoz i qū lratibus pms. aut ex dicitate anēta qd gde interactiua s passiva sp existit. qre dcm ē qd i simbo lū hnt? facilior ē transmutatio nō gde rōne velocitatis s rōne paucitatis coruptoz qm dissimbo la pp dicitatē anēta citi? transmutatōem in grediūt. S3 dico rōne paucitatis coru? proz ipsā trāsmutatōem fore faciliorem qm i simbo lū hnt? vñ qd lū corūpi? vt si ex igne generat aer solum siccitas ignis corūpi? si vō

ta an alia consistant. Sexta cum vnu elemētoz ptiariū vt aqua accidētalē accipiat qualitatē vt caliditatē: quare nō ignis accidētalē accipiat frigiditatē. Septima an aliqua zona a nostra sit bñabil. Que bñatū ptiua natura: qz accessus eoz: qū lqz recessus

ex igne et aq duo. s. caliditas et siccitas. nā qd tāto laborat i transmutatōe simbo lū sicut i dissimbo lū qū i dissimbo lū velocior pp dicitates anētas vt dcm ē transmutatio fit. Et ide scōa p qōnis pte pris qd coruclatio oiz. s. bec Luz g elemēta cōtinuo transmutent vtz consistāt. i. perma neant numero eadē qd pū erāt vel nō. Ubi notādū cōue nit qd aliqd ē idē qd pū fuerat tripliciter intelligif. vno mō ppyssime qd nec i toto nec i pte ē substātial variatuz et sic de? vt itelligētie sūt eadē numero qd pū fuerunt. scōo ppe. quia p pncipalior ei? nec i toto nec i pte ē substā l. et sic hō ē illud qd pū fuit. tertio large. qd dīpōnes accidētales nō sūt notabīl? et sensibīl? variatē et sic defum ctū dnt ēē eundē qd pū. B vīso dico q sic nulla entia ita / tā sit neqz elemēta p totā suā periodū manēt eadē nume ro scōo mō s bz tertio mō. p3 qd cū uolūbit talis noua for ma ptiua et noua ptiua mō acgrit et sit pedit? manet tñ ptiua multitudo dispositōis accidētalū. qre licz nul / lū pedele hōz elemētoz exis an mīse mīlū anū fuerit: tñ hec elemēta dnt ptiue fuisse qd ptiuo appuit cōsimilis dispo accidētalū dispo nū eis. **Notādū elemētū dī qū elemētū ab ile. i. pmo dīalū mā. de. n. p. creant ile et ex ile segregant quatuor elementa.**

Sexta cū vnu elemētoz. Decē sexta qōnum supioz pris cathedre crato. cui? thema B ē. Cū vnu elemētoz p rior vt aq accipiat accidētalē caliditatē. qre nō ignis accidētalē frigiditatē suscipere possit. Et ad hoc dicēdū ē qm ignis inter oia elemēta maioris ē actiuitatis pp abūdan / tia forme qd sit vt oia alia i gō? nō tāta repit actiuitas s ma gis possibilitas pp abūdan / tia mae qd subiectū ē transmuta tōis atqz passibilitatis i sui nām facile reducere possit. fa / cili? tñ qd ad ppetates appropatas pp dicitatē qd ppa l3 ex pti ēt ipas ptiā transmutare possit. neqz tñ ē alia elemē / ta i igne ita fortis qd valē vt ei? caliditatē ad frigiditatē dūcāt et B i sufficiētia actiuitatis pibēte.

Septima an aliq zc. Decē 7. vltima qōnū circuli su piori sedis cratois qd qrit an sit aliq gona. i. hemispiū bñta bñalia a nra. i. nro hemispiū. et si sic q tñ erat ptiua nati / tuitas hōz ibi bñatū cū claz sit ad pti. proplausit ad has ptes haud qd bz clāsse. et isup q sit accessus ad eas ptes atqz fessus. **Notādū qōnē bñ spār pp ātipodes fore mō tā. vñ ātipodes ptiū subtrāne l3 et nos pedes hntos vt qd tā putat. papias vō dī ātipodes dōs eo q dñ nris velli / gys putat. Qd fecerū p qōnis solutōe ātipodes exister dū pti itelligit vlti i hemispiū inferiori bñtē. vñ nobiscū info. qd ad pmiū itellectū dico ātipodes nllō mō d nos posse pti fieri cū bec pū quā hemispiū iferi? dicim? aquis totat sit**

Capitulum

submersa qre ⁊ septa fra dō eo q oceanu circūābī. In
sulaq3 atlāntides vocat. sic maro cicero i sōno scipionis.
Dis terra q colit a vobis laterib⁹ latior pua qdā vīsa cir
cūfusa illo mari qd atlāticū qd magnū qd oceanū appel
latis ⁊c. Lūg p illa submersa sit pns ē vt solū ea que
qgs supērat: quāq3 icolum⁹: sola bitatōe pagraf. qstū vo
ad scōs itelle:
erū vt ipsi āti
podes i nro be
mipio bitent
vt salti bitare
possint n rōni
absonum est.
Nō tū secūdū
rēgionū latitū
dinē q ab au
stro i septētri
onē ad maxi

mū iuxta tholomei sniam i. 80. gradū ptedif. qm directā
ppositiōe qd mediū regit circuli latitudis terre breuitat
ipeditet: s scōs regionū lōgitudinē q ab oriētē vīsa ad oc
cidētales fortunataz iūfulas. i. 80. gradib⁹ qd ē mediū cir
culi extēdīt. nō ipotē ē ātipodes collocari. nā extitib⁹ iyl
timis oriētis finib⁹ meridian⁹ eoꝝ. 90. gradib⁹ ab egno /
ctiali distat. sūtr ⁊ extitib⁹ vltis occidētalib⁹ locis. quare
fit cū meridian⁹ sit circuli spera i duo eqilia scēas pvtrozū
q3 capita ac pedes ips pēdi prib⁹ ex oppositis. pns q ē oc
cidētales i pos oriētālib⁹ p diametꝝ pōni. ⁊ hos ātipodes
vt ātigones vuenit appellari. neq3 obstat si dicere p riorz
nā ē si vnū cōueniēs sit reliquū icōueniēs erit. si q bitatio
oriētis erit pueniēs ⁊ salubz vite aiantū. q sibi p circuli
opposita erit discōueniēs. Rūdet qd illd vep ē i forma r
opposit. nō āt situatū sit in pposito. facili q adiacētū
qōnt solūz q qrit q sit pmeūa hōꝝ natiuitas. dico adam
sic ⁊ alioꝝ. i sūtr adiectū aliez. q3 accēssus ⁊ qus ab eis re
cessus. Dico talis qilis ad reliq3 nisi gētiū barbaries atq3
ētrēz ignota spacia lustrātes valeāt ipedire

¶ Circuli vo mappa. In hac pre be. ponit scōm ordinez
qōnt i cathedra cratois descriptaz qd q3 post pmas filū
icōstātē se diuertit. Et vidit i. 9. pres scōm nouē qōntū ge
nera. ptes i pcessu patebūt. Et dīc p q mappa. i. planicies
forma seu dispositio scōi circuli sedis cratonis oetinebat
oclos itūctū nouenaria ispectōe. i. ispectōe. 9. qōntū qru3
.i. nouē qōntū siue nouenaz ispectōuz. pma qd tūnebat la
titudinē qodiāci. illi celestis circuli modificatē. i. mēlūratē
qritatē circloꝝ. subaudi ceteroz spaliū. vti fē duo tropici
duo polares atq3 vnū diuz mediū quē eqtoꝝ siue cgnocia
lē dnt. i. toico modificatē ispectiue. i. scōs apptēia. q3. p ⁊
modificatē diffinitine. i. cēntas onēdo. coluroꝝ. illor3
semicirculoꝝ. q3. p ⁊ modificatē pgressiue. i. scōm rōnis
pntia qritatē toti forme subaudi mūdialis. ¶ Notādū
.i. m. ē q totū hui⁹ lre mēs ē ipsā secūdā pte semicirculi ca
thedre cratois qūiussē. circuloꝝ vltis mōdi machine scēri
ptōez. atq3 tāde ex bis forme qritatē mēlūratōez. pto qz
oium absolutōe notādū ē i ipa mūdiali machia qdā ma
iores imaginādū fore circlos: qdāz vo miores. Maiores
iq3 q ipaz spera ad duo fecat eqilia. Maiores vo duo ad ieq
lia vidūt. ex maiorib⁹ qodiāci ē quē circuli vite siue aialū
dnt. a qoes qd ē aial. qm i ipo. i. z. signa noib⁹ aialū nūcupa
ta figurant. Et hic via lōgitudinē sicuti qlibz speralis circu
lus. 360. grad⁹ astronomica diuisione cōtinet. Latitudie
vo. i. z. q duodeci linea qdā p mediū i lōgi fecat qdā ecli
ptica cōuenit appellari. Diuiditurq3 hic circuli scōm por
tōes lōgitudinū prib⁹. i. z. q3 signa vocam⁹ qz initium ab
ariete sumēs p tbauz. gemini. cancrum. leonē. virginem.

librā. scorpiū. sagittariū. capricornū. ⁊ aqriū. diuertit qū
q3 i finē pisciū atq3 tāde caput arietis itez ptingat puent
ri. qre itelligit⁹ ē ex raptu firmamētē ptes ipsas qodiāci
as qdā sine dubio circulos cōtinuo designare nō qdē rea
les atq3 colore qdā vel alia idultria depictos s intellectua
les solū atq3 mathematicos qz maxim⁹ ab vrisq3 polis

Scōda an stelle fixe sint i celo su
piorian i p pzijs circulū pmeates
planetaz ad istar puagari discer
nanf. Tertia an comete. pdigiali
ter rubētes circulariter cū ceter
planēz pcurrat an dstructiue cre
ture i suū chaos reūtant naturā

cōsignat nō eo min⁹ p cācri atq3 capricornū circūfērtias
duo tropici describunt. Tropici inq3 qst diuersiū qm cū
sol ad eos circulos venenit vlt ad nos reuertit vlt saltez
motu suo ppo a nobis retrocedit. neq3 tū hy circuli e ma
iorib⁹ sūt qm ad ieqilia sperā secāt. isup sicuti ab extremis
qodiāci prib⁹ duos tropicos describi pcedim⁹: sic q3 qm
qodiāci circuli obliquē ē atq3 alios a polis mūdi polos su
os bz: quēdā artūci qd circa aretos. qndā vo antartici
os bz: illā prē qd p arctos pōit circlos p poloꝝ ipoz qodiāci
diuturnā reuolutōez describi fatēdū ē qz tāta a mundi
polis ē equa distantia qnta ipoz a tropicis distantia repit.
Rursus qz p motū solarē p pzijs nūc cgnocia nūc vo solsti
tia pigit fieri: nec ē arc⁹ qdā tā cgnocia q3 solsticia disti
guentes imaginari. B ē p caput arietis atq3 libze et mūdi
polos qd ad cgnocia. sūtr p cācri ⁊ capricornū atq3 ē mūdi
polos trāsēntes. ⁊ hos coluros qst semicirculi appellat.
Dec āt oia a qodiāci vti vti modificatōez atq3 designatōes
capitū. qre ⁊ iussicēter qūus breuit qōni satifficū fore pu
taf. Itē mappa pictura vti forma dī: sic ⁊ mappa mūdi dī
dicim⁹. Et togilla dī a man⁹ qst māpua. i. manū piās. In
mappella. dī. diminutiū. ¶ Scōda an stelle fixe. Dec ē z
nouē qōnūz i alimera pte semicirculi cathedre crato. postia
rū. ⁊ qrit an stelle. sille q i octano celo motu dī ordiatē sūt
sint fixe. i. imobis locate sit q nullo mō moueat q3 motu
sui celi i supiori loco. i. octano celoy laltū cōmeates. i. mo
te discernat puagari. i. moueri ad istar. i. ad silitudinē pla
netarū. B ē an moueat talio motu a motu firmamētē. pto
solutōe qōnūz aduertēdū quēadmodū p3 ex astrologi
cis demōstratōib⁹ dō ipse factor atq3 gētoꝝ vltis creatura ē q
qd dō ois iuidia flegat vti rhimoe plato cēsiut i nisi plēbz fa
cēsvolē machinā ipsā mūdianā ad diuersā isferioꝝ qnātōs
acvita stell diuersis atz inuērabilib⁹ ad ānauit. qdā fixat
statuēz: qdā dō erraticas. Sitas egdē nō q nullo mō moue
ant s qm i suo celo tā clauate atz firme sūstēt vti nialio q3
sui celi motu circūferat sūb q3 obzū diuersitate stellās
locant erraticas. i. plāctas q3 planutas qd erroꝝ icūtiēs
sonat. Errat egdē nō ppe s qm mot⁹ sui a motu tā pmi mo
bit q3 ē firmamētē qlibz dō atz momēto diuersificat qd
dē diuersitas mortalib⁹ erroꝝ icūter vī. boꝝ at plāctaz
qlibz ppo ozbe circūferē. ozbe i q3 aggregatōe vno s3 prib⁹
circus scōs motus cuiuslibet diuersificat diuersio. putbec
oia apd astrologicas obfūatias ptholomei alfragani. he
bith. albatēgoi. ⁊ alioꝝ dīstrata s. Quib⁹ q3 sit vt pnotata
s collecti atz singuli singlo collibzati facile mora qd ab
soluit q3 qstū ē an stelle fixe ppo vlti plāctaz motu mo
ueat. Inter stellā ac sid⁹ B iterest qm stella qlibz singlar
dī: sūd vo plūm stellaz collecto. bec tū moia apd aucto

eq distas ⁊ ab
oriētē i occidē
tez. iterū q3 in
oriētē p caput
arietis ⁊ libze
extēsus eqtoꝝ
dī. verū. q3 si
cuti ab ipo ari
etis atq3 libze
capitib⁹ p fuo
lūrdem diuiz
naz circuli hic

Tertium

ref cerebro sūdū vt stella p sūdere: sū dō qz p stella sumāt
 2 vt stella a sūdo qre 2 stelle ppe ff q i firmamento situāt.
 ¶ Tertia an comete 2c. Dec ē tertia e nouē qōnibz scde
 ptis femicirculi catbedre crato. q qris an comete. i. stelle co
 mate rubētes. i. lucētes qdā rubore pdigialr q ad futuri
 cuiusdā magni signifiatiōis pcurrāt. i. moueant circuli. i.
 motu circula
 rī cū ceteris pla
 netis 2 ad cozz
 sūstūndez an
 vō ipe subau
 di comete exi
 stēs destrū
 ctūe. i. ānibila
 tiue creature.
 .i. istoz isferio
 rū reuertant i
 suū chaos. i. in
 suā mām a q gnāte sūt: 2 pmissiōe nāe naturatiōis. i. dei
 gliōsi. ¶ Nota. qd hec nā aliō qrit qz vtz comete sint stel
 le vl ipressiōes l aere gnāte. 2 ad p rīndēdū dico apō āti
 qz de cōeta magnā fuisse diuerfitatē. pictagoras n. dice
 bāt cometa nā de. 7. eē stell' erraticis. Anaxagoras āt 2
 Democrit' dicebāt ipsā de nā celi. s. qm oīs ps celi ppe
 ta e seqz cometas fore ppetuas. qd ē fallū. qre dicēdū ē
 cū Aristō. p methēozoz qz cometa ē exalatio igitā de nā
 elemētari. ps qz cometa nō ē ignis nec aer cū sit mixtūz i
 pfectū nec vapor cū nō ascēdat ad tātā altitudinē. q ē exa
 latio. pntia ps qz nō videt ē aliō. Scōa āt ps ps qz vel co
 meta ē de nā celi vel de nā elemētari. i. nō de nā celi qd
 nā elemētari. ps pntia cū maior: 2 minor declaraf. qz nul
 la ps celi gnāt vl corūpīf p celi. s. qz lūbz cometa gnāt 2 cor
 rūpīf. qz ē. Ex bis q facit qōnī rīndet cometas nē ē stellaf
 s. exalatiōes. Et si dicat cometa mouet motu circula: nul
 la āt elemēta mouēt bac spē mot' qre 2c. Rīndet qz licet
 elemēta nō moueāt nisi vno motu ab itrescō ducta su
 ga 3ry. i. motu recto. tñ pnt moueri nālī ab extrīscō cu
 culariter p īfluētiā celi qua ē īfluētiā mouēt cometa sūtr
 cū aere i supiozi regiōe circulaer. Itē i textu ibi. pdigialr
 pdigii qz. i. mōtū turpe 2 ad vāfādū patū 2 sūtr ibi de
 structiue. ¶ Nō comete appitōez sp magis ac malos pī
 gnare effect'. significat. n. vt vult Dylā. i. cōmētōvltie p
 pōnis cētiloquy ptholomei atqz aristō. i. p methēozoz. sic
 citates magnas terrenaf cētū. sterilitatē. terremotū atqz
 vētoz: copiā. inundatiōes aqz. mortē atqz epidimiā. pīa
 trāfīlatōes regz. 2 legū īmutatiōez seu nouitatē sectaz. et
 hec oīa scōz diuersā cometaz magnitudinē figuram colo
 rez motū locū atqz duratiōez. ide fene. ī nālū qōnū quas
 īstulas pnticiatē cometa submerfas dīc. 2 vt refert iustū
 āno qz mītridates nascēbat cometa vīsa ē qtuoz bozīs tāto
 fulgore celi replēs vt qsi arderē videret ac fōt radū obū
 bzarenf. Pīc antem mītridates. 46. annis cum romanis
 bella gessit atrociaz vt ingt valeri' maxīm' dē studio 2 idu
 strā qdōz solin' auctumat li. suo d mirabilib' mūdī. Quid
 vīsa regnātē nerone senis mēfō' appuit cometa 2 idē re
 fert fene. vbi supza. s. qd per illis spib' ēē potuit qz viuere
 sub dñō tā crīso d q loqz Jōhēs solobziēfīs i polieratone
 li. i. tāta mole īmpetū oēm postus ē grauitatē vt pīam
 perlequēte quasi mātēfīcat īmpetū īnīmicam 2 nōbilioz
 ra īgenia vērītās fe consilys subdidit bīstionū.

¶ Quarta an nāe īferioz. Dec ē qrtā qōnū scōe pti se
 micirculi q qris an pplexioatā. nā oīa ipā gnāta īferioz nāe
 s. elemētariōz 2 bāt vtutē. i. xpntiā siue eclīpsib' i. defectū
 s. planetariū. ē īfluxu celestīan ex pīmis gnāntib' i. pen
 citib'. qd si ex plāetis aut B 3z nēcitatē aut salū scōz euētiū

. i. a casu. si vō ex gnāntib' cū vnū gnāntiū aliqñ sit album
 aliō qz nīgiz 2 ē qz gnāntiū ex illis nē ē albū 2 nīgiz 2 sūtr si
 sic qre gnātum affīlat qñqz in exremītatib' sup. corpiē vt
 māib' pedib' 2 religis sūtr qz sexu pfi 2 i ceteris motib' affī
 milat pcuriēti. qñqz vō neutri gnāntiū subaudi affīlat. p
 absolūtē b' qōnis atqz qūrlūbz ptiū ē. aduertēdū ē qz i re
 b' ipfīs gnān
 dis atqz pdu
 cendis i ēē tri
 plex assignan
 dū ē fōmāle
 pncipiū. i. ipm
 pncipiū pīmoz
 2 pncipale. qd
 ē ipā cā pma q
 ē regēs mode
 rās atqz ordi
 nās ipas cās

scōas vti aptīssīme Boe. i. 3. li. de solatōe metro nono i
 feruit cū dīc. q ppetua mūdū rōe gubernas: Terrarūz
 celiqz 2c. Ab B qd ē pncipio opēdet celū 2 tota nā. i. z. me
 tha. atqz ab eo cūctis derīnatū ē ēē vtuiere. bīstī clari'.
 bis vō obscuri'. Et 2 aliō pncipiū īstrumētale. v. s. ipā cor
 pa celestīa p q līcz de' optīm' p se solū cūcta dīspōnat vti
 sacra testat auctoritas: tñ qūū ad exēcutōez īferioza p su
 pioza dīspōnat. qd de re dēn ē methēozoz. qz oīs īstū mun
 dū īferioz ēē 2 īguū supiozib' latōib'. vt tota ei' v' inde
 gubernet. Et ē tertiū reb' pncipiū qd semīnariū dico. B
 āt pncipiū vt' ē ī aīatoz semīe pīssīes sīc i artificiatō arri
 fex. 2 vocat heca a gubūdā pīis vt' formatiua: a gubūdām
 dīstīctiua: a gubūdā vō ymagō mūdī. hec āt tria pncipia
 sic se bāt i aīatoz pductōez vt īferioz p supio' īfluat 2 nō cō
 uertit. qre qūbz sic fūssit dicēdū ē qz oīa ē gīlata vtutē
 ipsā pōdū atqz eclīpsib' sumit ab īpo pncipio semīariōe
 luti pncipio qdā īmediate moto ab īfluētiā celestīū corpo
 rīuz nutu ac volūtate cāe pīne. neqz tñ nīssī pā cā pīna sic
 dīspōluerit hec qdā coacta nēcitate fieri cūctimādū ē. qñ
 īpīssīōes cāp nālū i effectib' 2z fēciptiū modū recipiūf
 īferioza atqz flūxibilia 2 nī sp cōdē mō se bīnā pīp ipas mā
 teriā qd ē īpō ad pīes fōmas. 2 B ē vt refert albert' p mīne
 rālū qd plato voluit cū dīc fōmas ipas scōz īmerita māe
 recipi. i. bīc ptholome' i alarba. effect' stellaz īcertos et
 diuersos eē. qz īferiozib' flūxū pueniūt p aliō 2 accēns.
 p aliō qz p vtutes elemētāres qz p īfōmāt. p accēns qñ
 pueniūt ad īferioza nīssī p cē vīc qd ē 2 flūxū 2 īcertaz dīpīo
 sītiōnū. 2 idē ptholo. i. qd rīpartitō. Rursus nec estimare q
 bem' qz supioza pcedūt īeuitabīlrv ea qz oīna dīspōne
 cōtīgūt 2 qz nullaten' sūt vītādā necnō qz vaciet 2 ex nēcīta
 te pueniūt. 3n cētīlogio ēē dīc. hec iudiciā qz tibi trado sūt
 media iter nēciū 2 pole. absolūta qz hec qōnis ptes ē an con
 plexiōnata ipā ex planetis vīa pīmis pēntib' vtutes atqz
 pōdū fūscīpīat qm tā ab bis qz ab illis s. diuersā rōe. sūtr
 si ab ipfīs plāetis an nēcitate vīa casu. Restat qz dīuer
 si a natōz erga pēntes affīlatiō quōlibet absoluat. 2 dīcen
 dū cām affīlatōis boz' vl dīffīlatōis tā ex īfluētiā celestīs
 corpiē qz ēē māei recipiētis bas īpīssīōes sūtr multas cās
 cōmōtātes atqz supiozib' ānexas cōfīrmarī. 2 bīc pīp
 cras dīc vt refert galen' qz oīs fūba sit ligara 2 pūctiā in
 planetis 2 sīgnis 2 nexībz qtuoz elemētōz. Et iō nēctana
 b' nālīs alexādri pī cū mīre sua olīpiade tps obīeruās co
 iūit sole leonē ītrāre 2 saturno ī thauz a gb' planetis sūlū
 vīa volebat recipe figurā 2 pīatem.

¶ Quinta qd ē pportio mot'. Dec ē qnta qd scde pti femi
 circuli sedis cratonis qua qrit qd sit ppozio. i. bītudo mo
 t' ad modū planetarū hoc ē qd bītudīne se habeat mot'

Capitulum

oēs planetas
Saturnus oī-
u3 tardior est.
quapropter et
ipm senem p-
pter mor⁹ fui
tarditatem oī-
cūt qm cursuz
suū annis
30. solū pficit.

... ..

C Sexta cū saturn⁹ iter planetas. Nec est qđ sexta hui⁹

Septima cum choro naturaliter. Nec est septima qd

...the ...

latio calida ac
93' sicca, oua/

nomib coru
cum aere. 2 ad

Octava questio que sit elementor. Nec est octava q

C Nona questio quis solis tē. Nec est nona et ultima qō.

Կառնածոյն արդ: Եւ իմանալ: Կառնածոյն խորն Եւ խորն: Կառն:

Quartum

elōgātur aliaq; et ad alia diuertuntur motu prout i theoz.
reumantib; astrologoz; et pcpice ptholomei iadūdū cer-
tissime demōstratū est. Insuper dedit eis potestātē oīuz
generādoz atq; generatoz sūp; supereoz defectu. quas
orbēs nō ab iurē dictū ē ab Aristotele cū igr. Secundū
accessū et recessū solis i octauo circulo sūnt gñatōes et cor-
ruptōes i istis
inferioribus.
Op? n. sub hā
ne solis maxi-
mus ē tum pp
corpiū sui magnitudinez q̄ terrā cētēs sexagesies series
excedit vt etiā supra diximus. sūp; et luminis sui formaliz-
tatē. ab ipso. n. veluti a sōte idēficiētī cetera sidera lumē
certū est mutare. Que et alia pancia metriculis cōplecti
cupiēs martianus capella sic solem alloquitur. Ignoti vis
celsa pris vel pma ppgao. Sōmes sensibus mētis fons
lucis origo. Regnū nature deus atq; assertio diuū. Mū-
danusq; oculus fulgoz spēdētis olimpi zē. q̄re et scdm pi-
thagoricos cor celi dicebat. Luna aut maris et aq; et oīuz
q̄ ex eis sunt oīa atq; moderatiz pstituta est. qd plurib;
experimētis tam i mari fluminib; q̄ etiā i uegetabilib;
acceptū est. hōz. n. humiditas maxima ē vt i cucubitz
atq; medullaz humanoz oīū ac oīuz viuētū astrōzūz
sapientēs res multas i suis virtutib; expti sunt quēdā mo-
dū suis scriptis posteritati reliq̄rūt. sūmīl; et medici certifi-
cantes oēs egritudines aut ad bonū aut ad malū scōz. iō.
loca circuli quas luna ptergraditur quolibet terminari.
quo spū pmo pnosticoz ait pporas. Est qdā celestē i
quo oīs ipz medicū puidere. Lunis si tāta est prudētia mi-
rabilis est nimirūz stupēda zē. Dis aut oībus vt pmissa
sunt intellectis psequēs arbitroz vltima hui; scōe partis et
sūmīl; oēs alias ab soluiis q̄stiones. quare ad tertiā et vlti-
mā semicirculi partē est accedēdū.

**Ultia semicirculi planicies ppone-
bat. Cur tremor i tris: Cur pcre-
mat aera fulgur.**

Cur maris exundat rabies: Sustusq; malignus.

Cur maris exundat rabies. Dec ē q̄stio scōa hui; vltime
parti; zē q̄rit
q̄re fulgur. cō-
cremat ab ef-
fectu aera. B
tātū q̄re est
q̄ sit causa generatōis fulguris atq; corruatōis. vñ nota
scōs Aristotele i methēozis corruatōis p̄p̄bēdit fulgur
et fulmē nā p̄p̄ie dicta corruatōis ē apparitū subita va-
poris subtilis i sūmāti emanatōis i aere sine descēsu ad
terrā. Fulgur vō est ignis subtilis grossiūz i corruatōe
ad terrā descēdēs q̄ herbas penetrat atq; res molles. vt
referit. s. p̄p̄p̄ie Algaseli. fulmē vō est vapor ignis? p̄p̄-
tit. n. qd tāgit. penetrat i vrit. diuidit. scindit. et nihil cor-
ruptale ei resistit. q̄re dicit q̄d idem q̄ fulgere idē ē qd fe-
rire. hec tria nō differūt cēntialit; cū sint de eadē mate-
ria spē de eadē causa effectiua spē. s. caliditate et frigidita-
te. Solū aut accidētāl; differūt vt supra dictū est. q̄re ex-
p̄p̄ia cā generatōis vniū oīuz generatio p̄dita est. q̄re di-
cēdū cū Aristotele q̄ hec oīa cānt ex vapore aggregato et
secundū diuerstatē huius vaporis p̄p̄er admixtionē di-
uersam terrestreitatis vel nō diuersificatur solū accidētāl-
iter vt dictū est. quare zē.

Cur maris exundat rabies. Dec ē tertiā q̄stio hui; par-
tis qua q̄rit q̄re rabies. Iustus maris exundat abūdātē
excrecit et decrecit. Vult dicere q̄ est cā flux? ac reflux?
maris. Et aduertēdū. mare fluere atq; refluxere tripl; itel-
ligit. vno mō ab aglone i austrū et cōuerso. scōo agitatōe
vetoz. tertiā nāl; et regulariter omni die nāl; bis. p̄rim?
flux? ac refluxus est. p̄p̄ter aq; p̄ eis locis abūdātī atq;
elevationē. iō cū aq; natural; fluit i locū decliuorē necē
ē aquā i austrū fluere. Ecōtra vō fluit ab austrū i aglonē
p̄p̄ter aquā ibi multū tumefactā et p̄sequētē vtute solis
multū elenatā. Scōs flux? violētū ē ad oēs dñas pos-
tionū. terti? aut flux? ē ab i sūuētā lune q̄ tā lumine q̄ i sū-
uentia hō causat fluxū ac refluxū. Et q̄ B sit vez q̄ ad lu-
mē p̄z. q̄n̄ rarefactio et tumefactio maris vident; cē rōne
lumis lune cū omne lumē sit calefactiū et rarefactiūz.

Quātū vō ad i sūuētā sūp; patēs ē. q̄n̄ luna suo solo lumi-
ne hūc fluxū cāre nō possit. p̄z q̄ sic tūc i q̄d rōturio ma-
ior eēt flux? et reflux? q̄n̄ i p̄uētōe. qd exp̄ientia falsū ē. ne
cessē ergo ē vna cū lumine i sūuētā coagere. vt sic lunē
cū i sūuētā sint causē fluxū atq; refluxū. hō. Est igr dicēdū
q̄ sic aia p̄ caliditate alterat cibū et palā vtūtē ipz attra-
bita cū flux? dicat tumefactionē et alterationē luna me-
diātē lumie tumefacit mare et p̄tūtē oculū ipz attrahit
sic magnes ferz ab oīetē i meridie atq; ab occidēte ad
angulū nocti. a meridie āt i occidēs et ab angulo noctis i
oīes refluxit q̄ luna suis vtutib; p̄p̄li? directe nō respiciē
mare. et sic qdām p̄uatiue dīcā reflux?. q̄re zē.

Sustusq; malignus. Dec q̄ra qd de falsitudine maris
q̄rit vñ causat. Quare iuxta Aristō mias notādū put ipse
vlt i li. d. sēlu et sēlatō. Sapō ē passio būdi a siccō terrestri
ita q̄ ex alia et alia mixtione siccī terrestris cū būido resul-
tar ali? et ali? vapor. q̄ cū salfedo vapor sit necō puenit ex
mixtione siccī terrestris cū būido s; n̄ sūmīl; siccī q̄s adusti.
qd p̄z i ligniū qd nō sit ex cellētē salfitē sūmīl; fiat fortie ca-
lesfactio et adustio cinerum. et sūmīl; ter de yrina vñ apud

medicos pbatissimū est. qđ posita eternitate mūdū nēcio ponit mare cē salū. i. eo. n. ē mltū terrestre aduultū dereli ctū exalatore calida z sicca z est ibi qđam nō aq pura admi xta supuenēte calore solis decoquētis z faciētis humidū eleuari vtr̄ p̄z ad expiētā. qđ ē. Et bñ dixit posita eterni tate mūdū qm̄ si mūdus creat⁹ fuerit postea p magnū tps mare salū ne.

qđ exisibat

Que nā sit

pennatorum.

Hec qđ gnta

qrit dñs anr̄

bñ qđ bymere

cedūt a nobis

z estate ruer

tunt. Ad qđ

dicendū qđ ex

his auib⁹ sūt

cōiter birūdū atqz cōfona

z id gen⁹. z sūt ex auib⁹ paz

ca

lois nālis hñic⁹. qđ minime a frigoib⁹ p̄fuarī possunt ce

dūqz i t̄roitu byemis ad regiones calidozes. qđ tā vi

ctu qđ aeris salubritate p̄fouerī possunt oue nā. Cū

grādis rotūditas. Ad hāc qđ nē sexta dicēdū grādine p̄ti

nūo ad rotūditatē declinare eo qđ gñat ex nube diuisa in

gutta qđ fugiētē hñū tēdūt ad rotūditatē. Et ē figura p̄ma

atqz p̄fectissima vtr̄ alia h̄s declarari. Et ē impressio qđ nō ge

nerat nisi i media regione aeris qm̄ nō i sup̄map̄ exces

siuū calozē nec i s̄fima pp̄ remissā frigiditatē ex reflexio

ne radij solariū. mltā. n. z grossa mā nō nisi p̄ excessiū

frig⁹ z gelari pōt. qđ solū i media regione aeris gñat.

Cū

huius p̄licitas. i. lōgitudo qm̄ nō sic grādo ad rotūdi

tatē tēdit. Ad hāc qđ nē septimā dico qm̄ ntr̄ gñat ex va

porē eleuato fursū ad p̄n̄ scōe regionis aeris z ibi s̄tēva y

pōz z gelat pp̄ frigiditatē nē t̄n̄ excessiua. pp̄ deficiē solis

ip̄m ad sup̄iorē p̄tē v̄t media scōe regionis attrahere nō

valētis. quapp̄ cadit i terrā ita debet z gelata z sp̄giosa

atqz rara de qđ qđ s̄tuit. Cū

Nebulā p̄gelat. Ad hanc octauā

qđ nē dicēdū p̄tē refert Aristo. nebula ē ip̄ressio scā ex re

solūtē nubū resolutaz i aquā pluuiālē. vapores. n. sic re

soluti disip̄t p̄ singlas aeris p̄tes ac diffusi nebula gignūt

z inducūt. z qđo terre ē vicinior tāto sp̄sior ē z obscurior

a terra v̄t eleuata magis ē solis perua. z iō min⁹ frigida

z obscura. ipsa at̄ totalr̄ a sole attracta i materiā nubis

conuertitur. z ideo future pluuię est significatiua zc.

Cū

An v̄t lapidū. Hāc qđ nē de v̄tute lapidū qrit an. s̄la

pidū v̄t ex cōpexione lapidū sit vel ex ip̄a m̄a. Pro cui⁹

qđnis solūtōe p̄mittēdū ē id qđ a p̄his p̄tissimis iaz lōge

on̄sū ē. ois lapidū m̄az ē aut sp̄z cuiusdā terre aut sp̄z

quādā aq. vicit. n. i lapidib⁹ atqz istoz z scōz diuersā vi

ctōnū diuersi lapides gñāt occurrēt sup̄ ipsa ouo v̄t

te minerali lapidū quā formatiua dicit. sicut. n. i femine

aiālis qđ ē sup̄fluū nutritimē descendit a vasis seminarijs

vis formatiua aiālis qđ format z efficit aiā z est i femine p̄

modū illū qđ artifex ē i artificiato. Sic ē etiā i m̄a ipsa ap̄

tata lapidū v̄t format⁹ z efficit lapides z p̄ducēs ad for

mā lapidib⁹ v̄t illi. Hec at̄ v̄t formatiua i m̄a ipsa lapi

dū gñat z cātur ex v̄tute stellaz ifusa ip̄i loco. z hec oia i

fractōe z cōmitione lapidū repta sūt. qđ qđni fati facie

do dicim⁹ cū v̄t ipsa elemētarijs qđ lapidib⁹ ē pauciss

imas p̄ se relinquit opatiōes atqz pene surdas atqz ē i fini

tas pene z nobilissimas v̄tutes. vt effugare venena. pelle

re antraces z s̄lia qđ ex v̄tute elemētarij cē nō p̄tiri. lapi

b⁹ consistere claz ē. cludif nēcio v̄tutē lapidū cē ab ipsa

formā subali p̄ s̄tērata a nā atqz ab ipsa v̄tute formatiua a

v̄tute celestī loco ifusa i m̄az ipsa elemētarij itroducta. nō

qdē ab elemētī v̄t ab alexandro greco pipaterico opināf.

Que sit nā penatorz estinaluz in
byeme deficientiū z cōuersum.

Quid grandinis rotūditas.

Pluuis polizitas. Nebule potē

tia. An virtus lapidum ex cōple

xione sit an ex materia. An ada

qm̄ elemēta opari nō p̄t nisi q̄litatib⁹ p̄mis. v̄tutes at̄ la
pidū ad q̄lirates p̄mas reduci nō p̄t neqz ē ab ip̄is yde
is v̄t lapidū ē. v̄t Plato voluit. q oia s̄feriora ydeata dicā
sup̄iorib⁹ ydeis q̄s sepatas z mire potētē cē dicebat. Zile
n. sūt qđ generat qđqđ gñat vt afferitūz salfoz v̄t de hoc
alias iā longe disputatū est. Sz v̄t p̄tactū ē put ē v̄t
bermes p̄boz
p̄r z p̄tēfidoz
v̄t lapidū p̄ ex
v̄tute stellarū
z ymagib⁹ eaz
ē fm̄ modū iā
oēs p̄ ifusōne
circuli alaur.
d̄scēditqz bec
v̄t in res nāe
noblr̄ z i ḡb̄r
noblr̄ qm̄ m̄ae

mantina attractio ex compone
tibus simul sit an ex ynnis incur
tus tantum. Quid pluuię dulce
do. Putet byemalis caliditas.
Estinalis frigiditas.
Alis triplex emissio.

recipiētes hac v̄tutes fuerint superiorib⁹ magis s̄les ilu
mine z p̄p̄icuitate. Ignoblr̄ qm̄ materie fuerit confusē z
feculētē i gbus quasi oppm̄is v̄tus celestis. sic scōz diuer
sitate ifluxus illoz sup̄iorz diuersas v̄tutes lapidū fore
p̄lat. sic saphirus suū. olamas suā. Carbūculus quoqz at
qz magnes glibet suas op̄at vt v̄tutes. quare etiā dicēdū
adamātinā virtutē ex hac sup̄iorib⁹ p̄lat virtutē. nō autē
ex approximātōe ferri ad ipsā q̄nis vt virtutē op̄eret ap
proximatio iāz regat z tantū de hac q̄stione.

Cū

Quid pluuię dulcedo. Hāc qđ nē qritur cā dulcedinis

pluuię. Ad qđ dicēdū qđ calor solis attrahēs sup̄i aquā

z vapores ipsos calefacit atqz digerit. ex qđ digestione ge

nerat dulcedo i ags illis sic attractio qđ aqz pluuias ap

pellam⁹. Cū

Putet biemal caliditas. Ad hāc qđ nē dicēdo

sz snias Albi magni līz dissonā q̄si ab Ari. m̄ia notādū

ip̄z elemētū terre duas h̄s crustas nā iteriorē qđ calida

pp̄ exalatorē illū clusulas. z aliā exteriorē qđ est frigida pp̄

frigiditatē ad cā expulsa a caliditate cruste iterioris. Et

tūc dico qđ aq̄ fortū i estate frigidior ē qđ i byeme. Et rō ē

qz i estate crusta exterior terre ē mltū frigida pp̄ dupliceē

at̄ paritēfz. f. extrisecā aeris calidi z intrisecā cruste itero

ris calide. In byeme autē ē calida pp̄ caliditatē expulsa ad

eū frigiditate aeris circūstāi. pp̄ aq̄ illū ex̄is z ide ex̄is

in byeme tepida reddi v̄bi i estate ē excellentē frigida

Et s̄lis rō reddi pōt de aq̄ putesi. z hec ē snia Alberi.

Cū

Visus tri. Hec qđ qrit qđ ē triplex visus emissio. qđ

tātū sonat ex qđ vidētū triplex gen⁹ ē. alig. n. acutē vidēt.

aly acuti. terty acutissime. qđ ē reddi tā diuersoz visū.

Et ad h̄ r̄ndēdū noblr̄ aduertēdū ē qđ i organo visus qđ

dā neru⁹ ē qđ optici dicūt in qđ v̄t visūa p̄stist nō qđ si

ocli cruerent oculi adhuc viderēt qm̄ oculi boīs v̄t vidēdi

istrumētā. sz qm̄ i neruo illo fortitudo ē visionis vt z alyz

p̄tib⁹ cogis nerui cogei sustētorū sūt cogis ap̄ qz robur.

v̄t dicēdū qđ illi qđ h̄nt oculos i sup̄ficie capiti magis ab l̄

neruo distētos veluti qđ amō a sua fortitudine elōgatos

acutē vidēt nō qđ acutē excellētā dicat sz visionē iāz oū

tatat ponat. Zili autē qđ h̄nt oculos aliq̄ntū fixos vident

acuti sicuti ad nerui optici magl̄ appropinquates. Zli v̄o

goculos habēt bene fixos atqz i capite q̄si clusos qm̄ li

neā z neruū optici qđ est visionis fortificatio p̄xima at

tigūt acutissime vidēt. Vel posset aliter respōderi qđ bye

diuersitas oīz ex diuersitate organoz visus i magnitu

dine atqz paruitate. oculi nēp̄e magni z exēssī debilius

vidēt qđ p̄rni p̄pter dilatatiōē atqz diffusiōē i p̄loz

radijz visūaliū cum oīs visio fiat per radios vt i perspei

ctiua habet declarari. aduatio ergo vel diffusiō radio

rū visūaliū debilitat vel fortitudinē visionis generat.

cū ceruū sit oēs v̄tutē ynnā fortiorē scilicet distigla fore. sz

Colorūq; decretio. i. Spectio vt b nome v̄bale a p̄erno ori
uef. Et q̄rit hec qd de ip̄is v̄bibus obiecto qd est color. non
qd ē stricte sup̄. vt. f. ē extremitas p̄piciu i corpe termi
nato put ip̄s diffinit. Aristo. i. scdo de aia. 2. i pmo de sensu
2. sensato. Vt albedo 2 nigredo 2 h̄s q̄litates resulātates ex
mixture q̄tuor q̄litarū p̄ma q̄. Quis tūc lux p se nō vide
retur f. color

ipse cōter fū
ptus qui est q̄
litas per se im
mutata vi
sus sub ratio
ne visus. 2 sic
lux 2 lumē di
cunt colores
a philosopho
y. de aia. Sic
etia de colo
re loquit p̄bi
losophus p̄mo
de sensu 2
sensato. dicēs
Dia corpora
colore partici
pant. nec non
etiam astrolo
gi dicentes

asfra diuersis colorib⁹ colorari. Et tantū de hac 2 secūdū
per consequēs de oibus questionibus in sede cratonis di
uersas femicirculi pres motis atq; depictis. ad quas per
soluendas filius inconstante fastidiendi aio minime va
lebat ad aliud huius inconstantie gne? se diuerit put in
textu proximo apparebit.

¶ Lū igit. 2. In hac pte bo. p̄dca q̄rtū diuersionis siue
mutabilitatis genus inconstantie filij ostendit dicēs. cū
solutio istaz qōnū difficultū subaudi p̄dictaz. non posset
adimplere. i. p̄ficere aīuz mutatioē. i. filij icōstātie postposi
tis. i. dimissis p̄dictis oibus p̄posuit supple aio subingari
p̄xoz. B ē m̄fimonij s̄bere. f. qd duc? i. rediū. i. attediar?
vndiq; ab oī pte v̄ginibus. r̄ndit parētib⁹ bis v̄sculis.
Improbo corruptas lectos detestor aniles. Nil mihi cū
tozia v̄gine. solus ero. Corruptas q̄ ad viduas diē. Aniles
v̄o lectos quo ad verulas refert. qd atq; de tozia v̄gine di
cit expone. i. aspera scdm buguitionē. v̄gines. n. aspere ad
corrupēdū sūt. 2 bis oib⁹ refutatis atq; sp̄etis cōcludit.
solus ero. supple sine iungio. Sp̄etisq; p̄dcis. 2 hic qui
tum instabilitatis gen⁹ ip̄sius icōstātie filij adnecēs dicit.
Sp̄etis p̄dcis v̄pote. i. sicut solutiōib⁹ difficultib⁹ supple
q̄stionū p̄missis filij icōstātie ingt. ego iustā. i. itēdā de
cetero. i. deiceps aduerbiū est. difficultib⁹ p̄ceptis. i. docu
mentis. p̄tholomei illi? aīr ologoz p̄ncipis. f. supple in
quit cū gradus. i. ille portōes signoz supple celestiu atq;
discursus. i. vary mor? planetaz sine altitudine turris nō
p̄r p̄bēdi facili visu. qd faciā. 2 p̄lus desperas. Adispē
igt ē me ē boiez. vtinā. optātis ē. possē exuere humanita
tem atq; asinītatē. i. naturā asini iduere 2 hoc spē pmuta
tē. ¶ Nōndū q? p̄tholome? de quo i ista noniag filij re
gis egypti extitit. de quo Augu. decimo octauo de ciuita
te dei dicit q? multos iud eos i egyptū trāstulit neq; p̄bi
ladelp⁹ quē 2 studio sissimū dicit vsy Alexandrin⁹ p̄bi
ludēs sapiētiaz alimagestī dignissim⁹ demōstrator atq;
multoz voluminum astrologie scz. Quadripartī Alarbe
Cosmographie opticoz planisperi imaginū atq; aliozū
plurimoz editōes nobilissimas posteritati reliq; hic idē
p̄tholome? sicut i sui p̄deceffores p̄limi bermes scilicet

atq; Zarchelus 2 alij totale celestē circulū duodecim si
gnoz imaginibus quo ad eā partē quā zodiacū dicimus
cōpleri descripsit. qdlibet aut signū. 30. gradibus fecit.
ad quoz graduū noticiā cū filius icōstātie fastidio reten
tus puenire minime valuit. s̄r quoz planetaz motū bu
manitatē i asinītatē optabat pmutari estimas melius sub

tudine facili visu p̄bēdī nō p̄r.
qd decetero faciā. Adisēti ē me
ē boiez? vtinā humanitatē exue
re possē 2 asinītatē iduere spē
bois pmutata. Sit ergo v̄scipu
li sūma magistratui subiectio exer
citij atreōie cū animi beniuolētia
2 ingenij docilitate. sp̄ē luxurie
euitatio felicitq; constantie debi
ta professio.

Capitulum quartum.

Adnia sigdē supi? erpe
o dita d̄ scolariū i formatō
ne sē ista. Hē d̄ eoz fa

hoc atq; p̄cedēti caplo exēplari ter recitatīs quoz p̄tigāt
sit discipuli sūma subiectio magistratui. sitq; discipuli at
tētio exercitij. 2 hoc quo ad p̄mū i quo subiectio ipsa p̄sta
re dinolci cū animi beniuolētia. 2 illud p scdo. atq; doci
litate igeny quo ad tertiū. q. p. euitatio. i. fugatio sp̄ē
luxurie. f. q̄ icōltū q̄ in oznatu que i crapula atq; cō
mestatioibus p̄stāt. put hec atq; alia i p̄mo p̄cedēti ca
pitulo edocta sunt atq; sit discipuli p̄fessio debita. i. ou
dinata felicitas. Et bene felicitas q̄n hec sola est qua
q̄ p̄mū sui laboris digne p̄legatur. p̄lecutūq; felicitas sta
bilitur. p̄t hec 2 alia i p̄ncipio capituli bui? nō incongrue
adducta sūt. quare de hoc capitulo tertio atq; p̄cedētib⁹
dicta sufficiunt.

Capitulum quartum.
Adnia sigdē superi? expedita 2. Doc ē capi
tūlū q̄rtū buius libri totalis. In quo Boetius
post supradicta determinat de sagaci scolariū
p̄uisione. Et diuidit hoc caplm i duas partes
p̄ncipales. nā i p̄ma determinat de sagaci scolariū p̄uisione
ne. 2 hoc quo ad eos scolares q̄ rez copul p̄stāt. atq; neces
sarys oibus pleno comu abūdāt. i. scdo vero facit hoc idē:
sed quo ad illos q̄ paupertate grauati quotidianū victū
labore atq; idustria mendicare cōgūt. ibi. Ne paup̄ta
tis. p̄zima pars adduc i tres partes diuidit. nam p̄mo fa
cit hoc qd dēni est quo ad ea que cōplexiones scolariū re
spiciūt. i. scdo quo ad ea que res ipsas exteriores personas
subsidiatēs 2 famulos? p̄cernūt. i. tertia vero q̄ socios fide
les p̄tigūt. scda ibi. Lū aut idiscrepās. tertia ibi. p̄uden
tis vero. p̄zima adduc i duas. nā p̄mo facit qd dēni est.
scdo qdā pus deū cū subiectionē discipuli erga magi
strū reassumit. ibi. Felicitas discipuli 2. p̄zima adduc i q̄
tuor scdm q̄tuor cōplexionū genera. partes patebūt. Et
p̄mo oriūas se p̄cedētib⁹ dicit q? oia q̄ superi? expedita
sunt ipsa sunt ista. i. data 2 dicta ad scolariū informatio
nē. nunc vero quoniam ipsa natura per se non est sufficiēti
in speculando nisi affuerint res secunde: quarū fortuna
est domina: ideo tractādū est breuiter de sagaci p̄uisione
scolariū. 2 hoc ne penuria atq; egestate a doctrina atq;
studio quolibet retrahātur. f. cū cōplexio humani corpo

Capitulum

ris cōssistat suffulta. i. munita flegmate sanguine colera ⁊ melācolia. his dico q̄tuor humorib⁹ corporis necesse est quēlibet. i. hoies elicere. i. extrahere supple ex his q̄tuor humorib⁹ peminētiā. dñū qdā quo denominet. vult dicere. ex quo humanum corpus ex his q̄tuor humorib⁹ bus constituitur. necesse est cū b⁹ humores alter ad alterz sūt ⁊y qdā i ipso corpe do- minari qd ipz denominet vt scz sit aut me- lancolicū aut flegmaticum aut colericum aut sāguineū.

¶ Nōndum humō de corpo rū sensibiliuz māle incipit Et sūt i corpe humano q̄tuor vt iā dcm ē q vt dicit Joā nict⁹ vocatur elemētōz filij eo q vnusqz eoz ex eoz originalr cōstet q̄litate. hi q̄tuor humores i q̄titate ⁊ q̄litate eq̄litate p portōe debita obfuerit oia corpora sāguinē habētiā pfi ciūt nutriti ac custodiūti debita p̄sistētiā sanitatis sicut ecōtrario ex eo q̄litate siue infectōe infirmitatem gene rat ⁊ inducit. Suerit. n. hi humores necessarij vt dicit Sa lien⁹ sup ampozissim⁹ pporatis eos Chinos vocās ne cessarij multū ad corporis cōstitutionē. ad ipz⁹ regimē ⁊ pseruationē atqz cōtinētiē depātoz i corpe restaura tiōne neqz tñ eq̄lib⁹ vturib⁹ simplr i corpe sūt subsistē tes cū opozissimē eent ergo siltare nō potētes sz soli ppor tionali eq̄litate vt sic iter eos vn⁹ illoz dñū obfuer. q̄re dcm est i sra necesse est quēlibet elicere peminētiā. zc. i. bre quēdā humorē i se plus ceteris dñante.

¶ Melācolico vero pigrici. zc. In hac parte Boe. ofidit spāl⁹ quō discipulis ac scolarib⁹ scdm suā cōplexiōē d⁹ puideri circa studiū victu vestitu atqz loco quō ad eos spāl⁹ q i humorē melācolico plus ceteris fustare noscū tur. Et dicit q oportunū est. i. zgriū melācolico subiecto pigriciei studere locis secretis ⁊ angulosis. i. angulis ple nis qm ipsi sūt timidi nātr. ⁊ iō si i latis atqz spaciōsis do mibus studio vacaret atqz a lōge vmbas respicerēt itū moz possent adduci atqz tadē studio frustrari. locis etiā carētib⁹ strepitu. z hoc ppter debilitatē cōplexiōnis q nō ē capax tumult⁹. locis etiā paz lucis recipiēbus hoc est obfcuris. z hoc ob vifus debilitatē. z sumari oib⁹ i locis solitarijs z his q buic cōplexiōni magis dñuerit noscun tur. In sup oportunū ē ipsi melācolico pcauere futuritatē. i. ciboz repletionē declinē ad effū. i. onerosam ⁊ hoc ppter debilitatē vtutis digestiue cū i ipis calor nālis tenu is sit atqz pauc⁹. nā vō frigida ad modū supabidet. z silt oportunū ē ipsi pcauere cenā serā. i. tardā ⁊ oportunū est ei gaudere potib⁹ mediocrib⁹ vt. i. acuitatē atqz fumi sitatē nō habeat vt ē vinū vifosū qd oino zūū ē siue na ture sicuti ⁊ znuislibet. ips. n. sicuti ⁊ i pcedētib⁹ iā edoctū est studiū atqz p̄tationē obnubilat atqz a via doctrine p̄fius adducit. sz nihilomin⁹ oportunū bñ est ipz p̄ueneri i. nutrirī plenariā. i. copiosa receptōe pot⁹ ⁊ hoc put de ficatione studiū regit. ne p̄tueris. i. curiositas nimij stu diū sup. qd ex ffectionū humoris ē radical⁹ sicuti ⁊ q̄libz cu ra gñet tism hūc morib⁹ anbelā. i. anbelatē ftrictitudine thozacis. i. pectoris. ¶ Nōndū Melācolic⁹ a melācolia

dict⁹ ē q̄ sāguis nigrī cū felle mixto. ⁊ ē p̄plexiōnē pesti ma. dñ nepe a melā qd ē nigrū ⁊ chole felleo qd ē ex nigrī sāguis fece admixta abūdantiā fellis. In melācolic⁹ cū p̄p̄tates ⁊ mores atqz nā coiter bis vifib⁹ recitant. Inui dus ⁊ tristis fallax luteiqz coloris. Nō exps fraudis timi d⁹ ⁊ ytreqz tenaci. qm p⁹ ē. Alis fatursqz bec p̄plexio terre

ne cōplexiōnē q̄ frigida est ⁊ flica. sic ⁊ me lācolica. Et li cet bec cōple xio teretima sit vt p̄dcm ē nō cōmin⁹ af firmādū ē per ne oēs viros claros q aliqd laude dignus posteris reliq rūt bac cōple xione abūdaf fē cū cōplexio bec bonam p̄ flet memoriā

pp aquā ⁊ terrā vt ex mēte pbat Raymūdus lullī i suo ope astrologie. aq. n. vt iqr ē restrictiua anara ⁊ ipressiua ⁊ terra ē subiectū ipisū i q̄ durat ipressio spēz q memoratē sūt. homies q melācolici maxime disponūt ad magnas scias acgrēdas ⁊ B pp multiplicatōez plū spēz. bīcqs i ab surde putandū ē i maiorē p̄tē p̄boz melācolicos exiitisse. qd attēdēs p̄s libz p̄blematū alt. Quicūqz excellētes fuerit viri aut sz p̄bias aut politicā aut possim aut regimē vocent melācolici. eteni⁹ Hercules fuit bui⁹ nāe. ⁊ occupā tur ab egritudinē q̄ sūt a nigra colera. i. op̄ilēticoz egrit tudinē ab hercule anticiqz facz morib⁹ ⁊ herculeū vocabāt ¶ Nō tūfē ē vlceraatio pulmonis cū p̄tūptōe toti⁹ corpis frigit nēpe bec vlceraatio cānā pulmonis q̄ fit ispiratio at qz respiratio aeris ⁊ hīc tūfē anbelā. i. anbelatē puenit ap pellari vt i sra. i. de p̄tūfē. Itē thozax pect⁹ ē vel pectoris ps illa qd ē collo vīqz ad stomachū quā nos dicim⁹ archā qz ibi archanū sit. i. stratus q̄ cetera arcenē. Dñ ē t thozax lozica alias. vñ Job. i. Sz bñstere i poterit nec basta nec thozax. Et dñst acfatiūti⁹ em vñ i a idrētr. vt thozacē vl⁹ thozac. ⁊ acrūs plis i es vl⁹ as vt thozacēs vl⁹ thozacas vñ vglī. i. lo. Tela trūcata viri ⁊ bio sēz thozaca petitū zc.

¶ Flegmatic⁹ zc. In hac pte Bo. insinuat qz loc⁹ studiū qz dispō nutrimēti p̄p̄tate flegmatico. Et dñ vō p sz flegma tic⁹ p̄t ifozmari p̄cepti lucid⁹ i edib⁹. i. domib⁹ vigētibus strepitū bñ ē murmure atqz clamore atqz domib⁹ capaciis mis luci B ē domib⁹ āplis apli atqz lucidus. Et bec qd ab lo cū. pōtqz fustitari. i. p̄ueneri pocul⁹ pleiozib⁹. i. plēis ⁊ abū dātib⁹. ⁊ h p̄tines p̄tēto possit ē poculū p̄poto. z p̄tō. p̄tō cō foueri cibarijs oigenis. i. oīuz genēz. ⁊ bec qd ab viciū dca ff. ⁊ segz ⁊ si cēt p̄nas. i. lucitū dñe ipē flegmatic⁹ d̄beret p. molliri mēfūm. i. i. mense semel accessu venereo. i. coitu. ¶ Nōndū ex q̄ p̄plexio bec flegmatica aq̄ siltima ē iō frigi da ⁊ hūida collocat. q̄ fōni mltū appetitiua ex supabūda tia aq̄ a frigiditate. bñ n̄ imerito zgriū repurat flegma ticū locū tūm tūfiosū atqz lucidū ifozmari. qm si i locū geti atqz obfcurū studio icūberet citissimēnā p̄plexiōis illigē te sōnolentiā ftrudere. sz qm p̄plexiō sua pp frig⁹ atqz bu midū obliuionis germana p̄sistit pueniēs ē ipz pocul⁹ atqz cibarijs calidis atqz oigenis. silt ⁊ actu venereo qz p̄fica tiōe sua calorē excitat p̄ueneri atqz dñmolliri vt sic qd n̄a gat ciboz atqz potūū diuerfa ⁊ oppozita tribuat exhibitō bñtqz sp̄marī abūdantiā quapp i idcēcē ē ipsos post mēle

actu venereo exhibari. Loditiones etiam flegmaticoꝝ atq; nā simul ⁊ mores his verbis coiter memoratur. Dic formolētus piger i sputamine multus. Nil retinēs sensu piguis facie color albus.

¶ Sanguine aut. In hac parte Boe. ostendit qd loc⁹ studij ⁊ qd dispositio nutrimenti cōpetat sanguineo. Et dicit Sanguineus autē

cuius cōpago .i. pūctio vel cōpositio cōplexionis ē fauorabilior. .i. melior ceteris qz cōperatio atq; purior ppter sūguinis dūitū pōt adprari oib⁹ edibus vel locis. ⁊ huius signū quāsi sūb dēis ait. Qm̄ ipm̄ .i. sūguineū no uim⁹ sepi⁹ ueri qōne grauiissima .i. difficiissima ludē dō qd si occideret .i. videret atq; respiceret parietes birgo. i. oculis obliquatibus. .i. obliqs. q. d. qm̄ nouim⁹ sepi⁹ plus pscire sanguineos ludēdō qd pū de meditādo. Dehinc restringens hoc qd dixerat dicit. nō est semp fidēdū i hoc supple parrator: ⁊ decet. .i. decet est ⁊ oportet hylarari. id est letificari hūc fēs sanguineū cibarijs gratissimis atq; potib⁹ leuiozib⁹. sic enī sua cōplexio expositulat qd leuitatib⁹ gaudet atq; leticia cum aerea sit calida atq; humida ex nā. ¶ Flora ex quo sanguineus hilaritate atq; leticia cōtinuo desiderat. ppter bonitātē sue cōplexionis qd calida ē ⁊ humida qd secaliditate ⁊ humiditate vita hoīs plus pstat. pueniēs ei⁹ oib⁹ locis amēis letis atq; mūdis adaptari. Illud autē qd of sanguineū plus ludēdō qd meditādo pscire non absurdū est. facit nēpe hoc ingenij sui viuacitas qd subiecto molli sue imaginatōis radicat. nec qm̄ ita stabili intellecta atq; cōpēdēsa retinet sicuti melancolic⁹ ppter cōplexionis admixtū humiditātē qd poti⁹ obliuionis qd memorie mater est. plus tñ flegmatico retinet ppter calozē humiditātē admixtū. Et hōz sanguineoz additio nā atq; mores facile his metris denotāt. Larg⁹ amās hilaritē dēz rubeijs coloris. Cōstās carnosus satis audax luxurio sus. Alia littera bz. Cantans carnosus cē. ¶ Notanduz put refert Seutonij birqu⁹ est oculus angulus ybi putredo colligit. ⁊ qd gdam ex nimia lasciuia solent retorquere oculos ad bircos. inde dicitur birco birco caper animal lasciuum cuius oculi ad libidinē i trāferuī aspicunt ⁊ ad bircos retorquent. Itē bilario. i. letifico. vnde Macrobi⁹. Uerba nō minus qd vini hilarāt conuiuiz ⁊ coisipit. lā. vi. Orati⁹ i epistolis. Qderūt hilarē tristes tristēm qd iocosi. cē.

¶ Colericus vero pallide. In hac pte ostendit Boeti⁹ qd locus studij ⁊ que dispositio nutrimenti cōpetat colerico. ⁊ dicit. Coleric⁹ vero subiectus plerūq; .i. sepius pallide effigie. i. faciei supponat. .i. submittat. sepi⁹. i. cōtinuo solitudinē. i. loco solitario. ⁊ hoc ne ipse pmutos auditu ni

my strepit⁹ effūdāt bilē. i. irā i totas cohortē. i. societātē ⁊ sic ledat. i. offēdat venerabilē maiestātē magrat⁹. ⁊ exclamās i lesione magistrū inq. Qd qd vitādā ē lesio illa magistrat⁹ ⁊ hoc circa locū dēa sūt. hic circa nutrimentū vīa f. d. Et nos nouim⁹ susstetari hūc gradiori cena atq; oliniri .i. nutriti ripoti fortiori. Et circa B cautelā obfudā oñ

stetari: potuq; fortiori deliniri. Cauendum est autē ne litis horroz potus administratione istius ravidis mentib⁹ extrahatur. Si autem qualitates assignare ignorans sit societas: theozicos cōsulat seq; sic cognoscat. Pluribus vero mentib⁹ iūmatū ē gnotyfelitiose. Felicitq; discipuli discertio magistratū gaudeat subijct: estq; mētūdō diligat: fidelisq; exi stat. Nec ei sub picturæ dilecti onis obuiū albin⁹ existat strahēdo. Quid enī detractore nequit? Ab eo magrat⁹ detractozī. Etia si fuerit mille cū eo veniēt magro assurgat pro loco ⁊ tpe

tin⁹ ipatēgni. li. 9. c. 2. Si corpi dñet colera cuti erit glauca vt citrina. ⁊ B ē qd i lra of. coleric⁹ subiect⁹ pallide effigie. cē. Sūq; ipsi qd dūitū B i humore patiumē gñat⁹ iracundia iūmasū leues istabiles ipetuoosi. qd fobz solitudinē abdicari lūeb⁹ pnt i lra sonat ne bilē i facies effūdāt. ⁊ expone bilē. i. irā. Est. n. bilis. vtrūq; grāmāti ice sedes vī amarior ex felis amotōe pcedēs. Sic ⁊ pfo Zuerge scit vitrea bilis. i. ira. ppteratēs atq; mores B coleric⁹ coiter his vīb⁹ memorant. Viriut⁹ fallat irascēs pdig⁹ audax. Altur⁹ gracil⁹ sic⁹ crocic⁹ coloris. ¶ Nō cohortes bz ppe multitudinē rusticoz significet vt sic maior cohortes 500. minor 300. ptimeat. coiter tñ p qlibz mltitudine pue uenit accipi ficut i lra acceptū est.

¶ Si at cē. In hac pte boe. atipophorizādō cuiadā tacite qd ridet. Posz. n. qd dñe mltā satl dplexionū mārie pmissa ff o Boeti⁹. qd at via i cognitōz hāz dērmiate dūēl dū sit haud qd dñat qd apli. Cui qm̄ Bo. ridēs ait qd si societati scolarū sit i grās assignare. i. discernere qūlitate. i. cōplexiones que ex qūoz qūlitatib⁹ deriuāt vt supra mōstratū est. Sūlat theozicos. i. sapientes medicos ⁊ plus solutus sine dubio se cognoscat atq; cōplexionē suā. pluribus aut mētibus est iūmatū grecū illud gnotyfelitiosus qd i latinū versuz tāti sonat qm̄ Lognosce teipm̄. qd de celo pcessisse legat. vñ Macrobi⁹. li. i. de. sōnio Scipio/nis. De celo ingit de cēdēt gnotyfelitios. i. scito teipm̄. ¶ Felicitq; discipuli discretio. In hac parte Boe. qdā pus dēn circa subiectōz discipuli erga magr⁹ reasumit f3 qd i flectio ipa potissimū ad aptitudinē cū circa magr⁹ admiscat. Et duo fac. nā p dōbita discipuli erga magr⁹ subiectionē vberi⁹ qd an amonet. Sedo circa B cuiadā tacite qd ridet. ibi. Si at. Et dñe p. dñetō felici discipuli gaudeat i ficia. i. supbi magistratū. i. magro. qd p diligat ei mētūdō ⁊ existat. i. sit fidel⁹ ei sup tū vbo qd ope nec existat et albin⁹. i. nō illeq; mores atq; violentia albi⁹ qd nepadō pscelere magro suoyti supi⁹ iā explicatū ē man⁹ iūctioy.

litas se3 detrahendo ei sub obtutu. i. aspectu pietie dilectis. Et deide qñ iuebēdo tra tales dicit. qd est ergo negus. i. peius atq3 scelerat? h3 detractore. ve iteriectio est execratis vel maledictis. ve detractioz magistratus. i. de reuerentia ad pñadēdam scolaris reuerentiaē erga magisr subiectionem dicit. Scolas etiam affurgat se3 reuerēter ma gistro suoye. i. nistro et si fuerit mille cum eo i. floriore. et hoc salutatio ei p loco rē pore. q3 pro r scolaris ipse inclinet caput suū i obediētie signū. q3 p r assequat ei se3 magistrū r hoc si iubeat. i. māder. q3 p r supple scola ris iherat. id est imitat. ve mā sioni. i. habi tatōi ei. i. s. magi cōbitatō ei ipso si pōt. vt sic ipse co lar i castigat. i. s. magi pñ tia non solum

salutatio: caputq3 inclinet: eumq3 si iubeat assequat: mā sionisq3 ei? si possit se iherat cobabitando: vt sic castigat? nō solū se remozdeat verū etiā si locus affuerit ad euz pñuat iquirēdo. Si autē discipulus magisro suo spyt necessarium ē nequeat exhibere pñtia: tuz ppter mā sionis distantia: tū ppter alteri? rei causā: diciticas sēper la teri suo habeat. pñptiozes cedu lasve qb? diligenter iprimat qd pñcie. pñcie nouerit i timari: ei us q3 explicite inqrat dubitatū. Et si autē idiscrepans pueniēsq3 affue rit pñctio pñmensaliū annua: vel citioz s3 pposituz commozandi uolūtas: salis lignozumq3 i esta te fragmenta: autumnozq3 copia

castiget atq3 mores cōprimat. veruz pro fide etiā cōsuetu. i. lacedat ad eū inquirēdo supple de vñ bys occurrentibus. i. hoc cū locus r tēpus id est opozu nitas circa bec affuerint. Et Notandum ē scuti in su perioribus tactū est. ad hoc vt magister metuat atq3 reueretur debet in se quattuor habere pñcipaliter. pñm q3 sit scia illustratus. r hoc est qd sapientia. xxy. dictum est. Anteq3 loquaris se3 docendo discipulus au diendo. secunduz q3 humilis r benignus. r hoc dicit h3c gorius in canone. hoc h3. xxy. di. tertius q3 sit inotentia decorat? qñ vt ait Hregorius omel. vi. li. q. Cū vita do centis despiciat r eius quoq3 doctrina cōtēnitur. hinc Seneca epla. vii. plus homines oculis q3 virib? credūt. quartū q3 sit experientia certificatus. vt. i. recte doceat r artificialiter pñuq3eq3 secūdū suā capacitatē r scdm cuiuslibet artis exigentia. r bec oia clari in pñcipio. vi. capituli huius declarabuntur.

Et si autē discipulus. In hac pate Bo. eundā tacite que sioni ridet. Et dicit q3 si discipulus nequid addibere magistro suo pñtia ipedit? ac retractus tū pp mā siois distantia tū pp cām alterius rei scuti rī esset necessarius scdm pñm oia. quid agendū. scolaris ipse. supple si bec facere neqat: habeat sēper diciticas has tabulas prom ptiozes. i. promptas lateri. ve p vel cedulā. i. papirēā vel pecozinā. quib? i. vel dicitica vel cedula iprimat. i. inscri bat diligenter id quod sēferit. i. nouerit intimatus. i. de claratū. supple a magistro vel alio quouis proprie sue cō scientie. i. intellectui. quoq3 p. et inquirat. i. iterroget euz. i. magistri habuerit copia explicite. i. manifeste dubita tū. Et Notandū dicitica est multifoliaria tabula dictato ribus apta. Et dīa dictio as. quod rētozum est. ynde qd dā. Clerice diciticā lateri teneas vt amicam.

Et si autē idiscrepans pueniēsq3 rē. In hac pte scda pñe

pris pñcipalis hui? capli postq3 Bo. ofidit quōd scolarib? pñuiddū sit sagaciter i his que cōplexione eoz respiciūt nūc vero dñmōstrat quōd pñuiddū eisdē sit i his r circa ea q3 res exteriores personas subfidātes et famulos cōcer nunt. Et duo facit. naz pñmo facit qd dñm est circa res pñsas. secundo circa personas. ibi. Lotricum rē. Et dīc. Q

vindemie: messe tritram: in ca pñcozno congeriem carniuz: q3 pñficiens est sanitariq3 consen taneum secunduz facultatem in vñuz pponere: ne artocopi mu core anionarius anbelitum isfir met: r vini inspidi acor cordis se creta confundat: carniuz lani ste rancor: salisq3 tritura fetoz in clusus iestina cor: rumpat: ligno rumq3 defectus membra con trabat: r quod deteri? est: ne assi dñis incurfibus ingraffetur an tionari. Abagna vero discipuli ē pmoditas pur facultas suppetit magistratui necessaria exhibe re: ne dñ ei? i. biat executōi rezve naliū idulgeat cōparatōi. Et q3 absurdū est magistratus egestas

q3. i. qñtā pñf taneū. i. con / grui atq3 pñf cīs ē sanitati se3 scolarum cōponere. i. co acernat i vñū fñm facultatē. i. diuitias s3 audi suo dñer minato tēpo / re v3 i eflare fragmenta sa lis atq3 ligno ru3. in autum no. i. i. hoc āni tēpoze copiaz vidēme. i. vñ ni. in messe. i. tempore mes sis tritraz. i. bladū. In cap corno vero. i. i. ea parte āni qua sol capri / cornū ingredi tur congeriez

i. copia carniuz. r hoc dico cū idiscrepans. i. cōcordās atq3 conueniens congerio. i. cōiunctio cōmēsalium affu erit annua vel citioz. i. breuior voluntas secundum ppo situm cōmōzandi. Et huius cām subiungēs ait. Et pñdi cta iō ita cōnquienda sñt sunt temporibz: ne anionaria. i. reuenditor infirmet anbelitū supple scolaris mu core tali langgine artocopi. i. panis. r ne acor. i. corruptio inspidi vini confundat secreta cordis. Similiter quoq3 ne rancor. i. ranciditas carniū lani ste. i. macellary corru pat. q3 p et defectus lignozum cōtrabat. i. gelu cōstringat mēbra: r qd est deterius ne anionarius. i. reuenditor ingraffetur. i. dñet assiduis incurfibus. i. accessibus p reb? necessarius particulariter in dies cōparandis. Deide cui dā tacite questioni rñdens dicit. Sore. d. m ea que dixi mus circa pñuisiones faciendas tā pro scolaribus q3 co rum cōmēsalibus nonne etiam cōmōda sunt si magisro impartiantur. Tu respondēs ait. q3 exhibere magistratui i. magistro necessaria. i. quo ad victum corporis pur fa cultas. i. copia scolaris suppetit. i. requirit: est magna disci pli cōmōditas. Et. ratione subuogens inquit. r hoc iō nē dū magister ipse inbiat. i. intendit e executioni. i. infor mator ei? i. discipuli idulgeat. i. vacet cōparatōi rezve naliuz. Et Nota cit? a. um. i. veloz breuis vt repētū sic in ouido de arte. Arte cite veloz rates remozq3 regunt Arte leuis curr? arte regēd? amoz. r Quat? in sermonib? b? Lita enī mozs vīt aut victoria leta. Et Nota iter aco rem mūcorē nidoz atq3 pedozē b? iheret. q3 p mētro cōtinef. Adico: panis. acor vini. r acor quoq3 carnis. Tū doz ab affata sit carne. s3 pede pedoz. Itē artocop? panis dñ cū laboze facit? ab artos qd est panis r copos laboz. dñ etiā alio significatō pistoz quasi artifex panis. sic apud iuuenalem sumitur cum ait. Salua sit artocopi reueren tia. Indulgere r inbiare inante habitis expozita sunt.

Lotricū aut vetulaz. In hac parte Boetius post p̄di-
cta oñdit qua manerie scolariūbus ip̄sio famulan-
tibus puidēdū sit. Et duo facit. nā p̄mo facit qđ oñm est
quo ad vetulas lotrices. scđo quo ad famulos subdian-
tes. ibi. **D**ospitiū. Et dicit p̄mo. Remotio. i. elongatio
vetulaz lotricū. i. p̄anos lauatiū est appreciāda sūmope

qđ p̄o r̄acces-
sus scz eaz ve-
tulaz qđo est
rarioz. i. tardi-
or tanto salu-
brioz. Et rōez
subdēs iquit.
qm̄ ne dū sup-
ple ipsa vene-
rit suggerat.
i. latēter i au-
rē scolariū cō-
sular aliquid
inquinatum. i.
pollutū quo
scz anim⁹ sco-
laris a studio
vertēret vel
etiam ne ipsa
exbat a māci-
pio. i. famu-
lo p̄molito. i.
iclinato vbi
vetule scz ex
substātia oñi.
Et bociō qm̄
elemētia mā-
cipioz r̄ara
reperit in
agone. i. necesse
stare i qm̄
cus cōprobat rarioz p̄stātia mācipioz reperit. **U**e iter-
iectio maledictio est. **U**e iquā mācipio. i. famulo seducē-
tiā. decipienti i quo scz famulo dilectio dominātis. i. oñi
p̄fidit plenarie. r̄ iuebēdo p̄ra talē dicit. Quid tali fedi⁹
i. detestabilius qm̄ vii. Seneca refert. ipso nihil effica-
tius ad nocendū oño reperit cū sit familiaris inimicus.
Quid etiā tanto scelere granius. q. d. nihil. **N**ō agon.
onis. pugna mortis dī. vii. canis. In agone triūphali. r̄c.
hic autem pro necessitate capium est.

Lotricū aut vetulaz. In hac parte Boetius post p̄di-
cta oñdit qua manerie scolariūbus ip̄sio famulan-
tibus puidēdū sit. Et duo facit. nā p̄mo facit qđ oñm est
quo ad vetulas lotrices. scđo quo ad famulos subdian-
tes. ibi. **D**ospitiū. Et dicit p̄mo. Remotio. i. elongatio
vetulaz lotricū. i. p̄anos lauatiū est appreciāda sūmope
qđ p̄o r̄acces-
sus scz eaz ve-
tulaz qđo est
rarioz. i. tardi-
or tanto salu-
brioz. Et rōez
subdēs iquit.
qm̄ ne dū sup-
ple ipsa vene-
rit suggerat.
i. latēter i au-
rē scolariū cō-
sular aliquid
inquinatum. i.
pollutū quo
scz anim⁹ sco-
laris a studio
vertēret vel
etiam ne ipsa
exbat a māci-
pio. i. famu-
lo p̄molito. i.
iclinato vbi
vetule scz ex
substātia oñi.
Et bociō qm̄
elemētia mā-
cipioz r̄ara
reperit in
agone. i. necesse
stare i qm̄
cus cōprobat rarioz p̄stātia mācipioz reperit. **U**e iter-
iectio maledictio est. **U**e iquā mācipio. i. famulo seducē-
tiā. decipienti i quo scz famulo dilectio dominātis. i. oñi
p̄fidit plenarie. r̄ iuebēdo p̄ra talē dicit. Quid tali fedi⁹
i. detestabilius qm̄ vii. Seneca refert. ipso nihil effica-
tius ad nocendū oño reperit cū sit familiaris inimicus.
Quid etiā tanto scelere granius. q. d. nihil. **N**ō agon.
onis. pugna mortis dī. vii. canis. In agone triūphali. r̄c.
hic autem pro necessitate capium est.

Lotricū aut vetulaz. In hac parte Boetius post p̄di-
cta oñdit qua manerie scolariūbus ip̄sio famulan-
tibus puidēdū sit. Et duo facit. nā p̄mo facit qđ oñm est
quo ad vetulas lotrices. scđo quo ad famulos subdian-
tes. ibi. **D**ospitiū. Et dicit p̄mo. Remotio. i. elongatio
vetulaz lotricū. i. p̄anos lauatiū est appreciāda sūmope
qđ p̄o r̄acces-
sus scz eaz ve-
tulaz qđo est
rarioz. i. tardi-
or tanto salu-
brioz. Et rōez
subdēs iquit.
qm̄ ne dū sup-
ple ipsa vene-
rit suggerat.
i. latēter i au-
rē scolariū cō-
sular aliquid
inquinatum. i.
pollutū quo
scz anim⁹ sco-
laris a studio
vertēret vel
etiam ne ipsa
exbat a māci-
pio. i. famu-
lo p̄molito. i.
iclinato vbi
vetule scz ex
substātia oñi.
Et bociō qm̄
elemētia mā-
cipioz r̄ara
reperit in
agone. i. necesse
stare i qm̄
cus cōprobat rarioz p̄stātia mācipioz reperit. **U**e iter-
iectio maledictio est. **U**e iquā mācipio. i. famulo seducē-
tiā. decipienti i quo scz famulo dilectio dominātis. i. oñi
p̄fidit plenarie. r̄ iuebēdo p̄ra talē dicit. Quid tali fedi⁹
i. detestabilius qm̄ vii. Seneca refert. ipso nihil effica-
tius ad nocendū oño reperit cū sit familiaris inimicus.
Quid etiā tanto scelere granius. q. d. nihil. **N**ō agon.
onis. pugna mortis dī. vii. canis. In agone triūphali. r̄c.
hic autem pro necessitate capium est.

thozal a thoro dem ē. r̄ ē lōga mapav̄l q̄cqd i lecto sternit
C Quid mācipio subtrahēte. Et. In hac parte Boetius
post premissam bonoz famuloz p̄uisione nūc iuebēdo
p̄ra malos r̄ q̄tum cauedi sunt. p̄segrat ponēs tria gene-
ra ex his p̄ce ceteris fore fugienda. Et diuidit i tres par-
tes scđz bec tria famuloz genera. nam i p̄ma docet fugiē-
dos feruos la-
trones secun-
do bilingues.
ibi. Seru⁹ bi-
linguis. tertio
crudeles. ibi.
Seruoq̄ sig-
dem. p̄ima
i duas. naz p̄-
mo facit qđ
dem est. scđo
pposita exē-
plo s̄furnat.
ibi. Lunctos
terreat. Et di-
cit p̄mo qđ fa-
mulus latro
atq̄ fur sum⁹
mope ab ho-
spicio remo-
uouēdus est
quoniā nihil
hoc mācipio
subtrahente
crudelius rea-
perit qđ exē-
plo elimacis
p̄firmas sub-
dit. qđ si exē-
pla peris infe-
lix elimax il-

deliozem se p̄mitens: q̄cqd nico-
strati fidelitas possedit ipsius cō-
missū ē infidelitari. Quid plura cū
negssimi elimacis iselīx puiden-
tia cūcta vidissz sibi suppeditari:
carniū alimēta: pisciūq̄z fomēta
ceterarūq̄z rez venaliū p̄mercia
cūcta i duplo q̄cēnt appreciata
dñicis aurib⁹ iſtimabat: sicq̄z to-
tius substātie exausit icremēta:
nicostratūq̄z sūmā traxit egesta-
tū r̄ creditoz diuturnā exclama-
tōez. **Q**ua n̄bīl amari mēti ip̄i
miē. **U**e creditoz iſanici. **A**dax
mayero nicostrati penuria euz i
mācipij erroris cognitōez p̄du-
xit. **T**arde vero elimacem sup̄ er-
roze suo cōuenit. quo audito sta-
tiz i p̄rumeliosa f̄ba. prupit: dñi
qđ iſiſcerib⁹ mucrone sepelinit:
r̄ qđ p̄o om̄ib⁹z scēū ap̄ſorauit:
dñicumq̄z cor̄p⁹ canib⁹ reliquit

le scolariū infidelis dictus ab eliminando. idest corrodē-
do r̄ hoc dico contrahens. idest accipiens nomen a re scz
corrodendo. hic elimax terreat cunctos supple dominos
ne sibi similes i famulatum coeant. hic nempe elimax
cum receperit munera nicostrati illius sui magistri p̄mo
seruinit ipsi vultu blandiore. idest blando atq̄ placito. r̄
hoc ministrans. idest procurans oia superius de fideli fa-
mulo dicta ad nutum. idest volūtatem supple etiā. qđ p̄
seruinit dico existens fidelis p̄mo tēpore atq̄. dñi p̄mit-
tens se fidelioze fore in futurū sed mente subdola. quare
q̄cqd fidelitas nicostrati predicti possedit cōmissum est
subaudi ad disponendum infidelitati ipsius fcs elimacis.
sed qđ plura euz iselīx puidētia. i. astucia atq̄ calliditas
negssimi Elimacis vidisset cuncta sibi suppeditari. idest
gubernāda atq̄ disponēda cōmitti ipse elimax infidelita-
tis seruus iſtimabat. i. iſtinuabat auribus dñicis. idest ip̄sī
oño oia alimentā carnium oia fomēta pisciū ceterarūq̄z
rez venaliū cōmercia fore app̄ciata. i. emptā plus duplo
q̄cēnt. qua qđ ē infidelitatis rabie tāto iſtitit vt sic bausit
i. i suos vſus p̄uertit icremēta totius substātie. i. facultā-
tis dñice. qđ p̄ r̄ traxit nicostratū ipsū iſumma. i. extre-
mā egestatē atq̄ diuturnā. i. quotidianā exclamationez
r̄ iſfectionem creditozum qua fcs exclamatione r̄ mo-
lestatione nihil menti scz debitoris iſp̄mitur amari-
us. **U**e ergo iſanici. idest furori creditozis. euz aut oia bec n̄
costratus tum extremā egestatem atq̄ creditozum furo-
res incidisset tandem penuria sua ipsū in cognitionem
erroris. idest facinoris sui elimacis perduxit. yero pro

le scolariū infidelis dictus ab eliminando. idest corrodē-
do r̄ hoc dico contrahens. idest accipiens nomen a re scz
corrodendo. hic elimax terreat cunctos supple dominos
ne sibi similes i famulatum coeant. hic nempe elimax
cum receperit munera nicostrati illius sui magistri p̄mo
seruinit ipsi vultu blandiore. idest blando atq̄ placito. r̄
hoc ministrans. idest procurans oia superius de fideli fa-
mulo dicta ad nutum. idest volūtatem supple etiā. qđ p̄
seruinit dico existens fidelis p̄mo tēpore atq̄. dñi p̄mit-
tens se fidelioze fore in futurū sed mente subdola. quare
q̄cqd fidelitas nicostrati predicti possedit cōmissum est
subaudi ad disponendum infidelitati ipsius fcs elimacis.
sed qđ plura euz iselīx puidētia. i. astucia atq̄ calliditas
negssimi Elimacis vidisset cuncta sibi suppeditari. idest
gubernāda atq̄ disponēda cōmitti ipse elimax infidelita-
tis seruus iſtimabat. i. iſtinuabat auribus dñicis. idest ip̄sī
oño oia alimentā carnium oia fomēta pisciū ceterarūq̄z
rez venaliū cōmercia fore app̄ciata. i. emptā plus duplo
q̄cēnt. qua qđ ē infidelitatis rabie tāto iſtitit vt sic bausit
i. i suos vſus p̄uertit icremēta totius substātie. i. facultā-
tis dñice. qđ p̄ r̄ traxit nicostratū ipsū iſumma. i. extre-
mā egestatē atq̄ diuturnā. i. quotidianā exclamationez
r̄ iſfectionem creditozum qua fcs exclamatione r̄ mo-
lestatione nihil menti scz debitoris iſp̄mitur amari-
us. **U**e ergo iſanici. idest furori creditozis. euz aut oia bec n̄
costratus tum extremā egestatem atq̄ creditozum furo-
res incidisset tandem penuria sua ipsū in cognitionem
erroris. idest facinoris sui elimacis perduxit. yero pro

sz ipse nicostat? uenit. i. casz uocant elimace sup errore
i. facinore suo sz tarde. quo. i. qd uerore audito. i. percepta
elimaz ipe prupit stari rrbza prumelioza. i. iunioria. qz p z
sepeliunt. i. fodit mucrone. i. ensen i viscerib? dñi z q pus
obmiserat. i. reliqrar hic secū asporauit. qz p z. religit cor
pus ipz dñici. i. dñi deuoradū. i. laceradū canib? Deide
iuchēs Boe.

huc clima
ce dic. en. i. ec
ce qdū felus
i. petri ipie
tas detestabi
lis. i. detesta
da pditozis p
petrauit scz
magz suū ne
dū bonis fin
gulis expolia
do uerūctas
prumelz af
ficiendo atqz
tādē post ne
cz neqbaria
coz? dilantā
tiū atqz deuo
ratiū rabei reliquēdo.

¶ Nōndū ē qz uenire multa si
gnificat qz his meris coiter recitant. Lōuenit allegē de
cer id sit affimilat. Ergit ad cās uocat z cōpellit inestg.
Pāgit adunat z adunat uenies ē. Itē mucro cuiusqz rei
acumē est. Et dñr a macro qd ē lōgū. vñ sepe p gladio po
nit. Et sūt sinonima ensis gladii mucro spata rōpbea. zc.
¶ Sernū? bilinguis pcul expellat zc. In hac pte Boeti
scōz genus ipzoboz seruoqz fugiēdū fore oñdit. Et oicit.
Sernū? bilinguis. i. fallax z duplex expellat pcul. Et neg
tia. i. fallacia ipz? sui biliguis eminentē. i. apparet deo p
nat stari. i. mor. qūis etiā. i. nō obstat qz si existat diuic?
supple dñr pmitate pāguinitatis vel alio quocūqz vi
culo pmitatis. ¶ Nōndū qz nulla pestis ad nocendū
efficator est qz su? neqz atqz dñr duplex z inimicus. ipse
eni nocet pscitiā dñi atqz fecerat familie meditat. sedu
cit dñz atqz padulatōes ipedit neuideat oziētē scz ne ve
ritatē agnoscat. suadetqz occidēt itūitū z opa tenebraz.
¶ Nō biliguis a bis z lingua dñr sicut trilinguis. z dñr qz duas
linguas loqutur z per sititudinē bilingues fallaces et dupli
ces dicūt qz aliud i corde aliud i ore habent. vñ grecista
Duplicis ac cordis homo dicitur esse bilinguis.
¶ Sernoz sigdē crudelitate. In hac pte Boe. tertiū ge
nus suoz ipzoboz fugiēdū fore declarat. z dicit su? cru
delis etiā fugiēdus est qñ qdē nos Boe. vidim? multos
socioz. i. scolariū icurrere iacturā. i. grane dñū crudeli
tate. i. malicia boz suoz crudeliū. sui eni litiū expulsi
tū atqz pacis destructi. ¶ Nota licet iactura ppe nau
tōz sit rti p quocūqz dāno alioz p z uolētiam illao capi
pōt z sic i pposito captum est.

¶ Creditoribus autē sūma. In hac pte. Boe. circa pdicta
atqz etiā dicēda qdā de creditorib? scolariū iseritv oñ
dat qz manerie circa hos agēdū sit dicēs. Lū neccitas ipsa
coegerit vt scolaris ipse a creditorib? res ipsas p vite su
stetaculo mutuo receipt. qd agēdū. scolaris indē sumope
picipiat vt cōmēdatō sūma sui exhibeat creditoribus
hoc ē vt se sumope creditorib? suis exhibeat cōmēdatū.
qz p z caneat vt fiat solutio. i. solnat debitū pñre. i. stari
de diei. i. termino pagamentū atqz solutōis. scolariū eni cui
copia. i. fortuna nō arripserit supple i bonis ipsis extero
rib? quoz ipsa est dñā. pleno cornu. i. abūdū. iter z affluen

ter. o quā pulcis est trāfactio. i. pñatio creditoris. qz p z
exhibitio. i. traditio suffragij. i. adiutorij affiniū. i. amico
rū. ¶ Nōndū circa hoc qd dñr pleno cornu qz cum hercu
les uellet deducere filiam cuiusdam regis que dicebat
deanira flumini acheloni quem transire debebat i diē
uerfas formas se mutauit. Cum autē yltimo i tauri spēs se
trāformassz
hercules ipso
delecto uauz
sibi cornu ab
stulit. qd cor
pic. i. deo for
tune sacrificia
uit. quo gdes
cornu fortu
na mortilib?
res exteriorez
impartiret. z
hic tractū est
qd dñr fortu
nā pleno arri
dere cōnu zc.
¶ Notandū
creditor dñr q
alienā fidē se

gatur mutuā pecuniā numerādo. Sñalr aut dñr illeg ex
cā qdūqz alienā fidē seqtur. z dñr creditor qz credit debito
ri. debitor uere dñr cui credit.

¶ Prudentis uero scolaris. Hec est tertia pars pme pñs
pncipalis hui? qñti capli. In qua Boeti? postqz oñdit qz
liter scolariū? ipziss sagaciter. puidēdū sit rti circa ea qz scz
ei? cōplexione respiciūt qz etiā scz i his qz res ipsas extero
res respiciūt vt sūt pñone subsidiantes occurrūt. Tunc i
hac parte facit hoc idē quo ad socios. z diuidit hec pars i
duas partes. nā pmo facit qd dñr est. scōo dicitur sua pñe
plis pñfirmat. pñima i duas. nā pmo facit qd dñr est. se
cūdo utilitate dñoz enarrat. ibi. qd meli? zc. z dicit pmo.
Cōstātia prudentis. i. sapiētis scolaris gaudeat semper ali
quo pñorte. i. socio spālī bono nō ficto neqz adulariōis no
z depraualo cui scz scz socio possit detegere. i. apire pñficiā
i. mētē. pñiaz qz scz soci? subueniat i. succurrat supple
scolari fortuna exñte nubila. i. aduerfa. qz p z qz scz socius
exhibeat. i. pbeat se sedulū. i. diligētē subsidio supple sco
lari vigētē. i. pñmētē morbo scz aliquo. z qz disponat. i. ordi
net facultates. i. res ipsas scolaris supflites. i. relictas. z b
si tetra. i. fera caligo mortis affuerit. Qd si euadat uiuus
i. dualēcat possit sustentari pasci. i. alii dñlinari. i. pñoneri
pñolari. i. pñolari cubitū dñci. diuersis etiā pñibus pñu
rari. i. disponi p ordinari ab eo scz socio. z bec i aduerfa
litudine oca sunt. vigētē uero ualitudine. i. finitate z ro
boze gaudeat. i. gaudere ualeat libellis supple suis pñu
tati vt sic ambor oia coia sint z gaudere ualeat qñlūcu
lis. i. dubys z iterrogatōib? doctrinalib? iter eos cā discē
di exortis certati scz nūc arguēdo nūc replicādo aliqz z
alia pagendo qz i scolasticō certamine uilia diuolūtū.
qz p z gaudeat gradati. i. ordinarie cōmēdabili recorda
tione de qua i pmo caplo sufficiēt dñr est cū triplex re
cordatio dicebat. z dico gaudeat pñfirm. i. mutuo z ab
ternatim felicitate castigatōis. i. felici castigatōis vt scz se
mutuo i enozimiaz caritative corrigat castigat atqz re
pñēdāt. z his oibus gaudeat dico obsequēdo dulciter. i.
plane sine omni disturbio varijs z diuersis gencrib? io
coz? pñlio carbonis iquētiis. In terpone suis iterdū gau
dia curia. vt scz mēs amēntatib? atqz gaudiop iocis ab
ternatiz refoceat. qz p z vt itegritas mutue dilectōis

socialis amoris sic. i. talis mōtū maneat. i. pmaneat iter eos
vt. f. ros. i. amor pmanet tps fit istillās. i. pmanet istundēs
vel igitur. i. medio aut tps fit iundās. i. effluens. vero p
sz amor ille focalis existat iebziās. i. faciās z replēs i fine
Vult dicere Boe. talis fit amor iter eos sicut ros q pmo
istillat. scōmōdāt. tertio iebziat. sic quoqz amor eoz i oi
es excrecat.

¶ Notādum q focū hic de quo Boe. i. lra
logtur non vi
scōlus nō bili
quis neqz cru
delis fore dz.
sz ille de quo
Sene. loqūes
ait. Nullū bo
nipoſſeſſe iu
cūda ē fine so
cio. q certe cō
dictōes ppe
tateſqz qz fi
delis amicus i
se hie dz. qū
pma ē qz iui
z ploy idē nol
le idēqz velle
eritat. d quo
pbius. s. politi
coz. Amicōz
idē nolle z vel
le ē. z nullus

¶ Galiſtiū. Amicōz est si veri amici fuerit idē velle z idē
nolle. Secūda est mori p socio. de quo Varro i senētyz.
Pro amico sepe mori contingit. Tertia inseparabiliter
p socio ad herere. de quo Sert. pictagore. Amicū mini
me erat ille q p amico aliqui nisi mori iterueniat separa
tur. Quarta ē noxia pcauere. de quo Apuleg. platonic
li. de politico z ciuili. Socī vulpinus est q socio suo non
pcauerit a piculo z delicto. Perfectū ergo socius est q so
cio suo circūſpectōis adhibet z cautelas. ¶ Notādum
Boe. appellat fortunā nubilā. i. obſcurā siue cecā. depige
gebat. n. fortuna antiquis ceca qm ex iprouiso accedit. z
recedit. vel qz cecū reddit boiez extollēdo eū i pperis et
deprimēdo i aduerſis. z eadē pene verba sūt i de pſola. li. i.
metro. i. cum iquit. Nunc qz fallacē mutauit nubilā yul
tum tē. ¶ Nota teter. tra. trū. i. niger vel ferus. ſic i can
tico. Tetrum cabos illabitur.

¶ Quid n. dulci. ¶ In hac pte Boe. ponit vtilitates que
ex pſoſio. qz fidelis oīum vices. Quid n. dulci. i. in
cūdi. ē. qd ve pſeāt. i. lucidū. qd quoqz meli. ſubaudi. B
sociali amore atqz pſoſio. q. d. nubil. z rōnē hui. ſubiūgēs
ait. qm nulla ad optio. i. pſoſio amoris pſtātis. i. veri z p
fecti pſtāt. i. admittit finē. i. terminū fauoris ſubaudi. sz in
eō duratura. Et tūc antipophorizādo z cuiadā tacite qō
n ridendo dicit. pſoſer. n. g. dſe supra pxime dixiſti q
muna iter focios dz eē queſtūculaz certatio. vep. ſi bec
certatio quādā iuidiā iſſerit nūqz bec focalis neqz erit
diſſolutiua. Ad B rīdēs dicit q si iuidiā ſcōz qd ipſeſſeſſe
euenierit diſcōdo. bec certe gratuita ē qm ē itellec. acui
tiua qre ſocietatis hō nullomō destructiua. ſi ſo ſimplex
i. pſeſſeſſe iuidiā iſſerit qd i vera ſocietate baudquaqz
pſigere phas ē. bec certe eſt pſumptiua ppy auctozis.

¶ Notādū Boeti. i. lra pſeſſeſſe talē rōnē. Illud cuius fa
uor z tranquillitas i eū eſt duratura illo nībī eſt lucidus.

amor ver focalis ē hō ergo tē. maior nota. minor pz i lra.
¶ Notādū circa B q dicit iuidiā ſimplex. ppy auctozis
eſt pſumptiua. iter oīa vicia min. excuſabilis eſt iuidiā qm
vritus ſemp eſt ipugnatiua. hic Tulli. i. rhetorica vritus
comes ē iuidiā. z itē al. ¶ Semp vritus iuidiā ſegut. feri
untqz ſūmos fulgura mōtes. Hoc viciū demonēs bīt bu

nas ſtudij ob cauſaz me miſiſſet:
vniūſi cuſtodeſſe me iucni nō
mine fauonē non a vento ſed a
fauore denominatū. Dic cuz me
iſperſiſſet itinere fatigatū. diuerſa
conſiderantes. creberrime ſuſpi
rantem. queſiuit cuias eſſem. ſe
cūqz me adduxit curialiter conſo
lās. bzeuiter iquirendo ſi ob ſtu
dij cauſaz illucyeniſſem. cuiusqz
pſoſſionis eſſem. cuiusqz ſacul
taris. poſt tridūz noia vicoz. um
oſtendēdo angiporzoz cōſragia
dicens. hic vigenz pſſagia cal
deoz. pſbolomei non latens glo
ria. ariſtorelis ſincera vitas. pla
tonis. pbara diuinitas. zenonis
pſcretio. pſeribonij dilectio. picta

mane iuden
tes pli. quoz
ſily perditōis
ſūboies mū
i. dialterius bo
nū pſſere do
lēs. q. mos
ē oē pſimoz
appetere dicē
tes illud oīz
dy pmo de ar
te. ¶ Sertilio ſe
ges eſt alienis
ſemp in agris
Vicinūqz p
cus grandius
yber dz. Lu
fulgdem vici
rabiez acerb
linoz. v. clau
dian. ait i ma
ſori. Nulla q
es placare pōt
pſerqz auctoz
pſopius. z in
de ozarius

eplis. Inuidia alteri reb. marceſcit optimis. Inuidiā ſi
culi nō iucnere tirāni. Ad viciū tōmētū. qm vt i lra Boe.
ait. ppy auctozis pſumptiua ē.

¶ Cū aut mei parētis. In hac pte Bo. ſupradcā exēplo a
ſeipſo accepto pſfirmat d. Cū puidētia mei parētis miſiſſe
me athenas ad has ſcolas vices grecie ob cāz ſtudy pmit
tēs vt aſſolet parētis eſ. i. vt fieri ſolet pſolari me ſupple
Boe. ei. allogo. i. ei. pſis paucis dieb. i. infra paucos dies
ego Bo. iueni athenis vniūſi cuſtode. z ducē vite mee noie
fauoniū dnoiatū. Inō a vēto fauonio ſz a fauore. i. amore.
Dic nēpe fauoni. cū iſperſiſſet p me ſupple. Boe. fatigatū
i. ſeſſū itinere. z vidīſſet me pſideratē. i. meditatē diuerſa
atqz iſperſiſſe me ſupſpiratē crebrime. i. ſeſſime. rādē qm
iuit cuias eēz. i. cui. gēt. q. p adduxit me ſecū pſolas me
curial. z B dico i gredē bzeuiter ſi ob ſtudy cām illuc ſe
athenas veniſſe. z cui. ſactatis ſupple ſi diues aut paup
cuiusqz pſeſſeſſeſſe. i. ſeie. oſidēdo mihi Boetio poſt tridūz. i.
poſt tres dies noia vicoz athenieſſū atqz pſragia. i. tozuo
ſitates angiporzoz illoz vicoz ſtrictoz vbi ſcole ſtabāt
atqz ſcie exercebant vt qdā ſactiūt. vt pſragia. i. clamores
aut loca clamoroſa angiporzoz illoz poztūz vel vicoz.
Lape qlibet vi. hic demōſtratiue loq. hic. i. i hac pte vi
gēt. i. docent pſſagia. i. futuroz pſſia. Laldeoz baz gētū
z plus certe diuiniatōib. iſiſtebat. hic. i. i B loco viger nō
latēſimo famoſa glia. pſbolomei illi. aſtologi. h ſupple
viger ſincera vitas Ariſto. z bii ſincera qm q ab Ariſto. re
cedit a vitate qz recedit pmetatōz. h ſupple viger pbara
diuinitas. i. diuina ſapia platonis. Dic nēpe plato tāta de
diuinitate ducatur vt i diuin. appellari mereret. hic. i. i
alio loco. ſ. viger pſcretio. i. rōnū cōpſitatiū zenonis illi. pbi
rōnū inqz. qd raturā cireſi nībeſt cōpſobare. pſeribo
ny qz illi. magi dilectio. i. doctrina quā d dilectōe pſerit
pſerat ſupple viger h. h. ſ. alio loco viger pmiſſio pictagore

Capitulum

hulus pbi itatice q pmitus aias iuenit fore imoztales z de
alys coglib' trātre pmittebat di. p se fuisse euforbiū. se.
cūdo talidē. terno herimotiniū. qro pirz. vltimo pictago.
rā. z hāc opinionē fecit' ouidi' methamorphoseos li. 15. d
pictagora sic iqt. Jpe ego me memi troiani tpe belli pā.
toida euforbi' erā cui pectore quodā pēstī i aduerso gra
nis hālta mi.
nois atreide.
Et ozani' i car
minib'. Dñi.
q tartara pan
toidē itez iaz
ozco demissū
zē. Et b volēs
zo. iqt. picta
goze pmissio.
Domeri plos
suppleviger h.
B est doctrina
homeri quā d
bello troiano
pfinxerāt. hic
quoqz vigen
theoreumata
i. regule z p
positōes geo
metricalē eu
clidis hui' pbi
atqz gometre
vnde theoreu

goze pmissio: homeri ylios z la
bor theseos. Euclidis theoren
mata: barediposissima: bypocra
tis scrutinia. hic viger ariopagi
efficacia: legū pitis: ypodromij
cōfusa gloria: circi victoria: pale
stre porētia: cestus fulminatio:
missiliuz clario: nautaz exclama
tio: iunēte peruagatio: coze con
uentio. Cū ergo hec z alia mul
ta fauonij mibi itimasset liberali
tas: quenam mibi esset facultas
quesiuit: quātcqz expense loculi
mibi posset sufficere numero si
tas: cuiusqz discipline esset mibi
pmprior mētis itērio. Oib' sibi
igif per ordinē nissis quoddā me

ma diligēs z apta vboz dscriptio vel regula ēide regule
gometre theoreumata q si aptōes dicte sūt sicuti hec. oē
totū ē mal' sua pte. sifit si ab eqlib' eqilia demant rema
nētia erūt eqilia. B vo supple viger Axiomata. i. pbi pbi
mata mibast hui' pbi q de musica ediderat. vñ anxioma
scōz buigitionē dcatenatio loquēdi d sicut fuit pofissima
p. papiasio dicit q sūt ploga z maxime pponēs i topi
cis. hic aut supple viger apozissima. alia lra bz pozissima
z veri. i. lapte pbatōes. z dā p omis. r. i. q dē capio qdā da
retis illi' hystoziaz troianaz scriptozis q aiaz post exutū
corp' solā vimbā fore asserēbat. hic quoqz viger scrutinia
i. ingitōes pporatis illi' medici. z bñ ingitōes ypoca
tis documēta notat qm p multas ingitōes z experimēta
i artē opatiuā medicinalē deuenit ē. hic. i. i. hoc loco supple
viger efficacia. i. vigor ariopagi. i. vici vbi scōle pboz pfi
stebāt. a quo vico z vion ysi' scūs ariopagita dicit' est. Et
dē ab ares qd est vrus z pagos qd ē villa qm hui' illo scia
de nā discēbat. q. p z ptiā. i. sapia legū viger hic. z ppiē
iuris ptiā d z iurispit'. Post hec puertēs se ad publi
ca spectacula oīdēdo ex ordine sibi singula iqt. hic ē pfi
sa glia. i. ianis ypodromij illi' loci quo pbātur equi ad lu
ctā. Et dē ab ppos qd est equus z dromos grece qd cursus
sonat iēc ypodrom'. i. loc' quo equi cursu pbātur vel se
cūdi alios ypodromij. i. loci dē ambulatorij supple supra
quē boies ambulāt. z dē ponē ab ppos qd est sub z drom
mos curritas. vel ab hyp qd est supra z dromos curritas qz
desup boies currūt z ambulāt qm sunt arcus dē ambula
rij palacioz. vñ dī i legēda sci Sebastiani iust iussit eū in
ypodromo palacy rādū fugitari. zē. vnde ypodromig
dēc' parit loc' bic fit onoden'. victoria circi illi' loci vi
ger hic. p alestra. i. loc' lucte viger hic. z fulminatio. i. la
ctio cestus hui' instrumenti viger hic. est. n. cestus. n. si. u.
riū cū plūbo ifuso quo manus suas pugiles muniūt z se
iūncē cedat. Et dē vulgari vocabulo plūbata. Et latio. i. ele
uario missiliū. i. relopz viger hic. exclamatio nautaz viger

hic Coze. i. ludicris saltatōibz duetio viger hic zē.
Cū ergo hec z multa alia. In hac parte Boeti' postq
ostendit qnō fauonius ipsi cūcta q atbenis publica foret
onidit atqz diuerfas pboz fectas: gubfci i locis studia sua
exercebātur mōstrauit. hic dēsequēter subiūgit qd fauo
ninus ipse Boetiū i struit qno studio atqz q manerie in his
atqz circa qli
ber gerere oz
Et diuiditur i
duas partes.
nā pmo dat ei
plā documen
ta. scōdō circa
ea oia qd am
notādū subiū
git ibi. Nō est
aut digna. pti
ma i duas. nā
pmo facit qd
ocm est. scōdō
Boeti' ponit
tēpus ipsum i
quo atbenas
studuit ibi. Et
deliter zē. Si
dicit. cū mēra
liberalitas fa
uonij supzno
minati itimat
set. i. demon

mozia dignū amicis aurib' istilla
nit: q scz pcatari pecunie diligen
ter ihsiterē: quoniā pudori pscra
neuz est stulte cōmissa dilapida
re: cogenteqz necessitate pudore
me repatriare cōfusi. aliud etiāz
noua via rōnis exoribitans ppa
lanit: vt si alicuius discipline me
isicerē: pzi' diligerēt i spiccerem si
bonis morib' obedirer: liberaliū
artiūqz vbertate titulis polleret:
remotaqz oī negligētia suozum
pnotōi idulgeret: cuiusqz esset
professionis vt per triduiuz eum
diligenter audirem: cunctaqz cō
siderarē: vt si bon' eēt licz balbu
ciēs nō tamē ab eo cederem.

strasset mibi hec oia supradicta atqz alia plurima q forte
breuitatis causa silētio pterinit. quesitū supple fauonius
a me Boetio quēnā eēt mibi facultas. i. rez copia. q. p z
iterroganti cui discipline itērio mee mētis esset ppropior
tādē oibus sibi p ordinē rēspōsis qdā memoria dignuz
amicis. i. amicabilibus auribus istillabat meis. Et hoc p
mū documētū est qd sibi tradidit. f. vt parcatari pecunie
semp diligerēt ihsiterē nō qdē illi parcatari qd galitari
opposita est sed medicorati. Et rōnē subiūgit dē. dilapi
dare. i. iustititer expēdere cōmissa supple a parētibus pten
taneum. i. psonum est pudori. q. d. pudor est cōmissa stulte
iutiliterqz expendere z cogētē. i. vrgente necessitate repa
triare pfulsus pudore. Deide scōz documētū subdit dicēs
Idē etiā fauonius ppalauit aliud non exoribitans. i. aber
rās vel deuiās a rōnis via hoc. f. vt si ego hoc. ihsiterem. i.
imitterē me discipulo alicuius. f. magistri q respicerem
pus bene z maturo silio quērērē si magister illi obedi
ret bonis z scis morib' atqz polleret. i. resplēderet titulis. i.
signif' liberaliū artiū. atqz si sipe magister indulgeret. i.
vacaret puiotiōni qdē scolarū z hoc remota omni ne
gligētia. i. quērērē z pscicērē cuius pfectōis esset atqz per
triduiū eū audirē cūctaqz psciderarē vt si bonus esset: non
discederē ab eo licet balbutierit. i. male loquēti. vel si ceci
tas. i. ignorātia. f. magistri illius existēs nouerca. i. straria
subtilitatis detineret aures stultoz. i. idoctoz simulacro
i. fictōe falsa multitudinie efficeret retrogradus sic vt eū
omitterē supple ammonuit fauonius. hinc qdā notabi
le docm bis adiciēs iquit figdē p certe malo. i. magis vo
lo dehiniri. i. edoceri fructu. i. doctrina balbutientis licet
tediofa. i. tediu i gēneret qz gloriari vulgoze. i. ficto dulce
dine seducētis. i. occipiētis ceditatis. i. ignorantie. Cū No
tandū Boetius pscicēs pdigalitatē scolaribus sicuti et
cui liber nimis eēt dānosam atqz i miserie z gēstatis ite
ritū atqz tādē pudore atqz fabule nedū notis sed z igno
ratiōduātiū summpore parcatari hoc eēt liberalitatem

que i modestia & temperantia diffinit: comonet amplectendā
 Cōsilio carbonis q bis versibus qñ idē pcepit. Ne tibi qd
 desit qñtis vtere parce. Utqz qd est serues semp tibi de-
 esse putato. Cōndū circa banc partē vbi dicit pñs dili-
 genter spicere &c. Libros euoluere seu legere p studio nō
 fufficit sed doctores ydoneos audire &gruit. Si qz ergo
 docet fieri cu-
 piat doctum
 viz eligat euz
 doctoz iusti
 ciciā viā disci-
 pline claudat
 doctuz inqz il-
 le varrone cō-
 sule elige quē
 magis mirer
 i suis qz talie-
 nis. nil. n. ma-
 gnificū doce-
 bit q a seipso
 nil didicerit
 qd etiaz Boc.
 ipse i inferiori-
 bus attestans
 ait. Miserru-
 mi gpe inge-
 ny est vti iuen-
 tis & nō iueniēdis.

Feliciter autē his & alijs secretis
 instructus annis duobz de viginti
 atbenis conualuit: qñquā mali ex-
 pertus ad boni tamen vestigiā se
 per sui anhelans. Non enim est
 dignus dulcoris acumine q ama-
 ritudinis nequit inuiscari graua-
 mine. Berodiani Aristotelisqz
 discipline sp adberens: aliorūqz
 scintillulas diligenter meti mee
 commendauit. Ne paupertatis
 facultati presentis opis deroget
 simplicitas: pfundat desperatio:
 affligat desolatio: quoddam cū-

Ne paupertatis facultati pferis opera. Nec est secūda
 pars pncipalis huius capli i qua posuit Boc. determina-
 uit de sagaci scolarū puisione: & hoc quo ad eos q reruz
 copys pstat atqz necessarius oibus pleno cornu abūdant:
 nūc vero facit hoc idem de his q pauprate grauati quoti-
 dianū victū labore atqz industria pcurare cōgūtur. Et oi
 uidit bec pars
 scda i quatuor
 partes. nam p
 mo pzonitit
 pauprati ipsi
 cōsulere atqz
 documentis
 quoad possibi-
 le fuerit obui-
 are. scdo pluri-
 ma enarrat q
 vplurimumū
 scolaribz penū-
 riat atqz egesta-
 tē inducunt. &
 hoc ideo vt fa-
 cilz remedia
 in pstrariū sub-
 ministrat. ter-
 tio cōtra qdli-
 bet pdictozū
 etozum nature commune dignifi-
 diximus examini cōmittenduz.
 Cum autem scolaris egestas di-
 uerso procedat intuitu: tum pro-
 pter affinium tenacitatem: tum
 propter eozum inundantis pro-
 celle penuriam: tum propter vi-
 trici inuaminitis inconstantia: tum
 propter germane nobilitatis istā-
 tiam: tuz propter ipsius primo-
 geniti milicie nimiam incuriā: tū
 propter familiaris aduersionis ver-
 sutiā: generali stemaie perusi
 dignum diximus consulenduz.

psiliū administrat. qro ex his oibus qua manerie pferē-
 da paupras existatcludit. scda ibi. Lū ē. tertia ibi. i. pa-
 retū detestabilis. quarta ibi. Sit ergo tuta paupertas. &
 pmo dicit. nos Boetius dignū diximus cōmittendū exa-
 mini. i. declarato illud qd cōmune est nature cunctoz. &
 hoc ne simplicitas paupertatis deroget facultati pñtis ope-
 ris atqz desperatio pfundat atqz ne desolatio affligat. qñ
 diceret. Sūt plurimi q forte ob iopiā atqz expēfay carē-
 tiā studio vacare despiciūt atqz sic qd natura donauerat
 egestate atqz rez penuria depauiat: ne quēquā paupras
 bec ab hoc scō pposito subtrahat nos Boetius diximus
 dignū & rōni psonū pauprati scolarū quoad possumus re-
 medys obuiare. Jtē duco plura significat vt hoc metro
 notat. Duco desponsat reputat trahit & pponit dat. Jn ista
 vero idē qd reputare significat sicut i lris scribit. dignuz
 diximus vobis intinandum &c.

Lū aut scolaris egestas. Jn hac parte Boc. enumerat
 ea q vplurimum scolaris i penuria atqz egestatē prabunt
 & diuidit scdō q ponit partes eoz q egestatē cānt. Et dic
 aut p h cū egestas. i. penuria scolaris pcedat. i. caufē di-
 uerso intuitu hoc est ex diuersis causis. tū. s. pmo ppter te-
 nacitatem. i. paritatem affiniū. i. tam parentū q amicor. tuz
 supple secūdo ppter penuriā inundantis pcelle. i. fluctua-
 tis & periclitatis miserie eozū. tū supple tertio ppter
 inconstantia inuaminitis. i. adutorz vitrici. i. patrini vel pa-
 triastri. tū supple quarto ppter istātiā germane nobilita-
 tis hoc est ppter despōsitionē sorozis. tum. i. igno. ppter
 igitur. i. negligentiā militie. i. dompantiū pmo geniti. tuz. i.
 sexto ppter versutiā. i. pzonitatem atqz deceptionē aduul-
 nis familiaris. Lū ergo supradicta oia sint que plerūqz pe-
 nuria scolarū pcurant: nos Boetius dignū diximus. i. re-
 putauimus psilēdū supple scolarū iopie generali stema-
 te. i. discēdi ordine. C Notay vitricus patrinus vel patria-
 ster est. s. q vxorē ex alio viro filiū vel filiā biūtē duxit et
 corripie penultimā. Un Quidi de remedijs. Vitricus est
 gladius & acuta dimicet basta. Nouerca aut ē q maritū ex
 alia vxore filiū vel filiā biūtē duxit qz vt plimū iustas di-
 clin. vi qdā. Haudet i afflictos scire nouerca prās.

Nota circa hoc qd dicit. Malo fig-
 de balbutiētia &c. Nemo scdm exteriorē apparentiā quā
 nā sibi idēdit aspernendus est quādo ignorat virtus itra-
 nea auctoritate ecclesiastes. ii. Non laudes pñs ipē sua
 neqz spernas hoiem i visu suo. & catho moralis. Corporeis
 exigui vires ptenere noli. Cōsilio polet cui vim natura ne-
 gavit. Interdū n. pñsiosa sūt paritē conspiliū vascula
 vti gēne lapilli qz testatur. Sic etiā q sagax natura bal-
 butiēt vtiqz vicio subtraherat quādoqz psilio atqz itelli-
 gētia yberioze refartit. Jnde vulgare hoc. Meliora sūt
 vulnera diligētis qz fraudulētia verba bladiētis. C Nō
 balbutiētis i superiozibus expositū est. & c. i. ea parte cū
 de violētia agebat. Simulacrum imago vel effigies of. &
 of a simulor. as. quas rem alr ostendens qz sit.
 Felicitat aut bis & alijs secretis. Jn hac parte Boeti
 ondit qto tēpore post superiozē instructionē fauony athe-
 nis i pñno studio pñaserat doctrinis pñoz isistēdo di-
 cens. ego Boetius instructus. i. informatus bis supple pdi-
 ctis & alijs secretis. subaudi ab ipso fauonio qualui. i. pñmā
 statbenis annis duobus de viginti elegātia est. i. annis. i. 8.
 q sunt viginti deipis duobus. anhelās. i. itēdēs semp ad fa-
 stigia. i. sumitates boni. i. virtutis & sciaz. qd etiā mali
 .s. ant egestatē aut penurie aut etiaz opprozy exptus fui.
 i. passus fui. Et idē qdā subdēs puerbiū iquit ex his. Jt
 le. nō est dignū acumine dulcoris q nequit inuiscari. i. iur-
 retri grauaamine amaritudinis iuxta illud. Dulcia non
 meruit q nō gustauit amara & seguit quoz pñoz docu-
 mētis atqz istitutis tāto tpe iugulauit dicēs. ego Boc.
 adberēs semp istitutis atqz traditōibus berodiani illius
 pñi atqz aristotelis illius pñi cōmēdauit mēti mee scintil-
 lulas. i. documēta & traditōes alioz pñoz &c. C Notā
 dū q berodianus summus fuit ille grāmāci scolaris atbenien-
 sis vti qdā vifum est quē & apolloniū pñianus isecu-
 tus est. fuerat. n. illi duo vt pñianus ipse i maiori testatur
 excellētissimi apud grecos grāmāci. sed de Aristotele
 atqz eius laude satis i superiozibus dicta sunt cū de loz-
 gicis istitutis ptractatū est: sicut qd fastigiū sit ibidē dictū
 est qdare ibi videas.

Capitulum

Carentia detestabilis est. In hac parte Boetius post enarrationem eorum quibus scolariis ipsi viximus pauperas imitatur. nunc remedia ad quodlibet oportuna subiungit. Et diuidit in sex partes. Primum remedia sex causis paupertatis inducitur. approbata. Secunda ibi. Inundans. Tertia ibi. Obsequio. Quarta ibi. Germanici festiuitatis. Quinta ibi. Germane nubilibus. Sexta ibi. Tenacitas.

Parentia detestabilis aduicia tenacitas per instantia promouitur. tediousque affaribus plerumque dissoluitur. fletibusque tepestiuus delinquit. promissis fallacibus plerumque excitatur. munusculis affectuosis dissoluitur. adulatione si tepestiuus fuerit profatur. si minus solidatur. adamantina licet fuerit exemplari commouitur. destituitur. aliorumque rogantibus excitatur. Inundantia puelle penurie per laboris incrementa proprii obtemperandum est.

A. odiosa atque aduicia. i. auara tenacitas et bene aduicia ex similitudine dictum est. aduicium enim curuū sonat. vii. Curuū se paret quod aduicium crescere dicitur. Auaricia quoque nimia sua inflexibilitate et tenacitate merito curuū dici debet. unde aduicia tenacitas. i. auara paritas parentis promouitur. i. dissoluitur et flectitur instantia subaudi multa pecunia. i. supplicatio nummorum pro et dulcescit et promouitur tedious vbi subaudi deperatius frequenter geminatis et ex instantia nimia replicatio ne etedium ingerentibus. et plerumque. i. sepe supple tenacitas ipsa parentis dissoluit affaribus. i. ornatis et politis psumptio nibus filiorum. quod per et delinquit. i. promouitur fletibus tepestiuus supple loco et tpe atque quicque tenacitas ipsa excitatur fallacibus. i. falsis promissis. filii dissoluit iterum munusculis. i. donis affectuosis. i. affectatis. etiam profatur. i. ingreditur peius adulatione. i. blandimentis. et hoc si tepestiuus fuerit supple loco et tpe atque congrua manerie. quod si minus. i. non fuerit subaudi tepestiuus ipsa adulario: certe tenacitas ipsa solidatur et penit. et insup tenacitas ipsa parentis penit. destituitur. monitum. i. psumptione exemplari. i. exempla adducere. licet per quibus etiam fuerit adamantina. i. auarissima per similitudinem dicitur. sicut. n. adamas ferreus attrahit. sic quoque parcus et auarus continuo rebus non habitis insistit. filii quoque tenacitas parentis etiam excitatur. i. mouetur sepius rogantibus. i. intercessionibus aliorum. i. amicorum. **C**onundans scolares ipsi curia parentes et amicos tenaces et parcos difficile flecti quoniam sicuti gutta circa lapides durissimos se hinc deinde respiciunt. n. non vi casus atque poderis gutta cauere lapidem sed assiduitate et instantia. sic etiam parentis paritas licet non vna sola instantia flecti atque delinquit possit ipsa saltem nunc decies immo pluries geminata valeat delinquiri. quod si huic assiduitati et instantie ars affuerit certe in melius opus perferabit. nam ut iquit per philosophus. Aristoteles fragit et fortes dirunt vires. Arte cadunt turres arte lena onus. et ite Quidius de arte. Arte citeve logrates remouet regitur. Arte leuis currit arte regedus amor. **C**onundans scos thoma scda scde. q. iij. Inter placidum adulatoris et blanditoris hoc iterum. Placidus. n. ille est gloriola itentore delectadi logtor. Sed blanditoris itentore lucris psequedi. Adulator vero coiter virisq attribui solet. verum est quod vnum per reliquo apud auctores sepius reperiuntur. **C**onundans puelle penurie. In hac parte Boetius ponit

secundum remedium per secundum quod est parentis iopia atque pauperas. et duo facit. nam primo remedium ponit. scdo quod circa hoc notandum modius subnectit. ibi. Cauendum est. n. dicit quod si parentis itoque egestas obtemperandum. i. soluedum est penurie. i. miserie inundans. i. abundans vel picitatis et fluctuantis puelle periermetia. i. augmenta laboris videlicet scripturam

scripturam: trituras colligendo: areas mundando: ad tempus seruando. Si tamen ingeniosa scribendi facultas motum coegerit voluntarius: necessitatis stimulum dignum durimus ibibere. Cauendum est tamen ne delictos mentes excitet appetitus: lucrumque enernet srenofus: communiter scribentium prodiga raroque fidelis defraudet adulario: familiarisque sinistra visu vel auditu ebibat quod scribentis dextra promol

re stimulum. i. pucturam necessitatis. i. idigentie subaudi scripturam. et si factas. i. are ingeniosa coegerit. i. impulserit motum voluntarium. i. ipsa voluntate supple ad si faciedum. **C**onundans pauperas hoc de quod in primo remedio itedidit et si supra vires itedat pariter tamen sufferenda est. Exemplo maiore nroque paupertate placida atque accepta ob amore phie i dies excoluerit. sic diogenes philosophus per refert Seneca paupertate gaudere voluit. paupertateque potetias scilicet superare. Erat nepe alexander oia possidente potetior cum plus eum quod ille nollet accipere quod alexander dare posset. Usus enim solus erat per bieronum per iouinianum refert duplici pallio propter frigus. Peram per cellarium buit atque claua ob frigiditate senectutis sustentanda. verumtamen quoniam nunc ipsa aliqbus indigere quibus ad philosophorum validius sustentet congrui est ut quod fortuna ex rebus exterioribus assuiperat labore atque industria progra ut sic ficuti i superfluis nam non abundat sic quoque necessarius baud quaque deficere dinoscat. labores vero et industrie quibus hec necessitas reprimi fuit quod si area locum ad excuriendum frumeta aptum vel ob tabulaz equitatis. vel domoz latitudinem. ide areola diminutiuum. quicquid tamen modo capiat bini proposito applicatū puta.

Cauendum est ne delictosus. hic Boetius circa primo deum remedium quod notabile obseruandum subnectit. et diuidit in duo. nam primo facit quod dicitur est. scdo exemplo dicta expolat. ibi. Sbleeonis negria. Et dicit Boetius quod his supra dictis et pcepit i scribendo summopere cauendum est ne appetitus delictosus. i. voluptuosus et luxuriosus tamen ea luxuria que i ornatis est quod ea que i comestationibus atque coitu consistit iuxta satiricorum partitioes quicquid tamen sit cauendum est ne mentes scolares excitet. i. moueat supple ad aliq turpe gaudium atque sic enernet. i. exibat fudum et eradicet lucrum srenofum. i. attractiuum et deceptiuum. cauendum quoque est ne adulario. i. blanditis prodiga. i. larga quod ad excessum. quod per raro fidelis defraudet supple metere scolari. quod. o. cauendum est ne adulatione et ficti oblectamentis scriptor tanto insitit ut si studio le posteroze destituitur. quod per summopere caueat ne sinistra familiarum ebibat. i. subtrahat visu vel auditu quod. i. loc illud quod promouit. i. inlucrat dextra. idest

do. i. scribendo. alla ista bz scripitado trituras. i. menses colligendo. et ob tritura are ro. qz teritur i area. Areas. i. domoz et alio ru locoz plantaciones mudas. do. filii fudiendo ad ipsa. sed tamen inter oia hec nos duci mus. i. reputaum dignum ibibere. i. cobibere et refra-

labor & fidelitas scribetis. C. Nondū circa istas tria sunt mala q̄ principat̄ scolares sicuti & quelibet ab abusu q̄ & stoz terrere debet. Primū ē spūaliū bonoz p̄p̄t̄ q̄ abusu hūc p̄legat̄ vt p̄s de elau. genesis. 25. q̄ p̄ lētis p̄mogeni- tas vedit oīa. Scōs est paup̄ras vīq̄ ad mēdicatē. hoc p̄s i filio p̄digo. luce. 15. q̄ post dissipatā substantiā ad tantā penuriā deue- nit q̄ cupie- bat rep̄lere v̄e trē de porcoz filiquis i se ne mō illi dabat. Tertiu ē rapi- ne petri & hoc tāgit catho- cū dicit. Utere q̄stis sed nevi dearis abuti. Qui sua cōsu- munt cū deest aliena sequun- tur. C. Nōn- dus circa b̄ q̄ dicit sirenosiū lucrū. Sirena vel siren mō- strū marinū ē q̄ dulcedi- ne fūcantus nautas ad se trahit & submergi facit. hinc a sire. i. tractu oīm ē. Sic quoq̄s lucrū dulcedine sua hoies ad se attrahit atq̄ tāde attractos i gehēnā pducit. quare oīm ē. p̄ pecunia tua tecū sit i p̄ditionē. bñ ergo lucrū sire- nōsū of. i. attractiū & dolosum.

C. Glebeonis negcia nō obstat. Dic Boe. exēplū p̄dicti subnegit dīcēs. q̄tū cūq̄ & i cōmōdū discēdē i v̄tūl de cre- mē negcia glebeonis illi scolari nō obstatē ḡra. i. fauo- re. parētē. i. parētis mei q̄ sit gratiosus exiritit contulit supple vt statim subiūget mibi Boetio militāti. i. studēti sub herodiano. i. sub ipso magro. nihilomin⁹ nos Boe. de- ficiēte nobis plerūq̄. i. iterdū igniculo. i. adiutorio p̄rni cē- sus dignū dūrim⁹ mitigare more. i. remedio p̄parato. i. p̄- misso microzē. i. tristitia paup̄ratis aliqd ip̄mēdo. i. scri- bēdo arbst̄rās tuci. i. securi⁹ degere nos iuitū. i. i labo- re & paup̄rate q̄ arripē itinera longi laboris repatriādo. Deide Boe. i cōmōdā fibi a p̄faro glebeone illata. enūme- rās dicit. b̄ q̄ cū nos Bo. vitā n̄ram labore manū sic p̄- p̄fēt lucraremur. negcia & sinistra prauitas glebeonis i- timauit. i. nōificauit affmib⁹. i. parētib⁹. atq̄ amicit. sup- p̄le meib⁹. i. iuitū me Boetiū pestiferis sedib⁹. i. i. ca- bedris pestē i ferētib⁹ scriptoz. i. catbedratiū. atq̄s iei- mauit me glari. i. q̄ glariar diuī lucrō. i. i lucro seducē- ti supple q̄ admodū sup̄ius oīm est. qd vltro intentio- i. amor parētis exis plerūq̄. i. i. p̄p̄t̄ p̄mptio ad malū sup- ple op̄inandū de filio q̄ ad bonū euapozauit. i. euauit & exalauit. igne. i. ab. igne i triseco. i. ab ira icēsa subordinan- te glebeone supradicto. q̄s p̄ i supple iitēto parēt sic vt p̄fēt euapozata atq̄s q̄st exalata p̄uauit me subfidio so- lito. i. lucro. & hoc p̄us q̄ exitis. i. finis & rei v̄itas p̄bas- set. i. manifestasset acta p̄ me p̄p̄rata. & item amētia. i. parētū nō declinauit imo i dies iualuit. q̄ p̄. i. iustitia p̄cū- penitus p̄fecit i nullo. qd ampli⁹ traditio delatoz. i. ac- cusatoz. i. glebeonis remanēt notozia. i. manifesta post bimatiū. i. post annos duos. sed traditio ipsa nō recessit. i. euasit iusta. i. i. punita. C. Notādū q̄ iter vicia cetera de- tractōis viciū maxime odibile cēfendū est qm̄ p̄mū i

cerat atq̄s fūdit. aut. n. bona dimini it aut occulta de- negat. aut falsa crimina iponit. q̄s obres sapiēs admonet eccl̄iastici. z. ne p̄ocicio iniustis. s̄p̄ozes nos exibia- mus ne forte assiduitas sua i famari ip̄p̄erū p̄peria mur. Lauēdū ergo sumoge scolari b⁹ est ne talib⁹ se asso- ciēt. vt sic qd Boetio glebeone subordinate p̄igit se a si-

intrinseco. solitoq̄s p̄uauit subfi- dio: & p̄mūq̄ exi⁹ acta p̄basset: nō declinauit amētia: p̄cūq̄ i nul- lo. p̄fecit iustantia. post bimatum delatozis notozia traditio remā- sit: sed non inulta recessit. Obse- quio vitrici si nequeat solari fa- cilitas: ininis v̄roget: tractuq̄s tē- pestino p̄minat: vt iocosa p̄culi docet transactio. Germani festi- uantis i curia exēplari i mitigetur eulogio: ip̄sūq̄s p̄p̄iuitatis am- mōitū corrigat verusitua vel amē- tia reprimat. Germane nubilib⁹ annis affini quātorū⁹ obtrēperan-

milib⁹ penite- ant n̄ causse. Itē bimati. i. spaciū duozū annoz. i. bien- niū. Et dī a bi- mus. ma. mū. qd cōponit a bis 2 ann⁹ q̄st duoz annoz zē. Itē dīator. i. acculatoz. & dīa defero. i. aculo. vñ. z. machabeozū. 4. Simō aut p̄dictus pecu- niar p̄rie i v̄- latoz zē. C. Obsego vi- trici si neqat solari facul-

tas. In hac p̄te ipse Boeti⁹ ponit tertius remediū & ter- tiū qd est vt p̄mū egestatis scolariū p̄curatiū. i. vi- triciū atq̄s auoz tenacitas. Et dicit q̄ si facultas supple scolariū neqat cōsolari. i. iuuari auxilio. i. subfidio vitrici. i. z auoz qd agēdū. dico q̄ tenacitas hōz dōceget. i. di- minuet minis. i. p̄minatōib⁹. q̄s p̄ cōminuet sup. quēad- modū p̄missū ē. tractu. i. motu tēpestino. vt. i. quēadmo- dū iocosa trāfactio. i. opatio. p̄culi illius magr docet. Itē derogas. as. re. maledicere dīrabere vel p̄minuere. p̄p̄te nō i toto ē. ff. de v. obli. l. derogatoz.

C. Germani festiuat i curia. In hac p̄te Bo. ponit tertiu remediū & tertiu ipedimētū qd ē vt frequēter penurias scolariū iimitit di. Incuria. i. negligētia germani. i. fris- festiuat. i. festa q̄ridiana p̄dīgalr celebrātis mitiget. i. castiget eulogio. i. p̄mone p̄suasūo blādo atq̄s dulci. p̄mo- ne inq̄s exēplari. i. exēp̄lo pleno. q̄s p̄. verusitua. i. iustitia negcia subandi germani p̄fati. corrigat amonitua. i. amo- nitōe p̄p̄gati. vt dep̄mat amētia. i. stulticia. i. curie. b̄ ē negligētia. C. Nōndū qm̄ p̄ filio essendū cā est nutriendū atq̄s disciplinē iter oīa que correctōi atq̄s eruditōi filioz magis p̄ficere atq̄s p̄desse vidēt sola ē p̄nalitas a tenera etate filioz correctio atq̄s eruditio. nā q̄ bene erudiunt i etate tenera q̄ p̄fecit iura de facili ad bona inclinant. nō ē tñ sue correctōis regule nūma feritas iherenda. qm̄ licet filios corripe bonum sit: exterminare tñ ipsos non licet q̄ tūc paternalis disciplina p̄dest qm̄ clemētia adest. sed p̄obdolo: i. b̄ iustitiae neq̄s disciplina neq̄s clemētia stu- dy corrigunt. q̄ sit vt qm̄ iherat ex eoz letari opib⁹ quōlibet de solatiū. q̄ si tarda atq̄s sera tūc adhibeat correctio bec nō arduo sed blādo solū clemētia minifret. Itē ger- mani p̄p̄ie dicūt q̄ habēt eādē matrē sed diuersos pa- tres quasi ab eadē genitricē manātes. dicūt tamē etiā q̄ eundē patrē & matrē habēt. Itē eulogiū exp̄positū est su- pra vbi de p̄p̄bilitate agebatur.

C. Germane nubilibus annis affini. In hac parte Boe. ponit aliud remediū p̄tra qm̄ i ipedimētū paup̄ratis scolariū iudiciū qd est sororis nubilitas. & diuidit i tres

partes. nā pmo remediū ponit cum cause subiectōe. sed
eos iuebit q ob icuriā pudori castitatis nō indulget. ibi.
Quā. tertio qdā exēplū circa p̄dicta subiūgit. ibi. ob
perādē. r dicit pmo. Nō sī solaris in penuria existat atq
tps nubilitat. germane. i. fororis p̄p̄iū sit os sup̄edere
p ea vice vt forori de m̄monio p̄uideat. qm̄ germane

dum est. ne per icurie viciūz rosa
p̄imula pollice carpat indigno.
Q quā fororis p̄mēdāda pudor
is p̄fessio. bolēdaq; p̄rarū p̄mis
sio veluti vultū deturpātis pudor
re plena pulpe refecatio. Ob
perādē germanitatis insignia se
cundū theofrasti simacūz ycono
mū nō sub silētiō p̄mittendū ē. q
vtroq; parentū viā vniuerse car
nis īgresso iminentis ifamie ger
mane p̄statiā dotis b̄nficio mari
tauit. seq; fortune meatib; obni
pe p̄mendauit. Elisie marito nau
fragiū surrepto simacum fratrē
foror insequēbas elisia in multis
seruendo. meritorūz simulacro
cuncta simacō ministrabat. Mā

Notādū
circa hoc q dicit p̄mula rosa. Virginitas ipsa nomen ho
norabile est q̄re non imerito rose p̄parat nō qdē simpli
sed honorabili. s. sī bonis opib; illustret. nam i euāgelio
virgines qnq; fatue legunt q̄re ex sing virginitate itroiti
ad ianuā celestē mēuisse nō credunt. pulchre ergo est eē
v̄ginē. s. pulchri multo sicuz virginitate opibus flozeant
sacris. nō ofoni nūc meditatōi sedulo mēte exponēdo
bus. n. hīero. ad eulochiū teste v̄ginēs debēt eē occupate.
Q quā fororis cōmēdanda est pudoriz rē. In hac pte
inebit p̄tra eos q ob negligentia castitatis non p̄uident
r dicit. Q q̄ cōmēdāda est p̄fessio. i. obleruātia pudoris
fororis. q. p. r. q̄ bolēda est cōmissio. s. y. i. p̄pudicitie do
lēda inq; veluti refecatio. i. p̄fessio pulpe illius carnis sup
flue deturpātis vultū pudore. C. Nōndū deus nālri i mu
lieribus p̄recūdiā poluit vt ipse ad p̄ctm̄ r ipudicitia p
uocare formidēt. q̄ ad tēdētēs antiquoz plurime itantū
scōz carnem viuere cupiētes pus mozi maluerūt q̄ virgi
nitatis flozē sedo cōmāculare accessu. nec soluz xpianoz
glia exēplis h̄az referta est sed r paganoz xps p̄ius igno
ratiū. sic apud valerū maximū greca qdā hippo viat p
dere maluit q̄ pudicitia deturpare. sic r pelagia que vt
fert Ambrosius. c. 3. de virginitate cū esset annoz. 15. r p
donibus circūseptas se uideret m̄re absente suisq; sobab
i aquā fēp̄icit malēs mozi q̄ violari. sic quozq; romanoz
Lucretia quā i epitaphio ouidi; bis v̄sib; cōmēdat. Cū so
deret gladio castū lucretia p̄ce. Sanguinis r torzēs egre
deret ait. Testes p̄cedāt nō me fauisse tirāno. An v̄s; tā
guis spūs aū deos. Quā b̄i p̄ducti p me post fata loquē
tur. Alter apud manes alter apud sup̄eros. Et licet bec vi
ro nupta fuerit. maluit tñ gladio occidere bec suaz pudici
tiā alteri cōmāculare t̄boz. Est q̄ sume cōmēdāda foro
ris pudicitia atq; ipudicitia quōlibet p̄olēda.
C. Obreperādē germanitatis insignia. In hac pte exēplo

qdā sup̄iora corroboret. exēplo inq; a simaco yconomo
accepto q p̄maritāda forore oīa bona tradidit. q. d. sic r
scolari vt fororis p̄ualeat pudicitia atq; iusto m̄monio
cōbineat patēda atq; sup̄portāda p tpe est penuria ne for
te vt sup̄a dixerat v̄gitas alieno atq; indigno viro macu
let. dicit q̄ nō ē cōm̄itēdū silētiō. i. nō ē t̄acēdū simacū

yconomū si
lium scōi theo
frasti illi; bo
minis sup. q̄.
to amore atq;
fidelitate se
būerit erga so
rozē suaz Eli
siā m̄monio
collocādā. r B
ob insignia tē
perandē ger
manitatis. q. s.
simac; vtroz
parēte īgresso
vias vniuerse
carnis B ē mō
tuo vtroz pa
rētē. r est ele
gās satis loca
tio. maritauit
cōstantia qm̄
vt segur iā. p
maxima infā
mia extitit
germane. i. fo
rozis iminētis. i. iā machinate ifamie b̄nficio dotis. q. p.
r. supple idē simac; cōmēdauit se meatib; fortune i totū.
q. d. totā facultate simac; ipse forori dotē p̄stituit nūb; q;
plus retinēs meatib; se fortune cōmēdauit. s. qd vltra.
Ad rito fororis. i. helisie surrepto a naufragio belisia ipe
gtur. i. vndiq; segē frēz suū simacū i m̄li fūēdo. q. p. r.
belisia ipsa ministrabat vt simacō q̄st ad iopīa deuēto cū
cta necia simulacro. i. silitudine meritorūz B ē i recōp̄fāz
ministrare dotis. nāq; p q cū deēt facias vt ampli; p̄
nil m̄lstrare posset exponēbas. i. belisia secreti; flozē. p̄e
carnis illecebris. i. luxib; atq; delectatōib; veneris. s. vt
vitā fr̄ lucrare. r. p̄a nēpe maluit. i. magl voluit succūbe
re vicio icurie. i. luxurie q̄ disrūpe sedus. i. amorē frater
ne p̄statiē se. s. belisia viua p̄manēte. neq; ēt ipā belisia p
māst retrograda ab īcepti. i. p̄missis donec r q̄sq; termi
nauit īchoata sine ydoneo. i. decēt. q. d. belisia bec r s̄līa
itātū eregit atq; bis oib; iūitit q̄sq; frēm a suis miseris
p̄luis liberauit. C. Nōndū circa B qd dicit simacūz ycono
mū. B. n. forte sibi nomē fuit. v̄l qm̄ disp̄sator extitit. yco
nonon. n. v̄l econom. r veri; q pecunie frugū r oīuz que
possident ē disp̄sator. ide econom. ma. mū. Xenophōt
pulcher liber ē a nobis gubnationē v̄lle v̄l disp̄satiōem
vniuerse dom; Tullio it̄p̄tante designat.
C. Tenacitatis idultrie. In hac pte Boc. sextū r vltimū
remediū d̄ sextū ipedimētū paup̄atis scolariū ductuūz
pōit. Et diuidit i duas ptes s. duo remedia. scōa ibi. Nā
qd sub bis rē. pmo dicit q si domestica fuerit sūptio
factatis atq; penuria iminēs qd agēdū. succurrēdū inq;
r hūc domestice aduersioni. i. paup̄atis rudimēto. i. docu
mēto idultrie. i. aultitē r cautela tenacitatis. i. parcitatis
subaudi ne. s. cuiq; pecunia mutuet. Et B iō ne diligētia
pecunie mutuate. i. p̄stite iūdat. i. imitat bilē. i. iā. bilis
n. p̄ ira sepe posita ē vt bec ēt sup̄; expōsta sūt vt p̄l

supplene diligētia dferat eāz officii. i. tribulatiōis pugne
vel discentiōis alteri? rei. Deide fz remediū subdēs dīc. q
si scolarī b agere minime possit qn oporteat ipz pecunias
suas mutuo dare. qgd tūc fiat: cū supple b nequz fuerit
caute p sīderādū est sub bis. i. his pīstatiōib nē pīssila. i.
paucā r modica tenacitas rez i pollez obstipet. i. inclinet
vultū iudicio

i. signo rubo-
ris. i. verecun-
die. r dico ru-
borū qm sicut
mors pallois
sic verecūdia
rubozif ecātia
Ult ofe boe.
cū ipe scolaris
neōio pecuni-
as suas pītare
cogat: caueat
tū rebus suis
vt aut fideius
fore aut pigno-
re securus exi-
stat. Et nō ob-
stāte qto mo-
dica fuerit
mutui copia.
qm pīerūq. i.
sepi? fortioza
tabulata. i. edificia
vinosunt ruere
lesione vni? scintilla
le. nimir ergo si parua. (¶ Notandū Boet? i hac parte
sumope distūdet pecuniāz pīstatiōez atqz mutui datōez
licet ad hoc tam diuina qz etiā humana obligamur lege:
qz bē ēt a cathone i lege consultiqz est. Mutui oā. sed
Boe. qd tandē ridem? Rīdēt lz ea ita sint vt pīmo
idigēt ad mutui pīstatiōē legib? datū diuinis qz nālib? re-
neamur vt necitatib? suis caritatis bis mediātib? pīu-
lamus. Boe. tū respiciens plerūqz ex bō pīstatiōē lites r
discordias exoziri iūz vulgare illud. Si rē cedas non re
habebis. Si rehabebis nō tū cito. Si tā cito nō tā capz Si
tā capz vere pdes amicū. hinc Boe. amonē hāc mutui p-
statiōē sumope denegādā. ne occasioe bñfici malef-
ciū ingeraf vt in exēplo pīme sequēti clare vī.

(¶ Quid de caluo milite luce sapie
circa hoc vltimū remediū ipi? paupertatis que aliqñ ex
mutui datione contingit exēplū ad suū documētū coroz
borandū de Caluo milite supbūgit dicēs. cognoscat sup
pre exēplo qd canicies. i. antiqzitas senserit de caluo mi-
lite. pīdo. i. nobilitatu luce sapie. hic nēpe calu? miles fa-
ciēdo trāstū sup. i. expeditiōē quādā i pīmo flore mi-
litie. i. cū adhuc militā floreret. dñlit scū latēter. i. clā
sub birro. i. clamide amphotz quādā subadiā argētea vt
qdā antumāt. alij luctē r veri? pīr segut. de ollaqz fi-
ctili zē. vl? calu iuēta fortuito vl? fore si q necitas igrue
rerea mediāte cōmoditati pīuleret: quā. i. amphotz pīe
dauit. i. tradidit gfe. i. benignitati mācipij. i. famulij. fz
qmutato leui statū. i. modico tpe trāfacto calu? ipse ele-
git vicē. i. locū alteri? cōbōtis. i. societatis. atqz puenit sup.
vbis amicabilib? cocū de olla fictili vt eā restitueret: sed
dissoluto freno rācozū r rize. i. iurgij sup. iter militē caluū
atqz cocū. cocū ipe pferēs. i. patēs rancorē pīssit canicie
sup. militis fictili. i. cū fictili olla sic qz opprobriofo caput
militis offēdā. qz canicies līs postmodū eēt dēcorata. i. ozī
nata ob mīpīal? militie glā. bēdera hac herba pl vīrētī.
tū dēcetero miles ipe nō potuit renouare b ē reducere le?

sionē. i. pīssionē sibi scāz i pīstū statū. i. put pus fuerat
vt. i. nulla cicatritz pmaneret. renouare inqz pīssū. i. pū-
ctōē vl? medicamine vlli? succi. i. herbaz. dēdo nihilomi-
nus ex icursu. i. tactu atqz pīssione fictilis amphotz pīzza
. i. opprobrio sibi simulqz stirpi. i. pīssēti. (¶ Nōndū cir-
ca b vbi dī. bēdera eēt dēcorata zē. Ados apud antiqz ex-
titit vt poete
clariores ob
dignitat? me-
ritū atqz ige-
ny acūmē i si-
gnū vīrētī me-
morie atqz in-
tellect? bēde-
ra coronarēt.
vl? vī pīssm ē
ob dignitatis
meritū. vl? sal-
tiz vt pīssozes
caput ascēde-
re impediret.
bec enī herbe
b? nā ē vt bu-
mōzes sumo-
sos a stoma-
cho ebullētes
neqz caput
ascēdere per-
mittat. Sic
apd Virgiliū legīf. Pastozes bēdera crescēt ozmate poe-
tā. Et apud pīu. Quoz ymages lābit bēdere scēqz.
Bāt nō solū erga poetas obfuarū exītit. fz ēt apud mili-
tes cū qd glā oīgnū bello gesserūt. ex q coronā vl? bēdere
vl? laurī meruerūt. (¶ Nō bīrz ē grossū vestimētū. Et dī a
greco birrōs. zēt Loboz i supiozib? expōsitū est.
(¶ Sit qz rē. 3n hac pte. Boe. p oīa supādā qd ē gēstare
scolariū pīsserāt. nūc dñū ex his oib? qz maneriatqz nō
ma paupz ipā pferēda sit pcludit. d. g. i. pp ea q dca sit
. i. tuta factas paupz sit mūda. i. nullo malo lūoz ife-
cta. anhelās. i. rēdēs fz ad sūmū. sitqz pīra pīu. i. modī-
co. i. qm nāc suffic. atqz pī pferēs. i. patēs vīrētī. i. eq
ad modū pīstū g fē hāt sit tetragonū sine vīctupio iur-
sus. i. iūit? fortune. sitqz oib? obedīf. i. i nullo rebell. atqz
sit pīpīta. i. pīra famulatu. i. fūcio. sit ad loqndū tarda.
qm i mīstulo raro mēdaciū dēst. sitqz fidel i obfego. i. fī-
uicio. sitqz itēgra. i. i lesa fz plena amore. dīcl. i. affabīl col-
logo. atqz sit carēs tumorozitate. i. supbia atqz iīstardē
dis. qm ei? oppozitū r oīuz pādōz nō appīat. i. laudā cū
eo. i. panpe. Deide apostrophādā cūid tacite ridet qōi.
pōss. n. qz dīc. fz cū hec oīa paup ipe i se hāiet qz laboz
sibi retributiqz expectāda ē. Ad qd rīdēs igr. Quāuis re-
tributū. i. pīssatiō labozis dīstītaf a mīstīn adoptio amo-
ris r fauozis pīmerēbī. i. vtute laboz paupz al aliqz
pīfirmās pīst igr. Nōnē. i. nūgd pīgrit. i. euenit plerūqz
aliqz i modico lapsu tūc qz nequit pīuici. i. fieri cīrlo an-
nuo. i. āmī spacio. r b dico exterminatis. i. pīssatis p loco r
negocio tīps tā adulatoris offō qz dīlatoris. i. aculatoris
pīssio. i. societate. h. n. tles pū ēt pīxatū ē oīsmali pīu-
ratores exīstūt. (¶ Nōndū circa b qd dīc paupz sit mū-
da. i. iī fēcta cupiditati? terrenoz. qm buic cupiditati nī-
bīl satis ē. d. pīolatioz. z. i. qz vt igr? Venēcia epīa. 73. bec
nībīl suū ē credit qz pl dīstīdū. qd rē nī ad bona fortune
ē ad sūmū bonū fz anbelēt paupz. i. eo nēpe oīs facietal
ē atqz appetit? nīr? pīmerēt. sit qz guo pīra. qm nō rēru
cumulus fz sufficiēcia dīat. Si tibi suffīat paucā dīues

Capitulum

eris vt refert. Mathe. i thobia. Et ite in alexandro Balt-
rus libro quarto. Animū nullū egerē nō res efficiūt sed
sufficiētia. Quis sit modicū si sufficiat nullus egebit. Qd
si aduerfū quid enenerit i his fortis animū pbeat. Obe-
diatur fingulis: qm plus obediētia q̄ victima valere di-
noſcit. Sit lique ſūma modeſtia: cū ſimone p̄p̄tiſſimo
cū dilaat.

Et ſi nihil di-
ſicilius a gnti-
liano li. 8. cau-
ſe credat q̄
ſilēty v̄tutem
h̄re maxie tū
cradū eſt vt
iſermōe vere-
cundia cōfer-
uet q̄nil aliud
eſt q̄bba ſup-
flua vt rep̄me
revel reſpue-
re. Deat hec
oia tuta paup-
ras cūz ſideli
obſego amo-
re itegro n̄ fa-
re dulci colloquio cordis humilitate q̄ bō ſolū exalta-
tur vt i cāſico marie oem ē. z exaltauit humiles. Gaſt. ar
c cū ſadāmēto careat i nullo roboraſ q̄re ipſi iuſto dei iudi-
cio cūſas agruit. 3. regū. 18. Jte ſucca i ſaccho d̄ eo q̄ ex ſac-
co exp̄nat vt p̄ſana apozuma zomā. z ſūt greca hec noia
vel i ſufa d̄o. q̄ ſugit. z p̄ducit p̄mā ei⁹ ſillabas. vii i auro
ra. In petra carnes poni ſuccuſq̄ iubentur. z quidam pu-
tant ipſum aſcribi per duo. c. alij per vnum zc.

Capitulum quintum.

Um ad magiſtratus excellentiam. Hoc eſt ca-
pitulum quintum huius totalis tractatus de
diſciplina ſcolarium. In quo poſtq̄ Boetius
in precedentibus capitulis pertractauit de pri-

mis ſcolariū rudimentis z quō ſcolares ipſi magiſtri di-
ſciplineq̄ ſubſuciant. Siſt q̄q̄ de eoz elatōe rep̄menda.
Et rurſū de ſcolariū ſagaci p̄uſione. nunc p̄ter i hoc qn
to caplo p̄tractat Boeti⁹ quō ſcolariū ſincera deuotio ad
magiſteriū p̄ferēda ē. Et rōnē ordinis zgrue ex p̄cedēti
b⁹ capere poſſum⁹ z ſignat⁹ ex eo qd dixerat qm i digni⁹
ſe noſcat fore magiſterio q̄ ſe nō nouit diſcipulū exiſtiſſe.
Uel B mō. In p̄cedētib⁹ Bō. d̄terminauit de his q̄ ſcola-
res aptos reddūt ad vltērioris grad⁹. ſ. magiſtery p̄ſecu-
tionē. nūc vero oñdit quō ad magiſteriū p̄ueant. Et nō
obſtāt q̄ndā libi bui⁹ alia p̄tōe q̄ bō capl⁹ libi ter-
tium eſſe volūt. nos tñ opinioē n̄raſ declinare. nō volen-
tes q̄uſq̄ apparēti⁹ rō inoſcari. Capl⁹ B gntū i duas p̄-
tes p̄ncipales diuidim⁹. nā primo ponit qdā p̄ambula ad
magiſtri ſactia. ſ. ſcōa vero de his q̄ ad magiſteriū acq̄-
rēdū necio regunt ibi. Jtiſa ſigdē. p̄ima adhuc i duas
nā p̄mo quādā diuerſitate ſcolariū vt ex his eligat valen-
tiores z aptiores ipſi magiſterio p̄mittit. ſcōa ex bac di-
uerſitate eligi ibi. Nulli at vebemētē. Et dicit p̄mo cū
inueni⁹ bone iſdolus. i. p̄ditōis velit aſcēdere ad excellētiā
magiſtratus neciū ē vt itelligat diligētē tria genera. ideſt
tres maneries ſtatū q̄ ſupple gnta Ariſtoteles ille pipate
tiē. In aſſignatōe p̄bilitaria. i. libis thopicoz vbi de
ſilogiſmo p̄babilī docet z ide diuiſionē atq̄ bec gnta tria
ponens inquit. autem p̄e certe quidam ſcilicet ex ſcolari-
bus ſunt vebementer obtuſi. ideſt ebetes ingenio. alij autē

(ſcolares ſunt mediocres ſcilicet inter ebetudinem z acu-
tatem. tertij vero ſunt excellentes. ideſt valde acuti z ge-
nio ſubtiles. ¶ Notādū Boetius i littera thopicas ari-
ſtoteles probabilitates vocat et bene quidem. ſunt enim
thopice loci atq̄ metodi probabiles a quibus de omni p̄-
bleumate ſilogizare probabiliter poſſumus. primo thop-

diocrib⁹ politica. Excellētē vero
acutoz tres inuenim⁹ p̄tōes: quoz
qdāſt excellētē acuti: alij medio-
cres: itij excellētissime acuti. ex-
cellēt acut⁹ gander Economica:
mediocrib⁹ ſo ſub h̄inari globo
p̄hiſica: apotecariozq̄ p̄ctica.
Excellentissime acut⁹ quos maxi-
me ariſtoteles notos ſm p̄biam
vocat vniuerſaliū p̄ exp̄imēta ſin-
gulari⁹z arriidet cognitio. hec tri-
uialiū domina eſt: quadruiali⁹z
porentia. oq̄ eſt felix exhibitiō.

picoz In his
enim thopias
Ariſto. infer
uit hanc tripli-
cem ſtatum
ſcolarium ma-
neriem. vt in
littera.

¶ Nullū autē
vebementer
obtuſum:
In hac par-
te Boeti⁹ poſt
premiſſam di-
uiſionem oñdit
ad quas
ſcientias qui-
libet ſuperio-
rum ſtatum

aptioz fore noſcatur cū vnius membrorum ſubdiuiſione.
et duo facit. nam primo facit quod dictum eſt. ſecun-
do cuīdam tacite queſtioni circa hoc reſpondet ibi me-
diocritatis. zc. Et dicit. nos autēz Boetius non vidimus
vllum vebementer obtuſum quod ſcilicet erat p̄imū
diuiſionis genus iebziari. ideſt replei p̄tōis. ideſt aliquo-
tienti nectare philoſophico. i. dulcedine philoſophie vero.
vero pro ſed. mechanica ſupple arſi gaudet maritari ideſt
ſociari iſtis ſcilicet obtuſis. mediocrib⁹ vero politica ſup-
ple coniungi gaudet que de regimine ciuitatum eſt atq̄
communiatum prout in libro politicōz Ariſtotelis hoc
clari⁹s edocetur. deinde tertium membrum p̄fate par-
titionis ſubdiuidens dicit. vero pro ſed. nos inuenimus
tres partitiones. ideſt tres partes excellenter acutozum
ſupple quod erat tertium diuiſionis p̄fate membrum
quozum quidam ſunt excellenter acuti. alij. ideſt ſecundū
mediocriter acuti. alij. ideſt tertij excellentissime acuti.
economica que de regimine familie eſt gaudet excellen-
ter acutis. vero pro ſed phyſica. ideſt medicina ſub luna
ri globo. ideſt lune ſubiecta. q̄ pro z. apotecarie practica
gaudet mediocrib⁹. autem pro ſed. cognitio ſcilicet vni-
uerſaliū per experimenta ipſarum ſingularium ſupple
gaudet ſociari excellentissime acutis quoniam altioz
quidem inſpectionis hoc negocium eſt. vt i p̄o p̄bibus
in principio atq̄ ylagogariū. Acutis inquam excellēt-
ſime. quos Ariſtoteles vocat maxime notos. ideſt ſapien-
tes ſecundum philoſophiam. Et rationem huius tertij
quid ſubdens atq̄. Et hec ideo talibus gaudet quoniam
ſupple cognitio vniuerſaliū per ſingularia eſt triuialiū
artium domina. q̄ pro z. potentia quadruialiū. quod
expone commadmodum in ſuperiozibus cum de logice
commendationibus edoctum eſt clari⁹s demonſtratur.

¶ Notandum circa hoc quod dicit nectare philoſophi-
co. dulcis equidem philoſophie ſpeculatio eſt. nam vt re-
fert Seneca libro quarto naturalium queſtionum.
Dulce ſpectaculum eſt ſingularum nature ſcrutari. Et enim
animozum ingeniozūq̄ naturale quaſi pabulum. vt
inquit tullius ad hortēſium p̄emplatio nature que p̄bi-
loſopia eſt. ipſa enīz celū yidemus pulchre formatū z vt

Capitulum

id est aliqd qd obicit pmissis. i. tradite sedulitati. i. doctri
ne. aristotelis naq; snia oz adfcentes credere qusq; meli
r. Notadu qusis libroz copia multu distrabat
setiat r. Gene. epla scda ad lucilla. Cu ipsoz copia solus
bonoz atq; no istuat. Non. n. finis est faciendi libroz. ec
clesiastici. i. q; quis ita sint no tri refert qtos libroz quis

plurimos. r. B id vt cu oportunitas supple tps magistan
di affuerit gaudeat cop. p. pdictoz itriseco aspectu id est
pna. qm quid est turpius q; destitui. i. dereling solus sup
ple sine auditoz coortio pmo tpe inceptiois supple bo
nozis magistralis. Et exemplum ponena de flauo dicit.
Reling inq; vri flauus ille scolaris qui tempore exordij

prae facultati indulgere. Quarto
ordinandus est bos aliosq; sibi al
liciat: vt cu oportunitas magtan
di affuerit: eoz itriseco gaudeat
aspectu. Quid turpi q; primo i
ceptiois tpeoz solus destitui vt
flauus: qob sui generis imperliu
gazeq; dominatis opulentiis cun
ctos sibi credidit subingari. Te
pore vero concursus elapso raro
reperit sodalem qui lege coducti
onis adbesit licis intus: minas oi
geas regaliter addedo. Genero
siratitame pstanteui est secundu
duplicem partitionem affinitatis
magtanis saltem ad tempus fone
re pntia. Quinto vt quorum gra
tia coronad e: i fauore illoz sco
las pperipatetic obabuler: curia
literq; opponat: preruientesq;
acriter remordeat: diligetiusq;

atq; noue in
ceptiois sue cre
didit subiuga
ri sibi cunctos
ob imperium
id est potesta
tem generis
sui atq; opule
tiaz. id est abu
dantiam do
minanti gage
id est thesauri
sed quid ela
po tpeoz con
cursus id est di
sputatiois ma
gistralis. atq;
examine raro
reperit sode
lem. qua de re
adbesit legi. i.
nozze condu
ctionis qus
inuitus adden
do regaliter
minas omni
genas. i. oium
generum. q. o.
cum se flauus

ille inceptiois tempore totaliter derelictum videret. vt
quasi nullus ipsum presentia honoraret. quid fecit. quos
non primo beniuolentia allegerat tandem precio atq; mi
nis sibi coemit. Et subdens quoddam notandum inquit.
tamen consentanum. id est rationi consonum est genero
sitati. id est nobilitati. ppter duplicem partitionem affini
tatis confouere presentiam magistrantis saltem ad tem
pus. Nota gage lingua perarum dicuntur diuicie vel
thesaurus. Inde gagerum gagerum reputotium. quare
et quedam ciuitas palestine gaga dicta est eo q; cambises
perarum rex thesauros suos illic posuerit cum egyptus
bella intrulisset.

Quito vt quoz gratia r. In hac parte Boetius ponit
quintum documentum nouit magistrandis oportum.
Et duo facit. nam p facit qd ocn est. scdo circa documen
tu ipm notabile quoddam subiungit ibi. nec licet summa.
prima in duas. nam pmo documentum ipsum ponit.
secundo ppter ueritatem circa documentum esse fugiend
ostendit ibi. Multos siquidem. Et dicit primo quinto lo
co supple pspiciendum est vt magistrandus ipse si bono
rem in promotione sua consequi desideret vt obambulet
id est circuambulet peripatetic. id est peripateticorum
more scolas illoz magistroruz quorum gratia coronan
dus id est titulo magistery insigniendus e in honore. q. p
z. opponat. i. dubia mouendo atq; rissioibus replicando
curialiter. id est curiose. atq; remordeat. i. arguat acriter
pteruerit. i. pterue ridet. atq; rideat. pte. i. cu tem
pus respondendi ipm tetigerit diligentius. r. ne sy volu
tas supple scolaris promouedi muta fuerit impute igno
rantie cecitatis. vel ascribat temeritati arrogantie. i. fugbie

magri monitis i tantuz pfusus est
q; oeverbu ab ipi ore pgressum
quaternulis exarabat: r. tanq; sa
crum existimabat: nil aliis q; magri
vici scolis obrines pdicabat. vñ
multotiens pudore pfusus iclu
sus abibat. Quippe miserrimi
e igeny temp iuentis r non inue
niendit vri: stultu e magistrar oz
nib; omnino pfidere: sed primo
credendu e donec videatur quid
sentiat: postea fingendum est eli
des in docendo errasse: vt si for
te repire queat quid pmissis obij
ciat sedulitati. Tercio vt quosda
beat quos secreta doceat: libroz
q; legat: alijsq; rudimentis infor
met: vt sic intellecta sciat: scitaq;
exprimere dicat: r expnsioe frequen
tius pparet: vsus magisteriu p
pinat: alios naq; docere est pro
prie facultati indulgere. Quarto
ordinandus est bos aliosq; sibi al
liciat: vt cu oportunitas magtan
di affuerit: eoz itriseco gaudeat
aspectu. Quid turpi q; primo i
ceptiois tpeoz solus destitui vt
flauus: qob sui generis imperliu
gazeq; dominatis opulentiis cun
ctos sibi credidit subingari. Te
pore vero concursus elapso raro
reperit sodalem qui lege coducti
onis adbesit licis intus: minas oi
geas regaliter addedo. Genero
siratitame pstanteui est secundu
duplicem partitionem affinitatis
magtanis saltem ad tempus fone
re pntia. Quinto vt quorum gra
tia coronad e: i fauore illoz sco
las pperipatetic obabuler: curia
literq; opponat: preruientesq;
acriter remordeat: diligetiusq;

¶ Notandū phoz varias fuisse sectas. Alia qdē stoicoz qz pnceps geno fuit z crisippus vt ait Agellius et recitat Augustin⁹. p. de ciui. dei. ca. 4. Et sene. diē ad elbiā q a geno incepit rigida stoicoz sapia. Alia fuit secta achademi coz ab achademica villa quoz pnceps erat Plato. bi de singularibz dubitatēs nil affirmabāt certū quoz opinione et

Eracti⁹ vide tur pfirmare. Alia epicureo rum fuit sec ta ab epicuro arbeniensē di eta q volupta tem summuz bonuz possuit vt ingit Agel lius li. i. 4. ¶ No netiam duo bona. s. corporis sine dolore. et animā sine p turbatoe refe rente sene. epi stola. 67. ad lu cillum. que si in voluptate carnis funda ta est repobā da est. si i voluptate mentis supportāda z ita posuisse epi curz seneca attestat i li. de constātia sapiētis. Est etiā alia phoz secta q peripateticoz est quā Aristoteles condidit sic dicta a peri qd est circū z patos calcās qsi circuz calcās vel obābulās. hui⁹ eniz secte phi z boz pcpue Aristoteles deambulādo disputabāt vel ē de scola ad scolā ābulādo disputabāt z ingrebat qd meli⁹ sine fine possent agerere z adiungere. z ad tale ppositum littera loqur cum ingit ad illoz scolas peripatetice obābulet zc.

¶ Multos sigdem ob responsionis. In hac pte Bo. mo net pteruitatē atz temeritatē i supiozibz summo pcaue dā fore. Et p facit hoc. scdo cām subiūgit. ibi. Non eni zc. Et diē nos boeti⁹ vidim⁹ multos speculantium frui picipi tio. i. cadentia a gradu dignitatis magistralis ob pteruita tem rñsionis. nō eni iterest discētis incitare. i. cōmouere regentē. i. magistz cōtumeliosus. qz p z. pbrizos. i. oppro bziū igerētib⁹ affatib⁹. qm sicuti deus atqz parēs sic quo qz magister i honore z reuerētia retinēdus ē qm ip̄s nul lū p acceptis equalens recōpēsari pōt. iuxta illō Dns pa rentibus z magistris nullū reddit equalēs. ¶ Notādus pternitas pprie ē tā vbo qz facto crudelitas z terribilitas Inde pteru⁹ hoc vicio notatus. vñ Eractim⁹. Improbuz ē aliqis vbis factisqz pteru⁹. Et dī a pro vel pros z torozus sicuti ergo nō factis i magistz iurgere licet vt i cōzo capi tulo de violentia ē dictū. Sic neqz ē tī ip̄s vbis ppteruire qm si ē dign⁹ scia q scie iurgit pceptoz libidē. qre zc.

¶ Nec licet sūma fama. Dic bo. post declaratū supi⁹ do cumēti⁹ qdā notabile subiūgit dicens. scolaris ipse nō dēz inbiare secretis B ē libris capse z cubiculo. licz p q̄uis fuerit cōiunctus supple magistro suo sūma familiaritate z hoc nisi iustus. z si iustus tñ iustū. Et i dūcēs quēdā font ium genocentis discipulum qui magistri sui secreta p̄pi ciēs ex b̄is genocentis totalē doctrinā adep̄ā arbitrabat dicit. Thōne. i. nungd ppteruitas fontini scolaris aperuit scrutinia idē secreta monimentozum suozum genocra tis illius magistri. atqz in speixt pus edocta publice. si i sco

lis. qz p z. credidit se magistrari ex hac furtina atqz pter ua inspectōe secretoz sui magistri z nedum inspectōis tūc cum abstulisset supple furto oēm minernā. i. sapias libris suis cōmissam genocentis. quod z fecit ē quoniam omnes codices suos abstulit. quid vltra ablatis singulis genocra tis libris genocentis ipse studere desijt. supple libroz ca

lisset minernam: qua ablata ze nocrates studere desijt: ablati⁹ qz Fontinus vt nesciens frenesit laborabat grandiori: proprio er go discipulus labori cōsistis alie no nūqz inuidebit honori. Cum autem dies summe promotio nis affuerit: breui stemate ppen diosqz affatu veneranda com menderetur sociozū collectio: sicqz ad honozis inicialis incre menta intrepide procedendum ē decēti ornatu festiūo apparatu si facultas suppetat: cūcūqz vel ad libitū eiusdē salte p̄fessiois i splēdi

us atz nesciens idest non va leneyti ablati idest furto s⁹ tractis libris genocentat labo rabat postea freni. i. rabie mentis gradi⁹ ori qz ante. Et ex his quoddā nota dignum cludens ingit ergo. i. ppter supradicta di scipul⁹ qcuqz fuerit cōsistis ppo laborē. s. study nūqz iuidebit hono ri alieno.

¶ Notādum put latina tradit auctoritas minerna dea ē multaz iuentrix artū sicuti lanificy oliue z fabrice: z iō eaz nō icōgrue p sapia ponti liber. hec etiā pallas dicta est a pallone tracie istula vbi nutrita fuit. vel qz pallantē gigā tem occidit. Itē scrutiniū idē qdā iteri⁹ de aliq feruat re sic pphā Defecerūt scrutantes scrutim⁹ zc. Itē frenesit rabie est. z dictū a fren qd est furorē exagitatio a cerebro descendens vel ab impedimēto mētis frenesit dī qz greci frenas mentem dicunt zc.

¶ Cū aut dies sūme p̄motōis. Hoc est sextū documētū circa magistrandos attendendū. Et docent p eum ppara toria dignitatis magistralis. Et duo facit hoc. in hoc docu mento. nam pmo documētū ponit. scdo cautela circa B subiūgit. tertio exēplū a cautela suscepi⁹ subiūgit. qz to quoddam notabile circa oia ipsa ponit. scda ibi. Cautē. tertia ibi. Strictonius. q̄rta ibi. O qz felicitis. Et diē pzi mo. cū aut dies sūme p̄motionis si pple ad gradum magi stralē affuerit atqz p̄mouendus ip̄e cū i cathedra magi stry se p̄motionis causa receperit tunc veneranda col lectio. idest congregatio sociozū suozum supple ipsum presentia sua honorantius commendetur. idest laudetur ab ip̄o p̄mouendo breui stemate. idest breui arenga. ar qz affatu. idest oratione compendiosa. atqz procedendus idest accedendum est intrepide z audacter ad incremen ta inicialis honozis supple magistri sic licet ornatu. id est vestimento decenti supple sue facultati. apparatu. id est preparatione conuinali. festiūo. idest celebri apparatu in quas procurato. idest comparato splendide. idest hono rifice cunctis supple tam sue qz alterius secte magistris et scolaribus. z hoc si facultas suppetit. vel subaudi si nō ficiat dūtaxat ad libitū. i. voluntatem suam saltem magi stris z scolarib⁹ vñ solū magis eiusdē sue p̄fessiois. i. fer etc. ¶ Notādū circa hoc qd diē breui sermone collectōes sociozū laudari tūc. n. vel laudam⁹ cū pauco sermone ma gnitudinem rei extollimus quoniam in multo sermone raro mendacium raroqz adulatio deest. hinc igit catho.

Capitulum

Parce laudato bene parce qm nulla tā excellā viri est q
dulcedine glorie nstāgat. vt refert sene. r Quidi de tristi
bus. Deniqz nō paruas animo dat glorio vires. Et secūda
fac peccato laudis amor. Qua ex re hieronym' ad sabinia
nū sic inq. Naturali ducimur malo r adulatozib' nōstr
liberē fauim'. Et quāqz nos rīdemus idignos r calid'
r uboza pū
dar: nō ad lau
des sui anima
irresc' letat.
nde claudia
n' gaudet eni
virtus testes
sibi iungere
mufas. Lar
men amat qz
quis carmine
digna gerit.
Parce igit lau
dandum est r
laude in quas
suffulsa luda
tis dignitate
Laudati me
rito atqz rei q
laudat magni
tudine Qz si
ista nō affuerit
non la' s; adu
latio fore manifestum est. Item stema qd sit r superiori
bus capitulis iam monstratum est. quare ibi videas.
Cautē tū considerandū est rē. Dec ps a multis cautela
circa pcedens documētū assignari solet. meo tū videre cō
uenient' septimū assignare documētū. Sed qd de hoc
fuerit solertie cuiuslibet recōmitto. hoc tū dicendum est
cū cautela superiorū documētū fuerit. rā bz. Laute tamē.
Si vō documētū sra bz. Laute etiā. Et scdm pma sram b
diē. cōsiderādū tū ē caute. i. sapiēt. subaudi i. bis et circa
ea q i supiori documēto edocta sūt. cautius sūbde de quodam
ē ante elationē. i. p morionē magistru vt decursu. i. curri
culo pmi anni. subaudi gradū magistralē pime seqntis.
nouellus ipse magister possit sustētari facitāte. ppa si op'
fuerit. eni p quia turpe medicare. i. egere pma fronte id.
est icōtēti ob. i. pp reuerētā tāti nomis. i. magistru. q.
p. turpe nimū est qz scolaris p mouēdus i adeptione ma
gistris dignitatis tāta expēdat qz gēito gradum adepti
fuerit mendicare cogat. Et exēplis sūbde de quodam
stricto mo qz expletis r executis venerabil' splendide r ho
norifice omnibus ad magisterium pertinentibus incept
medicare. i. egere tertia luce. i. tertia die pime seqnti. qz
p. penituit eni ipersonale est. mor. i. statū tantū ausus. i. tā
te audacie qua supra vires facultatis aggrediebat digni
tatem magistralē qd mirum. i. qre cum non penituit.
Ipse eni strictio' delusio. i. derisus recessit qm istantā
neus. i. icōtēti. qz p. nūqz cōfessus est decetero fasti
gia. i. luminitates tantū bonozi. Et ide notandū quoddaz
ponēs exclamant dices. O qz. i. gūm est veneranda. i. reue
renda cōmendatio felicitis exitus. i. felicitis finis. Ipse eni ē
i. quē oia ordināda sunt. si ergo finis bonus est totum lau
dabile pbas est. qua de re non incepte dictum est. Exitus
acta pbat. Et item finis coronat r insuper a fine omnia
denominari. Capitulū sextū vltimū.

Expeditis que ad scolarū cruditiōem digesta
est capitulum sextū r vltimū bui' totalis tra
ctatus qz de scolarū disciplina ē. In quo pos

ea que in superioribus capitulis edocuit. Et signat' postq
in pime pcedenti capitulo determinatū de qbusda do
cumentis ad dignitatem magistralē tū facientibus tum
quoqz necessario regstis. Nūc psequēter i hoc vltio capi
tulo principal' de dignitate ipsa magistrali r que ipsi circū
stant r cōcomitātū pseqt. Et diuidit doctotū capitulū
i tres pres pni
cipales scdm
tres magroz
maneries. In
pma pre nem
pe determinat
de pma magi
stroz specie r
de his q ipsos
regulant r nō
solum eos pri
mos sed etiaz
alios cuiuscūqz
manerici
existant. In se
cunda de secū
da. ibi. Extre
ma pferens vo
luntis. Inter
na de tertia
ibi. Cū ob dul
coris. rē. pza
ps ad huc diui

ditur i duas partes. nā p continuat dicta dicendū. scdm de
statu norma atqz regula magistraliū determinat ibi. Ma
gistroz talis rē. Itē p ponit itentionē suā respectu pceden
tium. scdm respectu seqntiū ibi. Nūc ad pmo facit qd dcm
ē. Scdm modū pcedēti obfusū oñdit ibi. Nec arguere
tertio rōnē sui pcessus subiuget ibi. Qm nō solū. Diē qz p ex
peditis illi q se digesta. i. diuisi sū supiorib' tradita. ad eru
ditōes. i. i formātoz scolarū. r B obfusata moderatiōe. i.
modestate dilucidādi. i. determinādi. r qz nos Bō. nō cura
m' agariare. i. strigare lectōes debeat sup. nre editōis
nec ēt pfidere dilatōe. i. plixitate. nōnūqz pusi leniozi sū
lo. i. mā atqz lucidiori stematē. i. vboz ornatu. r B qm sū
lus subaudi tot' nfi tractat' cōmēdat. i. tradit nō solū dī
cretis. i. cruditis veyz. p s; ēt rudib'. i. idoctis r B postpos
ta. i. derelicta serie enigmati. i. obscuritatis. Qm āt bec
ita sūt pperādū. i. accelerādū ē nūc. s. b i loco ad venerabi
lē maicistatē magroz subaudi determinādo de statu eoz
atqz norma ipos tā erga se qz erga alios regulatē. Itē eni
gma enigmati sūmo ē figuratū v' obscura locutio siue sili
tudov lq occaltat v' obscura q difficile itelligi nifi apia.
v' illū indicū. De comedeti exiuit cib' r de forti egressa ē
dulcedo significas ex oz leonis fauim esse extractus.
C Magroz āt talis b' diuisio. In bac pte boe. postq se
supiorib' pinnant. nūc irētoem plegit. Et duo facit. naz
p qdam magistroz diuisiones pmittit. scdm normas atqz
ipsoz regulatē modū demōstrat ibi. Taliū nāqz. Prima
i duas. naz pmo pmas distinctōes magistroz pmittit. scdm
scdm subiungit ibi. Tam ipsoz qz rē. Et dicit pmo qz diui
siō magistroz habetur talis. supple vt sequitur. nam qui
dam magistroz morantur diuibus vrbibus excellenti
ribus. idest clarioribus ceteris scilicet rome r arbenis nū
qz procedentes vltierius nisi forte inquantum fortuna suc
cedit idest aridet vt elucetur alius. idest ad altiora. v'
sic. nūqz pcedentes vltierius scilicet ab vrbibus bis. r doc
inquantum idest quādiū fortuna succedit eis vt alti' ele
uent. Et vult dicere qz gdam magistroz sunt q solum i

urbem romanam atque atheniensem moram suam habent. Alij autem magistri sunt qui omittentes fastigia. i. summatas predictarum urbium. s. rome et athenarum. quoniam emolumenta. i. lucra oppidorum. i. castrorum et villarum: ut sic oppidum largo summat vocabulo: oppidorum inquam adiacentium. s. predictis urbibus duabus subaudi vel de lege vel de prope distantiam. Et dico quoniam utrum. i. primo

propter egestatem supple re media danda. egestates dico non ueritas. i. contraria discipline. nam ut sepius dictum est. natura non est sufficiens seipsa speculari sine rebus exterioribus. tum etiam idest secundo querunt emolumenta aliorum oppidorum propter dulcoris renitentem naturalis patrie. i. patrii soli. Ultimo dicere quod post

eos magistros quibus urbibus rome atque athenis commorantur sunt alij magistri qui oppidis et hoc quodam in oppidis natalis soli. quodam vero in oppidis prius extraneis. Et de his omnibus suo ordine atque loco tractabitur in sequenti. ¶ Notandum sicut plurime philosophorum fuisse secte. sic et plurima studiorum receptacula. Commemorandum ergo hyfporicoz finis celebratio per doctrinam conciliabula athenarum studia ceteris perclarissimam extiterunt. que et ipse hieronymus commendans inquit. Studio athenas altissimas fore. primo enim leges studii id tradidit glisq. ciuitatibus iura transmissit: eo uiguerunt pene omnia per lucumina quemadmodum tam longe fama extitit diuulgatum. Post athenarum studium romanus floruit italicis perhispitatus. i. quo iulius cesar uiguit. li. p. de uita cesaris. ibi latro floruit. ut ait solinus. li. p. ibi uirgilius tullius feneca atque reliqui plurimi ualuerunt. Et hoc duo studia laudanda. huiusmodi etas modernior innumeras pene doctrinarum per secolas quod si laudez aut uiruperet nescio. cum uero posteritanti patenti atque extraneo non idigeat cōdiciozi. Item emolumentum licet prope molendine lucrum sit: non tamen per quibus lucro pro modestate. Sic malachie tertio. Et quod emolumentum custodim? precepta eius. ¶ Tamen istos quod illos quodam ratione perhibere debet. Tunc patitur alia magistroz distinctio de dicis. Magistroz eadem in ciuitatibus perhas atque oppidis circūscriptis habitantium. quodam magistri sunt qui assumunt imperium. i. gradum atque titulum magistratue ratione pulchre denotantur. i. fame. ut scilicet ab hominibus honorentur. Et hi sunt qui solū gloriā uois quoniam. Alij autem supple gradus assumunt supple magistratue ratione. i. ob eam licet ingerie et hoc ideo ne confundantur ignorantia. Tertio quod sunt qui speculantur subtilius quod superiores perhabent paludamenta. i. honorem quod prope in his uestimētis consistit magistratia. i. magistratus ostendit. Ultimo dicere tertium sunt qui magistratue dignitate assumunt propter incrementa uirtutis perhas supradictas. i. tam propter apparere atque ut honore celebrentur quod etiam propter intelligentiam. ¶ Notandum quod scire bonum sit atque per ceteris delectabile cum scia ipsa causa plectatur ut quod nihil ignorare permittat. scire tamen ipsum non omnino lau-

dabile est quod ob fame gloriā dūtaxat cōparat. licet enim pulchre sit digito ostendere et dicere hic est. Iuxta perisyl flacci sniam non tamen sanctum est. Illud ergo scire eligendum est quod uitam uitiosam comitatur non glorie cupiditatem. Est igitur ex his magistrorum generibus solū illud laudabile quod ob ignorantie nebulam depel-

officij uelit emolumenta prosequi: in uniuersa morum honestate oportet ut polleat preclarior: ut sit uirtus in sermone uerax: in iudicio iustus: in consilio prouidus: et in omni fidelis costans in uultu: pius in affatu: uirtutibus instructus: bonitateque laudabilis existat. si quod uero frangit acciderit: humane fragilitatis appetitu accidere solet. Quersatio est sit bonum? Nulla siquidem res est magis preciosa discipulo uita magistri communiolosa. infusa enim uidentur sepiissime confundi ex fetido uase

debitis. In hac parte Boetius per superiorē magistrorum bipartitam diuisionē. nunc de quouilibet nomine atque modis ipsos regulante ratione et se quod ad alios subiungit. Et diuidit hec per in duas partes. nam per ponit hoc. precepta quodam magistrorum regulantia absolute. et quod se. scilicet per paratem quod ad alios. rego ibi. hec autem. prima ad buci duas. nam per facit quod dicit. scilicet eam uiti dicit subiungit ibi. Nulla siquidem. prima ad buci duas. nam per facit id quod dicit. scilicet ponit quodam excusatores predicta precepta excusare. ibi. Si quod uero. Et per ponit documeta itaque magis regulantia dicit quod magis quodque ipse fuerit si uelit per emolumenta assupere uenustatis. i. bonoz magis. quod per debiti officio. i. oportuū est ut polcat. i. respiciat clarum? uniuersa morum honestate. ut sit. licet in sermone uerax. i. iudicio iustus et littera plana est. Et si quod contrarij accidat in subaudi superioribus hoc solet accidere appetitui humane fragilitatis idest ipsa sensualitate. ipsa. n. debilis est et ad malum perna. Et quod debilis idem ipsas debilitas morum plerumque cōsequitur. debilitate enim cōplexionis ut medicus uisum et sepius morum segit debilitas. ¶ Notandum licet magis omnia illa in se habeat quod forma docendi cōtinet uti sunt docendi consideratio. exemplorum cōformitas et rursum eloquentia copiosa hec tamen minime sufficiunt nisi ea quod uero docet opere illustrat hec enim optima sapie uita et opera sanis cōformare doctrinis. Unde per ipse. i. epigrammari. Non satis est uiti precepta euoluere lingua. Jo meminit legis quod memor est opis. Turpe enim est ut inquit lactantius libro de falsa sapientia. ad philosophiam pergere et philosophie opera non agere talis enim uita non uera sed palliata est. Opera autem philosophie mores sunt atque diuinitatis instituta. in quibus magistratus si polleat ut discipulis nedum exemplum sit sed et decorum. Ratio autem omnium horum hic consequenter annexa est cum dicitur. quoniam nulla res est discipulo magis preciosa. i. uolūta quod communiolosa uita magistri enim per nos docet uisum infusa ex fetido idest contaminato uase cōfundi. i. corūpi sepiissime. quoniam fectidum uas aquas corūpit. quod. d. sicut aque corūpitur uas se fetido sic scia doctore corūmiolosa. per quod notandum quod

lendam scientie suscipit in cremēta. Tres paludamenta uelut regū genus est quod uirtutibus bellis proximo futuris. Et dicit quod palam quod tunc obus palam bellis ostendebat. Est quod uelut in magis quod magis gistradi iduū ad futurorum bonorum titulū ostendendum. ¶ Tamen nā. quod guncus uenustatissimē

Capitulum

plurimi hodierni ep̄s sūt sapientiū q̄ l̄z doctrinis sanis itē dāt vitā tñ brutales ducit sicuti rāgīt Aristoteles primo ethicor. q̄ certe odio admodū hīdīfūt exēp̄o Pacuui q̄ oēs tales tāto fastidio renūt vt nec vbo neqz facto eis cōicare dignū estimauit. put ponūt A. gellius atqz Delia dus i cronis de gbus Lactanti? i li. de falsa sapia sicut.

Quidam sub obtēp̄p̄bilor sopbie vicia sua celātes. vt sunt sopbiste. domi faciunt ea que i scolis arguunt. sicqz docent tantū nec faciunt. ipsiqz pceptis suis pond? oētrahunt. B tñ genus turpis simū est. teste seneca ad lucillū eplā. 24. Turpe enim inquit est aliō log raliō fenire. Et itē epi stola. 4. 4. hoc turpissimū ē quod nobis obici solet vba nos p̄bie nō opa tractare. In de Latho. Turpe ē doctoz cū culpa f̄darguit ipsū. Lū ḡvita cuiusqz deipiciet? q̄qz necē ē vt doctria de ipsiū vt vult Gregorius i omelia. 6. l. z. Dicant sermo nibus his viri prudentes docēdi formā. suosqz discipulos studiosos fieri suadēat nō solū libros euoluendo s̄z et mo res p̄ponēdo. Itē p̄ncipes mors ē vt iterit. In de p̄ncipio sus. a. um. dānosus letisep̄ zc.

C Dec at ad aie docētis. In hac pte hoc postqz posuit do cūmētā regulātia magistrōs q̄ ad seipm: nūc vō fac B idē q̄ ad alios. Et diuidit hec p̄i duas ptes. nā p̄ ponit normā magistrōs regulantē q̄ ad discipulos. scōdō q̄ ad alios a discipulis. ibi. Lū at ob festini ep̄s zc. p̄ria i duas. nā p̄ fac B q̄ ad mox obseruatiā. scōdō q̄ ad subditōz iformationem. ibi. Cum autem bone inquisitionis. prima ad huc in duas. nam p̄ se dictis dicēdis qz ornatur. scōdō itentū p̄lq̄. ibi. Tenet q̄qz doctoz zc. Et p̄mo ponit itēdēm suā respectu p̄cedētū. scōdō respectu sequētū. ibi. Nūc de ceteris. Et p̄ dic. oia hec subaudi q̄ dicta sūt. sūt oigēsta. i. declarata z tra dita ad iformatōis aie docētis subaudi q̄ ad mox suozuz bonēstatē absolute z i se. nūc at ē dīfēdēdi vō ceteris p̄maris. i. documētis supple ipm regulātibz. nō tñ dico d̄ p̄ p̄mis q̄ de istis tā deīn ē. s̄z de scōdō p̄mis. Sūt nēp̄vlti ma resp̄cū p̄cedētū z p̄ma f̄p̄ctū sequētū. q̄ de scōdario p̄ma dicunt. Item dissero. i. diuersis modis aperio.

C Tenet quoqz doctoz. In hac pte p̄legē Boe. de docu mētis regulantibz ipm magist̄z p̄paratōem ad scolares Et duo facit. nā p̄ facit B i gnālī. scōdō i spālī d̄ quolibz ibi. Tenet inqz eruditus. Et dic p̄ q̄ doctoz tenet ē ē erudit? mā suetus zc. put hec oia i p̄cessū declaranda sūt. q̄re sequit. C Sit inqz erudit? pus. n. In hac pte ea q̄ p̄miserat i generalī nūc i spālī. p̄legē. Et diuidit i tot quot in gnālitate p̄miserat p̄tes. Et ponēs p̄ p̄mum documētū dicē q̄ Boe. inqz. i. d̄p̄i q̄ magister ipse sit eruditus. i. doctus. Et rōnē annectens dicit. n. pro quia op̄s. i. oportunitas est q̄ magi ster ip̄e p̄us discat anteqz discipulos suos doceat. Et scias

trinitalem circa hāc eruditionē maxime p̄ualere īfmannas eam recōmēdādo dicē sigdēz nos nouim? cōparatiōem. i. acq̄sitionē doctrine triuū fore valde aptā assilictrē sup. in bis. Et quod d̄ annectēs notandum dicit. valde enīz ab surdum est z iniquū q̄ iperiti. i. idociti p̄ferant peritis. a. docti. nonelli supple i sciētys atiquis supple p̄ferāt. atqz

niam q̄nqz discipulor elarsones pari oportunitas est: ergo mansuetudine vtendū est. Magister frāco in imansuetudine p̄deat in exēplū: q̄ ob discipulorū suozum nobilitate sua vtentū irrefrenabilē arrogantiā laqueo se suspēdit. sapientius autem egisset si mansuetudine vsus fuisset. Rigidus. In scolarium enim amplexu rigore frui commodissimū est vt sic errātibz vidictā iponat: sopbi starnz lites dissoluat: oblatrātes remordeat: obloquentes reprimat: p̄teruientes castiget: totaqz

rudes. i. ibeciles emeritis. C Notādum q̄ ascendēsd̄ ad gradum mā / grālē oqz q̄ sci entys subcyt a faliā caueat ne sibi dicat il lō ad romāos .ii. Qui alios docēs seip̄suz non doceat. iō sapientie. is. of Antequāz lo / quaris. f. docē do discē. f. au / diendo. i. iaco bi tertio. No / lite plures ma gistrī fieri. i. B etiaz canones

fatis cōcordare videntur. 59. distinctione. Ordinarios. z oi. di. Mifex. z. i. 6. q̄nē p̄ma. Si q̄s clericatus. z. ex de ele ctione cuz enī. Itē erudit? i. istruct? q̄ū ē rīditatē possit? C Mansuetus q̄n discipulor. Dic ponit scōm documētū de mansuetudine magistrōz. Et duo facit. nam p̄mo documētū ponit. scōdō exēplo ipm corrobōrat. ibi. Magister franco. z. dicit q̄ magister etiā aliquo mō mansuetus esse debet scolaribus. Et rationem assignās dicit. quoniam quandoqz oportunitas est pati elationem discipulorū: consequens etiam est mansuetudine vtendū. Virtus eim illa est que irascibilitates reprimat et moderat iras: quare et multorum malorum fomenta refrenat. qua certe si vsus magister franco fuisset cuius exēmplūz immediate subiungit. non laqueo collum strangulasset. hic enim cum vidisset arrogantiā. idest superbiā discipulorū vtentium sua nobilitate. arrogantiam dico: non refrenabilem. idest corrigibilem laqueo se suspēdit: qui tamen sapientius egisset si mansuetudine hac vitiu te vsus fuisset.

C Rigidus in scolarium amplexu. Hoc est tertium docu mentum de magistrorum rigiditate erga subditos. Et dicit q̄ magister etiam debet esse rigidus idest durus et validus. Et dicitur a rigore riges. quoniam frui. idest vti rigore. i. rigiditate in amplexu scolarium commodissimū est vt sic errantibus idest delinquentibus imponat vindictam. atqz dissoluat litem sospbarum. idest disputantiū. atqz remordeat. idest punit oblatrantes. idest con tinue contra ceteros rixantes. z a canibus sumptum est. similiter et reprimat obloquentes. idest ipsos diffaman tes. atqz castiget virga recitandinis p̄teruientes. idest p̄teritum quid attentantes. z sic faciat totam determinatōem. idest illam omnem que inter scolares tam ex parte mozum q̄ etiam doctrinarum faciendā est. faciat dialecticam. idest ad vtramqz arguendo partem vt scilicet plene discutiatur hinc inde: posteaqz determinet et fa / ciat quēadmodū p̄missū est. C Nota magis fore rigidū

hoc eo mō itelligēdū est q̄ canones itelligunt. sūt in quā rī
gidus ita tñ yr nō asit se uicia. s. nīmū corrigendo hoc est
verberando asperere. talis nēpme rigiditas culpe iputāda ē.
Veris nēpme castigatio solū magistris pmissa est extra d̄
homici. cad audientia. z. 4. q. 6. c. p. r. hinc est q̄ si leui p
cussione scolaris moria magist. nō teneret yr yule vince

quos uadetur arrogantia fore vitanda magis. Et uostu-
cit Boetius circa hoc documentum, nam pmo ostendit
arrogantiam sumopere vitandam fore, scdo demonstrat
qui snt bi magistri qui arrogantias confouent ibi. Di snt
z dicit q magister nullo modo arrogans epistat, quonias
arrogantia nullum penitus eras diffinilo bonum, oes

deſi hodie iſtruit. hi ſunt q. d. qd
ſciunt humiliter docere p̄tendunt; ⁊
que rōne ſapiunt recte monſtrare
nequeunt: quoniam i faſtigio poſiti
metē merentiſſi deſpiciunt: nec in
datorē ſcientie cauſam neceſſit
ſed propriam in ſe reſpiciunt ex
cellentiam. Hi etiā ſunt qui ſum
bras dilatan: p̄biliteria magni
ficanti publicis ſpectaculis emi
nentiora ſedilia querunt: et ab
omnibus rabinomine vocari et
ſolitari deſiderant. Tales ſiqui
dem omnium bonorum collectio
iure ſedulitatē ablaro a ſe relega

diligentia arrogantis magis si nunquā instruit hominē
fideliter. Item arrogans superbus iactator elatus et fla-
tus idē. differt tñ arrogancia a superbia. nā supbia ianis ē
gloria de eo qđ qđ bz. fz. arrogācia de eo qđ nō bz. cū quis
credit ea scire q nescit vel hīc que nō bz. sepe tñ apud au-
ctores hec duo confundunt.

Capitulum

appetunt i foro atqz pmo recubitus in conuiuiolandes
amantia tantialqz facilliter pducit. adulari gloriatur.
a quolibet reuereri expectat. gēgē agunt arbitrantur
num. coargui nolūt. Arbitrant. n. ppo sensu se regere pos
se. Rursusqz eoz tanta est temeritas vt oia psumant ni
hilqz difficile arbitrant. hōz certe inutilis labor est. diligē

bit. Cum autem bone inquisitio
nis tyro legendi causa scolas in
traverit: rigore intrinsecus assum
pto considerandus est vt aurore
tempore continuo submissa vo
ce incipiat ore rotundo medio
criter ascendendo: nisi magna vr
geat necessitas expectado. Quo
niam si magistratus diligentia
aliquos vltra debiti teporis spa
cium expectare presūperit: hos
siquidem pigriciei mora cōfun
dit: ireqz se rancore comminuet

q sine morte
potest. Itē simbra i supioribus capitulis expositum est.
Itē relegare. i. remittere. item ē ieciluz dānare vel pcul
legare t pducit le. vñ i thobia. Nate cauenda caue fecta
re fectanda. relega crimia. vas mēris purificare stude. rē.
Cum aut bone igitis. In hac ipse hoc. postqz po
sūt pcepta magistratus regularitatem quo ad se qz quo ad
alios t hoc quo ad mox atqz norme honestates. hic facit
hoc idem quo ad doctrine administrationem. Et diuidit
hec p in duas ptes scdm q duplex est doctrine admini
stratio. Est eni vna p modū lectōis atqz declaratōis. Alia
vō p modū argumentatōis. In pma ergo pte determinat
de norma magistratus regulatī circa scolarium iformatōes
que in lectione consistit. scdo facit hoc idem circa eas ifor
mationem que in disputatōe radicāt. scda ibi. Si ēd vsse
rendi rē. pma adhuc i duas. nam pmo facit qd dēfī ē.
scdo cām dicti subiungit ibi. Qñ si magistratus rē Et di
cit pmo cū tiro. i. nouellus magister bone inqstītōis. i. do
ctrine rē scie itrauerit scolas causa legendi considerandū
est. supple ab ipso magistro vt assumptū rigore intrinsecus
supple quē ad modū pdictū est cum dicebat supra i eodē
capitulo sit rigidus. hoc g rigore assumptū tpe aurore. i. ma
tutino incipiat supple lectionē continuo submissa voce. i. vo
ce bassa ascendendo tñ mediocriter. ore rotundo. i. pleno
t hoc expectado nemine nisi maxima necitas vrgeat. i. i
cumbat. ¶ Notadū est circa hoc documētū boetii sū
mopere cōsiderandū ē ne ante ipsam iceptionē hō diuini
dimittitur ipsoz aurore q solus de ē et diuitias sue
sapie illuc i aias sapientū. Et tribuit studentibus gratias
cognoscendi cui nihil est difficile t sine quo nihil possibile
est possideri vt in ipso plogo de regimine pncipum dicit.
Et omne datū optimū t omne donū perfectū desursum
est a patre luminū descendēs vt inqz scriptura. t Augusti
nis. Nemo tā erudit? nemo tā doctus q superna illustra
tione nō idigeat. Et Gregorius. Nisi intus sit q doceat in
vanum lingua doctozis laborat. iō pbia volens ostende
re. i. in quo vera existat beatitudo apud boetium li. tertio
pna nona de cōsolatioue dñum moner inuocare auxilium
q certe pmissio nulluz rite fundat exordium. qd obser
uātes pateres nostri sp i aggrediēdū arduū oīnū iploza
runt auxilij. sic plato icepturus geniturū senibz mūdū

ingr vepz mi socerāt: nā cū oibus mos sit t quasi qdam re
ligio rē. pcarī auxilio diuinitatē rē. sit g meis pibus ppe
benfium maxime qdem vt ea dicant a nobis que placeāt
deo rē. t hali abenragel. gfas viuo deo rē. scionidus pmo
metha. dy ceptis nam vos mutastis illas asperitate me
is rē. sic t reliq pene oēs. Anima duertat igit magister vt

Cum autem pigriciei discipulus
dormitatis arripet magistri no
uerit sedulitate: aut maturi festi
nabit: aut pudore psumus i huius
opprobriū dormitabit. Sz nō fa
ciat vt assuet? poeta pcpit: quez
dormonis castoris discipuli pi
gricies nequit i rissu excitare: eo
vero more quoridiano ad pri
mam sterrente: vnguibz scabris
mēbratim mulicū melos agē
tibz: oculisqz lippientibus: lucēqz
explozantibus matutini laboris:

rat aura iugales rē.
¶ Quonia si magistrantis diligentia. In hac parte hoc.
causas suū dicti subiungit. Et diuidit i duas ptes. nā p fac
qd dēfī ē. rē exēplo dēā pfirmat ibi. Sz non faciat. pma
adhuc in duas scdm q duas cās assignat. secunda ibi. Cū
aut rē. Et dicit q si magistratus diligentia presumpserit:
expectare aliquos vltra spacium debiti tempis hoc forte
duo mala contingere possunt. i. qz ipse forte magister con
funder hos. i. quos expectat mora pigriciei. q. cum forte
magister illos expectabit possunt ipsi hāc pigritia i cōsue
tudinē suis trahere coguantes magistratos eos sciti se
mel sic t continuo expectare. Et hoc pmiū malū est expe
ctatōe hō puenit. scdm vero ē q forte expectatione hō
magister iracundia tumorat atqz pferat atqz se cōminuet
exhinc rancore ire hō vt sic ceteris nō tā ptece t tam vir
tiliter lecta declarare possit sicuti faceret si ira eū nō pmi
nuisset. Deinde ponit scdam cām. Et dicit magister etiā nō
qz expectare aliquos. qñ cū discipulus artifex dormita
tōis t pigriciei nouerit sedulitatē. i. curiositatem magistri
aut festinabit se maturi. i. citi? qz veniet ad hōz debitas
aut certe cōfusus pudore supple ob rissu socioz dormita
bit i opprobriū hō. ¶ Notadū ē circa hō vbi dīr ire quoz
rācore se cōminuet. Ita est q sola alium pthurbat atqz sciluz
discerner vepz nō pmitit. i. est. n. spiratibus angustia. vñ tull?
i orone p marcello. Graecidia in cōfissio ē inimica. iō epi
cur? Ita istaniaz gignit qre sūmopere curanda atqz impe
diēda est atqz ea q ipsaz iducunt expēnēda. vñ Orat? in
eplo. z. Ita furoz brenis est aium rege q nifi parer. Impat
hūc frenis hūc tu cōpescē cathenis. Itē rācoz ofidignatō
dolor amaricatio t amaritudo mēti. Ide rācorosus t rāco
rositas rē. Itē dormitare frēgnatūti a dōmio. t ē sū pigri
tia dōmire. vñ ppha. Ecce nō dormitabit neqz dormiet rē.
¶ Sed nō faciat vt assuet? poeta. In hac pte hoc. exēplū
qdā circa pdicta subiungit. Et pmo pponit ipm exēplū.
scdo cum plegi ibi. eo vero. Et dicit magister inqz mane
vt pdictum ē incipiet neqz scolares quozqz expectabit rō
nib? supradictis neqz faciat vt assuet? poeta fecerat quē
pigrities dormonis discipuli castoris nequit excitare in
ritum. i. derisionē. Et dē exēplū suū psequens duo facit.
nam pmo dicit quē se dormon gerebat in exercitio scola

anteqz ea pa
gat que hoc p
cepto docent
deo supplices
veluti omnī
cordium illu
minatoz. Itē
Tiro i superi
oribus capitu
lis declaratū
est. Auroz of
initij diei cla
rescentis vel
pmus splēdor
aeris q grece
eoz dīr. vnde
Virgilius de
rosto Stricti
or eoz pcesse

fisco. secundo quod in mensa se gestabat ibi. Dū aliqui pma
i dnas. nam p dicit quod se in mane gesserat. scdo quod me-
dia die ibi. si vero. Item pmo facit quod oeni ē. secundo
quādam saluam cautelam qua vltus fuit subiungit ibi.
Maluit rē. Et dicit eo enim supple oromone quoridiano
more stertere. i. dormiēte. ad pma vltg ad illā horā q pma

canit. r. hoc yn-
guibus scabz
.i. scabiosis r
asperis agitan-
tibus. i. scalpē
do facientib⁹
mēbratim. i. p
mēbra. muf-
cū melos. i. so-
nū qm muficū
quia se scalpē
do quasi mufi-
cam armonia
concitabat. et
similiter exis-
lippientib⁹.
oculis atqz ex-
plozantibus
supple nunc a-
perts nūc ite-
rūz claufis. lu-
cem maturini
labozis. i. ma-

tutine lectiois. aiebat. i. dicebat sic supplevt sequitur con-
fortibus suis aduenientibus. aiebat inqz ne. i. nūquid ad-
huc res. idest lectio matutina pagit. i. fit ikolus. ne. i. nūg
p fundit. adhuc rubor aurore rubore lucis diei. q. d. est ne
adhuc dies. qd vltra negantibus illis. scdocus ipse dzo-
mon somnolent⁹. i. plenus somno. expleuit. i. cōpleuit vel
exposuit creberrime. i. sepius ita. i. dormiendo mediā
ptē diei. i. vltg ad meridiem. r. boc agendo. i. referēdo gra-
tias deo qz tā bñ tanqz suauiter i somnis mēbra refonui-
set. r. cautela suā fallaz subiungens dicit. maluit. n. subau-
di dromon ipse. i. magis voluit hēc duriciem. i. obfusta-
tē sani capitis q peritiā. i. sapiētiā ifani. Deinde ponit quod
ipse dromon se circa diez mediā gerabat. vnde dicit si ac-
ciderat q idē dromon itere flet disputatōi meridiane ipe
nesciēs excedere. i. sperare vel puenire mores natium
.i. inatum quo necesse erat vt dormire cōtinuo stertebat
.i. dormitabat solo naso vigilante. alia lřa habz vigente. i.
stertendo resonante. qz p. pbebat fastidia. i. naufēa atqz
tediū affinit⁹. i. plocos ob strepitū porcine corzofionis et
hoc p similitudinē oeni est. p. postremo oñdit quō bīc dzo-
mon i mēsa se habebat r dicit q dū bīc dromō ad mēsas
exiit flet tāto somno pedit⁹ exiit vt dū bauriret. p. forbe-
ret olera. i. caules existentia lectūdas delicias opus pmisit
ora bauri. i. voragini r cōmisit lumia sōno. v. p. fed. licet
man⁹ dda pñdebat aliqd i catino. i. difco. tñ fopoz. i. sō
non exiit it nocu⁹ dū qñit fcarcere. i. oegulit ciba-
ria qz tād sōnos eū opprefferat vt qēqz incipisset sōno
retrahere. qz alloqns. p. de. martiani diē. O martiane
carissime scioz sigdē p. certe vestra lřetio nouit ad quez
fructū maturitatis. i. labozis suicereditis puenire hunc dzo-
monē. q. d. imo nouit qz ad nullū fructū vñqz pūgere va-
lebit. C. Florāda circa bēxēplus r si sōn⁹ moderat⁹ bon⁹
ē. p. gliritia tñ moderata pessima. qñ. p. gñit f. suaz negligit
r veluti bzuta i fecib⁹ inoz delictoz deuoluūt. oius. n. vi/
cloz. fōmū sōnolētia ē. vii. carbo. Nā diuturna ges vitu-
alitūta ministrat. qre r. Quid⁹ sōnolētos arguēs. li. z. sine

titulo i bec vba pūpit. Infelix tota gēqz gescere nocte.
Sustinet r somnos pma magna vocas. r. i. e. male psto-
ges osem pedita sōno. pectora nuda bono. qñtis pates
ipse ruinis. Quem nox sola tenet nescit vigilare periculo.
Dos somnolentos pñ⁹ excitat fatira. s. bis vbi. D. mane pi-
ger stertis. surge inqt auaritia. eya surge. Negas istat sur-

ge iqs nī queo.
surge. En qd
agā rogiti/ensa
pdaz aduehe
ponto. Casto-
reum stuppas
bebenū tbus
lubrica cōba.
Zolle recens
pmispipere r
sic lēto came-
lo. Uerte ali-
qd iura. quasi
diceret poeta
Surge piger
surge. qz ist at
furgēdi ratio.
Dorem qzqz
sōmnoletoz
qñi exemplo p
posito confor-
mes gñfred⁹
i poetria aptif

sime cōscriperat. iquit enī. Scifne mozam pigri fi mane
voce obaudit. Si citef adhuc iterata voce sonora. Nare
vigil stertit. tandē clamore coactus. Oret lēto lingua
mouet r mibig dvis Ingt. surge veni. nof ē pmitte gēfca.
Immo dies ē surge. deus meus en ego surge. Uade segr.
nec eum segtur. quem negligit. r. tu Non venies. dudum
venisse sed mibi vides Quero nec inuenio. nibil est te bīr
ria noui. Surge cito. diē en sum pfecto. nec tamen. immo
Uel caput buc vř illuc vertit. vel brachia scalpit. vř tamen
bra in longum distendit. sic fibi quasdam Unde libet mo-
tulas querit semper venit ore. Non pede. si veniēs nunqz
venit ille coactus. Cōte mouens gressum trahit a testu/
dine motum. becille. Nec tamen reprehendenda est de-
bita nature quies. quia teste Quatio i poetria. r. quādoqz
bonus dormitat homerus rē. Item stertere verbum su-
pinis caret. idest naribus dormiendo resonare. vñde r se/
pe pro dormire ponitur. Itē scaber. bra. baum. idest asper
scabiosus. scabidus. Item catinum licet secumdm qñdō
fuit sit vas vinarium fictile. capitur tamen quādoqz p
disco r scarella vt in proposito.

C. Si differendi cā meridian⁹ rē. Superius Boetius do-
cuit qualiter magister se habere debeat in docendo dīci
pnlos r hoc quo ad lectionum exercitiū. bīc facit hoc idē
quo ad disputationum certamen. Et diuidit bec parā i
duas partes. nam pma ponit documenta circa banc par-
tem. secundo ad incidentia subiungit ibi. Adnertendum
est. mōa adhuc in duas diuiditur. secundum duo docimē-
ta que ponit. secundū alibi. Si vero maxima. p. primo ergo
ponit primum documentum qd tale est. Si meridianus
doctor adiecit studium causa differendi. idest disputandi
precauendum est summopere ne magister ipse polleat ap-
paratu sophistico. idest ne vatur rationibus sophisticis r
caueat ne moueat teris. idest obsecris difficultatibus
sed armatus studiofa pmeditatione. idest studio pme-
ditato inter lites. idest disputationes que sunt lites scola-
stice intrepidus. qz pro r. componat. idest declarat eas fa

Capitulum

elli mente. hoc est facilitate opinionones concordat et caue-
at qd disponat. idest ordinem memorie illud quod quisq
sibi obicerit. supple disputado. ita. idest tali modo vt tpe
detegendi. i. soluendi et enodandi no recedat a via rois. sz
accepta moderatide. i. modestia dilucidandi. i. declaradi
exsoluat. i. declarat explicate. i. manifeste enigmata. i. ob-
scuritates et co-
pplimaga sibi
pposita ordie
ppetenti. sub-
audi quemad-
modum ppo-
sita et obiecta
sunt no poste-
rius pmo atq
pmu posterius
exsoluendo.

¶ Notandum
Boeti sumo-
pe sophsitiaz
magistrum p-
cauere disce-
ptationibz sco-
lasticis monet
Et ro est. qvt
etiam in supe-
rioribus pms
sum est ipa no
nisi verborum
est ostentatio ambitiosa. confidentia. n. verborz sola pban-
da replet. quare et libidine rixandi Augustin⁹ i de doctria
xpiana ea nominat atqz sciam ipetatis. et vide supra capi-
tulo pmo de studio logice. Item tetrum. i. atrum et obcu-
rum et etiam in superioribus dictum est.

¶ Si vero discretio maxima vt affollet mentibus. Dic po-
nit scdm documentum circa pdicta. Et uno facit. na pmo
documentu ponit. scdo circa psumptu aliud dicibz. eodez
mo. et dicit qd si i disputado dubitatio maxima accidat vt
solet mentibz discretio. vt dicitur est studij deliberado qd
respondendū. et qd mens excogitata. i. cōmota naturalibz
motibz. scic pictauerit subaudi ex deliberatōe bz illd p-
ferendum. idest determinandū ē publice i crastino. i. die
et lectione seqati. Et ide circa passumptum documentus
aliud ponens quo facit. nam pmo documentum ponit. se-
cundo ipm confirmat ibi. Facilius. n. et dicit. eodez modo
s. quemadmodum prefatum est supple faciendus ē si qd
difficillimum magister fuerit pmeditatus. qm ipm dme-
dandum etiā est discretio. alia littera bz disputatio iye-
rius put ex seqntibus apparet. et rationem subdens dicit.
eniz. p q. scintilla difficultatis reperit plerūqz facilius
differendo. idest disputado qd si cōmitteretur obseruati-
studij. qd cōfirmans dicit qm vt ingt Aristoteles subaudi i
topica. Veritas ipsa non tantuz reperitur i altero. i. i vno
sed reperit i pluribus seu i multis. ¶ Notandum circa hoc
qd ē facilius eniz differendo et. qd disputatio actus ē sco-
lasticus quo libet intentionem suā ad ingredia verita-
tem p rōnem odit et eaz viribus asseuerat. hoc qd actu
iter ceteros nil clarius nibilqz salubius discipulo cōpro-
batur. ipsa. n. ē q veritate enucleat. enigmata manifestat
errores atqz deuia condēnat. qre nō absurde deū ē vira-
tem facilius differendo repiri qd studendo.

¶ Aduertendū ē autē qz tribus modis traditiōibus et.
In bac pte boetiū ponit qdā i cōdicta circa documēta su-
periora. Et diuiditur hec pars in quinqz partes secunduz
quinqz incidentia que ponit. scda ibi. Si quis bonum ter-

tia ibi. Ut ad magistratus. quarta ibi. Si vero primus
tempore cetera. quinta ibi. Nubila licet quandoqz.
¶ Primo ponit pnum icidens. n. sz aliqz posset dicere. O
Boeti tā pbatur ē et oīū quō magister i disputatōe se ge-
rere debeat. sed adhuc latet qd rōnes facere dō vt dispu-
tatiūz orta disceptatio cōpetentiūz dissoluat. Et ad B rñ
dens dicit qd
gnitio discre-
toz magroz
vti solet in tra-
ditōibus et ob-
spatōibz tri-
bus modis. et
hoc scdm tria
magistroz
genera sūt eni-
gdaz subtiles
qdaz subtilio-
res. qdam sub-
tilissimi. So-
lent etenim qdā
gloziari i glo-
riose vt tradi-
tionibus. i. ra-
tōibus et docu-
mentis nouis
et iustitiis. Et
B quo ad ter-
tium gen⁹ ma-

gistroz deū est. Solent etiam aly palliare mentes disci-
puloz. veteribz. i. atqz et retris. i. obsecris rōnibus. et hoc
quo ad pmos magistroz of. Sunt et terty q solent excita-
re. i. cōmouere itelligentias credentiu scolariūz edictōibz
et rōnibus vetustissimis. idest antiquissimis sed inouatis. et
vntū eis tanqz manantibz a pzo riuus. i. scientiis eozuz.
Et hi sunt q secundum genus. scilicet mediocriter subtiliūz
amplectunt. ¶ Notandum iter oīa magistroz genera
bi certe subtilissimi forte noscunt q non vctustoz atqz pe-
ne obliteratoz semper vntur codicibz vel eozum ta-
men inuatozū. sunt enim illi aliena mendicantes at-
qz rapientes suozqz igenio veluti a se excogitata ascriben-
tes. sed hi acutissimi qdem sunt qui nouis inbiant istitu-
tis. miserrimi enim vti prius etiam monstratum est inge-
ny extat semper inuentis non inueniendis vti. quare et.
Item tetrum. i. obcurum vt superius expositum est.

¶ Si quis vero hoz discipuloz. Dic ponit scdm icidens
quod tale est. Diceret forte aliqz si pueri atqz scolares q-
stiones atqz rationes per magistroz adductas ad plenum
intelligere nequeant. quid agendum. Ad quod respondēs
inquit. qd si scolares disputatioi ass. stentes intelligere ne-
queant rationes magistrū in medium adductas et tamen
rationes ipse eos delectauerit tunc scolares ipsi iungen-
di sunt. idest sociandi archibcolari. idest baccalario vt ipse
imprimat eis fideliter feriem recordationis. idest mo-
dum recordandi atqz etiam intelligendi. vel etiam idem
archibcolari commendat. idest informet et ostendat eis
scolariūz diligentiam exarandi. idest scribendi. quonias
magnum fomentum. idest augmentum vtilitatis collige-
tur ex his fideliter pcuratis informationibus. ¶ Notan-
dum recordatio de qua in littera illa que est superius in
primo capitulo communis vocitata est. ipsa nempe ma-
gne vtilitatis est discipulo. quoniam vt ibidem dicitur:
vsum generat. vsum autem ad magisterium propterea
festinat. Luitas ratio ibidem redditur. quoniam sicut
prudencia sine iusticia parum vel nihil prodesse nōcitur.

iusticia aut sine prudentia multū. sic scia sine usu parum.
vñs aut sine scia multū pur & quēdammodū i pallegato lo
co hoc agz alia longius declarāz. vide ibi. Item fomentū
nutrimēti mñr eīca & ab effectu p augmento qñqz ponit.
Et d' a fouco nes. Itē feries. l'ordo tenoz. Et d' a fero ris.
¶ Ut ad magistrat' apicē tempore perueniat. Dic ponit
tertium inci

d' boc. quia
posset qd dice
re posset qd iam
magister oiali
la exegit quē
admodū in su
periorib' edo
ctum est o3 ne
ipse exbire re
linqre studiū
z solo exerci
tio scolastico
itendere. Ad
quod dicitur hoc.
q nō. Et duo
facit. nāz pmo
dicit ipm ma
gistrum conti
nuo adberen
dūz studiū. se
cundo quib' i
locis ostendit
ibi. Recessūz secretiori. Et dicit p qd sciti imozādū est.
i. vacandū ē studio cōmunitatis. i. cōtinuo vt discipul' p
ueniat ad apicē magistrat'. qd sic. quozz pūno studen
dū ē magistrō vt apicē ipm magistrū pseruet. z locus stu
diū ostendens inst. q3 p. 1. est istendū. i. cā study imozan
dum recessū. i. loco secretiori. licet p qñs magister ipse sū
guineus existat. sanguine. n. vt super' iam demonstratū
est i locis apertis amicus z iocundus isformādū sūt. hoc tñ
nō obstat in locis secretis magister studere debet. hoc ne
strepitus assilentiū ebiet en i studio z sūt ne strepit' mi
grantius cōfundat eius intellectū sed sit i loco qeto z mun
do z expurgato ab oibus viculis impediētib' vitales spū
tus magistri. Et reddens cām dictoz dicit. Consentaneum
eniz ē bonitati magistrōz vt magister rimando. i. in grē
do secreta existat solitari' qz exbibeat pñtiā suā cūctis
extrabēdo. i. exponēdo libellos subaudi i apertū. nōne p
nūngd. n. detractōis i pñtū. i. imple gūcū fuerit apiciēz sedū
litatē. i. magistrū i extrabēdo. i. publicū ponēdo libellos
suos cā study meditare iugnatū qd. i. aliqd malūz vñqz
opinaret. q. d. cū ita sit q forte oculus nequā malū ex hac
publica ostensione opiare bonitatis ē magistrū qñqz
studat loco solitario se recipere. ¶ Notādū circa hoc
qd de study cōmunitate d'. Sicuti vna dies calida nō fa
cit estates neqz vna pūdo ver. vt dicit Aristoteles primo
ethicōz. sic etiā nec vn' actus studiosus z scientific' stu
diosus atqz scientifici reddit. regitur. n. vti etiā i supioz
bus declaratū ē ad pfectionē magistrū study pūnatū.
bz nēpe se studiū i modū cauātis gutte lapide q nō vno ca
su sed diuersis iā millies multiplicatis casibus lapide ca
uat. Sic qz magi bone idoliis nō pñis rituli adpti cirent
studium dimittat sed pūno vñqz i finē studio atqz exer
cicio adbereat. z hoc i loco solitario. aīa. n. terrenis occupa
ta iustitibz nequaquā i cognitōem sciōz attingere valet
regit nāqz studiū libertate animi terrena pñis respuen
tis cū ipsa de mundo creata sit. qre z ipsa mūdis ac puris
solum delectari necesse est nō de fegatis atqz mole terre /

Et autē ad magistrat' apicem
tempore pueniat discipulus studio
pūnitatis imozādū ē recessūz
secretiori licet sanguine' existat
istendū est ne strepit' assilentiū
mentē ebiet: vel migrantū rixa
confundat intellectū: nullis vin
culis vitales spūrit' impediētib'.

Honestati enī cōsentaneū est vt
secreta rimādo solitari' magister
existat magis qd libellos extrabē
do cūctis pñtiā suā exbibeat. Nō
ne detractōis fili' magistri sedū
litatē liberos extrabēntē aspiciēs:
quid iniquitatus meditaret: vñqz
Sivero pūneuo tempore magi

na inuoluta. qre zc. Itē rimari. i. scrutari z inuestigare. z tra
ctū ē a porcis q pūmā terre siliqnas et radices ingunt et
pducit ri. vnde pser. Morbida rimet penetra' la de
tra saluris. ¶ Si vō pūneuo tpe. Voc est qñtū icidēs circa
pdicta occurrēs. Et ē tale. Posset nempe qd dicere oia si
qdem bene z optime digesta sunt. z hoc circa hos magis

strantis diligētia coplā bi' cenritū
nō habuerit iccirco non tepescat
nec spe deposita euanescat: s3 i
to acris studio iisistat: seqz i cō
siliū strenue pbeat: vt siclicz cū
paucis honore ptingāt. Pauco
rum enīz consortio multos deli
nitos profunditatis studio vige
te frequenter vidimus strenue
intitulari. Nonne theofrastus
subtilitatis artifex paucos sufful
gentis ornatu spe defraudatus re
gendi curaz obiecit: quod tamē
inconsulte egit: consultus enīz
egisset si se studiū obseruantie cō
mēdabile exhibuissz. Munerib'

eius subiūgit ibi. Paucor. n. Et dicit pmo si diligētia ma
gistrat' copia discentū. i. scolarū nō habuerit pūneuo
tpe nō tepescat. idest nō desistat ab icipitis. iccirco. idest
propterea. ē: hoc ne euanescat. i. recedat deposita spe. sed
quāto rariū est sibi auditoriū tanto acris studio iisistat
qz p. pbeat. i. exbibeat se i cōsiliū. i. lucta scolastica que
disputatio ē strenue. i. ardne vt sic contigat bonoz licet
cum paucis. Et rōnem pdictoz reddens duo facit. Nam
pmo rōnem ponit. scdo exemplum quoddam circa B an
necit ibi. Nonne. Et dicit. n. p quāto nō Boetius vidim'
multos delinitos. i. insignitos studio pfunditatis intitulari.
i. laudari vigente tñ consortio paucor. discipulorum. Et
exemplum circa hoc quod dixerat ne sepe zc. ponens de
theofrasto dicit. nōne Theofrastus ille magister existens
artifex sub' litatis z suffultus ornatu paucor. nonne ipse
obiecit curam regēdē z hoc defraudat' spe regiminis affu
turi. quasi diceret immo: quod tñ. i. abicere regēdū curā
egit inconsulte. sed certe egisset consultus si se exhibu
isset commendabilem obseruantie study. ¶ Notandum
quemadmodum dicit littera ppter raritatem auditōz
nō desperandum est. quoniam z si minime esset scolarū
copia nō exaptopter ab exercitio z studio desistendū
est. Attendenda enim non est in his mundialis gloria sed
study exercitiūz finis qui sapientia est cuius quidem est
beatum facere. idest etibicuum. atqz beatam efficere vi
tam vt inquit Seneca ad lucillum. Dac salomon pñci
patum obtrinit z bonozem prouerbiorum secundo me
lioz. Melior enim eius est acquisitio qz auri z a gēti bi
dem. Ea enim habita omnia bona pariter veniunt cū z il
la. Non ergo tepescat scientiarum tiro si copiam studen
tium non habeat cum largio laborum merces sibi fuerit
constituta. Item tepesco inchoatiū ē a tepo tepere. i. te
pidum fieri. Et ē tepere ppe ēē iter calozē z frigore.
¶ Muneribus tamen continet. Dic est secundum docu
mentum circa pdictum incidens attendendus. Et duo
facit. nam primo modūz ponit quo scolares magister bē

Capitulum

possit. scdo antipophorizat vel saltem notabile quoddam circa hoc ponit ibi. pietatis vero. Et dicit qd si magister audientium scolarium non habuerit copiam modus est vt eos sibi muneribus cōmetat & conducat exemplo leonini cuius quidem discretio acquirit sibi muneribus: id est donis conseruatum multoq. censuit. n. id est estimauit. pulchri fore dge re. id est paupat vt incumberet qd destituit cetū discretiūz. i. scolarium.

¶ Notandum si munere atq. donis dy sup. n. placari constat iuxta ordi in de arte traditionem. Munere dy superum placant carmine manes &c. Nil limiz deniq. si homines eis placabunt. Munerib' egdem omnia conatur vt si qd parat difficile ē munere faciliē. qre bene dixit Quidi us vbi supra. Carmina laudant sed munera magna petunt. Et item. Ipse licet venias multis comitatus homere. Simil attuleris ibi homere foras. Hoc vsus consilio leonini eos quos fors sibi detraherat munerib' apparauit.

¶ Pietatis vō ambitu. Dicit boetius quoddam notabile circa p̄dicta pōit quo erogationē elemosynaz pauperib' faciendā p̄monet. & hoc si magistro suppetat rez factas. Et duo facit. nam pmo facit quod dcm est. scdo hanc erogationē summopere cōmendat ibi. Que preclarior. Et dicit rector scolarium delinitus. i. munitus vel insignit' ambitu pietatis. id est ipsamet pietate. tenet. scilicet iure caritatis. mulcere. id est fouere corda discipulorū degentiūz id est yuentium paupertate. & hoc discipulūz studiosē & diligenter non quidem discolis. mulcere inq.az cibaryz et calceis. q. pro z. vestibus z si non nouis saltem tritis id est laceratis antiquis. & hoc dico si facultas sua suppetit. vlt. n. posse viri non vult deus vlla requiri. q. pro z. magister ipse subueniat ipsis ceteris donatis. id est donis alijs q. p̄missis. similiter quoq. subueniat eis consilio concitatio hoc est ammonere eos atq. concitare vt priusq. studium relinquat potius elemosynas recepturi ab eo vel ab alijs veniant. ¶ Notandum licet Boetius scolis scolarium rectores pietatem amplectari cōmonet: ab oib' tamen totis viribus appetenda est. hec enim virt' est quam natura suadet atq. ratio cōprobat fraterne caritatis. omnes enim homines nature vni' sumus q. gobrez per nos omnes pietatis opera exhibenda sunt. binc Seneca in Ebiesce. Nulla vis maior pietate vera est. quolūq. n. veros amor retinuit hos pietas tenebit. bis ergo concludit caritatis opus pietatem esse naturā q. querere pietatem ¶ Notandum circa hoc quod dicit si facultas suppetit. n. tantum erogandū est vt in p̄cessu temporis elargienda deficiant. prudens ergo inueniat quid sibi coningere possit. nam teste Socrate. Meli' ē cauere q. patere. Si ergo cūcta largienda sunt ne successu temporis remendicari cōbibeatur. pietas. i. misericordia benignitas. p̄piciatio. Mulceo. ea. re. mitigare. fouere. delinire. ¶ Que. n. preclarior. In hac parte rēcōmendat erogatio-

nem pauperibus scolaribus factam dicens. que enīz erogatio. i. elemosyna ē p̄clarior. i. nobilior vel suauior. q. illa que est qua facta veris scolaribus. si diceret nulla. q. cōfoueri. i. mulcere scolarēz bis. s. erogationibus i. q. bis exbibitio donantis est mīna & p̄mptio. i. receptio recipientis maxima ē. p̄clarius. i. beatius & nobilius q. deliniri. i. fouere delecta-

laribus erogatio. ¶ Preclari' est enim confouere scolarem his in quibus est minima donantis exbibitio maxima vero pauperis recipientis p̄mptio: q. bistrio num et meretricium deestabilis incurfus deliniri. Nubila licet quandoq. fortuna existat: nō tamen magistratū cura desperet: sed semper citraliter se regēdo incurfus viriliter p̄ferat dulcius expectando. Prob Coriandi

ctu vestitu atq. alio exteriori famulatu exhibet. Spūalis vero q. ignorantie discipulorū medetur atq. dubitantī consulitur. Cum ergo duplex i. bis sit erogatio in reliquis plerūq. simplex. constat ea nil p̄clarius dulciusq. consistere. ¶ Itē nota circa hoc qd dī que est facta veris scolaribus &c. q. us omnibus subueniendum sit habendus tamē est delect'. in quo p̄cedandi sunt mores enīz datur. z aīus atq. vite sanctitas. non. n. erogandum ē discolis: nō igratis: non dilapidatorib' nō quoq. deū minime diligētib'. Et idō bñ dcm ē a Carbone. Cui desvidero. Itē bistrio gestulator vlt. iclatoz est qui diuersos gestus & habitus minimū representare nescit. Et dicit ab histozion quod est gesticlarī. Itē histrides comediaz rep̄tatores oli dicebāt. ¶ Nubila licet ē fortuna existat. Hoc est qntum z vltimū icidēs quod circa p̄dicta p̄tingere possit quod ē fortune aduersitas. Et duo facit in hac parte. nam pmo circa hoc icidēs documentum ponit. scdo ip̄us documētūz exemplo confirmat. ibi. prob coriandi. Et dicit. licet ipsa fortuna q. nq. existat nubila. i. aduersa tñ cura. i. vigilia atq. study sollicitudo magistratū. i. p̄clari' nō desperet pp. b. s. regēdo se sp. bñ. i. q. nūmter p̄ferat. i. patiat viriliter. i. aīo forti icursus. i. aduersitates fortunaz spectādo sp. pulcius z melius euentur. z nō faciat quēdam modūz Coriand' ille magister g. cum fortuna sibi nō quēdam arderet scolas dimisit z desperationem incurrebat. z ideo iquit. p̄b. iterieccio deestantis est prob transactio. id est cōstantia. coriand' huius magistrī est pudentia. i. respudentia. ¶ Notandum z si oīs virtus in summo sit: equanimitas tñ animi quā cōstantiā hic licet appellari: plurimū collaudanda est quā si gdem macrobius li. si sic describit. Est animus supra periculū erigere: nibilq. nisi turpia metuere: fortiter tolerare aduersa: et humiliter p̄sp̄era: cōstantis hoc animi est: vt ait tullius li. p̄ de officijs in rebus asperis minime perturbari. Qui hac virtute caret nullam in suis operibus prosperitatem obtinebit. Cum ergo fortuna malefida nubilum ostenderit vultum equanimiter perferē dum est atq. in domino sperandum: quia teste propheta qui sperant in domino non confundentur. Quare fortuna nubila quondam depingebatur vt superius satis edoctum est.

biles. i. odibiles incurfus histriūm atq. meretricium. ¶ Notandū inter omnes erogationes q. fieri possunt preclarior illa ē que discipulis a magistrato exhibet. qm i ipsa duplex erogatio committitur. sc. corpalis atq. spūalis. Corporalis libanq. q. vi

Cum autē ob festiui rpiis ipsius. Postq̃ Boetius in
precedētibz posuit normā atqz modū magistrōs ipsos re-
gulantes tā quo ad se q̃ quo ad discipulos suos. et hoc tñ
in moribz q̃ in scientiarū administratōe. Dic cōsequēter
ponit modū atqz normā magistrōs regulātes in cōparati-
onē ad alios a discipulis. Et diuidit hec pars in duas par-
tes scdm̃ duo

documēta que
ponit. secunda
ibi. Licet autē
i scolis rē. Pri-
ma in duas. nā
primo documē-
tū ponit. secun-
do cām subitū
git. tertio exē-
plo corroborat
secūda ibi. Ne
q̃. tertia ibi.
Maronis sal-
tus. Et legēdo
hoc totū vsqz i
secūdū documē-
tū dicit. primo
cū magis pla-
cuerit visitare
loca deliciarū
ob impulsū fe-
stiuū rēporis. discretio docētis habeat semper secū nobilio-
res sui cetūs. i. suorū scolarīū atqz etiā emīentiores sōma
forma. n. emīēs corpōis animi etiā excellētia cōmuni-
ter representare phibetur. Et hoc ideo fiat ne magis ipe a
multis videat esse desitū solatio. i. solamine vel et ideo
ne exciteret. i. cōmoneat in periculū. ve. n. hominī fo-
li quonīā cū ceciderit nō habebit subleuātū. Et mala q̃
expro de possunt euenire si predicta nō obseruent exē-
plo ostendēs dicit. Salsus. n. i. trāstus solitariū. Maro-
nis forte Virgiliū dicit vel aliter. indoluit. i. valde doluit
puari. desitui cetū. s. focietate feliciū scolarīū. forte ma-
lū quoddā ex solitario suo trāstū Marō dicit euenire. q̃ qua-
le fuerit. Bo. tñ hic nō expressit.

C Licet autē rē. Hoc ē scdm̃ documētū quo magis ifor-
mat q̃liter se erga alios a scolaribz suis gerere debeant. Et
dicit. magister ipse scolarium licet debeat eē rigid⁹ in sco-
lis. subaudi quēadmodū superius i eodē capi. expressum
ē vbi dicebat rigid⁹ rē. tñ magis debet eē deuot⁹ ingressu
idest trāstū suo corā populo. et hoc dico salutādō quemls
fir cōditiōes suas. debet etiā esse trāsmigratibz. i. euz pre-
tereuntibz iucund⁹ sermone. atqz colludentibz. i. fbi cōgrue-
tibus comes et socius. sitqz cōmorantibus. i. secū habitan-
tibz fidelis amonitu. i. amonitōe salubri. atqz etiā sit affi-
nibus. i. viciniis caut⁹. i. iustis castitate. i. in castitate. q̃si
dicere velit. si nō caste viuere possit corā viciniis faciat tñ
vt si qd sinistrū egerit viciniis nō inotescat vt quod caste
fieri nequit saltē caute exequatur. et huius cām subdens
inquit. Et B ideo vt dictū ē fieri debet ne affinitas amica/
bilis. i. amica viciniitas ebibat. i. subtrabat fetorem suspi-
rantis nass. q. d. vt immediate supra suppletū est. Et meta-
phorica locutio est.

C Extrema pñtis rē. Hec ē scda pñcipalibz vltimi ca-
pituli. In qua postq̃ Boe. determinauit xpositi diuersas
magistrorū diuisione et mores eorū qui in locis studiōrū
pñcipalioribz. i. sathenis et rome habitāt documētis regu-
launt. Dic modo i hac scda pñcipali parte bñius capitu-
li vult ostendere quomodo se debent habere illi qui habēt

curam regendi scolas in castris vel i villis prefata loca stu-
diōrū circūcentibz paupertate cōclūsi. Et diuiditur hec
pars in duas partes. In prima parte premitit intentū suū.
In secūda ipsum prosequitur. ibi. Cū ob egestatis causā.
Et dicit. extrema. i. vltima cōpilatio presentis voluminis
extat. i. est. vt dicam⁹ sub cōpendio. i. sub breuitate d. mar-

suspirātis nassi fetorez si qz affue-
rit. amicabile ebibat affinitas.
Extrema pñtis voluminis extat
cōpilano de magistratibz. quos
liberalibz non eera discipulis ege-
stas fines cōpulerit inuadere a/
lienas. Et de illis quos natalis
patrie renocat dulcedo aliquid
sub pñdio dicam⁹. Cū ob ege-
statis cām repellēde lucri que-
rat qz odorē dulcissimū. cōside-
randū est vt saluo magistratus
honor pccitati q̃stū queat insitat.
vestibus mediocribz inbiat. et
scolarīū rēgimi p̃cipue indulgar.

magistratibus
illis quos lege-
stas. i. paupras
exiles nouer
ca. i. cōtraria et
inimica libera-
libz disciplinis
p̃cipue inuade-
re fines. i. regi-
ones alienas et
similiter quo-
qz de his quos
dulcedo natal/
patrie renoca/
uit subaudi vt
ibidē cōmora-
rentur. et d. his
i. tertia p̃c pñ-
cipali. C. No-
tādū circa hoc
q̃ dicit libera-
libus discipli-

phas liberales disciplinas. v. y. artes liberales intelligit. li-
berales inq̃ q̃si ab aliis liberalibz prozsus sunt disticte
ipse nempe ad animā ille vero ad corp⁹ ordinātur. libera-
les etiā q̃ secūdū eas homo per se disponitur secundum
intellectū ad optimū finē veluti vsum virtutū moralium
q̃ intellectus uel ad perfecte felicitatis vsum q̃d specu-
latiuū. qui autē talia cōsiderat naturaliter liberi sunt et non
seruiles cū intellectu vigeat. ideo recte artes ille liberales
dicte sūt. et rursum liberales q̃ liberos expeditos et exerci-
tatos aios requirūt eo q̃ subtiliter d. rerū causis disputāt
et de illis plerūqz a sensu remota sūt. Et insup liberales
ideo q̃z antiquis tantūmodo liberi. i. nobiles et ingeniu in
eis studere cōsueuerūt. plebe vero in mechanicis ob pe-
ritia operandi que quidē peritia et opus plus plebeis con-
gruit. Quā vero et studiū nobilibz fm̃ Hugonē. Itē finis
incerti generis. i. termin⁹ et a finis dicit. q̃z agrorū fines
funiculus sunt diuisi. Unde prop̃sa funes ceciderūt m/
bi in p̃claris. Et dicit finis termin⁹. cōsummatio. mors. p̃ria
vñ. Est finis patria mors cōsummatio meta. et cōiter incerti
generis est aut masculini aut feminini.

C Cum autē ob egestatis cām. Postq̃ hoc. intentū suū p̃-
miserat. hic ipsum modū p̃sequit. Et duo facit. Nam p̃i-
mo hoc. ostendit qualiter magistri ipsi existēs extra pa-
triam suā i locis supradictis vel de p̃poe vel de lōge ad
iecitibz se regere debeāt erga scholares. secūdo q̃liter er-
ga alios a scolaribz. ibi. Cū autē cena. Prima adhuc i duas
pmo facit q̃ dicitū ē quo ad se. scdo quo ad vicedoctorē.
ibi. Aduertēdū. Prima adhuc i duas. p̃mo. n. ponit docu-
mēta generalia. secūdo specialia documēta subiungit. ibi.
Puerisqz dicit p̃mo cū qz magistrorū ob cām repellē-
de egestatis. i. egestate ipsa cogere q̃rat odorē dulcissimū
lucri. subaudi in partibus alienis. tūc cōsiderādū ē vt ma-
gistrat⁹ ipse insitat. i. intēdat q̃stū queat. i. poterit parca-
ti. et hoc honore dico saluo. qz p. cōsideret ē vt inbiat vt
stibus mediocribz. subaudi tñ honore magistratū dignis
iuxta p̃missa p̃cepta. atqz indulgeat. i. trēdat p̃cipue regl-
mini scolarīū. C. Nota qm̃ oīa hec generalia p̃cepta i su

Capitulum

piorib' eodē capitulo qñ deducta sunt. v3. magistri parci-
tas: vestimētorū bonestas: atq; iuxta scolares debita atre-
ctio: de eis h' denno praxare supflūū foret. quare ibi
videas. Itē quo quis quini quito. gre. l. posse. 7 componi
tur cum non: 7 dicitur nequeo.

¶ pueriq; vultū pmo pbeat. 3n hac pte post documen-
ta generalia:

documēta spā-
lia ponit. Et di-
uidit. nā pmo
docet quō ma-
gister se habe-
bit erga scola-
res correctiōis
subiectiōis: secū-
do quō circa a-
lios. ibi. Cū at
habuerit 7c.
Itē pmo ostēdit
quē se habeat
corā nouellis 7
pūis. scō quō
corā adultis.
ibi. Eisdēq; a-
liq; ruli adul-
tis 7c. Et pmo
dicit q; cū ma-
gister i alienis
prib' curā regi-
mini suscepē-
rit. d3 pberē p.
mo p principaliter pueris supple iformādis. vultū beni-
gnū: penitib' aut corū affatū benigniorē. atq; suadeat. i. p-
mutat tā pueris q; penitib' aditū. i. introitū docēdi beni-
gnissimū. 7 B idē nō solū pmo liat. i. molliat: atq; mol-
liēdo ad se attrahat corda pueroz. v3. p sed extrahat et
pecuniā parentū supple q; necessitati iure mederi valeat.
atq; efficit. i. deponit famā. supple redolētem ex B. i. ex
bac sua benignitate. Similiter at cū bec oia gerunt de se
dar nibilomin' regulariter. i. viriliter iura scōle. 7 B ordie. i.
mō docēdi edocto. i. demōstrato pri'. i. i pōrib' ¶ Nōdū
l3 magistorū benignitas tā erga discipulos q; eorū parē-
tis maximū plet attētiōis atq; beniuolētie discipuloz i-
cremētū vti colligit ex canone B h3. xxyi. di. 2. silt decre-
tali humilis de maio. 7 obe. tñ talis benignitas sic mode-
rari d3 q; ex B regēdi auctoritas nō frangit: q; put dicit
Aug. in canone qñ. lxxxyi. di. bñ nimirū fuit humilitas re-
gēdi frangit auctoritas. Et inde bñ Boe' p' benignitas
amōitionē subiecit. scōle vō iura 7c. q. d. cū bec gerūt ni-
hilomin' scōle iura manutēat. Et bec d nouellē dū sunt
¶ Eisdēq; aliquātū aduētis. 3n hac pte boe. ostēdit quō
magr se habere d3 erga discipulos iā adultos. Et duo fac.
nā pmo facit quod dicitū ē circa adultos dociles. secundo
circa rebelles ibi. Si vō. Et dicit q; si magr būerit discipu-
los iam penē adultos: tūc exhibeat se eisdē adultis rigidū
quēadmodū de rigore supra doctū ē. atq; cōponat. i. ordi-
net oia eoz. 7 adultorū ad loquendū recte. i. cōgrue q; ad
gramaticā 7 ornate q; ad rhetoricā. atq; cōstrigat. i. dispo-
nat digitos eoz ad scribendū. atq; cōformet eos oīo ad le-
gendū. 7 boe dico cōcomitari rigore iusticie. f. scolastice
Et rōnem q; oīa bec sic fieri dēbeat 7 ipsū hui' cū dicit
rigore iusticie 7c. subiūgit pīces. bec iō fieri debet vt sco-
lares ipū proficiant nō solū in doctrina sed et in facietia B
est morib' atq; virtutib'. Et subdit. Magister et decedat
tempestiue. i. rēpore debito scolarib' spaciū ludēdi atq;
sic vt nullo mō eis abstrahat bñficiū docēdi. ¶ Nota nō

soluz scolares ipū in doctrinis 7 disciplinis erudēdi sunt
l3 q; q; i facietis morib' atq; virtutib' fūmis nist' instruen-
di: qñ si solū in doctrinis pīciat 7 morib' deficiant. cerre
nullo mō pīficiē dicunt. g. n. pīfici i sciētia atq; defici-
t in morib' plus defecisse q; pīficiisse pībiē. q; paul' apo-
stolus ad epb. vi. inquit. Educate illos. scilicet inuenies

vero pūmacē supbūq; inuene-
rit: dulciter castiget: exmplaq;
moz pponat q; repriat. ali-
ogn pētū assenū virgias affligat
vt sic ad signē castigat' euadat
vt despat' 7 ignōniā cadat. Cū
aut magistrātis dilectio erate in
frigidatos statualeq; planen-
cos scolastici itroir' habuerit p-
ticipes: si correctiōis lima apud
eos vti nequerit: senio cōfectis
arridēdū ē: statnalib' igemiscē-
dū: planeticiq; fauoris silacro
ē p gaudēdū. Calāistratos cir-
q; bñfūsi purat: fūco q; pūfos
lachrymis irrigātib' gulā pū-
dat. 7 dolleq; caute eijciat: ne
mēs sen reatū pmoit participēt

ortabilib' ad bonū corrigit atq; increpet. ipū exēpla p-
pōat q; a sua cōtūacia atq; supbia repmat. q; p nō mō
vbiis ac mōitis caritatis 7 dulcib' silt 7 exēpl' mīme co-
rigivaleat. affligat. i. corripit vgiē 7 vberib'. 7 B dco fiat
cū assenū pentū. Et rōne subdēs igit. vt sic supple ille cōm-
max euadat castigat' ad vngvē. i. ad pīfectōs ne cadat oīo
i ignōniā. i. famiā qñ despat'. ¶ Nōdū q; magr circa
pūmacē discipulos more pūditōis medici vti d3. Mēdie.
n. i. curādis morbis p' medicas mīstrat faciles ne patiēs
mediciq; fortitū trabat i horrozē 7 vt plevitatē medicāis
porionib' salubrib' affluat. sic q; magr p rebelles vbiis
agar dulcib' vt dulcedie correctiōis allecti a mōo rebellū
onis dēstāt: q; si bis mīme retrahivaleat acriori medica-
mie est vtendū. f. virgarum cessione. cligat q; bec poti'
ne sicutū mēbrū putridū si leisi rotū. coris ipediat sani-
tatē. si neq; scolar' pūciās fbellio ignie pbeat despat' 7
Cū aut būerit 7c. 3n hac pte boe. post q; documēta pmi-
serat quō magr se h'et d3 circa illos discipulos q; sūt corre-
ctōi bñfūsi. B fac idēz circa eos q; extra correctiōis limā
penit' reponit vti sūt senes statuales pīctici 7 alij. Et po-
nit pla brevia documēta f3 pluralitātē 7 pūeritatē oim
boz discipuloz. 7 dicit cū dilectio magistrātis būerit etate
i frigidatos B ē senes statuales. i. bestiales 7 rudes igento
ve p vel planeticos. i. errabidos. 7 B dico oēs scolasticos
itroir' pīctipes. qd agēdū in q; si magr neq; atvni lūa. i. rigōr
correctiōis apō eos B mō agēdū ē vt segf. Arridēdū enī. i.
fauden dum senio pīctis. i. senib' atq; igemiscēdū ē. i. do-
lēdū pp ingenu ruditatē statualib' i rudib' planetici vō
i. vagabūdis cōgāndū ē simulacro. i. siltitudi' 7 exē-
ploz adductiōib'. 7 sig lascini affuerit vt calamistrati fuga-
ti atq; molles: tūc purat. i. castiget viciū eoz penit' purē
do calāistratos exētes hīrunt cū rī. i. crispatis capill. atq;
pīdat pūfos fūco illo colore ficto lachrymis irrigātib'
gulā eoz. B ē tāto eoz castiget vt i lachrymis puocet q; gu-
la sūa fūco pūsa lachrymis rigāt. Dolles at. i. lascivos 7

Capitulum

aliquo sibi proficere posse aut mee familie sperat obsequium. dicitur etiam plures beneficia et erogationes sibi fieri fructum. dicitur etiam plures aly dona cum receperit minime recognoscunt. verum sapiens et bonus datu comeditur quantum lucrum etiam fuerit. comeditur inquit atque assidua comemoratione delectatur. qua de re prospiciendum maxime cui eroget. Erroget ergo potius domesticis quam familiaribus vicinis ne per extranea beneficia intra nea gestas in publicu deuoluat. Item annus antiqua verula dicitur multos huiusmodi annos. vel dicitur ab a. n. n. id est senus quasi sine sensu. et corripit a. vii. "pamphile tolle manum tuam a. n. n. dicitur etiam postea pars corporis et tunc producit a. vii. in versu. Dum se curat an. retro sibi sibilat an. Item futile est quod cito et facile occurrit et de quo nihil potest retinere et hinc facta translatioe futilis de hoc vanus superfluous loquar qui nihil velare et celare potest. vii. Futilis est illud quod nulla receptio claudit. sic hoc futilis est diuulgus oes qui audit.

Proterua in minimis absit procul. Dic ponit aliud documentum quo auaricia magistri dissuadet atque tenacitate. Et dicit rapacitas. i. auaricia proterua. i. crudelis absit procul in minimis. supple rebus. q. d. etiam in maximis per illam topicam. Si illud quod minus et illud quod magis. hoc de auaricia. i. legi. absit et adduca. i. curia et pene inflexibilis tenacitas etiam nocera. i. inimica fame. Item sicuti a quibus sic et a magistro iter cerera mala. Bviciu rapacitat fugiendum est. lucz nepe illicitu est quod iuste possidet et quoniam iuste acqutit id iuste dedit. hinc tullii philippica. x. Male ingratum male de labunt. Nepe difficile est quod rapacitate. pspere. Si ergo enim suis diebus gaudere videat his qui rapuit. et tamen pipe ritas aut non erit diuturna aut si successozibus non durabit. iuxta illud Seneca ad lucillum. Nulli inquit cui rapina feliciter cessit gaudium rapiti durat in posteris. nec mirus. quod nullu violenter ppetuit. Absit ergo a magistro rapacitas quod non nisi cupiditas quod atque rex tamen magnus quod priuatus ingenuos expoliatio. Item de tenacitate supra iam satis dictu est.

Laudu est et ne puerorum pulueri. hoc est tertiu documentu huius partis quod de mora magistri extra sua patria. Et dicit quod magistro ipso extra patriam sua regimini scolastico incumbente canendum est etiam ne magister ipse extra sua patria dgens alludat pulueri. i. labori seculero. i. fece pleno eorum supple que deca sunt. i. scolastico regimini. alludat inquit plurisq trinitio. non obstante quod consentia. i. abundans maxia gaude supple et lucri et comitum id est scolarium affuerit affluetia amozia. alia littera habet confederati amozis sed in idem redit. quod nisi id est excepto illo si promotio in maiore vigeat. nisi speret ad maiora promoueat. vel certe elatio facultatum id est diuitiarum et lucri vigeat in honore. quasi dicitur. tunc enim commorandum est cum maiora premia expectentur. Item puluis dicitur quod viuenti tollitur.

Inde et puluerem pro labore plerumque accipimus. Unde virgilius in quadam egloga. Quid iuuat estuio decessu puluerem abesse. Quam potius bibulo decubuisse decessu. Item sunt quos curriculo puluerem olimpicum collegisse iuuat. licet forte alia ibi interpretetur manerie. Item feculentus a fece dicitur. id est fetidus vel plenus fece. leni

curam quis acceperit in natali soli confinio: pomposo affatu istudendum est. Caute splendideque procuratori vicissim est arrendendus: vestiumque varietate gaudendum: quoniam vestis pollinire venustas: anulorumque insignia: multos aliud quam veritas erigit cogunt obtinere. ornatus: affatusque leposque plurimos paratos sensu erroneo homerum excedere visu compellunt: ordine tamen docendi preteraro diligenter obseruato.

ad se quod ad scolares et ad alios a suis scolariis distinctos. nunc consequenter in hac finali parte totius operis determinat quomodo magistri in patria sua curam docendi discipulos suscipientes se debeant gubernare. Et dicitur hec pars in duas partes. nam primo ponit documentum quod ad ipsum regulam quo ad mores componendos. secundo quo ad vicia fugienda. secunda ibi. Jocozum. Primo adhuc in duas. nam primo facit quod dictum est. secundo causam documentorum subnectit ibi. Quoniam polimite. Et primo documentum ponens dicit. cum quod magistrorum susceperit curam regendi scolas in confinio natalis soli id est territorio rum ob delicias dulcoris patrie. tum etiam ob venerabiles aspectus parentum in sistendum id est vacandus est. subaudi ipsi magistro potest id est superbo non ea superbia que vicio commaculata est sed pomposo id est pleno popa philopphia. affatu id est colloquio et sermoni. quod pro et similiter arrendendum est caute splendideque procuratori iubaundi ciborum et vidualium reliquorum. et hoc dico vicissim non quidem de singulo sed cum tempus expostulet aut facultate permittatur. quod per gaudendum est ipsa varietate vestium supple et alys ornantibus decentibus vti sunt anuli et burrum et similia que honoz magistratralis regit. Et causas huius subdens deuarietate vestium dicit. Bideo quoniam venustas. i. decentia vestis polimite. i. ornate. quod per insignia. i. glorioza onameta anulorum et aliorum redumiculorum cogunt multos obtinere aliud quam veritas ipsa infirca erigat et requirat. Quoniam virbi vestitus in vestibus esse perit. Redditur a mille quoniam ideoa fit ille. Et annectens causam aliam hoc ipsum dicit. ornatus etiam et fauor. quod pro et lepos id est facetia affatus et colloquii compellunt supple plerumque excedere id est precellere visu et apparitia multos supple tales et tali ter vestibus fauore et facetia colloquii insignitos. multos dico paratos scilicet erroneo iubaundi ob ficta decetia. homeruz illu poeta grecu. q. d. ornatus vestimetro atque reliqui supradicta sepius faciunt magistrum estimari homero sapienterem et peritioris quoniam ita reipit et existat. Et notandum quod cunctis prius sua dulcorosa est quoniam loci generalis cuiuslibet

enim sepius plenum significat sicut osus.

Cum autem ob dulcoris priore delicias. Polus. Boetius in hoc ultimo capitulo ostendit qualiter magistri regentes scolas in obus verbibus solennioribus vti est athenis et romae. similiter quod in locis his adiacentibus extra tamen suam patriam existitibus se gerere debeant tam quo

Sextum

Preseruatū pncipiū quēadmodū pater pncipiū pductū
existit. vti attestat Porphyrus. Slogogicus cū iquit. Est
n. patria pncipiū generationis quēadmodū pater. In
ipsa nēpe virtus celestialis nato vigore influit atq; ipsius
in esse conseruat veluti locus suum locatū. est ergo dulco
rosa quilibet sua patriā ob loci natalis cōseruantia. Ami
liter q; dū
colosa est ob
parentū reue
rentiā que g.
de pūmū p
missionē man
data est. vt pz
exodi. xx. cū
dicitur. bono
ra patrē tuū
z matrē vt be
ne sit tibi. as
ferent em pa
rentū reuerē
tia vire longe
uitate atq;
bonoz tēpo
raliū affluentia abundanter. Itē polimicus. ta. tū ad
lectū sumitur. vel etiam polimica vestis est multoz co
loz z dicitur a rotunditate qd est polus quia vestis illa ro
tunda est. z potest capi i proposito vtroz significato. Itē
venustus. i. decens. z dicitur a venus. papias vero dicit
venustus. i. sapiēs ornatus. modestus. facetus. formosus
inde venustus facietia est z formositas.

¶ Jocoꝝ quoq; dānosa libido ē. In hac parte Boetii
post predicta ponit documenta magistroꝝ regulatā quo
ad viciōz fugā. Et diuidit bec pars in duas partes se
cundum duo documenta que ponit. secunda ibi. Cū autē
p. primo ponit vñū documētū qd est de euaitatione iocoꝝ
illicitoz. secūdo causā documētū subiungit ibi. Ut quod
oiz ē. Et dicit p. primo qd dānosa libido. i. cupiditas iocoꝝ
sit ablata subaudi a magistro attentius. i. hoc iō vt bonoz
prouicialis. i. hominū pncipaliū z patrie efferat. i. extolat
famā supple magistri in cōmendationē tituli. i. bonozis
quod tamen raro contingit. quoniam nemo acceptus in pa
tria est neq; ppheta vt dī in euangelio. z sequitur. z quā
tomagis titulus. i. laus z bonoz venustus z nobilitatis
surrexerit. i. excreuerit tantomagis est insistentiū. i. vacā
dū fauozū subiectoz. i. scolariū. Et causas documentū assi
gnās dicit. bec oia iō fieri congruū est vt quod. i. que laus
nequit pferri subaudi ob pferentis verecūdiā cū propa
laus fodeat. pferri iōz tumultibz. i. verbis tumultuo
sis. ppz oiz. illud saltē erogeſ z ppaletur affatibus tem
pestiuis eoz. i. subditioz vt sic magister ipse nō solū moꝝ
dulcedine sed z facultaria. i. sciētiaz acumine. i. excellē
tia pſpectē z mireſ. ¶ Notādū magistri in natalibus cō
morantibz locis summopere a luxoz cōsilio se abſtine
re debēt pp multas viliſſimas cōditiones quibus quili
bet luxoz alitringitur. p. prima est desiderū lucrādi quod
ex cupiditate pcedit que radīe oium viciōz ē. p. primo ad
tūmoteū. vi. Secunda. spoliare p. primo qd rapina est.

¶ Tertia blasphemare deū qd est turpissimū. Quarta per
ſuare. quo ecclesia cōtēnitur. Quinta valde mētiri quo
scandalizā. p. primo. Sexta furari quod suspendiū segg.
Septima irasci qd plerūq; homicidiū segg. Octaua lo
lēmities nō colere. quare z merito lapidādū eſſet luxozes
ſcūti z colligebāt ligna i sabbato. Nona ē amissio bono
rum oiz. q. a soboz bonē iſtioniū magister qui famā
bonā z bonozes suos pūulgare desiderat ludozin bone

ſtare rabiēz deuitet qñ nihil est qd hoiez tā deboneſet
q; ludoz iboneſtas. Alie. n. ludus vt in poliorato li. pmo
ſcribit. oiz maloz mater est. Deuitet ergo tā aleē q; ce
teroz ludoz enormitas. exēplo Edilonis lacedemōn.
hic. n. ſocietatis iūgēde cauſa miſſiſ coziū dūces z ſe
niores ppli ludētes iuenit i alea. i. ſecto itaq; negocio re
uerſus ē dicēs

ſe nolle ſpar
toz glām qz
ſtrictio bi
ſatio clareſce
bat hac macu
lare iſamiaz vt
dicereſ cū ale
arozibz ſocie
tate ſtragile.
ſclare qz vt
ſerſereſebat
Temiſtodes
magiſt. z lu
dis zgbuſcū
q; leuiozibz ar
cedos fore ne

reſpublica ludere vident. defectūq; ſui relicta granitate
pronunciet. bec ille.

¶ Cū ē tā moꝝ q; facultatis. hic ponit ſz documētū q
iuitat Boc. magiſtros ipſos ad fugā luxurie ſūmīs virtutibz
amplexādā. Et diuidit bec p. i. tres ptes. nā pmo docu
mētū ponit. ſcdo cāz documētū reddit. tertio oia iſta exē
plo. p. ſumit. ſcda ibi. Ne roſe. tertia ibi. Venerabilis Era
tonis. Et pmo documētū ponēs dicit cū cōmēdatio. i. lau
datio z honoratio tā moꝝ q; facultatis magiſtri i publicū
i. i. publicā famā eueniret ſiderādū eſt z firmū cāuēdū
ne in ceſtus. i. luxuria vel ſonitico caput eius obſtiper. i.
circūdē z inclinet. z etiā ne adulteriū oia ſua zfidat. ſino
doche eſt pars p. toto. poſta. q. p. z. ne ſetoz viciū illicite
malignitatis denigret z obſcuret famāz ſubaudi magnis
laboribz z qſitā. Et rōnē reddēs hoc dicit. bec idē pſide
rādā ſūt ne roſe. i. i. p. bona fama. emittēs odorē vernū
i. vernalē z ſuauē videātur expirare. z etiā ne lilia caſtita
tis. i. ipſa caſtitas q; liliis merito cōparaſ qſita ſudore. i. la
bore. videātur decreſcere ſupple a ſua pulchritudine. qñ
diceret. ne ipſa bona fama redolere deſiſtat. ¶ T. Nō Bo.
attēdēs iter alia vicia q; bñt bonā famā tollere ac etiā de
nigrare ipſa luxuria ē. p. tato rōne ſere ſapie magiſt. p hoc
documētū viciū bocentare docet z famā bonā retinere
qd ſacilī adimplere valebit i. ſiſtio ſapie voluerit adbere
re. vñ ipſa fama z viciū B. z reliq; hoc dicit illud ſapie. 7.
venerat mibi oia pariter cū illa z innumerabilis boneſtas
p. man? illi? qd z carbo attēdēs iquit. Luxuria fugito zē.
z ſequit i fine ſolū verius. nā ſunt 2ia fame. 2ria inq;
qd nō ſolū verbis ſed exēplo clarifiū eſt. nūquid. n. o
luſcētū vbi ſz clarifiſſima opulētia legibus z moribus ordi
nata. vt reſert Valerij. li. o. c. i. poſt q; luxuria pſapia ē
iniuriā z turpitudinē decidit vt ſeruoꝝ ſolētiffime ſub
iaceret diſtationi. ſic z ipſiꝝ romanū. vñ. Poliorato li. 6.
c. i. z. reſert luxu z libidine expauſit eſt nerone regnāte.
qd ergo hoc vicio ſediū. n. adnoſtus. quo virtus atterit
victorie elāgueſcūt. ſopita glia in iſamiaz puerit. faciet q;
boneſtatis denigraſ. Itē ceſtus. i. caſtus q; cū monali cō
ſaguinea vel vigne pcutibit. eſt. n. coit? illicitus. Sz adul
teriū quaſi ad alteri? tboz accēſſus. ē. n. vt iquit magiſter
qñto ſmāz illicitus coitus cū maritata. Sz ſtuprē deſo
ratio virginis illicita. Fornicatio cōmunis ad bec oia. ſit
tñ ſpūlter cū ſoluta vidua vel meretrice.

Capitulum

Venerabilis Cratonis effigies. In hac parte Boetius superius dicta exemplo confirmat. Et duo facit. nāz pūmo exemplum ponit. secundo circa hoc notabile quoddā subūgit. ibi. Licet enim. Et exemplum proponens dicit que & quāta opprobria subannationes atq; blasphemias qd adulterij incurrat viciū. venerabilis enim effigies. id est ima-
go. & successus Cratonis illius magistri pēbuit causam meroris atq; tristitie incrementuz nedū proprie facultatis. id est artis complicitibus. id est scyis vinctis atq; alijs qui cum attigerēt vni-
correspēctū. qd scilicet Crato enī obdormiret quodaz tē-
pore in dinerforio. id est domo. Castoris illius hominis qd cūq; ipse fuerit. et hoc ob delicias. id est adulterium. Et fragile vporis sue. repetitū. i. cōprehenfus est in amplexādo. quid yltra. Crato ipse tractus capillis castigatus verberē laceratus. id est laniatus vulnere. & deinde sale fricatus atq; postea in augmentum penarū vīna feruorum infusus. & iterum electus angulis in pūple domus. erectus trabibus. Tandem vero torztoribus ipsūz vt premititur cruciantibus lassatis & fessis genitalibus priuatus est. sterquilino suppositus. transeuntibus expositus subaudi in ridendam fabulam. quibus omnibus sic perpetratis exstitit plebis abiectio. id est de rīso. & vti in littera clari-
prosequitur. quoniam littera nulla eget expositione. **N**otādū licet: mechos atq; adulteros similiter quoq; & alios fornicarios cuiuscūq; conditionis existant multa mala iusto dei iudicio concomitantur. hec tamē que littera exēplo enumerat licet non plerūq; contingant quemadmodum Cratoni enenisse narrantur. sunt tamen de his que cum adulter in vicio deprehenditur: ipsi prorsus q̄ reliqua insiguntur. similia sunt que Quatius libro primo sermonum connumerat Satira secūda. inquit enim ipse hoc modo. Sic se precipitem recto dedit. ille flagellis. Ad mortem cessis fugiens. hic decidit arcem. & p̄donoūz in turbam dedit hic pro corpore nummos. hunc perminxere calones. quin etiam illud. Accidit vt quidam testes caudamq; falacem Demeteret ferro iure omnes &c. hec ille. Item meror proprie dolos est cum silentio. & venie a merco. es. quod p̄terito caret l3 merco. res. ut inue-
niantur. tamen non in eadem significatione. Item diuerforiū diuersitas viarū est vbi vltior ad callem diuertitur. vel locus remotus ab alio vel receptaculū scz hospitium vel hospitale. Et dicitur a diuerto. vnde in luca. non erat ei loc⁹ in dinerforio. vt dicit ibi glosa est locus iter duos mīros habens duas ianuas. vt scilicet ex diuersis vīs re-
cipiat aduenientes.

Licet enim quandoq; prima salua fiant indicia. In hac finali particula huius totius libri de disciplina scolariū circa proxime dicta qdā subūgit notabile quo magister quoslibet cōmonet vt quecūq; tūz in moribus tūz quoq; administratione doctrinarum gesserint bec

saltem eo ordine atq; manerie gerant vt sicut media pri-
mis p̄uenaleat. sic quoq; vltima media primisq; antecel-
lant. quod tamen plerūq; alio ordine geritur. quāvis enīz
prima indicia. id est signa fiant quādoq; id est sepius. sal-
ua subaudi & laudabilia. tamen vltima supple indicia re-
manebunt plerūq; inquinamenta. id est turpia & scelerata
alterius saporis. id est ma-
nerie q̄ p̄ma
Notādū
sicuti parum
prodest bene
agere si mens
labilis existat
cum ex nullis
actibus gene-
retur habitus
nisi boni ope-
ris perseverā-
tia coexistat:
sic quoq; paz
imo nihil pro-
ficie qui a bo-
na incipit me-
dio repet finē

q; horrore confundit. vnde in p̄onerbye sapientuz bene
dictum est. Nil prodest bene facere atq; in mala declinare.
pe ē bona opera cepta deserere atq; in mala declinare.
Incepto ergo bono proposito perseverandum est iugiter
Ille autē perseverat qui bona cepta continuat. ille quoq;
p̄tinuat qui sūmo creatōis sine singula claudit. Qui deus
gloriosus est in secula cuncta benedictus Amen.

Consiliabar item gnatorum solvere carmen:
Obliqua facie surdus ab arce ve bor.
Non pudeat struxisse dolos ex aggere sato:
Rumiferos sonit⁹ dum mouet ampla seges:
Aderat interdūz rabies contermina ponto:
Dum loquor ex quarto capite confer opus.
Tos p̄co: o iuvenes qb⁹ celebrāda iuuent⁹:
Suggerat innocuos nunc mea lira modos.

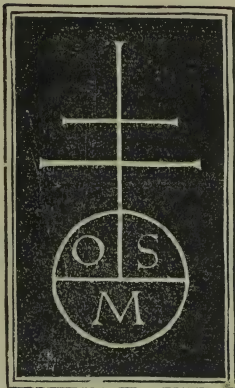
Diuī Senerini Boetij de cōsolatione: necnō
de scolarium disciplina missis operib⁹: eūz
sancti Thome sup̄vltroq; p̄mentarijs: hoc
eodez volumine: in p̄sulis mandato & ip̄sis no-
bilis itegerrimisq; viri Crauiani Scori cinis
modocientis: finis est feliciter datus: Vene-
tij: Anno incarnationis domini post milēsi-
mum quaterq; centesimū octogēsimonono:
Mōno Kalendas Ianuarij.

Registrum

^a
 Uacat
 Damnatoy pena
 Parētes requirē
 ¶ Exemplariz
^b
 uit. i. apposuit
 ptis. i. ablati
 mibi ne abscōdas
 primū beneficiū
^c
 linione. i. i grātia
 spe reliquerit
 similitudinez ibi
 tam nostram
^d
 Si illud
 nemoni
 potestas non
 q̄siuit dignitates
^e
 Qd̄ autem
 p̄bia more
 est bñ dispositus
 familiaritas non
^f
 dicit vel
 res vt dicit
 ¶ Profa yndecia
 Zunc ponit
^g
 ¶ Notandum
 bñ habeat

probra. i. homies
 adpropeia
^b
 tia per similes
 berans. i. abūdās
 ¶ Detrū fexū
 possit. Notāduz
ⁱ
 ¶ Sed cur
 bil tamen
 cognoscit queqz
 accipitur hic
^k
 tia. i. coniungēda
 id est struma
 a ciuitate
 nihil lucidius
^l
 Nihil aliud
 litaris ipsius.
 apud astrologos
 res cerebro
^m
 sonalis amoris
 que in modestia
 laborez fidelitas
 supple ne
ⁿ
 Rico. secundo
 iusticia autem
 ¶ Cum autem

§ 313 §

Boetius
De consolatione philosophica
De disciplina scholarum

vdm

Lit. 14 -

18.

18.

